

කාර්ය සාධන වාර්තාව
2016

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
පේරාදෙණිය
ශ්‍රී ලංකා

ශ්‍රී ලංකාවේ ජේරාදේශිය
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින්
ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී
2017

මෙම වාර්තාව ශ්‍රී ලංකාවේ ජේරාදේශිය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ, ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම්
ඒකකය විසින් සම්පාදනය කොට කෘෂිකර්ම ප්‍රකාශන ඒකකය මගින් මුද්‍රණය කරන ලදී.

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි. විවේචනය හා පුනරීක්ෂණය සඳහා කෙටි වාක්‍ය බණ්ඩවල උපුටා ගැනීම් හැරුණුවිට, මෙම ප්‍රකාශනයේ කිසිදු කොටසක් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පූර්ව අනුමැතියෙන් තොරව, නැවත ඉදිරිපත් කිරීම, පුනරුත්ථාපනය කළ හැකි වන සේ ගබඩා කර තැබීම, විද්‍යුත්, යාන්ත්‍රික, ඡායාස්ථිත, පටිගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රම උපයෝගී කරගනිමින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම සපුරා තහනම් වේ. අසාධාරණයක් නොවන පරිදි වාණිජ නොවන ස්වරූපයේ කටයුතු සඳහා මෙම අවසරය ලබාදීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පළ කරනු ලබන ප්‍රකාශන වල, වාණිජ නොවන, කාර්යයන් සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේදී ගාස්තු ගෙවීම අනවශ්‍යවේ. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතුවලදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණාත්මක සොයාගැනීම් සඳහා අව්‍යාජව යොදා ගැනීමට මෙම හිමිකම් ඇවිරීමේ ප්‍රකාශය බාධාවක් නොවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ඉදිරි දැක්ම

ජාතික සෞභාග්‍යය උදෙසා කෘෂිකාර්මික විශිෂ්ඨත්වය සාක්ෂාත් කර ගැනීම.

මෙහෙවර

නව දියුණු කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණය ජනනය කර ව්‍යාප්ත කිරීම සහ අදාළ සේවාවන් ගොවීන් වෙත වැඩි අවධාරණයක් සහිතව සියළුම පාර්ශවකරුවන් වෙත ලබාදීමෙන් ජාතියේ ආහාර සහ පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා යෝග්‍ය සහ තිරසාර කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයක් අත්කර ගැනීම.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය - 2016

ආචාර්ය ආර්.ආර්.ඒ. විජේකෝන් මයා - කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ආචාර්ය ජී.ඒ.ඩබ්. විජේසේකර මයා - අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ)

ඩබ්.ඒ.පී. සිසිර කුමාර මයා - අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සංවර්ධන)

එච්.පී.ඩී.එම්. සරච්චන්ද්‍ර මිය - අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පාලන)

ආචාර්ය ඩබ්.එම්.ඩබ්. වීරකෝන් මයා - අධ්‍යක්ෂ (ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන)

ආචාර්ය ප්‍රියන්ත වීරසිංහ මයා - අධ්‍යක්ෂ (උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන)

ආචාර්ය පී.ඩබ්. අලහකෝන් මිය - අධ්‍යක්ෂ (පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන)

ආචාර්ය ඒ.පී. බෙන්තොට මිය - අධ්‍යක්ෂ (වි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන)

ආචාර්ය එස්.එච්.එස්.ඒ. ද සිල්වා මයා - අධ්‍යක්ෂ (ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ)

ආචාර්ය කීර්ති හෙට්ටිආරච්චි මයා - අධ්‍යක්ෂ (බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ)

කේ.ඩී. පුෂ්පානන්ද මයා - අධ්‍යක්ෂ (බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන)

ටී.එච්.සී.එස්. පෙරේරා මයා - අධ්‍යක්ෂ (සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම්)

අමල් අරුණප්‍රිය මයා - අධ්‍යක්ෂ (ව්‍යාප්ති හා පුහුණු)

ආර්.ඩී. සිරිපාල මයා - අධ්‍යක්ෂ (තොරතුරු හා සන්නිවේදන)

පී.එම්.ඩී.ඩබ්.ඩී. පල්ලාවල මයා - අධ්‍යක්ෂ (පාලන)

කේ.ජී.එස්.පී. කළුආරච්චි මයා - අධ්‍යක්ෂ (ආයතන)

පී. රාජපක්ෂ මිය - ප්‍රධාන ඉංජිනේරු

පරාක්‍රම ප්‍රේමරත්න මයා - ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී

ප්‍රධාන උපදේශකත්වය

ඩබ්.ඒ.පී. සිසිර කුමාර

සංස්කරණය

ආචාර්ය ප්‍රියන්ත වීරසිංහ
ආචාර්ය කීර්ති හෙට්ටිආරච්චි
ආචාර්ය ආර්.එස්.කේ. කීර්තිසේන
එම්.ඒ.කේ. මුණසිංහ
පී.සී. පිරිස්
කේ.එන්.එස්. රණතුංග

සම්බන්ධීකරණය

පී.සී. පිරිස්
ඊ.එම්.අයි.සී.කේ. චේරපිටිය

පරිවර්තනය

ජේ. උඩුදෙණිය
එස්.ඒ.එන්.ඩී. විජේකෝන්
ඒ.ඩබ්.එම්.ආර්.වයි.කේ. රත්වත්ත

සෝදාපත් කියවීම

ජේ. උඩුදෙණිය
එස්.ඒ.එන්.ඩී. විජේකෝන්
ඒ.ඩබ්.එම්.ආර්.වයි.කේ. රත්වත්ත
ඩබ්.එම්.ටී.වී.පී. විජේකෝන්
ටී.එම්.ඒ.කේ. බණ්ඩාර
පී.එස්.පී. නිල්මල්ගොඩ

යතුරු ලියනය සහ පිටු සැකසුම

කේ.ජේ.එම්. ජයසිංහ

පිට කවරය නිර්මාණය

ශ්‍රව්‍ය දාශ්‍ය මධ්‍යස්ථානය

මුද්‍රණය

කෘෂිකර්ම ප්‍රකාශන ඒකකය

- ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - ආර්.ඒ.සී.පේ. පෙරේරා මයා/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - ඩී.පී.පී. ලියනගේ මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - අරලගංවිල - ඩී.පී.පී.එස්. දැල්පිටිය මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - කිලිනොච්චි - එස්. රාජේෂ් බන්නා මයා/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - ආචාර්ය ප්‍රියන්ත වීරසිංහ/ අධ්‍යක්ෂ
- ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය - එස්.එම්.ඒ.සී.යූ. සේනාරත්න මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බණ්ඩාරවෙල - ටී.කේ.ඒ.අයි. හඩ්ඩි මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - මාකදුර - එස්.ඒ.එස්.එම්. කුමාරි මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - සිතාපළිය - එම්.ඒ.පී. මායාකඩුව මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - තෙලිප්පවිල - එච්.ඒ.පී.ඒ. ශ්‍යාමලි මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - ගිරාදුරුකෝට්ටේ - පී.පී.එස්. ශාන්ත මයා/ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - ඒ.එස්. පුෂ්පකුමාරි මිය/ ප්‍රධාන කෘෂි විද්‍යාඥ (කීට විද්‍යා)
- පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානය - ආචාර්ය කේ.ඩබ්. කැටිපෙආරච්චි මිය/ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- පැළෑටි වෛරස් හඳුනාගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය - එම්.එල්.සී. මහානාද මෙය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
- වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - ආචාර්ය ආර්.එස්.කේ. කිරිතිසේන/ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ
- ප්‍රාදේශීය වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බෝබුවිල - ජී.ඩී.එස්.එන්. වන්දුසේන මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය - ජේරාදෙණිය - ආචාර්ය එච්.කේ. කඩුපිටිය මයා/ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය - එස්.එස්.කේ. හේමචන්ද්‍ර මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
- බීජ සහතික කිරීමේ සේවය - ආර්.ඒ.අයි.එස්. ආරියරත්න මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
- පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය - ඩී.එන්. ඉහළගමගේ මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
- පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය - ආචාර්ය ජේ.ඒ. සුමිත් මයා/ පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර්
- පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය - එස්.සී.පේ. දිසානායක මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- ජාතික පැළෑටි නිරෝධායන සේවය - ආර්.ඒ.පී. රණවීර මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
- බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - එච්.එම්.එස්.පී. හේරත් මයා/ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (වී හා අතිරේක ආහාර බෝග)
- සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය - එච්.යූ. වර්ණකුලසූරිය මයා/ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ
- ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - කේ.එන්.එස්. රණතුංග මිය/ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ
- තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය - අයි.එස්.එම්. හලිමිදින් මිය/ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
- පාලන අංශය - ඩබ්.එස්.පී. වික්‍රමාරාච්චි මිය/ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පාලන)
- ඉංජිනේරු අංශය - ඒ.කේ.එස්.පී.එස්. විජයසෝම මිය/ ඉංජිනේරු (විදුලි)
- ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - එච්.එම්.ඒ.පී. හේරත් මිය/ ඉංජිනේරු (යාන්ත්‍රික)
- මුදල් අංශය - ඩබ්.එම්.එස්.බී. විජේකෝන් මයා/ අයවැය සහකාර
- ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය - පී.සී. පිරිස් මයා/ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ

පටුන

පෙරවදන	viii
2016 වර්ෂය තුළ දී ඉටු කරන ලද ප්‍රමුඛ කාර්යයන්	ix
1.1 ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - මහඉලුප්පල්ලම	1
1.1.1. තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - අඟුණකොළපැලැස්ස.....	19
1.1.2. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - අරලගංවිල.....	29
1.1.3. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - කිලිනොච්චිය	35
1.2 උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය - ගන්නොරුව.....	43
1.2.1. ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය - ගන්නොරුව.....	61
1.2.2. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බණ්ඩාරවෙල.....	66
1.2.3. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - මාකඳුර.....	75
1.2.4. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - සීතාඵළිය	85
1.2.5. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - තෙලිප්පවිල	93
1.2.6. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - ගිරාදුරුකෝට්ටේ	98
1.3. පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - හොරණ	102
1.3.1. පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානය - ගන්නොරුව.....	118
1.3.2. පැළෑටි වෛරස් හඳුනාගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය - හෝමාගම	126
1.4. වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - බතලගොඩ.....	136
1.4.1. ප්‍රාදේශීය වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බෝඹුවල.....	166
1.5. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය - පේරාදෙණිය.....	175
2.1. බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය - ගන්නොරුව	195
2.1.1. බීජ සහතික කිරීමේ සේවය - ගන්නොරුව	200
2.1.2. පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය - ගන්නොරුව	213
2.1.3. පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය - පේරාදෙණිය.....	220
2.1.4. පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය - ගන්නොරුව.....	258
2.1.5. ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය - කටුනායක.....	268
2.2. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - පේරාදෙණිය	294
2.3. සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය - පේරාදෙණිය	314
3.1 ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - පේරාදෙණිය.....	323
3.2. තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය - ගන්නොරුව	367
4.1. පාලන අංශය - පේරාදෙණිය.....	382
4.2. ඉංජිනේරු අංශය - පේරාදෙණිය.....	389
4.2.1. ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - මහඉලුප්පල්ලම.....	394
4.3. මුදල් අංශය - පේරාදෙණිය.....	401
4.4 ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය - පේරාදෙණිය	405
5. කාලගුණ වාර්තාව	419
6. ප්‍රකාශන හා ඉදිරිපත් කිරීම්.....	433
7. ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය (2016.12.31 දිනට).....	460
8. තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩල සුදුසුකම් (2016.12.31 දිනට)	489
9. කාර්ය මණ්ඩල ස්ථාපිතය (2016.12.31 දිනට)	490

පෙරවදන

විශේෂයෙන් ම වී වගාවේ තීරණාත්මක අවධි වල පැවති අහිතකර කාලගුණ තත්ව නිසා 2016 වර්ෂය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අභියෝගාත්මක වර්ෂයක් විය. එසේ වුව ද, පසුගිය වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද පර්යේෂණ, සංවර්ධන හා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් වල කැපී පෙනෙන ප්‍රගතියක් අත් පත් කර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුවට හැකි විය.

වී බෝගයේ තත්ව ගති ලක්ෂණ වැඩි දියුණු කිරීමට මෙන් ම වෙනත් ආහාර බෝග ආනයනය සීමා කළ හැකි වන පරිදි ඒවායේ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම ද අරමුණු කර ගෙන පර්යේෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වර්ෂයේ දී, නව වී ප්‍රභේද තුනක්, අතිරේක ආහාර බෝග ප්‍රභේද දෙකක් හා එක් එළවළු ප්‍රභේදයක් නිකුත් කරන ලදී. ආහාර ආනයන සීමා කරමින් ස්වයංපෝෂිත භාවය අත් පත් කර ගැනීම පිණිස ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ අභිමතාර්ථය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනේ ප්‍රධාන පාර්ශවකරු ලෙස කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ක්‍රියා කරයි.

කෘෂිකර්ම අධ්‍යාපනය වැඩි දියුණු කිරීමේ අභිමතාර්ථය ඇතිව ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් (NVQ) 5 වන මට්ටමේ පාඨමාලා පවත්වන නව කෘෘෂිකර්ම විද්‍යාලයක් පරත්තන් හි ස්ථාපනය කරන ලද අතර ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් 5 වන මට්ටමේ පාඨමාලා සහිතව අනුරාධපුර කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ කටයුතු යළි ආරම්භ කරන ලදී. කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ පැල්වැහැර කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ නව නේවාසිකාගාරයක් හා අධ්‍යයන සංකීර්ණයක් ඉදි කරන ලදී. 2016 වර්ෂයේ දී, ජෛව විවිධත්ව පලතුරු උද්‍යාන වැඩසටහන යටතේ විවෘත පුහුණු හා සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවක් කුණ්ඩසාලේ දී විවෘත කරන ලදී.

‘වස වස නැති රටක්’ වැඩසටහනට සමගාමීව කාබනික වගා තාක්ෂණය ද ඇතුළත් කෘෂි රසායන භාවිතය අවම කිරීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳව ගොවීන්ට අධ්‍යාපනය ලබා දීම පිණිස වැඩසටහන් ගණනාවක් පවත්වන ලදී. ‘හෙළ බොජුන්’ හල් තුළින් ගොවි කාන්තාවන්ට අමතර ආදායමක් උපයා ගැනීමේ අවස්ථාව ලබා දෙන ලද අතර ඒ තුළින් අඩු පිරිවැයකින් යුතු වස වස රහිත දේශීය ආහාර හා කාබනික ආහාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස ස්වකීය සම්මානලාභී සම්ප්‍රදායයන් පවත්වා ගෙන යාම තුළින් අඛණ්ඩව සාර්ථක වනු ඇති බවත් එ මගින් අපගේ ගොවි ප්‍රජාවන්ගේ ජීවනෝපායන් වැඩි දියුණු කිරීමට දායක වනු ඇති බවත් මාගේ විශ්වාසය යි.

මෙලෙස කැපී පෙනෙන ප්‍රගතියක් හා ජයග්‍රහණ අත් පත් කර ගැනීමෙහි ලා දැක් වූ ස්වකීය දායකත්වය, කැප වීම හා සහයෝගය වෙනුවෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලයට මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පුද කිරීමට කැමැත්තෙමි. එමෙන්ම ස්වකීය කාර්ය බහුලව බව මධ්‍යයේ මෙම වාර්තාව සංස්කරණය වෙනුවෙන් කැපවුණු සංස්කාරකවරුන්ද, මෙම වාර්තාව සම්පාදනය කිරීම, සංස්කරණය කිරීම, පරිවර්තනය කිරීම හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙහි ලා දක්වන ලද අප්‍රතිහත පරිශ්‍රමය වෙනුවෙන් ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකයේ කාර්ය මණ්ඩලයද මාගේ ඇගයීමට ලක් වේ.

ආචාර්ය ආර්.ආර්.ඒ. විජේකෝන්
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

2016 වර්ෂය තුළ දී ඉටු කරන ලද ප්‍රමුඛ කාර්යයන්

නිකුත් කරන ලද නව බෝග ප්‍රභේද

වී

Bg 252

- මාස 2 ½ , රතු නිවුඩඩ සහිත කෙටි රවුම් හැඩැති (සම්බා) වර්ගයේ වී ප්‍රභේදයකි.
- සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට ටොන් 4.5ක් වේ.
- කෙටි කන්න සහිත ප්‍රදේශ වල වර්ෂා පෝෂිත වී වගාව සඳහා සුදුසුය.
- මෙම ප්‍රභේදයෙහි ගොයම් ගස ඇද වැටීමට ලක් නොවන අතර වී කොළ පාළු රෝගයට හා වී ගොක් මැස්සාට ප්‍රතිරෝධී බවක්ද දුඹුරු පැළ කීඩුවාට මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී බවක් ද පෙන්වයි.

Ld 253

- දින 85කින් පරිණත වන මෙම ප්‍රභේදයේ සහල් ඇටය සුදු නිවුඩ්ඩ සහිත සිහින් දිගැටි (නාඩු) හැඩයකින් යුක්තය. සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට වෙන් 4.5ක් පමණ වේ.
- උසස් පිසීමේ ගුණයෙන් හා හක්ෂණ ගුණයෙන් යුත් ප්‍රභේදයකි.
- සහල් ඇට දුර්වර්ණ වීම කෙරෙහි ඉතා ඉහළ ප්‍රතිරෝධීතාවක් දක්වයි.
- මෙම ප්‍රභේදයෙහි ගොයම් ගස ඇද වැටීමට ලක් නොවන අතර වී ගොක් මැස්සාට හා දුඹුරු පැළ කීඩුවාට ප්‍රතිරෝධී බවක් ද වී කොළ පාළු රෝගයට මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී බවක් ද පෙන්වයි.
- නියඟ හෝ ගංවතුර නිසා කන්නය ප්‍රමාද වන අවස්ථා වලදී නියඟ හෝ ගංවතුර මඟ හරින ප්‍රභේදයක් ලෙසට මෙම වී ප්‍රභේදය වගා කිරීමේ හැකියාව පවතී.

Bg 374

- මාස 3 ½, සහල් ඇටය සුදු නිවුඩ්ඩ සහිත සිහින් දිගැටි (නාඩු) හැඩයකින් යුතු වී ප්‍රභේදයකි.
- සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට වෙන් 5ක් වේ.
- මෙ රටෙහි ප්‍රධාන පළිබෝධ හා රෝග වලට ප්‍රතිරෝධී බවක් පෙන්වයි.

බඩ ඉරිඟු

MI දෙමුහුම් බඩ ඉරිඟු 02 (MI MZ H 02)

- මෙක්සිකෝවෙන් හඳුන්වා දෙන ලද CML 451 and CL024050 අතර මුහුම් මගින් අභිජනනය කරන ලද ප්‍රභේදයකි.
- සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට වොන් 5.5 - 6.5 පමණ වන අතර විභව අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට වොන් 8ක් පමණ වේ.
- වාණිජ දෙමුහුම් හා සැසඳීමේදී මෙම දෙමුහුම නියං තත්ත්ව වලදී වඩා ඉහළ අස්වැන්නක් (හෙක්ටයාරයට වොන් 8ක් පමණ) ලබා දෙයි.

මුං ඇට

MI 7

- මෙම ආරේ හි සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට වෙන් 1.5ක් පමණ වේ.
- පළමු අස්වැන්නෙන්ම 80%කට වඩා වැඩි ඵලදාවක් ලබා ගත හැකිය.

කෙසෙල්

ගන්නොරුව සිනි 1

- දේශීය එකතූන් ගෙන් වරණය කරන ලද උසස් තත්ත්වයේ “සිනි” කෙසෙල් ආර කි.
- මෙම ප්‍රභේදය පැනමා රෝගයට ප්‍රතිරෝධීතාව දක්වයි.

ගන්නොරුව රත් කෙසෙල්

- අනුවර්තයතාව සඳහා පරීක්ෂා කොට ඇගයීමට ලක් කරන ලද දේශීය “රත් කෙසෙල්” එකතුවක් වන අතර හෝටල් කර්මාන්තයට හා අපනයන අවශ්‍යතා සඳහා උචිත ලක්ෂණ වලින් යුතු වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන වර්ගයක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත.
- පටක රෝපණ තාක්ෂණ භාවිතා කිරීම මගින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සිදු කළ හැක.

වට්ටක්කා

පද්මා

- එක් වැලකට ගෙඩි 8ක පමණ එළඳාවක් ලබා දෙන පිෂ්ටමය වට්ටක්කා ආරකි.
- ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර ග්‍රෑම් 700 - 1000 අතර වේ.
- දින 75 - 80කින් පරිණත භාවයට පත් වේ.

දියුණු කරන ලද යන්ත්‍ර සූත්‍ර

තනි ක්‍රියාකාරී ඒකක සහිත රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටරයට සවි කළ උස් බිම් ජෙලි වජ්කරය

- ධාරිතාව : දිනකට අක්කර 5
- බඩ ඉරිඟු, මුං ඇට, උඳු, කවිපි, සෝයා බෝංචි සඳහා සුදුසුය.

පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල

- විසුරුම් ජල සම්පාදන ක්‍රමය යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු අකාබනික පොහොර නිර්දේශය සමඟ කාබනික ද්‍රව්‍ය සංශෝධනය, වසුන් යෙදීම හා එක්ව භාවිතා කිරීමෙන් අමු මිලිස් දෙමුහුම් වල ඵලදාව හෙක්ටයාරයට වෙන් 40ට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් දක්වා වැඩි කර ගැනීමටත් මතුපිට වාරි ජල සම්පාදනය හා සැසඳීමේදී වාරිමාර්ග ජල පරිභෝජනය 50%ක් පමණ දක්වා අඩු කර ගැනීමටත් හැකි වන බව සොයා ගන්නා ලදී.

- වැස්සුම් ජල සම්පාදන ක්‍රමය යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු අකාබනික පොහොර නිර්දේශයේ පොහොර මිශ්‍රිත ජල සම්පාදනය සමඟ කාබනික ද්‍රව්‍ය සංශෝධනය, වසුන් යෙදීම හා එක්ව භාවිතා කිරීමෙන් ලොකු එළඹු ඵලදාව හෙක්ටයාරයට වෙන් 40ට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් දක්වා වැඩි කර ගැනීමටත් මතුපිට වාරි ජල සම්පාදනය හා සැසඳීමේදී වාරිමාර්ග ජල පරිභෝජනය 50ක් පමණ දක්වා අඩු කර ගැනීමටත් හැකි වන බව සොයා ගන්නා ලදී.

- බිම්මල් වගා බැග ඵලදායී ව හා නිවැරදි ව ජීවාණුහරණය කිරීම සඳහා බිම්මල් බැග ජීවාණුහරණය කරන යන්ත්‍රයක් (බොයිලේරුවක්) එකලස් කොට හඳුන්වා දෙන ලදී.

සංවර්ධන කාර්යයන්

- මහලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ, අරලගන්විල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ හා අඟුණකොලපැලැස්ස තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ යන ස්ථාන වල එක් පොම්පයකින් දිනකට ජලය ලීටර 60,000කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් නිකුත් කරන අධි ධාරිතා සූර්ය බල පොම්ප පද්ධති ඒකක පහක් ස්ථාපනය කරන ලදී.

- පෞව විවිධත්ව පලතුරු උද්‍යාන ව්‍යාපෘති යටතේ කුණ්ඩසාලේ පලතුරු ප්‍රභේද සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය සංවර්ධනය කිරීමට රු.මිලියන 7ක් වෙන් කරන ලදී. හෙක්ටයාර 5ක ප්‍රමාණයේ නව පලතුරු උද්‍යාන සංවර්ධනය කරන ලදී. විවෘත අභ්‍යාස හා සම්මේලන ශාලාවේ ඉදි කිරීම් කටයුතු සම්පූර්ණ කරන ලද අතර 2016 ඔක්තෝබර් 14 වන දින විවෘත කරන ලදී.

- නේවාසිකාගාර, කාර්යාලය, පුස්තකාල හා අධ්‍යයන සංකීර්ණ නවීකරණය කිරීම හා ඉදි කිරීම මගින් කෘෂිකර්ම විද්‍යාල වල යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කරන ලදී.

නව නේවාසිකාගාරය, පැල්වැහැර

අධ්‍යයන ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය - පැල්වැහැර

නව නේවාසිකාගාරය, වවුනියාව

නව කෘෂිකර්ම පාසල, පරන්තන්

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ පසු පසින් ඇවිද ගෙන යන මාදිලියේ ගෙයම් පැළ සිටුවන යන්ත්‍ර තුන් සිය දහ තුනක් ගොවීන් අතර බෙදා හරින ලදී.

- ජෛව විවිධත්ව පලතුරු උද්‍යාන වැඩ සටහන යටතේ ගොවීන් අතර කප්පාදු කට්ටල 220ක් බෙදා හරින ලදී. පලතුරු කප්පාදු කිරීම සඳහා ගම් මට්ටමේ කප්පාදු කිරීමේ කාණ්ඩයමක් ගොඩ වගා ගැනීම අරමුණු කරගෙන ප්‍රතිලාභීන් තරුණ ගොවි සමාජ වලින් තෝරා ගන්නා ලදී.

- මාකදුර ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානය අතිගරු ජනාධිපතිතුමා හා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යවරයා විසින් 2016 මැයි 10වන දින විවෘත කරන ලද අතර පොහොර වෙනුවට මුදල් බෙදා දීම සඳහා වූ ජාතික පෙහොර සහනාධාර වැඩසටහන මෙලෙස ආරම්භ කරන ලදී.

- ගරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් 2016 ඔක්තෝබර් 8 දින සිට 15 දින දක්වා පැවැති “ගොවි සතිය” ට සමගාමීව හිස් පළිබෝධ නාශක බදුන් එක්රැස් කිරීමේ පද්ධතියක් හා ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර ප්‍රාදේශීය එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හතරක් ද විවෘත කරන ලදී.

- දිප ව්‍යාප්ත තෝරා ගත් ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩල හා බිම්මල් වගා කරුවන් සඳහා බිම්මල් පිලිබඳ එක් දින වැඩමුළුවක් 2015.06.21 දින මාකඳුර ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ දී පවත්වන ලදී.

- රහංගල කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානයේ දී ගරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2016 ජුනි 06 වන දින ක්ෂේත්‍ර දිනයක් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහනට ගොවීන් 100ක් පමණ හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීහු සහභාගි වූහ.

- 2016 අප්‍රේල් මස 5 වන දින බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේදී වාණිජ අර්තාපල් ප්‍රභේද ඇගයීමට වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහනට ගොවීහු, අර්තාපල් ආනයන සමාගම් වල නියෝජිතවරු හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීහු සහභාගි වූහ.

කිලිණ

- 2016 වර්ෂයේ හොඳම පරිසර හිතකාමී මහා පරිමාණ ගොවිපළ සඳහා ජනාධිපති රත් පදක්කම මහලුලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයට ප්‍රදානය කරන ලදී. වියළි කලාපයේ කෘෂිකර්මාන්තයේදී සම්පත් භාවිතය සමතුලිත කිරීම සඳහා සූර්ය බලය හා තාක්ෂණවේද ගොඩ නගමින් අවම බලශක්ති සමබරතාවක් පවත්වා ගැනීම තුළින් ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය හරිත කෘෂිකර්මය සහිත ශ්‍රී ලංකාවේ මුල්ම පර්යේෂණ ගොවිපළ බවට පත් විය.

- එලදායිතා ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් කොළඹ ජාතික එලදායිතා ලේකම් කාර්යාලය විසින් පවත්වන ලද ජාතික එලදායිතා ප්‍රදාන 2015 තරඟාවලියේදී ජාතික මට්ටමේ අන්තර් දෙපාර්තමේන්තු 2 වන ස්ථානය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දිනා ගන්නා ලදී.

1.1 ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - මහඉලුප්පල්ලම

මහඉලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය (FCRDI) සහ ඊට අයත් අනෙකුත් සහායක ආයතනය බෝග ප්‍රභේද හා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සංවර්ධනයට හා සමගාමී තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම මෙන්ම උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වවලට එම තාක්ෂණය මූලික වශයෙන් බෙදා දීමත් බෝග ප්‍රභේද සැපයීමත් වැනි කාර්යයන් පිළිබඳ වගකීම දරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග (OFC) වශයෙන් කුච්ඤා (මිරිස් සහ එෂු), රනිල ධාන්‍ය (මුං ඇට, කවිපි, උඳු), තෙල් බීජ බෝග (රටකපු, සෝයා බෝංචි, තල සහ සුරියකාන්ත සහ රළු ධාන්‍ය (බඩඉරිඟු, කුරක්කන්, ඉදල් ඉරිඟු සහ වෙනත් මෙතේරි ආදිය) හඳුනාගනු ලැබ තිබේ. වැඩිමහත් වශයෙන්, මෙම ආයතනයේ අධීක්ෂණය යටතට පැවරූ සියළුම බෝගවල මූලික බීජ ප්‍රමාණවත් අන්දමින් නිපදවීමේ වගකීම ද මෙය සතුය. කලාපීය වශයෙන් වැදගත් වන වී, පලතුරු සහ එළවළු යනාදියෙහි එදායිතාව ඉහළ නැංවීම ද වගකීම් අතරට

එක්වෙයි. වියළි කලාපීය ආහාර බෝගවල ආවේණික ජානප්ලාස්මවල ස්ථානීය සංරක්ෂණය සහ බෝග ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනේ දී ඒවායෙහි කාර්යක්ෂම භාවිතය මෙන්ම ජානප්ලාස්මවල සුදුසු හඳුන්වාදීම් ද FCRDI හි දී සිදු කෙරේ. මෙකී සියළු අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම උදෙසා FCRDI, ජාතික සහ අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතන, විශ්වවිද්‍යාල සහ පෞද්ගලික අංශයේ සංවිධාන සමග සහයෝගිතාවයෙන් කටයුතු කරයි.

FCRDI පද්ධතිය, මහ ඉලුප්පල්ලම ප්‍රධාන පර්යේෂණ ස්ථානය, අගුණකොළපැලැස්ස මාෂ හා තෙල් බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, අරලගංවිල සහ කිලිනොච්චියෙහි පිහිටි කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන (RARDC), තිරුනෙල්වේලි හා වවුනියාවේ පිහිටි කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථාන (ARS) යනාදී ආයතනවලින් සමන්විතය.

අයවැය

වගු අංක 1.1.1 : වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	14,361,936	13,278,277	92
මූලධන	12,493,560	11,119,424	89
ව්‍යාපෘති			
• මිරිස්, බඩඉරිඟු සහ එෂුවල දෙමුහුම් ප්‍රභේද සංවර්ධනය	34,240,000	35,396,133	103
• ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති			
○ මුං ඇට	770,000	384,389	50
○ වී	1,233,000	1,081,901	88
○ පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ	160,000	104,100	65

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
○ ඵැණු ව්‍යාධිවේදය	881,000	886,512	101
○ මිරිස් ජෛව තාක්ෂණය	318,000	285,442	90
● KOPIA			
○ මුං ඇට	5,160,000	1,954,126	38
○ ඵැණු	4,540,000	2,506,036	55
● වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය			
○ මිරිස්	6,000,000	4,300,000	72
○ බඩඉරිඟු	500,000	401,345	80
○ උඳු / මුං ඇට	1,000,000	972,435	97
○ කුරක්කන්	1,380,000	1,158,030	84
○ තාක්ෂණ ව්‍යාප්ති	1,680,000	1,681,500	100
● බෝග නායක ව්‍යාපෘති			
○ උඳු	885,000	669,460	76
○ කුරක්කන්	4,598,000	472,625	10
○ කවිපි	4,460,200	381,945	9
එකතුව	94,660,696	77,033,680	81

ප්‍රගතිය

බෝග සංවර්ධනය

කුළුබඩු

මිරිස්

මිරිස් යනු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන කුළුබඩු අතුරින් එකකි. මිරිස් වගාව සම්බන්ධයෙන් පවතින ප්‍රධාන බාධකය වන්නේ ජෛවීය (දිලීර රෝග, වෛරස් රෝග සහ කෘමීන්) සහ අජෛවීය (ආර්ද්‍රව ආතතිය) ආතතීන් ය. මිරිස්වල වත්මන් බෝග ප්‍රවර්ධනය වැඩසටහන මගින් ඉහළ අස්වනු දෙන දෙමුහුම් (අමු මිරිස් හෙක්ටයාරයකට වොන් 35කට වැඩි අස්වැන්න) සහ ජෛවීය හා අජෛවීය ආතතිවලට ඔරොත්තු දෙන ප්‍රතිරෝධී, විවෘත පරාගනය සිදු කරන මිරිස් ප්‍රභේද (අමු මිරිස් අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට

වොන් 20කට වැඩි) සංවර්ධනය කිරීම කේන්ද්‍ර කොට පවතියි.

මිරිස් දෙමුහුම් ප්‍රභේද සංවර්ධන වැඩසටහන

- ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව (NCVT) යටතේ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි දෙමුහුම් තුනක් අගයන ලද අතර ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව (VAT) සඳහා එක් ප්‍රභේදයක් වරණය කර ගන්නා ලදී. බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි මෙම ආර මිරිස් කොළ කොඩිවීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වන අතර හෙක්ටයාරයකට වොන් 35ක අමු මිරිස් විභව අස්වැන්නක් ලබා දුණි. ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව සිදුකෙරෙමින් පවතියි.
- හෙක්ටයාරයකට වොන් 20කට වඩා වැඩි විභව අස්වැන්නක් සහිත බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි දෙමුහුම්

ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. දෙමුහුම් අභිජනන වැඩසටහන යටතේ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි නුමුහුම් ආර තුනක් සංවර්ධනය කරන ලද අතර බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි විවෘත පරාගණය සිදු කරන ආර ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව සඳහා නම් කෙරිණි.

- මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) යටතේ නුමුහුම් මිරිස් ආර තිස් නවයක් අගය කරන ලද අතර ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව (MYT) සඳහා දෙමුහුම් 12ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.
- දෙමුහුම් මිරිස් නිපදවීම සඳහා ඉහළ සමායෝජන හැකියාවක් සහිත ජනක ආර හඳුනාගැනීම සඳහා ජනක ආර 52ක් සඳහා “ආර X පරීක්ෂා ප්‍රභේදය” නමැති විශ්ලේෂණ සිදු කරන ලදී.
- මිරිස්වල දෙමුහුම් සංවර්ධන වැඩසටහන සඳහා මනා ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ සහිත ජනක ආර අටක් නිපදවන ලදී.
- පාංශු ආර්ද්‍රව ආතතියට ඔරොත්තු දෙන නුමුහුම් මිරිස් ආර යොදා ගනිමින් දෙමුහුම් සයක් සිදු කළ අතර ආර්ද්‍රව ආතතියට ඔරොත්තු දෙන මිරිස් දෙමුහුම් නිෂ්පාදනය සඳහා සෑම දෙමුහුමකින් ම බීජ ග්‍රෑම් 25 බැගින් නිපදවන ලදී.
- දෙමුහුම් මිරිස් සංවර්ධනය සඳහා ජනක ආර / නුමුහුම් ආර බිහිකිරීමට පහත දැක්වෙන ප්‍රජනිතවල පරම්පරා ඉදිරියට ගෙන යන ලදී.

ඉදිරියට ගෙන යන ලද එකම විශේෂය තුළ දෙමුහුම් මිරිස් ප්‍රජනිත

- 7 වන සහ 8 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 8
- 6 වන සහ 7 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 6
- 5 වන සහ 6 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 11
- 3 වන සහ 7 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 20
- 2 වන සහ 3 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 14
- 1 වන සහ 2 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 6

ඉදිරියට ගෙන යන ලද අන්තර් විශේෂ දෙමුහුම් මිරිස් ප්‍රජනිත

- 5 වන සහ 6 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 11
- 3 වන සහ 4 වන දරු පරම්පරාවෙන් ප්‍රජනිත 30

- පර පරාගණය මගින් ජානමය පුං වද (GMS) ලක්ෂණයට අදාළවන ජානය බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ජනක ආර/නුමුහුම් ආර වෙත සම්ප්‍රේෂණය කරන ලදී. තුන් වැනි පර පරාගණයෙන් අනතුරුව වෙන් කර ගන්නා ලද බීජ ස්ව පරාගණයට ලක්කොට GMS සම්ප්‍රේෂිත ප්‍රජනිත හඳුනා ගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවන ලදී.
- MICH HY 1 නමැති දේශීය මිරිස් දෙමුහුම් ප්‍රභේදය ජනප්‍රිය කිරීමේ වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලද අතර ගොවීන් අතර බීජ කි.ග්‍රෑ. 15 බෙදා දෙන ලදී.
- බාහිර මිරිස් දෙමුහුම් තිස් දෙකක් අස්වැන්න, කෘමීන් සහ රෝගවලට ඔරොත්තුදීම/ ප්‍රතිරෝධීතාව සඳහා අගයන ලදී. වාණිජ වගාව සඳහා හොටි පෙපර් ආකාරයේ මිරිස් වර්ග 6ක් ඉහළ අස්වනු (හෙක්ටයාරයකට වොන් 15-20) දෙන බව හඳුනා ගැනිණි.

මිරිස් විවෘතව පරාගිත ප්‍රභේද (OPV) වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන

- මිරිස්වල අන්ත: විශේෂ දෙමුහුම්කරණය සඳහා ජනක ආර 10ක් නඩත්තු කරන ලද අතර එක් එක් ආර මගින් බීජ 50g නිපදවන ලදී.
- නව ජානමය ද්‍රව්‍ය ලෙස සහ අභිජනන වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය සංයෝජන වශයෙන් ජනක ආර දහයක් යොදා ගන්නා ලදී.
- නව අන්තර් විශේෂ මුහුම් (තනි, ද්විත්ව සහ ත්‍රේ මුහුම් වශයෙන්) 50ක් සහ අන්ත: විශේෂ මුහුම් 10ක් කෘත්‍රිම පුමංගිහරණයට සහ පරාගණයට ලක්

කෙරිණි. ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන සඳහා බීජ ලබා ගන්නා ලද අතර පරම්පරා උසස් කරන ලදී.

- 2016 වසරේදී පරම්පරා උසස් කිරීම මගින් පහත ප්‍රජා උසස් කරන ලදී.

වගු අංක 1.1.2: පරම්පරා උසස් කිරීම මගින් ඉදිරියට ගෙන යන ලද ප්‍රජා

පරම්පරාව	අන්ත: විශේෂ දෙමුහුම්කරණය	අන්තර් - විශේෂ දෙමුහුම්කරණය
F ₁	ප්‍රජනිත 60ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 12ක්	ප්‍රජනිත 12ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 3
F ₂	ප්‍රජනිත 150ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 30ක්	ප්‍රජනිත 6ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 6
F ₃	ප්‍රජනිත 35ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 7ක්	ප්‍රජනිත 10ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 2
F ₄	ප්‍රජනිත 65ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 13	ප්‍රජනිත 4ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 2
F ₅	ප්‍රජනිත 65ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 13	
F ₆	ප්‍රජනිත 80ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 10	
F ₇	ප්‍රජනිත 120ක් සමග දෙමුහුම්කරණ 12	

- ශාක ව්‍යුහය, අස්වනු විභවය, ප්‍රධාන පළිබෝධකයන් (පැළ මැක්කන්, කීඩුවන් සහ කුඩිත්තන්) සහ ආසාදන (දිලීරමය ආසාදන - ඇන්ත්‍රැක්නෝස්, කොනිගොරා බ්ලයිට් සහ මිරිස් කොළ කොඩවීමේ වෛරසය) යනාදී පළිබෝධ හා රෝග ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දීම, ගුණාත්මක ලක්ෂණ (පැහැය, විශාලත්වය, හැඩය, පෙනුම සහ කරලේ සැර බව) සඳහා තෝරා ගැනීම් සිදු කරන ලදී.

- ‘MI වැරණියා 1’ සහ ‘වැරණියා දම්’ ආර වලින් නිර්දේශිත ප්‍රභේදවලට වෛරස්වලට ඔරොත්තුදීමේ ලක්ෂණ හුවමාරු කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීම් සිදුකරන ලදී. පහත සඳහන් මුහුම්කරණ සහ පිළිමුහුම්කරණ සිදු කරන ලදී.

‘වැරණියා 1’ සමඟ පිළි මුහුම්කරණ 7 (1 - BC₁, 3 - BC₃F₂ සහ 3-BC₂F₃) ක් සිදු කරන ලදී. ‘වැරණියා දම්’ වලින් (BC₁F₂) පිළිමුහුම් හතරක් සිදු කරන ලදී.

මිලභ කන්නයේ ස්වපරාගනය, ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව සහ උසස් කිරීම ඉලක්ක කරමින් බීජ ලබා ගන්නා ලදී.

- ‘වැරණියා කොළ’ ගහණය, වරණය, ඇගයීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පැළ 10,000 සිට 15,000 දක්වා සංඛ්‍යාවක් නඩත්තු කරන ලදී. අපේක්ෂිත රූපානුදර්ශ සහිත පැළ ගහණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලද අතර එකී ලක්ෂණ රහිත පැළ ඉවත් කරන ලදී. බීජ ලබා ගෙන ගබඩා කෙරිණි.

- වගා දර්ශ ජානමය වශයෙන් විවිධත්වයක් දරණ අතර ජාන විවිධත්වයෙහි වැදගත් ප්‍රභවයක් නියෝජනය කරයි. යාපනය වරණයට සහ හේන් මිරිස් වගා දර්ශයට අයත් පැළ 10,000 - 15,000ක් ඇසුරින් ගහණය වර්ධනය කරමින් දේශීය වගා දර්ශ නඩත්තු කිරීම සහ ඇගයීම සිදු කරන ලදී.

- හේන් මිරිස්, යාපනය වැරණියා සහ වරණිය කොළ ගහණ සඳහා මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) සහ ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව (MYT) සිදු කරන ලදී. මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව සහ ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව

(NCVT) සඳහා හේතේ මිලිස් සහ යාපනය වරණයෙහි වැඩිදියුණු කළ ගහණ නම් කරන ලදී.

- Capsicum විශේෂවල ප්‍රවේණි දර්ශ 38ක් අගයන ලදී. රූපාණුදර්ශ 4ක් රැස්කර විචල්‍යතා විශ්ලේෂණය සහ බහු විචල්‍ය ක්‍රමවේද අනුගමනය කරමින් අගයන ලදී. විචල්‍යතා විශ්ලේෂණය මගින් අත්හදා බැලූ බොහොමයක් ලක්ෂණ සඳහා ප්‍රවේණි දර්ශ අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් පවතින බව අනාවරණය විය. පියර්සන් සහසම්බන්ධතා සහ සාධකය මගින් පෙන්නුම් කළේ සැලකිල්ලට ගත් රූපාණු ලක්ෂණ බහුතරය සමඟ සුවිශේෂී ධනාත්මක සහසම්බන්ධතාවක් පවතින බවයි. ප්‍රධාන සංරචක විශ්ලේෂණය මගින් ප්‍රවේණි දර්ශ අතර සමස්ථ විචල්‍යතාවයෙන් 75%ට වැඩි ප්‍රතිශතයක් පෙන්නුම් කළ සංරචක 4ක් වූ බව හඳුනා ගැනිණ. ශාක ශ්වසනය, පත්‍ර ලක්ෂණ, කරලේ දිග, කරලේ පළල, එළාවරණයේ සනකම, කරලේ බර, ශාකයක ද්විතීයික ශාඛා සංඛ්‍යාව සහ අස්වැන්න යනාදී ප්‍රමාණාත්මක ලක්ෂණ අභිජනන ද්‍රව්‍ය හඳුනාගැනීමට භාවිතා කළ හැකිය.

එෂු

දිගු ගබඩා කාලයක් (මාස 4ක් ගබඩා කර තැබීමේ දී නාස්තිය < 25%) සමගින් ඉහළ අස්වනු දෙන කෙටි කාලීන (වසර 2020 වන විට හෙක්ටයාරයකට ටොන් 40ක්) සහ ප්‍රධාන පලිබෝධ හා රෝග වලට ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේද සඳහා එෂු බෝග ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

එෂු ආර 14ක් භාවිතා කරමින් අස්වැන්න සහ වෙනත් වාසිදායක ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ සිදු කළ පරීක්ෂණයෙන් ආර 3ක අස්වැන්න පාලකයට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ඉහළ අස්වැන්නක් පෙන්නුම් කළේය. 2015

වසරේ යලි කන්නයේ දී ලැබූ අස්වැන්න හා සැසඳුණු බව තහවුරු විය.

- ගොවි ක්ෂේත්‍රවලින් ලොකු එෂු එකතුව 260 එක් රැස් කර ගන්නා ලද අතර අභිජනන වැඩසටහන සඳහා ප්‍රයෝජනවත් සුදුසු එකතුවක් හඳුනාගැනීම සඳහා එහි විවිධත්වය අගයන ලදී.
- විවිධ දේශගුණ තත්ත්ව යටතේ පොකුරු එෂු වර්ග තුනක් සම්බන්ධයෙන් බීජ හටගැනීමේ අනුවර්තයතාව අත්හදා බැලීම සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව (NCVT) සිදු කරන ලදී. 2015/16 මහ සහ 2016 යලි කන්නවලදී සිදුකළ ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාවේ ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව MICIO 09 - 01 ආර ගොවි ක්ෂේත්‍ර තුළ ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව (VAT) සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.
- ප්‍රමාණයෙන් විශාල පොකුරු එෂු ප්‍රභේදය/ ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අභිජනන වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී. ලොකු එෂු සහ පොකුරු එෂු දෙමුහුම්කරණයෙන් ලබා ගත් දෙවන දරු පරම්පරාවෙන් ආර විසිහතරක් තෝරා ගන්නා ලදී.
- එෂුවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ, ජෛව සහ අජෛව ආතතින්ට ඔරොත්තු දීම / ප්‍රතිරෝධීතාව වැනි වැදගත් ලක්ෂණ හා සම්බන්ධ විචල්‍යතාව ඉතා පහළ මට්ටමක පවතියි. එ බැවින් අඛණ්ඩ ජානප්ලාස්ම ගවේෂණය සහ ප්‍රවේණි විවිධත්වයක් ඇති කරලීම උදෙසා දේශීය සහ විදේශීය ආර අතර දෙමුහුම්කරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. පළමු වැනි දරු පරම්පරා 6ක් බිහිකරගන්නා ලද අතර දෙවන දරු පරම්පරා 2ක් වැඩිදුර ඇගයීම සඳහා තෝරා ගැනිණ.

රළු ධාන්‍ය

බඩඉරිඟු

හිතකාමී පරිසර පද්ධති යටතේ හෙක්ටයාරයකට වෙන් 8ක අස්වැන්නක් ඉලක්ක කළ බඩ ඉරිඟු දෙමුහුම් ප්‍රභේද සහ ආර්ද්‍රව ආතති සහිත පරිසර පද්ධති සඳහා ප්‍රභේද / දෙමුහුම් සංවර්ධනය සඳහා බඩඉරිඟු අභිජනන වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී.

- “MI බඩඉරිඟු හයිබ්‍රිඩ් 02” වශයෙන් ‘CML451/ CLO2450’ දෙමුහුම්කරණය නිකුත් කරන ලදී. විභව අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වෙන් 8ක් වුවද සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වෙන් 5.5 - 6.5ක් විය. මෙම විශේෂ දෙමුහුම්කරණයට නියං තත්ත්ව යටතේ හෙක්ටයාරයකට වෙන් 3-4කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් නිපදවිය හැකිය.
- ‘CLTQ220/ CL02450Q’ සහ ‘CLYQ203/ CLYQ221’ නමැති දෙමුහුම්කරණ දෙක ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව (VAT) තුළ ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වෙන් 5-6ක් විය.
- ඉන්දියාවේ CIMMYT, වෙනින් ලබා ගත් තෝරා ගනු ලැබූ නියඟයට ඔරොත්තු දෙන බඩඉරිඟු දෙමුහුම් 12ක්, පර්යේෂණ සහ ගොවි ක්ෂේත්‍රවල අත්හදා බලන ලදී. ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව (VAT) තුළ වැඩිදියුණු සඳහා ඉහළ අස්වනු දෙන (හෙක්ටයාරයකට වෙන් 6-7) දෙමුහුම්කරණ 5ක් තෝරා ගන්නා ලදී.
- CIMMYT වලින් වැඩිදියුණු කරන ලද තනි දෙමුහුම් බඩඉරිඟු දෙමුහුම්කරණ 20ක නුමුහුම් ආර අස්වැන්න සඳහා අගයන ලදී. දෙමුහුම් 4ක් පරීක්ෂා දෙමුහුම් සමඟ සංසන්දනාත්මක අස්වනු (හෙක්ටයාරයකට වෙන් 5) පෙන්විය.

ප්‍රතිඵල සනාථ කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීම නැවත සිදු කෙරෙනු ඇත.

- ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව (NCVT) තුළ බඩඉරිඟු දෙමුහුම් දහයක් ස්ථාන තුනක දී අගයන ලද අතර එක් දෙමුහුම් ප්‍රභේදයක් පරීක්ෂා ප්‍රභේදය සමඟ සැසඳුණි.
- දේශීය වශයෙන් වැඩිදියුණු කළ තනි දෙමුහුම් 64ක් අගයන ලදී. වැඩිදියුර අධ්‍යයනය සහ දෙමුහුම්කරණ වැඩසටහන් සඳහා බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි සහ ඒවායෙහි ජනක ආර තෝරා ගන්නා ලදී.
- විවිධ පෞද්ගලික ආයතනවලින් ලැබුණු විදේශීය බඩඉරිඟු වර්ග දහයක් අගයන ලදී. Champ 5555, Var 153, Tech 153 සහ Tech 188 Tabim dang බඩඉරිඟු ප්‍රභේද ඒවායෙහි කාර්යදර්ශනය පදනම්කොට ගෙන සාමාන්‍ය වගාව සඳහා ආනයනය කිරීමට අවසර දෙන ලදී.

කුරක්කන්

කුරක්කන් අභිජනන වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ හෙක්ටයාරයකට වෙන් 3.5ක විභව අස්වැන්නක් සහිත කෙටිකාලීන (දින 75 -85) සහ මධ්‍යම වයස් සහිත (දින 100 - 110) කුරක්කන් ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීමයි.

- ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව (VAT) සඳහා සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වෙන් 3.0 - 3.75 පෙන්නුම් කරන බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි කුරක්කන් ආරක් තෝරා ගන්නා ලදී.
- ඉන්දියාවේ ICRISAT, වෙනින් ලද කුරක්කන් එකතූන් 8ක් මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) හි නිර්දේශිත ප්‍රභේද 2ක් සමඟ අගයන ලදී. එම එකතූන් හෙක්ටයාරයකට වෙන් 2.5 - 3ක

සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් පෙන්වනු ලබන කළේය.

- උසස් අස්වනු පරීක්ෂාව (AYT) තුළ අගයන ලද මිශ්‍ර ගහණයෙන් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි කුරක්කන් ආර 6ක් තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම ආර මගින් යල සහ මහ කන්න දෙකෙහි දී ම ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 3.5 - 3.75ක සාමාන්‍ය ධාන්‍ය අස්වැන්නක් පෙන්වනු ලබන ලදී. ඒ සඳහා බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි එක් ආරක් වරණය කෙරිණි.
- ඉකුත් කන්නයේ දී සාර්ථක වූ දෙමුහුම් මගින් වැඩිදියුණු කර ගන්නා ලද කුරක්කන් සමූහ ගහණයක් වරණය සඳහා ස්ථාපනය කෙරිණි.
- නිර්දේශිත කුරක්කන් ප්‍රභේද දෙකක බීජ ගැමා කිරණ මාත්‍රා සතරකට නිරාවරණය කරන ලදී. මෙසේ ජාන විකෘතික M_1 පරම්පරාවේ බීජ ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කෙරිණි.

ඉදල් ඉරිඟු

- බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ඉදල් ඉරිඟු එකතූන් දෙකක් ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව (VAT) තුළ අගයන ලදී. මෙම එකතූන් ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 3.5 - 4.0 ක ධාන්‍ය අස්වැන්නක් පෙන්වනු ලබන ලදී. පරීක්ෂණය නැවතත් සිදු කෙරෙනු ඇත.

තණහාල්

- බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි තණහාල් එකතූන් 2ක් ප්‍රභේද අනුවර්තීතා පරීක්ෂාව (VAT) තුළ අගය කරන ලදී. මෙම එකතූන් ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 2.5 - 3.0 ක ධාන්‍ය අස්වැන්නක් පෙන්වනු ලබන ලදී. පරීක්ෂණය නැවතත් වාරයක් සිදු කෙරෙනු ඇත.

විළඳ ඉරිඟු

- ඉහළ අස්වනු සහිත විළඳ ඉරිඟු ගහණයක් වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් පිළිදෙමුහුම් අභිජනන වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී. තුන්වැනි පිළිමුහුම්කරණ පරම්පරාව ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කරන ලදී.

ධාන්‍ය රනිල

මුං

මුං අභිජනන වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ ඉහළ අස්වනු දෙන (හෙක්ටයාරයකට ටොන් 2.5ට වැඩි) පළිබෝධ අසාදනවලට ප්‍රතිරෝධී/ ඔරොත්තු දෙන දින 60 -80 කාලයක දී පරිණතිය ළඟා කරගන්නා ප්‍රභේද බිහිකිරීමයි. සම්මුහුර්ත පරිණතිය වත්මන් වැඩසටහනේ තවත් වැදගත් අරමුණකි.

- නියඟයට ඔරොත්තු දෙන, කෙටි කාලීන සහ ඉහළ අස්වැන්නක් දෙන යනාදී විශේෂ ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම සඳහා මුං ජානකප්ලාස්ම අගය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් බීජ සංඛ්‍යාවක් ලබා ගැනීම සඳහා පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය වෙතින් සහ විදේශීය රටවලින් ලැබුණු එකතූන් ලාක්ෂණිකරණය, පාරිශුද්ධීකරණයට සහ බහුගුණනය සිදු කෙරෙමින් පවතියි.
- අවශ්‍ය ලක්ෂණ සහිත ඉහළ අස්වනු දෙන ප්‍රභේද සංවර්ධනය සඳහා මුං දෙමුහුම්කරණය සහ පරම්පරා උසස් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. වර්ණිත ජනක ප්‍රභේද යොදා ගනිමින් දෙමුහුම්කරණය සිදු කෙරිණි. තොග වරණය ක්‍රමවේදය සමගින් දෙවන, තුන්වන සහ සිවුවන දරු පරම්පරා (F_2 , F_3 , F_4) තෝරන ලද අතර පස්වන දරු පරම්පරාවේ F_5 සිට ඉදිරියට යොදා ගන්නා ලද්දේ තනි ශාක වරණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයයි.

- විශ්ලේෂණයේ ප්‍රගතිය

2015/2016 මහ කන්නය

F₁ - දෙමුහුම්කරණ 24

F₂ - දෙමුහුම්කරණ 9

F₃ - දෙමුහුම්කරණ 8

F₄ - දෙමුහුම්කරණ 28

F₅ - දෙමුහුම්කරණ 8කින් ප්‍රජනිත 1228

F₆ - දෙමුහුම්කරණ 13කින් ප්‍රජනිත 245

2016 යල කන්නය

F₁ - දෙමුහුම්කරණ 10

F₂ - දෙමුහුම්කරණ 23

F₃ - දෙමුහුම්කරණ 9

F₄ - දෙමුහුම්කරණ 28

අවශ්‍ය ලක්ෂණ සහිත ප්‍රජනිත මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

- බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආරවල අස්වැන්න සහ වෙනත් පරාමිතීන් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) මෙහෙයවන ලදී. එනමින් ආර 9ක් තෝරා ගෙන ක්ෂේත්‍රයේදී අත්හදා බලන ලදී.

- බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවලට දක්වන අනුවර්තනය සහ ස්ථායීතාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි මුං ආර සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව (NCVT) සිදු කරන ලදී. ආර ද්විත්වයක් තෝරා ගැනුණි.

කවිපි

කවිපි අභිජනන වැඩසටහනේ මුඛ්‍ය පරමාර්ථය වන්නේ ජලසම්පාදිත තත්ත්වය යටතේ අස්වැන්න 3.0t/ha ට ඉහළ අස්වනු ප්‍රමාණයක් ලබා දෙන ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීමයි.

- පළමුවන දරු පරම්පරාවේ කවිපි ගහණ 5ක්, ඉහළ අස්වැන්න සහ නියඟයට ඔරොත්තු දීම යනාදී ලක්ෂණ ඉස්මතු කර ගැනීම සඳහා දෙමුහුම්කරණය කරන ලදී. පරම්පරා උසස් කිරීම සඳහා සමූහ ගහණ වශයෙන් ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කිරීමට දෙවැනි පරම්පරාවේ 10ක් තුන්වන පරම්පරාවේ 5ක් සහ පස්වන පරම්පරායේ 3ක් තෝරා ගන්නා ලදී.

- පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය වෙතින් ලබා ගත් ආර 10ක් මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) හි අගයන ලද අතර ඇගයීම නැවත සිදු කෙරෙනු ඇත.

- දෙමුහුම්කරණ වැඩසටහන මගින් තෝරා ගන්නා ලද බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර 4ක් ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාව (NCVT) තුළ අගයන ලදී. ඉහළ අස්වනු ගෙන දෙන, සුදුපැහැති බීජාවරණයක් සහිත බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි එක් ආරක් හඳුනාගන්නා ලදී. ප්‍රතිඵල තහවුරු කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීම නැවත සිදු කෙරෙනු ඇත.

උදු

උදු අභිජනන වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ ඉහළ අස්වනු දෙන (හෙක්ටයාරයට වොන් 2.5ට වැඩි) පළිබෝධ / ආසාදනවලට ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේද බිහි කිරීමයි.

- අවශ්‍ය කරන්නා වූ ලක්ෂණ සමග ඉහළ අස්වනු දෙන ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම සඳහා උදුවල දෙමුහුම්කරණය සහ පරම්පරා ඉදිරියට ගෙන යාම සිදු කරන ලදී. තෝරා ගනු ලැබූ ජනක ශාක යොදා ගනිමින් දෙමුහුම්කරණය සිදු කරන ලදී.

- මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) සඳහා අවශ්‍ය කරන ලක්ෂණවලින් සමන්විත ආර 13ක් තෝරා ගන්නා ලදී.

තෙල් බීජ බෝග

සෝයා බෝංචි

සෝයා බෝංචි අභිජනන වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ ජලසම්පාදන තත්ත්ව යටතේ අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වෙන් 5ට වර්ෂා ප්‍රමාණයක් ද වැසි පෝෂිත තත්ත්ව යටතේ හෙක්ටයාරයට වෙන් 3ට වැඩි අස්වනු ප්‍රමාණයක් ද ලබා දෙන ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීමයි. වර්ධන වර්ගාව, විශාල බීජ සහ පළිබෝධ හා රෝගවලට ඔරොත්තු දීම/ දක්වන ප්‍රතිරෝධීතාව යනාදිය හඳුනාගනු ලැබූ වෙනත් අවශ්‍ය කරන්නා වූ ලක්ෂණයෝ ය.

- පරම්පරා උසස් කිරීම සඳහා 5 වන දරු පරම්පරාවේ ගහණ 3ක් ද 3වන දරු පරම්පරාවේ ගහණ සයක් ද සමූහ ගහණ වශයෙන් ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කරන ලදී.
- AVRDC වෙතින් ලද සෝයා බෝංචි ආර 4ක් ස්ථාන සතරක දී ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂාවෙහි (NCVT) අගයන ලදී. එම පරීක්ෂාව යළි සිදු කිරීමට නියමිතය.
- මිවිගන් රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාලයෙන් ලැබුණු සෝයා බෝංචි ජානප්ලාස්ම 107ක් MISB 01 හා Pb 01 නමැති පරීක්ෂා ප්‍රභේද සමග අගයන ලදී. ඉහළ අස්වනු හා ඉහළ බීජ 100ක බර සහිත ආර මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.
- සෝයා බෝංචිවල ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක ලක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස ගැමා ප්‍රවීණතා භාවිතා කරන ලදී. Pb 01 ප්‍රභේදයේ බීජ ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවන ලදී. M₅ මට්ටම දක්වා පරම්පරා උසස් කෙරිණි.

එළවළු

බණ්ඩක්කා

- බණ්ඩක්කා අභිජනන වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ ඉහළ අස්වනු ලබා දීමේ හැකියාවක් සහිත (හෙක්ටයාරයකට වෙන් 15ට වැඩි) කහ නාරටි විචිත්‍ර වෛරසයට (YVMV) ආසාදනයට ප්‍රතිරෝධීතාව දක්වන / ඔරොත්තු දෙන අපේක්ෂිත ගුණාංගවලින් යුත් එළ නිපදවන ප්‍රභේද සංවර්ධනයයි.
- පරම්පරා උසස් කිරීම සඳහා බණ්ඩක්කා සිටුවන දරු පරම්පරා සයක් ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවන ලදී.

පලතුරු

- අඹ, පේර, මිටි මුරුංගා මුගන්තාට සහ මිදි ජානකප්ලාස්ම ස්ථාපනය සහ නඩත්තු කිරීම සිදු කරන ලදී.
- වැදගත් වියළි කලාපීය බහු වාර්ෂික බෝග විශේෂවල ජාන සම්පත් සංරක්ෂණය සඳහා වියළි කලාපීය ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකුව නඩත්තු කරන ලදී. විශේෂ 60ක පැළ 240ක් ස්ථාපනය කොට නඩත්තු කෙරිණි.

ගණ්‍ය විද්‍යාව

- වර්ධන සහ පුෂ්පීකරණ අවධිවලදී අධික ආර්ද්‍රව තත්ත්වයන්ට ගැළපෙන මු. එකතුන් 99ක් වරණය කරගන්නා ලදී. MIMB 1011 මු. ආර සාමාන්‍ය බීජ අස්වැන්න ශාකයට ග්‍රෑම් 8.2 සමඟ 81% වඩා වැඩි ශාක දිවි රැකගැනීමේ ප්‍රතිශතයක් පෙන්නුම් කළේය.
- ගොයම් පිදෙන සමයේ දී වියන් උෂ්ණත්වය, පරාග සහ ශුකිකාවේ සරුබව මත ආර්ද්‍රව ආතති බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් මෙහෙයවන ලදී. ආර්ද්‍රව

ආතතිය වැඩි වීමත් සමග වියන් උෂ්ණත්වය ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් පරාග සහ ශුක්කාවේ සරුබව හා ධාන්‍ය අස්වැන්න බලපෑමට ලක් විය. අත්හදා බැලීම් අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙනු ඇත.

- වී වල වියනෙහි සිසිලන හැකියාවට බලපාන ප්‍රවේණික සහ පාරිසරික විචල්‍යතා හඳුනා ගැනීම සඳහා නිර්දේශිත ප්‍රභේද 16ක් සහ සාම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද 5ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. පත්‍ර “O” හැඩය දක්වා හැකි ලෙන තුරු Bg 300 හා Bg 358 යන පරීක්ෂා ප්‍රභේද ද ඇතුළුව අවම වශයෙන් ප්‍රභේද තුනක් ජල ආතතියේ බලපෑමට ලක් කරන ලදී. සුවඳැල් ප්‍රභේදය ආර්ද්‍රව ආතති තත්ත්ව යටතේ Bg 300 ප්‍රභේදයට සාපේක්ෂව අවම වියන් සිසිලන හැකියාවක් පෙන්වීය. At 308, Bg 304, Bg 369, කළු හීනටි සහ පොක්කලි ප්‍රභේද ජල ආතතියක් රහිත තත්ත්වය යටතේ ඉහළ වියන් සිසිලන හැකියාවක් වාර්තා කරන ලදී.
- පරාගවල වඳභාවය කෙරෙහි උෂ්ණත්ව ආතතිය අවම කිරීම සඳහා රූපාණුදර්ශ සළකුණු හඳුනාගැනීමට විවිධ රූපීය ලක්ෂණවලින් සමන්විත වී ප්‍රභේද එකොළහක් පරීක්ෂා කරන ලදී. පත්‍ර උෂ්ණත්වය, ශුක්කාවේ උෂ්ණත්වය, ගොයම් ගසේ ශක්තිමත් බව සහ බීජ ප්‍රමාණය පරාගවල වඳභාවය කෙරෙහි ඉතා ඉහළ බලපෑමක් පෙන්වීය. වැඩිදුර පරීක්ෂණ සිදු කෙරෙමින් පවතී.
- ලොකු ඵෑණු බල්බ නිෂ්පාදනය කෙරෙහි කාබනික වසුන් වල බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. පැළ සිටුවීමෙන් දෙසතියකට පසු දහයියා, පිදුරු, අර්ධ දහනය කළ දහයියා සහ ග්ලිරිසිඩියා යනාදිය කාබනික ද්‍රව්‍ය වශයෙන් යොදන ලදී. ග්ලිරිසිඩියා වසුන් යෙදීමෙන් කුඩා ප්‍රමාණයේ

බල්බ සහිතව හෙක්ටයාරයකට වොන් 34 ක සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් ලබා දුණි. පිදුරු වසුන් යෙදීමෙන් වාර්තා වූයේ තද පැහැති බල්බ සමග ඉහළම අස්වැන්නයි. (හෙක්ටයාරයකට වොන් 38) කාබනික ද්‍රව්‍ය නොයෙදූ තත්ත්වය යටතේ සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වොන් 30 ක් විය.

- ඵෑණු කෙරෙහි අර්ධව දහනය කළ දහයියා සමඟ ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් යොදන ගැඹුරෙහි බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණයක් ආරම්භ කරන ලදී. නෙළා ගත් බල්බ 2016/2017 මහ කන්නයේ බීජ අස්වැන්න ඇගයීම සඳහා භාවිතා කෙරෙනු ඇත.
- මිරිස්වල වර්ධනය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි ශාක වර්ධක හොර්මෝනවල බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදුකරන ලදී. ශාක වර්ධන නියාමක සහ ඇල්බර්ට් ද්‍රාවණය දියර පොහොරක් ලෙස බෝගය මතට ඉසීම අතර ධනාත්මක සම්බන්ධතාවක් ඇති බව හඳුනා ගන්නා ලදී. ප්‍රතිඵල සනාථ කිරීම සඳහා පරීක්ෂණය තවදුරටත් සිදු කෙරෙනු ඇත.
- වියළි කාලයේ දී අව පාංශු ආර්ද්‍රව තත්ත්වවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් ඇති මුං, මිරිස් සහ බඩඉරිඟු ප්‍රවේණිය දර්ශ වරණය කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. මුං ආර 40ක් හා බඩඉරිඟු ආර 30ක් හා මිරිස් ආර 16ක් අතරින් මුං ආර 5ක්, බඩඉරිඟු ආර 3ක් හා මිරිස් දෙමාපිය ආර 4ක් පරීක්ෂා කරන ලද වෙනත් ආරවලට සාපේක්ෂව අව ආර්ද්‍රතා තත්ත්ව යටතේ මනා වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මෙම අධ්‍යයනය නැවත සිදු කෙරෙනු ඇත.

පැළෑටි ආරක්ෂණය

ව්‍යාධිවේදය

- එෂු බ්ලැක් මවුල් කළු පුස් (Black mould) ආසාදනයට හේතු වන්නේ *Aspergillus niger* දිලීරයයි. එෂු වගා කෙරෙන ප්‍රදේශවල එෂු මල්වල එම ආසාදනය හටගැනීම වර්තමානයේ දී සුලභ තත්ත්වයක් බවට පත් වී තිබේ. කළු පුස් ආසාදනය රසායනිකව පාලනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් දැනට නොමැත. එෂු මල්වල කළු පුස් ආසාදනය හට ගැනීමේ හේතු කාරකය හඳුනාගැනීමේ අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. ගොවි ක්ෂේත්‍රවලින් කළු පුස් රෝග ලක්ෂණ සහිත ලොකු එෂු මල් නියැදි එක් රැස් කර ගන්නා ලදී. *Colletrotichum* spp. *Alternaria* spp., *Penicillium* spp. සහ *Aspergillus* spp. නමැති ව්‍යාධිජනක ආකාර 4ක් හඳුනාගන්නා ලද අතර ඒ අතුරින් *Colletrotichum* spp. සහ *Alternaria* spp. ප්‍රධාන වශයෙන් මල්වලින් වෙන් කර ගන්නා ලදී. අණුකමය සනාථ කිරීමක් වශයෙන් DNA නිස්සාරණය සිදු කරන ලදී.
- රසායනික ක්‍රමවේදවලින් පමණක් මීරිස් කොළ කොඩවීමේ වෛරසය (CLCV) පාලනය කිරීම ලාභදායී මෙන්ම තිරසාර ක්‍රමයක් ද නොවේ. විවිධ සෙවණ තත්ත්ව යටතේ කොළ කොඩවීම හා පළිබෝධ ගහණ ගතිකය මත ක්ෂුද්‍ර පරිසර වෙනස්වීමේ බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. පරීක්ෂණය MI මීරිස් දෙමුහුම්කරණ 01 සහ විජය යන ප්‍රභේද දෙක භාවිතා කරමින් 40%, 50%, 60%, 70% සහ 0% (පාලකය) වශයෙන් සෙවන මට්ටම් 5ක් යටතේ මෙහෙයවන ලදී. පරීක්ෂණ ප්‍රභේද අතර වායු උෂ්ණත්වය සහ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවයේ (RH) හි වෙනසක් නොතිබුණි. කෘත්‍රිම සෙවණ මට්ටම්

ඉහළ නැංවීමෙන් කොළ කොඩවීමෙහි හි කැපීපෙනෙන අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය නොවීය. ඉහළම සුදු මැස්සන් ගහණය වාර්තා වූයේ 70% සෙවණ මට්ටමේදීය. සෙවණ මට්ටම ඉහළ යාමත් සමග මයිටාවන්ගේ හානිය ද ඉහළ ගියේය. පරීක්ෂණ කාලය තුළදී පැළ මැක්කන් බෝ වීම පහළ මට්ටමක පැවතිණි. විශේෂයෙන්ම සෙවණ මට්ටම ඉහළ නැංවීමත් සමඟ අස්වැන්න ද අඩුවිය.

- සැසඳුම් ප්‍රභේද 2ක් සමග මීරිස් කොළ කොඩවීමේ වෛරසය සඳහා ජනක ආර 12ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද ප්‍රභේද දොළහක් අතුරින් MICH PL 42, කොළ කොඩවීමේ වෛරසය සඳහා ප්‍රතිරෝධී ප්‍රතික්‍රියාවක් පෙන්නුම් කළ අතර (ප්‍රතිශක්තිකරණයමය නොවන) MICH PL 08 සහ MICH PL 09, වෛරසය සඳහා මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධීතාවක් පෙන්වීය.
- බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි දේශීය මීරිස් දෙමුහුම්කරණ 4ක් විදේශීය පරීක්ෂා ප්‍රභේදයක් සමඟ කොළ කොඩවීමේ වෛරසය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. දේශීය දෙමුහුම් 1 සහ 2 මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධීතාවයක් පෙන්නුම් කළ අතර දේශීය දෙමුහුම්කරණ 3 සහ 4 මධ්‍යස්ථ සංවේදීතාවක් කොළ කොඩවීමේ වෛරසය සඳහා දැක්වීය. විදේශීය ප්‍රභේදය දැඩි සංවේදීතාවක් පෙන්නුම් කළේය.
- මුං මූලික අස්වනු පරීක්ෂා ආර දෙකක් මුං කහ විවිත්‍ර වෛරස් ආසාදනය (MYMV), ඇන්ත්‍රැක්නෝස් සහ පිටිපුස් රෝගය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. අංක 14-156 සහ 14-254 ආර කහ විවිත්‍ර වෛරසය සඳහා හි අඩු ආසාදන තත්ත්වයක් ද ඇන්ත්‍රැක්නෝස් සහ පිටිපුස් යන රෝග දෙකටම අදාළව ඉහළ ආසාදන තත්ත්වයක් ද පෙන්නුම් කළේය.

- කුරක්කන් කොළ පාඨ රෝගය සඳහා කුරක්කන් ආර එකොළහක් පරීක්ෂා කරන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද ආර 11කින් I₆₋₂ සහ IE 6337 ආර මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධීතාවක් දක්වන පරීක්ෂා ප්‍රභේදයක් වන ඕෂධ ප්‍රභේදය සමග සංසන්දනාත්මක ප්‍රතිඵල පෙන්විය පරීක්ෂණ නැවත සිදු කෙරෙනු ඇත.

කීට විද්‍යාව

- නොඉසින (Unsprayed) තත්ත්ව යටතේ විජය නමැති විදේශීය දෙමුහුම් ප්‍රභේදය සමග දේශීය මිරිස් දෙමුහුම් ප්‍රභේදය 4ක් පළිබෝධ හානි සඳහා අගයන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද දෙමුහුම් ප්‍රභේදය සියල්ලෙහි ම පැළ මැක්කන් හානිය පහළ මට්ටමක විය. එසේ වුවද දේශීය මිරිස් දෙමුහුම් හානිය (49-55%) හා සසඳන විට විජය නමැති විදේශීය දෙමුහුම් ඉහළ හානිය මට්ටමක (85%) පැවතුණි.
- ඉසින (Sprayed) තත්ත්ව යටතේ පළිබෝධ හානි සඳහා දේශීය මිරිස් දෙමුහුම් සහ ගල්කිරියාගම වරණය සමග විදේශීය මිරිස් දෙමුහුම් 14ක් අගයන ලදී. පරීක්ෂණ සමය තුළදී පරීක්ෂා කරන ලද සියළුම මිරිස් දෙමුහුම්වල පැළ මැක්කන්ගේ හානිය ඉතා පහළ (12%ට අඩු) මට්ටමක පැවතිණි. කීඩුවන් සහ කුඩිත්තන්ගේ හානියක් නිරීක්ෂණය නොවීය. එසේ වුවද සියළුම පරීක්ෂිත විදේශීය දෙමුහුම් මගින් 27-71% පරාසයක වෛරස් ආසාදන පෙන්නුම් කළද දේශීය මිරිස් දෙමුහුම් 12%ක ද ගල්කිරියාගම වරණය 20%ක ද ආසාදිත තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කළේය.
- නිර්දේශිත ප්‍රභේද දෙකක් (MI 6 සහ MI 5) සමග මු. ඇට ආර 2ක් පළිබෝධ හානි සඳහා අගයන ලදී. සියළුම ප්‍රභේද කරල් විදින්නන්ගෙන් (1-2%) සහ කරල් උරාබොන කුරුමිණියන්ගෙන්

(27-38%) හානි වී ඇති බව ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කෙරිණි.

- එෂුවල පැළ මැක්කන් පාලනය සඳහා නිර්දේශිත කෘමිනාශක 2ක් සමග කෘමිනාශක 4ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. සල්ෆොක්සැෆ්ලෝ (Sulfoxafloor) 24Sc/50WG සහ පයිමෙට්‍රොක්සිමින් (Pymetroxine) 50WG පැළ මැක්කන් පාලනය සඳහා ඵලදායී බව හඳුනා ගැනින.
- බඩඉරිඟුවල කඳ පණුවන් පාලනය කිරීම සඳහා වෙනත් රනිල සමග මිශ්‍ර බෝගයක් ලෙස බඩඉරිඟු වගා කිරීම අධ්‍යයන කරන ලදී. අන්තර් බෝගයක් ලෙස කවිපි සමග බඩඉරිඟු වගා කළ නියැදි වල කඳ පණුවන්ගේ හානිය බඩඉරිඟු තනි බෝගයක් ලෙස වගා කළ නියැදි හා සැසඳීමේදී පහළ මට්ටමක පැවතුණි. ප්‍රතිඵලය තහවුරු කිරීම සඳහා පරීක්ෂණය නැවත සිදු කිරීමට නියමිතය.
- නොඉසින (Unsprayed) තත්ත්ව යටතේ පළිබෝධ හානි මැන බැලීම සඳහා දේශීය බඩඉරිඟු දෙමුහුම් සමග විදේශීය බඩඉරිඟු දෙමුහුම් 12ක් අගයන කරන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද විදේශීය දෙමුහුම්වල කඳ පණුවන්ගේ හානිය පහළ මට්ටමක (10%ට වඩා අඩු) පැවතිණි.

වල් පැළෑටි පාලනය

- බඩඉරිඟු බෝගයේ වල් පැළෑටි පාලන හැකියාව සහ ශාකයේ විෂවීම (Phytotoxicity) ඇගයීම සඳහා විවිධ වල්නාශක පරීක්ෂා කරන ලදී. පශ්චාත් නිර්ගමන (Post emergence) වල්නාශකයක් වශයෙන් Tembotrione 420 SC 350 ml/ha මගින් වල් පැළෑටි ඵලදායී ලෙස පාලනය වූ අතර පූර්ව නිර්ගමන වල් නාශකයක් ලෙස

Pendimathalene 33% EC 3.5 litres/ha ඵලදායී විය.

පාංශු සාරවත්භාවය

- බඩ ඉරිඟුවල වර්ධනය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි යුරියා සහ නැනෝ යුරියා පොහොරවල කාර්යක්ෂමතාව සැසඳීම සඳහා පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. නැනෝ යුරියා සහ යුරියා යන පොහොර දෙවර්ගයම බඩඉරිඟුවල අස්වැන්න සහ වර්ධනය කෙරෙහි සමාන බලපෑමක් පෙන්වීය.
- පත්‍රවලට සින්ක් සල්ෆේට් යෙදීමෙන් මුං බෝගයේ වර්ධනය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි සිදුවන බලපෑම අධ්‍යයන කිරීම සඳහා පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කරන ලදී. පැළ සිටුවීමෙන් දෙසතියකට පසුව සහ මල් හට ගන්නා අවස්ථාවේදී සින්ක් සල්ෆේට් යොදන ලදී. පාංශු සින්ක් මට්ටමේ සුලභතාව පහළ මට්ටමක පැවතුණි. පරීක්ෂණයේ ප්‍රතිඵල මගින් අනාවරණය වූයේ සින්ක් සල්ෆේට් පත්‍රවලට යෙදීම මුං ඇටවල වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් සිදු කළ බවයි.

ජල කළමනාකරණය

- අතිරේක වාරි ජල සම්පාදනය සඳහා ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය සමග සාම්ප්‍රදායික වීදි බෝග වගාවේ ශාක වැටි දෙකක් අතර පරතරය වැඩි කිරීම මගින් නවීකරණය කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. විසිරි ජල සම්පාදනය සහිත වැටි රහිත වගා ක්‍රමය සමග කප්පාදුව මගින් මුං ඇට අස්වැන්න 38-45%කින්ද විසිරි ජල සම්පාදනය සහිත වැටි වගා ක්‍රමය සමග කප්පාදු නොකිරීම මගින් අස්වැන්න 25-26%කින්ද වැඩි වීමක් පෙන්වන ලදී. විසිරි ජල සම්පාදනය සහිත වැටි වගාව සමග කප්පාදු නොකිරීම මගින් සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය $1^0 - 1.5^0\text{C}$ අතර

ප්‍රමාණයකින් පහත හෙළිය හැකි බවද සොයා ගන්නා ලදී. පරීක්ෂණය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වේ.

- ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන ක්‍රමය පදනම් කර ගනිමින් මිරිස්, එෂු සහ මුං ඇට සඳහා උචිත ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක කළමනාකරණ පැකේජ නිපදවීමට 2015 වසරේ දී පරීක්ෂණ ආරම්භ කරන ලද අතර ඒවා 2016 වසරේදී ද ක්‍රියාත්මක කෙරිණ. පිදුරු භාවිත කර වසුන් යෙදීම කාබනික පොහොර භාවිතය, කොටස් වශයෙන් පොහොර යෙදීම යනාදී පැකේජ, බිංදු සහ විසිරි ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ ආදේශ කරන ලදී. බිත්දු ජල සම්පාදනය සමග පොහොරද යොදන ලදී. මතුපිට ජල සම්පාදන ක්‍රමය යටතේ පවතින වාරි ජල පරිභෝජනය 30 - 50% ප්‍රමාණයකින් අඩු කරන අතරම ක්ෂුද්‍ර වාරි ජල සැපයුම් ක්‍රමවේදය යටතේ ලොකු එෂු, අමු මිරිස් සහ මුං ඇට අස්වැන්න පිළිවෙලින් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 40, 45 සහ 2.5 ප්‍රමාණවලින් ලබා ගැනීම සඳහා පැකේජ යොදා ගත හැකි බව අධ්‍යයනවලින් පෙනී ගියේය. ප්‍රතිඵල සනාථ කර ගැනීම සඳහා ඇතැම් පරීක්ෂණ නැවතත් සිදු කෙරේ.

පෞද්‍ර තාක්ෂණය

- ඇත්තුක්නෝස් ප්‍රතිරෝධීතාව නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා නිර්දේශිත ප්‍රභේද සමග මිරිස් එකතූන් ඇගයීම සඳහා පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කරන ලදී.

යාපනය දේශීය හා වැරණියා ප්‍රභේද ඉතා ඉහළ සංවේදීතාවක් දැක්වූ අතර CAH36, ICPN, MICH3 සහ PBC 380 සංවේදී ප්‍රතික්‍රියාවක් පෙන්වීය. ගල්කිරියාගම වරණය, හේනේ මිරිස්, කොව්වි - 1 , කොව්වි 2, KA 2, MI 2, MI Green, MICH 3, යාපනය වරණය, වැරණියා දම්, 987.3 සහ තායි මිරිස් (වාණිජ ප්‍රභේදය) මධ්‍යස්ථ

සංවේදීතාවක් පෙන්වන ලදී. අරුණළු සහ MI Hot අවම සංවේදීතාවක් පෙන්වූ ප්‍රභේදවේ.

- පටක රෝපණයෙන් මිරිස් පුනර්ජනනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මකව පවතී. මිරිස්වල ප්‍රතිරෝධීතාව නිශේධනය කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් පරීක්ෂාවට බඳුන් කරන ලද අතර යහපත් ප්‍රතිඵල ලබා ගන්නා ලදී. පර්යේෂණ තවදුරටත් ක්‍රියාත්මකව පවතී.
- පුර්වක 6ක් යොදා ගනිමින් සිම්පල් සික්වන්ස් රිපීට් (SSR) මිරිස් එකතූන් 18ක ජාන සංයුතිය (finger print) ලබා ගැනීම සඳහා අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. හේනේ මිරිස්, MICH 3, ICPN – 18 -7 අරුණළු, MI 2 MI Green එක් කාණ්ඩයකටද, වැරණියා දම්, හොට් බියුටි, දම් නයි මිරිස් (*C. chinense*) සහ Acc. No 11642 (*C. frutescens*) යනාදිය වෙනත් කාණ්ඩයකට ඇතුළත් කළ හැකි බව සොයාගන්නා ලදී. Hot Beauty, MICH 3 සහ වැරණියා දම් ජානමය විවිධත්වයකින් යුතු ජනක ආර වශයෙන් භාවිතා කළ හැකිය. MI පුර්වක කුලකය (JS 108 F සහ JS 109 R පුර්වක) උපරිම බහුරූපීය තොරතුරු සංචිතය (Polymorphis Information Content (PIC)) ලබා ගැනීම සඳහා නිර්දේශ කළ හැකිය.
- QPM බඩඉරිහු ප්‍රභේදයක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා QPM ආරක්/ ප්‍රභේදයක් නොවන ආරකට Opaque - 2 ජානය සංස්ථාපනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. ගහණයෙන් තෝරා ගනු ලැබූ ආර දෙකක් (CML 20/193, 164/CML 20) ස්ව පරාගනයෙන් BC_2F_2 ගහණය

දක්වා උසස් කරන ලදී. CML 20/193 දෙමුහුම් සංයෝජනයේ ශාක 210ක් අණුකමය පරීක්ෂාවට ලක් කිරීමෙන් අනතුරුව QPM 30 ක් සංස්ථාපිත, ආර 30ක් හඳුනාගන්නා ලදී. ස්ව පරාගණය මගින් ආර තුනක් BC_2F_3 ගහණය දක්වා උසස් කරන ලද අතර CML20 සමග පිළි මුහුම් කිරීමෙන් BC_3F_1 ගහණය ලබාගන්නා ලදී. BC_3F_1 සහ BC_3F_3 දක්වා උසස් කරන ලදී. 164/CML20 හි සංයෝජන BC_3F_4 ගහණය දක්වා උසස් කෙරිණ. අධ්‍යයනය තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

- මිදි (*Vitis vinifera* L.) ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩෙන ඉතා වැදගත් පලතුරු බෝග අතුරින් එකකි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සොයා ගත හැකි වැදගත් මිදි ප්‍රභේද සඳහා පටක රෝපණ මූල ලේඛණයක් සංවර්ධනය කිරීමට පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කරන ලදී. 0.5mg/l BAP සමග C2D මාධ්‍යය, මුලාරම්භක රෝපණ මාධ්‍යය වශයෙන් හඳුනාගන්නා ලද අතර GA_3 0.2 mg/l සහ 5M BAP සමන්විත C2D මාධ්‍යය මුල් බහුගුණනය සඳහා උචිත මාධ්‍ය වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලදී. බීජ රහිත ‘සොනාකා මිදි’ ප්‍රභේදය සඳහා ප්‍රොටොකෝලයක් හඳුන්වා දෙන ලද අතර නලස්ථ බහුගුණනය ආරම්භ කරන ලදී.
- ගුල්ලන්ට ප්‍රතිරෝධී ජානයක් (*Br1*) සහිත මුං ඇට ප්‍රභේදයක් වරණය කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. DNA ජාන නිස්සාරණය කෙරිණ. ගුල්ලන් සඳහා ප්‍රතිරෝධී ජානයක් (*Br1*) සහිත මුං ආර / ප්‍රභේද පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ප්‍රොටොකෝලයක් සකස් කරන ලදී.

බීජ නිෂ්පාදනය

අභිජනන සහ සහතික කළ/ වාණිජ බීජ නිෂ්පාදනය

අතර බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය සහ වෙනත් අදාළ ආයතනවලට සපයනු ලැබේ. (1.1.3 වගුව)

අභිජනන සහ සහතික කළ / වාණිජ බීජ පහත ප්‍රමාණවලින් නිෂ්පාදනය කරන ලද

වගු අංක 1.1.3: 2016 වසරේදී නිෂ්පාදනය කරන ලද අභිජනන සහ සහතික කළ වාණිජ බීජ

බෝගය	ප්‍රභේදය	අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය (ක්‍රි.ගැ.)	ලියාපදිංචි / සහතික කළ/ වාණිජ බීජ නිෂ්පාදනය (ක්‍රි.ගැ.)
බඩඉරිඟු	රුවන්	14.0	-
	හද්‍රා	35.0	-
	CML 161	285.0	-
	CML 194	301.0	-
	MI බඩ ඉරිඟු HY 1	-	490.0
කුරක්කන්	රාවණා	37.0	-
	ඕෂධ	60.0	-
විලඳ ඉරිඟු	MI විලඳ ඉරිඟු	55.0	-
මිරිස්	ගල්කිරියාගම නුමුහුම් ආර	2.17	-
	MI වරණිය 1 නුමුහුම් ආර	0.45	-
මුං ඇට	ආරි	17.0	-
	MI 5	15.0	-
	MI 6	45.0	-
ලොකු එරණු	MIBO 1	20.0 (සත්‍ය බීජ)	-
	MIBO 1	300 (ත්‍යාජික මව් බල්බ)	-
	දඹුල්ල වරණිය	340 (ත්‍යාජික මව් බල්බ)	254 (වාණිජ මව් බල්බ)
උඳු	MI 1	20.0	-
	අනුරාධ	22.0	-
සෝයා බෝංචි	Pb 01	96.0	505.0
	MISB 01	62.0	-
කවිපි	ධවල	25.0	-
	MI 35	05.0	-
	වරුණි	22.0	-
	බොම්බේ	20.0	-
පතෝල	MI ඡෝට්	2.0	-
එළවළු කවිපි	BS 01	64.0	-
එළවළු කවිපි	දේශීය බුඞ්ටාවෝ	34.0	-

තාක්ෂණ ව්‍යාප්ති

- ලෝක ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය මගින් 2016 වසර “මාෂ බෝග වසර” ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලැබිණ. “නිරෝගි ජාතියක් උදෙසා රනිල” යන තේමාව යටතේ ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය මගින් සම්මන්ත්‍රණයක් 2016 වසරේ දෙසැම්බර් 15 වැනි දින පවත්වන ලදී. බීජයේ සිට ආහාර වේලක් දක්වා සෑම විෂය පාහේ එමගින් ආවරණය විය. නිලධාරීන් 180 දෙනෙකුට වැඩි පිරිසක් ඒ සඳහා සහභාගී වූහ.
- මහලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය මගින් දැනට ක්‍රියාත්මක කෙරෙන පර්යේෂණ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා ගොවීන්, නිලධාරීන්, විද්‍යාර්ථීන් සහ පාසල් ශිෂ්‍යයන් 600කට අධික සංඛ්‍යාවකගේ සහභාගිත්වයෙන් යුතුව ජූලි මස 26 දින සිට 29 වැනි දින දක්වා ක්ෂේත්‍ර සතියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- සම්පත් දායකයන් ලෙස ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය විද්‍යාඥයෝ විවිධ වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී වූහ.
  - සමස්ථ සහභාගිත්වය 4200 ඉක්මවමින් නිලධාරීන්, ගොවීන් සහ පාසල් සිසුන්, විද්‍යාර්ථීන් සහ තාක්ෂණ විද්‍යාල සිසුන් අතිරේක ආහාර බෝග පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් 150ක් පවත්වන ලදී.
  - කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය සමග ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 90කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සිදු කරන ලද අතර ශාක සායන 4ක් පවත්වන ලදී.
- සේවලාභීන් 2250කට අධික සංඛ්‍යාවකට විවිධ ක්‍රම මගින් තාක්ෂණික උපදෙස් සපයන ලදී.

- තාක්ෂණික තොරතුරු පිළිබඳ අත් පත්‍රිකා 300ක් පමණ බෙදා හරින ලදී.
- පාංශු නියැදි 570ක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර නිර්දේශ ද සපයන ලදී.
- ගොවීන් වෙත සහ වෙනත් ආයතනය වෙත අතිරේක ආහාර බෝග බීජ කි.ග්‍රෑ. 5ක් නොමිලයේ නිකුත් කෙරිණ.

පුහුණු

- උපාධි අපේක්ෂකයින් තිදෙනෙක් සිය අවසන් වසර පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය මෙම ආයතනයේ දී නිම කළහ.

- රැකියාස්ථ පුහුණු:

තාක්ෂණ විද්‍යාල සිසුන් 16ක් ඔවුන්ගේ සය මාසික රැකියාස්ථ පුහුණුව ආයතනයේ දී සම්පූර්ණ කරන ලදී. තවද, දිස්ත්‍රික් පුහුණු ආයතන නිලධාරියකු, ජාතික තරුණ සේවා සභා ශිෂ්‍යයන් 22ක් සහ කෘෂිකර්ම විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් 9 දෙනෙකු ඔවුන්ගේ සය මාසික පුහුණුව මෙම ආයතනයේ දී නිම කරන ලදී.

රූපවාහිනී / ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

- අතිරේක ආහාර බෝග වගාව පිළිබඳ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් 16ක්
- අතිරේක ආහාර බෝග වගාව පිළිබඳ රූපවාහිනී වැඩසටහන් 2ක්

සංවර්ධනය

- දෙමුහුම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ පහත සඳහන් යටිතල සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරන ලදී.
  - පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල සුගම ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා දැනට පවතින විද්‍යාගාර නවීකරණය

- විද්‍යුතය ජනනය සහ ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට එක් කිරීම පිණිස කිලෝ වොට් 12ක ධාරිතාවයකින් යුතු සූර්ය කෝෂ පැනලයක් ස්ථාපනය.
- ‘රේන් ගන්’ වාරි සැපයුම් පද්ධතියක් හඳුන්වා දීම මගින් සහ ඉහළ ධාරිතාවයෙන් (දිනකට පොම්පයකින් ලීටර් 60 000ට වඩා වැඩි) යුත් සූර්ය ශක්තියෙන් ක්‍රියාත්මක ජල පොම්පකරණ පද්ධති 03ක් හඳුන්වා දීම මගින් වාරිජල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල අඛණ්ඩතාව සඳහා වැට හා වාරි පහසුකම් සහිත අක්කර 10ක නව පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයක් පිහිටුවීම
- වේගවත් සහ කාර්යක්ෂම සන්නිවේදන ජාලයක් ගොඩනැංවීම සඳහා අන්තර්ජාල සන්නිවේදන පද්ධතියක් ස්ථාපනය.
- වැසි ආරක්ෂිත තත්ත්ව යටතේ පර්යේෂණ සිදු කිරීම සඳහා වූ විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා ලැබුණු ආධාර උපයෝජනයෙන් මහා පරිමාණ වැසි ආවරණ 4ක් ඉදිකිරීම.
- KOPIA ව්‍යාපෘතිය යටතේ ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ලොකු ඒණු බීජ බහුගුණනය සහ බෝග වගා තාක්ෂණ සංවර්ධනය යටතේ මව් බල්බ ගබඩා කිරීම සඳහා ගලෙන්බිදුණුවැව ඒණු බීජ නිෂ්පාදන ආදර්ශ ගම්මානයෙහි ගබඩා 2ක් හා හම්බන්තොට ආදර්ශන ගම්මානයේ එක් ගබඩාවක් ඉදිකරන ලදී. ගලෙන්බිදුණුවැව ආදර්ශ ගම්මානයේ ඒණු බල්බ ටොන් 43ක් නිපදවිණ. මව් බල්බ ටොන් 10ක් වසන්තිකරණය කරන ලදුව ටොන් 2.5ක් ගබඩා කෙරිණි. ඉතිරි ටොන් 30 අලෙවි කොට රුපියල් මිලියන 1.65ක් උපයන ලදී.

ඒණු බීජ නිෂ්පාදන ආදර්ශ ගම්මානයේ වැසි ආවරණ තුළ දුර්වල පාංශු ලක්ෂණ නිරීක්ෂණය වූ බැවින් පස වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ගොම පොහොර සහ දහයියා පසට මිශ්‍ර කරන ලද අතර ජීවානුහරණය සඳහා දින 45ක් සූර්යතාපනයට ලක් කරන ලදී. අනතුරුව පාංශු සාරවත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීමට රනිල බෝගයක් වශයෙන් මෑ බෝගය වගා කරන ලදී. දෙමසක් තුළ ගොවි මහතකු විසින් මෑ බෝග අස්වැන්නෙන් ලද අතිරේක ආදායම රුපියල් 60 000ක් පමණ විය.

විශේෂ සම්මාන

- 2016 වසරේ දී විශිෂ්ටතම පරිසර හිතකාමී මහාපරිමාණ ගොවිපළ සඳහා හිමි ජනාධිපති රත් සම්මානයෙන් පිදුම් ලද්දේ මහඉලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයයි. තම බලශක්ති අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම සඳහා පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයක් ලෙස සූර්ය බල ශක්තිය යොදා ගැනීම තුළින් සහ වියළි කලාපීය කෘෂිකර්මාන්තයේදී සම්පත් භාවිතය සමෝධානිත කිරීම සඳහා තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ හරිත කෘෂිකර්මය සහිත මුල්ම පර්යේෂණ ගොවිපළ පිහිටුවීමේ පුමුබයා වන්නේ ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයයි.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

පර්යේෂණ

- අතිරේක ආහාර බෝග වැඩිදියුණු කිරීම සහ ප්‍රභේද සංවර්ධනය
- අතිරේක ආහාර බෝගවල පලිබෝධ සහ රෝග පාලනය සඳහා තාක්ෂණය සංවර්ධනය කිරීම

- බෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා ජෛව තාක්ෂණ මෙවලම්වල කාර්යක්ෂම ප්‍රයෝජ්‍යකරණය
- අතිරේක ආහාර බෝග සඳහා පාංශු කළමනාකරණ තාක්ෂණය සංවර්ධනය
- වියළි කලාපයේ ජල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම සඳහා ශිල්පීය ක්‍රම සංවර්ධනය
- අතිරේක ආහාර බෝගවල නිෂ්පාදනතාව කෙරෙහි දේශගුණික

විපර්යාසවල බලපෑම අධ්‍යයනය සඳහා අධ්‍යයනය සිදුකිරීම.

- වියළි කලාපයේ වගා කිරීමට සුදුසු ඵලවත් හා පලතුරු බෝග හඳුනාගැනීම සහ සංවර්ධනය

සංවර්ධනය

- නිර්දේශිත අතිරේක ආහාර බෝග ප්‍රභේදවල අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය
- පාර්ශ්වකරුවන් වෙත කෘෂිකර්ම තාක්ෂණය බෙදා හැරීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ)	21
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම සංවර්ධන)	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම ආර්ථිකවිද්‍යා)	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	05
පර්යේෂණ සහකාර	24
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	15
තාක්ෂණ සහායක	03
රියදුරු	08
පස් අඳින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02
ගබඩාකරු	01
ලොරි පවිත්‍රකරු	01
යාන්ත්‍රික ශිල්පී	03
කාර්මික ශිල්පී	01
පර්යේෂණ උපසහකාර	08
සංචාරක බංගලා භාරකරු	02
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	28
කම්කරු (ස්ථිර)	273
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	23
එකතුව	425

1.1.1. තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - අඟුණකොළපැලැස්ස

තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ විෂය සීමාවට යටත්ව ක්‍රියාත්මක වන අතර එය දකුණු වියළි කලාපයේ පිහිටි ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයයි. මාෂ බෝග, තෙල් බෝග, කලාපීය වශයෙන් වැදගත්වන එළවළු සහ පලතුරු පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් කෙරෙහි මෙම ආයතනයේ ක්‍රියාකාරිත්වය කේන්ද්‍රණය වී ඇත. DLs කෘෂි ආර්ථික කලාපයේ පිහිටි විරවිල සහායක මධ්‍යස්ථානය හා එක්ව තාක්ෂණය හුවමාරු ව සඳහා ද එය කටයුතු කරයි. බෝග ප්‍රවර්ධනය, ශාෂ්‍ය

විද්‍යාව, පැළෑටි සංරක්ෂණය, ජල කළමනාකරණය සහ පාංශු විද්‍යාව යන ක්ෂේත්‍ර තේමා කොට ගත් ජාතික මෙන්ම කලාපීය අවශ්‍යතා මත පදනම්ව සියලුම පර්යේෂණ වැඩසටහන් සැලසුම් කෙරේ.

මීට අමතරව, ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ප්‍රභේදවල අභිජනන බීජ සහ මූලික රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය, ස්ථානීය විශේෂත්වයක් දරන පොහොර යෙදීම නිර්දේශ කිරීම සහ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්, ගොවීන් සහ උනන්දුවක් දක්වන වෙනත් පුද්ගලයන් වෙත තොරතුරු බෙදා හැරීම වැනි ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන්ද මෙම මධ්‍යස්ථානය මැදිහත් වෙයි.

අයවැය

වගු අංක 1.1.1.1 වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
මූලධන	4,819,250	4,489,348	93
පුනරාවර්තන	13,009,211	11,465,392	88
ව්‍යාපෘති			
• ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති (NARP)			
○ දකුණු වියළි කලාපයේ කුකර්බි, රනිල සහ මිරිස් වල වෛරස් වැනි රෝග හඳුනාගැනීම සහ පාලනය	223,700	180,775	81
○ අවදානම් බෝග - වල්පැළෑටි තරගකාරී අවධිය හඳුනාගැනීම හා රටකපු අස්වැන්න කෙරෙහි වල් පැළෑටිවල බලපෑම	240,000	205,409	86
○ NARP සමග අවබෝධතා ගිවිසුමක් යටතේ පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ කටයුතු (M.Phil.)	281,000	269,382	96

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
○ වියළි සහ අතරමැදි කලාපවල දිවුල් ජානප්ලාස්ම රැස්කිරීම, ස්ථාපනය සහ ඇගයීම	1,496,900	1,376,481	92
● පලතුරු නිෂ්පාදන ගම්මාන වැඩසටහන	1,200,000	1,161,381	97
○ සිටුස් විවිධත්ව රැස් කිරීම සහ ඇගයීම	700,000	699,872	100
○ අඹ උයනක් ස්ථාපනය කිරීම	870,235	870,235	100
○ බද්ධ දිවුල් පැළ 10000 නිෂ්පාදනය	6,310,000	5,792,722	92
● මිලියන 100 ව්‍යාපෘති	6,310,000	5,792,722	92
එකතුව	29,150,296	26,510,997	91

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

ගෘහ විද්‍යාව

- ඇබ්සිසික් අම්ලය සහ නියං ආතතිය රටකපු (*Arachis hypogea* L.) කෙරෙහි බලපාන්නේ කෙසේ ද යන්න විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීමක් සිදු කරන ලදී. පාලකයා හා සැසඳීමේ දී නියං බලපෑම සමග, බීජ, ඇබ්සිසික් අම්ලය තුළ ගිල්වීමේ ප්‍රතිකාරයෙන් සහ ඇබ්සිසික් අම්ලය පත්‍රවලට යෙදීමෙන් හෝ පැළයකින් නිපදවනු ලබන බීජවල බර ප්‍රමාණයෙහි හෝ පිරවුම් අනුපාතයෙහි හෝ සුවිශේෂී වෙනසක් නොපෙන්වන බව හඳුනා ගැනින.
- අනිර්ණිත වර්ධනයක් සහිත තලවල තත්ත්ව පරාමිතීන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා විවිධ තාක්ෂණික ක්‍රම අත්හදා බලන ලද අතර 0.5 moldm^{-3} සාන්ද්‍රණයේ ලවණ යෙදීම අස්වනු නෙළීමට ප්‍රථම පත්‍ර පතනය කරවීම සඳහා සාර්ථක ප්‍රතිකර්මයක් බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

- බඩඉරිඟු රනිල බෝග අතරමැදි බෝග වගා ක්‍රමය යටතේ වගා කිරීම අත්හදා බැලූ විට එහි දී ලද අස්වැන්න බඩඉරිඟු තනි බෝගයක් ලෙස වගා කිරීම, සෝයා බෝංචි, කොල්ලු හා රටකපු සමග අතරමැදි වගා ක්‍රමය යටතේ වෙන වෙනම වගා කිරීම හා සැසඳීමේදී කැපී පෙනෙන අස්වැන්නක් ලබා නොදුන්නේය.
- බඩඉරිඟුවල CYMMIT ආර නියඟයට ඔරොත්තු දීම සම්බන්ධයෙන් අත්හදා බැලූ අතර එක් රැස් කරන ලද දත්ත වැඩිදුර විශ්ලේෂණය සඳහා අත්හදාබැලීම් සම්බන්ධීකාරක වෙත යොමු කරන ලදී.
- වැසි ජලය උපයෝගී කරගනිමින් ගොවිතැන් කිරීමේ ක්‍රමය යටතේ කුරක්කන් වගාව ආශ්‍රිත තිරසාර භාවිතාවන් පිළිබඳ පැකේජයක් හඳුන්වාදීම ඉලක්ක කරමින් ගොවි ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීම සිදු කරන ලදී. ජේළියට වැපිරීම, කොම්පෝස්ට් භාවිතය සහ නිර්දේශිත මාත්‍රාවන්ගෙන් අකාබනික පොහොර යෙදීම යනාදිය මගින් අස්වැන්න කෙරෙහි සිදුවන බලපෑම පරීක්ෂා

කරන ලද අතර පරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

- රටකපු, තල, මුං ඇට, කවිපි, දෙමුහුම් මිරිස්, දෙමුහුම් බඩඉරිඟු, සෝයා බෝංචි සහ කුරක්කන් සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් (NCVT) සිදු කරන ලදී. රැස් කළ දත්ත වැඩිදුර විශ්ලේෂණය සඳහා අදාළ සම්බන්ධීකාරකවරුන් වෙත යොමුකර තිබේ.
- හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ රටකපු, තල, කවිපි, මිරිස්, ඉදල් ඉරිඟු, කුරක්කන්, තණ හාල් සහ දෙමුහුම් බඩඉරිඟු සඳහා ප්‍රභේද අනුවර්තීය අත්හදාබැලීම් (VAT) සිදු කෙරිණි.

පැළෑටි අභිජනනය

තෙල් බීජ බෝග

රටකපු

ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන මධ්‍ය කාලීන සහ ප්‍රමාණයෙන් විශාල බීජ නිපදවන රටකපු ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම

- ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂණයේදී බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ප්‍රමාණයෙන් විශාල බීජ සහිත ආර තුනක් (ANKGLS 02, ANKGLS 03 සහ ANKGLS 07) පරීක්ෂා කරන ලදී.
- බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි කෙටි කාලීන (මාස 3) බීජ සහිත ආර තුනක් (ANK 2014/01/14, ANKGL 6 සහ ICGV 2742) 5 වැනි දරු පරම්පරාවෙන් (F₅) වරණය කර ගනු ලැබූ අතර ඒවා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද පරීක්ෂණය දක්වා ඉදිරියට ගෙන යන ලදී.

තල

- ඉහළ අස්වැනු දෙන තෙල් සංචිත වැඩි, රෝග ආසාදනයට ඔරොත්තු දෙන අනිර්ණිත වර්ධනයක් සහිත සුදු/ කළු බීජ සහිත තල ප්‍රභේද හඳුනාගැනීමට පර්යේෂණ අත්හදාබැලීම් සිදුකරන ලදී. මෙම වැඩසටහන යටතේ හතරවන දරු පරම්පරාව (F₄) ඉදිරියට ගෙන යන ලදී.
- තල ප්‍රභේද අටක් යටතේ විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර තෝරා ගනු ලැබූ ආර 3ක් ප්‍රභේද අනුවර්තීය (VAT) යටතේ විශ්ලේෂණය සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.
- MI 3 ප්‍රභේදය සඳහා නුමුහුම් දර්ශ ලබාගැනීමේ පාරිශුද්ධීකරණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. ප්‍රභේදය 40%ක් පමණ පාරිශුද්ධ විය.

සෝයා බෝංචි

- තෝරාගනු ලැබූ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර දෙකක් (AC 2133, AC 2514) ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් (NCVT) යටතේ පරීක්ෂා කෙරෙමින් පවතී.
- ජාන විකෘතිකරණය කළ සෝයා බෝංචි ආර අතුරින් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර හතරක් තෝරාගනු ලැබූ අතර ඒවා අස්වැනු අත්හදා බැලීම් සඳහා ඉදිරියට ගෙන යන ලදී.

ධාන්‍ය රනිල

මුං ඇට

- කන්නමය වගා සඳහා ඉහළ අස්වැනු දෙන (හෙක්ටයාරයකට ටොන් 3) පළිබෝධ සහ රෝග ආසාදනවලට ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේද හඳුනාගැනීම සඳහා 3වන, 4වන, 6වන දුහිතා පරම්පරා (F₃, F₄, F₆) දක්වා පරම්පරා ඉදිරියට ගෙන යන ලදී.

- ඉහළ අස්වනු දෙන (හෙක්ටයාරයකට ටොන් 2) පළිබෝධ සහ රෝග ආසාදනවලට ඔරොත්තු දෙන මැද කන්නමය මුං ඇට ප්‍රභේද හඳුනාගැනීම සඳහා 5වන දුහිතා පරම්පරාව (F₅) ඉදිරියට ගෙන යන ලද අතර MB 48 ආර ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් (NCVT) හි තවදුරටත් ඇගයීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.
- ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව (MYT) සම්පූර්ණ කරන ලද අතර ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් (NCVT) සඳහා නව මුං ආර 3ක් නම්කරන ලදී.

කව්පි

- සාපේක්ෂව නියගයට ඔරොත්තු දීමේ ඉහළ හැකියාවක් සහිත වගා බෝග එකතුන් ලෙස හඳුනාගනු ලැබූ CP220 හා CP128, ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් (NCVT) හි වැඩිදුර අත්හදා බැලෙමින් පවතියි.
- CP 32, CP 158 කව්පි ආර ප්‍රභේද අනුවර්තීතා අත්හදාබැලීම් (VAT) තුළ වැඩිදුර අත්හදා බැලේ.
- ANKCH 1 ආර ඉහළ අස්වනු දෙන මධ්‍ය කාලීන කව්පි ආරක් වශයෙන් හඳුනා ගැනුන අතර එය ප්‍රභේද අනුවර්තීතා අත්හදාබැලීම් (VAT) යටතේ තවදුරටත් අත්හදා බැලේ.
- මධ්‍ය කාලීන ආර 4ක්, කෙටි කාලීන ආර 5ක් සහ නියගයට ඔරොත්තු දෙන ආර 6ක් ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම් සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.

තුඹ

- ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකු වශයෙන් ජනාප්ලාස්ම හැට හතරක් සාර්ථක ලෙස පවත්වා ගැනින.

එළබවු

- එළයෙහි අවශ්‍ය කරන ලක්ෂණවලින් සමන්විත තෝරාගනු ලැබූ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර පහක් ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් (NCVT) සඳහා යොමු කෙරෙමින් පවතියි.

බණ්ඩක්කා

- වෛරස්වලට ඔරොත්තු දෙන ආර දෙකක් හඳුන්වාදෙන ලද අතර ඒවා (ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් NCVT) යටතේ ඇගයීමට ලක් කෙරෙමින් පවතියි.

ලොකු එෂු

- ලොකු එෂුවල ජනාප්ලාස්මය විවිධත්වය වැඩි කිරීම සඳහා ගැමා ප්‍රවිකිරණය මගින් විකෘති බිහිකිරීම සිදු කළ අතර M2 පරම්පරාව ඉදිරියට ගෙන යන ලදී.

රතු එෂු

- සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම මගින් ප්‍රමාණයෙන් විශාල බල්බ සහ ඉක්මන් පරිණතියට එළැඹෙන (දින 75ට අඩු) පොකුරු එෂු ආර හඳුන්වා දීම. තෝරා ගනු ලැබූ ආර දෙකක් අස්වැන්න සඳහා වැඩිදුර විශ්ලේෂණය පිණිස පාරිශුද්ධීකරණයට ලක්කරන ලදී.

පලතුරු බෝග

දිවුල්

- ශාක දර්ශ 68ක එකතුවකින් සමන්විත අක්කර 25ක පිහිටි දිවුල් ජාන බැංකුව නඩත්තු කිරීම

- නව දර්ශ 81ක එකතුවක් ස්ථාපනය
- එකතුවක් හැට හතරක් මල් සහ ගෙඩි නිපදවිය. පුෂ්පිකරණ සහ එල හට ගැනීමේ දත්ත වාර්තා කරන ලදී.
- එලවල ලාක්ෂණිකරණය ඇරඹූ අතර මූලික ලක්ෂණ වාර්තා කොට විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

බෙලි

- ශාක දර්ශ 20ක එකතුවකින් සමන්විත අක්කර 15ක පිහිටි බෙලි ජාන බැංකුව නඩත්තු කිරීම
- නව දර්ශ 10ක එකතුවක් ස්ථාපනය

අඹ

- වයස්ගත අඹ ශාක ප්‍රතිව්‍යුහකරණයෙන් පසු නොනැසී පැවැති ශාකවල වියනක් ලියැලුණු අතර මල් හට ගැනීම කන්න 2කින් නිරීක්ෂණය නොවිය. ඇතැම් ශාක ආහාර නිෂ්පාදන හැකියාව නොමැතිව මිය යන ලදී.
- අඹවල බාහිර වියන් ගෝලය කප්පාදු කිරීම සහ පැළ සනත්වය වැඩිවන ලෙස වගා කිරීම අධ්‍යයනය කරන ලදී. ගෝලාකාර කප්පාදු වක්‍ර දෙකක් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර අවශ්‍ය කරන වියන් ආකෘතියක් යටතේ ශාකය සකස් කරන ලදී. පුෂ්පිකරණය සහ එල දැරීම සටහන් කර ගන්නා ලදී.

කෙසෙල්

- කන්න හතරක් සඳහා අස්වනු ලාක්ෂණිකරණය අගයන ලදී. ඇඹුල් කෙසෙල් ශාක එකතුවක් සහ සීනි කෙසෙල් එකතුවක් තෝරා ගන්නා ලද අතර ප්‍රභේදමය වැඩිදියුණුව සැලසුම්කරණය සඳහා වැඩිදුර අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී.

සිටස් (පැහිරි කුලය)

- දොඩම්, ඇඹුල් දොඩම්, හින්නාරං, පම්බෝල, ගඩා දෙහි, නස්නාරං, මැන්ඩරින් සහ සිදරං ඇතුළුව පැහිරි කුලයේ ශාක එකතුවක් 257ක් එක් රැස් කර ස්ථාපනය කරන ලදී.
- මව් ශාක ලාක්ෂණිකරණය සම්පූර්ණ කෙරිණ.

ගස්ලබු

- ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් (NCVT) යටතේ දේශීය ගස්ලබු දෙමුහුම් අගය කරන ලද අතර ස්ථාපනය කරන ලදී.
- ප්‍රභේදමය වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ මනා ගුණාත්මකභාවයකින් යුත් සහ ඉහළ අස්වනු දෙන ගස්ලබු මුදු ලප වෛරස් රෝගයට ඔරොත්තු දෙන ලක්ෂණවලින් සමන්විත ගස්ලබු ආර 10ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

මිදි

- ‘ශරාද්’ නමැති බීජ රහිත මිදි එකතුවලින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය (කුඩා පැළ 400ක්) නිෂ්පාදනය සහ රස සංවේදිතාවය පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් අවසන් කරන ලදී.

පාංශු විද්‍යාව

- ගොවීන්ට ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි මට්ටමට කුන්තෘනිය උපයෝගී කර ගනිමින් දහයියා තාප විච්ඡේදනයට ලක් කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව ප්‍රශස්තකරණය කරන ලදී. ප්‍රශස්ත තාප විච්ඡේදකය සඳහා දර භාවිතය ශාකමය අභරු කි.ග්‍රෑ. 1කට කි.ග්‍රෑ. 0.1 ± 0.04 වූ අතර ලැබූ අස්වැන්න වියළි තත්ත්ව යටතේ ශාකමය අභරු සමග 47.9 ± 1.1 (%) ද, තිර කරන

ලද කාබන් සමග 25.06 ± 2.17 (%) ද බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

- ගොවීන්ට භාවිතා කළ හැකි මට්ටමට බඩඉරිගු කරල් තාප විච්ඡේදනය සඳහා පැවති ක්‍රමවේදය නවීකරණය සහ ප්‍රශස්තකරණය කෙරිණි. දර භාවිතය ශාකමය අගුරු කි.ග්‍රෑ. 1කට කි.ග්‍රෑ. 6.82 ± 0.64 වූ අතර ලැබූ අස්වැන්න වියළි තත්ත්වය යටතේ ශාකමය අගුරු සමග 32.63 ± 1.69 (%) ද තිර කරන ලද කාබන් සමග 39.08 ± 0.05 (%) බවද නිරීක්ෂණය කරන ලදී.
- DL_{1b} පාරිසරික කලාපයේ බඩඉරිගු සඳහා බදුන් මට්ටමේ ආනයනික පොහොර මිශ්‍රණ අටක් ද ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ පොහොර මිශ්‍රණ 5ක් ද සඳහා අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලදී. බදුන් මට්ටමේ සහ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ ඇගයීම් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර එමගින් ලැබූ ප්‍රතිඵල පොහොර පරීක්ෂණ කම්පුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- ‘ඇඹුල්’ කෙසෙල්වලින් පිටි නිස්සාරණය අවසන් කරන ලදී. කෙසෙල් වලින් බිස්කට් නිෂ්පාදනය කෙරෙමින් පවතියි.

ව්‍යාධිවේදය

- අංකුර පිළිස්සීමේ (Bud Necrosis) රෝගය සඳහා මු. බීජ එකතූන් 35ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද එම මු. බීජ ආර අතුරින් ප්‍රතිරෝධී/ ඔරොත්තු දීමේ ලක්ෂණ සහිත ආර කිසිවක් නොවීය. ආර 9ක් මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධීතාවක් පෙන්නුම් කළේය.
- Fusarium මැලට්මේ රෝගයට (*Fusarium oxysporium* f.sp.cubense (Foc) ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දීමේ කෙසෙල් ලබාගැනීම

සඳහා නලස්ථ විකෘති ජනනය සිදු කරන ලදී. පටක රෝපණයෙන් ජනනය කරන ලද කුඩා පැළ 2726ක් ද්විත්ව තැටි තාක්ෂණය මගින් පරීක්ෂා කරන ලද අතර කුඩා පැළ 1845ක් සික් ප්ලොට් (Sick Plot) ක්‍රමය යටතේ පරීක්ෂා කරන ලදී. ප්‍රතිරෝධී හෝ ඔරොත්තු දෙන ශාක හඳුනා නොගන්නා ලදී.

- දකුණු දිග වියළි කලාපයේ කුකර්බිට්ස් (Cucurbits), රනිල (Legumes) සහ මිරිස් යනාදියෙහි වෛරස් හා වෛරස් වැනි රෝග නිර්ණය කිරීමේ වැඩසටහනේ දී කුකර්බිට් වල නව වෛරස් රෝග 2ක් හඳුනා ගැණිනි.

පැළෑටි පළිබෝධවේදය

- දකුණු දිග වියළි කලාපය තුළ වල්පැළෑටි ආක්‍රමණය පිළිබඳ සොයා බැලීම සඳහා සමීක්ෂණයක් මෙහෙයවන ලදී. සමීක්ෂණය පවත්වන ලද ස්ථාන 70කින් තෘණ විශේෂ 32ක් ත්‍රිකෝණාකාර දඬු සහිත තෘණ විශේෂ 9ක් සහ පළල් පත්‍ර පළිබෝධ විශේෂ 217ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - වීරවිල (DL5)

ලොකු එෑණු සහ රතු එෑණු

- පශ්චාත් මහ කන්නයේදී වගා කළ යුතු කාලය පිළිබඳ අධ්‍යයන සිදු කරන ලදී. අවාරයේ ලොකු එෑණු වගාව සඳහා වඩා සුදුසුම කාලය ලෙස ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාස අතර කාලය හඳුනා ගැණිනි. ලබාගත් අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වොන් 30ට වඩා වැඩි විය.

- ලොකු ඒණු බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා විවෘත ක්ෂේත්‍ර තත්ත්ව යටතේ කෘත්‍රීම පරාගනය අවශ්‍ය නොවන බව සොයා ගැනින.

තාක්ෂණික හුවමාරුව සහ පුහුණුව

රූපවාහිනී වැඩසටහන්

- තුඹ කරවිල වගාවට අදාළව බහු ගුණනය, නඩත්තුව සහ ගැටළු පිළිබඳ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය වැඩසටහන් හතරකට ඩී. වීරසේකර මහතා සහභාගී වූයේය.

ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

- නිර්දේශිත රනිල ප්‍රභේද පිළිබඳව රුහුණු සේවාවේ සහ ස්වදේශීය සේවාවේ රුහුණු ගෙවත්ත වැඩසටහන ඔස්සේ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් විසුරුවා හරින ලදී.
- රුහුණු සේවාවේ “රුහුණු ගෙවත්ත” වැඩසටහන ඔස්සේ එළවළු වගාව පිළිබඳ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් තුනක් විසුරුවා හරින ලදී.

පුහුණු වැඩසටහන්

- දකුණු පළාතේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සේවාවට අයත් තාක්ෂණික නිලධාරීන් සඳහා පූර්ව කන්නමය පුහුණු වැඩසටහන් විසි දෙකක් පවත්වන ලදී.
- ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සේවාවට අයත් තාක්ෂණික නිලධාරීන් සඳහා අත්හැර දමන ලද පුරන් කුඹුරුවල ධාන්‍ය රනිල වගා කිරීම පිළිබඳ පූර්ව කන්නමය පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.
- මාතර, ගාල්ල සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කවල “ජලාන්ට් ඩොක්ටර්ස්” පුහුණු වැඩසටහන් තුනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- මාෂ බෝග ස්ථාපනය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ නව තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

- ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ නිලධාරීන් සඳහා පලතුරු වල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්විණි.

සැපයු සේවා

පාංශු සහ වාණිජ කොම්පෝස්ට් පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන

- ගොවි ක්ෂේත්‍රවලින් ලබා ගත් පාංශු නියැදි 1,330ක් විශ්ලේෂණය කළ අතර පොහොර නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී.
- රෝග ආසාදිත නියැදි 68ක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර සුදුසු නිර්දේශ සැපයිණි.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

එළවළු

- නිර්දේශිත තුඹ ප්‍රභේදවල මූලික රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස කුඩා පැළ 4,000ක් නිපදවන ලදී.

බීජ නිෂ්පාදනය

වග්‍ර අංක 1.1.1.2: 2016 වසරේදී නිෂ්පාදිත බීජ ප්‍රමාණය

බෝගය	ප්‍රභේදය	වර්ගය	ප්‍රමාණය (Kg)
රටකපු	ඉන්දි	අභිජනන බීජ	63
		බහුගුණන	66
	තිස්ස	අභිජනන බීජ	261
		බහුගුණන	154
	ANKG 1	අභිජනන බීජ	84
		බහුගුණන	94
	ANKG 1	අභිජනන බීජ	147
		බහුගුණන	253
	වලව	පරිභෝජන	5.5
	මිශ්‍ර රටකපු	පරිභෝජන	556
තල	උමා	අභිජනන බීජ	12
	මාලී	අභිජනන බීජ	2.8
	ANKWS6	බහුගුණන	13
	MI – 1	බහුගුණන	04
	MI – 1	බහුගුණන	187
	මිශ්‍ර තල	පරිභෝජන	140
කවපි	ANKCP 1	අභිජනන බීජ	25
	ANKCP 1	වාණිජ බීජ	125
	මිශ්‍ර කවපි	පරිභෝජන	540
කොල්ලු	ANKK Black	අභිජනන බීජ	06
	ANKK Brown	අභිජනන බීජ	06
	මිශ්‍ර කොල්ලු	පරිභෝජන	160
මුං ඇට	ANKMB48	බහුගුණන	33
	MI – 6	බහුගුණන	29
	MI – 5	බහුගුණන	05
	මිශ්‍ර මුං	පරිභෝජන	39
කුරක්කන්	රාවණා	බහුගුණන	20
	මිශ්‍ර කුරක්කන්	පරිභෝජන	13.5
බඩඉරිඟු	මිශ්‍ර බඩඉරිඟු	පරිභෝජන	142
රුහුණු මිරිස්	පරික්ෂා කල බීජ	බහුගුණන	03

සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

අක්කර 30ක පලතුරු ජාන බැංකුවක් ස්ථාපනය, ක්ෂේත්‍ර තවත් ගෘහයක් සහ බීජ සඳහා ශීත ගබඩාවක් ඉදි කිරීම මගින් ද අක්කර 50ක උයනක් සඳහා විහිදුණු වැඩිදියුණු කළ ජල සම්පාදන ක්‍රම මගින්ද තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය හි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කරන ලදී. පටක රෝපණ විද්‍යාගාරය සහ දැල් ගෘහය නවීකරණය කෙරිණි.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- ක්ෂේත්‍ර බෝග සඳහා බෝග කළමනාකරණ භාවිතාවන් සංවර්ධනය.
- කර්මාන්තමය සහ පරිභෝජනමය කාර්යයන් සඳහා ඉහළ අස්වනු, මධ්‍යම කාලීන, විශාල ප්‍රමාණයේ බීජ සහිත රටකපු ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම.
- කර්මාන්තමය සහ පරිභෝජනමය කාර්යයන් සඳහා තල ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම සහ හඳුන්වාදීම.
- වෙනත් තෙල් බීජ බෝග සහ මාෂ බෝග කෙරෙහි විශේෂ අවධානය

කාර්ය මණ්ඩලය

තෙල් මාෂ බෝග පර්යේෂණ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, අඟුණකොපැලැස්ස

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	14
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික විද්‍යා)	01
පරිපාලන නිලධාරී	01
ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	01
සංවර්ධන නිලධාරී	03
ගොවිපළ කළමනාකරු	01

යොමු කරමින් පසේ සාරවත්භාවය කළමනාකරණය අධ්‍යයනය.

- තෙල් බීජ බෝග සහ මාෂ බෝග සඳහා පරිසර හිතකාමී සහ අඩු පිරිවැය සහිත කෘමි සහ රෝග පාලන ක්‍රම හඳුන්වා දීම.
- තෙල් බීජ බෝග, මාෂ බෝග, කලාපීය වශයෙන් වැදගත්වන පලතුරු සහ බඩඉරිඟු සඳහා ආර්ථිකමය හා පාරිභෝගික කැමැත්තට අනුකූල ආහාර සැකසුම් තාක්ෂණික ක්‍රම සංවර්ධනය.
- දකුණු කලාපය සඳහා වඩා යෝග්‍ය පලතුරු බෝග කළමනාකරණ පැකේජයක් හඳුනා ගැනීම.
- කලාපීය වශයෙන් වැදගත්වන එළවළු බෝග වැඩිදියුණු කිරීම සහ සංවර්ධනය
- ඉහළ සහ උසස් අස්වැන්න, කෘමි හා රෝග ප්‍රතිරෝධී මුං ඇට, කවිපි සහ කොල්ලු සඳහා විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් ධාන්‍ය රනිල බෝග වැඩිදියුණු කිරීම සහ හඳුන්වා දීම.

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
පර්යේෂණ සහකාර	13
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	06
තාක්ෂණික සහායක	02
රියදුරු	07
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	15
කම්කරු (ස්ථිර)	159
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	22
එකතුව	252

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - වීරවිල

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂි. පර්යේෂණ) - ස්ථානභාර	01
සංවර්ධන නිලධාරී	01
පර්යේෂණ සහකාර	02
රියදුරු	01
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
මුරකරු	04
කම්කරු (ස්ථිර)	13
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	04
එකතුව	27

1.1.2. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - අරලගංවිල

අරලගංවිල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. මෙය සතු වගකීම වනුයේ, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, වී, පලතුරු, එළවළු වැනි කලාපීය ඉල්ලුමක් සහිත බෝග වර්ග සම්බන්ධයෙන්, අවශ්‍යතාවය අනුව පර්යේෂණ සිදු කිරීමයි. ඉහළ අස්වනු ගෙන දෙන ප්‍රභේද බිහි කිරීම, බෝග ආරක්ෂණ තාක්ෂණ ක්‍රම බිහිකිරීම, ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක පිළිවෙත් සහ පැළෑටි පෝෂක කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායන් බිහි කිරීම

මෙහි පර්යේෂණ වැඩසටහන් වලදී ඉලක්ක කෙරේ.

චුර්ණමය නොවන දුඹුරු පසකින් යුත් DL2b කෘෂි පාරිසරික ප්‍රාදේශීය පිහිටුවා ඇති එකම කෘෂිකර්ම මධ්‍යස්ථානය අරලගංවිල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයයි. මහවැලි B, C, G කලාප වලට අමතරව ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර කලාපය ආවරණය කරමින් තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ ලබා දෙන එකම ආයතනය වනුයේ ද මෙම මධ්‍යස්ථානයයි.

අයවැය

වගු අංක 1.1.2.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	7,588,900	6,257,578	82
මූලධන	3,817,450	3,766,371	99
ව්‍යාපෘති			
පැපොල් අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය	540,000 (කම්කරු ගෙවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන වන රු. 660,000 නොමැතිව)	379,955	70
මිරිස්, බඩඉරිඟු සහ එෂු බෝග දෙමුහුම් සහ විවෘතව පරාගණය වන ප්‍රභේද බිහි කිරීම			
මූලධන	8,000,000	8,410,591	105
පුනරාවර්තන	2,077,400	2,077,398	100
එකතුව	22,023,750	20,891,398	95

ප්‍රගතිය

ප්‍රභේදීය වැඩිදියුණු කිරීම

පොකුරු ඒණු

වර්ග 60ක රූපිය සහ ගුණාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ ඇගයීම් අඛණ්ඩව සිදු කෙරුණි. එහිදී කෙටි කාලීන වර්ග (දින 60-75) පරීක්ෂාවට ලක් කෙරිණි. පරීක්ෂාව සඳහා යොදාගත් ‘ජැල්නා ලෝකල්’ (7.5 ටො./හෙ., 12.3 ටො./හෙ.) සහ ‘තින්නවෙලි රෙඩ්’ (10.6 ටො./හෙ., 17.1 ටො./හෙ.) සමග සංසන්දනාත්මකව ගත් කළ ACA 5 (10.9 ටො./හෙ.), ACA 13 (10.6 ටො./හෙ.) මහ කන්නයේ දී ද, ACA 56 (17.5 ටො./හෙ.), ACA 13 (13 ටො./හෙ.), යල කන්නයේදීද මනා අනුවර්තයාවක් පෙන්නුම් කරමින් ඉහළ අස්වනු ගෙන දුණි. ප්‍රභේදීය අනුවර්තය අත්හදා බැලීම සඳහා ACA 56 සහ ACA 13 තෝරා ගනු ලැබීය. ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම යටතේ මල් පිපෙන වර්ග 22ක් (මල් පිපීම 75%) පරීක්ෂාවට ලක් කිරීමෙන් පසු, ACA 68, ACA 67, ACA 81 (ආර අංක 15) සහ ACA 82 (ආර අංක 17), ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම (NCVT) යටතේ ‘වේදාලන්’ (Vethalan) සමග පරීක්ෂා කිරීමට තෝරා ගනු ලැබිණි. ACA 19 (ඉහළ සැරක් සහිත), ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම (MYT) යටතේ පරීක්ෂාවට ලක් කළ ආර අතරින් ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. ACA 66, DUS පරීක්ෂාව යටතේ පරීක්ෂාවට ලක් කෙරිණි.

පොකුරු ඒණු සම්බන්ධයෙන් දෙමුහුම්කරණය, තෝරාගත් ආර සහ ඇතැම් වල් ඒණු ආර යොදා ගනිමින් සිදු කරනු ලැබීය. ප්‍රවේණි වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා F₁ බීජ තෝරාගනු ලැබීය.

උද්‍යාන බෝග

අඹ

අඹ වර්ග 46ක ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක අස්වනු දත්ත ලබාගනිමින්, අඹ ජානජලාස්ම සම්බන්ධයෙන් ඇගයීම සිදු කෙරිණි. ACC 07, 61, 28, 40 සහ 34 යන අඹ වර්ග අතර පලතුරු වල සාමාන්‍ය බර ග්‍රෑම් > 200 ලෙස පෙන්නුම් කළ අතර ACC 51, 22, 28, 39 සහ 40 යන වර්ග බ්‍රික්ස් අගය (Brix value) > 21 ලෙස පෙන්නුම් කළේය. දත්ත රැස් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු වේ.

‘කර්තකොලොම්බන්’ සහ ‘වෙල්ලෙයිකොලොම්බන්’ අඹ ප්‍රභේද දෙකෙහි මල් පිපීමේ සහ දළ දැමීමේ හැසිරීම පිළිබඳව අධ්‍යයනයන් සිදු කෙරිණි. ‘කර්තකොලොම්බන්’ ප්‍රභේදයේ දළ දැමීමේ ප්‍රගතිය 2016 අප්‍රේල් වන විට 33%ක උපරිමයකින් තිබූ අතර මල් හටගැනීම 2016 පෙබරවාරි වන විට 20%ක් විය. ‘වෙල්ලෙයිකොලොම්බන්’ ප්‍රභේදයේ දළ දැමීම 2016 මැයි වන විට 28% උපරිමයකින් ද, මල් පිපීම 2016 අප්‍රේල් වන විට 20%ක්ද ලෙස නිරීක්ෂණය කෙරිණි.

පැපොල්

‘රත්න’ පැපොල් ප්‍රභේදයේ බීජ හටගැනීම සඳහා බලපාන කන්නමය වෙනස්වීම් සහ මුහුන් ක්‍රම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරනු ලැබීය. පැපොල් බීජ සහ ඵල හටගැනීම සඳහා පරාගන ක්‍රමයේ බලපෑමක් නොමැත.

නව ‘රත්න’ පැපොල් බීජ අභිජනන තවානක් ස්ථාපිත කෙරිණි. වගාවේ මල් හටගනිමින් පවතින අතර ස්ව පරාගනය සඳහා වගාව ආවරණය කර ඇත.

මුද්‍රාණය

වඩා හොඳ අස්වැන්නක් ලබාගැනීම සඳහා පලතුරු වගාවේදී ශාක පුහුණුව සහ කප්පාදු කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මුද්‍රාණය ගෘහිතය සම්බන්ධයෙන් විවිධාකාර පුහුණු කිරීම් සහ කප්පාදු කිරීමේ ක්‍රම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පර්යේෂණයක් ආරම්භ කෙරිණි. ශාක ප්‍රතිකාර ක්‍රම අනුගමනය කරමින් කප්පාදු කිරීම සිදුකරනු ලැබීය. අත්හදා බැලීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

ශාක විද්‍යාව

පොකුරු එණු

වගා කිරීම සඳහා රතු එණු තෝරා ගැනීමේදී එණු වල සැර ගතිය සහ අඛණ්ඩව ගබඩා කාලය මූලික ලක්ෂණ වේ. රතු එණුවල ගබඩා කාලය සහ සැර ගතිය කෙරෙහි සල්ෆර් පොහොර මගින් ඇති කරන බලපෑම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන ලදුව එණුවල සැර ගතිය හෝ ගබඩා කාලය වැඩිදියුණු කළ නොහැකි බව පෙනී ගොස් ඇත. එල හට නොගන්නා පොකුරු එණුවල මල් හට ගැනීම සඳහා නයිට්‍රජන් පොහොර වල විවිධ මට්ටම් සහ වගා කිරීමේ කාලය පිළිබඳ පරීක්ෂණ කෙරිණි. එහෙත් කිසිදු ශාකයක මල්හට නොගැනුණි. විවිධ රෝපණ ද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් අත්හදා බැලීම් අඛණ්ඩව සිදු වේ.

වී

අරලගංවිලදී මාස 4 ½ කින් පරිණත වන වී ආර 3ක්, මාස 3 ½ කින් පරිණත වන වී ආර 3ක්, මාස 3කින් පරිණත වන වී ආර පරීක්ෂාවට ලක් කෙරිණි. මේ අතුරින් මාස 4 ½ කින් පරිණත වන BG 403 (8.3 ටො./හෙ.) පරීක්ෂණ ආරය මහ කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබා දුන්නේය. මාස 3 ½ කින් පරිණත වන ඒරන් 10 -25 (4.42 ටො./හො.) ආරය (අඩු තෙතමන තත්ත්වයකට ඔරොත්තු දෙන) මහ කන්නයේදී ඉහළම

අස්වැන්නක් ලබා දුන් අතර Bg 352 (6.7 ටො./හෙ.) පරීක්ෂණ ප්‍රභේදය, යල කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබා දුණි. මාස 3 ½ කින් පරිණත වන Bg 366 (9.3 ටො./හෙ.) යල කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබා දුණි. මාස 3කින් පරිණත වන 10 -1374 (ටො./හෙ. 6.4) ආරය මහ කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබාදුන් අතර, At 309 (ටො./හෙ. 10.1) පරීක්ෂණ ප්‍රභේදය යල කන්නයේදී වඩාත්ම හොඳ ප්‍රභේදය විය. මාස 2 ½ කින් පරිණත වන ආර වන BG 10 - 2881 (5.52 ටො./හෙ.) ප්‍රභේදය සහ AGT 17 (5.15 ටො./ හෙ.) ප්‍රභේදය මහ කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබාදුණි.

කවිපි

කවිපි ආර (නියඟයට ඔරොත්තු දෙන) 4ක් පරීක්ෂා කිරීමෙන් ANKCP 1 (1.8 ටො./හෙ.) යන ප්‍රභේදය යල කන්නයේ ඉහළම අස්වැන්නක් ලබාදුණි. ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම (NCVT) යටතේ මහ කන්නයේදී කවිපි ආර 6ක් පරීක්ෂා කෙරුණු අතර ANKCH 1 (2.3 ටො.හෙ.) ප්‍රභේදය ඉහළම අස්වැන්නක් ලබාදුනි.

මුං

NCVT යටතේ මුං ආර 6ක් පරීක්ෂාවට ලක් කරනු ලැබීය. කන්න දෙකේදීම අස්වැන්න සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු වෙනසක් දක්නට නොලැබිණි.

රටකපු

NCVT යටතේ විශාල බීජ සහිත රටකපු ආර 5ක් පරීක්ෂාවට ලක් කෙරිණි. ANKG 3 (0.9 ටො./හෙ.) මහ කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබාදුන් අතර ANKG 7 (3.5 ටො./හෙ.) යල කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබාදුණි.

තල

තල ආර 9ක් පරීක්ෂා කරනු ලැබිණි. ANKBS 02 (0.9 ටො./හෙ.) ප්‍රභේදය මහ කන්නයේදී ඉහළම අස්වැන්නක් ලබා දුන් අතර යල කන්නයේදී වගාව සාර්ථක නොවුණි.

ඌන භාවිතා බෝග

තිබ්බවු

තිබ්බවු ශාකයේ කාෂ්ඨීය කඳ විදින්නා පාලනය කිරීම සඳහා, මාසික අන්තරයකින් යුතුව Chlorantraniliprole (කොරජන්) 1.9 මි.ලී/ලී අනුපාතයෙන් ආලේප කිරීම ප්‍රතිඵලදායී වේ.

තුඹ කරවිල

ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුත් දේශීය ආර / ප්‍රභේද සහ දෙමුහුම් ආර යොදා ගනිමින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කෙරිණි.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම සඳහා මහවැලි කලාපයේ ගොවීන්ට, රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීමේ තාක්ෂණය ලබා දෙනු ලැබීය.

ජායාංගී සහ පුමාංගී දෙමුහුන් වැල්වල මල් පිපීමේ රටාවේ විවිධත්වයක් හඳුනාගැනුණි.

පැළෑටි සංරක්ෂණය

- පොකුරු ඵෑණු වල ප්‍රධාන දිලීර රෝග වන්නේ දම් පැල්ලම් රෝගය, ඇන්ත්‍රැක්නෝස් සහ දිලීර බල්බ කුණුවීමේ රෝගයයි. පොකුරු ඵෑණු ආර 46ක් පරීක්ෂාවට භාජනය කරනු ලැබූ අතර තෝරාගත් ආර ගුණනය කෙරිණි.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ඵෑණු වගාවේදී පත්‍ර කන දළඹුවන්, පැළ මැක්කන්, බල්බ මයිටාවන් ප්‍රධානතම කෘමි වර්ග වන අතර දම් පැල්ලම් රෝගය, ඇන්ත්‍රැක්නෝස්, දිලීර බල්බ කුණුවීම,

බැක්ටීරියානු බල්බ කුණුවීම, යටිපුස් රෝගය ප්‍රධානතම රෝග වර්ග වේ. ඉහත කෘමීන්ගෙන් වන අස්වනු හානිය සහ රෝග, විවිධ දේශගුණික තත්ත්වයන් යටතේ වෙනස් වේ. මහවැලි B කලාපය සඳහා බෝග දින දර්ශනයක් සැකසීමට දත්ත එක්රැස් කරමින් පවතී.

- රටකපු ශාකයට හානි කරන ප්‍රධානතම කෘමීන් වනුයේ රතු කේෂර දළඹුවා, කුඩිත්තා, පැළමැක්කා සහ වේයයි. රටකපු වගාවට බලපාන ප්‍රධානතම රෝග වන්නේ, අංකුර කුණුවීමේ රෝගය, මුල් කුණුවීම, පුර්ව අංගමාරය, පශ්චිම අංගමාරය යන රෝගයි. මහවැලි B කලාපය සඳහා බෝග දින දර්ශනයක් සැකසීමට දත්ත එක්රැස් කරමින් පවතී.

පාංශු විද්‍යාව සහ ජල කළමනාකරණය

- වී සඳහා රසායනික පොහොර සහ කාබනික පොහොර මිශ්‍රව යොදා ගැනීමෙන් ඇති වන බලපෑම සම්බන්ධයෙන් 1992 සිට සිදු කෙරෙන අධ්‍යයන අඛණ්ඩව සිදු වේ. වී - රනිල බෝග මාරුව පිළිබඳ සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයකදී කොළ පොහොර සමග රසායනික පොහොර යොදා ගැනීමෙන් ඉහළ අස්වැන්නක් (ටො./හෙ. 4.7) ලබාදෙන බව අනාවරණය විය. වී - වී බෝග මාරුවේදී, කොළ පොහොර සහ රසායනික පොහොර යොදා ගැනීමෙන් වෙනත් ප්‍රතිකර්ම දීර්ඝ කාලීනව යෙදීමට වඩා (අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට ටොන් 6ට වඩා වැඩි) යහපත් ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන බැව් ආනාවරණය විය.
- ශ්‍රී ලංකාවේ බඩඉරිඟු වගාව සඳහා දේශගුණික විපර්යාසයෙන් ඵල්ල වන බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ. විවිධ ප්‍රභේද සඳහා පුර්ව අත්හදා බැලීම් වලට දත්ත ආදර්ශ ක්‍රමාංකනය යොදා ගැනීම සම්පූර්ණ කරන ලදී.

- චුර්ණමය නොවන දුඹුරු පසේ අඩු පෝෂක ප්‍රමාණයක් යටතේ එලදායිතාවයක් ලැබීම සම්බන්ධයෙන් වී ප්‍රභේද 39ක් පරීක්ෂාවට භාජනය කෙරිණි. පොහොර භාවිත නොකොට, Bg 357 සහ Bg 358 ප්‍රභේද ඉහළ අස්වැන්නක් (හෙක්ටයාරයට ටොන් 4ට වඩා වැඩි) වාර්තා කොට ඇත. මෙම අධ්‍යයනය අඛණ්ඩව සිදු වේ.

සේවා

- පස් පරීක්ෂාව : ගොවි ක්ෂේත්‍ර වලින් ලබාගත් පස් සාම්පල් 557 විශ්ලේෂණය කරනු ලැබූ අතර පස් පරීක්ෂාව පදනම් කරගනිමින් නිර්දේශ ලබාදෙන ලදී.
- ගොවීන් 63කට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවකට ගොවි උපදෙස් ලබාදුන් අතර, පැළෑටි සංරක්ෂණය පිළිබඳ ගැටළු සම්බන්ධයෙන් ගොවි ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ 28ක් සිදු කරන ලදී.

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

වග් අංක 1.1.2.2 : 2016 වර්ෂයේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බෝගය	ප්‍රභේදය	බීජ / රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය
තුඹ කරවිල	දේශීය / දෙමුහුන්	බඳුන් 2,573ක් පැළ බෙදා දෙන ලදී
තිබ්බටු	බින්දු	බීජ ග්‍රෑ. 70ක් සහ බඳුන් පැළ 319ක් ගොවීන්ට බෙදා දෙන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- කෘමීන්ට සහ රෝගවලට ප්‍රතිරෝධී වන අයුරින් පොකුරු එෂු ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම.
- පොකුණු එෂු සම්බන්ධයෙන් යෝග්‍ය වූ ශාඛා විද්‍යාත්මක පිළිවෙත් නිර්මාණය කිරීම සහ අභිජනනය සම්බන්ධ පර්යේෂණ සිදු කිරීම.
- ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය සහ ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - කිලිනොච්චි, සම්බන්ධීකරණයෙන් මුං, කවිපි, රටකපු සහ සෝයා සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේදමය අත්හදාබැලීම.
- වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය මගින් සම්බන්ධීකරණය කරන ලද, සහල් සඳහා (මාස 2 ½ , 3, 3 ½ , 4) සම්බන්ධීකරණ සහල් ප්‍රභේද පරීක්ෂාව
- කලාපීය වශයෙන් වැදගත් පලතුරු සහ එළවළු සඳහා සුදුසු බෝග කළමනාකරණ පිළිවෙත් සකස් කිරීම.
- රටකපු සඳහා බලපාන කෘමීන් සහ රෝගවල ගහණ ගතිකත්ව අධ්‍යයනය.
- ශ්‍රී ලංකාවේ බඩඉරිඟු නිෂ්පාදනය කෙරෙහි දේශගුණික විපර්යාසයෙන් ඇතිවන බලපෑම: බෝග ආදර්ශන ප්‍රවේශයක් (සිදු කෙරෙමින් පවතින පර්යේෂණ)

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	09	04
පරිපාලන නිලධාරී	01	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	04	02
පර්යේෂණ සහකාර	09	04
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	05	05
තාක්ෂණ සහායක	04	07
රියදුරු	05	04
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02	01
ගබඩා භාරකරු	01	01
විදුලි ශිල්පී	01	01
කාර්මික ශිල්පී	01	01
වඩුකරු	01	01
කම්මල්කරු	01	-
පර්යේෂණ උප සහකාර	09	03
බද්ධකරු	01	02
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01	01
මුරකරු	13	11
කම්කරු (ස්ථිර)	85	79
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	-	15
එකතුව	153	144

1.1.3. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - කිලිනොච්චිය

වව්නියාව, තිරුනෙල්වෙලි සහ මුලතිවු (ප්‍රතිස්ථාපිත) යන ප්‍රදේශවල පිහිටුවා ඇති සභායක මධ්‍යස්ථාන ද ඇතුළුව කිලිනොච්චියෙහි පිහිටි ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ කාර්යභාරය වන්නේ උතුරු කලාපයේ ගොවීන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා විශේෂයෙන් ම වෙනත්

ක්ෂේත්‍ර බෝග හා බැඳුණු කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු පවත්වාගෙන යාමයි. කිලිනොච්චි ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය මහලුලුප්පල්ලම පිහිටි ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය හා අනුබද්ධ ආයතනයකි.

අයවැය

වගු අංක 1.1.3.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	10,821,777	10,090,747	93
මූලධන	1,875,700	1,863,020	99
ව්‍යාපෘති			
• දෙමුහුම්			
• පුනරාවර්තන	1,220,100	1,467,578	120
• මූලධන	2,834,163	2,689,740	95
• NARP	1,281,900	1,273,807	99
• UNDP	1,000,000	1,000,000	100
• ඉරනමඩු වාරිමාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (IIDP)	779,420	577,974	74
• FAO	462,000	165,721	36
එකතුව	20,275,060	19,128,587	94

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

බෝග ප්‍රවර්ධනය

එෑණු

ද්වි කාර්ය එෑණු නිෂ්පාදනය දෙවන අනුයාත වර්ෂය සඳහා ද අඛණ්ඩව

ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. විශ්ලේෂණයට ලක් කරන ලද ජානප්ලාස්ම 30කින් දෙමුහුම්කරණ කිහිපයක් සිදු කොට සාර්ථක වූ දෙමුහුම් 60ක් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මනා වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ එෑණු ආර එකොළහක් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

දෙමුහුම් ප්‍රභේද නිෂ්පාදනය සඳහා නුමුහුම් ප්‍රභේද බිහි කිරීම පොකුරු එෑණු

ජානප්‍රියාස්ම 10කින් ආරම්භ කරන ලදී. පොකුරු ඵ්‍යංජනවල විවිධ දෙමුහුම්කරණ දහයක් සිදුකරන ලද අතර විවෘතව පරාගිත ප්‍රභේද ගොඩනැංවීම සඳහා පරම්පරා ඉදිරියට ගෙන යාම ආරම්භ කෙරිණි.

මිරිස්

- පාරිභෝගික රුචිකත්වය වඩවන ලක්ෂණවලින් යුතු කරල් සහිත, පත්‍ර කොඩි වීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දෙන, ඉහළ අස්වනු නිපදවන මිරිස් ප්‍රභේද බිහිකිරීම සඳහා විවිධ දෙමුහුම්කරණ හයක් සිදු කරන ලදී. එනමින් යෝග්‍ය දෙමුහුම් දෙකක් හඳුනාගන්නා ලද අතර දෙවන දරු පරම්පරාව හා පළමුවැනි පිළිමුහුම්කරණ පරම්පරා සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම සඳහා බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වගා දර්ශ දෙකක් අතුරින් වරණිත මිරිස් ආර 7ක් තෝරා ගන්නා ලදී.
- තෝරා ගනු ලැබූ මිරිස් ආර 15ක් යොදා ගනිමින් තෙවන අන්තර් අභිජනන චක්‍රය සම්පූර්ණ කරන ලද අතර මිරිස් ආර 22ක් යොදා ගනිමින් පළමුවැනි අන්තර් අභිජනන චක්‍රය සම්පූර්ණ කරන ලදී. නව ජානප්‍රියාස්ම දහසයක් ද එක්රැස් කෙරිණි.

රටකපු

රටකපුවල මෑතකදී හඳුන්වාදෙන ලද උසස් අභිජනන ආරයන්හි අස්වනු විශ්ලේෂණය කළ විට රටකපු ආර පහක් අතුරින් KCGN - 012 - 1 නමැති රටකපු ආර ගොවි ක්ෂේත්‍ර යටතේ හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 1600 ක සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් ලබාදෙමින් සාපේක්ෂව සාර්ථක ප්‍රතිඵල පෙන්වුම් කළේය.

කුරක්කන්

ස්ථානීය අත්හදා බැලීම්වලට අනුව නිර්දේශිත වෙනත් ආර සමග සැසඳූ කළ කෙටි කාලීන කුරක්කන් ආර ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දුන්නේය. මෙම

පරීක්ෂණවලදී හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 539ක අස්වැන්නක් ලබා දෙමින් TVFM-03 මනා ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්වීය.

තණහාල්

සුදු, රතු හා කළු පැහැති තණහාල්වල අස්වැන්න විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මෙම ප්‍රභේද අතුරින් සුදු පැහැති තණහාල් (KCFM - 0103-01) හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 470ක අස්වැන්නක් ලබාදෙමින් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල පෙන්වුම් කළේය.

වම්බු

මෑතකදී හඳුන්වාදුන් උසස් අභිජනන ආර එකොළහක් අගයන ලද අතර වැඩිදුර ඇගයීම සඳහා පාරිශුද්ධ බීජ තොග භාවිතා කරන ලදී.

තල

තලවල නව හඳුන්වාදීම් දෙකක් ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම තුළ පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. 50% කට වැඩි අධික මේද ප්‍රතිශතයක් අඩංගු මෙම තල ආර නියමයට ඔරොත්තුදීමේ ලක්ෂණවලින් යුක්තය.

තක්කාලි

KC- 1- 1 අතුරින් වරණය කිරීම් තවදුරටත් සිදු කළ අතර බීජ බහුල උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දෙන තක්කාලි ආර හඳුනාගැනීමේ පරීක්ෂණ සිදු කෙරේ.

ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේදමය අත්හදාබැලීම්

සෝයා බෝංචි

පරීක්ෂා ප්‍රභේද දෙකක් සමග අලුතින් හඳුනාගන්නා ලද සෝයා බෝංචි ආර සයක් අගයන කරන ලදී. PB 1 නමැති පරීක්ෂා ප්‍රභේදය හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 1905ක ඉහළම අස්වැන්න ලබා දුන් අතර MISB 02 නමැති නවතම සෝයා

බෝංචි ආර මගින් නෙළා ගන්නා ලද්දේ කි.ග්‍රෑ. 1554ක අස්වනු ප්‍රමාණයකි.

කවිපි

අලුතින් හඳුන්වාදුන් කවිපි ආර තුනක් 'වරුණි' නමැති පරීක්ෂා ප්‍රභේදය සමග අගයන ලදී. ANKCP 01, හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 4757ක ඉහළම අස්වැන්න ලබා දුන්නේය. පරීක්ෂා කරන ලද වරුණි ප්‍රභේදය නිෂ්පාදනය කළේ හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 2840ක අස්වැන්නකි.

ධවල පරීක්ෂා ප්‍රභේදය සමග නවතම කවිපි ආර හතරක් අගයන ලදී. නවතම කවිපි ආර හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 3177ක වැඩිම අස්වැන්න ලබාදුන් අතර ධවල ප්‍රභේදය නිෂ්පාදනය කළේ හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 2796ක පමණ වූ අස්වැන්නකි.

මුං

අලුතින්ම හඳුන්වා දෙන ලද මුං ප්‍රභේද තුනක් පරීක්ෂා ප්‍රභේද තුනක් සමග අත්හදා බලන ලදී. MI - 06 ඉහළම අස්වැන්නක් ලබාදුන් අතර එම ප්‍රමාණය හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 1994කි. ANK MB - 48 ප්‍රභේදය නිපදවූයේ හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 1830ක අස්වැන්නකි.

කුරක්කන්

අලුතින්ම හඳුන්වා දෙන ලද කුරක්කන් ආර තුනක් 'රාවණා' නමැති පරීක්ෂා ප්‍රභේදය සමග අත්හදා බැලිණ. නව ආර හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 709 ක් වූ ඉහළම අස්වනු ප්‍රමාණයක් නිපදවීය.

තල

අලුතින් හඳුන්වා දෙන ලද නව තල බෝග ආර දහයක් පරීක්ෂා ප්‍රභේදය හා අගයන ලදී. නව තල ආර ඉහළම අස්වනු ප්‍රමාණයක් එනම් හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 371ක් ලබාදුණි.

බඩඉරිඟු

නව බඩඉරිඟු ආර හතක් අගයන ලදී. නවතම ප්‍රභේදය හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 7108ක ප්‍රමාණයක ඉහළම අස්වැන්න නිපදවීය. පරීක්ෂා ප්‍රභේද වන පැසිලික් ප්‍රභේදය ලබා දුන්නේ හෙක්ටයාරයට කි.ග්‍රෑ. 5754ක් වූ අස්වැන්නකි.

කීට විද්‍යාව

මිරිස්

නෙමටෝඩානාශක දෙකක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර ඒවා සාර්ථක බව හඳුනාගන්නා ලදී. නිර්දේශිත මාත්‍රාව පහත දැක්වේ.

1. ඇබැමෙක්ටින් (Abamectin) SC - 2500 ml/ha - දෙසතියකට වරක් (සිවු වාරයක්)
2. ෆ්ලූපයිරැම් (Fluopyram) - 1250 ml/ha - මාස 6කට වරක්

තම්පලා

ශාක නිෂ්සාරණ යෙදීම සහ අතරමැදි බෝග වගාව මගින් *Hypolixus truncatula* පාලනය සඳහා තම්පලා ශාකය ආශ්‍රිතව පරීක්ෂණ සිදුකරන ලදී. කොහොඹ ඇට නිෂ්සාරකයන් *Coleus reomaticus* නිෂ්සාරකයන් *Hypolixus truncatula* වලට එරෙහි, විකර්ෂණීය බලපෑමක් පෙන්වීය. කුරක්කන් අන්තර් බෝගය අසාදන අවම කිරීමට හේතු විය.

ව්‍යාධිවේදය

රතු එෂු

සිටුවීමට පෙර බීජ බල්බවලට කාබනික ශාක දහයක හෙක්ටයාරයට ටොන් 15ක ප්‍රමාණයක් යෙදීම රතු එෂු (*Allium cepa* L.) බල්බ කුණු වීමට හේතුකාරක *Fusarium oxysporum* දිලීර වර්ධනය අඩු කිරීමට හේතු විය. සිටුවීමට පෙර බීජ බල්බවලට බයෝවර් (Biocher)

හෙක්ටයාරයට වෙන් 15ක ප්‍රමාණයක් යෙදීම රතු එෂු (*Allium cepa* L.) බල්බ කුණු වීම හා ආශ්‍රිත වන *Fusarium oxysporum* දිලීරයෙහි වර්ධනය අඩු කිරීමට හේතු විය.

රටකපු

රටකපු (*Arachis hypogaea* L.) අභිජනන ආර දහයක් පශ්චිම පත්‍ර ලප (*Phaeoisariopsis personata*) සඳහා සහ මලකඩ රෝගය (*Puccinia arachidis*) සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. K 3 නැමැති අභිජනන ආර මලකඩ රෝගය සඳහා ද MUK අභිජනන ආර පශ්චිම පත්‍ර ලප රෝගය සඳහා ද මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධතාවක් පෙන්වීය.

වල් පැළෑටි කළමනාකරණය

උස් බිම්වල බෝගමාරුව තුළින් *Cyperus rotandus* කළමනාකරණය පිළිබඳ නිරීක්ෂණාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. *C. rotandus* ආසාදනය අවම කිරීම සඳහා සන්හෙම්ප් කාර්යක්ෂම විය.

පාංශු සහ ජල කළමනාකරණය

දිස්ත්‍රික්ක 5කින් පස් නියැදි 651ක් එක්රැස් කර පරීක්ෂා කරන ලදී. ගොවීන්ට නිර්දේශ සැපයිණි.

වගු අංක 1.1.3.2: විශ්ලේෂණය කරන ලද පස් නියැදි සංඛ්‍යාව

දිස්ත්‍රික්කය	පස් නියැදි සංඛ්‍යාව
කිලිනොච්චිය	275
මුලතිවු	100
වවුනියාව	42
මන්නාරම	51
ත්‍රිකුණාමලය	183
එකතුව	651

අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය

රටකපු (නිස්ස ප්‍රභේදය) කි.ග්‍රෑ 1.140ක් නිපදවන ලදී.

තාක්ෂණික ව්‍යාප්තිය

කිලිනොච්චිය සහ මන්නාරම යන දිස්ත්‍රික්කවල ගොවීන්, විද්‍යාර්ථීන් සහ පාසැල් සිසුන් ඉලක්ක කරමින් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම මධ්‍යස්ථානයේ පුහුණු වැඩසටහන්, ක්ෂේත්‍ර දින සහ ආදර්ශන පවත්වන ලදී.

- ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන 4 - බඩඉරිඟු, උඳු, කවිපි, මුං ඇට සහ රටකපු
- ක්ෂේත්‍ර දින - 04
- කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් සඳහා සේවා සංස්කරණ පුහුණු 2
- ඉල්ලුම්කරුවන් 130 දෙනෙක් සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් සැපයිණි.
- පාසල් සිසුන් සඳහා සම්මන්ත්‍රණය 24ක්

වී පළිබෝධ හා රෝග කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කර ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ (තෙන්ඩ්ල්) ජාතික සේවාව ඔස්සේ විසුරුවා හරින ලදී.

ගොවීන් සඳහා බෝගවල පළිබෝධ හා රෝග පාලනය පිළිබඳ උපදේශන සේවාවක් සපයන ලදී. ගැටලු වලින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් (40%) එළවළු බෝග සම්බන්ධයෙන් විය.

වෙනත් ව්‍යාපෘති සහ සේවාවන්

UNDP ව්‍යාපෘති

කිලිනොච්චිය දිස්ත්‍රික්කයෙහි පුනරින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අයත් තෝරාගනු ලැබූ ප්‍රදේශවල ලවණමය ජලය නිතෝධනය වීමේ සහ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණය හේතුවෙන් පස දූෂණය

විමේ මට්ටම පිළිබඳව මෙමගින් අධ්‍යයනය කෙරේ.

කිලිනොච්චිය දිසත්‍රිකයෙ හි පුනරින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අයත් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස තුනක පාංශු සමීක්ෂණයක් මෙහෙයවන ලදී. පාංශු ලවණතාව කෙරෙහි බාධා ඇති කිරීමෙන් වන බලපෑම් තක්සේරු කෙරිණ. ලවණතාවලට ඔරොත්තු දිය හැකි වී ප්‍රභේද සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලද අතර ආදර්ශන ද පවත්වන ලදී.

FAO ව්‍යාපෘති

පැළෑටි අභිජනනය, කීට විද්‍යාව සහ ව්‍යාධිවේදය සම්බන්ධයෙන් පුහුණු කිරීම්වලට අදාළව උප ව්‍යාපෘති සතරක් ඉදිරිපත් කරන ලදුව මූල්‍යාධාර පිරිනමන ලදී. ව්‍යාපෘති මාතෘකා පහත පරිදි ය.

1. තෝරාගත් බෝගවල අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය
2. පැපොල්වල පිටි මකුණා පාලනය සඳහා උපරි පරපෝෂිතයකු බෝකිරීම හා ව්‍යාප්තිය.
3. ජානජලාස්ම රැස්කිරීම හා ස්ථාපනය
4. මිදි සහ බිම්මල්වල අනුවර්තනීය අත්හදාබැලීම්

ව්‍යාපෘති අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.

ඉරණමඩු වාරිමාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (IIDP)

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ ස්ථානීය විශේෂත්වයක් දක්වන ඉහළ අස්වනු විභව්‍යතාවක් ඇති ප්‍රභේද හඳුනාගැනීම සහ වැඩි නිෂ්පාදනයක් මෙන්ම ආදායමක් සඳහා එකී ප්‍රභේද නිර්දේශ කිරීමයි. අදාළ අධ්‍යයන කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී.

NARP ව්‍යාපෘතිය - ශ්‍රී ලංකාවේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතා සහ වාණිජ බල්බ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ද්විකාර්ය පොකුරු එරැණු ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම

විශ්ලේෂණය කරන ලද ජානජලාස්ම 30කින් විවිධ දෙමුහුම්කරණ කිහිපයක් සිදුකොට සාර්ථක වූ අභිජනනයන් නැවත අගය කරන ලදී. මනා ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කළ අභිජනන ආර එකොළහක් මූලික අස්වනු අත්හදාබැලීම් සඳහා තෝරාගන්නා ලදී.

සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

- කීට විද්‍යාගාරය ප්‍රතිස්ථාපනය
- වියළීමේ ස්ථාන සහ අලෙවි මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීම.

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - තිරුනෙල්වෙලි

පාංශු සහ ජල කළමනාකරණය

බිංදු ජල සම්පාදන ක්‍රමය යොදා ගනිමින් විවිධ පරතරවලින් මිරිස් වගා කිරීම

මායිමේ සිට විවිධ බෝග පරතර හතරක් සඳහා රැළි සහිත බේසම් ජලසම්පාදන ක්‍රමය අත්හදා බලන ලදී. රැළි බේසම් ජල සම්පාදන ක්‍රමය සහ බෝග පරතරය මායිමේ සිට සෙ.මී. 5 වශයෙන් පවත්වා ගත් විට කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ අස්වනු ප්‍රමාණයක් ලබා දුණි. (හෙක්ටයාරයට වොන් 44.5 සහ 38.9ක්)

නොමේරු බල්බ සහිත රතු එරැණු වගාව

විවිධ වයස්වල පසුවන නොමේරු බල්බ පහක් මේරු බල්බ (දින 55) සමග සසඳන ලදී. දින පනහක් වයසැති නොමේරු

බල්බ, හෙක්ටයාරයට වෙන් 19.3ක සාපේක්ෂ ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දුණි.

රතු එෂු අස්වැන්න සම්බන්ධ වාර්තාර්ථ සැලැස්ම

CRYL පසෙහි එකිනෙකට වෙනස් ජලසැපයුම් පද්ධති හතරක් අත්හදා බලන ලදී. පාත්තිවල සැකැස්ම, බල්බවල අස්වැන්න කෙරෙහි කිසිදු බලපෑමක් නොපෙන්වීය. වේළිවල සහ ඇළ මාර්ගවල බල්බ වගා කිරීම මගින් බල්බ අස්වැන්න වැඩි නොවී ය.

Antigonon leptopus දියර පොහොරක් වශයෙන් භාවිතා කිරීම

රතු එෂු සඳහා විවිධ සාන්ද්‍රණයෙන් යුත් දියර පොහොර යොදන ලදී. එ නමුදු බල්බ අස්වැන්න කෙරෙහි සෑම ප්‍රතිකාරයකින්ම විශේෂ වෙනසක් නොවීය.

සේවා

පාංශු පරීක්ෂාව

පාංශු නියැදි 898ක් පරීක්ෂා කළ අතර එම වාර්තා ගොවීන්ට සපයන ලදී. උතුරු පළාතේ දිස්ත්‍රික්කවලින් පොහොර නිර්දේශය සඳහා ගොවි ජන මධ්‍යස්ථාන පාදක කර ගනිමින් නියැදි 375ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. ජාතික ආහාර වැඩසටහන සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද නියැදි සංඛ්‍යාව 311කි.

වල් පැළෑටි පාලනය

රෝපණ ක්‍රම මගින් *Cyperus rotundus* පාලනය

මඤ්ඤොක්කා, සන්හෙම්ප් සහ රතු එෂු බෝග අඛණ්ඩව වසර තුනක් වගා කරන ලදී. *Cyperus rotundus* ගහණය මඤ්ඤොක්කා සහ සෝහෙම්ප් වගා ක්ෂේත්‍ර තුළ පිළිවෙළින් 70% සහ 90% වශයෙන් ක්‍රමානුකූලව අඩුවිය.

පැළෑටි සංරක්ෂණය

වම්බු පත්‍ර සිහින් විමේ රෝගය (LLD) පාලනය

- වම්බුවල LLD සඳහා පොහොර කළමනාකරණය

කොහොඹ තලපය (Neem cake), ඇමෝනියා සල්ෆේට්, යූරියා සහ පොහොර රහිත යනාදි ලෙස විශ්ලේෂණ කරන ලදී. අවම රෝග ආසාදනයකට ලක්වෙමින් ඉහළම අස්වැන්නක් පෙන්නුම් කළේ ඇමෝනියම් සල්ෆේට් පොහොර මාධ්‍යය සඳහාය.

- LLD සඳහා වම්බු ආර පරීක්ෂා කිරීම

නින්නාවේලි ප(ර්)පල් නමැති පරීක්ෂා ප්‍රභේදය සමග HORDI මගින් ලබා ගන්නා ලද ආර 15ක් අගයන ලදී. සෑම ආරක්ම LLD ආසාදනයට ලක් වූ අතර අඩුම ආසාදන නිරීක්ෂණය කරන ලද්දේ 8104 ආරෙහි. (17.6%)

- මායිම් බෝග ලෙස බඩඉරිඟු සමග වම්බු වගා කළ යුතු කාලය

අවම රෝග ආසාදනයක් පෙන්නුම් කළේ පෙබරවාරි මස තුළ වගා කිරීමෙනි.

බණ්ඩක්කා කහ නාරටි විචිත්‍ර වෛරස් (YVMV) රෝගය පාලනය

TV 8 නමැති දේශීය ආර, වසුන් යෙදීම, කොහොඹ කොළ, ග්ලිරිසිඩියා කොළ යෙදීම, බඩඉරිඟු, ඉඳල් බරිඟු හා තණ හාල් මායිම් බෝග ලෙස සිටුවීම යනාදි ක්‍රම මගින් YVMV හි ආසාදනය පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී.

බඩඉරිඟු සහ ඉඳල් ඉරිඟු මායිම්. YVMV ආසාදනය කැපීපෙනෙන අන්දමින් අඩු කළ අතර එම බෝග පිළිවෙළින් හෙක්ටයාරයට වෙන් 28.2ක සහ

හෙක්ටයාරයට ටොන් 26.8ක අස්වැන්නක් ලබා දුණි.

බෝග ප්‍රවර්ධනය

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ එළවළු සඳහා සියලුම ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම (NCVT) සහ ප්‍රභේද අනුවර්තිතා පරීක්ෂණ (VAT) සිදු කරන ලදී.

උපයෝගීතා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - වවුනියාව

මාස 2 ½ කාණ්ඩයට අයත් Bg 12 -1666, මාස 3 කාණ්ඩයට අයත් Bw 11-3403 හා (හෙක්ටයාරයට ටොන් 7.27) At 10 - 1374 (හෙක්ටයාරයට ටොන් 6.3) යනාදී ප්‍රභේද බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි බව හඳුනාගන්නා ලදී. මාස 4 ½ කාණ්ඩයේ Bg 09 -606 (හෙක්ටයාරයට ටොන් 8.52) සහ Bg 08-301 (හෙක්ටයාරයට ටොන් 8.37) ප්‍රභේද බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි

ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්වුම් කළේය. ආර්ද්‍රව ආතති ආර පරීක්ෂාවේ දී බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර වශයෙන් AERON 09 - 03 (හෙක්ටයාරයට ටොන් 7.17) සහ ZONGHWA (හෙක්ටයාරයට ටොන් 7.02) ඉස්මතු විය.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- වාණිජ පැපොල් ක්ෂේත්‍රය තුළ, පැපොල් පිටි මතුණා සඳහා උපරිපරපෝෂිතයෙකු සංරක්ෂණය සඳහා ඔග්මෙන්ටර් (Augmenter) සැලසුම්කරණය
- මිරිස් බෝගයට හානිකර නොමටෝඩා පාලනය සඳහා නිසි තක්ෂණය හඳුන්වාදීම
- පැල මැක්කා සඳහා ප්‍රතිරෝධී මිරිස් ආර සම්බන්ධයෙන් මූලික ප්‍රභේදමය අත්හදා බැලීම් සිදු කිරීම
- ශ්‍රවණාගාරය ඉදිකිරීම

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01	01
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01	-
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ)	13	03
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම සංවර්ධන)	01	-
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාව)	01	-
පරිපාලන නිලධාරී	01	-
කෘෂිකර්ම උපදේශක (විශේෂ ශ්‍රේණිය)	01	-
ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	01	02
වැඩිටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02	01
සංවර්ධන නිලධාරී	02	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	02	01
පර්යේෂණ සහකාර	02	01

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
ඉංජිනේරු සහකාර	05	-
රාජ්‍ය කළමනාකරණය සහකාර	01	03
තාක්ෂණ සහායක (ඉංජිනේරු)	04	01
තාක්ෂණ සහායක (ව්‍යාප්ති)	01	02
තාක්ෂණ සහායක (පර්යේෂණ)	04	01
රියදුරු	03	01
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	03	01
ගබඩාකරු	01	01
යාන්ත්‍රික ශිල්පී	01	01
වඩුකරු	01	-
වැල්චිංකරු	01	-
විදුලි ශිල්පී	01	-
තාක්ෂණික ශිල්පී	01	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	04	-
බද්ධකරු	01	-
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	-
මුරකරු	08	08
කම්කරු	67	54
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	-	18
එකතුව	136	102

1.2 උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය - ගන්නොරුව

එළවළු සහ මල් වගාවට අදාළ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් වගකීම යුතු කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ආයතනය වශයෙන් ගන්නොරුව පිහිටි උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය හැඳින්විය හැකිය. එහි වගකීම පවරා ඇති බෝග කාණ්ඩ වන්නේ එළවළු, අර්තාපල් ඇතුළු මුල් හා ආකන්ද බෝග සහ මල් යනාදියයි. බණ්ඩාරවෙල සහ මාකදුර පිහිටි කලාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සිතාපළිය, ගිරාදුරුකෝට්ටේ, තෙලිප්පවිල සහ රහංගල පිහිටි අනෙකුත් පර්යේෂණ

මධ්‍යස්ථානය උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය යටතේ ක්‍රියාත්මක වෙයි. පර්යේෂණ වැඩසටහන් තුළදී ආයතනය ප්‍රධාන වශයෙන්ම අවධානය යොමු කරන්නේ පරිභෝජනය කළහැකි එළවළු බෝග ප්‍රභේද සංවර්ධනය සහ, පරිසරය සුරක්ෂිත කරන අතරම නිසි බෝග කළමනාකරණ භාවිතාව සහතික කරලීමයි. පර්යේෂණවල නියැලීමට අමතරව මෙම ආයතනය ස්වකීය පර්යේෂණ පරාසය යටතට සෘජුවම සම්බන්ධ වන කෘෂිකර්ම සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වලද නිරත වෙයි.

අයවැය

වගු අංක 1.2.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	28,800,000	29,800,000	103
මූලධන	32,400,000	27,400,000	85
ව්‍යාපෘති			
• නිවැරදි පොහොර කළමනාකරණ වර්ධනය සංවර්ධනය කිරීම (285-2-2-4-2502 (13) පොහොර -12)	3,560,000	3,030,000	85
• KOPIA - බීමමල් (285-2-2-4-2502 (13) Mush-28)	5,290,000	6,020,000	114
• කාබනික ගොවිතැන ප්‍රවර්ධනය හා ප්‍රවලිත කිරීම (HO-285-2-2-4-2502 (13)ANSOFT-22)	3,800,000	3,560,000	94
• පැළෑටි ජාන සම්පත් සමෝධානිත කළමනාකරණ පද්ධතිය (285-2-2-4-2502(13) IMSPGR-13)	2,950,000	2,540,000	86
• පසු අස්වනු අත්පොත් නිෂ්පාදනය (285-2-2-4-2502 (13) AFACI-10)	2,300,000	3,840,000	167

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
• NARP (285-02-2-5-25-02-(11))	10,180,000	9,360,000	92
• නව දෙමුහුම් සහ විවෘත පරාගිත ප්‍රභේද සංවර්ධනය සහ මූලික බීජ නිෂ්පාදනය (285-02-02-8-2502-11)	10,000,000	9,770,000	98
• පසු අස්වනු කළමනාකරණය හා වෙළඳපොළ ප්‍රවර්ධනය (285-02-02-12-2502-13)	61,000,000	31,300,000	51
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන සැලැස්ම 2016-2018 එළවළු (118-2-3-20-2502-02)	38,300,000	26,090,000	68
• තෝරාගනු ලැබූ පුෂ්පමය බෝගවල නිෂ්පාදනතාව හා ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රතිකර්ම (118-2-3-20-2502-03)	19,000,000	11,890,000	63
• තෝරාගනු ලැබූ පුෂ්පමය බෝගවල නිෂ්පාදනතාව හා ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා තාක්ෂණික ප්‍රතිකර්ම (118-2-3-20-2502-04)	5,050,000	2,850,000	56
• පාංශු නියැදි විශ්ලේෂණය (118-2-3-20-2502)	2,150,000	2,400,000	112
• පාංශු නියැදි විශ්ලේෂණය - ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලද	1,000,000	980,000	98
• කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය හා භාවිතය දිරිගැන්වීම (118-2-3-21-2502)	5,000,000	5,000,000	100
එකතුව	230,780,000	175,830,000	76

ප්‍රගතිය

බෝග ප්‍රවර්ධනය

වම්බටු

පූර්ව අත්හදා බැලීම්වලදී තෝරා ගනු ලැබූ වම්බටු දෙමුහුම් තුනක් විවිධ කලාපවලදී ඒවායෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය මැන බැලීම සඳහා වැඩිදුර පරීක්ෂා කරන ලදී. කලින් අවස්ථාවලදී තෝරාගනු ලැබූ ලේනඉරි වර්ගයේ දෙමුහුම් සංයෝජන 5ක් අතුරින් හොඳම 3ක් වරණය කොට මූලික ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීමවල පරීක්ෂා කරන ලදී.

ඉහළ අස්වනු (හෙක්ටයාරයට ටොන් 40ට වැඩි), දෙන විවෘත පරාගිත SBN 8 (EG 11) ආර සහ බැක්ටීරියා රෝගයට ඔරොත්තු දුන්, හෙක්ටයාරයට ටොන් 35ක අස්වැන්න ලබාදුන් වෙනත් විවෘත පරාගිත ආරක් වන EGFR (EG 12) මූලික අස්වනු පරීක්ෂාවේදී (PYT) හිදී පරීක්ෂා කරන ලදී. විදේශීය වම්බටු දෙමුහුම් 10ක් ක්ෂේත්‍රයේදී අගයන ලදී. නියං ප්‍රතිරෝධී වම්බටු දෙමුහුම් සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයේ දී පූර්ව අභිජනන අමුද්‍රව්‍ය ද වැඩිදියුණු කරන ලදී.

තක්කාලි

පෙර වසරේදී හඳුනා ගන්නා ලද පර පරාගිත සංයෝජන අටක් PYT මට්ටමේ දී පරීක්ෂා කරන ලදී. අමතරව විවෘත පරාගිත තක්කාලි ආර 12ක් PYT මට්ටමට ඇතුළත් කරන ලදී. විදේශීය තක්කාලි දෙමුහුම් විස්සක් අගයන ලද අතර වාණිජ වගාව සඳහා සුදුසු වන දෙමුහුම් ප්‍රභේදයක් හඳුනාගන්නා ලදී.

මාළ මිරිස්

නියඟයට සහ තාපයට ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේද සංවර්ධනය සඳහා පවතින ජානප්ලාස්ම අගයන ලදී. ජානප්ලාස්ම 20ක බීජ බහුගුණනය කරන ලද අතර ජානප්ලාස්ම 10ක නිරීක්ෂණාත්මක අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලදී. මනා ක්‍රියාකාරිත්වයන් පෙන්නුම් කළ ජානප්ලාස්ම 6ක් හඳුනා ගැනිණ. බීජ බහුගුණනය සඳහා වෙනත් ජානප්ලාස්ම 15ක් ඉතිරිව පවතියි.

ප්‍රාර්ථනා F₁, CA8, HYW හා 1782 (ප්‍රාර්ථනා දෙමුහුමේ මව් ආර) ප්‍රභේද, බිබිල (IL_{1c}), මොණරාගල (IL_{1c}), සියඹලාණ්ඩුව (DL_{1b}), දඹුල්ල (DL_{1b}) ප්‍රදේශවල අවාරයේ වගා කිරීම සඳහා අගයන ලදී. ප්‍රාර්ථනා F₁ (හෙක්ටයාරයට ටොන් 15.8), CA8 (හෙක්ටයාරයට ටොන් 7.9), HYW (හෙක්ටයාරයට ටොන් 4.5) සහ 1782 (හෙක්ටයාරයට ටොන් 12.9) IL_{1c} කෘෂි පාරිසරික කලාපය මනා ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්නුම් කළ අතර ප්‍රාර්ථනා F₁ (හෙක්ටයාරයට ටොන් 15.9) CA8 (හෙක්ටයාරයට ටොන් 8.8) සහ HYW (හෙක්ටයාරයට ටොන් 3.6), DL_{1b} කෘෂි පාරිසරික කලාපය තුළ මනා ක්‍රියාකාරිත්වයන් පෙන්නුම් කළේය.

විදේශීය මාළ මිරිස් ප්‍රභේද අටක් අගයන ලද අතර ප්‍රභේද තුනක් මහා පරිමාණ ආදර්ශන සඳහා නිර්දේශ කරන ලදී. ප්‍රභේද දෙකක් දෙවන කන්නයේදී ඇගයීම සඳහා නිර්දේශ කරන ලද අතර අඩු

අස්වැන්නක් ලබාදීම හේතුවෙන් අනෙකුත් ප්‍රභේද තුන මහා පරිමාණ ආදර්ශන සඳහා නිර්දේශ නොකරන ලදී.

බෝංචි

අස්වනු ලක්ෂණ සහ ජෛව අපේව ආතතින්ට ඔරොත්තුදීමේ ලක්ෂණ මත පදනම්ව දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත බෝංචි ආර දෙකක් වැඩිදුර විශ්ලේෂණය සඳහා තෝරාගන්නා ලදී. තවද, අවශ්‍ය පරිදි තාපයට ඔරොත්තුදීමේ නව ප්‍රභේද ජනනය සඳහා නව දෙමුහුම් 34ක් සිදුකරන ලදී.

මෑ කරල්

දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත මෑ කරල් ආර තුනක උපයෝජ්‍යතාව විවිධ පාරිසරික තත්ත්ව යටතේ අධ්‍යයනය කරන ලදී.

ඉහළ අස්වනු දෙන, කඳ පාමුල කුණුවීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දෙන හඳුනාගනු ලැබූ ආර දෙකක් ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම යටතේ (NCVT) පරීක්ෂා කරන ලදී.

මූලික නිරීක්ෂණ මගින් අනාවරණ වූයේ මෙම ආර දෙක කාර්යක්ෂම ලෙස අවාරයේ දී වගා කළ හැකි වනු ඇති බවයි. PYT හි පරීක්ෂා කරන ලද ආර 15ක් අතුරින් 12ක් ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව (MYT) සඳහා තෝරාගන්නා ලදී. එකතුන් 26ක් අතුරින් 12ක් කඳ පාමුල කුණුවීමේ රෝගය සඳහා ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිරෝධීතාවක් දක්වන ලද අතර ඉහළ අස්වැන්නක්ද කරලෙහි අවශ්‍ය ලක්ෂණද පෙන්නුම් කරන ලදීන් අනාගත වැඩසටහන්වලදී මා පිය ආර වශයෙන් එම ආර යොදා ගැනෙනු ඇත.

වැටකොළ

පරීක්ෂා කරන ලද ජානප්ලාස්ම 23ක් අතුරින් අස්වනු ලක්ෂණ සහ ජෛව අපේව ආතතින්ට ඔරොත්තු දීමේ ලක්ෂණ පදනම් කරගනිමින් එකතුන්

සතරක් වරණය කරන ගන්නා ලදී. තවද දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත නුමුහුම් ආර 26ක් අතුරින් 6ක් ආකර්ශනීය, දිගු, දිලිසෙන, තද කොළ පැහැයෙන් යුත් ලක්ෂණ සහිත කරල් ලබාගැනීම සඳහා වැඩිදුර දියුණු කිරීමට තෝරාගන්නා ලදී.

පිපිඤ්ඤා

වැඩිදුර විශ්ලේෂණය සඳහා පිපිඤ්ඤා නව දෙමුහුම් සංයෝජන සතරක් හඳුනාගන්නා ලදී. දෙවන දරු පරම්පරාවේ (F₂) ගහණයෙන් සුදුසු ආර හඳුනා ගැනිණි.

කරවිල

තෝරා ගනු ලැබූ ආර දෙකක් ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද අතර එයින් එක් ආරක් වැඩිදුර පාරිශුද්ධීකරණය කොට අභිජනන ආර නිපදවීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. නව දෙමුහුම් සංයෝජන සියල්ලම සතුටුදායක ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්වුම් කළ හෙයින් ඒවා ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපිත කොට වැඩිදුර ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

එළවළු සඳහා කළල සුරැකුම් තාක්ෂණය

Capsicum annum x *C. frutescence* අසංගත දෙමුහුම් සංයෝජනයෙන් ලබා ගත් දින 5-10 ක් වයසැති නොමේරූ කළල භාවිත කොට *Capsicum annum* x *C. frutescence* හි පුළුල් දෙමුහුම්කරණය සඳහා කළල සුරැකුම් තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කරන ලදී. *Momordica charantia* x *M. dioica* සහ *Momordica charantia* x *M. subangulata* පුළුල් දෙමුහුම්කරණය සඳහා කළල සුරැකුම් තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කරන ලද අතර ඒ සඳහා දින 10-14 වයසැති කළල භාවිත කරන ලදී.

Dioscorea (රාජ අල) හි අණුකමය හඳුනා ගැනීම

Dioscorea (රාජ අල) සඳහා DNA නිස්සාරණ ක්‍රමවේදය සහ PCR මත පදනම් වූ SSR තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කරන ලදී. ප්‍රවේණික වශයෙන් දුරස්ථ සහ සමීප රාජ අල ප්‍රභේද හඳුනා ගැනිණි.

ශාෂා විද්‍යාව

ප්‍රාර්ථනා මිරිස් ප්‍රභේදය සඳහා ප්‍රශස්ථ පරතරය

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ නිකුත් කරන ලද නවතම මිරිස් ප්‍රභේදය වන ප්‍රාර්ථනා සඳහා ප්‍රශස්ථ පරතරය හඳුනාගැනීමයි. පරතර පහක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර 40x30 cm² පරතරය ප්‍රාර්ථනා ප්‍රභේදය සඳහා ප්‍රශස්ථ බවට හඳුනා ගැනිණි. ප්‍රතිඵල සනාථ කිරීම සඳහා අධ්‍යයනය තවදුරටත් සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

පිපිඤ්ඤා (කල්පිටිය වයිට්) සඳහා පැළෑටි පුහුණුව සහ පරතරය

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ බීජ අස්වැන්න ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රශස්ථ පරතරය මෙන්ම පුහුණු කිරීමේ ශීල්පීය ක්‍රම හැදෑරීමයි. කප්පාදු ප්‍රතිකර්මය මගින් ඵලයක බීජ සංඛ්‍යාව පැහැදිලි ලෙසම ඉහළ නැංවිණි. එබැවින් කප්පාදු ක්‍රම මගින් බීජ අස්වැන්න වැඩි කළ හැකිය. ප්‍රතිඵල සනාථ කිරීම සඳහා පරීක්ෂණය අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වගා කෙරෙන සලාද පිපිඤ්ඤා සඳහා පැළෑටි පුහුණුව

පැළෑටි පුහුණුව සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණ වූයේ 2 වන, 4 වන සහ 6 වන අතු කප්පාදු කිරීම මගින් සලාද පිපිඤ්ඤාවල අස්වැන්න වැඩි විය හැකි බවයි. පැළෑටි කප්පාදුව මගින් බෝග අස්වැන්න 50% කින් වැඩි විය.

ප්‍රතිඵල සනාථ කිරීම සඳහා අධ්‍යයනය තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වගා කෙරෙන තක්කාලි සඳහා පැළෑටි පුහුණුව

ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ තක්කාලි වගා කිරීම ගොවීන් අතර ජනප්‍රිය වූ ක්‍රමයකි. එසේ වුව ද අතිරේක වර්ධනය හේතුවෙන් පැළයකින් ලැබෙන අස්වැන්න සාපේක්ෂව ඉහළ නොවීය. ආරක්ෂිත තත්ත්ව යටතේ වගා කරන ලද තක්කාලිවල බෝග අස්වැන්න කෙරෙහි පුහුණුවේ බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා පරීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. ප්‍රතිඵල මගින් අනාවරණ වූයේ විකල්ප අතු කප්පාදුව වෙරි තක්කාලිවල අස්වැන්න දළ වශයෙන් දෙගුණ කළ බවයි. ප්‍රතිඵල සනාථ කිරීම සඳහා අධ්‍යයනය තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

බීජ අස්වැන්න කෙරෙහි ශාක වර්ධක නියාමක

CA8 සහ 1782 මව් ආරවල බීජ අස්වැන්න සහ බීජවල ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි GA₃, NAA සහ ඊතාෆෝන්වල (Ethaphone) බලපෑම පරීක්ෂා කරන ලදී. ප්‍රතිඵලවලට අනුව, මිලියනයට කොටස් 25 Ethaphone වලින් ප්‍රතිකාර කරන ලද CA8 නියැදිවල බීජ අස්වැන්න ඉහළ බව නිරීක්ෂණය කරන ලද අතර මිලියනයට කොටස් 50 NAA වලින් ප්‍රතිකාර කරන ලද 1782 හි නියැදි වල අස්වැන්න ඉහළ බව පෙනී ගියේ ය. දෙවර්ගයෙන් ම බීජ අස්වැන්න ඉහළ ගොස් තිබුණ ද එය සුවිශේෂී වැඩිවීමක් නොවීය. පරීක්ෂණය තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

ශාක වර්ධක හෝර්මෝන ඇගයීම

මිරිස්වල වර්ධනය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි ක්ලෝරොමැක්ඇට් ක්ලෝරයිඩ් (Chloromaquat Chloride) 50% SL භාවිතය පරීක්ෂා කරන ලදී. වර්ධක හෝර්මෝනවල භාවිතය මගින් ශාකයේ ක්‍රියාකාරිත්වයෙහි වැඩිවීමක් පෙන්නුම්

නොකළේය. ප්‍රරෝහණ අවධියේ දී සහ ආරම්භක පුෂ්පිකරණ අවධියේ දී මිලියනයට කොටස් 8ක සාන්ද්‍රණයෙන් යුතුව ඩයි එතිල් ඇමයිනෝඑතිල් හෙක්සැනොට්ට් (Diethyl aminoethy hexanoate) (DA6) ආදේශ කළ විට අස්වැන්නෙහි කැපීපෙනෙන වෙනසක් දක්නා ලදී. පුෂ්ප සංඛ්‍යාව සහ ඵල පතනය වැඩි වීමේ ප්‍රතිශතය ඉහළ යාමත් අස්වනු කාලය දීර්ඝ වීමත් නිරීක්ෂණය විය.

විසිතුරු මල්බෝග වගාව

- විකෘති අභිජනනය මගින් විසිතුරු පැළවල නව ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණයක් ආරම්භ කළ අතර පුෂ්පවල විභව වල් දර්ශ පහක් ගෙන එකිනෙකෙහි LD 50 අගය සෙවීම සඳහා ගැමා ප්‍රවිකිරණයට ලක් කරන ලදී. ඇගයීම තව දුරටත් සිදු කෙරේ. *Diffenbachia picta* කැපුම් භෞතික විකෘතිජනනයට ලක් කරන ලද අතර ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සිදු කෙරෙමින් පවතියි.
- විවිධ පාරිසරික තත්ත්ව යටතේ *Munronia pinnata* හි විකෘතිජනනය අධ්‍යයනය කරන ලදී. විශේෂයෙන්ම මව් ශාකවල ඉහළ ප්‍රරෝහණ ප්‍රතිශතයක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. *M. pinnata* සියුම් කප්පාදුවෙන් (Thumbnail Pruning) දළ කඩා ඉවත් කිරීමෙන් අතු දෙකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් ප්‍රතිඵල වූ අතර එක් අත්තක් පමණක් අනෙක් අතු අභිබවා ඉහළට වැඩුණි.
- දැඩි ජල ආතති තත්ත්ව යටතේ (සති 3කට වැඩි නියං තත්ත්වය) විකල්ප CAM ප්‍රභාසංස්ලේෂක පැළෑටියක් වන - *Zamioculcus zamifolia* (ZZ පැළෑටියේ) හි ප්‍රවිකාවල වර්ධන අධ්‍යයනය කරන ලදී. මැදරට තෙත් කලාපයේ ඉහළ ආර්ද්‍රව තත්ත්ව ශාකය යටතේ ජල ආතතියට ලක් වුව ද ශාකය

දහවල් කාලයේදී පුවිකා සංචාන නොකළේය.

- *Cordyline fruticosa* cv.හි වර්ණය කෙරෙහි බලපාන සාධක හඳුනාගැනීමට වර්ණ ත්‍රිත්වයක් අධ්‍යයනය කරන ලදී. එහි වර්ණය වසරේ කාලය සමඟ වෙනස් වුවද සෙවණ මට්ටම හෝ පොටෑසියම් පොහොර මට්ටම හෝ ඒ මත බලපෑමක් ඇති නොකළේය.

ඇන්තුරියම්වල නලස්ථ ප්‍රචාරණය (ලංකා බියුටි, ලංකා කුමාරි)

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශිත ඇන්තුරියම් ප්‍රභේදවල (ලංකා බියුටි සහ ලංකා කුමාරි) රෝපණ ද්‍රව්‍ය නලස්ථ ජනනය සඳහා පටක රෝපණ ප්‍රොටොකෝලයක් සකස් කරන ලදී. නොමේරූ පත්‍ර බාහිර ශාක කොටස් වශයෙන් භාවිතා කළ අතර (ආරම්භක රෝපණ ද්‍රව්‍ය) රෝපණ ද්‍රව්‍ය ස්ථාපනය (MS + 2-4 D ලීටරයට මිලි ග්‍රෑම් 0.2, BAP ලීටරයට මිලි ග්‍රෑම් 2) සහ බහුගුණනය (MS + BAP ලීටරයට මිලි ග්‍රෑම් 2) සඳහා මාධ්‍යය ගොඩනංවන ලදී. බඳුන්ගත කිරීම සහ පරිසරයට අනුකූල කිරීම සඳහා කොම්පෝස්ට්, මතුපිට පස්, කොහුබත්, සහ වැලි 1:1:1:1 අනුපාතයෙන් ගත් මාධ්‍යය සුදුසු බව හඳුනා ගැනිණ. වර්ෂ 1 සිට 1 ½ ක කාලයක් තුළ මව් ශාකයට සමාන පුෂ්ප නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ඇන්තුරියම් (*A. andraneaum*) ප්‍රභේදවල ප්‍රවේණිමය වෙනස්කම්

දේශීය ඇන්තුරියම් ප්‍රභේද අතර ජානමය සම්බන්ධතාව හඳුනාගැනීම සඳහා ලංකා කුමාරි සහ ලංකා බියුටි ඇතුළුව බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි දේශීය ඇන්තුරියම් වගා ප්‍රභේද පහක් ද ප්‍රොසිකල් නමැති විදේශීය ප්‍රභේදයක් ද භාවිතා කරන ලදී. නොමේරූ පත්‍රවලින් DNA නිස්සාරණය කර ගන්නා ලද අතර RAPD

සලකුණු (markers) සතක් සහ SSR සලකුණු පහක් යොදා ගනිමින් PCR පරීක්ෂාව සිදුකරන ලදී. දේශීය ඇන්තුරියම් ප්‍රභේද දෙකක් වන ලංකා කුමාරි සහ ලංකා බියුටි, ප්‍රොසිකල් නමැති ප්‍රභේදය සමඟ දුරස්ථ සබඳතාවක් පෙන්නුම් කළ අතර දේශීය ප්‍රභේද දෙක සමීපතාවක් පෙන්නුම් කළේය.

පසේ සාරවත්භාවය සහ පැළෑටි පෝෂක

දෙමුහුම් මිරිස් සඳහා අවශ්‍ය පැළෑටි පෝෂණය

දෙමුහුම් මිරිස් සඳහා නව පොහොර නිර්දේශයක් පිළියෙල කිරීමට අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. පෝෂක ඉවත් කිරීමේ දත්ත පදනම් කර ගනිමින් නයිට්‍රජන් (N) සහ පොටෑසියම් (K) විවිධ අනුපාතයෙන් ගත් පොහොර යොදන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද දෙමුහුම් දෙවර්ගයම සඳහා N පොහොර හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 120ක් ඉක්මවා යෙදීම මගින් කිසිදු ප්‍රතිචාරයක් නොදැක්විණ. එසේම, කිලෝග්‍රෑම් 267ක් වූ පාංශු පරීක්ෂා අගයක දී පොටෑසියම් පොහොර සඳහා ප්‍රතිචාරයක් නොවීය. දෙමුහුම් මිරිස් සඳහා ප්‍රශස්ථ පෝෂක සංයෝජනය හඳුනාගැනීම පිණිස අධ්‍යයනය අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

ගෝවා සහ බීටරූට සඳහා Zn සහ B වල අවශ්‍යතාවය

සින්ක් (Zn) සහ බෝරෝන් (B) නමැති ක්ෂුද්‍ර මූලද්‍රව්‍ය විවිධ අනුපාත දෙකකින් යොදා ගෝවා සහ බීටරූටවල ක්‍රියාකාරිත්වය අධ්‍යයනය කරන ලදී. අස්වැන්නෙහි දළ වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කළ ද එම බලපෑම සංඛ්‍යාත්මක වශයෙන් සැලකිය යුතු තරම් නොවීය.

වී වල විෂ සහිත අංශු මාත්‍ර ලෝහමය මූලද්‍රව්‍ය සංචිතය

ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කෙරෙන වී වල විෂ සහිත අංශු මාත්‍ර මූලද්‍රව්‍ය සංචිතය තක්සේරු කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. දිවයිනෙහි විවිධ පළාත්වලින් එක්රැස් කර ගන්නා ලද විවිධ වී ප්‍රභේද නියැදි වල කැඩ්මියම් (Cd) සහ ආසනික් (As) සංචිත පවතිද යන්න විශ්ලේෂණය කරන ලදී. Cd සහ As වල මධ්‍යස්ථ සංචිතය පිළිවෙලින් කිලෝග්‍රෑමයට මිලිග්‍රෑම් 0.093ක් සහ කිලෝග්‍රෑමයට මිලිග්‍රෑම් 0.012 වූ අතර එම අගයයන් ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය මගින් අවසරය දී තිබෙන උපරිම මට්ටමට වඩා පහළ මට්ටමක පැවතිණි.

විෂ සහිත අංශුමාත්‍ර මූල ද්‍රව්‍ය සංචිතය සහ Cd, Zn සහ Cu වල ජෛව සමාවායන සාධක

බහුල වශයෙන් එළවළු වගා කෙරෙන ප්‍රදේශවල පසෙහි සහ එළවළුවල අංශු මාත්‍ර ලෝහමය මූලද්‍රව්‍ය සංචිතය සහ ඒවායෙහි ජෛව සමාවායන සාධක හඳුනා ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණයක් සිදුකරන ලදී. රැස් කරන ලද විවිධ එළවළු බෝගවල Zn, Cu සහ Cd යන විෂ සහිත අංශුමාත්‍ර ලෝහමය මූලද්‍රව්‍යවල සමස්ථ සංචිතය අනුදත් මට්ටම් තුළ පැවතිණි. Cd වල ජෛව සමාවායනය Zn සහ Cu හි එම තත්ත්වයට සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පවතින බව අධ්‍යයනය මගින් හෙළි විය.

TSP පොහොරවල කැඩ්මියම් හි ජෛව සුලභතාව

ට්‍රිපල් සුපර් පොස්ෆේට් (TSP) පොහොර භාවිතය නිසා ශාක වල Cd හි ජෛව සුලභතාව නිශ්චය කිරීමට අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. හරිතාගාර තත්ත්ව යටතේ මෙන්ම ක්ෂේත්‍ර තත්ත්ව යටතේ ද පරීක්ෂණය දියත් කෙරිණි. එළවළුවලට TSP පොහොර අතිරික්ත ප්‍රමාණයෙන්

යෙදීම හේතුවෙන් පසෙහි සහ ශාකයෙහි යන දෙකෙහිම, Cd සංචිත ඉහළ ගියද බෝග අස්වැන්න ඉහළ නොගියේය.

එළවළුවල නයිට්‍රේට් එක්රැස්වීම මත නයිට්‍රජන් පොහොර යෙදීම

කංකු, මුකුණුවැන්න, නිවිති සහ සලාද යනාදී කොළ එළවළු භාවිතා කොට නයිට්‍රජන් යෙදීම ඉහළ නැංවීමත් සමඟ පත්‍රවල නයිට්‍රේට් සංචිතය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. නයිට්‍රජන් යෙදීමේ ප්‍රතිශතය ඉහළ නැංවීමත් සමඟ කොළ එළවළුවල නයිට්‍රේට් සංචිතය ද වැඩිවිය. එබැවින් කොළ එළවළුවල නයිට්‍රේට් නිෂ්පාදනය වැළැක්වීම සඳහා නයිට්‍රජන් පොහොර යෙදීම අවශ්‍ය වේ. මන්ද යත් අතිරික්ත වශයෙන් නයිට්‍රේට් අවශෝෂණය කිරීම මිනිසාගේ සෞඛ්‍ය කෙරෙහි අහිතකර විය හැකි බැවිනි.

කාබනික ගොවිතැන

පෝෂක කළමනාකරණය

වියළි ග්ලිරිසිඩියා පත්‍ර සමඟ විවිධ කාබනික පෝෂක ප්‍රභව කොටස්මය වශයෙන් යෙදීම මගින් පතෝල සහ වම්බටුවල වර්ධනය සහ අස්වැන්න කෙරෙහි සිදුවන බලපෑම පරීක්ෂා කරන ලදී. ප්‍රතිඵල මගින් අනාවරණ වූයේ පතෝල සහ වම්බටු යන දෙවර්ගයේම බෝග අස්වැන්න වියළි ග්ලිරිසිඩියා පත්‍රවල කොටස් කළ යෙදීම සහ කුකුළු පොහොර සංයෝජනය කොට සකස් කළ මූලික පොහොර කුඩා ප්‍රමාණවලින් යෙදූ විට පාලනය ලෙස හැකි බවයි. එමනිසා, කාබනික පෝෂක කළමනාකරණයේ දී කොටස් කළ භාවිතය මගින් පොහොර යෙදීමේ අනුපාතය ආසන්න වශයෙන් 40% කින් අඩු කළ හැකි වනු ඇත.

අර්ධ දහනයට ලක් කළ දහයිසා යෙදීම

තක්කාලි, ගෝවා සහ කැරට් මිශ්‍ර වගාව යටතේ කොම්පෝස්ට් සහ කුකුළු පොහොර සමඟ අර්ධ දහනයට ලක් කළ දහයිසා (PBRH) යෙදීමෙන් සිදුවන බලපෑම පරීක්ෂා කරන ලදී. PBRH (හෙක්ටයාරයට ටොන් 54.1) ග්‍රෑම් 250 සමඟ කුකුළු පොහොර යෙදීමෙන් අනතුරුව PBRH ග්‍රෑම් 250 සමඟ NPK ප්‍රතිකාරය සිදු කිරීමෙන් ලබාගත් ඉහළම මුළු අස්වැන්න හෙක්ටයාරයට ටොන් 56.1ක් විය.

දීර්ඝ කාලීන කොම්පෝස්ට් භාවිතය

එළවළු වගාව යටතේ දිගු කාලීන අධ්‍යයනයේ 32වන සහ 33 වන කන්න අවසානයේ දී, කොම්පෝස්ට් හෙක්ටයාරයට ටොන් 40 සහ නිර්දේශිත NPK පොහොර සංයෝජනයෙන් නිෂ්පාදිත ඉහළම ගෝවා අස්වැන්න සහ බෝංචි අස්වැන්න අනුපිළිවෙලින් හෙක්ටයාරයට ටොන් 22 සහ හෙක්ටයාරයට ටොන් 11.2 විය. හෙක්ටයාරයට ටොන් 40 වන සේ කොම්පෝස්ට් පමණක් යෙදවීම 32වන සහ 33වන කන්නවලට පසු පිළිවෙලින් ගෝවා හෙක්ටයාරයට ටොන් 16.6 ද බෝංචි හෙක්ටයාරයට ටොන් 4.2 ද අස්වැන්න වශයෙන් ලැබුණි.

අඩු යෙදවුම් තත්ත්ව සඳහා විවිධ එළවළු ප්‍රභේද පරීක්ෂා කිරීම

කාබනික ගොවිතැන් තත්ත්ව සඳහා සුදුසු එළවළු බෝග/ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීමට අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. වම්බටු ප්‍රභේද අටක්, මිරිස් ප්‍රභේද පහක් සහ මෑ ප්‍රභේද පහක් අවම යෙදවුම් තත්ත්ව යටතේ පරීක්ෂා කෙරිණ. අන්ජලි නමැති වම්බටු ප්‍රභේදය සහ වෙනත් ප්‍රභේද දෙකක් වන EGH 8 හා 9, CA8 සහ HYW නමැති මිරිස් ප්‍රභේද, “325” සහ “324” මෑ ප්‍රභේද වෙනත් ප්‍රභේද හා සසඳා

බැලීමේ දී අවම යෙදවුම් තත්ත්ව යටතේ මනා ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්නුම් කළේය.

බිම් සැකසීම මගින් පසේ භෞතික ගුණාංගවලට සිදුවන බලපෑම

රතු දුඹුරු ලැටසොලික් පසෙහි භෞතික ගුණාංග කෙරෙහි අවම බිම් සැකසීමෙහි බලපෑම තක්සේරු කිරීම සඳහා නිරීක්ෂණාත්මක අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. භාවිතයට ගන්නා ලද බිම් සැකසුම් දෙයාකාරය අතර සැලකිය යුතු තරම් වෙනසක් නිරීක්ෂණය නොකරන ලදී. එසේ වුවද බිම් සැකසුම් ප්‍රතිකාරය යටතේ බණ්ඩක්කා 48%ක ඉහළ අස්වැන්නක් නිෂ්පාදනය කළේය. පරීක්ෂණ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

මාළු මිරිස් සමඟ නයිට්‍රජන් තිර කිරීමේ ආමුකුලන

හඳුනාගනු ලැබූ නයිට්‍රජන් තිර කිරීමේ බැක්ටීරියා ආමුකුලන, මාළු මිරිස් සමඟ හරිතාගාර තත්ත්ව යටතේ දී පරීක්ෂා කර බලන ලදී. වායව කොටස් වල වියළි බර, මුළු වියළි බර සහ මුළු නයිට්‍රජන් අවශෝෂණය ඉහළම අගයක් පෙන්නුම් කළේ ආමුකුලන සමඟ නිර්දේශිත නයිට්‍රජන් 50% ප්‍රතිකාරය මගිනි. ආමුකුලන පමණක් යොදා ගනිමින් ප්‍රතිකාරය කළ විට පහළම වර්ධන පරාමිතීන් පෙන්නුම් කළේය. මෙමගින් මාළු මිරිස් සඳහා තෝරා ගනු ලැබූ ආමුකුලන සමඟ දළ වශයෙන් යූරියා 50% ආදේශ කළ හැකි බව පෙනී ගියේය.

විවිධ ගොවිතැන් ක්‍රම යටතේ පාංශු ක්ෂුද්‍ර ජීවී විවිධත්වය

නැවුම් බිමක, සාම්ප්‍රදායික වගා බිමක, කාබනික ගොවි බිමක සහ ගෙවත්තක යනාදී වශයෙන් ක්ෂුද්‍ර ජීවී විවිධත්වය අධ්‍යයනය කරන ලදී. ප්‍රාථමික පාංශු ශ්වසන විශ්ලේෂණය මගින් පෙන්නුම් කරන ලද්දේ කාබනිකව වගා කරන ලද පසෙහි ඉහළම කාබන් ඩයොක්සයිඩ්

විමෝචනයක් වාර්තා වී ඇති බවත් දෙවනුව ගෙවතු පරිසරයෙන් ද තෙවනුව සාම්ප්‍රදායික බිමෙන් ද වාර්තා වී ඇති බවත්ය. අවමය නැවුම් බිමෙන් වාර්තා විය. ඉහළම විභව නයිට්‍රිකරණ ප්‍රතිශතය වාර්තා වූයේ කාබනික වගා ක්ෂේත්‍රයෙන් වන අතර සාම්ප්‍රදායික වගා ක්ෂේත්‍රයෙහි එය අවම විය. සිවු ආකාරයේම පස් වර්ගවල නයිට්‍රජන් තිර කිරීමේ බැක්ටීරියා වාසය කළ අතර කාබනික ක්ෂේත්‍රයෙහි එය ඉහළම මට්ටමක පැවතිණි. සෑම පසකම පොස්පරස් ද්‍රාවක විරල විය. සාම්ප්‍රදායික වගා ක්ෂේත්‍රයෙහි පොටෑසියම් ද්‍රාවක ඉහළ මට්ටමක පැවති අතර ගෙවතු ක්ෂේත්‍රයේ එය පහළ මට්ටමක පැවතිණ. කාබනික හා නැවුම් යන පස් දෙවර්ගයේම වියෝජක ගහණය උච්චතම විය.

කීට විද්‍යාව

කෘමිනාශකවල සාඵලයතාව සහ කුඩිත්තන් කෙරෙහි එහි ප්‍රතිරෝධීතාව

එළවළු බෝගවල වෛරස් රෝග පාලනය කිරීමේ දී ප්‍රබල ගැටළුවක් වූයේ වෛරස් වාහක පාලනය කිරීමේ දී කෘමිනාශකවල පහළ සාඵලයතාවයයි. එබැවින්, ගන්නෝරුව, මාරස්සන්, ගලෙන්බිඳුණුවාව සහ වැලිමඩ යන ප්‍රදේශවල ක්ෂේත්‍රවලින් එක් රැස් කර ගන්නා ලද විවිධ කුලවලට අයත් කුඩිත්තන් කෙරෙහි කෘමිනාශක විෂවීම පරීක්ෂා කරන ලදී. ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්වුම් කරන ලද්දේ වැලිමඩ ප්‍රදේශයෙන් එක් රැස් කළ ගහණය හැරුණු කොට අනෙක් සෑම ගහණයක්ම නියෝනිකොටිනයිඩ සඳහා මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධීතාවක් දැක් වූ බවයි. කුඩිත්තන් පාලනය සඳහා නිර්දේශ කර නොමැති එහෙත් ගොවීන් විසින් බහුලව භාවිතා කරනු ලබන එටෝෆෙන්ප්‍රොක්ස් සෑම ගහණයක් කෙරෙහිම ඉතා පහළ මට්ටමේ සාඵලයතාවක් පෙන්වුම් කළේය. එබැවින් කුඩිත්තන් පාලනය සඳහා නියෝනිකොටිනොයිඩ භාවිතය,

ප්‍රතිරෝධීතාව තවදුරටත් වර්ධනය වීමට රුකුලක් වනු ඇති අතර සැලකිය යුතු කාලයක් මෙම කාණ්ඩයේ කෘමිනාශක භාවිතය අත්හිටුවන ලෙස අවවාද කෙරේ.

පිපිඤ්ඤා වෛරස් වාහක පාලනය සඳහා නව මාදිලියේ ක්‍රියාකාරීත්වය සහිත කාර්යක්ෂම කෘමිනාශක

සම ක්‍රියාකාරී මාදිලිය සමඟ කෘමිනාශකවල අඛණ්ඩ භාවිතය (same mode of action (MOA), එවැනි නිෂ්පාදන සඳහා කෘමි ප්‍රතිරෝධීතාව වැඩිදියුණු කරයි. වාහක නිදහස් වීම අවම කිරීම සඳහා නව MOA සමඟ කෘමිනාශක හඳුන්වාදීමේ අවශ්‍යතාවක් පවතියි. එබැවින්, සුදු මැස්සන්, කුඩිත්තන්, පැළමැක්කන්, පැළ කිඩුවන් නව කෘමිනාශක සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. සල්ෆොක්සැල්ෆෝර් (Sulfoxafloor) 50% WG (මිලි ග්‍රෑම් 0.3 සහ 3 පයිමෙට්‍රොසින් (Pymetrozine) 50% WG (මිලි ග්‍රෑම් 0.5) නව ප්‍රභව නමැති කෘමිනාශක සතර සුදුමැස්සන් සහ කුඩිත්තන් කෙරෙහි සුවිශේෂී කාර්යක්ෂමතාවක් පෙන්වීය. එබැවින්, පිපිඤ්ඤාවල සුදු මැස්සන් සහ කුඩිත්තන් පාලනය කිරීමට සල්ෆොක්සැල්ෆෝර් 50% WG සහ පයිමෙට්‍රොසින් 50% WG අනුපිළිවෙලින් මිලි ග්‍රෑම් 0.3 සහ මිලි ග්‍රෑම් 0.5 අනුපාතයෙන් යෙදීමට නිර්දේශ කරන ලදී.

වෛරස් වාහකවල ප්‍රභේදමය පරීක්ෂාව - කරවිල

IPM පැකේජ අලුත් කිරීම සඳහා කෘමි ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභේද හඳුනාගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. එබැවින් නිරෝගී, පාලි, TW, සහ ශක්ති නමැති ප්‍රචලිත කරවිල ප්‍රභේද සතර වෛරස් රෝගවලට දක්වන දැඩි සංවේදීතාව සහ වාහකය ව්‍යාප්තවීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කරන ලදී. සිවු ප්‍රභේද අතුරින් පාලි සහ නිරෝගී සාපේක්ෂව ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන

අතර වෛරස් ව්‍යාප්තිය හා සුදු මැස්සන් සුලභතාව පහළ මට්ටමක රඳවා සිටියි. ප්‍රතිඵල තහවුරු කර ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණය අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

වෛරස් වාහක පාලනය සඳහා විකර්ශක සහ ආකර්ශක

කොත්තමල්ලි විකර්ශක පැළෑටියක් වශයෙන් ද කහ පැහැති ඇලෙන සුළු උගුල් ආකර්ශකයක් (Push-pull න්‍යාය) වශයෙන් ද භාවිතා කරමින් තක්කාලිවල වෛරස් වාහක පාලනය ක්ෂේත්‍රයේදී අත්හදා බලන ලදී. තක්කාලි සමඟ කොත්තමල්ලි වගා කළ විට කුඩිත්තන් සංඛ්‍යාවේ සැලකිය යුතු අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළේය. ප්‍රතිකාරක නියැදියෙන් බැහැර කහ පැහැති ඇලෙන සුළු උගුල්වලට හසුවී සිටි සුදු මැස්සන් සංඛ්‍යාව ද කොත්තමල්ලි වගා නොකළ පාලක නියැදිය හා සැසඳීමේ දී සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක් පැවතුණි. පාලක ප්‍රතිකාරය යටතේ වෛරස් ආසාදිත ශාක ගහණය විශාල විය. පරීක්ෂණය තව දුරටත් ක්‍රියාත්මකයි.

වෛරස් වාහක වල ගහණ ගනිකය

2015 වසරේ මැද භාගයේ සිට 2016 මැද භාගය දක්වා පිපිඤ්ඤා ක්ෂේත්‍රවල ගහණ ගනිකය නියාමනය කරන ලදී. වර්ෂාපතනය, සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව සහ සුළඟේ ප්‍රවේගය වෛරස් වාහක ගහණය සමග ධනාත්මක සහ-සම්බන්ධතාවක් (<0.001) පෙන්වීය. එසේ වුව ද, උෂ්ණත්වය පෙන්නුම් කළේ සෘණාත්මක බලපෑමකි. වැඩිවන වර්ෂාපතනය සහ සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව සමඟ සුදු මැස්සන්, කුඩිත්තන්, සහ පැළ මැක්කන් ගේ අදාළ කෘමි සංඛ්‍යා දත්තවල අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළේය. උෂ්ණත්වය අඩුවීම ද කෘමි සංඛ්‍යාව අඩු වීමට හේතුවිය. අධ්‍යයනය තව දුරටත් සිදු කෙරේ.

තව නෙමටෝඩා නාශකයක් හඳුන්වාදීම

ජේරවල මූල ගැටිති නෙමටෝඩාවන් පාලනයට ඇබැමැක්ටින් (Abamectin) 20 g/l SC හඳුනාගනු ලැබ නිර්දේශ කරන ලදී. සමෝධානිත නෙමටෝඩා පාලන පැකේජයක් ගොඩනැගීම සඳහා අංගයක් වශයෙන් මෙය ඇතුළත් කරන ලදී.

Pleurotus spp. සහ *Oyster* බීමමල් උපස්ථරයේ නෙමටෝඩා ක්‍රියාකාරිත්වය

නෙමටෝඩානාශක ක්‍රියාකාරිත්වය ඇති ප්‍රමුඛ *Pleurotus* spp විශේෂය හඳුනා ගැනීමට *Pleurotus* spp. හතක් විද්‍යාගාර පෙෂව පරීක්ෂාවකට භාජනය කරන ලදී. *Pleurotus ostreatus* දිලීර විශේෂය නෙමටෝඩා වර්ධනය මැඩපැවැත්වීමේ ඉහළ හැකියාවක් පෙන්නුම් කළේය. පැළෑටි ගෘහ මගින් පෙන්නුම් කරන ලද්දේ ග්‍රෑම් 18ක ප්‍රමාණයකින් යුතු මාස 2 ½ ඔයිස්ටර් බීමමල් උපස්ථරය, නෙමටෝඩා ආසාදනය සැලකිය යුතු අගයකින් අඩු කළ බවයි.

Acerophagus papayae නමැති පැපොල් පිටිමකුණා පරපෝෂිතයින් මහා පරිමාණයෙන් බෝ කිරීමේ අඩු වියදම් තාක්ෂණය

පිටි මකුණන් ගහණය පාලනය කිරීම සඳහා වසර කිහිපයකට ප්‍රථම පැපොල් පිටි මකුණා (PMB) හඳුන්වාදෙන ලදී. එසේවුව ද, මෑත අතීතයේ දී දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවලින් නැවත වාරයක් කෘමීන් පැතිරයාමක් වාර්තා විය. එම නිසා *Acerophagus papayae* නමැති පරපෝෂිතයා මහා පරිමාණයෙන් බෝ කිරීම ඇරඹිණි. පැපොල් පිටි මකුණන් සඳහා *Acerophagus papayae* පරපෝෂිතයා මහා පරිමාණයෙන් බිහිකිරීම සඳහා සරල සහ අඩු වියදම්

ක්‍රමවේදයක් වශයෙන් කුඩා ප්ලාස්ටික් බඳුන් භාවිතා කරන ලදී.

පත්‍ර කණිත්තන් ගේ පෞද්ගෝලික පාලනය

දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල සමීක්ෂණ කිරීමෙන් අනතුරුව පත්‍ර කණිත්තන් පාලනය සඳහා පරපෝෂිතාන කිහිපයක් හඳුනාගන්නා ලදී. ඔවුනතරින් වඩාත් ප්‍රමුඛ පරපෝෂි විශේෂය රසායනාගාර තත්ත්ව යටතේ වගා කරන ලදී. ගම්පහ, නිව්ට්ටුව, මරදගහමුල සහ උදයාන බෝග පර්යේෂණ සංවර්ධන ආයතනයේ කාබනික ක්ෂේත්‍රය යනාදී ගොවි ක්ෂේත්‍ර කිහිපයකට පරපෝෂිතාන දෙසිය පනහක් (250) නිදහස් කරන ලදී.

බෝංචි වල කුඩිත්තන්ගේ විලෝපිකයෙක් වන *Cheilomenes sexmaculata* හි මහා පරිමාණ වගා කිරීම

Myzus persicae නමැති කුඩිත්තා යොදා ගනිමින් කුඩිත්තන්ගේ විලෝපිකයෙක් ලෙස වඩාත් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි *Cheilomenes sexmaculata* පැළෑටි ගෘහ තත්ත්ව යටතේ වගා කරන ලදී.

පළතුරු මැස්සාගේ පරපෝෂිතයින්ගේ මහා පරිමාණ වගාව

පළතුරු මැස්සන්ගේ පරපෝෂිතාන දෙකක් වන *Diachasmimorpha longicaudata* සහ *Psytalia fletcheri* මහා පරිමාණයෙන් වගා කරන ලදී. විශේෂ දෙකෙන්ම 3,000 කට ආසන්න සුහුඹුලන් සංඛ්‍යාවක් බිහිකරන ලද අතර ක්ෂේත්‍රයට නිදහස් කරන ලදී.

කඳ සහ එල විදින්නන් (BSFB) (*Leucinodes orbonalis*) සඳහා ප්‍රතිරෝධී/ ඔරොත්තුදෙන වම්බටු ප්‍රවේණි දර්ශ

කෘමීන්ගේ සමෝධානිත පාලන විකල්ප ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා වම්බටු රිකිලි සහ එල විදින්නන් සඳහා ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දෙන ප්‍රවේණි දර්ශ හඳුනාගැනීමට රිකිලි සහ එල ගහණය වීමේ ප්‍රතිශතය අගයමින් පවතින වම්බටු ජානප්ලාස්ම (ජානප්ලාස්ම 114/ සමීප වල් දර්ශ) පරීක්ෂා කරන ලදී. සංවේදී ප්‍රවේණි දර්ශ හා සැසඳීමේ දී ප්‍රවේණි දර්ශ 15ක් {(බ්ලැක් බියුට් 303, 7171, 66, 799, 8108, 2734, 8104, 8107, 8534, 2733, S1S1 (W), ANG1(W), ANG2(W) සහ LIN1(W)} ඉතා අඩු ගහණයක් පෙන්නුම් කළේ ය.

පළතුරු මැස්සා *Bactrocera cucurbitae* සඳහා පිළා අවධියේදී හොඳම ආහාරය

කෘමීන් මහා පරිමාණයෙන් වගා කිරීම සඳහා වර්යාත්මකව සහ කායික විද්යාත්මකව ස්වාභාවික ගහණයට සමාන වූ ප්‍රොටොකෝලයක් සකස් කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙම අධ්‍යයනයේදී වට්ටක්කා, කරවිල, පතෝල, සහ පිපිඤ්ඤා යනාදී ස්වාභාවික ආහාර සතරට සාපේක්ෂව පිළා ආහාර පහක් (තායිලන්ඩ්, මොරිෂස්, සම්මත හා ද්‍රව සහ NPQS) පරීක්ෂා කරන ලදී. එසේ පරීක්ෂා කරන ලද ස්වාභාවික හා කෘත්‍රීම ආහාර අතුරින් ද්‍රව ආහාරය හැර අනෙක් සියළු ආහාර සුදුසු බව හඳුනාගන්නා ලදී. මිල සාධකය සහ ඉහළ පිරිමි මැස්සන් අනුපාතයක් ලබා දීම හේතුවෙන් *B. cucurbitae* හි මහා පරිමාණ වගා කිරීම සඳහා NPQS ආහාරය සහ තායිලන්ඩ් ආහාර භාවිතා කිරීමට තෝරා ගන්නා ලදී.

බෝංචි කහ පැහැ වීම වැළැක්වීම සඳහා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය (IPM) පැකේජයක් වැඩිදියුණු කිරීම

Bemisia tabaci සුදු මැස්සන් මගින් සම්ප්‍රේෂණය වන කොල්ලු කහ පැහැති විචිත්‍ර වෛරස් හේතුවෙන් බෝංචි කහ පැහැ වීම ශ්‍රී ලංකාවේ බෝංචි වගා කරන ගොවීන් අතර පවතින බරපතල ගැටළුවකි. මේ සඳහා දැනට පවතින IPM පැකේජය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පර්යේෂණයක් සිදු කරන ලදී. පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර මෙන්ම ගොවි ක්ෂේත්‍ර වලද සිදු කළ පර්යේෂණවලින් හෙළි වූයේ පහත දැක්වෙන පැකේජය බෝංචි කහ පැහැ වීම පාලනය සඳහා කාර්යක්ෂම බවයි. ජීවී/භෞතික බාධක + බීජ ප්‍රතිකාරක (Thiamethoxam 70%WS 3.5g/1 kg of seed) + පයිමෙට්‍රොසින් n 50% WG විකල්ප භාවිතය + මල් හටගන්නා තුරුදින 7-10 පරතරයකින් බජ්රොලෙසින් 10%WP + ඇලෙනසුළු උභුල් ප්‍රතිකාරය.

තක්කාලි සඳහා කෘමිනාශකවල නියමු පරිමාණයේ පරීක්ෂාව

වෛරස් වාහක පාලන ප්‍රතිකාරය සඳහා පයිමෙට්‍රොසින් 50% WG, සල්ෆොක්සිල්ලෝර් 50%WG මේද අම්ලවල පොටෑසියම් ලවණ 49%SL සහ සියැන්ට්‍රිනිපෝල් 10.26% OD, තයමෙනොක්සැම් 25%WG සමඟ අගයන ලදී. මෙම නව රසායනික ද්‍රව්‍ය දැනටමත් නිර්දේශ කර ඇති රසායනික හා සැසඳීමේදී විවිධ ක්‍රියාකාරී මාදිලි පෙන්වුම් කළ අතර එසේ හෙයින් මේවායෙහි භාවිතය වාහකවල ප්‍රතිරෝධය ගොඩනැගීම වළකනු ඇත. නියමු පරිමාණයේ අත්හදා බැලීම්වලින් පෙන්වුම් කළේ සෑම නව රසායනිකයක්ම වාහක (සුදු මැස්සා, පැළ මැක්කා, කුඩිත්තා) පාලනය සඳහා කාර්යක්ෂම ලෙස යෙදා ගත හැකි බවයි.

පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය

***Dioscorea* රෝග**

Dioscorea හි ප්‍රධාන රෝග සහ ප්රතිරෝධී ප්‍රභව සඳහා හේතු කාරකවන ව්‍යුහ හඳුනාගැනීමට අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. *Colletotrichum gloeosporioides* Penz. සහ *Goplane dioscoreae* Cummins හේතු කාරක වන දිලීර රෝග දෙකක් වශයෙන් ඇත්තුක්නෝස් සහ මලකඩ රෝගය හඳුනාගන්නා ලද අතර ඒවායෙහි ව්‍යාධිවේදිතාව ස්ථාපනය කරන ලදී.

D. alata වල සෑම ප්‍රභේදයක්ම ඇත්තුක්නෝස්වලට දැඩි සංවේදීතාවක් දැක්වූ අතර *D. bulbifera* මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධීතාවක් පෙන්වුම් කළේය. ඇත්තුක්නෝස්වලට ප්‍රතිරෝධී වූ තත්තල ('Nattala') හැරුණු කොට සෑම ප්‍රභේදයක්ම *D. esculanta*වලට අයත් විය. *D. esculanta*වලට අයත් වූ 'තත්තල', 'මහකුකුළල' සහ 'සුටකුකුළල' මලකඩ රෝගයට දැඩි සංවේදීතාවක් පෙන්වුම් කළේය.

***Ralstonia solanacearum* විශේෂ සංකීර්ණයේ විවිධත්වය**

මාතලේ, රාගල, නිල්දණ්ඩාහින්න, කරල්ලියද්ද, ගන්නෝරු රහංගල, කිලිනොච්චිය සහ යාපනය යන ප්‍රදේශවලින් නියැදි එක් රැස්කර නියැදි 79 ක ව්‍යාධිවේදීන් වෙන් කර දිගු කාලීන ලෙස ගබඩා කර තැබීම සම්පූර්ණ කෙරිණ. ව්‍යාධිවේදීන් වර්ගීකරණයට DNA නිස්සාරණ ක්‍රමවේද, PCR තත්ත්ව සහ ඇතැම් ජෛව විද්‍යාත්මක ක්‍රම ප්‍රශස්ථකරණය කරන ලදී. ජෛව / ව්‍යාධි හඳුනාගැනීම සහ අණුකමය වර්ගීකරණයට ඉදිරියේ දී සිදු කෙරේ.

පැපොල්වල මුදු ලප වෛරස හඳුනාගැනීම

පැපොල් මුදු ලප වෛරසය (PRSV) ශ්‍රී ලංකාවේ පැපොල් වගාවට බලපාන විනාශකාරී වෛරස් රෝගය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. PRSV රෝගයට ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභවයක් සෙවීම අත්‍යවශ්‍ය වී තිබේ. *Carica papaya* අතර ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභවයක් නොවූ හෙයින් කඳුකර පැපොල්වල පැපොල් මුදු ලප වෛරස් වල විභව ප්‍රතිරෝධීතාවක් හඳුනාගැනීමට අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. *Carica papaya* සහ කඳුකර පැපොල් යාන්ත්‍රික ආමුක්‍යාශය ශිල්පීය ක්‍රම මගින් PRSV වලින් ආමුක්‍යාශය කරන ලදී. RNA සියල්ලම වෙන්කරගන්නා ලද අතර PRSV RNA ගෙනොම් කොටස්, පූර්වක (Primers) කාණ්ඩ 3 ක් යොදා ගනිමින් විස්තරණය කරන ලදී. ආමුක්‍යාශය කරන ලද *Carica papaya* වර්ධනය කිරීමට පූර්වකවලට හැකි වූ අතර PRSV ආසාදනයට දක්වන ප්‍රතිරෝධීතාව තහවුරු කරමින් කඳුකර පැපොල් සංඛ්‍යාත්මක වර්ධනයක් පෙන්වීය.

මැවල දිලීරමය ව්‍යාධිවේදීන් මැඩපැවැත්වීම සඳහා පාංශු සංශෝධන

Sclerotium rolfsii හේතු කරන වන කඳු පාමුල කුණුවීමේ (Collar rot) රෝගය ශ්‍රී ලංකාවේ මැ වගාව කෙරෙහි බලපාන වඩාත්ම විනාශකාරී රෝග අතුරින් එකකි. *S. rolfsii* වලට එරෙහිව විද්‍යාගාර තත්ත්ව යටතේ ශාක නිස්සාරකවල බලපෑම ඇගයීම සඳහා අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කරන ලදී. බඳුන්, *Azadiracta indica* සහ *Panicum maximum* සමඟ ප්‍රතිකාර කළ විට පාමුල කුණුවීමේ රෝගයෙහි සැලකිය යුතු අඩුවීමක් සිදු වූ බව ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්වුණි කරන ලදී. *P. maximum* වල මුල් නිස්සාරක සහ *Bracharia juncea* වල බීජ නිස්සාරක, *S. rolfsii* පාලනය සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම බව සොයා ගන්නා ලදී.

දිලීර නාශකවල ජෛව සාඵලාකාරී

පිපිඤ්ඤාවල පිටි පුස් රෝගය පාලනය සඳහා නව දිලීර නාශකයක් වන ටෙට්‍රාකොනොසෝල් 4% ME (Dormart) (ජලය 10l ට 10ml ක්) සහ නව ප්‍රභවයන් වන තයෝසිනේට් - මීතයිල් 70% WP (ජලය 10l ට 6g) කාර්යක්ෂම ලෙස යොදාගත හැකිය. ෆ්ලමෝන් 10% + මැන්කොසේබ් 50% WP (ජලය 10l ට 20g) සහ ඇසොක්සිස්ට්‍රොබින් 120g/l + ටියුකොනැසෝල් 200g/l Sc (ජලය 10l 3.5g) තක්කාලි මැලචීමේ රෝගය පාලනය සඳහා කාර්යක්ෂම ලෙස යොදා ගත හැකිය.

ආනයනික බීජ අර්තාපල්වල සෞඛ්‍ය පරීක්ෂාව

විවිධ රටවල්වලින් ආනයනය කරන ලද බීජ අර්තාපල් තොග 134 ක් ව්‍යාධිවේදීන් සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. පොදු කබොළ රෝගය, රිදී කබොළ රෝගය, දැල් කබොළ රෝගය, කළු කුණුවීම යනු මෙකී තොගවල නිරන්තරයෙන් නිරීක්ෂණය වන රෝගයෝය. Black leg සහ dry rot (*Fusarium* spp.) කලාතුරකින් නිරීක්ෂණය විය. *Erwinia carotovora* සහ *Geotrichum candidum* ඉහළ ගහණයක් දැකිය හැකි තොග ගබඩා කිරීම සඳහා විශේෂ උපදෙස් සපයන ලදී. තොග 134කින් තුනක් ප්‍රතික්ෂේප කෙරිණ.

පැනමා රෝගයට එරෙහිව කෙසෙල් රෝපණ ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීම

පැනමා රෝගයෙන් තොර රෝපණ ද්‍රව්‍ය හඳුනාගැනීම සඳහා මාතලේ සහ තෙලිප්පවිල ප්‍රදේශවලින් ලබා ගත් නියැදි හතළිස් හතක් (47) ක් PCR ශිල්පීය ක්‍රමය භාවිතා කොට පරීක්ෂා කරන ලදී. නියැදි 47 කින් අටක් පැනමා රෝගය සහිත විය.

බැක්ටීරියා මැලට්ටේ රෝගය සඳහා විදේශීය ප්‍රභේද ඇගයීම

ප්‍රතිරෝධීතාව දැක්වීම සොයා බැලීමට හරිතාගාර තත්ත්ව යටතේ ප්‍රභේද / එකතූන් පරීක්ෂා කරන ලදී.

Ralstonia solanacearum හේතුකාරක වන බැක්ටීරියා මැලට්ටේ රෝගයට

වගු අංක 1.2.2: බැක්ටීරියා මැලට්ටේ රෝගය සඳහා ප්‍රභේද ඇගයීම

බෝගය	අගයන ලද ප්‍රභේද සංඛ්‍යාව	මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී (10-20%)	මධ්‍යස්ථ සංවේදී (10-20%)	සංවේදී
තක්කාලි	14	03	05	06
ගම්මිරිස්	10	03	04	03
වම්බදු	01	01		

සංවර්ධනය

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ තාක්ෂණය හුවමාරු වැඩසටහන්

පාසල්, රජයේ ලේකම් කාර්යාල, මහවැලි අධිකාරිය සහ විවිධ සමාජ නියෝජනය

කරමින් විවිධ ආයතනවලින් සහභාගි වූ 6,000කට අධික පිරිසකට කෘෂිකර්මාන්තයෙහි විවිධ විෂයයන් පිළිබඳ මූලික පුහුණුව සහ දැනුවත් භාවය ලබාදීම පිණිස වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

කර්මාන්ත පුහුණු වැඩසටහන්

වගු අංක 1.2.3: පවත්වන ලද කර්මාන්ත පුහුණු වැඩසටහන්වල විස්තර

අපේක්ෂිත උපාධිය	ශිෂ්‍යයන් සංඛ්‍යාව	විශ්වවිද්‍යාලය	පුහුණු කාලය
බී.එස්.සී.(කෘෂිකර්මය) NVQ මට්ටම 6	33	කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය	මාස 6
		පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය	මාස 6
		රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය	මාස 6
		යාපනය විශ්වවිද්‍යාලය	මාස 6
		ඌව වෙල්ලස්ස විශ්වවිද්‍යාලය	මාස 6
		විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය - මහනුවර	මාස 3
		විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය - මාතර	මාස 3
ඩිප්ලෝමා NVQ මට්ටම 6	51	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - කුණ්ඩසාලේ	මාස 6
		කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - අඟුණකොළ පැලැස්ස	මාස 6

අපේක්ෂිත උපාධිය	ශිෂ්‍යයන් සංඛ්‍යාව	විශ්වවිද්‍යාලය	පුහුණු කාලය
ඩිප්ලෝමා NVQ මට්ටම 6	51	උසස් තාක්ෂණ ආයතනය - නයිවල	මාස 6
		උසස් තාක්ෂණ ආයතනය - අම්පාර	මාස 6
ඩිප්ලෝමා NVQ මට්ටම 3/4/5	75	තාක්ෂණික විද්‍යාලය - ඇඹිලිපිටිය	මාස 6
		තාක්ෂණික විද්‍යාලය - අනුරාධපුරය	මාස 6
		තාක්ෂණික විද්‍යාලය - අරුපොළ	මාස 6
		දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - ගල්පාලම	මාස 6
		දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - නවයාලතැන්න	මාස 6
		කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය- වාරියපොළ	මාස 6
		කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - බිබිලේ	මාස 6
		ජාතික තරුණ සේවා සභාව	මාස 6
එකතුව	159		

ප්‍රදර්ශන

වගු අංක: 1.2.4 පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශනයේ/ පුහුණු වැඩසටහන්වල විස්තර

වැඩසටහන /මධ්‍යස්ථානය	දිනය	ඉලක්කගත කණ්ඩායම
මදිනා ජාතික පාසල - සියඹලාගස්කොටුව	2016.01.31- 2016.02- 01,02	සෑම අංශයක්ම
රාජසිංහ විද්‍යාලය, රුවන්වැල්ල	2016.02.10	සෑම අංශයක්ම
කළුගමුව මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය - ගෙලිඔය	2016.02.04	සෑම අංශයක්ම
බෝග සායන වැඩසටහන	2016.02.24	සෑම අංශයක්ම
ගෝනකැලේ ප්‍රාථමික විද්‍යාලය-කඳපොළ	2016 .05 -27,28,29	සෑම අංශයක්ම
ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය	2016 .05 -18,19	සෑම අංශයක්ම
ලබුදුව ගොවිපළ	2016.09-01, 02,03,04,05,06,07	සෑම අංශයක්ම
යාක්විත් ආදර්ශ පාසල - අකුරණ	2016 .09 -28,29,30	සෑම අංශයක්ම
කෘෂිකර්ම ප්‍රදර්ශනය - අම්පාර	2016.08-29,30	සෑම අංශයක්ම

පර්යේෂණ ව්‍යාප්ති සංවාද

වගු අංක: 1.2.5 : සිදුකරන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාප්ති සංවාද වල විස්තර

වැඩසටහන/මධ්‍යස්ථානය	දිනය	ඉලක්කගත කණ්ඩායම
පුපුරැස්ස, මහනුවර	2016.10.13	ගොවිහු, ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීහු
කෑගල්ල	2016.12. 08	ගොවිහු, ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීහු
තැන්න, මහනුවර	2016.12.16	ගොවිහු, ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීහු

සේවා

වගු 1.2.6 : සැපයූ සේවාවල විස්තර

සේවාව	සංඛ්‍යාව	වෙනත් කරුණු
බෙදා දුන් අත්පත්‍රිකා	8,210	විවිධ අත් පත්‍රිකා 145 ත් ඇත
උපදේශන සේවා	38 200 136	ලිඛිත පිළිතුරු දුරකථනයෙන් ලබා දුන් තාක්ෂණික උපදෙස් අමුත්තන් සඳහා වාචික උපදෙස්
රෝග විනිශ්චය	43 75	නෙමටෝඩා ආසාදන, උපදෙස් දෙන ලදී කෘමි හානි, උපදෙස් දෙන ලදී.
එළවළු අභිජනනය පිළිබඳ පුහුණුව	38	කෘෂිකර්ම වෘත්තිකයෝ
දෙමුහුම් බීජ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ පුහුණුව	42	ව්‍යාප්ති නියෝජිතයෝ, රජයේ සහ පෞද්ගලික ගොවිපලවල බීජ නිෂ්පාදකයෝ,
පාංශු නියැදිකරණය සහ පාංශු පරීක්ෂාව	200	ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
පළාත් තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම	10	
ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්	10	විවිධ තේමා යටතේ

රසායනාගාර විශ්ලේෂණ සේවාව

වසර තුළදී පාංශු නියැදි 1967ක් කොම්පෝස්ට් නියැදි 190 ක් ජලය නියැදි 12 ක් සහ පැළෑටි නියැදි 150 ක්

විශ්ලේෂණය කොට වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලදී. පැළෑටි නියැදි ගොවීන්ගෙන් ලද විවිධ ද්විතීයික ගැටළු සහිත ඒවා වූ අතර එම නියැදි ක්ෂුද්‍ර පෝෂක සඳහා ද විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය

වගු අංක 1.2.7 : නිෂ්පාදනය කරන ලද අභිජනන බීජ ප්‍රමාණ

බෝගය	ප්‍රභේදය	ප්‍රමාණය (kg)
බෝංචි	ගන්නෝරුව බිල්	37.7
වැටකොළ	ගන්නෝරුව ආරි	4.5
මෑ	ගන්නෝරුව A9 මෑ	46.45
	ගන්නෝරුව හවරි	39.75
දඹල	SLS 44	8.2
	ක්‍රිෂ්ණා	6.2
කරවිල	මාතලේ ග්‍රීන්	3
	තින්නවෙලි වයිට්	2
පිපිඤ්ඤා	කල්පිටිය වයිට්	2
	R2	3
තක්කාලි	රවි	0.175
	T 245	1.5

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- දේශීය ගොවිපල තත්ත්ව වලට අනුවර්තනය විය හැකි දෙමුහුම් එළවළු බෝග නිෂ්පාදනය
- දේශගුණයට හැඩ ගැසෙන විවෘත පරාගීත එළවළු බෝග ප්‍රභේද සංවර්ධනය
- විවිධ පාරිසරික තත්ත්ව සඳහා ගැලපෙන උචිත තාක්ෂණ පැකේජයක් ගොඩනැගීම.
- එළවළු වගාකරුවන් සඳහා පරිසර හිතකාමී, ආරක්ෂිත යෙදවුම් කළමනාකරණ විකල්ප ගොඩනැගීම සහ හඳුනාගැනීම
- සාම්ප්‍රදායික සහ වනගත එළවළු බෝග විශේෂ ගෘහස්ථකරණය සහ ජනප්‍රිය කිරීම
- බිම්මල් නිෂ්පාදන තාක්ෂණය සංවර්ධනය සහ ජනප්‍රිය කිරීම

- න්‍යෂ්ටික බීජ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ (වැඩබලන)	01
අතිරේක	01
අධ්‍යක්ෂ (වැඩබලන)	
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර කෘෂිකර්ම	17
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	
සහකාර කෘෂිකර්ම	01
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	
පරිපාලන නිලධාරී	01
ජ්‍යෙෂ්ඨ පුස්තකාලාධිපති	02
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	09
සංවර්ධන නිලධාරී	02

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක	12
පර්යේෂණ සහකාර	13
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	12
තාක්ෂණික සහායක	01
ගොවිපළ ලිපිකරු	03
රියදුරු	08
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02
ගබඩාකරු	01
යන්ත්‍ර ශිල්පී	04
වඩුකරු	01
විදුලි කාර්මික	01
යන්ත්‍ර පරිවාරක	03
කාර්මික ශිල්පී	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	10
ජල නල ක්‍රියාකරු	01
මී මැසි ප්‍රදර්ශක	01
බද්ධකරු	01
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	13
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	01
නුපුහුණු කම්කරු	141
එකතුව	267

1.2.1. ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය - ගන්නොරුව

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේ පරිපාලනය යටතේ මෙම ඒකකය ක්‍රියාත්මක වේ. ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය, ආහාර බෝග වල පසු අස්වනු තාක්ෂණය සහ නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පර්යේෂණ පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් මූලික වශයෙන් වගකීම දරයි. බෝග වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහනින් ලබා ගත් නියැදි වල ගුණාත්මක තත්වය ඇගයීමද එහි තවත් වගකීමකි. තවද, මෙම ආයතනය,

තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම, එම තාක්ෂණය බෙදාහැරීම සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය සම්බන්ධයෙන්, රාජ්‍ය නොවන සහ පෞද්ගලික අංශයේ සංවිධාන සමග එක්ව සහයෝගීතා වැඩසටහන් පවත්වනු ලබයි. එම කාර්යයන්ට අමතරව, පසු අස්වනු සහ සැකසුම් කිරීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම වල විවිධ අංශ සම්බන්ධයෙන් උපාධි අපේක්ෂක සහ පශ්චාත් උපාධිය හදාරණ සිසුන් සිදු කරන පර්යේෂණ කටයුතු වලට අවශ්‍ය පහසුකම් සහ උපදේශ ලබා දීමද සිදු කරනු ලබයි.

අයවැය

වගු අංක 1.2.1.1.: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	1,585,630	1,502,149	95
ව්‍යාපෘති			
• එළවළු අගයදාමය වැඩිදියුණු කිරීම	100,000	100,000	100
• එළවළු / පලතුරු සඳහා පසු අස්වනු අත්පොත සකස් කිරීම	3,800,000	3,800,000	100
• AFACI			
• පලතුරු පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම (SDF)	61,000,000	29,500,000	48
එකතුව	66,485,630	34,902,149	52

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

කොළ එළවළු වල ශාක රසායන

කොළ එළවළු වල ශාක රසායන බහුලව පවතී. කංකුන්, ගොටුකොළ, මුතුණුවැන්න, සාරණ, සලාද කොළ සහ කරපිංවා වැනි කොළවල ඉතා ඉහළ පොලිලිනෝල් ප්‍රතිශතයක් අන්තර්ගතය. මෙම කොළ පිසීමේදී (මිනිත්තු 3,

සෙල්සියස් අංශක 70 උෂ්ණත්වයට) සුළු ප්‍රමාණයකින් මෙම පොලිලිනෝල් අන්තර්ගතය අඩුවන අතර සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයෙන් විටමින් C අන්තර්ගතය පහළ යයි. සලාද කොළ, සාරණ සහ කරපිංවා වල ප්‍රතිඔක්සිකාරක හැකියාව ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතී. ශාක රසායන වැඩිවශයෙන් ලබා ගැනීම සඳහා ඉතා සුදුසුනම් ක්‍රමය වන්නේ කොළ ‘සම්බෝල’ ලෙස ආහාරයට ගැනීමයි. එහෙත් ‘මැල්ලුම්’ ලෙස මිනිත්තු 2-3 කොළ පිසීමට ලක් කළද එහි

පොලිතීන්ට් අන්තර්ගතය සහ මෙම කොළ එළවළු සහ කරපිංචා වල ප්‍රතිඔක්සිකාරක හැකියාව සැලකිය යුතු ලෙස අඩු නොවේ.

එළවළු වල අන්තර්ගත ශාක රසායන

බෝංචි, බීටරූට්, ගෝවා, වම්බටු, නිවිති සහ එෂු වල ශාක රසායන අන්තර්ගතය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන ලදී. මෙම එළවළු අමු එළවළු වශයෙන් පවතින විට ඒවායේ ඉතා ඉහළ ප්‍රතිඔක්සිකාරක ප්‍රතිශතයක් පවතී. මෙම එළවළු තැම්බීමේදී එහි අඩංගු ඇස්කොබික් අම්ල (විටමින් C) ප්‍රමාණය පහළ යයි. එහෙත් වම්බටු මිනිත්තු 7ක් සෙල්සියස් අංශක 70 උෂ්ණත්වයකින් පිසීමේදී පොලිතීන්ට් අන්තර්ගතය හා ප්‍රතිඔක්සිකාරක හැකියාව ඉහළ යන අතර, අනෙකුත් එළවළුවල (ගෝවා, බෝංචි, බීටරූට්, එෂු හා නිවිති) ප්‍රතිඔක්සිකාරක හැකියාව පහළ යයි. බීටරූට් සහ ගෝවා පිසීමේදී, එහි අඩංගු පොලිතීන්ට් අන්තර්ගතය ඉහළ යයි.

කෙසෙල් ඉදිම උත්තේජනය කිරීම

දැනට නිර්දේශිත එන්ඩ්ල් ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩක් යෙදීමෙන් කෙසෙල් ඉදිම උත්තේජනය කිරීමට හැකිබව පරීක්ෂණ මඟින් සොයාගන්නා ලදී.

සංවර්ධන කටයුතු

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

වගු අංක 1.2.1.2: 2016 වසර කුලදී ගුවන් විදුලි / රූපවාහිනී වැඩසටහන්වලට සහභාගී වීම.

මාතෘකාව	ගුවන් විදුලි / රූපවාහිනී සේවය	සම්පත්දායක
එළවළු හා පලතුරු	කඳුරට සේවය, ශ්‍රී .ලං.ගු.සං	කේ.එච්. සාරානන්ද
පලතුරු සහ එළවළු වල පසු අස්වනු භානිය අවම කිරීම	කඳුරට සේවය, ශ්‍රී .ලං.ගු.සං	කේ.එච්. සාරානන්ද

නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම

දේශීයව නිෂ්පාදිත සලාද සැරහුම් වෙළඳපොළෙන් ලබා ගැනීමට නොමැත. එබැවින්, සුළු පරිමාණ මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් සලාද සැරහුම් නිෂ්පාදනය කිරීමට යොමු කිරීමේ තාක්ෂණයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. එහිදී සලාද සැරහුම් සකස් කිරීම සඳහා දේශීය තෙල් වර්ග වන සෝයා තෙල්, තල තෙල්, ඉරිඟු තෙල් සහ එළවළු තෙල් යොදා ගනු ලබන අතර ඒවා ගබඩා කර තැබිය හැකි ආයුකාලය වනුයේ මාස 3කි.

තක්කාලි වල පසු අස්වනු භානිය ඉතා ඉහළ වන අතර වෙළඳපළ තුළ තක්කාලි සෝස් ලෙස පමණක් ලබා ගත හැක. මාස 3ක කාලයක් පුරාවට සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය තුළ තබා ගත හැකි වන අයුරෙන් තක්කාලි කෝඩියල් නිපදවීමට තාක්ෂණය යොදා ගනු ලැබීය.

දිනකට එළවළු ග්‍රෑම් 200ක් ආහාරයට ගැනීම සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතයකට වඩාත් වැදගත් වේ. වාණිජමය වශයෙන් වැදගත් වන අගය එකතු කළ ආහාර නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම ද ඉතා වැදගත්ය. කැරට්, දෙහි සහ කෙසෙල් අන්තර්ගත කොට පලතුරු සහ එළවළු මිශ්‍ර ජෑම් වර්ග නිෂ්පාදනය කරන ලදී. මෙවැනි නිෂ්පාදන මාස 6ක් කල්තබා ගත හැක. එමෙන්ම කාමර උෂ්ණත්වය තුළ කරවිල වලින් සාදන ලද “සිනි සම්බෝල” මාස 10ක් කල්තබා ගත හැක.

මාතෘකාව	ගුවන් විදුලි / රූපවාහිනී සේවය	සම්පත්දායක
එළවළු පරිභෝජනයේ නිවැරදි ක්‍රමය	ගුවන් විදුලි සේවය සේවය, ශ්‍රී .ලං.ගු.සං	එස්.එම්.ඒ.සී.යූ. සේනාරත්න
එළවළු හා පළතුරු පරිභෝජනය	කඳුරට සේවය, ශ්‍රී .ලං.ගු.සං	එස්.එම්.ඒ.සී.යූ. සේනාරත්න
පළතුරු ඉදවීම උත්තේජනය	කඳුරට සේවය, ශ්‍රී .ලං.ගු.සං	එස්.එම්.ඒ.සී.යූ. සේනාරත්න
පළතුරු පරිභෝජනය	රජරට සේවය, ශ්‍රී .ලං.ගු.සං	කේ.එච්. සාරානන්ද
ආහාර පර්යේෂණ ඒකකයේ ක්‍රියාවලීන්	ග්‍රෑෆික රූපවාහිනී	එස්.එම්.ඒ.සී.යූ. සේනාරත්න

පුහුණු

පසු අස්වනු තාක්ෂණය, ආහාර සැකසුම් සහ ඇසුරුම් කිරීම පිළිබඳ වැඩසටහන් 41කට සම්පත්දායකයින් ලෙස නිලධාරීන් සහභාගි වූහ.

- සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
- විද්‍යා මධ්‍යස්ථානය
- ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශය, කුඩා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන අංශය
- වාණිජ මණ්ඩලය
- ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය
- කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව
- මහවැලි අධිකාරිය

සමාලෝචිත වසර තුළ, පසු අස්වනු තාක්ෂණය සහ නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන ආයතන සඳහා පුහුණු වීම් ලබාදුනි.

- වෛද්‍ය පශ්චාත් උපාධි ආයතනය
- සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය
- පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
- ඌව වෛද්‍ය විශ්වවිද්‍යාලය
- වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය
- කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, කුණ්ඩසාලේ

- කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, දඹුල්ල
- කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, කුලියාපිටිය
- හාඩ් තාක්ෂණික විද්‍යාලය
- ඇක්වයිනාස් තාක්ෂණික විද්‍යාලය
- තාක්ෂණික විද්‍යාලය, අරුප්පොල, මහනුවර
- විද්‍යා මධ්‍යස්ථානය
- ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය, කුඩා ව්‍යවසායකයන්ගේ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
- වාණිජ මණ්ඩලය
- ජයකා ආයතනය
- ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය
- කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව
- මහවැලි අධිකාරිය
- සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව
- අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

පසු අස්වනු තාක්ෂණ සහ ආහාර සැකසුම් කිරීම්, සහල්, ධාන්‍ය, මාෂ බෝග ආශ්‍රිත ආහාර සැකසුම් කිරීම, එළවළු සහ පළතුරු සැකසුම් කිරීම, කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, ආහාර ගුණත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම සහ ආහාර සැකසුම් කිරීම, රසකැවිලි නිෂ්පාදන, බයිට් වර්ග, ජේස්ට් වර්ග සහ

බෙකරි නිෂ්පාදන යන තේමාවන් ආවරණය වන පරිදි පුහුණු වැඩසටහන් මෙහෙයවීය. මෙම පුහුණු වැඩසටහන් වලදී, නොපිසූ හා සකසන ලද ආහාර ඇසුරුම් කිරීම, ආහාර පෝෂණය, ආහාර සුරැකුම් හා සම්බන්ධ කරුණු, ගෙවතු වගා තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය, ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ නිෂ්පාදන සහ අලෙවිකරණය යන මාතෘකා ද ආවරණය කෙරිණි.

ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය ආහාර නිෂ්පාදන සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ අතර, එක් එක් නිෂ්පාදන යටතේ සහභාගීත්වය පහත සඳහන් වේ.

වගු අංක 1.2.1.3: 2016 වසර තුළදී පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සහභාගීත්වය

නිෂ්පාදනය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
එළවළු	162
පලතුරු	139
තුනපහ කුඩු	05
බයිට් වර්ග	49
කිරි නිෂ්පාදන	89
බිම්මල්	03
සෝයා නිෂ්පාදනය	57
මෙතේරි	16
නිෂ්පාදනය	
රසකැවිලි වර්ග	31
වෙනත්	13

ප්‍රදර්ශන

ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය පහත සඳහන් ප්‍රදර්ශන සඳහා සහභාගී වී ඇත. ‘වස විස නැති ආහාර’ - බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව, පලතුරු ග්‍රෑම් 200 - ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, හොරණ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, කුණ්ඩසාලේ, පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව (මන්නාරම),

කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව (වව්නියාව) සහ වෙනත් පාසැල්

රසායනාගාර විශ්ලේෂණ සේවා

සමාලෝචිත වසර තුළ පහත සඳහන් නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව තුළ පර්යේෂණ, ආහාර සැකසුම්කරුවන් සහ ගොවීන් සඳහා තත්ත්ව විශ්ලේෂණ සිදුකරන ලදී. නිෂ්පාදනවල ප්‍රමිතීන් තවදුරටත් ඉහළ නැංවීම සඳහා සේවාලාභීන්ට අවශ්‍ය මහපෙන්වීම් ලබා දෙන ලදී.

වගු අංකය 1.2.1.4: තත්ත්ව සහතිකකරණ පරීක්ෂණ

නිෂ්පාදන	නිෂ්පාදන සංඛ්‍යාව
එළවළු	139
පලතුරු	61
තුනපහ කුඩු	27
පිටි	23
කිරි	04
බිම්මල්	05
පොල්තෙල්	06
මුල් අද්දවන ලද මුං ඇට	05
රසකැවිලි වර්ග	14
කිතුල් පැණි සහ මී පැණි	19
ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ	18
වෙනත්	56

එතෙර පුහුණු

- එස්.එම්.ඒ.සී.යූ. සේනාරත්න, AFACI ව්‍යාපෘතිය, පසු අස්වනු තාක්ෂණය, ජුනි 14-28, තායිලන්තය
- එස්.එම්.ඒ.සී.යූ. සේනාරත්න, AFACI ව්‍යාපෘතිය, පසු අස්වනු තාක්ෂණය, ජූලි 5-9, වියට්නාමය

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම

- නෙළන ලද තක්කාලි වල ඉදිම, ගුණාත්මක බව සහ ගබඩා කාලය සඳහා හේතුවන සක්‍රිය කාබන් ප්‍රභවයන්ගේ බලපෑම.
- දේශීය අල වර්ග ගබඩාකර තැබිය හැකි ආයු කාලය හඳුනා ගැනීම සහ අගය එකතු කිරීම, පිසීමේ ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම.

නිෂ්පාදන දියුණු කිරීම

- විසිරි වියලන තාක්ෂණය මගින් නිෂ්පාදිත කටු අනෝදා (*Annona muricata*) පවුඩර් වල භෞතික ගුණාංග.
- අධිගීත උෂ්ණත්ව තත්ත්ව යොදා උඩරට නැවුම් එළවළු වලින් නිෂ්පාදනයක් කිරීමේ හැකියාව හඳුනා ගැනීම.
- සුක්ෂ්ම තරංග (Microwave) මගින් පලතුරු සහ එළවළු රික්තතාව යටතේ විජලනයට ලක්කිරීම.
- පෝෂ්‍යදායී රොටි සහ පිට්ටු මිශ්‍රණ සකස් කිරීම.

තත්ත්ව සහතිකකරණය

- පිසීමේ ක්‍රමය අනුව එළවළු වල ප්‍රතිඔක්සිකාරක මට්ටම සහ එහි ක්‍රියාකාරීත්වය තීරණය කිරීම.
- මී පැණි සඳහා දර්ශකයක් හඳුනාගැනීම.
- ඩ්‍රැගන් ෆ්‍රෑට් සහ අඹ ප්‍රභේද වලින් රසවත් ආහාර නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (වැඩ බලන)	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
පර්යේෂණ සහකාර	04
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02
රියදුරු	01
යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
විදුලි ශිල්පී	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	02
මුරකරු	02
කම්කරු (ස්ථිර)	07
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02
එකතුව	27

1.2.2. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බණ්ඩාරවෙල

මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1400ක් ඉහළින්, උඩරට අතරමැදි කලාපයේ පිහිටා ඇති බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය උාව පළාතේ සහ සබරගමුව පළාතේ බලංගොඩ කලාපයේ වගා කරන කෘෂිකාර්මික බෝගවල අස්වැන්න සහ ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගත් කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණ ක්‍රම බිහි කිරීමේ වගකීම දරන ප්‍රධාන ආයතනයයි. IU₂, IM₂, IM₃, WM₃, සහ IL₂ WM₃ යන කෘෂි පාරිසරික කලාප මෙම ආයතනය මගින්

ආවරණය කෙරේ. මෙය උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර එහි උප පර්යේෂණ ස්ථානයක් රහංගල පිහිටුවා ඇත. පර්යේෂණ කටයුතු වලට අමතරව අර්තාපල්, පලතුරු සහ මල් වගාව සඳහා අවශ්‍ය ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම සහ බෙදා හැරීම ඇතුළු තාක්ෂණය ප්‍රචාරණය කිරීමේ කටයුතු සහ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන කටයුතු මෙම මධ්‍යස්ථානය මගින් සිදු කරනු ලබයි.

අයවැය

වගු අංක 1.2.2.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බණ්ඩාරවෙල			
පුනරාවර්තන	2,906,250	2,872,038	99
මූලධන	6,980,562	4,252,264	61
ව්‍යාපෘති			
මල් වගාව හා එහි ඵලදායිතාව නඟා සිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික මැදිහත්වීම් සිදු කිරීම.	5,050,000	2,235,918	44
සාම්ප්‍රදායික හා අණුක අභිජනන ක්‍රම යොදා ගනිමින් වාණිජ වටිනාකමක් සහිත ජර්බෙරා දේශීය ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම.	689,000	563,775	82
සාම්ප්‍රදායික සහ ජෛව තාක්ෂණික අභිජනන ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින්, ඉහළ අස්වැන්නකින් හා ගුණාත්මයකින් යුත් දෙමුහුන් දේශීය බෙල්පෙපර් ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම.	456,500	373,413	82
තෝරාගත් පලතුරු (ස්ට්‍රෝබෙරි) වල නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාවය වැඩිකිරීම සඳහා තාක්ෂණික වශයෙන් මැදිහත් වීම.	2,500,000	1,212,565	48

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
• ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය (NARP) - තක්කාලි	567,400	425,001	75
• ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය (NARP) - බෝංචි	321,400	298,540	93
• පැහිරි පලතුරු ගම්මාන දියුණු කිරීම	300,000	111,087	37
• ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය (NARP) - පැහිරි (බණ්ඩාරවෙල)	200,000	105,655	53
• ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය (NARP) - දර්ශනපති උපාධි අර්තාපල්	281,646	187,599	67
• තෝරාගත් එළවළු වල ඵලදායිතාවය හා නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම සඳහා තාක්ෂණික මැදිහත්වීම.	200,000	330,485	165
• බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ බෝංචි කහ වීමේ රෝගය පාලනය කිරීම.	400,000	175,742	44
• අර්තාපල් බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන	2,500,000	1,599,419	64
• ඌව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ අර්තාපල් බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන (ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන)	13,100,000	4,869,600	37
• KOPIA - පාංශු සාරවත්භාවය කළමනාකරණය	250,000	181,463	73
• ANSOFT	250,000	174,474	70
• F1 දෙමුහුන්	1,000,000	993,157	99
• අර්තාපල් බීජ නිෂ්පාදනය	2,300,000	940,149	41
එකතුව	40,252,758	21,901,343	54
කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - රහංගල			
පුනරාවර්තන	765,934	534,949	70
මූලධන	63,000	63,400	101
ව්‍යාපෘති			
• තෝරාගත් පලතුරු බෝග වල (පැහිරි) නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාවය වැඩිකිරීම සඳහා තාක්ෂණික මැදිහත් වීම.	1,700,000	1,317,396	77
• වැඩි අස්වැන්නක් සහිත පැහිරි ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම (NARP)	200,000	153,305	77
• යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (GAP)	157,000	116,560	74
එකතුව	2,885,934	2,185,610	76
මුළු මුදල	43,138,692	24,086,953	56

ප්‍රගතිය

බෝග වැඩිදියුණු කිරීම

- දේශීය බෙල් පෙපර් දෙමුහුම් තුනක් සම්බන්ධයෙන් පළමු (F₁) සහ දෙවන දෙමුහුම් පරම්පරාවන්හි (F₂) ඇගයීම් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර තුන්වන දෙමුහුම් පරම්පරාව (F₃) දක්වා වැඩිදියුණු කරන ලදී.
- බෙල් පෙපර් මල් පොහොට්ටු ජීවානුහරණය කිරීම සඳහා යෝග්‍යතම ක්‍රමය වූයේ පළමුව 70% මධ්‍යසාරයෙන් හා පසුව 20% ක්ලෝරොක්ස් ප්‍රාවණයෙන් මතුපිට ජීවානුහරණය කිරීමයි. ඒක න්‍යෂ්ටික පසු අවස්ථා හා ද්වි න්‍යෂ්ටික පළමු අවස්ථාවල පරාගධානී රෝපණය සඳහා යෝග්‍ය වේ. බෙල්පෙපර් පරාගධානී රෝපණය සඳහා 2,4 -D (මී.ග්‍රෑම් 1/ලීටර) වඩාත් ප්‍රතිඵලදායී කිණක වර්ධන මාධ්‍යයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.
- පැළෑටි ජාන සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සංරක්ෂණය කරන ලද තක්කාලි වර්ග 150 ක හා ප්‍රභේද 15 ක ප්‍රරෝහණ පරීක්ෂණ සම්පූර්ණ කරන ලදී. අධික උෂ්ණත්වයට සහ නියඟයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පරීක්ෂාව සඳහා වර්ග 50ක බීජ ගුණනය කරන ලදී.
- තක්කාලි ප්‍රභේද පහක් පරීක්ෂණාගාර තත්ත්ව යටතේ රෝපණය කරන ලද අතර නියඟයට ඔරොත්තු දිය හැකි ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීමේ පර්යේෂණ සිදුකරනු ලැබේ.
- ප්‍රේරිත විකෘතිකරණයෙන් ඵල වල ගුණාත්මක බව වැඩිදියුණු කිරීමේ පර්යේෂණ සඳහා යොදාගැනීමට කටුගස්තොට බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී (Katugastota Wilt Resistant) තක්කාලි ප්‍රභේදයේ බීජ ග්‍රෑම් 70ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

- වැඩිදියුණු කළ බෝංචි ප්‍රභේද තුනක් (PB 161, PB 151, PB 149) ප්‍රභේද අනුවර්තන අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන (VAT) සඳහා නම් කරන ලදී.
- මලකඩ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වැල් බෝංචි ප්‍රභේදයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා දේශීය වැල් බෝංචි වර්ග පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලදී.
- අධික උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දෙන බෝංචි ප්‍රභේදයක් නිපදවීම සඳහා දේශීය බෝංචි වර්ග 115 පරීක්ෂා කරන ලද අතර ඉන් 40ක් තවදුරටත් ඇගයීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.
- වැල් බෝංචි ප්‍රභේද 15ක සහ පඳුරු බෝංචි ප්‍රභේද 18ක පළමු දෙමුහුම් පරම්පරාවේ ඇගයීම් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර, කෙටි කාලීන ප්‍රභේදයක් ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දෙවන දෙමුහුම් පරම්පරාව දක්වා උසස් කරන ලදී.
- වැල් බෝංචි ජානප්ලාස්ම එකතුවක් සකස් කරන ලද අතර බහුලව බෝංචි වගාකරන උඩරට අතරමැදි කලාපයෙන් ප්‍රභේද 27ක් ලබා ගන්නා ලදී.

ගෘහ විද්‍යාව

- බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය සඳහා සරල පෝෂණ පටල තාක්ෂණය (SNFT) හඳුනාගන්නා ලදී. මෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ ගැඹුරු ප්‍රවාහ තාක්ෂණය (DFT) ට වඩා 68% කින් මූලික ඉදිකිරීම් වියදම අඩුවීමයි. මෙම තාක්ෂණය යටතේ වර්ග අඩි 100 ක ප්‍රමාණයකින් අලු 400 ක් පමණ නෙලා ගත හැකි අතර DFT හා සැසඳීමේදී මෙය 7% ක වැඩිවීමකි.
- අර්තාපල් නිෂ්පාදනය සඳහා කෘෂිකාර්මික අතුරු ඵල උපයෝගී කර ගනිමින් “බොකාෂි” නම් කාබනික පොහොරක් හඳුනාගන්නා ලදී.

- අර්තාපල් වාණිජ ප්‍රභේද 25ක් අගයන ලදී. සීනා රෙඩ් (25 ටො./හෙ.), මෙලන්ටෝ (25 ටො./හෙ.), හ(ර්)මිස් (20 ටො./හෙ.) සහ සෆාරි (25.1 ටො./හෙ.) ප්‍රභේද නිර්දේශිත ග්‍රැනෝලා (17.3 ටො./හෙ.) ප්‍රභේදයට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් මහ කන්නයේදී ලබා දෙන ලදී. සීනා රෙඩ් (26 ටො./හෙ.), මෙලන්ටෝ (25.65 ටො./හෙ.), බෙලිනි (19.86 ටො./හෙ.), වයි පී - 07-296 (18.33 ටො./හෙ.) සහ සෆාරි (18.08 ටො./හෙ.) යන ප්‍රභේද 2016 යල කන්නයේදී ග්‍රැනෝලා (17.3 ටො./හෙ.) ප්‍රභේදයට සාපේක්ෂව ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන ලදී.
- පැළෑටි වර්ධන යාමක (PGR) වන ඇටොනික්, එර්ගොස්ටන් සහ ග්‍රීන් මීරිකල්, වල සාර්ථකත්වය ආරක්ෂිත ගෘහ හා විවෘත ක්ෂේත්‍රවල පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලදී. පැළෑටි වර්ධනයේදී හා අස්වැන්නේදී මෙම නිෂ්පාදනයන් විශේෂ සාර්ථකත්වයක් පෙන්වුම් කලේ නැත.
- මිරිස් - ගෝවා මිශ්‍රව වගාව සඳහා MICH - 3 ප්‍රභේදය සහ සෙ.මි. 60 x 60 පරතරය තෝරා ගන්නා ලදී. එහිදී මිරිස් සිටුවීම ගෝවා සිටුවීමට සතියකට පෙර සිදුකළ යුතුය.

පාංශු විද්‍යාව

- බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය සඳහා වන නව පොහොර මිශ්‍රණය (N 100 කි.ග්‍රෑ./හෙ., P₂O₅ 50 කි.ග්‍රෑ./හෙ., K₂O 150 කි.ග්‍රෑ./හෙ) දෙවන කන්නයේ අත්හදා බැලීමෙන් ද සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබාදී ඇත.
- ද්‍රව වගා මාධ්‍යයේ (Hydroponic) අර්තාපල් G₀ ආකන්ද නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම සඳහා පෝෂක ද්‍රාවකයේ pH අගය වරින් වර වෙනස් කිරීම (සිටුවීමෙන් සති 5ක් සහ 7කට පසු pH

3.5 දක්වා පැය 8ක්) සුදුසු බව දෙවන කන්නයේ අත්හදා බැලීමෙන් පසු තහවුරු වී ඇත.

- උඩරට එළවළු බෝග සඳහා විවිධ පොහොර වර්ග හා දෙපාර්තමේන්තු පොහොර නිර්දේශ භාවිතා කිරීම සම්බන්ධ පර්යේෂණ සහ ගොවි ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශණ මගින් තහවුරු වූයේ, ආර්ථික ප්‍රතිලාභ උපරිම කර ගැනීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තු පොහොර නිර්දේශ ඉතාමත් යෝග්‍ය බවයි.
- පොහොර යෙදීමේ සුදුසුම ක්‍රම තෝරා ගැනීම සම්බන්ධ ස්ථානීය පරීක්ෂණ අනුව ආර්ථික හා පාරිසරික හිතකාමී අංශ වලින් සලකා බැලීමේදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ ඉතා හොඳ ප්‍රතිඵල ලබා දී ඇත. එහි ප්‍රතිඵල ප්‍රචාරණය සඳහා KOPIA පාංශු සාරවත්බව පිළිබඳ වැඩසටහන යටතේ ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන 10 ක් ක්‍රියාත්මක වේ.
- වාණිජ පොහොර මිශ්‍රණ 16 ක් හරිතාගාර (09) සහ එළිමහන් ක්ෂේත්‍ර (06) වල ඇගයීමට ලක්කරන ලදී. එයින් කිසිදු නිෂ්පාදනයක් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ වලට වඩා උසස් බව පෙනී ගොස් නැත. (ප්‍රතිඵල තහවුරු කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීම් සිදුකෙරේ)

උද්‍යාන බෝග

- ආකර්ෂණීය දම් පැහැයක් සහිත ප්‍රමාණයෙන් විශාල පැෂන් ෆෘට් ප්‍රභේදයක් (BWPF 1401) හඳුනාගෙන ඇත. එක් වැලකින් කි.ග්‍රෑ. 16.3 ක අස්වැන්නක් පළමු වසර තුළදී ලබාගත හැකි අතර එක් ගෙඩියක බර ග්‍රෑම් 100.6ක් පමණ වේ. ගෙඩියක සාමාන්‍ය දිග සහ පළල පිළිවෙළින් සෙ.මි. 12.1 සහ 6.7 ක් වේ.
- නව ස්ට්‍රෝබෙරි ප්‍රභේද 3 ක් (BWS 1051, 1502 සහ 1603) වැඩිදියුණු කරන

ලද අතර අත්හදා බැලීමේ ප්‍රභේදය වන “වැන්ඩ්ලර්” සමග අස්වනු ඇගයීමේ කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

- විදේශීය ඇපල් ප්‍රභේද 14 ක් රහංගල කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානයේදී අත්හදා බලනු ලැබේ. මෙම ප්‍රභේද වලින් 10 ක් හොඳින් වැඩෙන අතර ‘රෙඩ් වින්ඩ්සර්’ ප්‍රභේදයේ ඵල හටගෙන ඇත.
- නිර්දේශිත “රහංගල පෙයාර්(ර්)ස්” ප්‍රභේදයට සාපේක්ෂව වැඩි ගුණාත්මයක් සහිත නව පෙයාර්ස් ප්‍රභේදයක් හඳුනාගනු ලැබීය.

පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය

- මලකඩ රෝගය සහ කෝණාකාර පත්‍ර ලප රෝගය හේතුවෙන් “කැප්පෙට්පොල නිල්” බෝංචි ප්‍රභේදයේ සිදුවන අස්වනු හානිය 23.44% බව ඇස්තමේන්තු කෙරිණි.
- බෝංචි වගාව වටා අක්වක් ආකාරයෙන් (Zig Zag) තිරු 2 ක් ලෙස බඩඉරිඟු සිටුවීම මගින් බෝංචි මලකඩ රෝගය සහ කෝණාකාර පත්‍ර ලප රෝගය අවම කළ හැකිය.
- අර්තාපල් පසු අංගමාර රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා Mancozeb 60% + සහ Dimethomorph 9% (නිෂ්පාදනයෙන් ග්‍රෑ. 50ක් /ජලය ලී. 10ට) සහ Propineb 70 % (නිෂ්පාදනයෙන් ග්‍රෑ. 32/ ජලය ලීටර 10කට) නිර්දේශ කළහැක.
- තවාන් පැලවල දියමලන් කෑමේ රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා Hymexazole ලීටරයට ග්‍රෑම් 360 බීජ ප්‍රතිකාරය (නිෂ්පාදනයෙන් මි.ලී 2 /බීජ කිලෝග්‍රෑම් 1) හා පාංශු ප්‍රතිකාරය බීජ සිටුවන අවස්ථාවේදී (නිෂ්පාදනයෙන් මි.ලී 2 /ජලය ලීටර 1) භාවිත කළ හැක.

- තවාන් පැලවල දියමලන් කෑමේ රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා Captan 800 WG බීජ ප්‍රතිකාරය (නිෂ්පාදනයෙන් ග්‍රෑම් 4/බීජ කිලෝග්‍රෑම් 1) හා පාංශු ප්‍රතිකාරය බීජ සිටුවන අවස්ථාවේදී (නිෂ්පාදනයෙන් ග්‍රෑම් 0.8/ජලය ලීටර 1) භාවිත කළ හැක.

කීට විද්‍යාව

- බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවි ගම්මාන දෙකකදී සිදු කළ සමීක්ෂණයකදී හෙලි වූයේ, කෘමි පළිබෝධ පාලනය කිරීමේ තීරණ ගැනීමේදී ගොවින් 65%ක් තමන්ගේ දැනුම යොදා ගන්නා අතරම, පිළිවෙලින් ගොවින් 40% ක් හා 42% ක් ඔවුන්ගේ දැනුමක් සමග පෞද්ගලික ආයතන සහ කෘමිනාශක වෙළඳුන්ගේ සහාය ලබාගන්නා බවයි.
- Enamectin benzoate 5% SG (ග්‍රෑම් 4/ලී. 10) අනුපාතයට යොදා ගැනීමෙන් ගෝවා කොළ කන දළඹු සංකීර්ණය සාර්ථක අන්දමින් පාලනය කළ හැක.
- ආයතනයේ ක්ෂේත්‍ර වල සිදුකළ පර්යේෂණ අනුව ගෝවා වගාවේ කොළ ආහාරට ගන්නා අර්ධ වලින දළඹු (cabbage semilooper) ගහණය පාලනය සඳහා කොරියානු කෘමි පෙරමෝන උගුල සාර්ථක ලෙස යොදා ගත හැක.
- ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ මයිටාවන් පාලනය කිරීම සඳහා Milbemectin ග්‍රෑ. 9.3/ ලී. 1ට EC සහ Pyridaben 20% WP යන නව මයිටානාශක අත්හදා බැලීම සාර්ථක විය. ප්‍රතිඵල සනාථ කරගැනීම සඳහා තවදුරටත් පර්යේෂණ පැවැත්වේ.

කොහොඹ බීජ නිස්සාරක (ග්‍රෑ.40./ලී.1) සහ දාස්පෙතියා පැළෑටි නිස්සාරකය (මි.ලී.50/ ලී. 1) රෝස වගාවේ කුඩිත්තා පාලනය කිරීමට සාර්ථකව යොදා ගත හැක.

මල් වගාව

- කපුරු වගාවේදී ක්ෂුද්‍ර පෝෂක වාණිජ මිශ්‍රණ (Utah®) සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිර්දේශිත පොහොර යෙදීම අතර වෙනසක් නොමැත.
- ඉහළ වාණිජ වටිනාකමක් සහිත දේශීය ජර්බෙරා ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ මුහුන් 63 ක් සාර්ථකව සිදුකරන ලද අතර ඒවායින් ලබාගත් බීජ, පළමු දෙමුහුම් පරම්පරාවේ (F1) ශාක ලබාගැනීම සඳහා යොදාගනී.
- බේබි රෝස වල අතු කැබලි මුල් ඇද්දවීම සඳහා සුදුසු මාධ්‍ය ලෙස පස්, දහයියා අඟුරු හා කොම්පෝස්ට් (8:2:1) ඉතා සාර්ථක ලෙස යොදා ගත හැක.
- “මල් නිෂ්පාදනය සහ එහි ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා තාක්ෂණික මැදිහත්වීම” වැඩසටහන යටතේ, වාණිජ මල් වගාවට නව ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම සඳහා දේශීය මල් වර්ග 156 එකතු

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

වගු අංක 1.2.2.2: 2016 වසරේදී නිෂ්පාදිත බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය

බීජ / රෝපණ ද්‍රව්‍ය වර්ග	බෝගය	ප්‍රභේදය	ප්‍රමාණය
ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බණ්ඩාරවෙල			
අභිජනන බීජ	වැල් බෝංචි	කැප්පෙට්පොල නිල්	කි.ග්‍රෑ. 23
	වැල් බෝංචි	බණ්ඩාරවෙල ග්‍රීන්	කි.ග්‍රෑ. 27.2
	පඳුරු බෝංචි	සංජය	කි.ග්‍රෑ. 21.5
	කැරට්	ලංකා කැරට්	කි.ග්‍රෑ. 0.225
පටක රෝපිත පැල	අර්තාපල්	ග්‍රැනෝලා	පැල 3363
ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බණ්ඩාරවෙල			
සහතික කරන ලද හෝ වාණිජ	ජමනාරං	රහංගල / හොරණ එහිම් 1,2,3 ඉන්දු	පැල 6400
	පැණි දොඩම්	බිබිල ස්ටීට්, ආරෝග්‍යා	පැල 1200
	කාමරංගා	දේශීය	පැල 300
	පැෂන්	රහංගල දෙමුහුම්	පැල 100
	මිදි	ඉසබෙලා	පැල 75

කර ගන්නා ලද අතර සාර්ථක වර්ග 4ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

පටක රෝපණය

- ‘ස්පයිඩර් ජර්බෙරා’ වල බහුගුණක විකෘති පිළිබඳ සිදුකළ අධ්‍යයනයේදී, කොල්චිසින් (Colchicine) යොදන ලද පැළෑටි ආරක්ෂක ගෘහ තුළ තබා පරිසරයට හුරු කරන ලද අතර එම ශාක වල මල් පිපීමට නියමිතය.
- ලිලි බල්බ නිෂ්පාදනය සඳහා MS මාධ්‍යයට BAP ලීටරයට මි.ග්‍රෑ. 1ක් සමග NAA ලීටරයට මි.ග්‍රෑ. 0.3 ක් යෙදූ දියරමය මාධ්‍යයක්, අඩු වියදම් සහිත ජෛව ප්‍රතිකාරක පද්ධතියක් තුළ සකස් කරන ලද අතර මෙම ජෛව පද්ධතිය යටතේ තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු සිදු කෙරේ.
- පාරජම්බුල කිරණ ප්‍රතිකාර කරන ලද බේබිස් බ්‍රෙන් සහ ලිසියැන්තස් ශාක වර්ග, සමාභිජාත වෙනස්වීම් අධ්‍යයනය සඳහා පරිසරයට හුරුකරවන ලදී.

බීජ / රෝපණ ද්‍රව්‍ය වර්ග		බෝගය	ප්‍රභේදය	ප්‍රමාණය
කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - රහංගල				
අභිජනන බීජ	වැල් බෝංචි	ලංකා බටර්		කි.ග්‍රෑ. 19.5
	පඳුරු බෝංචි	ටොප් ක්‍රොප්		කි.ග්‍රෑ. 42
වාණිජ	දොඩම්	ආරෝග්‍යා		පැල 239
		බිබිල ස්ටීට්		පැල 120
		සිසිල		පැල 77
	ජමනාරං	රහංගල		පැල 628
		එහිමි 1		පැල 1210
		එහිමි 2		පැල 574
		එහිමි 3		පැල 1054
		පෙයාර්ස්		පැල 2150
		පිච්		පැල 76
		පේර		පැල 274
		පැෂන්		පැල 279
		මැකඩමියා		පැල 40
		ස්ට්‍රෝබෙරි		පැල 218
		අඹ		පැල 67
		මිදි		පැල 08

විශ්ලේෂණ සේවා

ගොවීන්ගේ නියැදි 840 ක් හා පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රවල නියැදි 483 සඳහා පාංශු පරීක්ෂණ පදනම් කරගත් පොහොර නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී.

ප්‍රදර්ශන / ක්ෂේත්‍ර වැඩසටහන්

- බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේදී පර්යේෂකයන්, ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්, බීජ ආනයනික සමාගම් සහ ගොවීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් “අර්තාපල් අස්වනු දිනය” වැඩසටහන පැවැත්විණි.
- වාණිජ අර්තාපල් ප්‍රභේදවල අස්වැන්න, ඒවායේ වෙළඳපල ඉල්ලුම සහ ගොවීන්ගේ රුචිය පිළිබඳ ඇගයීමක්, පර්යේෂකයන්, ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සහ ගොවීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් යාපනයේදී පැවැත්විණි.

- ගරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය දුමින්ද දිසානායක මහතා, පළාත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය උපාලි සමරවීර මහතා, කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය ලේකම්, කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අනෙකුත් ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් රහංගල කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානයේදී, 2016.07.02 දින ක්ෂේත්‍ර දිනයක් පැවැත්විණි.

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

ශාක අභිජනනය

- රෝග/පළිබෝධ සහ අභිතකර පරිසර තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන එළවළු ප්‍රභේද බිහිකිරීම සඳහා ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන
- වාණිජ එළවළු ප්‍රභේද ඇගයීම.

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාව

- අර්තාපල් වගාව සඳහා යෝග්‍ය නව ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක ක්‍රම අත්හදා බැලීම
- තෝරාගත් වාණිජ අර්තාපල් ප්‍රභේද ඇගයීම.
- “ලංකා කැරට්” ප්‍රභේදයේ අස්වැන්න සහ ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම පිණිස නව තාක්ෂණික ක්‍රම බිහි කිරීම.

පාංශු විද්‍යාව

- උඩරට එළවළු සඳහා අවශ්‍ය පොස්පරස් පොහොර ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට ඇති හැකියාව පරීක්ෂා කිරීම.
- උඩරට එළවළු වගාවේ ගුණාත්මය හා අස්වැන්න සඳහා ක්ෂුද්‍ර පෝෂක වල බලපෑම.

කාර්ය මණ්ඩලය

ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, බණ්ඩාරවෙල

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	12	10
පරිපාලන නිලධාරී	01	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක (අධි ශ්‍රේණිය)	01	-
පර්යේෂණ සහකාර (අධි ශ්‍රේණිය)	01	01
ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	01	01
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	02	-
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	09	07
සංවර්ධන නිලධාරී	02	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	05	06
පර්යේෂණ සහකාර	10	10
ඉංජිනේරු සහකාර	01	-
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	08	11
තාක්ෂණ සහායක (ඉංජිනේරු)	01	-
තාක්ෂණික සහායක (ව්‍යාප්ති)	01	01
ගොවිපළ ලිපිකරු	01	01
රියදුරු	05	04

උද්‍යාන බෝග

- උඩරට ප්‍රදේශයට ඔරොත්තු දෙන සහ ඉහළ අස්වැන්නක් සහිත පළතුරු බෝග වැඩිදියුණු කිරීම.

මල් වගාව

- රෝස වගාව සඳහා බෝග කළමනාකරණ උපක්‍රම හඳුනා ගැනීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.
- වාණිජකරණය සඳහා, තෝරාගත් වන දර්ශ වැඩිදියුණු කිරීම.

පැළෑටි සංරක්ෂණය

- කලාපය තුළ වගාකරන එළවළු සඳහා පරිසර හිතකාමී කෘෂි සහ රෝග කළමනාකරණ ක්‍රම හඳුනා ගැනීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01	01
ගබඩා භාරකරු	01	01
තාක්ෂණ ශිල්පී	01	01
වඩුකරු	01	01
පෙදරේරු	01	01
විදුලි ශිල්පී	01	-
කාර්මික ශිල්පී	02	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	03	02
බද්ධකරු	02	01
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	02
මුරකරු	10	08
කම්කරු (ස්ථිර)	35	66
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	40	-
එකතුව	162	141

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, රහංගල

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	03	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03	02
පර්යේෂණ සහකාර	03	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02	02
තාක්ෂණ සහායක (පර්යේෂණ)	02	02
ගොවිපල ලිපිකරු	01	01
රියදුරු	01	01
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	01	01
බද්ධකරු	02	02
මුරකරු	05	05
කම්කරු (ස්ථිර)	32	24
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01	01
එකතුව	57	45

1.2.3. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - මාකදුර

මාකදුර ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය ගන්නොරුව, උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය යටතේ පාලනය වෙමින්, ගම්පහ, කුරුණෑගල සහ පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්ක වල කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සිදු කරයි. මෙහි උපයෝගීතා පර්යේෂණ ඒකක දෙකක් තබාගත් සහ වාරියපොළ පිහිටා තිබෙන අතර කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානයක් කල්පිටියේ පිහිටා ඇත. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික පුමුඛතා ඉෂ්ඨ කරමින්, පළාත් වල විශේෂ අවශ්‍යතා සම්බන්ධයෙන්ද කටයුතු සිදු කරයි. ද්‍රව්‍ය සහ සාධක පාදක පර්යේෂණ සිදු කිරීම සඳහා, මෙම මධ්‍යස්ථානය, කෘෂිකර්ම සහ වැවිලි කළමනාකරණ පියය, වයඹ විශ්ව

විද්‍යාලය, ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය (IWMI), කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය (ITI), ආදී වූ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අනෙකුත් ආයතන සහ මධ්‍යස්ථාන මෙන්ම පරිබාහිර ආයතන සමග සබඳතා පවත්වා ගනී.

මෙම මධ්‍යස්ථානයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු තුළින් ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කරනුයේ පොල් ඉඩම්වල බෝග ඵලදායිතාව රැක ගැනීම පිණිස පොල් මූලික කරගත් බෝග වගා ක්‍රමයක් සඳහා තාක්ෂණයන් බිහිකර ඒකාබද්ධ කිරීම කෙරෙහිය. නිර්දේශිත පලතුරු, එළවළු, ආකන්ද බෝග, බිම්මල් මෙන්ම මල් වගාව සඳහා තාක්ෂණයන් බිහි කිරීම ද සිදු කරයි.

අයවැය

විවිධ වැය ශීර්ෂ යටතේ ලද ප්‍රතිපාදන සහ දරන ලද වියදම් වගු අංක 1.2.3.1 හි දැක්වේ.

වගු අංක 1.2.3.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, මාකදුර			
පුනරාවර්තන	3,922,230	3,843,426	98
මූලධන	2,020,000	2,142,039	106
ව්‍යාපෘති			
• NARP - එළවළු සඳහා IPNS පැකේජයක් නිර්මාණය කිරීම.	433,400	472,403	109
• කාබනික ගොවිතැන වැඩිදියුණු කිරීම - ANSOFT ව්‍යාපෘතිය	200,000	108,300	54
• නිවැරදි පොහොර කළමනාකරණ පැකේජයක් බිහිකිරීම - KOPIA ව්‍යාපෘතිය	150,000	132,420	88
• ආදර්ශන බිම්මල් ගම්මාන ස්ථාපිත කිරීම - KOPIA ව්‍යාපෘතිය	6,070,209	3,266,565	54

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන සහ භාවිතය වැඩිදියුණු කිරීම	5,000,000	3,605,071	72
වම්බටුවල රිකිලි සහ ගෙඩි විදින්නා පාලනය කිරීම සඳහා කීට ව්‍යාධිජනක දිලීර භාවිතය	208,400	208,250	100
දෙමුහුම් ප්‍රභේද සහ විවෘත පරාගණ ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන	1,400,000	1,359,480	97
ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන	950,000	872,374	92
එකතුව	20,354,239	16,010,328	79
උපයෝගීතා පර්යේෂණ ස්ථානය, කල්පිටිය			
පුනරාවර්තන	491,180	449,090	91
මූලධන	1,863,000	302,195	16
ව්‍යාපෘති			
දෙමුහුම් ප්‍රභේද සහ විවෘත පරාගණ ප්‍රභේද සංවර්ධන වැඩසටහන	400,000	365,112	91
එකතුව	2,754,180	1,116,397	41
මුළු එකතුව	23,108,419	17,126,725	74

ප්‍රගතිය

ඔරොත්තු දෙන ප්‍රතිරෝධී බව හඳුනාගන්නා ලදී.

එළවළු අභිජනනය

වට්ටක්කා

- දේශීය වට්ටක්කා ගහන වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ, විලච්චි ආරය (ස්පන්චි වට්ටක්කා) 95%කින් පාරිශුද්ධ කිරීම සිදුකරන ලදී.
- දේශීය වට්ටක්කා පාරිශුද්ධ කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ MK 1 සහ MK 2 65%ක ප්‍රමාණයක් පාරිශුද්ධ කරන ලදී.

බෝංචි

- බෝංචි ආර 125ක් පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලදුව, එයින් ආර 40ක් ඉහළ උෂ්ණත්ව තත්ත්ව වලට

අළු පුහුල්

- සැකසුම් කිරීමේ කර්මාන්තයට යෝග්‍ය ලක්ෂණ සලකා බලා අළු පුහුල් ප්‍රජනනය (*Benincasa hispida*), 5 වන පරම්පරාවට උසස් කරන ලදී. මෙම ගහනය 80%ක් දක්වා පාරිශුද්ධ කරන ලදී.

මාළු මිරිස්

- ‘බුල්තෝස්’ මාළු මිරිස් ප්‍රභේදයේ ජානමය වැඩිදියුණු කිරීමේදී එම ගහනය 3වන පරම්පරාව දක්වා උසස් කරන ලදී. තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී කරලේ වර්ණය, හැඩය අග්‍රස්ථයේ ලක්ෂණ සැලකිල්ලට ගනු ලැබීය.

- *Capsicum annum* වල වෛරස් ප්‍රතිරෝධී ලක්ෂණ අන්තර්ගමනය සඳහා *Capsicum chinense* Jacq සම්බන්ධිත දෙමාපිය ප්‍රභේදයක් ලෙස යොදා ගනිමින් *Capsicum annum* සහ *Capsicum frutescence* ප්‍රභේද වල අන්තර් විශේෂී දෙමුහුම්කරණය සාර්ථක ලෙස සිදු කරන ලදී.
- *Capsicum chinense* Jacq ‘නයි මිරිස්’ විශේෂයේ ගහන වැඩිදියුණු කිරීම, වගා හැකියාව සහ තෝරා ගන්නා ලද වෙනත් අවශ්‍ය ලක්ෂණ පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින්, සිදුකරන ලදී. පාරිශුද්ධතාවය 60% වඩා පැවතීම හේතුවෙන් මෙම ප්‍රභේදය 5වන පරම්පරාව දක්වා උසස් කරන ලදී.

වැටකොළ

- උෂ්ණත්වය 34°C - 37°C පරාසයේ පවතින ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වැටකොළ දර්ශ 29ක් වගාකර එයින් ඉහළ උෂ්ණත්ව තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන දර්ශ 17ක් තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම තෝරා ගැනීම වැඩි උෂ්ණත්ව මාස වලදී බෝගයේ මල් පිපීමට හැකි වනසේ වගා කරමින් සිදුකරන ලද අතර ඉතිරි වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා තෝරාගන්නා දර්ශ අතර මුහුම් කිරීම සිදුකරන ලදී.
- විදේශීය ප්‍රභේද ඇගයීමේ වැඩසටහන යටතේ, දෙමුහුම් වැටකොළ ප්‍රභේදයක් වන ‘නදී F₁’, වාණිජ වගා සඳහා නිර්දේශ කරන ලදී.

බණ්ඩක්කා

- බණ්ඩක්කා ජානප්ලාස්ම 155ක් එක්රැස් කරගන්නා ලද අතර, එයින් එකතූන් 116ක පැළෑටි ලක්ෂණිකරණය සම්පූර්ණ කරන ලදී. සියළුම එකතූන් (155) නියං තත්ත්ව යටතේ ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. නියං තත්ත්ව යටතේ, ඉතා ඉහළ අස්වනු

හැකියාව සහ කහ නාරටි විචිත්‍ර වෛරස් රෝගයට ප්‍රතිරෝධීතාවය දැක්වීම යන කරුණු සලකා බලමින්, PGRC ආර 2ක්, විදේශීය දෙමුහුම් ආර 7ක් සහ ගොවින් තෝරාගත් දේශීය ආර 2ක්, ඉදිරි අභිජනන වැඩසටහන් සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

- ‘හරිත’ ප්‍රභේදය සහ ජනප්‍රිය දෙමුහුම් ප්‍රභේදයක් වන ‘ගක්ති’ ප්‍රභේදයේ ශාක වයස සති 2, 3 සහ 4 කාලයේදී අග්‍රස්ථ අංකුර ඉවත් කිරීමෙන් පැළෑටි නිර්මාණකරණය සිදුකරන ලදී. එහි අතු සුවිශේෂී වගා ප්‍රතිලාභයක් ලබාදුන් අතර මෙම අත්හදා බැලීම දෙවන කන්නය දක්වා අඛණ්ඩව සිදුකරනු ලැබේ.
- විදේශීය ප්‍රභේද ඇගයීමේ වැඩසටහන යටතේ, OKH 18 ප්‍රභේදයේ දෙමුහුම් බණ්ඩක්කා, වාණිජ වගාව සඳහා නිර්දේශ කරන ලදී.

අල සහ ආකන්ද බෝග

- රසායනාගාර තත්ත්ව යටතේ ඩයස්කොරියා විශේෂයක් වන ‘රාජල’ විශේෂයේ සුප්තතාව (dormancy) බිඳ හෙලීම සඳහා පැළෑටි වර්ධක නියාමන සහ වෙනත් භෞතික ක්‍රම යොදා ගන්නා ලදී. මුල් භාගයේදී ආකන්ද විශේෂවල සුප්තතාවය බිඳීම සඳහා අඳුරු තත්ත්වය සහ 85%කට වඩා වැඩි සාපේක්ෂ තෙතමනය ඉවහල් විය.
- ඩයස්කොරියා විශේෂයක් වන රාජල, අපනයන වෙළඳපළට ගැලපෙන පරිදි ආකන්ද විශාලත්වයක් ලබා ගැනීම සඳහා කුමන තත්ත්වයේ වගා කළ යුතුද යන්න පිළිබඳ අත්හදා බැලීම් සිදුකරන ලදී. ප්‍රතිඵල වලින් අනාවරණය වූයේ ග්‍රෑ. 50 සිට ග්‍රෑ. 100 දක්වා බරකින් යුත් මව් ආකන්ද අපනයන වෙළඳපළ සඳහා ප්‍රමිති

තත්ත්වයේ පැවති බවයි. (කි.ග්‍ර. 1 - කි.ග්‍ර. 1.5)

උද්‍යාන බෝග සහ ශාක වගාව

- කෘත්‍රීම ආලෝකය මුගන් පෘථිවි වලට ලබාදීමෙන්, අවාරයේ දී එම ශාකයේ මල් පිපිමට සැලැස්විය හැක. අවාරයේදී උපරිම ඵලදායිතාවක් ලබා ගැනීම සඳහා ප.ව 7 සිට ප.ව 10 දක්වා කෘත්‍රීම ආලෝකය ලබාදීම ප්‍රමාණවත් වේ. ආලෝකය සැපයීම නොවැම්බර් මාසයේ ආරම්භ කොට ජනවාරි දක්වා දින 18ක් ආලෝකය ලබාදෙමින් ඉන්පසු දින 3ක් ආලෝකය ලබා දීම නැවතීම කළ යුතුය. ඉන්පසු පෙබරවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා දින 12ක් ආලෝකය ලබාදෙමින් ඉන්පසු දින 3ක් එය නැවතීම කළ හැක. අළුතෙන් හට ගත් අතු වල සාමාන්‍ය ඵලදරණ වාරයේදී ඵල දරණ බැවින්, යෝග්‍ය ලෙස කප්පාදු කර ශාක වියත් කළමනාකරණය කිරීම අඛණ්ඩ ඵල දැරීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය වේ. එබැවින්, මල් පොහොට්ටු ප්‍රේරණය කිරීම සඳහා අප්‍රේල් අවසානයේ හා නොවැම්බර් මාසය තුළදී ශාක කප්පාදු කිරීම අවශ්‍ය වේ. වසර පුරා නිෂ්පාදනය ලබා ගැනීම සඳහා, මැයි මාසයේ අවසානයේදී, ඵල නොදරන සහ එකිනෙකට සෙවන දෙන අතු ද කපා ඉවත් කළ යුතුය.

මල් වගාව සහ පටක රෝපණය

- ඇන්තුරියම් ජානප්ලාස්ම එකතුව 74ක් දක්වා වර්ධනය කරන ලදී අතර, තවදුරටත් ඇගයීම සඳහා දෙමුහුම් වැඩසටහනක් පැළ 7ක් තෝරා ගනු ලැබීය.
- ඕකිඩ්වල ප්‍රේරිත විකෘතිකරණය ආරම්භ කළ අතර, ජානප්ලාස්ම එකතුවේ ප්‍රභේද සංඛ්‍යාව 40ක් දක්වා ඉහළ නැංවීය.

- දාස්පෙතියා වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කළ අතර එහි F2 පරම්පරාව ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපිත කරන ලදී.

- Colchicines යොදා ගනිමින් නලස්ථ තත්ත්වය තුළ අප්‍රිකානු වයලට් සහ බ්ලූග්‍රේන් ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම ආරම්භ කළ අතර, නලස්ථ වගාව මුල් අදින අවස්ථාවේ පවතී
- පිච්ච ජානප්ලාස්ම 10ක් ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපිත කළ අතර, ඇගයීම් කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු වේ.

පාංශු ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාව

- Bg 358, සුවදැල් සහ කළු හීනට් වැනි තෝරාගත් සහල් ප්‍රභේද සඳහා, විවිධ කාබනික පොහොර අතිරේක සමඟ නයිට්‍රජන් (N) බැක්ටීරියා ඇගයීම, පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලදී. පෞද්ගල පොහොර වැඩිදියුණු කිරීම සහ කොම්පෝස්ට් පොහොරවල ගුණාත්මක තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා විවිධ ක්ෂුද්‍රජීව විසංගමන නිර්මාණය කරන ලදී.

පාංශු සහ පැළෑටි පෝෂණය

- ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ වලින් අනාවරණය වූයේ, ඛණ්ඩක්කා, රතු ඵුණු සහ වම්බටු සඳහා රසායනික පොහොර 25 - 50% අතර ප්‍රමාණයකින් අඩු කිරීම සඳහා, අඩක් පිළිස්සූ දහයියා සහ කොම්පෝස්ට් පසට එක් කිරීමටත්, පත්‍ර ආලේපයක් වශයෙන් කොම්පෝස්ට් නිස්සාරණය යොදා ගැනීමත් සිදු කළ හැකි බවයි.

කීට විද්‍යාව

- වම්බටුවල [*Solanum melongena* L. - *Leucinodes orbonalis* (Guen)] රිකිලි සහ ගෙඩි විදින්නා පාලනය කිරීම සඳහා කීට ව්‍යාධිජනක දිලීරය

උපයෝගී කර ගැනීම අඛණ්ඩව සිදු වේ. මෙකී අසාදනයට ලක් වූ නියැදි 75ක්, කුරුණෑගල, ගම්පහ සහ කෑගල්ල පළාත් වල කාබනික වගා ක්ෂේත්‍ර වලින් එක්රැස් කරගන්නා ලදී. දිලීරය නිස්සාරණය කර ගන්නා ලදී. රසායනාගාර පරීක්ෂණ සඳහා පෘථුල වගා ක්‍රම සකස් කරනු ලැබේ.

- බතල ගුල්ලා පාලනය කිරීමට තෙරමෝන් සමග සමූහ උගුලක් හඳුන්වාදීම අවශ්‍යය. එහිදී කහ පැහැති ඇලෙන උගුලක් සහ තෙල් ග්‍රීස් කඩදාසියකට වඩා සුදු පැහැති ඇලෙන උගුල බතල ගුල්ලා පාලනය කිරීමට වඩාත් ඉවහල් වන බව අනාවරණය විය.
- *Erionota thrax* (Linnaeus, 1767) කෙසෙල් වල නව නිරෝධායන පළිබෝධකයකු ලෙස හඳුනා ගනු ලැබීය. මෙම පරීක්ෂණයේදී, පළිබෝධකයන්ගේ ජීව විද්‍යාව සහ යෝග්‍ය පාලන ක්‍රම හඳුනා ගනු ලැබිණි. ඇතැම් කුරුල්ලන් (කපුටා, කවුඩා) සහ ලේනුන්, ස්වභාවික විලෝපිකයන් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබිණි. උග්‍ර ආසාදනයකදී මෙම පළිබෝධකයන් කළමනාකරණය කිරීමේ තාවකාලික පිළියමක් වශයෙන් Chlorantraniliprole + Thiomethoxam 40% (Vertako) ග්‍රෑම් 2.5ක් ලෙස ජලය ලීටර 10ක දියකර යොදා ගත හැක.

පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය සහ බීම්මල්

- රෙෂි බීම්මල් (*Ganoderma lucidum*), ලී කොට වල සහ මලු වල වගා කිරීම සාර්ථක ලෙස අත්හදා බලන ලදී. *Ganoderma lucidum* බීම්මල් විශේෂයේ වැදගත් ලක්ෂණ විශ්ලේෂණය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

- බීම්මල් විශේෂ 3ක ජානප්ලාස්ම එක්රැස් කරගන්නා ලද අතර, මව් රෝපිත සහ බීජ නිෂ්පාදනය කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- අඩු උෂ්ණත්ව පරිසර පද්ධතියක් යටතේ වගා කිරීමට සුදුසු විදේශීය බීම්මල් ප්‍රභේද වගා කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. අඩු උෂ්ණත්වයක් යටතේ වගා කල හැකි Shitake සහ Eryngii බීම්මල් වගා කිරීම පිළිබඳ මූලික අත්හදා බැලීම් පවත්වන ලද අතර, සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගන්නා ලදී.
- කල්පිටිය අර්ධද්වීපයේ රතු එෂු කොළ ඇඹරීමේ රෝගය (Disco) සඳහා හේතු කාරක හඳුනා ගැනීම සහ වෙන් කර ගැනීමේ කටයුතු සම්පූර්ණ කරන ලදී. පාලනය කිරීමේ ක්‍රම හඳුනාගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සැලසුම් කර ඇත.
- මුණමල්දෙණිය ආදර්ශ බීම්මල් ප්‍රජා මධ්‍යස්ථානය ගොඩනැංවීමේ කටයුතු වලින් 90%ක් සම්පූර්ණ කොට ඇත. වයඹ පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ උපකාරය යටතේ ‘අරුණළු බීම්මල් සමාජය’ නමින් බීම්මල් ගොවි සමාජයක් පිහිටුවා ගන්නා ලදී.

සංවර්ධන කටයුතු

මාකඳුර ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ, ශ්‍රවණාගාරය විවෘත කරන ලදී.

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

වගු අංක 1.2.3.2 : 2016 වසරේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බෝගය	නිෂ්පාදනය	අලෙවි කරන ලද පැළ සංඛ්‍යාව
ඇන්තුරියම්	1300	600
කෙසෙල්	5000	නොමිලේ නිකුත් කරන ලදී
මඤ්ඤාක්කා	මි. 1200	මි. 400
මුගන් ෆාට්	3200	2450
බිම්මල් බීජ	ඇසුරුම් 350	ඇසුරුම් 277
අන්නාසි	8000	නොමිලේ නිකුත් කරන ලදී
වට්ටක්කා වැඩිදියුණු කරන ලද ආර	කි.ග්‍රෑ 4.5	
දෙමුහුම් වම්බටු	ග්‍රෑ.500	
නයි මිරිස් මාපිය ආර	කරල් 300	කරල් 300

තාක්ෂණික ප්‍රචාරණය

වගු අංක 1.2.3.3: 2016 වසරේ තාක්ෂණික ප්‍රචාරණය

වැඩසටහනේ තේමාව	අත්පත්‍රිකා	ක්ෂේත්‍ර දින / වැඩමුළු	පස් පරීක්ෂණ	වාර්තා	ප්‍රදර්ශන
කොම්පෝස්ට්					02
කාබනික ගොවිතැන පස්					
සහ කොම්පෝස්ට්	700	04	817	372	
විශ්ලේෂණය					
බිම්මල්	2000	02			
ව්‍යාධිවේදය	50				
මුගන් ෆාට්	200	01			
කීට විද්‍යාව	2000				
අන්නාසි	60	01			

පුහුණු වැඩසටහන්

වගු අංක 1.2.3.4: 2016 වසරේදී සිදුකරන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

වැඩසටහනේ තේමාව	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
මුගන් ෆාට්	10	350
කීට විද්‍යාව	08	250

වැඩසටහනේ තේමාව	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
මල් වගාව	08	840
ගෙවතු වගාව	15	680
කාලගුණ විද්‍යාව	05	200
බිම්මල්	23	1232
අන්තෘප්ති	25	1320
අල සහ ආකන්ද බෝග	08	250
පස් හා කාබනික ගොවිතැන	10	598
එළවළු	12	1150
කෙසෙල්	05	300

උපදේශන සේවා

වගු අංක 1.2.3.5: 2016 වසරේ ලබාදෙන ලද උපදේශන සේවා

ක්ෂේත්‍රය	2016 වසර උපදේශන සේවා සංඛ්‍යාව
කොම්පෝස්ට්	210
බිම්මල්	120
අන්තෘප්ති	420
මල් වගාව	160
ගෙවතු වගාව	188
කාබනික කෘෂිකර්මය	45
අල සහ ආකන්ද	38
මුගන් ෆාට්	75
කෙසෙල්	30
ව්‍යාධිවේදය	67
කීට විද්‍යාව	205
එළවළු	152

- කැගල්ල දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී බිම්මල් පිළිබඳ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
- මොණරාගල, IFARD මගින් බිම්මල් ක්ෂේත්‍ර දිනයක් පවත්වන ලදී.

- දිවයින පුරා ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සහ මල් වගා කරුවන් සඳහා එක් දින බිම්මල් වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

- බිම්මල් වගා මලු කාර්යක්ෂම ලෙස ජීවානුභරණය කිරීම සඳහා බිම්මල් වගා මලු වානුභරණයක් (බොයිලේරුවක්) හඳුන්වා දෙන ලදී.

ගුවන් විදුලි සහ රූපවාහිනී වැඩසටහන

- “නයි මිරිස් හා කොච්චි වගාව”, “ගොවි බිමට අරුණළු” ජාතික රූපවාහිනී වැඩසටහන - කේ. එන්. කන්නන්ගර
- “මාකඳුර සුදු බිම්මල් වර්ගය හඳුන්වා දීම”, “ගොවිබිමට අරුණළු”, ජාතික රූපවාහිනී වැඩසටහන - පී. රාජපක්ෂ
- බිම්මල් වගාව තේමා කර ගත් “ගෙවත්ත” කෘෂි වැඩසටහන, වයඹ හඬ ගුවන් විදුලිය - පී. රාජපක්ෂ
- පාංශු සාරවත්බව නිවැරදි ලෙස කළමනාකරණය කිරීම, කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය, සමෝධානික පැළෑටි පෝෂණ කළමනාකරණය, කාබනික ගොවිතැන තේමාවන් කරගත් “ගෙවත්ත” කෘෂි වැඩසටහන, වයඹ හඬ ගුවන් විදුලිය - පී. දිසානායක

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- වට්ටක්කා, වැටකොළ, මාළු මිරිස්, බෝංචි සහ බණ්ඩක්කා කෙරෙහි විශේෂ අවධානයකින් යුතුව එළවළු බෝග වැඩිදියුණු කිරීම.
- වැඩිදියුණු කරන ලද ස්පන්ඩි වට්ටක්කා බීජ ගුණනය කිරීම
- වට්ටක්කා වගාවෙන් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීම සඳහා ඉතාමත් සුදුසු පරතරය හඳුනා ගැනීම.
- පොල් වගාව යටතේ සිදු කරන අලු වගාව (ඩයස්කොරියා විශේෂයකි)

- සඳහා යෝග්‍ය ශාඛා විද්‍යාත්මක පිළිවෙත් වැඩිදියුණු කිරීම
- ඇන්තුරියම්, ඕකිඩ් සහ පිච්ච බෝග වැඩිදියුණු කිරීම
  - වම්බටු වල (*Solanum melogena* L.) රිකිලි සහ ගෙඩි විදින්නා දිලිරය උපයෝගී කර ගැනීම.
  - බතල ගුල්ලා පාලනය කිරීම සඳහා ක්‍රමවේද හඳුනා ගැනීම.
  - කල්පිටියේ රතු එෑණු වගාවේ කොළ ඇඹරීමේ රෝගය (Disco) කළමනාකරණය කිරීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, මාකඳුර

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	12	06
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික)	01	-
පරිපාලන නිලධාරී	01	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක (විශේෂ)	01	-
ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	01	01
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	05	02
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	06	01
සංවර්ධන නිලධාරී	03	04
ගොවිපළ කළමනාකරු	-	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	06	13
පර්යේෂණ සහකාර	10	11
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	08	10
තාක්ෂණික සහායක	04	05
ගොවිපළ ලිපිකරු	01	02
රියදුරු	04	04
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකාරු	02	02

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
ගබඩාකරු	01	01
වඩුකරු	01	-
පෙදරේරු	01	-
විදුලි ශිල්පී	01	-
යාන්ත්‍රික ශිල්පී	01	01
කාර්මික ශිල්පී	02	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	03	01
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	01
මුරකරු	05	05
නුපුහුණු කම්කරු (I ශ්‍රේණිය)	63	16
නුපුහුණු කම්කරු (II ශ්‍රේණිය)		38
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	01	01
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01	09
එකතුව	148	139

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, කල්පිටිය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	01
තාක්ෂණ සහායක	04
රියදුරු	01
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
යාන්ත්‍රික ශිල්පී	01
මුරකරු	02
නුපුහුණු කම්කරු (II ශ්‍රේණිය)	12
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01
එකතුව	28

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ඒකකය, තබ්බේව

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
තාක්ෂණ සහායක	01
මුරකරු	01
නුපුහුණු කම්කරු (II ශ්‍රේණිය)	05
එකතුව	09

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ඒකකය, වාරියපොල

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සංවර්ධන නිලධාරී	01
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
පර්යේෂණ සහකාර	01
මුරකරු	02
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	05
එකතුව	14

1.2.4. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - සිතාපිළිය

සිතාපිළියේ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය ගන්නොරුවේ උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. අර්තාපල්, සම ශීතෝෂ්ණ, එළවළු, පළතුරු සහ සමහර මල්වගා බෝග යන අංශ මුල් කරගත් පර්යේෂණ සිදුකිරීම මෙම මධ්‍යස්ථානය මගින් සිදු කෙරෙන අතර ක්‍රියාත්මක කෙරෙන බෝග සංවර්ධන වැඩසටහන් වලට ප්‍රභේදීය සංවර්ධනය, ඉහළ අස්වනු ලබාදෙන ප්‍රභේද තෝරා ගැනීම හා හඳුන්වා දීම

ඇතුළත් වේ. වැඩි දියුණු කළ ශාඛා විද්‍යාත්මක කට්ටල සංවර්ධනය කිරීම හා පළිබෝධ, රෝග හා පෝෂක කළමනාකරණයට යහපත් කෘෂිකාර්මික භාවිතාවන් යොදා ගැනීම මගින් බෝග ඵලදායීතාව වැඩි කිරීම සිදු කෙරෙයි. බීජ අර්තාපල්, ස්ට්‍රෝබෙරි රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා සමහර විසිතුරු පැළෑටි වල ගුණාත්මක බව හා ප්‍රමාණය නිසාලීමට ජාතික වැඩසටහන් පැවැත්වීමේ වගකීම ද මධ්‍යස්ථානය සතුය.

අයවැය

වගු අංක 1.2.4.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	2,558,808	2,248,526	88
මූලධන	2,588,647	2,410,692	93
ව්‍යාපෘති			
• අර්තාපල් නිෂ්පාදන වැඩසටහන 2016 - 2018	59,200,000	55,104,237	93
• බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය	6,000,000	6,550,727	109
• පසේ සරු බව කළමනාකරණය - එළවළු (KOPIA)	250,000	255,518	102
• F1 දෙමුහුම් හා විවෘතව පරාගණය වන ප්‍රභේදයන් සංවර්ධනය කිරීම හා මූලික බීජ නිෂ්පාදනය	1,000,000	1,002,773	100
• බීමමල් නිෂ්පාදන වැඩසටහන (KOPIA)	372,000	366,708	99
• තෝරා ගත් එළවළු වල නිෂ්පාදනය හා ඵලදායීතාව වැඩිදියුණු කිරීමට තාක්ෂණික මැදිහත්වීම	100,000	94,900	95
• AFACI	500,000	479,642	96
• ශ්‍රී ලංකාවේ සමශීතෝෂ්ණ පළතුරු අංශයක් ගොඩනැගීම	700,000	668,023	95
එකතුව	73,269,455	668,023	94

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

ගෘහ විද්‍යාව

- ග්‍රැනෝලා අර්තාපල් ප්‍රභේදයේ පූර්ව මූලික බීජ වල පැළ වීම් කෙරෙහි විවිධ රසායනික ද්‍රව්‍ය වල බලපෑම ඇගයීමට අධ්‍යයනයක් පවත්වන ලදී. පිළිවෙලින් 50 ppm හා 15mlm⁻³ අනුපාතයට සුප්තතාව බිදීම සඳහා ජිබරෙලික් අම්ලය (GA3) හා කාබන් ඩයිසල්ෆයිඩ් (CS₂) යන රසායනික ද්‍රව්‍යයන් සුදුසු බව හඳුනා ගන්නා ලදී.
- උඩරට තෙත් කලාප තත්ව යටතේ විවිධ ප්‍රමාණයන්ගේ අර්තාපල් (ග්‍රැනෝලා), පූර්ව මූලික බීජ පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. මි.මි. 10ට වඩා විශාල ආකන්දයන් කැපී පෙනෙන ඉහළ ආකන්ද ඵලදාවක් ලබා දුනි.
- වායුරෝපිත ක්‍රමය සඳහා Granola, Arnova, Red la Soda අර්තාපල් ප්‍රභේද වල සුදුසු ප්‍රචාරකයක් තෝරා ගැනීමට අධ්‍යයනයක් පවත්වන ලදී. ප්‍රතිඵල අනුව නලස්ථ පැළ, කුඩා ආකන්ද පැළ වලට වඩා ඉහළ අස්වැන්නක් ලබාදුනි.
- උඩරට තෙත් කලාප තත්ව යටතේ, විවිධ ප්‍රභේද වල කැපු බීජ අර්තාපල් ආකන්ද වල ක්‍රියාකාරිත්වය ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. Desiree, Arnova, Red La Soda සහ Connect ප්‍රභේද වල වඩා විශාල ආකන්ද ග්‍රෑම් 60 ප්‍රමාණයට කැපීමට හැකි විය. ඒවා රෝපණය කරන ලද අතර ග්‍රෑම් 60ක් බරැති පූර්ණ ආකන්ද වලින් ලැබෙන අස්වැන්න හා සැසඳීමේදී ඵලදාවේ අඩුවීමක් දක්නට නොලැබුණි.
- ගෝවා, චීන ගෝවා, බ්‍රොකොලි හා මල් ගෝවා සඳහා වඩාත්ම උචිත පැළ කිරීමේ සනත්වය සොයා ගැනීමට

පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. එය ඉදිරි කන්න වලදී ද පවත්වන ලදී.

පැළෑටි අභිජනනය

අර්තාපල්

- තෝරාගත් දෙමාපිය ආර දාහතරක් පොලිගෘහ වල ස්ථාපනය කරන ලද අතර මුහුම් නවයක් සිදු කරන ලදී.
- දේශීයව සංවර්ධනය කරන ලද අර්තාපල් ආර 6ක් ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව (MYT) යටතේ ඇගයීමට ලක් කෙරිනි. ආර හතරක් පාලිත ප්‍රභේදයට වඩා කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩි ඵලදා ලබා දුනි. ජාතික ඒකාබද්ධ ප්‍රභේදීය පරීක්ෂණ සඳහා ආර හඳුනා ගැනීමට අධ්‍යයනය යළි සිදු කරනු ලැබේ.
- පහතරට වියළි කලාපය සඳහා නිර්දේශ ලබා දීමට පුත්තලම හා යාපනය ගොවි ක්ෂේත්‍ර වල මහා පරිමාණ ප්‍රභේද අනුවර්තන පරීක්ෂණ අත්හදා බැලීම් යටතේ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි උණුසුමට ඔරොත්තු දෙන YP-07-611 අර්තාපල් ආර ස්ථාපනය කරන ලදී.
- පහතරට වියළි කලාපය සඳහා සුදුසු උණුසුමට ඔරොත්තු දෙන අර්තාපල් ප්‍රභේද තේරීමට කල්පිටිය හා තිරුනෙල්වේලි පර්යේෂණ ස්ථාන වල අර්තාපල් ප්‍රභේද තිහක් ස්ථාපනය කරන ලදී.
- මූලික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) යටතේ CIP ආර පහළොවක් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. ආර එකොලහක් පාලිත ප්‍රභේදයට වඩා කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩි ඵලදා ලබාදුනි. ප්‍රධාන අස්වනු පරීක්ෂාව සඳහා ආර හඳුනා ගැනීමට අධ්‍යයනය නැවත සිදු කරනු ලැබේ.
- ඵලදාව, පසු අංගමාර රෝගයට ප්‍රතිරෝධී බව හා දරා ගැනීමේ හැකියාව

සඳහා විදේශීය අර්තාපල් ප්‍රභේද විසි දෙකක් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. වාණිජ වගාව සඳහා රෝග වැළඳීම අඩු, වැඩි ඵලදා ලබා දෙන අර්තාපල් ප්‍රභේද (Arizona, Zina Red, Constance, KO-04-1945, Safari, YP-07-269, Melanto හා Faluka) හඳුනා ගන්නා ලදී.

- ඵලදාව හා අනුවර්තයතාව සඳහා විදේශීය අර්තාපල් ප්‍රභේද තිස් අටක් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. වාණිජ වගාව සඳහා ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීමට අධ්‍යයනය නැවත සිදු කරනු ලැබේ.

එළවළු

බීට් රූට් ප්‍රභේද දෙකක්, බ්‍රොකොලි එක් ප්‍රභේදයක්, ගෝවා ප්‍රභේද දෙකක්, කැරට් ප්‍රභේද පහළොවක්, මල් ගෝවා ප්‍රභේද තුනක්, චීන ගෝවා එක් ප්‍රභේදයක්, නෝකෝල් එක් ප්‍රභේදයක් හා Pac choi එක් ප්‍රභේදයක් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. ඵලදාව, පරිණතිය පළිබෝධ හා රෝග වලට අඩුවෙන් භාජනය වීම හා පාරිභෝගික පිළිගැනීම පදනම් කරගෙන Strong Boy, J- Power ගෝවා ප්‍රභේද දෙක, Rex, Vanquish - 02 කැරට් ප්‍රභේද දෙක යන ප්‍රභේද පහතරට තෙත් කලාප තත්ව යටතේ මහා පරිමාණ ආදර්ශනය සඳහා හඳුනා ගන්නා ලදී.

පටක රෝපණ

- කාන්තේෂන් වල නාලස්ථ ගුණනය සඳහා ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කරන ලදී. පියවර තුනක් සහිත මෙම ක්‍රමයේදී පළමුවෙන්ම 2, 4-D ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 2.0 + BAP ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 1.0 එකතු කළ MS මාධ්‍යය යොදා ගනිමින් කිණක ප්‍රේරණය කිරීම ද, දෙවන පියවරේදී BAP ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 1.0, NAA ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 0.5 එකතු කළ MS මාධ්‍යය යොදා ගනිමින් ප්‍රරෝහණය කිරීම සහ තුන්වන

පියවරේදී NAA ලීටරයට මිලිග්‍රෑම් 0.5ක් එතු කළ MS මාධ්‍යය යොදා ගනිමින් මුල් ප්‍රේරණය කිරීම ද සිදු කරනු ලැබේ.

- පෙයාර්ස් නලස්ථ ප්‍රරෝහ වල මුල් ඇතිවීම ප්‍රේරණය කිරීමට ද්වි මූල ප්‍රේරණ මාධ්‍ය පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. පරීක්ෂාවට ලක් කළ කිසිදු මාධ්‍යයක් මුල් ඇති කිරීමට ඵලදායී නොවීය. වැඩිදුර පර්යේෂණ සිදු කරනු ලැබේ.
- ග්‍රැනෝලා අර්තාපල් ප්‍රභේදය යොදා ගනිමින් අර්තාපල් වල දෛහික කළලජනන හැකියාව පරීක්ෂා කරන ලදී. යෝග්‍ය කිණක ප්‍රේරණ මාධ්‍ය MS + 2,4-D ලීටරයට මිලි ග්‍රෑම් 2 සහ මෙම කැලි සඳහා සුදුසු කළලජනක මාධ්‍යය Ms + BAP ලීටරයට මිලි ග්‍රෑම් 2.25 + Zeatin ලීටරයට මිලි ග්‍රෑම් 5 + GA3 ලීටරයට ග්‍රෑම් 5 විය. මෙම මාධ්‍ය දෙකට පරණ ශාක පත්‍ර වලින් පූර්ව කළල නිපදවීමට හැකි වුවද කිණක (calli) දුඹුරු පැහැවීම හේතුවෙන් වැඩිදුර ක්‍රියාවන් නිරීක්ෂණය නොවීය.

කීට විද්‍යාව

- හම්බෙල්ලන් හා ගොලුබෙල්ලන් පාලනයට මෙටැල්ඩිහයිඩ් 5% පෙලට වල කාර්යක්ෂමතාව පරීක්ෂා කරන ලද අතර හෙක්ටෙයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 4 අනුපාතයට යෙදීමෙන් ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි බව අනාවරණය විය.
- අර්තාපල් පත්‍ර කණින්නා පාලනය සඳහා ලීටර් 10ට මිලි ලීටර් 10 හා ලීටර 10ට මිලි ලීටර 15 අනුපාතයට ඇසැඩ්‍රික්ටික් 1% EC හා බියුජ්රොලෙසින් 40% SC නිර්දේශ කරන ලදී.
- අර්තාපල් වල පැළ මැක්කන් හා සුදු මැස්සන් පාලනයට ලීටර 10ට මිලි

ලීටර 10 අනුපාතයට ඇසැඩ්ඩක්වින් 5% EC නිර්දේශ කරන ලදී.

- යළි ලියාපදිංචිය සඳහා ස්පිනොසැඩ් 2.5 SC හා එමැමෙක්ටින් බෙන්සෝපීට් කිලෝග්‍රෑමයට ග්‍රෑම් 50 පරීක්ෂා කරන ලදී. දියමන්ති පිටුති සලබයා පාලනයට ලීටර 10ට මිලි ලීටර 10 හා ලීටර 10ට ග්‍රෑම් 4 අනුපාතයට යෙදීම ප්‍රතිඵලදායක බව අනාවරණය විය.
- 2016 යල කන්නයේදී යුෂ උරාබොන පළිබෝධ වල ගහණ ගති විද්‍යාව කෙරෙහි දේශගුණික සාධක වල බලපෑම හඳුනා ගැනීමට අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. ඉදිරි කන්නවලදී ද අධ්‍යයනය සිදු කරනු ලැබේ.
- 2016 යල කන්නයේදී යුෂ උරාබොන පළිබෝධ (පැළ මැක්කන් කුඩිත්තන් හා සුදු මැස්සන්) නිසා සිදුවන අර්තාපල් ඵලදා හානිය තක්සේරු කිරීමට පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. අධ්‍යයනය දිගටම සිදු කරනු ලැබේ.

ව්‍යාධිවේදය

- අර්තාපල් වල පසු අංගමාරය පාලනයට මැන්කොසෙබ් 68%+ මෙටලැක්සිල් 4% (ලීටරයට ග්‍රෑම් 2.50) ට වඩා මැන්කොසෙබ් 60% ලීටරයට ග්‍රෑම් 5 + මැන්ඩ් ප්‍රොපම්ඩ් 5% WG හොඳ කාර්යසාධනයක් පෙන්වීය.
- නැවත ලියාපදිංචිය සඳහා පසු අංගමාරය පාලනයට මැන්කොසෙබ් 68% + මෙටලැක්සිල් 4% ලීටරයට ග්‍රෑම් 2.5 අනුපාතයට යෙදීමේ කාර්යක්ෂමතාව පරීක්ෂා කරන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද නිෂ්පාදනයේ කාර්යසාධනය පාලිත නිෂ්පාදනයේ කාර්ය සාධනයට සමාන විය.
- ක්ෂේත්‍ර තත්ව යටතේ පසු අංගමාරයට නව වාණිජ අර්තාපල් ප්‍රභේද තිස් අටක්

පරීක්ෂා කරන ලදී. “Alluette” ප්‍රභේදය පසු අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධය පෙන්වීය.

- ක්ෂේත්‍ර තත්ව යටතේ පසු අංගමාරයට එරෙහිව අළුත් අර්තාපල් අභිජනන ආර 11ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. 99-02 නව ආර පසු අංගමාරයට මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී බව පෙන්වීය.
- යල කන්නයේදී ප්‍රභේද 6ක් සමග නුවරඑළියේදී අර්තාපල් වල පිටි කබොළ රෝගය පිළිබඳව වසංගත විද්‍යා අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. සියළුම ප්‍රභේද පිටි කබොළ රෝගයට ගොදුරු විය. අධ්‍යයනය දිගටම සිදු කරනු ලැබේ.
- නලස්ථ තත්ව යටතේ *Ervinia carotovora* (අර්තාපල් මෘදු කුණුවීම ඇති කරන කාරකය) ජෛවීයව පාලනය කිරීමේ හැකියාවක්, පසෙන් වෙන් කරගත් බැක්ටීරියා අතුරෙන් *Pseudomonas* spp හා *Bacillus* spp වලට ඇති බව සොයා ගන්නා ලදී.

පාංශු විද්‍යාව

- කැරට් හා ගෝවා වල වත්මන් පොහොර නිර්දේශය අළුත් කිරීමට අධ්‍යයන පවත්වන ලදී. පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල අනුව කැරට් සඳහා N හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 150, P₂O₅ හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 100, K₂O හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 100ද ගෝවා සඳහා N - හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 100, P₂O₅ හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 100, K₂O හෙක්ටයාරයට කිලෝග්‍රෑම් 150 හඳුනාගත් අනුපාතයන් විය.
- උඩරට තෙත් කලාපයේ N, P, K පොහොර වලට වගා අනුක්‍රමයක ඵලවළු බෝග වල ප්‍රතිචාරය අධ්‍යයනයට පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. අර්තාපල් හා කැරට් සමග කන්න දෙකක් සඳහා පර්යේෂණ සම්පූර්ණ

කරන ලද අතර ඊළඟ කන්නය සඳහා පර්යේෂණ ගෝවා සඳහා සිදුකරනු ලැබේ.

- ඉහළ පොස්පරස් (P) අගයක් ඇති පස් වල පොස්පරස් අවශ්‍යතාවය අධ්‍යයනයට අධ්‍යයනයක් පවත්වන ලදී. අර්තාපල් හා කැරට් සඳහා කන්න දෙකකදී පර්යේෂණ සම්පූර්ණ කරන ලද අතර පොස්පරස් යෙදීමෙන් තොරව බෝග දෙකම හොඳ අස්වනු ලබාදුනි. තවත් කන්න දෙකක් සඳහා මෙම පර්යේෂණ පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත.

බිම්මල්

- කින්ග් ඔයිස්ටර් බිම්මල් (*Pleurotus eryngii*) වගාව සඳහා සුදුසු තාක්ෂණයක් ගොඩනැංවීමට පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. මාර ලී ඉරුම් කුඩු උපස්තරය මත වඩා ඉහළ අස්වැන්නක් ලැබුණි.

- ෂිටෙක් බිම්මල් (*Lentinula edodous*) වගාව සඳහා සුදුසු තාක්ෂණයක් ගොඩනැංවීමට පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. දින 70-90 අතරතුර “Popping” අදියරය සඳහා පිළියම් ගොඩනංවන ලදී.

- දේශීය වශයෙන් ලබා ගත හැකි ඉවත ලන තේ කුඩු යොදා ගනිමින් ඇමෙරිකන් ඔයිස්ටර් බිම්මල් (*Pleurotus ostreatus*) සඳහා අඩු පිරිවැයකින් යුතු උපස්තරයක් සංවර්ධනය කිරීමට අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. 50% ඉවත ලන තේ කුඩු හා 50% ඉරුම් කුඩු වලින් සමන්විත උපස්තරය වඩා ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දුණි.

පලතුරු

පෙයාස් ප්‍රභේද 8ක් ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර ‘නුවරඑළිය වරණය’ උඩරට තෙත් කලාප තත්ව යටතේ හොඳ කාර්ය සාධනයක් පෙන්වීය.

සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

වගු අංක 1.2.4.2: 2016 තුළදී බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බෝගය	ප්‍රභේදය	වර්ගය	ප්‍රමාණය
අර්තාපල්		පූර්ව මූලික බීජ (Go)	196,323
	ගුනෝලා	නලස්ප් පැළ	12,105
	ආනෝවා	නලස්ප් පැළ	162
	රෙඩ් ල සෝඩා	නලස්ප් පැළ	153
		නලස්ප් කුඩා ආකන්ද	1954
ස්ට්‍රෝබෙරි		නලස්ප් පැළ	3463
බේබිස් බ්‍රෙන්		නලස්ප් පැළ	12,118
මැඩෝනා ලිලී		නලස්ප් පැළ	375
ජර්බරා		නලස්ප් පැළ	73
ස්ටැටිස්		නලස්ප් පැළ	2,506
ක්‍රිසන්තිමම්		නලස්ප් පැළ	29
ලිමෝනියම්		නලස්ප් පැළ	112

සේවා

වගු අංක 1.2.4.3: 2016 වර්ෂය තුළදී සපයන ලද විශ්ලේෂණාත්මක සේවා

වර්ගය	අරමුණු	ප්‍රමාණය
පස	අර්තාපල් කෝෂ්ඨ වටපණුවා	848
පස	බැක්ටීරියානු හිටුමැරීම	860
පස	pH	852
පස	EC	651
පස	පොස්පරස්	569
පස	පොටෑසියම්	564
පස	කාබනික ද්‍රව්‍ය	540

පළිබෝධ හා රෝග නිශ්චය කිරීමේ සේවය

- ගොවීන් විසින් සපයන ලද පැළෑටි නියැදි 33ක රෝග හඳුනාගැනීම, සිදු කරන ලද අතර නිර්දේශ කිරීම ලබා දෙන ලදී.
- පත්‍ර කණින්නන් මත යැපෙන පරපෝෂිතයන් (*Diglyphus isaea*) 214ක්, පොළි ගෘහ අතර බෙදා හරින ලදී.

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- හඟුරන්කෙත, වලපනේ, කොත්මලේ හා නුවරඑළිය පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු මගින් සංවිධානය කරන ලද පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති සංවාද වලට සහභාගි වන ලදී.
- KOPIA බීජ අර්තාපල් ව්‍යාපෘතිය යටතේ 'ගුණත්මයෙන් යුතු බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය' යන මැයෙන් වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

- නුවරඑළිය නගර සභාව මගින් පවත්වන ලද 'April Blooms' 2016 ට සහභාගි වූ අතර එහිදී වැට හා බඩ වැටි, තණ පිටි හා මල් වතු අංශ වල පළමු වන ස්ථානය හිමි විය. කැපු මල් තරඟයේ දී පළමු වන ස්ථාන දහ තුනක්, දෙවන ස්ථාන දොළහක් හා තෙවන ස්ථාන හතක් ද හොඳ ම කැපු මල් එකතුවේ දෙවන ස්ථානය ද හිමි විය.

රූපවාහිනී වැඩසටහන්

- නව අර්තාපල් ප්‍රභේද
- එළවළු නිෂ්පාදනය හා මල් වගාව

ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

- අවාරයේ අර්තාපල් වගාව

පොත්

- 'ගුණත්මයෙන් යුතු බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය' යන මැයෙන් එක් පොතක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

ලබා දෙන ලද පුහුණුවීම්

- පටක රෝපණය හා ශාෂ්‍ය විද්‍යාවට අදාළ තම අවසන් වසර විශේෂීය ව්‍යාපෘති, බී.එස්සී උපාධි අපේක්ෂක සිසුහු දෙදෙනෙක් සම්පූර්ණ කළහ.
- ජාතික ආධුනිකත්ව හා කර්මාන්ත පුහුණු අධිකාරියේ සිසුන් දෙදෙනෙක් තම කර්මාන්ත පුහුණුව සඳහා පුහුණු කරන ලදී.
- විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් 346ක්, කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සිසුන් 569ක්, පාසල් සිසුන් 2,086ක්, කෘෂිකර්මය හා ආශ්‍රිත නිලධාරීන් 393ක් හා ගොවීන් 233ක්, සඳහා අර්තාපල් වගාව, බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය, පටක රෝපණය, මල් වගාව, ස්ට්‍රෝබේරි වගාව, ආරක්ෂිත රෝපණය, පළිබෝධ හා රෝග

කළමනාකරණය, උඩරට එළවළු වගාව, ගෙවතු වගාව හා පාංශු සංරක්ෂණය පිළිබඳව පුහුණුව ලබා දෙන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- උඩරට තෙත් කලාපයේ වගා කරනු ලබන එළවළු බෝග වල එලදායිතාව වැඩි කිරීම සඳහා වැඩි දියුණු කළ ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක භාවිතාවන් ගොඩනැගීම.
- ගුණත්මයෙන් යුතු බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය සඳහා වූ තාක්ෂණවේද වැඩි දියුණු කිරීම හා ගොඩනැගීම.
- දේශීය වගා කිරීම සඳහා සුදුසු අර්තාපල් ප්‍රභේද සංවර්ධනය, හඳුනාගැනීම, වැඩි දියුණු කිරීම හා වරණය.
- උඩරට තෙත් කලාපයේ බෝග සඳහා පරිසර හිතකාමී පලිබෝධ හා රෝග

පාලන ක්‍රම සඳහා තාක්ෂණවේද ගොඩනැගීම.

- උඩරට තෙත් කලාපයේ වගාව සඳහා සුදුසු සම ශීතෝෂ්ණ එළවළු ප්‍රභේද වරණය.
- බීජ අර්තාපල්, සම ශීතෝෂ්ණ පලතුරු හා මල් බෝග නිෂ්පාදන වල අනුවර්තය නාලස්ථ ප්‍රචාරණ ක්‍රමෝපාය සංවර්ධනය හා වැඩි දියුණු කිරීම.
- උඩරට තෙත් කලාපයේ බෝග වගා ක්‍රම සඳහා පරිසර හිතකාමී පොහොර කළමනාකරණ භාවිතා හඳුනා ගැනීම හා සංවර්ධනය කිරීම.
- උඩරට තෙත් කලාපය සඳහා සුදුසු නව බිම්මල් වර්ග සඳහා තාක්ෂණවේද වැඩි දියුණු කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	09	04
පරිපාලන නිලධාරී	01	-
කෘෂිකර්ම උපදේශක (විශේෂ ශ්‍රේණිය)	01	-
පර්යේෂණ සහකාර (විශේෂ ශ්‍රේණිය)	01	-
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	-	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	-	04
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	03	-
සංවර්ධන නිලධාරී	02	-
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03	03
පර්යේෂණ සහකාර	07	03
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	03	03
තාක්ෂණ සහායක	06	06

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
ගොවිපළ ලිපිකරු	01	-
රියදුරු	03	03
පස් කපන යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01	01
ගබඩාකරු	01	-
විදුලි කාර්මික	01	-
පර්යේෂණ උප සහකාර	03	-
බද්ධකරු	02	02
කර්ශාල කාර්ය සහායක	01	01
මුරකරු	06	06
කම්කරු (ස්ථිර)	44	38
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	03	03
එකතුව	102	75

1.2.5. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - තෙලිඡ්ඡවිල

තෙලිඡ්ඡවිල කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය ගන්නොරුව උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය යටතේ ක්‍රියාත්මක වෙයි. මෙහි සිදුකෙරෙන පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් එළවළු, මුල්, අල බෝග, පලතුරු, බිම්මල් සහ මල් යනාදියෙහි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ ශිල්පීය ක්‍රම

වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් යොමු වී තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ දක්ෂිණ කලාපයේ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය බෙදාහැරීම ද ව්‍යාප්ති කටයුතු හා සම්බන්ධ කාර්ය මණ්ඩලය හා ගොවි ජනතාවට පුහුණුව සහ දැනුම ලබා දීමට ද මෙමගින් අවධානය යොමු කෙරේ.

අයවැය

වගු අංක 1.2.5.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	1,605,915	1,363,880	85
මූලධන	1,083,000	1,032,524	95
ව්‍යාපෘති			
NARP - කෙසෙල් සඳහා <i>Fusarium</i> (<i>Fusarium oxysporium</i> f. sp. cubense (Foc)) මැලවීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දෙන නලස්ථ විකෘති ජනනය	590,000	589,151	100
NARP - එළවළු කවිපි ව්‍යාපෘතිය	100,000	91,100	91
KOPIA බිම්මල් ව්‍යාපෘතිය	372,000	368,999	99
දෙමුහුම් බීජ නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය	700,000	698,708	100
ජාතික ආහාර වැඩසටහන	100,000	99,941	100
එකතුව	4,550,915	4,244,203	93

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

පැළෑටි අභිජනනය

මිරිස්

- හඳුනා ගන්නා ලද සාම්ප්‍රදායික මිරිස් (*Capsicum chinense*) ආර අටක් පවිත්‍ර කොට දකුණු සහ බස්නාහිර පළාත්වල ගොවීන් අතර බෙදා දෙන ලදී.

මැ/එළවළු කවිපි

- එළවළු කවිපි ජානප්‍රලාප්ත තිහක් අගැයීමට ලක් කිරීමෙන් අනතුරුව පාදස්ථ කුණුවීමට ඔරොත්තු දෙන ආර දෙකක් හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම ආර ඉදිරි අභිජනන වැඩසටහන්වලදී යොදා ගැනෙනු ඇත. මැ කරල් සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ පරීක්ෂණය (NCVT) සිදු කළ අතර මෙම කලාපය සඳහා “ගන්නොරුව

හවර්” විශේෂය උචිත බව හඳුනාගන්නා ලදී.

වම්බු

- වම්බු (දෙමුහුම්) NCVT වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර මෙම ප්‍රදේශය සඳහා වඩාත් උචිත ප්‍රභේදය වශයෙන් EGH 5 හඳුනා ගැනිණ. වම්බු මාපිය ආර 8805න් බීජ ග්‍රෑම් සියයක් නිපදවන ලදී.

මුල් සහ ආකන්ද බෝග

- එකිනෙකට වෙනස් ඉන්තල ආර විස්සක් අගැයීමට ලක් කිරීමෙන් අනතුරුව සංරක්ෂණය සඳහා ආර 16ක් පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය වෙත යවන ලදී. ගොවි ක්ෂේත්‍ර තුළ වගා කිරීම සඳහා ඉන්තල ආර හතරක් බස්නාහිර පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වෙත සැපයිණි. වැලිගම පොල් මැලවීමේ රෝගයට බඳුන් වූ වගා බිම්වල (ක්ෂේත්‍ර තුළ) වගා කිරීම සඳහා දම් පැහැති අල (රාජ අල) සහ දන්දිල අල වර්ග යෝග්‍ය බව හඳුනා ගැනිණ.

පටක රෝපණය සහ ජෛව තාක්ෂණය

පිඬුසාරියුම් මැලවීමේ (*Fusarium oxysporium* f.sp. *cubense* (Foc)) රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වීම / ඔරොත්තු දීම සඳහා කෝලිකුටු කෙසෙල්වල නලස්ථ විකෘති ජනනය

අග්‍රා නමැති කෙසෙල් ප්‍රභේදයේ අග්‍රස්ථ කොටස් 1190ක් 1.00 - 1.2% ඊතයිල් මිනේන් සල්ෆොනේට් (EMS) සහ 2% ඩයිමෙතිල් සල්ෆොක්සයිඩ් ද්‍රාවණ මිශ්‍රණයෙහි ගිල්වා රසායනික ප්‍රතිකාරයට ලක් කෙරිණ. පාලකය වශයෙන් අග්‍රස්ථ කොටස් 100ක් යොදා ගන්නා ලදී. බාහිර ශාක කොටස් වල නොනැසී පැවැත්ම සහ

වර්ධනයට අදාළ පරාමිතීන් සම්බන්ධයෙන් ඇස්තමේන්තු කළ LD50 අගයයන් මත පදනම්ව විකෘතිකරණයට බඳුන් කල නලස්ථ ශාක පූර්වක රෝග කාරකයට ඔරොත්තුදීම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෞලිකතාව මිලි මෞල 0.25ක් වූ සාන්ද්‍රණයකින් යුත් පිඬුසාරික් අම්ලය සාන්ද්‍රණය තෝරා ගන්නා ලදී. පැනමා රෝගය සඳහා ප්‍රතිරෝධීතාව / ඔරොත්තුදීම හඳුනාගැනීමේ පරීක්ෂණ ද සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

පටක රෝපණය

- ගුණන ශීඝ්‍රතාව ඉහළ වීම හේතුවෙන් ඉන්තල (*Solenastemon rotundifolius*) වල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය වැඩි ශක්‍යතාවක් මෙන්ම අඩු පිරිවැයක් ද පෙන්නුම් කර ඇත. *Dioscrea alata* නලස්ථ ආකන්දීකරණය පිළිබඳ පරීක්ෂණ තවදුරටත් සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

මල් වගාව

තව ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම් ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම

- පැළෑටි වර්ධක හෝමෝන; GA₃ සහ BAP මගින් වෙනසක් නොපෙන්වූවද ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම් ඕකිඩ්වල වර්ධනය කෙරෙහි කෝමාරිකා නිස්සාරණය සැලකිය යුතු බලපෑමක් පෙන්නුම් කළේය.
- ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම් ඕකිඩ් වල අග්‍රස්ථ කොටස් රසායනික විකෘතිකරණයට සහ ග්‍රැමා විකිරණයට භාජනය කරන ලදී. එම පැළ හිතකර ලක්ෂණ සඳහා ඇගයීමට නියමිතය.

ශාක ව්‍යාධිවේදය සහ බිම්මල්

- මයිසිලියා (දිලීර ජාලය) රෝපිත නඩත්තු කිරීම සඳහා යෝග්‍යතම මාධ්‍යය වශයෙන් මෝල්ට් නිස්සාරකය සහිත ඒගාර් මාධ්‍යය හඳුනාගැනීමට

අමතරව ‘උගුරුපහ’ නමැති දේශික බිම්මල් ප්‍රභේදයේ බීජාණු, රෝපණය සඳහා සාර්ථක ලෙස සකස් කරන ලදී. මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ මැදරට තෙත් (WM_{1a}) කලාපයේ වගා කළ විට කිංග් ඔයිස්ටර් බිම්මල් ප්‍රභේදය මඳ වශයෙන් වූ දුර්වල දිලීර ජාලයක් පෙන්නුම් කළේය. වරක් භාවිතා කළ ඔයිස්ටර් බිම්මල් උපස්ථරය (SMS) මගින් බඳුන්ගත පරීක්ෂණ වලදී (SMS : පාංශු) අනුපාතයෙන් භාවිතා කළ කල්හි ගොටුකොළ වගාවේ මූල ගැටිති වටපණුවන් (*Meloidogyne* spp.) සාර්ථක ලෙස පාලනය වූ බව පෙනීයන. තවද ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් පරීක්ෂණ පවත්වනු ලැබේ. ඔයිස්ටර් බිම්මල් වලට රෝග ආසාදනය කරන ස්ටැබිලිනයිඩ කුරුමිණියන් (*Gyrophanena* spp.) පාලනය කිරීමේ දී පැහිරි තෙල් හා කුරුඳු තෙල් වලට සාපේක්ෂව කොහොඹ තෙල් සාර්ථක බව හඳුනාගන්නා ලදී.

පාංශු විද්‍යාව සහ ශෂ්‍ය විද්‍යාව

- නිල්වලා ප්‍රදේශයෙහි ‘සෝ(ර්)ජාන්’ (Sorjan) පාත්තිවල වගා කිරීමට යෝග්‍ය බෝග ලෙස අන්තාසී, පලා එළවළු (කතුරුමුරුංගා, ගොටුකොළ කංකුන් සහ මුකුණුවැන්න), එළවළු, අනෝදා සහ බද්ධ අනෝදා බෝග හඳුනා ගැනීම.
- නිල්වලා ප්‍රදේශයේ ‘සෝ(ර්)ජාන්’ පාත්තිවල පාංශු රසායනික පරාමිතින්

තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත කිරීම

වගු අංක 1.2.5.2: 2016 වසර තුළ තාක්ෂණය ව්‍යාප්ති කිරීම

පුහුණු වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය / සහභාගී වූවෝ
බිම්මල් නිෂ්පාදනය පිළිබඳ පුහුණුව	පංති 25 සහභාගී වූවන් 810
බීජාණු නිෂ්පාදනය පිළිබඳ පුහුණුව	සහභාගී වූවන් 24
ඕකිඩ් සහ ඇන්තුරියම් වගාව	පංති 20 සහභාගී වූවන් 375

(EC සහ pH) දෙවසරකට පසු, ස්වභාවික ලෙස අහිතකර තත්ත්වයේ සිට වැඩිදියුණු තත්ත්වය පත්වෙමින් පවතින බව හඳුනාගන්නා ලදී.

- වසරේ මුල් අවධියේ දී (ජූලි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා) ඉන්තල සිටුවීමෙන් ආර්ථිකමය වශයෙන් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිවන අතර අග භාගයේ (ඔක්තෝබර් මස අග) දී සිටුවීම රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහාත් නෙමටෝඩා ආසාදන අවම කර ගැනීම සඳහාත් යෝග්‍ය බව හඳුනා ගැනීම.
- සත්‍ය බීජ මගින් කටුඅල ප්‍රචාරණ
- ඩයස්කොරියා (*Dioscorea*) සඳහා උචිත සහ අඩු වියදම් පන්දලම් ක්‍රමය හඳුන්වා දීම.
- සමෝච්ච කාණු ක්‍රමයට ඩයස්කොරියා (*Dioscorea*) වගා කිරීම සාධනීය බව හඳුනාගන්නා ලදී. (බැවුම් සහිත බිම් වල)
- සත්‍ය බීජ මගින් ‘කටුඅල’ ප්‍රචාරණය කළ හැකි බව

සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

- දෙමුහුම් බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ නව පොලිතීන් ගෘහයක් (වර්ග අඩි 1000) ඉදි කෙරිණ.
- මුල්, අලබෝග සහ පලා එළවළු අයත්වන පර්යේෂණ භූමි ප්‍රදේශය තුළ ආරක්ෂක වැටක් සවි කරන ලදී.

පුහුණු වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය / සහභාගී වූවෝ
ගෙවතු වගාව	සහභාගී වූවන් 100
ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණ ශිල්පීය ක්‍රම	සහභාගී වූවන් 100
පූර්ව කන්නමය පුහුණුව (මුල් සහ අලු බෝග වගාව හා තුඹ කරවිල වගාව)	පංති 4
ඕකිඩ් වගාව සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සම්බන්ධ පූර්ව කන්නමය පුහුණුව	පංති 2
පූර්ව කන්නමය පුහුණුව (බිම්මල් නිෂ්පාදනය)	පංති 5
සිසු පුහුණුව NVQ 5 වන මට්ටම	සිසුහු 13
උසස් පෙළ පෞච්ඡ පද්ධති තාක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණුව	සිසුහු 300

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

වගු අංක 1.2.5.3: බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බීජ / රෝපණ ද්‍රව්‍ය වර්ගය	බෝගය	ප්‍රභේදය	ප්‍රමාණය
කඳ	මඤ්ඤාක්කා	විවිධ ප්‍රභේද	25 Kg
පටක රෝපිත පැළෑටි	කෙසෙල්	විවිධ ප්‍රභේද	2130
	ඕකිඩ්	ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම් සමූහ බඳුන් (බඳුනකට පැළ 50ක්)	130
බීජාණු	බිම්මල්	ඇමරිකන් ඔයිස්ටර්	300 (200g)
බීජ	වම්බු	මාපිය ආර 8805	100g
	මෑ කරල්	ගන්නොරුව හවරි	3 Kg
		A9	1 Kg
	වැටකොළ	ගන්නොරුව ආරි	1 Kg

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- එළවළු, කවිපි සහ ඉන්නල බෝග වැඩිදියුණු කිරීම
- ඉන්නල (*Solenastemon rotundifolius*) වල ආකන්දීකරණය හැදෑරීම
- රියුසාරියම් මැලටීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී /ඔරොත්තුදෙන කෝලිකුටුටු කෙසෙල් රෝගය සඳහා පරීක්ෂා කිරීම

සහ හඳුනාගන්නා ලද ආර අණුක ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමයකින් සහතික කරලීම.

- Volvariella volvacea* (පිදුරු බිම්මල්) වගාව සඳහා විකල්ප වර්ධක උපස්ථරයක් ගැනීම

දේශීය බිම්මල් සඳහා වගා තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම සහ ප්‍රවර්ධනය

- රාජඅල (*Dioscorea alata*) සඳහා ක්ෂුද්‍ර ආකන්ද උත්ප්‍රේරණය

- ආකන්ද බෝග සම්බන්ධව ශා්‍ය විද්‍යාව සහ ඒවා ප්‍රගුණනය වීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය
- නිල්වලා කලාපයේ ගොවිතැන් කටයුතු ඉහළ නැංවීම සඳහා උපායමාර්ග හඳුන්වාදීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) - ස්ථාන භාර නිලධාරී	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	04
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	02
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	03
සංවර්ධන නිලධාරී	03
කෘෂිකර්ම උපදේශක	06
පර්යේෂණ සහකාර	03
පර්යේෂණ උප සහකාර	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02
තාක්ෂණික සහායක	02
ගොවිපළ ලිපිකරු	02
රියදුරු	02
පස් අඳින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
ගබඩාකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	06
කම්කරු	30
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01
එකතුව	72

1.2.6. කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය - ගිරාදුරුකෝට්ටේ

ගිරාදුරුකෝට්ටේ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය මහවැලි 'සී' කලාපයේ කෘෂිකාර්මික පරිසරය සහ පරිසර පද්ධතිය තිරසාර කරමින් ප්‍රධාන වශයෙන් ගොවිපළ ඵලදායිතාවය උසස් කිරීමෙහිලා අවශ්‍ය කෘෂි තාක්ෂණය බිහි කිරීමෙහිලා වගකීම දරයි. එමෙන්ම, මෙම ආයතනය ජාතික වශයෙන් වැදගත් යයි සලකනු ලබන කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන කටයුතුවල ද නිරත වේ. වර්තමානයේ මෙම ආයතනය

උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් වලට අමතරව කලාපයේ නිලධාරීන්ට, ගොවීන්ට, පාසැල් ශිෂ්‍යයින්ට සහ අනෙකුත් ආයතනයන්හි අදාළ පුද්ගලයින් හට කෘෂිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ කටයුතු පිළිබඳව පුහුණුව ලබාදෙන ප්‍රධාන ආයතනයක් ලෙසද ක්‍රියාත්මක වේ.

අයවැය

වගු අංක 1.2.6.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	3,642,997	3,042,560	84
මූලධන	3,231,543	2,968,815	92
ව්‍යාපෘති			
F1 දෙමුහුම්, විවෘත පරාගිත ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම සහ මූලික බීජ නිෂ්පාදනය	789,400	516,032	65
ගිරාදුරුකෝට්ටේ නිවර්තන පලතුරු පෞච්ච විවිධත්ව ගෙවත්තක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අනුක ක්‍රමවේද උපයෝගී කරගනිමින් තෝරාගත් පලතුරු ජානප්ලාස්ම සංරක්ෂණය සහ ලක්ෂණීකරණය	1,400,000	1,254,693	90
තෝරාගත් එළවළු වල නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තාක්ෂණ මැදිහත් වීම.	170,000	128,093	75
එකතුව	9,233,940	7,910,193	86

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

එළවළු

EGH 9 ආරයේ බඩු, 32 - 4 ආරයේ මෑ සහ MICH - 1 ආරයේ මිරිස්, කලාපයේ ඉතා හොඳින් වැඩුණි.

එළබඩු ඇගයීම (*Solanum insanum*)

දේශීය වශයෙන් එක්රැස් කරගන්නා ලද ආර 32 සංශුද්ධ කරන ලද අතර බීජ නිෂ්පාදනය කරන ලදී. මනාව සංශුද්ධ කරන ලද ආර 8ක් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීමේදී පරීක්ෂණයට (PYT) භාජනය කරන ලදී.

තක්කාලි නුමුහුම් ආර වැඩිදියුණු කිරීම

ප්‍රවේණි වැඩිදියුණු කිරීමේදී, සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලැබිය හැකි වියුක්ත ආර 3ක් හඳුනාගනු ලැබිණි. F₄ සහ F₅ ප්‍රවේණි මට්ටම් ස්ථාපිත කොට සංශුද්ධ කරන ලදී.

බණ්ඩක්කා වල තත්තු නිෂ්පාදනය හා 1 - MCP වල සම්බන්ධ

අධ්‍යයන වලින් හෙලි වී ඇත්තේ, බණ්ඩක්කාවල ගුණාත්මක තත්ත්වය පවත්වා ගැනීම, දීර්ඝ කාලීන ගබඩා කාලයක් පවත්වා ගැනීම සහ බණ්ඩක්කාවල තත්තු නිෂ්පාදනය වීම මන්දගාමී කිරීම යන කරුණු වලදී, 1 - MCP ධූමකරණය ඉතා යහපත් ක්‍රමවේදයක් වන බවයි.

තක්කාලි ඉදවීමේදී සහ ගබඩා තත්ත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා යොදා ගත හැකි සක්‍රිය කාබන් මූලාශ්‍ර

ක්‍රියාකාරී කාබන් ද්‍රව්‍යය සම්බන්ධයෙන් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල පෙන්වා ඇත. දත්ත විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී.

පාරම්පරික එළවළු ප්‍රභේද සංශුද්ධකරණය

‘මහවැලි’ මෑ ප්‍රභේදය සහ රතු බණ්ඩක්කා ප්‍රභේදය සංශුද්ධ කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. රූප විද්‍යාත්මක වශයෙන් වෙනස් වූ ලක්ෂණ සහිත මෑ ආර 3ක් හඳුනාගනු ලැබූ අතර තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා බීජ එක්රැස් කරගන්නා ලදී. විවිධ ලක්ෂණ සහිත රතු බණ්ඩක්කා ආර 7ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

පලතුරු

අනෝදා (*Annona muricata*) ඇගයීම සහ ගුණනය කිරීම

රූප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණීකරණය සම්පූර්ණ කරන ලදී. මෙම එකතූන් වල DNA නිෂ්සාරණය කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලද අතර තෝරාගත් පැළෑටි වල පරාගන කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

විදේශීය අඹ ජානප්ලාස්ම ඇගයීම, ලක්ෂණීකරණය සහ ගුණනය කිරීම

ගහණ 75%ක් සම්බන්ධයෙන් රූප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණීකරණය සම්පූර්ණ කරන ලදී. පලතුරු සාම්පල 28ක් විශ්ලේෂණය කොට එකතූන් තෝරා ගන්නා ලදී.

ජෛව විවිධත්ව උද්‍යාන

2016 වසර තුළදී පහත සඳහන් පලතුරු ක්ෂේත්‍රයේ වගා කරනු ලැබීය. අනෝදා 200 (*Annona muricata*), දෙළුම් 200, බිබිලේ පැණි දොඩම් 100, හොරණ එහිම 1 සහ 2 දොඩම් 375, ජම්බු 50, දිවුල් 50 සහ බෙලි 50ක් වශයෙන් පලතුරු පැළ සිටවනු ලැබිණි.

වී

මාස 2 ½ , 3 සහ 3 ½ ප්‍රභේද සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ වී ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් සිදුකරනු ලැබිණි. Bg 12 -1666 ප්‍රභේදයේ මාස 2 ½ කාණ්ඩයෙන්

හෙක්ටයාරයට වෙන් 6.5ක් වශයෙන් ඉහළම අස්වැන්නක් ලබා දුණි. 13 - 2715 ප්‍රභේදය වියළි කාලයේදී ඉතා හොඳින් ප්‍රතිඵල ලබාදෙමින් හෙක්ටයාරයට වෙන් 8.5ක අස්වැන්නක් ලැබිණි. 3791 ප්‍රභේදයේ මාස 3 ½ වයස් කාණ්ඩය සාර්ථකම අස්වනු ලබාදෙන ප්‍රභේදය වූ අතර හෙක්ටයාරයට වෙන් 8.6ක අස්වැන්න ලැබුණි.

සංවර්ධනය

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

සමාලෝචිත වසරේදී කාර්යාල ගොඩනැගිලි අළුත්වැඩියා කරන ලදී.

මී. 1,000ක ආරක්ෂිත වැටක් කාර්යාල පරිශ්‍රය වටා ඉදිකරන ලදී.

තාක්ෂණ හුවමාරු

ගොවින් සහ රජයේ නිලධාරීන් 375කට වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 7ක් පවත්වන ලදී. ගොවි සහ නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන් 3ක් සහ වගා සායන වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබිණි.

බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

සමාලෝචිත වසර තුළදී පර්යේෂණ ස්ථානය මගින් පහත සඳහන් ප්‍රමාණයන්ගෙන් බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

වගු අංක 1.2.6.2: 2016 වසර තුළ බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බීජ / රෝපණ ද්‍රව්‍ය	බෝගය	ප්‍රභේදය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ)
අභිජනන	පිපිඤ්ඤා	කල්පිටිය සුදු	කි.ග්‍රෑ. 1.9
	වැටකොළ	ගන්තොරුව ආරි	කි.ග්‍රෑ. 6.0
දෙමාපිය ආර	වට්ටක්කා	පද්මා	කි.ග්‍රෑ. 2.3
	වම්බටු	EGH 190	කි.ග්‍රෑ. 675

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- එළවළු බෝග වැඩිදියුණු කිරීම.
- සම්බන්ධීකරණ වී ප්‍රභේද අත්හදා ලැබීම
- ගර්කින් වගාව සඳහා පොහොර නිර්දේශ කිරීමේ ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීම
- විදේශීය අඹ ජානප්ලාස්ම ඇගයීම
- අනෝදා ජානප්ලාස්ම ඇගයීම (*Anouna muricata* L.)
- තක්කාලි අභිජනන බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන

- අභිමත ලක්ෂණ පිළිබඳව දේශීය සහ විදේශීය පැහිරි වර්ග ඇගයීම.
- වම්බටු වල කරටි හා ගෙඩි විඳින්නාට ප්‍රතිරෝධීතාව දැක්වීම පිළිබඳව දේශීය වම්බටු ජානප්ලාස්ම පරීක්ෂණයට භාජනය කිරීම
- පැණි කොමඩුවල පාරිභෝගික රුචිකත්වය අනුව හොඳ ප්‍රභේද තෝරාගැනීමේ අධ්‍යයනය.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
පර්යේෂණ සහකාර	07
තාක්ෂණ සහායක	03
ගොවිපළ ලිපිකරු	01
රියදුරු	01
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
ගබඩාකරු	01
වැල්ඩිත්කරු	01
බද්ධකරු	01
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
මුරකරු	05
නුපුහුණු කම්කරු (III වන ශ්‍රේණිය)	39
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	12
එකතුව	77

1.3. පළතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - හොරණ

පළතුරු බෝගවල නිෂ්පාදන හැකියාව හා ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ ශිල්පීය ක්‍රම හඳුන්වාදීම සඳහා දායකත්වය දරණ ආයතනයක් වශයෙන් හොරණ පිහිටි පළතුරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය (FRDI) හැඳින්විය හැකිය. පහතරට තෙත් කලාපයේ (LCWZ) වගා කළ හැකි බෝග සම්බන්ධයෙන් FRDI විශේෂ අවධානය යොමු කරන අතර පරිවාර පර්යේෂණ ස්ථාන සහ මධ්‍යස්ථාන, ඒකක මෙන්ම ගොවිපළ යනාදියට මාර්ගෝපදේශකත්වය සපයයි. වත්මන් පර්යේෂණ වැඩසටහන්, ජාතික

හා කලාපීය වශයෙන් ඉහළ ඵලදාවක් ලබාදෙන උසස් තත්ත්වයේ ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම, වැඩිදියුණු කළ බෝග කළමනාකරණ භාවිත, බෝග සුරක්ෂිතතාව, ශාක පෝෂණය, කාබනික පළතුරු වගාව, ආහාර තාක්ෂණය, ශාක ප්‍රචාරණය ක්‍රම සහ උසස් තත්ත්වයේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය පිණිස තවත් කළමනාකරණය යනාදී අංශ කෙරෙහි දිශානත කර තිබේ.

පළතුරු ගම්මාන සහ ජෛව විවිධත්ව උයන් ස්ථාපනය මෙම ආයතනය යටතේ පවතින විසල් සංවර්ධන වැඩසටහන්ය.

අයවැය

වගු අංක 1.3.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016 (එරම්භකාලය, අඹකැන්න, ගන්නොරුව හා හෝමාගම හැර)

වැය ශීර්ෂ	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
සුනරාවර්තන	246,850,780	246,188,669	100
මූලධන	10,135,958	8,585,272	85
ව්‍යාපෘති			
• පළතුරු ගම්මාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (වැය ශීර්ෂ 285-2-2-9-2502)	15,000,000	12,123,127	81
• ජෛව විවිධත්ව ව්‍යාපෘතිය	25,000,000	19,309,000	77
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - පළතුරු ගම්මාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (වැය ශීර්ෂ 118-2-3-20-2505 C-15)	194,000,000	128,200,000	66
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති (118-2-3-20-2505 (II) o තෝරාගනු ලැබූ පළතුරු බෝගවල පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග පැකේජය	3,000,000	2,379,490	79

වැය ශීර්ෂ	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
○ පැපොල්, පැෂන්ෆාට් සහ වෙනත් පලතුරු බෝග සඳහා වගාබිමට විශේෂිත පොහොර නිර්දේශ කිරීම මගින් පොහොර භාවිතය අවම කිරීම	200,000	106,979	53
○ පටක රෝපණය මගින් පැනමා ප්‍රතිරෝධී/ පැනමා රෝගයට ඔරොත්තු දෙන විකෘති හඳුනාගැනීම	1,000,000	1,085,123	109
○ නාරං වල නිරෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා ඉන්වර්ටර් ශිල්පීය ක්‍රමය වැඩිදියුණු කිරීම	500,000	383,967	77
○ ප්‍රධාන පළිබෝධ ගැටලු කළමනාකරණය තුළින් පලතුරු බෝගවල නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම	1,500,000	1,359,771	91
● අභිජනන ව්‍යාපෘති (FR-FRI-285-2-2-8-2502)			
○ බීජ රහිත / බීජ අඩු ජේර ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම	400,000	615,130	154
○ උසස් සහ මනා ගුණත්වයෙන් යුතු අන්‍යෝදා ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම	900,000	368,831	41
○ දෙමුහුම්කරණය මගින් ඉහළ ඵලදාවක් ලබා දෙන හා උසස් තත්ත්වයේ සිටුස් කුලයේ (පැණි දොඩම් සහ නාරං) ශාක හඳුන්වා දීම	900,000	364,202	40
○ දෙමුහුම්කරණය මගින් ඵලදාවෙන් ඉහළ හා තත්ත්වයෙන් උසස් දුරියන් ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම	1,100,000	395,984	36
○ නව දෙමුහුම් අඹ ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම	200,000	56,044	28
○ පැපොල් වල දෙමුහුම් බීජ නිෂ්පාදනය	600,000	261,734	44
○ එකම කුලයක් (පැසිෆික් ලොරේසියේ, අන්‍යෝන්‍යයේ සහ බ්‍රොමලේසියේ) තුළ අන්තර් විශේෂ දෙමුහුම්කරණ මගින් නව දෙමුහුම් ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම	100,000	24,800	25
○ ඉහළ ඵලදාවක් දෙන සහ උසස් තත්ත්වයේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප සඳහා අනුවර්තනීය අඹ ප්‍රභේද වරණය	1,000,000	253,640	25

වැය ශීර්ෂ	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
• NARP ව්‍යාපෘති - FR-FRI-285-2-2-5-2502			
○ ඵලදාව ඉහළ සහ තත්ත්වය උසස් පැපොල් ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම	1,019,000	838,992	82
○ පවතින ජානප්ලාස්ම මගින් ඉහළ අස්වැන්නක් සහිත උසස් තත්ත්වයේ අඹ ප්‍රභේද වරණය	1,000,000	414,292	41
○ අභ්‍යන්තර සහ බාහිර ජානප්ලාස්ම වතු නඩත්තුව	1,850,000	743,795	40
○ පැපොල්වල වර්ධනය, අස්වැන්න සහ පලතුරුවල ගුණාත්මක කෙරෙහි තෝරාගත් පත්‍ර පෝෂක වල බලපෑම	401,900	458,369	114
○ දෙමුහුම්කරණයෙන් සහ සංයුක්ත බීජ නිෂ්පාදනය මගින් පැෂන්ෆාට් ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම	440,500	421,045	96
○ පලතුරු හටගැනීම සහ පසු අස්වනු ජීව කාලය නියාමනය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගනු ලැබූ <i>Annona muricata</i> L. ශාක එකතුවල ජෛවසක්‍රිය සංයෝගයන්හි විචල්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීම	420,000	295,149	70
○ කෙසෙල් ඵලදාව සහ ගුණාත්මක වැඩිදියුණු කිරීම	619,800	432,416	70
○ නිෂ්පාදනය සහ ගුණාත්මක ඉහළ නැංවීම පිණිස බෙලි (<i>Aegle marmelos</i>), ජම්බු (<i>Syzygium samarangense</i>), වෙරළ (<i>Elaeocarpus serratus</i>), අනෝදා (<i>Annona muricata</i>), සැපදිල්ලා (<i>Manilkara zapota</i>) යන ශාකවල පුෂ්පිකරණ රටාව සහ පුෂ්පීය ජෛව විද්‍යාව හැදෑරීම	678,600	704,467	104
○ ඉහළ ඵලදාවකින් සහ ගුණාත්මකයකින් යුත් ප්‍රභේද වරණය පිණිස අලිපේර ජාන බැංකුවක් ස්ථාපනය	330,000	131,056	40
○ සමෝධානික ක්‍රමවේදයක් මගින් බහුවාර්ෂික පලතුරු මුල්වල හටගන්නා රෝග කළමනාකරණය	493,035	571,795	116
එකතුව	509,639,576	427,073,139	84

ප්‍රගතිය

බෝග ප්‍රවර්ධනය

දුරියන්

දුරියන්වල එකතුන් තිස් හයක් රැස්කර ඒවා ලක්ෂණ අනුව වර්ගීකරණය, සංරක්ෂණය හා ඒවායෙහි ජානප්ලාස්මා තේරීම අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී. මෙහිදී අමතර කෙටිකාලීන දුරියන් එකතුන් දෙකක් හඳුනාගැනීමට හැකිවිය. පෙර අවස්ථාවල වැඩිදියුණු කරන ලද පළමුවන දරු පරම්පරාවේ (F₁) දෙමුහුම්කරණ 1000ක් ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කෙරිණ. ශාක 75ක මල් හටගැනීම නිරීක්ෂණය කරන ලද අතර දෙමුහුම් ශාකවලින් එල ලබාගැනීම සඳහා කෘත්‍රීම පරාගන ක්‍රමය භාවිතයට ගන්නා ලදී. පළමුවන දරු පරම්පරාවේ නව ශාක 60ක් ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කළ අතර, ඒවායෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

සිටුස් (දෙහි කුලය)

නාරං, දොඩම්, ජම්බෝල සහ දෙහි ප්‍රභේදවලින් ඉහළ ඵලදාවක් සහ ගුණාත්මකභාවයක් ලබා ගැනීම පිණිස ජනකප්ලාස්ම රැස්කිරීම, ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකු වාර්තා තුළ ඇගයීම අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වෙමින් ඇත.

මෙම ක්‍රියාවලියේ දී බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි නාරං එකතුන් තුනක් හඳුනාගන්නා ලදුව එහි අනුවර්තනීය හැකියාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විවිධ ස්ථානවලදී අගයන ලදී. මෙමගින් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි දෙහි ප්‍රභේදයක්, ජම්බෝල ප්‍රභේද දෙකක් සහ පැණි දොඩම් ප්‍රභේදයක් හඳුනා ගැනිණ.

පැණි දොඩම්වල දෙමුහුම් ලබාගැනීම සඳහා තෝරාගනු ලැබූ දේශීය සහ විදේශීය ජනක ශාක මුහුම්කරණය කරන

ලදී. එමගින් බිහිකර ගැනුණු දෙමුහුම් ශාක 84ක් ඇගයීම සඳහා ක්ෂේත්‍රගත කරන ලදී. දෙමුහුම් ශාක 200ක් ජනනය කරන ලද අතර ඒවා තවත් පැළ තත්ත්වයේ පවතියි.

විකෘති අභිජනන වැඩසටහන 2007 වර්ෂයේ දී ආරම්භ කෙරිණ. ඒ යටතේ ජනනය කරන ලද විකෘති ශාක ක්ෂේත්‍රයේ දී ඇගයීමට ලක් කෙරෙමින් පවතියි. එම විකෘති ශාකවලින් බොහොමයක් මල්හටගන්නා සහ එල දරණ අවස්ථාවල පසුවෙයි. මේ වන විට එම ශාකවල විවිධ වර්ධන හා රූපීය ලක්ෂණ ද බීජ සංඛ්‍යාව අඩු විකෘති ද නිරීක්ෂණය කරනු ලැබ ඇති අතර විශ්ලේෂණ කටයුතු තවදුරටත් සිදු කෙරෙමින් පවතී.

බෙලි (*Aegle marmelos*)

අනාගත පර්යේෂණ වැඩසටහන්වල උපයෝග්‍යතාව උදෙසා වගා කිරීම සහ විවිධත්වය සංරක්ෂණය පිණිස උසස් ඵලදාවකින් මෙන්ම මනා ගුණත්වයකින් යුත් බෙලි ප්‍රභේදයක් / ප්‍රභේද හඳුනාගැනීමට දිවයිනෙහි විවිධ ප්‍රදේශවලින් ජානප්ලාස්ම රැස්කිරීම ඒවා සහ ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකු තුළ ඇගයීම සිදු කෙරෙමින් පවතියි. මේ වන විට විවිධ ප්‍රදේශවලින් ජානප්ලාස්ම 36ක් රැස්කරනු ලැබූ අතර බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ජානප්ලාස්ම දෙකක් හඳුනාගන්නා ලදී. බෙලි ප්‍රභේදවල පුෂ්පීය ජෛව විද්‍යාව පිළිබඳ අධ්‍යයන තවදුරටත් සිදු කෙරෙමින් පවතියි. පුෂ්පීය ලක්ෂණ අතුරින් බොහොමයක් හඳුනාගෙන තිබේ.

වෙනත් පලතුරු සහ දෘඪ ඵල බෝග (Nut Crops)

හිතකර විකෘති ලබාගැනීම සඳහා බෙලි, මැංගුස්ටින් සහ දෘඪ ඵල යනාදියෙහි බීජ, ගැමා ප්‍රවිකිරණයට ලක් කරන ලදී. අලුතින් හඳුනාගන්නා ලද විකෘති ඇගයීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.

ජම්බු ප්‍රභේද 3ක (ලිඳුල ග්‍රීන්, ගෝල්ඩන් පින්ක් සහ රුබි රෙඩ්) පුෂ්පවල රූපානුදර්ශ විද්‍යාව සහ ජෛව විද්‍යාව ද පරාගන රටාව ද අධ්‍යයනය කරන ලදී. විවිධ පරාගන ක්‍රමවලට අදාළව පලතුරුවල ලක්ෂණ ද එලදාව පිළිබඳ දත්ත ද වාර්තාගත කෙරිණි.

අන්‍යෝදාවල පුෂ්පීය රූපානුදර්ශ විද්‍යාව, පුෂ්ප ජෛව විද්‍යාව, පරාගණ ක්‍රමවේද, කලංක ග්‍රාහකත්වය සහ පරාගවල ජීව්‍යතාව අධ්‍යයනය කරන ලදී.

වෙරළවල සහ සැපදිල්ලාවල පුෂ්ප රූපානුදර්ශ විද්‍යාව සහ පුෂ්ප ජෛව විද්‍යාව හදාරනු කරනු ලැබීය.

එකම කුලයක් තුළ අන්තර්විශේෂ දෙමුහුම්කරණය මගින් නව දෙමුහුම් දර්ශ බිහිකිරීම (පැසිල්ලොරේසියේ, අන්‍යෝන්‍යසියේ සහ බ්‍රොමීලියේසියේ)

ආහාර, ඖෂධ සහ අලංකරණය සඳහා භාවිතය ඉහළ නැංවීම පිණිස දැනට පවතින බෝගවලින් එකී අවශ්‍යතා පෙන්නුම් කරන ලක්ෂණ සහිත ප්‍රවේණි දර්ශ උපුටා ගැනීම සඳහා පැසිල්ලොරේසියේ කුලයේ පැසිල්ලෝරේන් ගණය තුළත් අන්‍යෝන්‍යසියේ කුලයේ අන්‍යෝනා ගණය තුළත් බ්‍රොමීලේසියේ කුලයේ ඇන්‍යෝන්‍යසියම් ගණය තුළත් අන්තර් විශේෂ දෙමුහුම්කරණ සිදු කරන ලදී. සමස්ත දෙමුහුම් සංයෝජන සංඛ්‍යාව 76ක් වන පරිදි අන්තර් විශේෂ තුනක් අතරද සමස්ත දෙමුහුම් සංයෝජන සංඛ්‍යාව 54ක් වන පරිදි අන්‍යෝදා විශේෂ තුනක් අතර ද අන්තර් විශේෂ පරාගන සිදුකෙරිණි. රැස්කළ විශේෂවල පුෂ්ප ජීව විද්‍යාව අධ්‍යයනය කෙරෙමින් පවතින අතර *Annona muricata* සඳහා එලදායි කෘත්‍රීම පරාගණ ශිල්පීය ක්‍රම තහවුරු කර ගන්නා ලදී.

ශාක විද්‍යාව

කෙසෙල් කැනක පහළ ඇවරි වෙන්කිරීම, වර්ධක උත්තේජන ශාකයට ලබාදීම සහ එල නෙළීමේ නිවැරදි අවස්ථාව ආදී වශයෙන් ඇතැම් විශේෂ කළමනාකරණ යෙදවීම් මගින් කෙසෙල්/ මියුසා විශේෂයේ මිල්ලුව සුවදැල් ප්‍රභේදයෙන් ඉහළ එලදාවක් සහ උසස් තත්ත්වයක් අපේක්ෂාවෙන් පරීක්ෂණ කිහිපයක් සිදු කර ඇත.

මොරොයියන් හට ගැනීමෙන් සති 15ක දී සහ 16ක දී පළමු ශාකයෙහි ඉහළ එලදාවක් සහ උසස් තත්ත්වයෙන් යුත් කෙසෙල් කැන් හටගත් අතර දෙවන ශාකය සම්බන්ධයෙන් ද තත්ත්වය එලෙසින් ම සාර්ථක විය.

කෙසෙල් ඇවරි අතර අක්කපාන (*Kalanchoe pinnata*) පත්‍ර විවිධ ක්‍රමවේදයන්ට අනුව ඇසිරීම මගින් කෙසෙල් ගෙඩිවල එලදාව සහ තත්ත්වය සාධනීය අන්දමින් ඉහළ නැංවිණි. දෙවැනි ශාකය සඳහා අත්හදා බැලීම් අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

ළපටි මැංගුස්ටින්වල ප්‍රරෝහණ ශිෂ්‍යතාව වැඩි කිරීම සඳහා ගිබරලික් අම්ලය, තයෝයුරියා ඩෙක්ස්ට්‍රෝස් සහ පත්‍ර පෝෂක යනාදියෙහි බලපෑම නිශ්චය කිරීමට පර්යේෂණ පවත්වන ලදී. මැංගුස්ටින් බිජාංකුර වර්ධනය කෙරෙහි ගිබරලික් අම්ලය මිලියනට කොටස් 500ක් හා පත්‍ර පෝෂක මිලියනයට කොටස් 2500ක මිශ්‍රණය එලදායි බව එහිදී නිගමනය විය.

මුල් ඇද්දවීමේ හෝ(ර්)මෝන තිබිය දී ශාක කඳ විවිධ ආකාරයට කප්පාදු කිරීම මගින් අන්‍යෝදා (*Annona muricata* L.) ප්‍රචාරණය කිරීමේ දී ඇති කරන බලපෑම හඳුනාගැනීම සඳහා පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. වාණිජමය හා කුඩා පරිමාණ වගාවන් සඳහා මෙම ශාකයේ ස්කන්ධ ප්‍රචාරණයට හෝ(ර්)මෝන ප්‍රතිකාර කරන

ලද මෘදු දැව සහිත කඳ කප්පාදු ක්‍රමය සුදුසු යැයි නිර්දේශ කිරීමට හැකිවිය.

බෝග ආරක්ෂණය ශාක ව්‍යාධිවේදය

අණුක තාක්ෂණය මගින් ITS1 සහ ITS4 ප්‍රථමක (Primers) භාවිතයෙන් නුමුහුම් *Fusarium solani* සහ *Rigidophorus microporus* විශේෂ වෙන් කොට හඳුනාගන්නා ලදී. වාර්තා වූ ව්‍යාධිජනකයෝ පිළිවෙලින් ශාක පාමුල මූලසන්ධියෙහි පාදස්ථ කුණුවීම සහ සුදු මලකඩ රෝගය යනාදී රෝගවලට හේතු වන්නා වූ තාවකාලික / අභම්බෙන් දැකිය හැකි කාරකයෝ ය. කොස්ගස්වල මූල ගෝලයෙන් ප්‍රතිවිරුද්ධ දිලීර සොයා ගන්නා ලදී.

රසායනික හා භෞතික විකෘතිකාරක භාවිතයෙන් කෙසෙල්වල නලස්ථ විකෘතිකාරකය (රෝපණ) වගා මාධ්‍ය පනහක් සකස් කරන ලදී. රෝග ලක්ෂණ සහිත කෙසෙල් පැලවලින් *Fusarium oxysporium* හි ප්‍රාරම්භක රෝපණ විස්සක් පිළියෙල කරන ලදී. පැනමා රෝගයට ඔරොත්තු දෙන / ප්‍රතිරෝධී විකෘති සහිත කෙසෙල් ශාක බිහි කිරීමේ පර්යේෂණ තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

කීට විද්‍යාව

පේරවල මූල ගැටිති රෝගය සඳහා හේතුවෙන නෙමටෝඩා විශේෂ ලෙස *Meloydogyne incognita* හඳුනාගන්නා ලද අතර මෙය සිදුකරන ලද්දේ වාර්ෂික රටාව සහ සම්මත රටාව සැසඳීමෙනි.

බද්ධ පේර ශාක සඳහා යොදා ගත හැකි මූල ගැටිති නෙමටෝඩාවන්ට ප්‍රතිරෝධී මූල සංචිතයක් ලෙස කොස්ටාරිකානු පේර (*Psidium friedrichstalianu*) හඳුනා ගනු ලැබ තිබේ.

පරීක්ෂා කරන ලද නෙමටෝඩා නාශක අතර තවත් පැල සඳහා ‘ඇබැමෙක්ටින්’

වඩාත් කාර්යක්ෂම මුල්ගැටිති නොමටෝඩා පාලකයක් විය.

කෙසෙල් ගුල්ලන් මර්දනයට ව්‍යාජ කඳ උගුල් සඳහා උගුලකට ඩයසිනොන් ග්‍රෑම් 50, හයිඩ්‍රිජන් ඔක්සලේට් ග්‍රෑම් 4 (එවිසෙක්ටස්) සහ ෆයිප්‍රොනිල් ග්‍රෑම් 10ට ග්‍රෑම් 3ක් නිර්දේශ කෙරේ.

පලතුරු මැස්සන් පාලන වැඩසටහන සඳහා යොදාගනු ලබන ප්‍රෝටීන් ඇමක් යෙදු ඉසින (ප්‍රෝටීන් බේට් ස්ප්‍රේයිං) ක්‍රමවේදයට විකල්පයක් වශයෙන් ප්‍රෝටීන් ඇමක් යෙදු උගුල් (ප්‍රෝටීන් බේට් ට්‍රැප්) ක්‍රමවේදය යොදා ගත හැකිය. විද්‍යාගාර පරීක්ෂණවලින් අනතුරුව පේරවලට හානිකර පිටිමකුණා සම්බන්ධ වැඩිදුර අත්හදාබැලීම් සඳහා උද්භිද විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ තුනක් තෝරා ගන්නා ලදී.

පරපෝෂනයන් බෝ කිරීම සඳහා පහසුකම් වැඩිදියුණු කෙරිණි.

ආහාර විද්‍යාව සහ තාක්ෂණය

තෝරාගනු ලැබූ පලතුරු බෝගවල පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම සඳහා පැකේජයක් නිර්මාණය කිරීමේ අත්හදාබැලීම් සිදු කෙරෙමින් පවතී.

අන්තෘසි මලෙහි විවිධ අවස්ථා තුනක දී නැග්තලින් ඇසිටික් ඇසිඩ් (NAA) ආලේප කිරීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ සිදු කළ අතර එය පලතුරෙහි ප්‍රමාණය වැඩිවීම කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කර තිබේ. අන්තෘසිවල අභ්‍යන්තර දුඹුරු පැහැවීම් අවම කිරීම සඳහා අන්තෘසි මලෙහි විවිධ අවස්ථා 3කදී පත්‍ර මත කැල්සියම් දියර ඉසින ලදී. වෙනස් වූ ප්‍රතිකාර හතරක් අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් නිරීක්ෂණය නොවීය. පරීක්ෂණ තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද භෞතික හා රසායනික පරාමිතින් අනුව එල වල කොළ

කහ අතරමැදි පැහැයක් පෙන්නුම් කරන අවධිය ජේර ඵලදාව නෙළීමේ උචිත අවධිය ලෙස අත්හදා බැලීම්වල දී හඳුනාගන්නා ලදී. මෙම ප්‍රතිඵල තහවුරු කිරීමේ පර්යේෂණ තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

Annona muricata හි ඵල නෙළීමේ දර්ශක සෙවීම සඳහා කන්න දෙකක දත්ත පරීක්ෂා කිරීමේ දී මෙම පලතුරු කායික විද්‍යාත්මක පරිණතභාවය අත්කර ගැනීම සඳහා සති විස්සේ සිට තිහ දක්වා කාලයක් ගන්නා බව හෙළි විය. ඉහළ විචල්‍යතාවකට හේතුවන සාධක හඳුනාගැනීම සඳහා වෙනස් පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කරනු ලැබීය.

අනෝදා ඵලවල වර්ධන අවධි හතරක් සඳහා ගිබරලික් අම්ලය (ජීඒ 3 - තාක්ෂණික ශ්‍රේණිය) මිලියනයට කොටස් 250,500 සහ 750 යන සාන්ද්‍රණ තුනකින් ලබා දුන් විට ඵලයෙහි ප්‍රමාණය වැඩිම අගය වාර්තා කරන ලද්දේ මිලියනයට කොටස් 750 සාන්ද්‍රණය මගිනි. එසේ වුව ද එය කෘත්‍රිම පරාගණයෙන් ලබා ගන්නා ලද ඵලවල ප්‍රමාණය හා සැසඳීමේදී බෙහෙවින් කුඩා විය. මේ සම්බන්ධ අධ්‍යයන තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

කොස් ශාකයෙන් ෆාට් ෆින්ග(ර්)ස් නිපදවීම ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ පවතී.

පාංශු පෝෂක කළමනාකරණය

කැල්සියම් (Ca), මැග්නීසියම් (Mg), බෝරෝන් (B), මැංගනීස් (Mn) සහ සින්ක් (Zn) මූලද්‍රව්‍ය පත්‍රමය පෝෂක ලෙස පැපොල් ශාකවලට සිදු කරන බලපෑම අත්හදා බැලූවිට කාලයත් සමග පත්‍ර තුළ Zn සංචිතය ඉහළ යාමත් Ca, Mg සහ Mn සංචිත පහළ යාමත් පෙන්නුම් කරන ලදී. මේ හේතුවෙන් Ca, Mg, B, Mn මූලද්‍රව්‍ය වැඩි වශයෙන් සැපයීමට සිදු විය.

විවිධ (පොස්පරස්) P මට්ටම්වලට සහ P ප්‍රභවවලට දක්වන ප්‍රතිචාර නිශ්චය කිරීම

සඳහා සමායෝජිත පරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබූ අතර P මට්ටම ඉහළ යාම අන්තාසිවල සිනි අන්තර්ගතය කෙරෙහි සෘණ බලපෑමක් ඇති කළේය.

ජෛව තාක්ෂණය

ගැමා ප්‍රවීණතා කරන ලද කුඩා පැළවලට *Fusarium* දිලීරමය බීජාණු කෘත්‍රීමව ආමුකුලනය කරනු ලැබ පැනමා මැලවීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී හෝ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩිදුර පරීක්ෂා කරන ලදී.

නාරං නලස්ථ අංකුර බද්ධය 10% සාර්ථකත්වයක් පෙන්නුම් කළ අතර බද්ධ කරන ලද කුඩා පැළ වල ඉතා දුර්වල මූල වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. කඳ / විභාජක සෛල ගුණනය නිරීක්ෂණය නොවූ හෙයින් පර්යේෂණය තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

සුවඳැල් පැළ වගාවට ගැටළුවක් වූ සර්වදේහ බැක්ටීරියා උවදුර මහහරවා ගැනීම සඳහා දෙයාකාරයක ප්‍රතිජීවක සංයෝජනවලින් සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත්විය. පරීක්ෂා කරන ලද ජෙනටාමයිසින් (Gentamicin) සහ ඇමොක්සිසිලින් (Amoxycillin) එක් වර්ගයකින් ලීටරයකට මිලිග්‍රෑම් 100 බැගින් වූ සංයෝජනය 80%ක පැවැත්මක් පෙන්නුම් කළ අතර ජෙනටාමයිසින් සහ රයිෆැම්පිසින් (Rifampicin) එක් වර්ගයකින් ලීටරයට මිලි ග්‍රෑම් 150 බැගින් වූ සංයෝජනය 100% පැවැත්මක් පෙන්නුම් කළේ ය.

රෝපණය කරන ලද, එකිනෙකට වෙනස් මසං ප්‍රභේද දෙකක නලස්ථ ප්‍රගුණනය සඳහා ප්‍රයත්න දරන ලද අතර ඇතැම් අංකුරවල ප්‍රගුණනය සිදුවන බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා පර්යේෂණය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

ගිනෝල් සංයෝග ස්වභාවය කිරීමත් කළු පැහැ වීමත් හේතුවෙන් මොරවල බාහිර ශාක කොටස් (අංකුරවල අග්‍රස්ථය) ස්ථාපනය අසීරු බව නිරීක්ෂණය විය. කළු පැහැ ගැනීම මහ හරවා ගැනීමේ සහ අංකුර ප්‍රගුණනය වීමේ මාර්ග සහ ආකාර සෙවීමේ පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මොර ශාකවල මූල සංචිත සුලභතාව සීමිත බැවින් අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය ගැටලු සහගත වී තිබේ. එබැවින් මූල සංචිතවල නලස්ථ ප්‍රගුණනය ද විමසා බලමින් පරීක්ෂණ කටයුතු අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

බීජ රහිත ජේර ජානප්ලාස්ම ලේයර් කරන ලද කුඩා පැල ක්ෂේත්‍රයේ දී ඇගයීමට ලක් කෙරෙමින් පවතියි. නලස්ථ අංකුර ප්‍රගුණනය සහ මුල් අද්දන ලද ක්ෂුද්‍ර කප්පාදු නිෂ්පාදනය සඳහා අත්හදාබැලීම් සිදු කෙරේ. නලස්ථ ප්‍රගුණනය තවමත් නිරීක්ෂණය නොවූ අතර බාහිර අංකුර අග්‍රස්ථ ශාක කොටසෙහි වූ උච්ච ගිනෝලමය සංයෝග මේ සඳහා අහිතකර ලෙස බලපා ඇති බව පෙනීයයි. ඒ බව තහවුරු කිරීමට අදාළ අත්හදාබැලීම් තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වේ.

විශේෂ ව්‍යාපෘති

ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන 2016 - 2018

පලතුරු ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහන (වැය ශීර්ෂ 118 -2 -3 -20 -2502 (15))

වාණිජ පලතුරු ගම්මාන 2000ක් ස්ථාපනය සඳහා මෙම වැඩසටහන යටතේ රු.මිලියන 194ක් වෙන් කරන ලදී. එක් ගම්මානයකට පලතුරු පැල 900ක් ඇතුළත් වූ අතර එක් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයක් තුළ ප්‍රතිලාභීහු උපරිම වශයෙන් 20දෙනෙක් ඇතුළත් වූහ.

දිවයින පුරා පලතුරු ගම්මාන 1120කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ස්ථාපනය කෙරිණි.

වගු අංක 1.3.2: ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපිත පලතුරු ගම්මාන සංඛ්‍යාව

පලතුරු වර්ගයේ නම	පලතුරු ගම්මාන සංඛ්‍යාව
රඹුටන්	14
අනෝදා	135
කෙසෙල්	27
මැංගුස්ටින්	08
පැපොල්	148
පැණි දොඩම්	108
නාංර	23
දිවුල්	17
දෙළුම්	83
පැණන්ෆාට්	66
දෙහි	94
අඹ	224
ජේර	121
අන්නාසි	32
අලිජේර	03
ඇඹැල්ලා	01
පෙයා(ර්)ස්	03
දුරියන්	16

- බිබිල පැහිරි පර්යේෂණ ස්ථානයේ පැල තවාන මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පිහිටුවන ලදී.
- පොලි ගෘහ දෙකක් (මීටර 6 x මීටර 12), දැල් ගෘහයක් ද (අඩි 18 x අඩි 50) සහ බඳුන් තබන්නා වූ ස්ථානයක් සහ පැළ තවාන වටා ආක්ෂිත වැටක් ගොඩනගන ලදී.

ආහාර ගම්මාන සංවර්ධන වැඩසටහන (වැය ශීර්ෂ 285-2-2-9-2502)

මෙම වැඩසටහන සඳහා රු.මිලියන 15ක් වෙන්කරන ලදී. උසස් තත්ත්වයේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය විශාල ප්‍රමාණයක් මේ යටතේ නිෂ්පාදනය කරන ලද අතර පලතුරු ගම්මාන 25ක් ස්ථාපිත කෙරිණි.

වගු අංක 1.3.3: පලතුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිෂ්පාදිත රෝපණ ද්‍රව්‍ය

බෝගය	පැල සංඛ්‍යාව
දෙළුම්	18,000
පැණි දොඩම්	15,000
දිවුල්	6,000
අඹ	
• වෙල්ලෙයි කොලොම්බන්	3,000
• වොම් EJC	2,000
නාරං	8,000
අනෝදා	25,000
දුරියන්	4,000
රඹුටන්	6,000
සැපදිල්ලා	500

වගු අංක 1.3.4: පලතුරු ගම්මාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ස්ථාපිත නව පලතුරු ගම්මාන

පලතුරු ගම්මාන වර්ගය	ගම්මාන සංඛ්‍යාව	ස්ථාපිත දිස්ත්‍රික්කය
දෙළුම්	02	අම්පාර, හම්බන්තොට
පැණි දොඩම්	03	පොළොන්නරුව, ගාල්ල, කුරුණෑගල
දිවුල්	02	පොළොන්නරුව, හම්බන්තොට
අඹ	05	අම්පාර - 2, පොළොන්නරුව, අනුරාධපුර, මාතලේ
නාරං	03	පොළොන්නරුව, මාතලේ, කෑගල්ල
අනෝදා	04	මහනුවර - 2, ගම්පහ, කුරුණෑගල
දුරියන්	03	ගම්පහ, මාතලේ, කෑගල්ල
රඹුටන්	03	මහනුවර - 2, ගාල්ල

මීට අතිරේක වශයෙන් පහත සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සපුරාලන ලදී.

- කනන්විල පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේහි පැල තවාන් 2ක සහ බිබිල පැහිරි පර්යේෂණායතනයෙහි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය.

- පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - සෑම පැල තවානකමට සහ පොලි ගෘහ දෙකකට විසිරි ජලසැපයුම් පද්ධතිය යොදා ගැනීම.
- බිබිල පැහිරි පර්යේෂණායතනයෙහි, පොලි ගෘහ දෙකක් ස්ථාපනය

- (මීටර 6 x මීටර 20) සහ දැල් ගෘහ (අඩි 18 x අඩි 50)

ජෛව විවිධත්වයෙන් යුතු පලතුරු උද්‍යාන ව්‍යාපෘතිය වැය ශීර්ෂ 285-FR-FRI-2-2-10-10-2502

2016 වසරේ දී රු.මිලියන 16කි ප්‍රතිපාදන වෙන්කරන ලද මෙම ව්‍යාපෘතිය FRDI හි ප්‍රධානතම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියයි. දැනටමත් ස්ථාපිත පලතුරු වතු නඩත්තු කිරීම, නව පලතුරු උයන් නිර්මාණය සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය මෙම ව්‍යාපෘතියට ඇතුළත් වෙයි.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින් 2016 වසරේ දී හෙක්. 25ක වසරියකින් යුත් භූමිභාගයක දුරියන් සහ නාරං මව් ශාක පලතුරු උද්‍යාන පිහිටුවන ලදී. පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීමේ කටයුතු ද අවසන් කර තිබේ.

කුණ්ඩසාලේ පිහිටි පලතුරු ප්‍රභේද සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය සංවර්ධනය සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ රු. මිලියන 7ක් ප්‍රතිපාදනය කරන ලදී. 2016 වසරේ දී හෙක්ටයාර පහක භූමි ප්‍රදේශයක පැතිරුණු පලතුරු වතු සංවර්ධන කෙරිණි. එළිමහන් පුහුණු සහ සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව ඉදිකිරීමේ කටයුතු නිම වී තිබේ. 2016 ඔක්තෝබර් මස 14 වැනි දින මෙය විවෘත කරන ලදී.

කප්පාදු කට්ටල බෙදා හැරීම

පලතුරු නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා 2016 වසරේ දී කප්පාදු කට්ටල 220ක් බෙදාහරින ලදී. තරුණ ගොවි සමාජයෙන් මේ සඳහා ප්‍රතිලාභීභූ තෝරාගනු ලැබූහ. පලතුරු ශාක කප්පාදුව සඳහා ගම් මට්ටමින් කණ්ඩායමක් ගොඩනැගීම තරුණ ගොවි සමාජ පිහිටුවීමෙන් අරමුණු කෙරේ.

බස්නාහිර පළාතේ පාසල් තුළ පලතුරු පරිභෝජනය ඉහළ නැංවීම

පාසල් කාලවේලාව තුළ ශිෂ්‍යයන් විසින් පිෂ්ඨමය ආහාර පරිභෝජනය කරනු ලැබීම අවම කිරීමත් පෝෂදායී ආහාර කෙරෙහි ඔවුන් තුළ රුචිකත්වය වර්ධනය කිරීමත් අරමුණු කොට මෙම වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී. සැකසූ දේශීය පලතුරු ග්‍රෑම් 200ක් සහ පලතුරු යුෂ මිලිලීටර 300ක් රු.25 බැගින් අලෙවි කෙරේ. 2016 වසරේ දී පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන මේ සඳහා ආධාර කළේය. බස්නාහිර පළාතේ පාසල් භූමිවලින් පිටත අලෙවි කුටි ආරම්භ කිරීම සඳහා ව්‍යවසායකයෝ දෙසිය දහහත් දෙනෙක් පුහුණු කරනු ලැබූහ. මේ වන විට කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ පාසල් 7ක් ද, ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ පාසල් 8ක ද කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාසලක ද මෙවැනි අලෙවි කුටි ආරම්භ කර තිබේ.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් ඉපැයු ආදායම

2016 වසරේ දී බද්ධ පැළ 23,237ක් ද ලේය(ර්) පැළ 3,377ක් ද රඹුටන්, දුරියන්, බෙලි, සැපදිල්ලා, අඹ, වෙරළ, කොස්, ජම්බු, කාමරංගා, මැංගුස්ටින්, අනෝදා, ජේර, මැන්ඩරින්, දුරියන් කොස් (වෙම්පඩක්), ගඩුගුඩා, සිටුස්, ලොව් සහ කෙසෙල් බීජ පැළ 3,377ක් මෙම ආයතනය මගින් අලෙවි කෙරිණි.

සමාජ ආර්ථික කටයුතු

පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන ඇගයීම (2013 -2015)

තුන් අවුරුදු පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන වසර 2013 දී ආරම්භ කරන ලද අතර එය වසර 2015 දී අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කළ මුත් පසුව එය 2016 වසර තෙක් දීර්ඝ කරන ලදී. පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ පැණි දොඩම් ගම්මාන 2ක්, දිවුල් ගම්මාන 3ක්, අනෝදා ගම්මාන 3ක්, අඹ ගම්මාන 2ක් සහ මිදි ගම්මානයක් වශයෙන්ද පෙයා(ර්)ස් සහ අන්තාසි ගම්මානයක්

බැගින් ද ලෙස පලතුරු ගම්මාන 13ක ගොවි ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ කාර්යසාධන පිරික්සුම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පාලන / අගැයීම් සිදු කරන ලදී. මෙම පලතුරු ගම්මාන වර්ෂ 2013 -2015 කාලය තුළ ස්ථාපනය කරන ලදී. එක් එක් පලතුරු ගම්මානයෙන් ප්‍රතිලාභීන් ගේ නියැදියක් තෝරා සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක් කොට ප්‍රශ්නාවලියක් ආධාරයෙන් රැස්කරගත් තොරතුරුවලට අනුව වත්මන් තත්ත්වය සොයා බලන ලදී. සමීක්ෂණයෙන් අනාවරණය කර ගන්නා ලද්දේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් විසින් වරින් වර පලතුරු ගම්මාන නිරීක්ෂණය කරනු ලැබ තිබෙන්නේ විශේෂ පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය බවයි. නිසි අවස්ථාවේදී පැල බෙදා හැරීම, සුදුසු වගාකරුවන් තෝරා ගැනීම ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ළඟා කර ගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයෝය.

පලතුරු සතිය ප්‍රදර්ශනයේ දී සිදු කළ සමීක්ෂණය

පලතුරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය ජූලි මස 8 -12 දක්වා කාලය තුළ ආයතන පරිශ්‍රයේ දී ‘පලතුරු සතිය’ ප්‍රදර්ශනය පැවැත් වූයේය. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ ජනතාව අතර පලතුරු වගාව සහ පරිභෝජනය ඉහළ නැංවීමයි. ප්‍රතිලාභීන්ට වගා ශිල්පීය ක්‍රම සහ කරුණු සැපයීම සඳහා තාක්ෂණික කුටි 20ක් ප්‍රදර්ශනය කෙරිණ. නැවුම් පලතුරු, පලතුරු නිෂ්පාදන කුටි 47ක් ද ගොවිපළ උපකරණ කුටි 10ක් ද තවත් පැල අලෙවිකරණ කුටි 9ක් ද එහි විය. ප්‍රදර්ශනයට සහභාගී වූ ප්‍රතිලාභීහු 500 දෙනෙක් අදාළ කර ගනිමින් සිදු කළ සමීක්ෂණයෙන් හෙළි වූ කරුණුවලට අනුව නියැදිවලින් බහුතරය (55) කළුතර දිස්ත්‍රික්කයෙන් සපයන ලද අතර සෙසු නියැදි සංඛ්‍යාත්මක වශයෙන් කොළඹ සහ ගම්පහ ලෙස පිළිවෙලින් අවරෝහණය විය. එසේ ම සමස්ත නියැදි සංඛ්‍යාවෙන් 90%ක්ම අවම වශයෙන් පලතුරු පැල එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් ගෙනැවිත් තිබුණි. සමස්ත නියැදියෙන්

90%ක්ම ස්වකීය ගෙවත්තෙහි පලතුරු පැල වගා කරති.

සේවා

භොරණ FRDI පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රවල සහ බාහිර වගාකරුවන් සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, නියැදි රැස් කිරීම, රෝග සහ කෘමි උවදුරු හඳුනාගැනීම. නිර්දේශ ලබාදීම යනාදිය සිදු කෙරිණි. නියැදි 62ක රෝග විනිශ්චය කරන ලද අතර බාහිර වගා කරුවන්ට නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී. FRDI පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ පැල තවානෙහි නියැදි 30ක රෝග විනිශ්චය කෙරිණි.

පාංශු නියැදි 631ක් සහ ශාක පටක නියැදි 30ක් විශ්ලේෂණය කරන ලදී

පලතුරු වගාව සම්බන්ධයෙන් ගොවිහු 2000ක් දැනුවත් කෙරිණි.

පුහුණු සහ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන්

කෘෂිකර්ම නිලධාරීන්, ගොවීන් සහ ව්‍යවසායකයන්, ගුරුවරුන්, විද්‍යාර්ථීන් සහ කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා අපේක්ෂකයන් 1003ක් සඳහා පලතුරු වගාව, පලතුරු බෝගවලට බලපාන පළිබෝධ සහ රෝග පෙළුම තාක්ෂණය (පටක රෝපණය) පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා අපේක්ෂකයන් සහ විද්‍යාර්ථීන් 32ක් සඳහා රැකියා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීය. පලතුරු වගාව පිළිබඳ දැනුම ලබා ගැනීම සඳහා ආයතනයට පැමිණි පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව 3551කි.

වෙනත් අමාත්‍යාංශවල නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව 4ක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් දෙදෙනෙකු ඔවුන්ගේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති FRDI හි දී සම්පූර්ණ කළහ.

ජන මාධ්‍ය

FRDI විද්‍යාඥයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් 2016 වසර තුළ පලතුරු බෝග වගාව, පලිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය, පටක රෝපණය, ආහාර සැකසුම සම්බන්ධයෙන් ගුවන්විදුලි සජීවී වැඩසටහන් අටක් සහ රූපවාහිනී වැඩසටහන් 3ක් විකාශය කෙරිණි.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

බෝග වැඩිදියුණු කිරීම

- බීජ රහිත පේර නිෂ්පාදනය
- වාණිජ වගාව සඳහා ඉහළ ඵලදාවක් සහ උසස් තත්ත්වයේ දුරියන් නිෂ්පාදනය
- දෙමුහුම්කරණය මගින් ඉහළ ඵලදාවක් සහ උසස් තත්ත්වයේ දුරියන් නිෂ්පාදනය
- ඉහළ ඵලදාවක් සහ උසස් තත්ත්වයේ බීජ රහිත / බීජ අඩු සිටුස් විකෘති ප්‍රභේද (නස්තාරං HOCR 24) නිෂ්පාදනය, බෙලි ජානප්ලාස්ම රැස්කිරීම, අගැයීම සහ වර්ගීකරණය සහ වරණය
- බෙලිවල පුෂ්ප ජෛව විද්‍යාව සහ පුෂ්පීකරණ රටාව අධ්‍යයනය
- දෘඪ ඵල බීජමය කාර්යයන් සඳහා විභව්‍යතාවක් දක්වන බෝග / ප්‍රභේද (ආමන්ඩ්, වල් දෙල් සහ කොස් දෙල්) හඳුනාගැනීම සහ තේරීම.
- ඉහළ අස්වනු සහ උසස් තත්ත්වයේ සිටුස් (දොඩම් සහ මැන්ඩරින්) ප්‍රභේද නිෂ්පාදනය
- සැලැක් / ස්නේක් ෆාට් (*Salacca zalacca*) ප්‍රභේද අගැයීම
- විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවල ගැලපෙන ඉහළ අස්වැන්නක් ලබාදෙන උසස් තත්ත්වයේ අඹ වගාවන් හඳුන්වා දීම.

- නිෂ්පාදනය සහ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස බෙලි, ජම්බු, වෙරළ, අනෝදා සහ සැපදිල්ලා යනාදියෙහි පුෂ්පීකරණය සහ පුෂ්ප ජෛව විද්‍යාව වර්ගීකරණය.
- මනා ගුණාත්මකභාවයකින් යුත් කොස් ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම.
- හොරණ පැපොල් දෙමුහුම් - 1 හි බීජ නිෂ්පාදනය
- Passifloraceae, Annonaceae සහ Bromeliaceae කුල තුළ අන්තර් විශේෂ දෙමුහුම්කරණය මගින් නව දෙමුහුම් ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීම.
- දෙමුහුම්කරණය සහ ප්‍රභේදමය වරණය මගින් කහ පැහැති පැෂන් ෆාට් (*Passiflora edulis* f. *flavicarpa*) ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම.
- අඹවල දෙමුහුම් දර්ශ හඳුන්වා දීම.
- ස්ව සංගත ප්‍රවේණිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය සහ පැෂන් ෆාට් මොටිල් වෛරස් ප්‍රතිරෝධීදර්ශ හඳුනා ගැනීම
- ගඩුගුඩා රැස්කිරීම, අගැයීම සහ වරණය
- ඵලදාවෙන් සහ ගුණාත්මකභාවයෙන් ඉහළ අනෝදා ප්‍රභේද (අනෝදා, වැලි අනෝදා, සීනි අනෝදා යනාදිය) හඳුන්වා දීම
- විකෘති ජනනය මගින් ඉහළ ඵලදාවක් සහ ගුණාත්මකභාවයක් ලබා දෙන ප්‍රභේද බිහි කිරීම

ශාක විද්‍යාව

- විවිධ පුහුණු සහ කප්පාදු ශිල්පීය ක්‍රම භාවිතා කොට අඹ ශාකවල වියන පාලනය කිරීමෙන් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම
- අඹ වගාවන් 3ක් සඳහා පාලිත තත්ත්ව සහ විවෘත පරිසරය තුළ විවිධ ඝනත්ව පරතර පරීක්ෂා කිරීම.

- ආර්ද්‍රතා ආතති තත්ත්ව සහ PGR ආදේශ කිරීමෙන් ඇති කරමින් පාලිත සහ විවෘත අවකාශ යටතේ අඹවල මල් හටගැනීම ප්‍රේරණය
- අනෝදා (*Annona muricata* L.) වල කුඤ්ඤාකාර බද්ධයේ සාර්ථකත්වය සම්බන්ධයෙන් මූල සංචිතයේ සහ අනුප්‍රයේ වර්ධන අවස්ථාවේ බලපෑම.
- මිල්ලෑව සුවඳැල් කෙසෙල් ප්‍රභේදයෙහි ගුණාත්මකභාවය සහ ගබඩාකාලය සම්බන්ධයෙන් කෙසෙල් කැනෙහි වයසේ බලපෑම
- අස්වැන්න සහ ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි අනෝදා (*Annona muricata* L.) ශාක අතර පරතරයේ බලපෑම
- බීජ රහිත අනෝදා නිෂ්පාදනය කෙරෙහි වර්ධන පාලකවල භාවිතය.
- කෙසෙල්වල ඵලදාව සහ ගුණාත්මකභාවය කෙරෙහි ඇවරි කිරීම සමග *Kalanhoe pinnata* වල බලපෑම
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කෙරෙහි සහ අන්තෘසි නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම කෙරෙහි විවිධ වූෂක භාවිතා කිරීමේ හැකියාව

ආහාර විද්‍යාව සහ තාක්ෂණය

- කොස්වලින් වෙරිටබල් ෆින්ගර්ස් නිෂ්පාදනය

පාංශු පෝෂක කළමනාකරණය

- පැපොල් සහ පැෂන්ෆෘට් සඳහා වගා භූමියට විශේෂිත පොහොර නිර්දේශ කිරීම මගින් පොහොර භාවිතය අඩු කිරීම
- මැංගුස්ටින්වල රෝග ආසාදන අඩු කිරීම සඳහා ජෛව ජීද්‍ර කාන්දු ක්‍රමය භාවිතය
- කෙසෙල්වල ඵලදාව ගුණාත්මකභාවය සහ පසු අස්වනු ජීව කාලය

සම්බන්ධයෙන් පොටෑසියම් පත්‍ර පෝෂකවල බලපෑම

- පැපොල් සඳහා විවිධ පෝෂක වර්ග තුනක් පරීක්ෂාවට භාජනය කිරීම

ශාක ව්‍යාධිවේදය

- පැනමා රෝගයට ඔරොත්තු දෙන / ප්‍රතිරෝධී කෙසෙල් විකෘති ප්‍රභේද පටක රෝපණ ක්‍රමය මගින් හඳුන්වා දීම
- සමෝධානික ක්‍රමය මගින් බහුවාර්ෂික පලතුරු ශාකවල මුල්වලට වැළඳෙන රෝග කළමනාකරණය

ජෛව තාක්ෂණය

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශිත ප්‍රභේදයක් වන මිල්ලෑව සුවඳැල් කෙසෙල් ප්‍රභේදයෙහි ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
- ප්‍රේරිත විකෘති මගින් කෙසෙල් බෝග ප්‍රවර්ධනය
- මැන්ඩරින්වල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
- ඌන උපයෝජිත පලතුරු බෝගවල (මසන්, මොර) ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය.

පසු අස්වනු තාක්ෂණය

- *Annona muricata* වලට අදාළව ඵලදාව නෙළීමේ සුවිපත්‍රයක් නිර්මාණය කිරීම.
- තෝරාගනු ලැබූ බෝග කිහිපයකට (අන්තෘසි, පේර, අලිපේර) අදාළව පසුඅස්වනු හානිය අවම කිරීමේ පැකේජයක් හඳුන්වා දීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.
- මුරුසි අන්තෘසිවල ගුණාත්මකභාවය සහ ගබඩා කාලය මත පූර්ව අස්වනු (බෝග වර්ධන නිශේධක PGR සහ පත්‍ර කැල්සියම්) සහ පසු අස්වනු ප්‍රතිකාරවල (ද්‍රව්‍ය ඇසිරීම සහ ගබඩා තත්ත්ව)

බලපෑම, පරීක්ෂණ තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

- තෝරාගනු ලැබූ පලතුරුවල (පේර, අලිපේර) නිවැරදි පරිණත අවස්ථාව හඳුනාගැනීම.
- තෝරාගනු ලැබූ පලතුරු බෝගවල (අඹ, රඹුටන්) ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කර ගැනීම සහ ගබඩා කාලය දීර්ඝ කර ගැනීම
- පලතුරුවල පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- අන්තෘසි, අඹ සහ රඹුටන් යන පලතුරුවලින් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සැකසීම

කීට විද්‍යාව

- ප්‍රධාන පලිබෝධකයන් පාලනය තුළින් පලතුරු බෝගවල එල නිපදවීමේ හැකියාව වර්ධනය.
- අපනයන වෙළඳපොළ සඳහා තෝරා ගත් පලතුරු බෝගවලින් (අඹ, රඹුටන්, අන්තෘසි, පේර, ඇපල්, පො(ර්)ස්, ස්ට්‍රෝබෙරි) අඛණ්ඩ පලතුරු නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීම පිණිස නවීන තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම
- පේරවල මූල ගැටිති නෙමටෝඩාවන් පාලනය.
- මූල සංචිත ප්‍රතිරෝධී බද්ධ පේර පැළ විශ්ලේෂණය
- පේර තවාන් පැළ සඳහා නෙමටෝඩා නාශක පරීක්ෂා කිරීම
- මූලගැටිති නෙමටෝඩාවන් අඩු කිරීම සඳහා වෙනත් කළමනාකරණ භාවිතයන්

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01	01
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	18	09
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	03	02
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික)	01	01
පරිපාලන නිලධාරී	01	01
ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	01	-
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	09	04
සංවර්ධන නිලධාරී	05	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	07	16
පර්යේෂණ සහකාර	35	19

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
ඉංජිනේරු සහකාර	01	-
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	10	10
තාක්ෂණික සහායක (ඉංජිනේරු)	01	01
තාක්ෂණික සහායක (ව්‍යාපෘති)	03	03
ගොවිපළ ලිපිකරු	01	01
රියදුරු	06	07
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02	02
ගබඩාකරු	01	01
කාර්මික ශිල්පී	01	-
වඩුකරු	01	-
පෙදරේරුකරු	01	-
විදුලි ශිල්පී	01	-
තාක්ෂණ ශිල්පී	01	-
පර්යේෂණ උප සහකාර	04	-
බද්ධකරු	03	03
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	-
මුරකරු	08	07
කම්කරු (ස්ථිර)	111	84
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	65	36
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්) - NARP ව්‍යාපෘති	-	15
එකතුව	305	226

1.3.1. පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානය - ගන්නොරුව

ගන්නොරුව පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානය පලතුරු බෝග වල ඵලදායිතාව හා නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීමේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කරනු ලබයි. බදුන්ගත පලතුරු බෝග වගාව හා පලතුරු පැල භාවිතා කරමින් භූමි අලංකරණය (බෝග මගින් භූමි අලංකරණය) ට මෙම වැඩසටහන් යටතේ ඉහළ පුමුඛතාවක් දෙනු ලැබේ. මීට අමතරව නිලධාරීන්ට, විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ට, උසස් ඩිප්ලෝමා හදාරන ශිෂ්‍යයන්ට, ගොවීන්ට හා වෙනත්

පාර්ශ්වකරුවන්ට, පලතුරු බෝග වගාව හා නඩත්තුව පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම මගින් ද මෙම ආයතනය ප්‍රජාවට සේවය සපයයි. ශාක ප්‍රචාරණ හා තවත් කළමනාකරණ අංශය, විවිධ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා සහ ධීවර හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය සඳහා ද ඌන භාවිත පලතුරු බෝග විශේෂ ඇතුළුව රෝපණ ද්‍රව්‍ය විශාල ප්‍රමාණයක්, නිෂ්පාදනය කරන අතර ජාතික අවශ්‍යතාවෙන් සැලකිය යුතු රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයක් සපයයි.

අයවැය

වගු අංක 1.3.1.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	5,077,384	4,246,530	84
මූලධන	2,075,000	1,662,999	80
ව්‍යාපෘති			
• පලතුරු ගම්මාන සංවර්ධනය			
○ ප්‍රදර්ශන හා පර්යේෂණ පලතුරු උද්‍යානයක් ස්ථාපනය කිරීම	500,000	474,432	95
○ අලිපේර හා කටු අනෝදා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය	300,000	112,418	37
• විශේෂ ශාක අභිජනන ව්‍යාපෘතිය			
○ නව කෙසෙල් ප්‍රභේද වරණය	600,000	472,610	79
○ මොර ප්‍රභේද සංවර්ධනය	700,000	675,000	96
• ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති			
○ දුරියන් ප්‍රභේද සංවර්ධනය	400,000	395,090	99
○ කෙසෙල් වල අස්වැන්න හා එහි ගුණාත්මය වැඩිදියුණු කිරීම	200,000	191,495	96
○ පැපොල් ප්‍රභේද සංවර්ධනය	769,000	626,731	81
○ අලිපේර බෝගය සංවර්ධනය	330,000	269,350	82

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
• ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන දේශගුණික සාධක වල බලපෑම අධ්‍යයනය	4,000,000	1,478,698	37
එකතුව	14,951,384	10,605,353	71
රඹුටන් පර්යේෂණ ඒකකය, එරම්ණිගොල්ල			
පුනරාවර්තන	124,000	102,750	83
මූලධන	300,000	300,000	100
එකතුව	424,000	402,750	95
උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළ - අඹතැන්න			
පුනරාවර්තන	776,850	714,615	92
මූලධන	575,000	430,635	75
වායාපාති			
• පලතුරු ගම්මාන	1,000,000	904,607	90
• ආහාර නිෂ්පාදනය	1,200,000	544,572	45
එකතුව	3,551,850	2,594,429	73
මුළු එකතුව	18,927,234	13,602,532	72

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

පලතුරු අභිජනනය - ප්‍රධාන පලතුරු

කෙසෙල්

වැදගත් ගති ලක්ෂණ අතර හොඳ ගුණාත්මක බවකින් යුතු වැඩි අස්වනු ලබාදීමේ හැකියාව සහිත පැනමා රෝගයට ඔරොත්තු දෙන ‘සීනි කෙසෙල්’ ප්‍රභේදයක් ගන්නොරුව ‘සීනි 1’ ලෙස හා හොඳ ගුණාත්මක බවකින් යුතු ‘රත් කෙසෙල් ප්‍රභේදයක්’ ගන්නොරුව රත් කෙසෙල් ලෙස නම් කර නිර්දේශ කරන ලදී. කෘත්‍රීම විකෘති අභිජනනය මගින් නිෂ්පාදිත ‘ඇම්බන්’ හා ‘කෝලිකුටු’ කෙසෙල් ශාක ඇගයීම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

පැපොල්

චක්‍රීය වරණය මගින් පැපොල් ආර සංවර්ධනය කරන ලද අතර නුමුහුන් ආර බිහි කරගැනීමේ ක්‍රියාවලිය දිගටම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

පේර

ඉහළ ගුණාත්මක බවකින් යුතු වැඩි අස්වනු ලබාදීමේ හැකියාව ඇති පේර ජාන දර්ශකයක් හඳුනා ගන්නා ලදී. පර්යේෂණ මාලාවක් තුළින් සාමාන්‍ය පේර වලට බද්ධ කිරීමේ හැකියාව ඇති වට පණුවාට ප්‍රතිරෝධී පේර (*Psidium friedrichsthalianum*) විශේෂයක් හඳුනා ගන්නා ලදී. මේ අන්දමට බද්ධ කළ පේර පැළ ක්ෂේත්‍ර තත්ව යටතේ වර්ධනයක් හා අස්වැන්නක් ලබාදුන් අතර ඒවා පේර - පේර බද්ධ කළ ශාක වලට සමාන තත්ත්වයේ විය.

අලි පේර

ගොවීන්ගේ ක්ෂේත්‍ර වලින් ජාන දර්ශ 20ක් එකතු කර ගන්නා ලදී. හෙක්ටෙයාර 1.5ක උද්‍යානයක් සංවර්ධනය කර එහි නිර්දේශිත අලිපේර ප්‍රභේද වගා කරන ලදී.

දුරියන්

නව ජාන දර්ශ පර්යේෂණ මට්ටමින් ඇගයීමට ලක් කෙරෙමින් පවතී.

ඌන භාවිත පලතුරු බෝග

ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකුවේ හා බඳුන් වගාවන්හි ඇගයීම් අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙමින් පවතී. නෙල්ලි, මොර හා මාදං යන බෝගවල විභවයක් සහිත ජාන දර්ශ දෙක බැගින් හඳුනා ගන්නා ලදී.

ශිෂ්‍ය විද්‍යාව

දුරියන්

නොනැසී පැවතීමේ ප්‍රතිශතය ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි බද්ධ පැළ වල මුල් කප්පාදු කිරීමෙන් ඇතිවන බලපෑම පරීක්ෂා කරන ලදී. මාස 1 ½ ක් වයසැති දුරියන් පැළ බද්ධ කිරීමෙන් පසු මුල් කප්පාදු කිරීම මගින් හා යළි බඳුන්ගත කිරීම මගින්, ඉහළ බද්ධ සාර්ථකත්වයක්, රිකිලි හා මුල් වර්ධනයක් හා පැළ සිටුවීමෙන් පසු වඩා වැඩි අගයක පැළ නොනැසී පැවතීමේ ප්‍රතිශතයක් පෙන්විය. මෙම ප්‍රතිඵල තහවුරු කර ගැනීමට ගොවි ක්ෂේත්‍ර වල සිටුවා දීර්ඝ කාලීන ඇගයීම් සිදු කරනු ලැබේ.

ඌන භාවිත පලතුරු විශේෂ වල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීමට හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීමට නව තාක්ෂණවේදයන් ගොඩනැගීමට අදාළ දීර්ඝ කාලීන පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඉහළ ඉල්ලුමකින් යුතු ඌන භාවිත පලතුරු විශේෂ වන බෙලි, මසං, මොර, නෙල්ලි හා

කරවල කැබිල්ල යනාදිය සඳහා ඉහළ පුමුඛතාවක් දෙන ලදී.

සංවර්ධනය

පුහුණු වැඩසටහන්

පලතුරු බෝග කප්පාදු කිරීම, තවාන් කළමනාකරණය, අංකුර බද්ධ කිරීම, රිකිලි බද්ධ කිරීම, බීජ ප්‍රරෝහණය හා බඳුන්ගත වගා ක්‍රමවේද හා ශාක මුල් පද්ධතිය සමඟ ආරක්ෂිතව වෙන් කොට ශාක නැවත සිටුවීම (Root balling technique) යන මාතෘකා පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. ගන්නොරුවේ සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයේ හා වෙනත් ස්ථාන වල පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහන් වලට සම්පත් දායකයන් ලෙස පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානයේ නිලධාරීහු සහභාගී වූහ.

ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් - 08
(ගොවීන් 425)

නිලධාරි පුහුණු වැඩසටහන් - 06
(නිලධාරීන් 203)

විශ්ව විද්‍යාල / ඩිප්ලෝමා / වෙනත්
ශිෂ්‍ය වැඩසටහන් - 25 (ශිෂ්‍යයන් 855)

ශිෂ්‍ය පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති

සෑම වර්ෂයකම, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්ගේ පර්යේෂණ වැඩසටහන් වලට සහය දැක්වීම සිදු කරනු ලැබේ. මේ වර්ෂයේදී උපාධි අපේක්ෂකයන් හතර දෙනෙකුගේ අවසන් වසර පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය කරන ලදී.

ප්‍රදර්ශන

හොරණ, පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ පැවති ‘පලතුරු සතිය’ යන තේමාව යටතේ සංවිධානය කෙරුණු ප්‍රදර්ශනයට ක්‍රියාශීලීව සහභාගී විය.

ව්‍යාප්ති ක්‍රියාකාරකම්

මෙම වර්ෂය තුළදී පලතුරු වගාව පිළිබඳව 'කඳුරට ගුවන් විදුලි ගොවි සේවාව' හරහා විකාශය කෙරුණු ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් 09කට හා රූපවාහිනී වැඩසටහන් 03කට පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානයේ නිලධාරීහු සහභාගී වූහ. ආයතනයට පැමිණ හෝ දුරකථනයෙන් ඉල්ලීම් කළ පලතුරු වගාකරන්නන් 85 දෙනෙකුට පලතුරු වගාව හා පළිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය පිළිබඳ උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, පලතුරු ගම්මාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය හා ආහාර නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය යටතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීමට පර්යේෂණ අංශයේ ද සහයෝගය ඇතිව ශාක ප්‍රචාරණ හා තවත් කළමනාකරණ අංශයට හැකිවිය.

වගු අංක 1.3.1.2: රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය (බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය) 2016 ගන්නොරුව

බෝග වර්ගය	නිෂ්පාදිත පැළෑටි සංඛ්‍යාව
සැපදිල්ලා - බද්ධ	500
දුරියන් - බද්ධ	245
කොස් - බද්ධ	1,095
කාමරංගා - බද්ධ	500
අලිපේර - බද්ධ	3,121
උගුරැස්ස - බද්ධ	250
වෙරළ - බද්ධ	200
බෙලි - බද්ධ	300
වෙනත් - බද්ධ	1,500
කටු අනෝදා - බීජ පැළ	2,000
වෙනත් පැළ	277
එකතුව	9,988

වගු අංක 1.3.1.3: රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය - පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන 2016

වැය ශීර්ෂය	නිෂ්පාදිත පැළ සංඛ්‍යාව
අලිපේර - බද්ධ පැළ	1,100
කටු අනෝදා - බීජ පැළ	4,500
එකතුව	5,600

මීට අමතරව ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ දිවුල් පැළ 1,000ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

රඹුටන් පර්යේෂණ ඒකකය - එරම්ණිගොල්ල

රඹුටන් ආශ්‍රිත පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවීමට නිර්මාණය කෙරුණු, කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි රඹුටන් පර්යේෂණ ඒකකය සතු භූමියෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් රඹුටන් වගාවෙන් ආවරණය වී ඇත. ඊට අමතරව නිර්දේශිත කොස් ප්‍රභේද වල මව් ශාක ද සිටුවා ඇත. විශේෂයෙන්ම රඹුටන්, කොස් හා මසං යන ශාක වල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිපදවන පලතුරු තවානක්ද මෙම ඒකකයට හිමිය.

ප්‍රගතිය

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

පලතුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මෙම ඒකකයේ පලතුරු පැළ තවානේදී පහත සඳහන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

වගු අංක 1.3.1.4 : රඹුටන් පර්යේෂණ ඒකකයේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය - 2016

බෝගය	නිපදවන ලද පැළ සංඛ්‍යාව
රඹුටන් බද්ධ පැළ	2,500
රඹුටන් ග්‍රාහක පැළ	5,000
මසං බද්ධ පැළ	190
කටු අනෝදා බීජ පැළ	6,000

උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළ - අඹතැන්න

අඹතැන්න උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළ, හෙක්ටයාර 1.9ක භූමි ප්‍රමාණයකින් යුතු කුඩා ගොවිපළකි. රඹුටන්, දුරියන් හා කෙසෙල් වැනි පලතුරු ශාක සඳහා මෙම භූමි ප්‍රදේශය වෙන්කර ඇත. දුරියන්, රඹුටන්, කාමරංගා හා වෙනත් බොහෝ පලතුරු බෝග විශේෂ වල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිපදවන පලතුරු පැළ තවතාක් මෙම ගොවිපළ සතුය.

ප්‍රගතිය

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

ඒකකයේ පලතුරු පැළ තවතා මගින්, පලතුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය යටතේ පහත සඳහන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කළ අතර මේ සඳහා අරමුදල්, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයෙන් ලබා දෙන ලදී.

වගු අංක 1.3.1.5: අඹතැන්න උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බෝගය	නිපදවූ පැළ සංඛ්‍යාව
සැපදිල්ලා - බද්ධ	250
දුරියන් - බද්ධ	1,000

බෝගය	නිපදවූ පැළ සංඛ්‍යාව
කොස් - බද්ධ	200
කාමරංගා - බද්ධ	3,285
ජම්බු - බද්ධ	651
ජේර - බද්ධ	700
කටු අනෝදා - බද්ධ	620
ලෙමන් - මුල් ඇදුනු දඬු කැබලි	1,000
ජම්බු	645
වෙනත්	50
ජේර - බීජ පැළ	1,370
කටු අනෝදා - බීජ පැළ	4,150
පැෂන් ෆෘට් බීජ පැළ	275
දෙහි බීජ පැළ	610
මිටි ඇඹරැල්ලා බීජ පැළ	975
ඵළුවඵ බඳුන් පැළ	1,751
වෙනත් බීජ පැළ	1,283
එකතුව	8,663

වගු අංක 1.3.1.6: පලතුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය යටතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බෝගය	නිෂ්පාදනය කළ පැළ සංඛ්‍යාව
අනෝදා බීජ පැළ	8,000
රඹුටන් බද්ධ පැළ	150

වගු අංක 1.3.1.7: ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

බෝගය	නිෂ්පාදනය කළ පැළ සංඛ්‍යාව
අනෝදා බීජ පැළ	16,000

ජාතික පළතුරු ප්‍රභේද සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය - කුණ්ඩසාලේ

සියළු නිර්දේශිත පළතුරු ප්‍රභේද, සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව 2012 නොවැම්බර් 08 වන දින මෙම මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවන ලද අතර එය 14.10.2016 දින විවෘත කරන ලදී.

ප්‍රභේද සංරක්ෂණයේ වර්තමාන තත්වය

විවිධ පළතුරු බෝග විශේෂ 44කට අයිති පළතුරු බෝග ප්‍රභේද 109ක් සිටුවන ලද අතර නිත්‍ය නඩත්තු ක්‍රියාකාරකම් සිදු කෙරෙමින් පවතී. ක්ෂේත්‍රයෙහි පැළ 3493ක් ඇති අතර බඳුන්ගත පැළ සංඛ්‍යාව 493කි.

පුහුණු වැඩසටහන්

ගොවීන්ට, කෘෂිකර්ම විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ට, ගුරුවරුන්ට හා වෙනත් නිලධාරීන්ට යනාදී වශයෙන් වැඩසටහන් දෙපළභක් පවත්වන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

පළතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානය, ගන්නොරුව

පර්යේෂණ - පළතුරු අභිජනනය

- වැඩි අස්වනු ලබාදෙන හොඳ තත්ත්වයේ පැපොල් ප්‍රභේද සංවර්ධනය.
- පැනමා රෝගයට ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දෙන වැඩි අස්වනු ලබා දෙන හොඳ තත්ත්වයේ කෙසෙල් ප්‍රභේද, ප්‍රේරිත විකෘතිකරණය මගින් සංවර්ධනය.
- මැදරට තෙත් කලාපය සඳහා ඉහළ අස්වනු ලබාදෙන හොඳ තත්ත්වයේ පැහිරි ප්‍රභේද වරණය.

- මැදරට තෙත් කලාපය සඳහා අලිපේර ප්‍රභේද වරණය.
- මැදරට තෙත් කලාපය සඳහා ඉහළ අස්වනු ලබාදෙන හොඳ තත්ත්වයේ පේර ප්‍රභේද වරණය.
- ජානප්ලාස්ම ඇගයීමෙන් වරණය කළ විභවයක් සහිත 'ඇම්බන්' කෙසෙල් ජාන දර්ශ මූලික අස්වනු ඇගයීම.
- දේශීය හා විදේශීය අඹ ජානප්ලාස්ම ඇගයීම හා බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ප්‍රවේශයන් වරණය කිරීම.
- නිර්දේශ කිරීමට වඩා සුදුසු ජාන දර්ශ තේරීමට දුරියන් ජානප්ලාස්ම ඇගයීම.
- ඌන භාවිත පළතුරු විශේෂයන් ක්ෂේත්‍රයේ වගාකොට ඇගයීම.
- බෙලි, මසං, මොර, මාදං, නෙල්ලි වැනි කැපී පෙනෙන ඌන භාවිත පළතුරු බෝගවල ජානදර්ශ ඇගයීම.
- විකෘති අභිජනනය මගින් වැඩි අස්වනු ලබාදෙන හොඳ තත්ත්වයේ මොර ප්‍රභේද සංවර්ධනය
- විවිධ කෘෂි පාරිසරික තත්ත්ව කලාපයටත් විභවයක් ඇති ඌන භාවිත පළතුරු විශේෂ ඇගයීම.

ශාෂ්‍ය විද්‍යාව හා වෙනත්

- අනෝදා, මසං, වෙරළ, ලොවි හා ගල් සියඹලා වැනි ඌන භාවිත පළතුරු විශේෂ සඳහා වර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රම ඇගයීම.
- වෙරළ බීජ ප්‍රරෝහණය සඳහා බීජ තවාන් මාධ්‍ය ඇගයීම.
- විශාල බඳුන් වල වගා කොට දේශීය පළතුරු විශේෂ ඇගයීම.
- මසං, කටු අනෝදා හා වෙරළ වල ඉක්මන් බීජ ප්‍රරෝහණය, ශාක වර්ධනය, බද්ධ කිරීමේ දී දක්වන සාර්ථකත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීම.

- රඹුටන් වල එල වැටීම හා අස්වැන්න කෙරෙහි රසායනික ද්‍රව්‍යයන්ගේ බලපෑම.
- අලිපේර වල එල හටගැනීම පවත්වා ගැනීම හා අස්වැන්න කෙරෙහි රසායනික ද්‍රව්‍යයන්ගේ බලපෑම.
- ‘කොම්සන්’ බීජ රහිත මිදි ප්‍රභේදයේ එලවල විශාලත්වය කෙරෙහි ‘ගිබරලින්’ හෝමෝන වල බලපෑම.

රඹුටන් පර්යේෂණ ඒකකය, එරමිණිගොල්ල

- රඹුටන් හා මසං වල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය.
- වයස ඉක්මවූ රඹුටන් ශාක කප්පාදු කිරීම හා කළමනාකරණය.

උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළ, අඹකැන්න

- පලතුරු හා වෙනත් බෝගවල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය
- වයස ඉක්මවූ රඹුටන් ශාක කප්පාදු කිරීම හා කළමනාකරණය
- ගොවිපළේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම

කාර්ය මණ්ඩලය

පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානය - ගන්නොරුව

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
ආයතන ප්‍රධානි / සහකාර කෘෂිකර්ම	01
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) කාර්ය භාර	
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	01
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
පර්යේෂණ සහකාර	03
ප්‍රධාන රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	01
තාක්ෂණ සහායක	04
ගොවිපළ ලිපිකරු	02
රියදුරු	02
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	02
පෑස්සුම්කරු	01
බද්ධකරු	03
මුරකරු	13
කම්කරු	47
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	15
එකතුව	100

රඹුටන් පර්යේෂණ ඒකකය, එරමිණිගොල්ල

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
සංවර්ධන නිලධාරී	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
බද්ධකරු	01
මුරකරු	02
කම්කරු	04
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	00
එකතුව	10

උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළ, අඹකැන්න

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
සහකාර ගොවිපළ කළමනාකරු	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
තාක්ෂණ සහායක	02
ගොවිපළ ලිපිකරු	02
මුරකරු	03
කම්කරු	13
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02
එකතුව	25

ජාතික පලතුරු ප්‍රභේද සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය, කුණ්ඩසාලේ

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
ගොවිපළ ලිපිකරු	01
රියදුරු	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	01
මුරකරු	05
කම්කරු	22
එකතුව	31

1.3.2. පැළෑටි වෛරස් හඳුනාගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය - හෝමාගම

පැළෑටි වෛරස් හඳුනාගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය හොරණ පිහිටි පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ පරිපාලනය අධ්‍යක්ෂ යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතනයකි. මෙම ආයතනයේ කාර්යභාරය වන්නේ පැළෑටි වෛරස් සහ වෙනත් වැනි ජීවීන් හඳුනා ගැනීමට වර්තමානයේදී උපයෝගී කර ගනු ලබන උසස් තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගැනීම, විද්‍යාගාර තුළ දී සහ ක්ෂේත්‍රයේ දී වෛරස් සහ වෙනත් ජීවීන් හඳුනා ගැනීමට පරීක්ෂණ කට්ටල නිෂ්පාදනය, නිරෝධායන කාර්යයන්, වසංගත විද්‍යාත්මක විමර්ශන, උපයෝගී කර ගත

හැකි වෙනත් පාලන ක්‍රම ඇගයීම, වෛරස්වලින් තොර මූලික වගා මාධ්‍ය පිරවුම් හඳුන්වා දීම, වෛරස් ප්‍රෝටීන කොපුව මගින් ඇති කරන ප්‍රතිරෝධීතාව සොයා බැලීම සහ වෙනත් ව්‍යාධිජනක ජීවීන් (දිලීර, බැක්ටීරියා, නෙමටෝඩා, වෛරොයිඩ සහ ආසාදිත පැළෑටි) හඳුනා ගැනීම යනාදියයි. පර්යේෂණ සහ ව්‍යාප්තියට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් මාලාවක් ඇතුළුව තාක්ෂණික දැනුම බෙදා හැරීම දියගම පිහිටි පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණික ඒකකය නමැති උප මධ්‍යස්ථානයෙන් සිදු කෙරේ.

අයවැය

වගු අංක 1.3.2.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	3,446,042	2,796,992	81
මූලධන	1,450,000	1,082,362	75
ව්‍යාපෘති			
නලස්ථ ක්‍රම මගින් දෙපම්වල බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර හඳුන්වා දීම	462,300	386,362	84
තෝරා ගනු ලැබූ පලතුරු බෝග (ගස්ලබු දෙහි සහ අන්නාසිවල විශේෂ ප්‍රභේද) සඳහා ප්‍රචාරණ ක්‍රම මගින් වෛරස්වලින් තොර රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය පිණිස ශිල්පීය ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම	3,000,000	1,282,880	43
ආසාදිත රෝග හඳුනාගැනීම සහ තහවුරු කර ගැනීම මෙන්ම වගාකළ බෝග තුළ ඒවායෙහි ධාරක පරාසය නිර්ණය කිරීම	1,209,000	1,189,593	98

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වියළි කලාපයේ වගා කෙරෙන කියුකර්බිටස්, මිරිස් සහ රනිලවල වෛරස් සහ වෛරස් වැනි රෝග හඳුනාගැනීම	1,240,000	1,235,028	100
ප්‍රේරිත සංස්ථානික ප්‍රතිරෝධය (ඉන්ඩියස්ඩ සිස්ටිමික් රෙසිස්ටන්ස්) මගින් ගස්ලබුවල මුදු ලප වෛරසය පාලනය සඳහා විභව පැළෑටි වර්ධනය ඉහළ නැංවීමේ රයිසොබැක්ටීරියා හඳුනාගැනීම සහ වෙන්කිරීම	720,000	714,060	99
අඹ සහ දුරියන්වල කඳ විදින්නන් පාලනය සඳහා සමෝධානික පලිබෝධ පාලන වැඩසටහන	843,000	384,995	46
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශිත කෙසෙල් ප්‍රභේදයක්වන ‘අග්‍රා’ ප්‍රභේදය සඳහා ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය ප්‍රොටොකෝලය ප්‍රශස්තකරණය	420,000	334,628	80
පටක රෝපණ තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් ඉහළ අස්වනු සහ උසස් තත්ත්වයේ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි මිදි ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම.	2,000,000	1,841,898	92
අණුකමය ක්‍රමවේද මගින් පලතුරු බෝගවලට ආසාදනය වන රෝග හඳුනාගැනීම පිණිස කඩිනම් රෝග නිර්ණ ශිල්පීය ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම	2,000,000	1,973,611	99
දියගම පරිසර හිතකාමී පරිසර පද්ධතියක් පිහිටුවීම	2,000,000	1,082,487	54
එකතුව	18,790,342	14,305,445	79

ප්‍රගතිය

ශාක වෛරස් විද්‍යාව

- තක්කාලි (*Lycopersicon esculentum*), දාස්පෙතියා (*Tagetes erecta*) සහ අත්තන (*Daturametel*), මිරිස් නාරටි විචිත්‍ර වෛරසය (ChiVMV) සඳහා විකල්ප ධාරක වශයෙන් තහවුරු කරන ලදී. දාස්පෙතියාවල ChiVMV හඳුනාගනු ලැබූ ප්‍රථම අවස්ථාව මෙය වෙයි. අදාළ අධ්‍යයන කටයුතු තවදුරටත් සිදු කෙරේ.
- දකුණු වියළි කලාපය තුළ කියුකර්බිටස්වල වෛරස් රෝග අවස්ථා වනුයේ ස්කොෂ් විචිත්‍ර වෛරසය (Squash mosaic virus) 7% පිපිඤ්ඤා විචිත්‍ර වෛරසය (Cucumber mosaic virus) 8%, කොමඩු හරිතක්ෂය කුරුවීමේ වෛරසය (Water melon chlorotic stunt virus) - 14% සුකිනි කහ විචිත්‍ර වෛරසය (Zuchchini yellow mosaic virus) 3%, කියුකර්බිට් කුඩිත්තන්ගෙන් පැතිරෙන කහ වෛරසය (Cucumber green mottle mosaic virus) - 6% ෆයිටොස්ප්ලාස්ම - 37%, පොටි කාණ්ඩයේ වෛරස - 29%. කොමඩු පිළිස්සුම් ලප වෛරස් (Melon necrotic spot virus) සහ තක්කාලි මුදු ලප වෛරසය (Tomato ring spot viruses) හඳුනා නොගන්නා ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ කියුකර්බිටස්වල කුඩිත්තන්ගෙන් පැතිරෙන කහ වෛරසය හඳුනාගනු ලැබූ පළමු අවස්ථාව මෙයයි.
- 2016 වසරේදී බොහෝ ප්‍රදේශවල මුං වගාවේ තුන්වැනි කන්නයේ රටකපු අංකුර මියයාමේ රෝගය වාර්තා නොවීය. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ගලේවෙල ප්‍රදේශයෙන් ආසාදන 1% පමණ වාර්තා විය.

- ChiVMV සඳහා ප්‍රතිමස්තු නිපදවන ලදී. මේ වන විට ප්‍රොටොකෝලය ප්‍රශස්තකරණය කෙරෙමින් පවතියි.
- මිරිස්වල වෛරස් ආසාදන පාලනය සඳහා පරිසර විද්‍යාත්මක ඉංජිනේරු සංකල්පය යොදා ගන්නා ලදී. ආසාදන අවස්ථාවල අඩුවීමක් නිරීක්ෂණ විය. වෙනස් ප්‍රතිකාර ක්‍රම අනුගමනය කරමින් පරීක්ෂණය අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.
- පැළෑටි වෛරස් විද්‍යාව යටතේ නිත්‍ය වෛරස හඳුනාගැනීම
- විවිධ වෛරස සඳහා පැළෑටි සාම්පල 750ක් පමණ පරීක්ෂා කරන ලදී. රු. 80,000ක අදායමක් උපයන ලදී.

අණුක වෛරස් විද්‍යාව

- ජාන විකෘතිකරණය කරන ලද ගස්ලබු නිෂ්පාදනය සඳහා ජාන අනුපිළිවෙල ගොඩනැගීම පිණිස, ගස්ලබු මුදු ලප වෛරස් (PRSV) ආසාදනයේ ශ්‍රී ලංකා සංචිතයේ ප්‍රෝටීන කොපුව නිමවන ජානයේ අවශ්‍ය කරන්නා වූ කොටස ගුණනය සඳහා සංවේදී සහ ප්‍රතිසංවේදී පූර්වක සැලසුම් කරන ලදී. DNA පොලිමරේස් (Taq DNA) සමග පූර්වක පරීක්ෂා කෙරිණි. උචිත මුහුම් උෂ්ණත්වය තෝරා ගන්නා ලදී. බන්ධන ක්‍රියාදාමය සිදු කෙරෙමින් පවතියි.
- ඇතැම් කියුකර්බිට් විශේෂ පත්‍ර කුඩා වීමේ රෝග ලක්ෂණ එනම් කුරු වීම, සන වීම, පත්‍ර රැළී වීම සහ අන්තර් පර්ව කෙටි වීම ආදී සහජාත පෙන්නුම් කළේය. රෝගී යැයි සැක කරන ලද ශාකවලින් DNA නිස්සාරණය කරන ලද අතර සරල (Direct) PCR සඳහා පාත්‍ර කෙරිණි. අනතුරුව DNA නැවතත් nested -PCR තුළ පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද අතර ජාන අනුපිළිවෙලකරණය (gene

sequencing) මගින් ගයිටොප්ලාස්ම තවදුරටත් තහවුරු කර ගන්නා ලදී.

- ගයිටොප්ලාස්මා හඳුනාගැනීම සහ තහවුරු කිරීම සඳහා පාරිභෝගික බෝග 5ක් පදනම් කරගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක 10ක සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. අලිපේර, සිටුස්, සැපදිල්ලා, මිරිස්, තක්කාලි, වැටකොළ, පෙටුනියා, කපුරු, තල සහ බඩඉරිඟු ගයිටොප්ලාස්මා වලින් ආසාදනය වී ඇති බව තහවුරු විය. වෙනත් ධාරක පැළෑටි 10ක් ද හඳුනා ගන්නා ලදී. (ගාසිනියා, සීනියා, වල් රබර්, ගිනියා තණකොළ, කුකුල් කරමල, නෙල්ලි, බිගෝනියා විශේෂ, තුඹ කරවිල, පැණි කොමඩු, වල් කොත්තමල්ලි, 'ක්‍රිමසන් පැන්ඩා' හෙවත් 'රතු පැන්ඩා')
- අණුක ක්‍රමවේද මගින් පලතුරු බෝගවල දිලීර රෝග හඳුනාගැනීමට ප්‍රොටොකෝල 5ක් සකස් කරන ලදී. (සුදු මුල් - කොස්, ගයිටොප්තොරා - දුරියන්, සිටුස්, ගස්ලබු, පැනමා කෙසෙල්, ගයිටොප්ලාස්මා - ගස්ලබු, අලිපේර, පිටිපුස් - රඹුටන්, ගස්ලබු)
- අර්තාපල් S (PVS) වෛරසය හඳුනාගැනීම සඳහා අණුක මට්ටමේ නිශ්චය කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයක් ගොඩනගන ලදී.

අණුක වෛරස් විද්‍යාව යටතේ නිත්‍ය හඳුනාගැනීම

- එළවළු, පලතුරු, විසිතුරු පැළ සහ ආකන්දමය බෝග ඇතුළුව ආසාදිත බවට සැක කෙරෙන පැළෑටි සාම්පල භාරදහස් එකසිය පනස් හතරක් (4,154) වෛරස් ආසාදන සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. ඉපැයූ ආදායම රු. 1,103,000කි.

ජෛව තාක්ෂණය

- ප්‍රශස්ථ ප්‍රොටෝකෝලයට අනුව අග්‍රා නමැති කෝලි කුටු ප්‍රභේදයේ ගුණනය වීමේ සිසුතාව කැපී පෙනෙන අන්දමේ අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළ හෙයින් එය ප්‍රතිශෝධනය කළ යුතුව තිබේ. එ බැවින් එම ගැටලුව විසඳාලීම සඳහා පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කරන ලද අතර වගා රෝපණ මේ වන විට ගුණන අවස්ථාවේ පසුවෙයි.
- පටක රෝපණයෙන් බිහිකර ගන්නා ලද අන්තාසිවල ඇතැම් දෛහික කක්ලෝන විකරණයන් (Somaclonal variations) පවතින බව ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමේ වැඩසටහන්වලදී නිරීක්ෂණය විය. එබැවින් එම ප්‍රොටොකෝල තවදුරටත් ප්‍රශස්ථකරණය සඳහා පරීක්ෂණයක් ආරම්භ කරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන සිදු කෙරේ.
- පවතින වර්ධක කොටස් උපයෝගී කරගනිමින් කිණක රෝපණය (callus culture) මගින් පැළෑටි බිහිකර ගත හැකි අතර මෙම ක්‍රමය විකෘති අභිජනන වැඩසටහන්වලදී වටිනා මෙවලමක් වශයෙන් භාවිතයට ගත හැකිය. මතුපිට ජීවාණුභරණය, තැන්පත් කිරීම සහ කිණක වර්ධනය උත්ප්‍රේරණය යනාදී පියවර සාර්ථක ලෙස නිම කරන ලද අතර පර්යේෂණ මේ වන විට කළල වර්ධන අවධියෙහි පවතියි.
- පටක රෝපණ විද්‍යාගාරවල බහුලව භාවිතා වන ආලෝක ප්‍රභවය වන්නේ ප්‍රතිදීප්ත ලාම්පු ය. එසේ වුවද විදුලි පරිභෝජනය සාපේක්ෂව ඉහළ වේ. එබැවින් පටක රෝපණය සඳහා විභව විකල්ප ආලෝක ප්‍රභවය වශයෙන් ආලෝක විමෝචක ඩයෝඩ්. (LED) සුදුසු යැයි යෝජනා කෙරේ. පටක රෝපණයෙන් බිහිකරන ලද කුඩා පැළවල වර්ධනය සහ ගුණනය සඳහා

ආලෝක විමෝචක ඩයෝඩ්වල බලපෑම අධ්‍යයනය සඳහා මෙම පර්යේෂණ ආරම්භ කරන ලදී.

- පත්‍ර රෝපණයෙන් දෙළුම්වල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා ප්‍රොටොකෝලය ප්‍රශස්ථකරණය කරන ලදී. නිෂ්පාදිත පැළ කල්පිටිය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානයේ ස්ථාපනය කෙරිණ. රතු පැහැති එලාවරණයකින්ද රතු පැහැති මදයකින්ද සමන්විත මෘදු සහ බීජ සහිත එල නිපදවන පැළ දෙකක් තෝරා ගන්නා ලදී.
- දෙළුම්වල පූර්ව රෝපණය (nodal culture) සඳහා ප්‍රොටොකෝලය ප්‍රශස්ථකරණය කෙරිණ. හරිතගාර තත්ත්ව යටතේ පැළ විශ්ලේෂණය කරන ලදී.
- පර පරාගණයෙන් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි නව අන්තෘපි ආර බිහිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලක්ෂණයන්ගෙන් යුත් අන්තෘපි පැළ හඳුනාගන්නා ලදී. කිවු, මුරුසි සහ MG 3 ප්‍රභේද සමග පර පරාගණය සිදු කරන ලදී. ඇගයීම් ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් සිදු කෙරෙමින් පවතියි.
- කඳ අග්‍රස්ථ රෝපණය මගින් ගස්ලබු ගුණනය සඳහා ප්‍රොටොකෝලය ප්‍රශස්ථකරණය කරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම් අවසන් ය.
- ඇපල්වල නලස්ථ බීජ ප්‍රරෝහණය සහ බහුගුණනය සඳහා ප්‍රොටොකෝලයක් අත්හදා බැලීම. පැළ දැඩි කිරීමේ අවස්ථාවෙහි පවතියි.

සංවර්ධන වැඩසටහන්

- පටක රෝපිත කෙසෙල් පැළ සඳහා පවතින ඉල්ලුම සැපිරීම පිණිස ආසාදනවලින් තොර පැළ 10,000ක් නිපදවීමේ නව වැඩසටහනක් ආරම්භ

කරන ලදී. කෝලිකුටු සහ ඇම්බන් ප්‍රභේදවල ගුණන සහ මුල් ඇදීමේ අවස්ථාවේ පසුවන රෝපණ 1200ක් පමණ දැනට පවතියි. මෙම පැළ තවදුරටත් දැඩි කිරීම සහ බෙදා හැරීම සඳහා බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය අංශයට 2017 වසරේ දී නිකුත් කෙරෙනු ඇත.

වසංගත රෝග විද්‍යාව / කීට විද්‍යාව

- කඳ විදින්නන් හානි කළ ක්ෂේත්‍ර සහ සංස්ථානික කෘමිනාශකවල කඳ එන්නත් හඳුනාගැනීම; පිප්පොනිල් SC ලීටරයට ග්‍රෑම් 200 ඊට ඇතුළත් වේ. ඌරාපොළ, මීරිගම සහ පස්යාල යන ප්‍රදේශවල දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන පවත්වන ලදී. ගොවීන්ට අතරමැදි නිර්දේශ ලබා දුණි. දුරියන් ශාක මිය යෑමට හේතු වශයෙන් කඳ විදින්නන්, මුල්, කඳ සහ ගෙඩි කුණුවීම රිකිලි විදින ගුල්ලන් සහ දුර්වල ජල වහන තත්ත්වයක් යටතේ ශාක වගා කිරීම යනාදිය හඳුන්වන්නා ලදී. මෙම සොයාගැනීම් විද්‍යුත් මාධ්‍යය ඔස්සේ ප්‍රකාශයට පත්කොට බෙදා හරින ලදී.
- විවිධ අමුද්‍රව්‍ය වලින් සැකසූ අසුරණවල බහාලීමෙන් පේර එළවල ගුණාත්මකභාවය ආශ්‍රිත කෘමීන්, රෝග සහ අසාමාන්‍යතා පාලනය කිරීම අධ්‍යයනය කරනු ලැබූ අතර එලයෙහි ප්‍රමාණය වැඩිවීම කෙරෙහි නිල් පැහැය උචිත බව තහවුරු කරගන්නා ලදී.
- වැටකොළ කරල් නොමේරූ අවධියේ දී පතනය වීමේ හේතු සාධක හඳුනාගැනීම සහ අකාබනික සහ කාබනික පොහොර විවිධ අනුපාතයෙන් ගෙන පත්‍රවලට පොටෑසියම් යෙදීම මගින් LA - 33 ප්‍රභේදයෙහි එම තත්ත්වය පාලනය කිරීම සඳහා නිර්දේශ සැපයීම සිදු කරන ලදී. ගැටළුව පාලනය කිරීම

සඳහා එමගින් කිසිදු බලපෑමක් සිදු නොවිණි.

ක්ෂුද්‍ර ජීවී විද්‍යාව

- බදුන්ගත අත්හදා බැලීම්වල දී, තෝරාගනු ලැබූ, ශාක වර්ධනය වැඩි කිරීමේ රයිසො බැක්ටීරියා (PGPR) උපයෝගී කර ගනිමින් උත්තේජිත අවයවමය ප්‍රතිරෝධීතාව මගින් ගස්ලබුවල (*Carica papaya*) ගස්ලබු මුදු ලප වෙරස් (PRSV) රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීමක් කරන ලදී. වෙන් කර ගත් *Pseudomonas fluorescence* කිහිපයක් එල දැරීමේ අවස්ථාව දක්වා රෝගයේ බරපතල බව අඩු කළ බවක් පෙන්නුම් කළේය. පලතුරුවල දැඩි ආසාදිත තත්ත්වය අඩු වී තිබුණි.
- *Pseudomonas fluorescence* සඳහා සුදුසු ගබඩා ක්‍රමවේද පරීක්ෂා කරන ලදී. නලස්ථ තත්ත්ව යටතේ පැත්තකට ඇල කර තැබූ රෝපණ මාධ්‍යය සහ ආසෑත ජලය මාස 10ක් දක්වා වූ කල්තබා ගැනීමේ මනා හැකියාවක් පෙන්නුම් කළේය. බාහිර තත්ත්වය යටතේ *Pseudomonas fluorescence* මාස 3ක් දක්වා නොනැසී පවත්වා ගැනීමේ හැකියාවක් කොම්පෝස්ට් මගින් පෙන්නුම් කරන ලදී.
- *Echinodorus bleheri* වල පත්‍ර දුඹුරු පැහැ ගැන්වීම සම්බන්ධයෙන් හේතුවන වෙනත් දිලීර විශේෂ කිහිපයක් ලෙස ෆෝමා විශේෂ (*Phoma* spp), පයිතියම් විශේෂ (*Pythium* spp), ෆියුසාරියම් විශේෂ (*Fusarium* spp), රයිසොනස් විශේෂ (*Rizophus* spp) හඳුනා ගැනිණ. ආරක්ෂිත පරිසර යටතේ මෙම ගැටලුව පාලනය සඳහා ප්‍රොපිකොනෝසෝල් (Propiconazole), තයෝෆිනේට් මිතයිල් (Thiophenate methyl), කොපර් ඔක්සික්ලෝරයිඩ් (Copper

oxychloride) සහ කාබන්ඩයිමී (Carbendazim) භාවිතා කළ හැකිය. එ නමුදු ස්වභාවික තත්ත්ව යටතේ යොදා ගත හැක්කේ Propiconazole පමණි. ආරක්ෂිත ශාක තුළ මව් ශාක නඩත්තු කිරීම ඉතා වැදගත්ය.

- *Pseudomonas fluorescence* රයිසොබැක්ටීරියාව යෙදීමෙන් මිරිස්වල නාරටි විචිත්‍ර වෙරසය (ChiVMV) පාලනය කිරීමට උත්සාහ කරන ලදී. *Pseudomonas fluorescence* වෙන්කිරීම 5ක් බදුන්ගත අත්හදා බැලීමේ දී රෝගයේ බරපතල ස්වභාවය අඩු වීමක් පෙන්වීය. ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන තවදුරටත් සිදු කෙරේ.

නිත්‍ය හඳුනාගැනීම

- හේතු කාරක හඳුනාගැනීම පිණිස ආසාදිත සාම්පල 250ක් පමණ පරීක්ෂා කරන ලද අතර නිර්දේශ සපයන ලදී.

තාක්ෂණික හුවමාරුව

- ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් 12ක් (සෑම අංශයකම), පුවත්පත් ලිපි 20ක් (PVI හි නව සොයා ගැනීම් සහ ගොවි ගැටලු විසඳීමේ වැඩසටහන්) ක්ෂේත්‍ර අධීක්ෂණ 80ක්, ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් 12ක්, බෝග සායන 5ක්, ප්‍රදර්ශන වැඩසටහන් 04ක්, දැනුවත් කිරීමේ / පුහුණු වැඩසටහන් (නිලධාරීන්/ ගොවීන්/ ගුරුවරු/ ශිෂ්‍ය නිලධාරීන්) 50ක් පවත්වන ලදී.
- මධ්‍යස්ථානයට පැමිණි ගොවීන්/ වගාකරුවන් 98 දෙනෙක් සඳහා උපදේශන ලබා දෙන ලදී. ඊට අමතරව දුරකථන ඔස්සේ ගොවීන්/ වගාකරුවන් 300කට අධික පිරිසකට උපදෙස් සපයන ලදී.
- මධ්‍යස්ථානයේ කෘෂිකාර්මික ආදර්ශනයක්ද ගෙවතු වගා ආදර්ශනයක්ද නඩත්තු කෙරේ. ක්ෂේත්‍ර

දින 03ක් සහ නව්‍යකරණ වැඩසටහන් 04 පැවැත්විණ.

- දියගම මහින්ද රාජපක්ෂ ක්‍රීඩා සංකීර්ණයේ දී පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික වැඩසටහන් සඳහා ව්‍යාප්ති ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් පැවැත් විය.
- පුහුණු වැඩමුළු (දින 04) 13ක්, පාසල් ගුරුවරු සඳහා වැඩසටහන් 06ක් සහ ඕකිඩි වගාකරුවන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් පටක රෝපණ අංශයේදී පවත්වන ලදී.
- විද්‍යා දර්ශනවේදී (M.Sc.) ශිෂ්‍යයෙක් (ශාක වෛරස් විද්‍යාව) උපාධි අපේක්ෂකයන් 07 දෙනෙක් (ශාක වෛරස් විද්‍යාව සඳහා 03, ක්ෂුද්‍ර ජීවී විද්‍යාව සඳහා 02, පටක රෝපණය සඳහා 01) තම අවසන් පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය සිදු කරන ලදහ. විද්‍යාර්ථිහූ 08 දෙනෙක් සහ ඩිප්ලෝමා (NVQ) හදාරන සිසුන්ට (ශාක වෛරස් 2, පටක රෝපණ 6, ක්ෂුද්‍ර ජීවී විද්‍යාව 2) හට ඔවුන් ගේ පුහුණු අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා පහසුකම් සලසා දෙන ලදී.
- වෘත්තීය පුහුණු සිසුන්ට පුහුණුවක් (සෑම අංශයකම සහභාගිත්වයෙන්) මෙම වැඩසටහන්වලින් නිලධාරීහූ 04 දෙනෙක් සහ පුද්ගලයෝ 36 දෙනෙක් ප්‍රතිලාභ ලැබූහ.
- ශාක වෛරස් විද්‍යාව, අණුක වෛරස විද්‍යාව සහ ක්ෂුද්‍ර ජීවී විද්‍යාව යනාදී අංශ මගින් අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ සිසුහූ 794 (කණ්ඩායම් 25) කට ELISA, PCR සහ ක්ෂුද්‍ර ජීවී තාක්ෂණය පිළිබඳ න්‍යායාත්මක සහ ප්‍රායෝගික පුහුණුව ලබා දෙන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

ශාක වෛරස විද්‍යාව

- ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු දිග වියළි කලාපයේ කියුකර්බිටස්, රනිල සහ මිරිස් යනාදි බෝගවලට වැළඳෙන වෛරස් සහ වෛරස වැනි රෝග හඳුනාගැනීම සහ කළමනාකරණය (තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය සමග ඒකාබද්ධව)
- මිරිස්වල මිරිස් නාරටි විචිත්‍ර වෛරස් (ChiVMV) රෝගය සඳහා ධාරක පරාසය අධ්‍යයනය කෙරෙමින් පවතියි.
- මිරිස්වල මිරිස් නාරටි විචිත්‍ර වෛරස් (ChiVMV) රෝගය සඳහා බහුක්ලෝන ප්‍රතිමස්තු නිෂ්පාදනය කෙරෙමින් පවතියි.
- අන්තෘසිවල අන්තෘසි පිටි මකුණා නිසා ඇතිවන මැලටීමේ රෝගය පාලනය
- ගස්ලබුවල සහ මිරිස්වල වෛරස් රෝග පාලනය සඳහා පාරිසරික ඉංජිනේරු සංකල්ප භාවිතය

අණුක වෛරස් විද්‍යාව

- ෆයිටොප්ලාස්මාවලින් බීජ නිපදවීමේ හැකියාව තහවුරු කිරීම
- වගා කරන ලද බෝග සහ වෙනත් ධාරක ශාකවල ෆයිටොප්ලාස්මා රෝග සහ ඒවායෙහි වෙනත් මාදිලි හඳුනාගැනීම සහ තහවුරු කිරීම
- කෝලිකුට්ටු කෙසෙල්වලට හානිකර *Fusarium oxysporum* f. sp. *Cubense* හි ප්‍රවේණි විවිධත්වය හඳුනාගැනීම
- *Agrobacterium* වාහක ඔස්සේ සම්ප්‍රේෂණය කිරීම මගින් ජාන වෙනස් කරන ලද ගස්ලබු නිෂ්පාදනය

ජාන තාක්ෂණය

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමත කළ කෙසෙල් ප්‍රභේදයක් වන අග්‍රා ප්‍රභේදයෙහි ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
- ආර්ථික වශයෙන් වැදගත්වන මිදි ප්‍රභේදවල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
- ආර්ථික වශයෙන් වැදගත්වන අන්තෘෂි ප්‍රභේදවල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
- පටක රෝපණ පැළෑටිවල වර්ධනය සහ ගුණනය සඳහා LED හි බලපෑම අධ්‍යයන කිරීම
- පර්ව රෝපණ තාක්ෂණය මගින් දොළඹවල තෝරාගනු ලැබූ ආරවලින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය
- ගැමා ප්‍රවිකිරණය යොදා ගනිමින් නලස්ථ විකෘති ජනනය සිදු කොට බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි දෙළුම් ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම (කල්පිටිය උපයෝගීතා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සහයෝගිතාවයෙන්)
- පර පරාගණය සහ පටක රෝපණ තාක්ෂණය භාවිතයෙන් නව අන්තෘෂි ප්‍රභේද නිෂ්පාදනය
- දේශීය දෙමුහුම් බීජ ඇසුරින් පටක රෝපිත දෙමුහුම් පැපොල් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිපදවීම
- ආනයනික ඇපල්වල බීජවලින් බීජ රෝපණ ක්‍රමය මගින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

වසංගත රෝග විද්‍යාව / කීට විද්‍යාව

- අඹ සහ දුරියන්වල කඳ විදින්නන් පාලනය සඳහා වන සමෝධානික කෘමි පාලන වැඩසටහනෙහි අංගයක් වශයෙන් කෘමින්ගේ කඳට බලපාන එන්නතක් සඳහා ප්‍රොටොකෝලයක් සකස් කිරීම

- ප්‍රධාන කෘමි ගැටළු පාලනය කිරීම මගින් පලතුරු බෝගවල ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම
- වට්ටක්කා නොමේරූ ඵල ජනනය වීමට අදාළ හේතු සාධක හඳුනා ගැනීම

ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාව

- ශාක වර්ධන ප්‍රවර්ධක රයිසෝබැක්ටීරියා (PGRC) භාවිතා කොට ප්‍රේරිත සංස්ථානික ප්‍රතිරෝධීතාව මගින් ගස්ලබුවල මුදු ලප වයිරස (PRSV) ආසාදනය පාලනය කිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ පවතියි.
- *Pseudomonas fluorescence* යොදා ගනිමින් මිරිස්වල නාරටි විචිත්‍ර වයිරස් (ChiVMV) ආසාදනයට එරෙහි ප්‍රේරිත සංස්ථානික ප්‍රතිරෝධීතාව ගොඩනැංවීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතියි.
- *Fusarium oxysporum* Sp. *Cubense* හේතු කොට ගෙන කෙසෙල්වලට වැළඳෙන පැනමා රෝගය සාර්ථක අන්දමින් පාලනය සඳහා පාංශු ප්‍රතිරෝධීතාවයේ විභව භාවිතය

තාක්ෂණය බෙදා හැරීම

- දැනුවත් කිරීමේ / පුහුණු වැඩසටහන් (රජයේ නිලධාරීන් කණ්ඩායම - 05, උපාධිධාරී ගුරුවරුන් කණ්ඩායම - 02, පාසල් ශිෂ්‍යයන් (උ/පෙළ) කණ්ඩායම - 20, වෘත්තීය පුහුණු කණ්ඩායම - 05, පටක රෝපණ (සිවු දින) පුහුණු වැඩසටහන කණ්ඩායම - 05, ආයතනික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් - 03)
- ශාක සායන වැඩසටහන - 05, ක්ෂේත්‍ර දින - 05, ප්‍රදර්ශන - 03, ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ - 100

- නාගරික කෘෂිකාර්මික ඒකකය - 01, ගෙවතු වගාව - 01
- SLBC වැඩසටහන් 12, පුවත්පත් ලිපි - 50
- නිලධාරීන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියා වර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් (ටෙක් ටෝක්) - 12

පරිසර හිතකාමී කෘෂි තාක්ෂණ ඒකකය

දියගම මහින්ද රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ක්‍රීඩා සංකීර්ණයේ අක්කර 15කින් සමන්විත උයනක් ස්ථාපනය කර තිබේ. එහි පරිසර පද්ධතිය විවිධ පලතුරු පැළ (ප්‍රධාන සහ ඌණ උපයෝජීත) සහ බහුවාර්ෂික බෝග, කුළුබඩු උයන, ඔසු පැළ එකතුව, අපනයන කෘෂිකාර්මික බෝග, දේශීය

අල, විසිතුරු පැළ සහ පුෂ්ප හටගන්නා පාත්ති, පැළ තවත් සමගින් පරිසර හිතකාමී එළවළු උයන්, ජීව වායු ඒකක, ආරක්ෂිත කෘෂිකර්මාන්තය, මී මැසි පාලන ඒකකය, බිම්මල් කූටිය විවිධ ජල සම්පාදන පද්ධති, කිරිපට්ටි සහ කොම්පෝස්ට් ඒකකය, අංග සම්පූර්ණ කාලගුණ විද්‍යා ඒකකය සහ නැවත වන වගා සඳහා ආවේණික ශාක විශේෂ යොදා ගනිමින් වගාකළ හරිත පථ කිහිපයකින් නිර්මාණය වී තිබේ.

- කෙසෙල් මව් ශාකවල ස්ථානීය එකතුවක් ස්ථාපනය (නුමුහුම් තත්ත්ව) කරන ලද අතර ඒවායෙහි අනු ශාක (replicate) නිපදවන ලදී, ක්ෂේත්‍ර අත්හදාබැලීම් සිදු කෙරිණි.
- දැනට පවතින වගා නඩත්තු කිරීම

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	05
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	03
ගොවිපළ කළමනාකරු	01
සහකාර ගොවිපළ කළමනාකරු	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03
පර්යේෂණ සහකාර	08
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	04
තාක්ෂණ සහායක	01
රියදුරු	03
ගබඩාකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	03
කම්කරු	16
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	05
එකතුව	57

පරිසර හිතකාමී කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ ඒකකය

තනතුර	වර්තමාන සේවක සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක	02
ස්ථීර කම්කරු	01
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	04
එකතුව	07

1.4. වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය - බතලගොඩ

වර්තමානයෙහි, සහල් නිෂ්පාදනය ස්වයංපෝෂිත මට්ටම අත්පත් කරගෙන ඇති අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීමට, වාර්ෂික ඵලදායිතාව ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීම සඳහා ක්‍රියාකිරීම අත්‍යවශ්‍ය වැදගත්කමක් දරයි. සහල් ඵලදායිතාව ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීමට බාධා කරන ප්‍රධාන අවහිරතා වන්නේ පවතින අයහපත් කාලගුණ තත්ව හා ගෝලීය උණුසුම හේතු කොට ගෙන

ඇතිවන නිරන්තරයෙන් වෙනස් වන වර්ෂාපතන රටාව වේ. එබැවින්, විවිධ වී වගා පරිසර පද්ධති වලට අනුවර්තයකට දක්වන ඉහළ අස්වනු ලබාදෙන වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම, මෙම ප්‍රභේදවලට ගැලපෙන ශිල්පීය ක්‍රම ගොඩනැගීම හා ප්‍රභේද හා ශිල්පීය ක්‍රම මූලික වශයෙන් ප්‍රචාරණය කිරීම යන ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සහල් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වැඩසටහනේ අරමුණු වේ.

අයවැය

වගු අංක 1.4.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	24,213,230	22,153,328	91
මූලධන	11,257,762	9,575,526	85
ව්‍යාපෘති			
• යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	50,000,000	42,419,669	85
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනේ ව්‍යාපෘති			
○ දුඹුරු පැළ කීඩැවට සහ ගොක් මැස්සාට ප්‍රතිරෝධී වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය.	1,000,000	1,004,292	100
○ බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධී වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය.	4,500,000	4,433,984	99
○ වී වල ඵලදායිතාව වැඩි දියුණු කිරීම.	10,500,000	10,435,774	99
• විදේශ ව්‍යාපෘති			
ග්‍රීන් සුපර් රයිස්	1,688,000	1,006,000	60
○ සහල් අස්වනු පරතරය පියවීම	3,358,000	2,708,093	81
○ සෘජු වී වැපුරුම් ප්‍රදේශවල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම	3,484,000	3,461,561	99
○ සෘජු ව වපුරන ලද වී වල වල් පැළ හා වල් වී පාලනය	300,000	55,634	19

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
○ වල් වී පාලනය හා පැළෑටි නාශක වලට දක්වන ප්‍රතිරෝධීතාව ලක්ෂණීකරණය	840,000	768,986	92
○ ආදර්ශ ගොවි ගම්මානයක් පිහිටුවීම	13,230,000	5,080,788	38
○ වී නිෂ්පාදන ශිල්පීය ක්‍රම දියුණු කිරීම	8,550	8,550	100
● දේශීය ව්‍යාපෘති			
○ අභිතකර අපේක්ෂා තත්ත්වයන්ට උචිත වී ප්‍රභේද බිහි කිරීම	559,000	609,820	109
○ ෆොස්පරස් පොහොර අවශ්‍යතාව තීරණය කිරීම	2,248,000	1,534,792	68
○ දුඹුරු පැළ කිඬුවාගේ ජීවදර්ශ හඳුනා ගැනීම	359,800	362,506	101
○ දේශීයව අනුවර්තය සෛල ප්ලාස්මීය පුං වඳ ආර සංවර්ධනය කිරීම	633,000	619,331	98
○ වී ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීමට ලවණතාවට ඔරොත්තු දෙන නව වී ආර සංවර්ධනය.	1,313,100	1,403,063	107
○ පරිසර හිතකාමී පිටිසුමක් ලෙස දුඹුරු පැළ කිඬුවාට ප්‍රතිරෝධී නව වී ආර සංවර්ධනය	1,050,000	721,530	69
○ ශ්‍රී ලංකාවේ මහා වී ප්‍රභේදයන්ට උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දීමේ ලක්ෂණය අන්තර්ගමනය කිරීම	1,614,700	1,648,253	102
○ වී කුඹුරු මියන් පාලනය කිරීමට ඒකාබද්ධ පාලන ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කිරීම.	714,000	767,616	108
○ වී ප්‍රභේද වල ධාන්‍ය තත්ව උප ලක්ෂණ දියුණු කිරීම.	447,900	420,445	94
○ සෘජුව වපුරන ලද වී සඳහා ඒකාබද්ධ වල් කළමනාකරණය ප්‍රවේශයක්.	786,400	772,384	98
○ E - පලිබෝධ නිරීක්ෂණ හා පුරෝකථන පද්ධතියක් පිහිටවීම	512,000	446,934	87
○ ලවණතාවට හා ගංවතුර බලපෑමට නතු වන පාංශු තත්ව වලට සුදුසු වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය	259,700	224,220	86
○ ඇසිඩ් සල්ෆේට් පස්වල පරිසර හා පාංශුමය ගැටළු පාලනය	543,300	338,638	62
එකතුව	135,420,442	112,981,718	83

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

වී ප්‍රභේදීය වැඩි දියුණු කිරීම

වඩා වැඩි අස්වනු විභව හා නිෂ්පාදන යෙදවුම් හා පරිසර දූෂණය අවම කිරීමට හේතුවන පළිබෝධ හා රෝග කෙරෙහි වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයෙහි ප්‍රභේදීය වැඩි දියුණු කිරීමේ කටයුතු, අවධානය යොමු කරයි. ලවණතාව, යකඩ විෂවීම හා ජලයෙන් යට වූ තත්ත්ව වලට ප්‍රතිරෝධය දක්වන ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම ද අපේක්ෂා කෙරේ. 2016 වර්ෂය තුළදී, පුළුල් ජාතික පදනමක්, බොහෝ ජෛව සාධක වලට ප්‍රතිරෝධීතාව හා හොඳ ගුණාත්මක ධාන්‍ය සහිත ඉතා උසස් නව ආර ගොඩනැගීමෙහි සැලකිය යුතු දියුණුවක් ලබාගෙන ඇත.

මාස 2½ න් පරිනතවන කාණ්ඩයට අයත් Bg 252 නම් නව වී ප්‍රභේදයක් නිකුත් කරන ලදී. මෙය, කෙටි කන්න සහිත වර්ෂා පෝෂිත වී වගා ප්‍රදේශ වලට සුදුසු රතු නිවුඩ්ඩ හා කොට රවුම් හැඩැති වී ඇටයකින් යුතු වී ප්‍රභේදයකි.

මාස 3 ½ න් පරිනතවන කාණ්ඩයට අයත් Bg 374 නම් නව වී ප්‍රභේදයක් නිකුත් කරන ලදී. මෙය, සුදු නිවුඩ්ඩ හා හීන් දිගැති හැඩයෙන් යුතු වී ඇටයකින් යුතු වී ප්‍රභේදයකි.

මාස 4 - 4½ වයස් පන්තියේ වී

මුහුම් දහසක් නිපදවන ලදී. F₁ ගහන අටක් හා F₂ - F₄ ගහන දහසක් ස්ථාපනය කරන ලදී. ගහන 20කින් උසස් ප්‍රජනිත දෙසිය විසි අටක් වරණය කර ගන්නා ලදී.

ප්‍රධාන පළිබෝධ හා රෝග, ධාන්‍ය ඵලදාව හා ධාන්‍ය තත්ව ලක්ෂණ පරීක්ෂා කිරීමට අස්වනු පරීක්ෂාවක් මගින් උසස් ආර දහ අටක් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. වඩා හොඳ

ආර ලෙස 14-1657 හා 14-606 හඳුනා ගන්නා ලදී. උසස් කළ ආර 11-1689, 11-1759, 12-685 හා 11-1657 සංශුද්ධ කිරීමත් ගුණනය කිරීමත් සිදු කරන ලදී.

මාස 3½ වයස් පන්තියේ වී

මුහුම් දහසක් නිපදවන ලදී. F₂ සිට F₄ දක්වා ගහන තිස් හතක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර ගහන 14ක් උසස් කරන ලදී. F₅ පරම්පරාවේ සිට ඉදිරියට ගහන 36කින් ප්‍රජනිත 496ක් වරණය කර ගන්නා ලදී.

උසස් ආර දහසක් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් හා ආර අටක් ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර ලෙස 14 - 567 හඳුනාගන්නා ලදී. Bg 10-2398, Bg 10-1047, Bg 10-1258 සහ Bg 11-802 යන වී ආර ගුණනය කරන ලදී.

මාස 3 වයස් පන්තියේ වී

මුහුම් දහ අටක් නිපදවන ලදී. F₂ සිට F₄ දක්වා ගහන තිස් හතක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර ගහන 28ක් උසස් කරන ලදී. F₅ පරම්පරාවේ සිට ඉදිරියට ගහන 31කින් ප්‍රජනිත 469ක් වරණය කරන ගන්නා ලදී.

උසස් ආර විසි නවයක් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් හා ආර 14ක් ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. Bg 13-1365, Bg 15-2288, Bg 14-2374 හා Bg 13-1219 බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

මාස 2½ වයස් පන්තියේ වී

මුහුම් විසි හතරක් නිපදවන ලදී. F₁ ගහන විස්සක් ස්ථාපනය කරන ලදී. F₂ සිට F₄ දක්වා ගහන විසි පහක් ස්ථාපනය කරන ලදී. F₅ පරම්පරාවේ සිට ඉදිරියට ප්‍රජනිත 200ක් වරණය කර ගන්නා ලදී.

උසස් වී ආර දහ තුනක් හා උසස් වී ආර 6ක් පිළිවෙලින් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් හා ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. Bg 15-1078 හා Bg 15-961 බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

ගුණාත්මක වී

මුහුම් විස්සක් නිපදවන ලදී. ගහන දහ අටක් F₂ පරම්පරාව දක්වා උසස් කරන ලදී. F₃ සිට F₄ ගහන තිස් හයක් උසස් කරන ලදී. F₄ සිට F₇ දක්වා ප්‍රජනිත තුන්සිය අනූ පහක් උසස් කරන ලදී.

උසස් ආර විසි හයක් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් හා ආර 6ක් ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. IRR1 156, IRO4A395 WAS-169-B-B-4-2-3 බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

තවදුරටත් උසස් කිරීම සඳහා M6 වී ප්‍රභේද 3ක (සුවදැල්, Bg 94-1, Bg 1165-6) විකෘත ද්‍රව්‍ය වලින් ප්‍රජනිත තිහක් වරණය කරන ලදී.

ආතති තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන වී

ලවණතා ආතති තත්ත්වයට ඔරොත්තු දීමට පිළිදෙමුහුම් දහයක් සිදු කරන ලද අතර BC₁F₁ ගහන 10ක් සිටවන ලදී. F₂ ගහන දහයක් ස්ථාපනය කරන ලදී.

අඩු තෙතමන ආතති තත්වට ප්‍රතිරෝධී ලක්ෂණය ජනප්‍රිය වී ප්‍රභේද වලට ඇතුළත් කිරීමට මුහුම් දහයක් සිදු කරන ලදී. F₂ සිට F₄ දක්වා ගහන විස්සක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර ගහන 16ක් උසස් කරන ලදී.

ඉහළ උෂ්ණත්ව ආතති තත්ත්වට ප්‍රතිරෝධී ලක්ෂණය ජනප්‍රිය වී ප්‍රභේද වලට ඇතුළත් කිරීමට මුහුම් හයක් සිදු කරන ලදී.

දුඹුරු පැළ කීඩැවාට දක්වන ප්‍රතිරෝධී බව ඉහළ නැංවීම සඳහා BC₁F₁ ගහන දෙකක් පිළිදෙමුහුම් 5ක් රූපාණුදර්ශීයව වරණය කරන ලදී. ප්‍රතිරෝධී ගහන වල සමයුග්මක පැළෑටි හයක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

දෙමුහුම් වී

නව සෛල ජලාස්ථිය පුං වද ආරක් (BgCMS5A) හඳුනා ගන්නා ලදී. මීට අමතරව, නව විභව සෛල ජලාස්ථිය පුං වද ආර තුනක් සංවර්ධනය කරන ලදී.

සෛල ජලාස්ථිය පුං වද ආර පනස් එකක්, නඩත්තු ආර පනහක් හා ප්‍රතිෂ්ඨාපන ආර 181ක් පවත්වා ගන්නා ලදී. වරණය කළ දෙමාපිය ආර භාවිතා කරමින් නව මුහුම් 198ක් සිදුකරන ලදී.

මුහුම් පරීක්ෂණ තවත්තේදී නව F₁ සංයෝජන 75ක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. නව සෛල ජලාස්ථිය පුං වද ආර හා නඩත්තු ආර බිහිකිරීමට පිළිදෙමුහුම් කිරීම සඳහා ඒවායින් මුහුම් 55ක් වරණය කරන ලදී.

දියුණු කළ පිළිදෙමුහුම් සංයෝජන (BCNi- ගහන 55, BCNii- ගහන 5, BCNiv - ගහන 19 හා BCNv - ගහන 35ක්), ඒවායේ පරාග මාපියන් සමග ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

Bg 407H හා HR10 (උසස් දෙමුහුම්) හි F₁ දෙමුහුම් හා F₂ දෙමුහුම් ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර එම F₁ දෙමුහුම් ඒවායේ F₂ දෙමුහුම් වලට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් ලබාදුනි.

විදේශික දෙමුහුම් දෙකක් (CH1 හා CH2) ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර ඒවා නූමුහුම් ප්‍රභේද වලට වඩා පහළ තත්ත්වයේ පවතින බව සොයා ගන්නා ලදී. ඒවා පිළිවෙලින් 14.6% හා 3.66%ක සම්මත දෙමුහුම් දිරියක් පෙන්වීය.

Bg 407H හා මැනකදී දියුණු කළ CMS 4A/R 147 හි F₁ බීජ නිපදවන ලදී.

Bg CMS1A/1B හා Bg CMS4A/B යන බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි දෙමුහුම් සංයෝජනයන්ගේ මූලික බීජ (එකකින් කි.ග්‍රෑ. 7 බැගින්) නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

නව සෛල ජලාස්ථිය පුං වද ආර සංවර්ධනය කිරීමට සුදුසු ප්‍රභේද වරණය කිරීම සඳහා නුමුහුම් ප්‍රභේද 16ක පුෂ්ප ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කරන ලදී. 2016 යල කන්නයේදී, Bg 250 ඉහළම පරාග වන්ද්‍යාව (9%) පෙන්වූ අතර Bg 305 අඩුම පරාග වන්ද්‍යාව (2%) පෙන්වීය.

MA2 හි ප්‍රජනිත 120ක්, ගොවි ක්ෂේත්‍ර වරණික ආර (පල්ලේගම ලෙස නම් කරන ලද) හි ප්‍රජනිත 120ක් හා 1B හා 4B ආර එකිනෙකෙන් ප්‍රජනිත 250 බැගින් පවත්වා ගන්නා ලදී.

පෞද්ගලික තාක්ෂණ විද්‍යාව තුළින් වී ප්‍රභේදීය දියුණු කිරීම

නියඟයට ඔරොත්තු දෙන ජාන මිශ්‍රිත ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා දායකයන් තිදෙනෙකු (DSN22, CN124 හා “කොළ නැති වී”) සමග පිළිදෙමුහුම් කිරීම මගින් නිපදවන ලද Bg 352, Bg 357 හි BC₂F₂ ගහන තුනක් වරණය කරන ලදී.

නිර්වායු තත්ව ප්‍රතිරෝධී ජාන මිශ්‍රිත ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා Ciharang + AGI සමග IR64+AGI පිළිදෙමුහුම් කිරීම මගින් නිපදවන ලද Bg 358 හි BC₂F₂ ගහන වල ඔරොත්තු දෙන බීජ පැළ ප්‍රවේණි දර්ශකරණය කරන ලදී.

නිර්වායු තත්ව ප්‍රතිරෝධී ජාන මිශ්‍රිත ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා නිෂ්පාදනය කරන ලද Bg 366 හි BC₂F₂ ගහනය වරණය කරන ලදී.

ජලයෙන් යටවීමට ඔරොත්තුදීමේ ලක්ෂණ සහිත Bg 360 හි BC₂F₇ ආර එකොළහක්, Bg 455 හි BC₂F₇ ආර

දොළහක්, Bg 379-2 හි BC₂F₇ හි ආර දහසයක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට ඔරොත්තු දෙන ජාන මිශ්‍රිත ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා IRBB 60 හා IRBB 65 පිළිදෙමුහුම් කිරීම මගින් ලබාගත් Bg 352 හි හා Bg 357 හි BC₂F₁ ගහන වලින් ආර තිස්හතක් වරණය කරන ලදී.

බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට ඔරොත්තු දෙන උසස් කරන ලද ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පිළි ජනකයන් ලෙස Bg 358, Bg 352, At 362 හා Bg 300 සහ දායකයන් ලෙස 1RBB 60 හා 1RBB 65 යොදා ගනිමින් මෙම වී ප්‍රභේද වල මුහුම් අටක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට ඔරොත්තු දෙන උසස් කරන ලද ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පිළි ජනකයන් ලෙස Bg 366, Bg 352, Bg 94-1 හා Bw 367 සහ දායකයන් ලෙස 1R65482-4-136-2-2 හා 1R71033-121-15 යොදා ගනිමින් මෙම වී ප්‍රභේද වල මුහුම් හයක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

පිළිවෙලින් කොළ පාඨවට හා බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධී දායක මාපියන් ලෙස ‘පොකුරු සම්බා’ හා Bg 94-1 සමග Tetep හා 1RBB 60 ලබාගත් BC₃F₂ ගහනයන් පැළ රූප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ හා අණුක සලකුණු කිරීම භාවිතා කරමින් ද්විත්වයම වැඩිදුර දියුණු කිරීම සඳහා වරණයට ලක් කරන ලදී.

ලවණතා ප්‍රතිරෝධී ජාන මිශ්‍රිත ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා “පොක්කලි” සමග පිළි දෙමුහුම් මගින් ලබාගත් Bg 300හි BC₂F₅ ගහන දා හතරක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

සුවඳැති ජාන මිශ්‍රිත ආර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ‘සුවඳැල්’ සමග පිළිදෙමුහුම් මගින් ලබාගත් Bg 360 හි BC₂F₄ ගහන දහයක් ලබාගන්නා ලදී.

ධාන්‍ය ගුණාත්මය බව

ජාතික සම්බන්ධීකරණ වී ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ වැඩසටහනට එක් කෙරුණු නියැදි එක සිය පනහක් හා වැඩිදියුණු කළ අභිජනන ද්‍රව්‍ය නියැදි 380ක් ප්‍රධාන ධාන්‍ය ගුණ ලක්ෂණ සඳහා පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද අතර සියළු ආරවල ධාන්‍ය ගුණාත්මක බව පිළිගත හැකි මට්ටමක විය.

පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයෙන් ඇති වූ ‘සුවඳැල්’ ප්‍රවේශ 14ක වී භෞතික හා භෞත රසායනික ලක්ෂණ හඳුනාගැනීමට විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මෙම ප්‍රවේශ වල පුළුල් පරාසයක විචල්‍යතාවක් නිරීක්ෂණය විය.

අපනයන සඳහා හැකියාවන් ඇති බවට බාහිර ලක්ෂණ පදනම් කරගෙන තෝරා ගන්නා ලද වී ප්‍රභේද වල විශ්ලේෂණ ධාන්‍ය නියැදි වලින් Bw-Bs-1-2-3-1 හා At 311 හි අඩු ග්ලයිසිමික දර්ශකයක්ද, At 362, Bg 360, Bw 272-6B, ‘පච්ච පෙරුමාල්’ හා At 306හි අතරමැදි ග්ලයිසිමික දර්ශකයක්ද, At 309හි හා ‘සුවඳැල්’ වල ඉහළ ග්ලයිසිමික දර්ශකයක්ද දක්නට ලැබුණි.

සම්ප්‍රදායික හා වැඩිදියුණු කළ ප්‍රභේද විශ්ලේෂණයෙන් අනාවරණය වූයේ Bw 272-6B, ‘කළු හීනැටි’, ‘පච්ච පෙරුමාල්’, ‘දෙවරද්දිරි’, ‘සුදුරු සම්බා’ හා ‘මසුරන්’ යන ප්‍රභේද වල වඩා ඉහළ සමස්ථ ආහාරමය කෙඳි ප්‍රතිශතයක් ඇති බව, රතු නිවුඩ්ඩ සහිත ප්‍රභේද වල සුදු නිවුඩ්ඩ සහිත ප්‍රභේද වලට වඩා ඉහළ ප්‍රතිඔක්සිකාරක අන්තර්ගතයක් හා ක්‍රියාකාරිත්වයක් ඇති බව හා ඇගයීමට ලක් කළ ප්‍රභේද අතුරින් ‘දෙවරද්දිරි’, ‘මසුරන්’, ‘කහට වී’, ‘දික් වී’, ‘මඩ තවාළ’, ‘කළු හීනැටි’, ‘වන්ති දහනල’, ‘සුදු හීනැටි’, ‘පොක්කලි’, ‘හේරන් බණ්ඩා’, ‘හොඬරවාළ’ හා Bw 272-6B යන ප්‍රභේද වල වඩා ඉහළ

ප්‍රතිඔක්සිකාරක ගතිගුණ ද දක්නට ලැබුණි.

At 311 සමඟ Bg 360, At 311 සමඟ Bg 373, Bw 272 6-B සමඟ ‘සුවඳැල්’, Bw 272 6 B සමඟ Bw 367, ‘පච්ච පෙරුමාල්’ සමඟ Bg 300 හා Ld 368 සමඟ ‘සුවඳැල්’ කැකුළු සහල් සඳහා හොඳ සංයෝගයන් ලෙසට හඳුනා ගන්නා ලදී.

At 362 හි ස්ථායීකෘත සහල් නිවුඩු අන්තර්ගත කොට නිපදවූ නව වට්ටෝරුවක කිරි මිශ්‍රණය සුවඳ ගැන්වීම සඳහා අන්තෘපි හා දිවුල් එකතු කොට තවදුරටත් දියුණු කරන ලදී.

රෝග කළමනාකරණය

කන්න දෙකේදීම බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට එරෙහිව සමස්ථයක් ලෙස ප්‍රවේශයන් 605ක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. මේවායින් මහ කන්නයේදී ප්‍රවේශ 1ක් හා යල කන්නයේදී ප්‍රවේශ 12ක් පිළිවෙලින් මධ්‍යස්ථ ග්‍රාහ්‍යතාවෙන් යුතු හා මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී ලෙස වර්ග කරන ලදී.

ගොයම් කොළ පාළු රෝගය සඳහා සමස්ථයක් ලෙස ප්‍රවේශයන් 4083ක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. එසේ වුවද, කන්න දෙකේදීම රෝගය විද්‍යාමාන නොවීය.

පළිබෝධ කළමනාකරණය

ගොයම් පැළ මැක්කාගේ හා ගොයම් මකුණාගේ කන්නමය විචලනය හඳුනාගැනීම සඳහා ගණනය කිරීම් එකතුවක් ලබාගැනීම දිගමට සිදු කරන ලද අතර පෙර වර්ෂවල දක්නට ලැබුණු විචලනයන් මෙම වර්ෂයේදී ද දක්නට ලැබුණි.

ගොක් මැස්සාට ඔරොත්තු දෙන වී ආර හඳුනාගැනීමට අභිජනන ආර දෙදහස් හය සිය අසූ හතරක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. මින් ආර හාර සිය අසූ පහක් ගොක්

මැස්සාට ප්‍රතිරෝධී (R) බවට හඳුනා ගන්නා ලද අතර ආර 1474ක් ප්‍රතිරෝධී / මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී (R/MR) බවට හඳුනා ගන්නා ලදී.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද හතළිස් හතරක් ගොක් මැස්සාට එරෙහිව පරීක්ෂා කරන ලද අතර ප්‍රභේද තිස් පහක් ප්‍රතිරෝධී (R) හා ප්‍රතිරෝධී / මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී (R/MR) බවට හඳුනා ගන්නා ලද අතර ප්‍රභේද හතරක් ප්‍රතිරෝධී / මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී (R/MR) බවට හඳුනා ගන්නා ලදී.

ගුණාත්මක වී ප්‍රභේද / ආර විස්සක් ගොක් මැස්සා හා පැළ මැක්කාට එරෙහිව පරීක්ෂා කරන ලදී. ආර දහයක් පැළ මැක්කාට ප්‍රතිරෝධී (R) වශයෙන්ද, අනෙක් ඒවා පැළ මැක්කාට මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී (MR) වශයෙන්ද හඳුනා ගන්නා ලදී. ආර අටක් ගොක් මැක්කාට මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී / මධ්‍යස්ථව ග්‍රාහ්‍ය (MR/MS) වශයෙන්ද, ආර 12ක් මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී (MR) වශයෙන්ද හඳුනා ගන්නා ලදී.

බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි මාස 2½ වී ආර විසි පහක් පැළ මැක්කා සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. ආර දහ නවයක් ගොක් මැස්සාට මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී / මධ්‍යස්ථව ග්‍රාහ්‍ය (MR/MS) වශයෙන් හා ආර හයක් මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී (MR) වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලදී.

දුඹුරු පැළ කීඩුවාට ඔරොත්තු දෙන වී ආර හඳුනාගැනීමට ප්‍රවේශ දෙදහස් හය සිය හැත්තෑ දෙකක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර ප්‍රවේශ 302ක් ප්‍රතිරෝධී (R) වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලදී.

වී පැළ මැක්කන් සඳහා බියුජරොලෙසින් හා ඩයසිනොන්ද දුඹුරු පැළ කීඩුවා සඳහා එනිප්රෝල් වලද සඵලතාව වෙදළපොළේ ලබාගත හැකි සම්මත නිෂ්පාදන භාවිතා කරමින් යළි පරීක්ෂා කරන ලද අතර ඒවා අදාළ පළිබෝධ පාලනයට ඵලදායී බව තහවුරු විය.

ආලෝක උගුල් එකතු යොදා ගැනීම මගින් වී කෘමි පළිබෝධ වල කාලීන විචල්‍යතා අධ්‍යයනය කරන ලදී. උපරිම හා අවම උෂ්ණත්ව පිළිවෙළින් $31.8 \pm 1.88^{\circ}\text{C}$ හා $21.6 \pm 1.52^{\circ}\text{C}$ වන විට වැඩිම දුඹුරු පැළ කීඩු ගහනය දක්නට ලැබුණි.

Trichogrammatoidea bractae, ගොයම් පත්‍ර හකුළුවන්නාගේ ඩිම්බ පරපෝෂිතාභයේ නිකුත් කිරීම් ශීඝ්‍රතාව හෙක්ටෙයාරයකට පරිභූත පරපෝෂිතාභ 1×10^6 ශීඝ්‍රතාවයට සිදු වන විට ගොයම් පත්‍ර හකුළුවන්නා ගෙන් වන හානිය 55%කින් අඩු කළ හැකි විය.

පරිසර විද්‍යාත්මක ඉංජිනේරු විද්‍යා සංකල්ප යටතේ මල් හටගන්නා පැළෑටි වලින් ස්වභාවික සතුරු ගහන වලට වාසිදායක වීමට සිදු වන බලපෑම, කුඹුරු වල *Tagetes lemmonii* හා *Zinnia elegans* මල් වැටක් පවත්වා ගැනීම මගින් විමසා බලන ලද අතර කුඹුර වටා එබඳු මල් වැටක් පිහිටුවීමෙන් කුඹුරෙහි විලෝපිකයින් හා පරාපෝෂිතාභ දක්නට ලැබීම කැපී පෙනෙන ප්‍රමාණයකින් වැඩි වන බව අනාවරණය විය.

අලෝකනය කළ හා කහ ඇලෙන සුළු උගුල් යොදා ගැනීම මගින් සතිපතා කෘමි ගහනයන් නියාමනය කරන ලදී. අධ්‍යයන කාල සීමාව තුළ පැළ කීඩු ගහනයන් ඉතා අඩු බව නිරීක්ෂණය විය. එසේ වුවද සමස්ත අධ්‍යයන කාල සීමාව තුළ වඩා ඉහළ මකුළු ගහනයක් නිරීක්ෂණය විය.

ගොයම් කොළ හකුළුවන්නාට එරෙහිව *Bacillus thuringiensis (bt)* මාදිළි 06ක කෘමිනාශක ක්‍රියාකාරිත්වය පරීක්ෂණාගාර තත්ව යටතේ පරීක්ෂා කරන ලද අතර *bt* මාදිළි 02ක (AB125 සහ AB142) කාර්ය සාධනය වඩා හොඳ මට්ටමක පවතින බව සොයා ගන්නා ලදී.

වල් කළමනාකරණය

වී වගාවට යෙදීමට අපේක්ෂා කරන නව පැළෑටි නාශක හතරක (බියුටක්ලෝර් 60% EC, මෙටම්ෆොස් 10% EC වලට පසුව සල්ෆෙන්ට්‍රිෆෝන් ලීටරයට ග්‍රෑම් 480 SC, රින්ස්කෝ 2.5% EC හා මෙටම්ෆොස් 10% EC ඉන් පසුව කාලෙන්ට්‍රිෆෝන් එනිල් 40% WDG) ජෛව සාර්ථකත්වය ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. වල් පැළ ඉවත් නොකරන ලද පාලන හා සැසඳීමේදී සියළුම පැළෑටි නාශක වඩා ඉහළ ජෛව සාර්ථකත්වයක් පෙන්වීය. ඒවා නියමු පරිමාණ පරීක්ෂා කිරීම් සඳහා නම් කරන ලදී.

නිර්දේශිත පැළෑටිනාශක, එනම් ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයකට ග්‍රෑම් 300 EC, පයිරසොසල්ෆිසුරොන් එනිල් 10 WP, මෙටම්ෆොස් ලීටරයකට ග්‍රෑම් 100 EC වලට පසු ඕනො-සල්ෆිසුරොන් 50% WG, ෆෙනොක්සිප්‍රොප්-පී-එනිල් ලීටරයට ග්‍රෑම් 69 EC + එනොක්සිසල්ෆිසුරොන් ලීටරයට ග්‍රෑම් 20 OD, මෙටම්ෆොස් ලීටරයට ග්‍රෑම් 100 EC ඉන් පසුව පයිරසොසල්ෆිසුරොන් එනිල් 10% WP, මෙටම්ෆොස් ලීටරයට ග්‍රෑම් 100 EC හා ඉන්පසුව කාලෙන්ට්‍රිෆෝන් එනිල් 40% WG, මෙටම්ෆොස් ලීටරයට ග්‍රෑම් 100 EC හා පයිරිබෙන්සොක්සිම් ලීටරයට ග්‍රෑම් 50 EC, අධ්‍යයනය කරන ලදී. මෙම පැළෑටි නාශක 80%කට වඩා වැඩි වල් පාලන කාර්යක්ෂමතාවක් ලබා දුනි.

සල්ෆොනිල් යූරියා කාණ්ඩයට අයත් (SUGH) පයිරසොසල්ෆිසුරොන් එනිල් 10% WP, ෆ්ලුසටො සල්ෆිසුරොන් 10% WG, ෆෙනොක්සිප්‍රොප්-පී-එනිල් 69 + එනොක්සිසල්ෆිසුරොන් එනිල් 20 OD , මෙටම්ෆොස් ලීටරයට ග්‍රෑම් 100 EC ඉන් පසුව පයිරසොසල්ෆිසුරොන් එනිල් 10% WP, මෙෆෙනසන්ට් + බෙන්සල්ෆිසුරොන් මෙනිල් 500 + කිලෝ ග්‍රෑමයට ග්‍රෑම් 30 WP, ප්‍රොපයිම්සල්ෆිසුරොන් 10% SC, ඇසිම්සල්ෆිසුරොන් 50% (W/W) DF හා

මෙටම්ෆොස් ලීටරයට ග්‍රෑම් 100 EC සහ ඉන් පසු ඕනොසල්ෆිසුරොන් 50% WDG යන ඒවායේ ජෛව කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර එලදායි බව සොයා ගන්නා ලදී.

Bg 352, AERON 9-3, IR 09N247, AERON 10-26, සොන්හුවා-1, At 10-1240, Bw 11-3403, At 306, සුවදැල් හා At 10-1327 ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. AERON 9-3, AERON 10-26, At 10-1240, සොන්හුවා-1, Bw 11-3403 සහ At 10-1327 යන ප්‍රභේද ඉතා වැඩි වශයෙන් තෘණ හා තරඟකාරී බවට අනාවරණය විය.

පාංශු බීජ සංචිතයේ බීජ ප්‍රරෝහණය, වෙනස් උෂ්ණත්ව තත්ව 4ක්, එනම් 25°C, 30°C, 35°C, 40°C යටතේ ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. ප්‍රතිඵල වලින් අනාවරණය වූයේ බීජ ප්‍රරෝහණය වීම 35°C දක්වා වැඩි වීමේ නැඹුරුවක්ද ඉන් පසු අඩු වීමේ නැඹුරුවක්ද පෙන්වන බවයි.

තනි පැළෑටි නාශක යෙදීම් දෙකක් (ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයට ග්‍රෑම් 300 EC හා ඔක්සිෆ්ලුරොෆෙන් ලීටරයට ග්‍රෑම් 240) එරෙහිව මඩට වසුරන වී වගාවේ වල් පාලනයට, පූර්ව නිර්ගමන වල් පැළෑටිනාශක (ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයට ග්‍රෑම් 300 EC) කට පසුව පසු නිර්ගමන පැළෑටි නාශකය (පයිරිබෙන්සොක්සිම් ලීටරයට ග්‍රෑම් 50 EC) යෙදීම ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර පූර්ව නිර්ගමන වල් පැළෑටිනාශකයට පසුව පසු නිර්ගමන පැළෑටි නාශකය යෙදීම වඩා එලදායි විය.

ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයට ග්‍රෑම් 300 EC + පයිරිබෙන්සොක්සිම් ලීටරයට ග්‍රෑම් 20ට පසු දෙවරක් වල් පැළ නෙළා ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයට ග්‍රෑම් 300 EC + පයිරිබෙන්සොක්සිම් ලීටරයට ග්‍රෑම් 20, ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයට ග්‍රෑම් 300 EC, ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයට ග්‍රෑම් 300 EC වලට පසු දෙවරක් වල් පැළ නෙළීම හා

දෙවරක් වල් පැළ නෙළීම (පැළ සිටුවා සති 2 කට හා සති 4ක පසු) යන වල් පාලන භාවිතා පහ, අතින් වල් ගැලවීම හා යාන්ත්‍රිකව පැළ සිටුවන ලද වී වගාවේ වල් ගැලවීම සිදු නොකිරීමට එරෙහිව ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. සියළු වල් නාශක භාවිතාවන් අතරින් ප්‍රෙට්ලැක්ලෝර් ලීටරයට ග්‍රෑම් 300 EC හොඳ කාර්ය සාධනයක් පෙන්වීය. වල් ගැලවීම මගින් වල් ගහනය ආර්ථික ඵලදායීතා මට්ටමට පහළින් පවත්වා ගැනීමට හැකි විය.

නොකඩවා බයිස්පයිරිබැක් සෝඩියම් වලට නිරාවරණය වූ ලද හා නොවූ වල් ගහන උපයෝගී කර ගනිමින් *Cyperus iria* හා *Cyperus difformis* හි ප්‍රතිරෝධීතාවේ වර්ධනයන් අධ්‍යයනය කරන ලදී. ප්‍රතිඵල වලින් අනාවරණය වූයේ මෙම වල් විශේෂ බයිස්පයිරිබැක් සෝඩියම් වලට ප්‍රතිරෝධීතාවක් ගොඩ නගා ගත් බවයි.

පසේ සරු බව කළමනාකරණය

සම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද කාබනික ගොවිතැන්දී ඒවායේ කාර්යසාධනය විමසීමට පරීක්ෂා කරන ලදී. ‘සුදු හීනට්’ හා ‘මඩතවාලු’ පිළිවෙළින් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 4.3ක හා හෙක්ටයාරයකට ටොන් 4.1ක අස්වනු ලබාදුන්. මෙම වගා ප්‍රභේද වල කැඩීම්යම් අඩු ප්‍රමාණයක් සහ (0.1ppm) වැඩි යකඩ ප්‍රමාණයක්ද (33.0 හා 33.5 ppm) හා සින්ක් (32.5 හා 37.2 ppm) ප්‍රමාණයක් අන්තර්ගත විය.

කාබනික ගොවිතැන් ක්‍රමය යටතේ වචන ලද වී ප්‍රභේද හතළිස් හතරක ධාන්‍ය වල සින්ක් හා යකඩ ප්‍රමාණ පිළිවෙළින් 25-41 ppm හා 23-168 ppm දක්වා වූ පුළුල් පරාස වල විචල්‍ය වූ බව දක්නට ලැබුණි.

නව පොහොර ද්‍රව්‍ය වන සුම්සිල්, ගිව් බට්, ලෝරන්ස් ගේ දියර පොහොර, රොටුන්ඩා ඒ, රොටුන්ඩා බී, CIC සල්ෆොනයිට්, CIC

මයික්‍රො V, ඔපෙක්ස් නිෂ්පාදන වී 1, ඔපෙක්ස් නිෂ්පාදන වී 2, ඇමයිනෝ ක්වොලෙන්ටිස්න්, ලෙයිලි හා ඇග්‍රොගේන් පරීක්ෂා කරන ලදී. නිසරු පසෙහි පොහොර රහිත තත්වය හා සැසඳීමේදී සියළු අමුද්‍රව්‍ය අතරින් ලෙයිලි, සුම්සිල් හා ඇග්‍රොගේන් පිළිවෙළින් 2.8%, 1.4% හා 1.4% ක අස්වනු වැඩි වීමක් ලබා දුන්. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු රසායනික පොහොර නිර්දේශය හා සැසඳීමේදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු රසායනික පොහොර නිර්දේශය සමගින් මෙම පොහොර ද්‍රව්‍ය යෙදූ විට CIC සල්ෆොනයිට්, ලෝරන්ස් ගේ දියර පොහොර, ඔපෙක්ස් නිෂ්පාදන වී 1, ඇමයිනෝ ක්වොලෙන්ටිස්න්, රොටුන්ඩා ඒ, ඔපෙක්ස් නිෂ්පාදන වී 2, රොටුන්ඩා බී හා CIC මයික්‍රො V පිළිවෙළින් 26%, 26%, 18%, 13.7%, 10%, 9%, 5% හා 2% ක අස්වනු වැඩි වීමක් ලබා දුන්. එසේ වුවද, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු රසායනික පොහොර නිර්දේශ හා හෙක්ටයාරයකට ටොන් 10ක කොම්පෝස්ට් යෙදීම හා සමඟ සැසඳීමේදී අස්වනු වැඩි වීමක් ලබා නොදුන්.

බයෝෆිල්ම් ජෛව පොහොර හා චුක්සාල් ටෙරියෝස් සින්ක් යන දියර පොහොර වර්ග 2 ඇගයීම සඳහා අධ්‍යයනයක් සිදුකරන ලද අතර, ඒවා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශිත පොහොර සමඟ යෙදූ විට ධනාත්මක බලපෑමක් ලබාදුන් බව දක්නට ලැබුණි.

ජල කළමනාකරණය හා භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති

බීජ වැපිරීම, පැළ උදුරා සිටවීම හා වැපුරුම් බොග ස්ථාපන ක්‍රම, ඒකාන්තර තෙත් කිරීම හා වියළීම් ජල සම්පාදන ක්‍රමයේ අපවහන මට්ටම් 4 ක් යටතේ අධ්‍යයනය කරන ලද අතර ඒ සියල්ල සම බෝග අස්වැන්නක් ලබාදුණි.

‘යාය’ පදනම් කරගෙන ඒකාන්තර තෙත්කිරිම් හා වියළීමේ ජලසම්පාදනයේ අනුවර්තයාව පරීක්ෂා කිරීමට පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගය ඇතිව අධ්‍යයනයක් පවත්වන ලද අතර කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ඒකාන්තර තෙත්කිරිම් හා වියළීමේ ජලසම්පාදන ක්‍රමය අනුගමනය කිරීමෙන් වාරිමාර්ග සංඛ්‍යාව 2-5 තෙක් අඩු කරගත හැකි බව අනාවරණය විය.

Bg 300, At 303, Bg 304, Bg 305, At 306, At 308, At 309, Bg 310, Bg 09-1851 හා HR 10 වී ප්‍රභේද කෙරෙහි ජලය නිසා ඇතිවන අහිතකර තත්ත්වයන්හි බලපෑම ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. Bg 304 ප්‍රමුඛ Bg 300, Bg 310 හා Bg 09-1851 යන ප්‍රභේද පිළිවෙළින් මල් හටගැනීමේ සිට පරිණත භාවය තෙක් හා සංයුක්ත ඒකාක්ෂ හටගැනීමේ සිට මල් හටගැනීම දක්වා කාල තුළ, ජලය නිසා ඇතිවන අහිතකර තත්ත්ව පැවතියද ඉහළම අස්වනු ලබාදුණි.

Bg 304 පරීක්ෂණ ප්‍රභේදය ලෙස යොදා ගනිමින් වී අස්වැන්න කෙරෙහි ජලය නිසා ඇතිවන අහිතකර තත්ත්වයන්හි කාල සීමාව හා ඉහළම අවදානම් මට්ටම සොයා ගැනීමට අධ්‍යයනයක් පවත්වන ලද අතර පූර්ව වර්ධක අවධියේදී, පශ්චාත් වර්ධක අවධියේදී හා ප්‍රජනන අවධියේදී පිළිවෙළින් සති 3ක්, සති 2 ක් හා සති 1 ක් ජලය නිසා ඇතිවන අහිතකර තත්ත්වයන් දරා සිටීමේ හැකියාව පවතින බව සොයා ගන්නා ලදී.

වර්ෂාපෝෂිත කුඹුරු වල ඵලදායීතාව වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳව සිදු කරන ලද පරීක්ෂණයකදී, Bg 300 ප්‍රමුඛ Bg 304, Bg 250 හා Bg 251 හොඳ කාර්ය දර්ශනයක් පෙන්වීය. කාබනික ද්‍රව්‍ය එක් කිරීම, ඵලදායීතාව වැඩිදියුණු කිරීමට හේතු විය.

යන්ත්‍ර මගින් පැළ සිටුවන ලද වී බෝගයේ මුල් අවධියේදී විවිධ ජල තත්ත්ව යටතේ

වල් වල හැසිරීම අධ්‍යයනය කරන ලදී. සති 1 ක, සති 2 ක හා සති 3 ක කාල සීමා සඳහා බිම් මට්ටමට සෙන්ටි මීටර 5ක් පහළින්, බිම් මට්ටමේ හා බිම් මට්ටමට සෙන්ටි මීටර 5ක් ඉහළින්, ක්ෂේත්‍ර ජල මට්ටම් පවත්වා ගන්නා ලදී. සිටුවා සති 4 කට පසු ක්ෂේත්‍ර ජල මට්ටම සෙන්ටි මීටර 5 ක් ඉහළින් ඇති තත්ත්වයේදී පත් වර්ග අඩු ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබුණි. වල් පාලනය සඳහා සියළු තත්ත්ව අතරින් හොඳම ජල වත්තේ සෙන්ටි මීටර 5ක මට්ටමේ සතියක කාලයක් සඳහා පවත්වා ගැනීමයි.

ක්ෂේත්‍ර සුවිශේෂී පෝෂණ කළමනාකරණය සඳහා පොස්පරස් පොහොර අවශ්‍යතාව තීරණය කිරීමට විකල්ප මෙවලමක් ලෙස භාවිතා කළ හැකි පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය සඳහා වූ පාංශු පොස්පරස් සිතියම සකස් කරන ලදී.

ගණ්‍ය විද්‍යාව

ජාතික සම්බන්ධීකරණ වී ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ වැඩසටහන යටතේ නව වී ආර විසි තුනක් පරීක්ෂා කරන ලදී. ගොවි ක්ෂේත්‍රවලදී ප්‍රභේදීය අනුවර්තන අත්හදා බැලීම් සඳහා වැඩිදුර පරීක්ෂාවට මාස 2½ පරිණත කාණ්ඩය යටතේ Bg 10-2881, Bg 13-1265 හා AGT 17 ද, මාස 3 පරිණත කාණ්ඩය යටතේ Bg 11-3403 හා At 10-1374 ද, මාස 3½ පරිණත කාණ්ඩය යටතේ AERON 9-3 හා සොන්හුවා 1 වරණය කරන ලදී.

ප්‍රභේදීය අනුවර්තන අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන යටතේ නව වී ආර 10ක අනුවර්තයාව පරීක්ෂා කරන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද ආර අතරින් Bg 08-1909 (මාස 4 වී ආර) වඩා වැඩි අනුවර්තයාවක් පෙන්වූ බැවින් මහා පරිමාණ ප්‍රභේදීය අනුවර්තන අත්හදා බැලීම සඳහා යොමු කරන ලදී.

අන්තර්ජාතික වී පර්යේෂණ ආයතනය විසින් ‘වී බෝග කළමනාකරු’ නම්

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ මෙවලම උපයෝගී කර ගනිමින් සම්පාදනය කරන ලද පොහොර නිර්දේශ දෙකක් මෙවලම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පොහොර නිර්දේශ හා සැසඳීමේදී කැපී පෙනෙන අස්වනු වෙනසක් දක්නට නොලැබුණි.

පොළොන්නරුවේ කාලිංග ඇල ගම්මානයේ දී එක් ඉඩම් කොටසක යාබද ලියදි එක් කොට විශාල ලියදි බවට පත් කිරීම අත් හදා බලන ලදී. නියරවල් ඇති 4% ක භූමි ප්‍රමාණයක් මෙමගින් යළි ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි බවට පත් වූ අතර සමාන්‍යයෙන් කම්කරු දින 2 ක් ඉතිරි කරගැනීමට හැකි වන බවද අනාවරණය වූ අතර මෙම ක්‍රමය තුළින් වී වගාවේ ඵලදායිතාව හා ලාභදායී බව වැඩි කළ හැකි බව ගම්‍ය විය.

නියං ආතති තත්ව සඳහා ඔරොත්තු දෙන වී ආර හඳුනා ගැනීමට IRDTN 7-11 හා Bg 300 ට ප්‍රතිමුඛව Bg 14-2848 හා Bg 14-2450 පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. ආර දෙකම නියං ආතති තත්ව සඳහා සුදුසු බවට හඳුනා ගන්නා ලදී.

උෂ්ණත්ව අනුක්‍රමණ කුටීරයකදී උෂ්ණත්ව ප්‍රතිකාර තුනක්: අවට පාලන <35°C, 35° -37°C හා 38° - 40°C යටතේ වී ප්‍රභේද විස්සක් ඉහළ උෂ්ණත්ව වලට ඔරොත්තු දෙන වී ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීමට පරීක්ෂා කරන ලදී. ප්‍රභේද අතර නොව විවිධ උෂ්ණත්ව තත්ව අතර පරාග වන්ධ්‍යතාවෙහි වෙනසක් විද්‍යාමාන විය. Bg 359, ‘සුවදැල්’, ‘පච්ච පෙරුමාල්’, හා ‘පොක්කලි’ වල මල් පිපීම පෙ.ව. 7.30 ට පෙර ආරම්භ වූ අතර Bg 94-1, Bg 352, Bg 357, Bg 358, Bg 360, Bg 369 හා ‘කළු හීනැටි’ වල මල් පිපීම පෙ.ව 7.30 - 10.30 අතර සිදු විය . Bg 304 ‘සුවදැල්’, ‘පච්ච පෙරුමාල්’, ‘කළු හීනැටි’ හා ‘පොක්කලි’ අනෙක් ප්‍රභේද වලට සාපේක්ෂව ඉහළ උෂ්ණත්ව වලට

ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව විදහා දක්වමින් වඩා වැඩි පිරුණු ඇට ප්‍රතිශතයක් මෙන්ම සියළු උෂ්ණත්ව තත්ව වලදී වඩා වැඩි අස්වැන්නක්ද ලබාදුනි.

සීතල තත්වයට ස්වකීය අනුවර්තයතාව විමසා බැලීම සඳහා වී ආර සහ ප්‍රභේද දහ නවයක් බණ්ඩාරවෙල පරීක්ෂා කරන ලදී. H4, CL 508, PL 20, Bg 403, Bg 379 - 2, PL 16, CL 411, Bg 94-1, CL 305 සහ CL 107 වඩා වැඩි පිරුණු ඇට ප්‍රතිශතයක් මෙන්ම වැඩි අස්වැන්නක්ද ලබා දුන් අතර ඒවා ප්‍රදේශයට සුදුසු ප්‍රභේද ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

ගංවතුර තත්ව යටතේ සිටුවා පවත්වා ගන්නා ලද Bg 300, Bg 310, At 308, Bg 250, IR 64+AG1 හා IR 64 යන ප්‍රභේද වල කාර්ය සාධනය ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. ඉහළම පැළ සණත්වය හා සංයුක්ත ඒකාක්ෂ සණත්වය Bg 300, IR 64+AG1, IR 64 ලබාදුන් අතර, Bg 300, IR 64+AG1, IR 64, Bg 310 හා At 308 යන ඒවා සංතෘප්ත තත්වය හා සැසඳීමේදී ජලය රැඳි තත්වය යටතේ කැපී පෙනෙන ලෙස වඩා ඉහළ අස්වනු ලබාදුණි.

ජලය රැඳි තත්වය යටතේ පැළ කරන ලද වී ගොයම කෙරෙහි ජලයෙන් යටවීමෙන් ඇතිවන බලපෑම, Bg 300 හා IR 64+AG1 වී ප්‍රභේද යොදාගනිමින් පරීක්ෂා කරන ලදී. සෙ.මී. 5ක් ගැඹුරට ජලය රැඳි තත්වය යටතේ හා සෙ.මී. 2.5ක් ගැඹුරට ජලය රැඳි තත්වය යටතේ පැළැටි හා තෘණ සණත්ව (පිළිවෙලින් 43% හා 61%) කැපී පෙනෙන මට්ටමෙන් අඩුවිය. ජලය රැඳි තත්ව 2 යටතේ පත්‍ර වල ළපටි භාවය, සංයුක්ත ඒකාක්ෂ සණත්වය හා අස්වැන්න වෙනස් නොවීය. සෙ.මී. 5ක් ගැඹුරට ජලය රැඳි තත්වය යටතේ පැළ කරන ලද වී ගොයම, සෙ.මී. 2.5ක් ගැඹුරට ජලය රැඳි තත්වය යටතේ පැළ කරන ලද වී ගොයමට වඩා හොඳ තත්ත්වයේ විය.

යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීම සඳහා සුදුසු කළමනාකරණ කට්ටලයක් හඳුනා

ගැනීමට පර්යේෂණ ගණනාවක් සිදු කරන ලදී. යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීමෙන් Bw 367, Bg 366, Bg 357, Bg 300, Bg 406, Bg 379-2 හා Bg 403 යන වී ප්‍රභේද වඩා ඉහළ අස්වනු ලබා දුන් අතර හොඳ කාර්ය සාධනයක් පෙන්වීය. යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීමේ දී බිත්තර වී අවශ්‍යතාව අඩු කර ගැනීමට ද හේතු වන වඩා වැඩි පරතරයකින් හා අඩු බීජ පැළ/ස්ථාන සංඛ්‍යාවක් යොදා ගැනීමේ හැකියාව විදහා දක්වන පරතර මට්ටම් හෝ බීජ පැළ/ස්ථාන සංඛ්‍යා අනුව අස්වනු වල කැපී පෙනෙන වෙනසක් නොවීය. සිටුවන ගැඹුර අනුව ලැබෙන අස්වනු වල වෙනසක් නොවීය. මින් අනාවරණය වන්නේ යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීමේදී පවත්නා වූ පස් වර්ගය අනුව විවිධ ගැඹුරු මට්ටම් පරාසයන් යොදා ගැනීමේ හැකියාව පවතින බවයි.

බීජ නිෂ්පාදනය

පහත දැක්වෙන ප්‍රමාණ වල අභිජනන බීජ නිපදවන ලදී.

වගු අංක 1.4.2: නිපදවන ලද අභිජනන බීජ ප්‍රමාණ

වයස් පන්තිය හා ප්‍රභේදය	අභිජනන බීජ ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
<u>දින 150- 180</u>			
Bg 3-5	160.0		160.0
Bg 745	160.0		160.0
Bg 38	140.0		140.0
Bg 407	130.0		130.0
<u>මාස 4</u>			
Bg 379-2	123.0	41.0	164.0
Bg 450	61.5		61.5
Bg 403	61.5	61.5	123.0
Bg 406	20.5	20.5	41.0
Bg 455		41.0	41.0

වයස් පන්තිය හා ප්‍රභේදය	අභිජනන බීජ ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
<u>මාස 3 ½</u>			
Bg 94-1	143.5	123.0	266.5
Bg 352	164.0	205.0	369.0
Bg 357	41.0	61.5	102.5
Bg 358	164.0	102.5	266.5
Bg 359	123.0	82.0	205.0
Bg 360	184.5	205.0	389.5
Bg 366	184.5	266.5	451.0
Bg 369	61.5	20.5	82.0
Bg 370	164.0	61.5	225.5
<u>මාස 3</u>			
Bg 300	82.0	328.0	410.0
Bg 310	41.0	102.5	143.5
<u>දින 80</u>			
Bg 250	20.0	50.0	70.0
Bg 251	60.0	40.0	100.0
එකතුව	2289.5	1812.0	4101.5

සම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේදවල පහත සඳහන් සංශුද්ධ කළ බීජ ප්‍රමාණ නිපදවන ලදී.

වගු අංක 1.4.3: නිපදවන ලද සංශුද්ධ බීජ ප්‍රමාණ

ප්‍රභේදය	බීජ ප්‍රමාණ (කි.ග්‍රෑ)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
සුදු හීනටි	60	50	110
කළු හීනටි	40	40	80
සුවදැල්	40	40	80
පව්වපෙරුමාල්	66	30	96
මඩතවාළු	125	50	175
පොක්කලි	44	60	104
කුරුළු තුඩ	60		60
සුදුරු සම්බා	20	40	60
හේරත් බණ්ඩා	4	30	34
මුරුංගකායන්	40	50	90
බෙහෙත් හීනටි	20	30	50
රතුල්	30		30

- සම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද වල වී බීජ කිලෝග්‍රෑම් 1466ක් නිපදවා ගොවීන්ට අලෙවි කරන ලදී.
- ජනප්‍රිය ප්‍රභේද වල බිත්තර වී (පදනම්, ලියාපදිංචි කළ හා සහතික කළ) බුසල් 940ක් නිෂ්පාදනය කොට ගොවීන්ට අලෙවි කරන ලදී.
- වී බුසල් 1,260ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

විශේෂ ව්‍යාපෘති

පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී

- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනේ ව්‍යාපෘති
  - දුඹුරු පැළ කීඩුවා හා ගොක් මැස්සාට ප්‍රතිරෝධී වී ප්‍රභේද ගොඩනැගීම
  - බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධී වී ප්‍රභේද ගොඩනැගීම
  - වී වල ඵලදායිතා ප්‍රවර්ධනය
- කුඩා පරිමාණ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති
  - ග්‍රීන් සුපර් රයිස් (IRRI වෙතින් අරමුදල් සම්පාදිත)
  - ආසියාවේ වී අස්වනු පරතරය ඉවත් කිරීම (IRRI වෙතින් අරමුදල් සම්පාදිත)
  - නිර්වායු ප්‍රරෝහණයට ඔරොත්තු දෙන ජාන ඇතුළත් කිරීම මගින් ඍජු වී වැපිරීම් ප්‍රදේශවල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම. (IRRI වෙතින් සම්පාදිත)
  - ශ්‍රී ලංකාවේ කැකුළන් ක්‍රමයට වී වගාවේ, වල් හා වල් කළමනාකරණය හා වල් වල

පැළෑටි නාශක ප්‍රතිරෝධීතාව ලාක්ෂණීකරණය / ප්‍රමාණීකරණය (IRRI වෙතින් අරමුදල් සම්පාදිත)

- ශ්‍රී ලංකාවේ වී වල උසස් ගුණාත්මක බව හා උසස් ඵලදායිතාව සඳහා ආදර්ශ ගොවි ගම්මානයක් පිහිටුවීම (KOPIA වෙතින් අරමුදල් සම්පාදිත)
- ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සැලැස්මේ ව්‍යාපෘති
  - අහිතකර අපේෂව තත්ව සඳහා වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය.
  - ෆොස්පරස් පොහොර අවශ්‍යතාව තීරණය කිරීම.
  - දුඹුරු පැළ කීඩුවාගේ පේෂව දර්ශ හඳුනාගැනීම.
  - දේශීයව අනුවර්තයාව දක්වන සෙල ජලාස්මීය පුං වඳ ආර ගොඩනැගීම
  - කුඹුරු මීයන් පාලනයට ඒකාබද්ධ පාලන ක්‍රමයක් ගොඩ නැගීම.
  - ලවණතාවට ඔරොත්තු දෙන නව වී ආර සංවර්ධනය මගින් වී ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම.
  - දුඹුරු පැළ කීඩුවා පාලනයට පරිසර හිතකාමී ප්‍රවේශයක් ලෙස දුඹුරු පැළ කීඩුවාට ප්‍රතිරෝධී වී ප්‍රභේද ගොඩ නැගීම
  - වියුක්ත ගහන ගොඩනැගීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ මහා වී ප්‍රභේද වලට තාපයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව අන්තර්ගමනය කිරීම.
  - ශ්‍රී ලංකාවේ බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාරයේ ව්‍යාධිජනකයාගේ *Xanthomonas oryzae* ව්‍යාධි ස්වරූප විවිධත්වය විමසා බැලීම.

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- රාජ්‍යාංගනය යාය 09හි ආදර්ශ ගොවි ගම්මානයක් පිහිටවීම සඳහා සිදු කෙරෙන ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන හා ගොවීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දිගටම පවත්වා ගෙන යන ලදී. ඒ අනුව විවිධ ස්ථාපන ක්‍රම (බීජ පැළ වැපිරීම, යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීම, අතින් පැළ සිටුවීම), විවිධ වී ප්‍රභේද (Bg 310, Bg 370, Bw 367, At 362, Bg 359 හා Bg 360) යොදා ගනිමින් යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීම හා වල් වී පාලන කට්ටලය ආදර්ශනය කිරීම සිදු කරන ලදී.
- ගොවීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් එකොළහක් (පැළ වැපිරීම පිළිබඳ 2ක්, ලේසර් මට්ටම් කිරීම පිළිබඳව 1ක්, භූමිය සකස් කිරීම පිළිබඳව 3ක් හා ඒකාන්තර තෙත්කිරීම් හා වියළීම් තාක්ෂණය පිළිබඳ 5ක්) පවත්වන ලදී.
- පහත පෙන්වා ඇති පරිදි වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය විසින් විවිධ මට්ටම් වල විවිධ ආකාරයේ අභ්‍යාසලාභීන් ඇතුළු සමස්ථ සහභාගි වන්නන් 5259කට පුහුණු වැඩසටහන් එකසිය අටක් පවත්වන ලදී. මීට කෘත්‍යකයන් හඳුනා ගැනීම හා පරිසර විද්‍යාත්මකව කෘත්‍යකයන් පාලනය කිරීම පිළිබඳ දින දෙකක විශේෂ පුහුණුවක් ද ඇතුළත් විය.

වගු අංක 1.4.4: 2016 තුළදී පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් වල සාරාංශය

වැඩසටහනේ ස්වරූපය	වැඩසටහන් ගණන	සහභාගීවූවන් සංඛ්‍යාව
ගොවි පුහුණු (එක්දින)	20	870
නිලධාරී පුහුණු	38	1644
ඩිප්ලෝමා ශිෂ්‍ය පුහුණු	10	474

වැඩසටහනේ ස්වරූපය	වැඩසටහන් ගණන	සහභාගීවූවන් සංඛ්‍යාව
විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍ය පැමිණීම්	09	364
පාසල් ශිෂ්‍ය පැමිණීම්	31	1907
එකතුව	108	5259

- පාංශු පරීක්ෂණ පාදක පොහොර නිර්දේශකරණ වැඩසටහන හා ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ ලැබුණු පස් නියැදි හත්සිය හතළිහක් විශ්ලේෂණය කරන ලදුව පරීක්ෂණ ප්‍රතිඵල පාදක කරගත් අකාබනික හා කාබනික පොහොර නිර්දේශ කිරීම් නිකුත් කරන ලදී.
- ගොවීන් විසින් ගෙනෙන ලද නියැදි විසි හතරක් පළිබෝධ හා රෝග නිර්ණය සඳහා පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලද අතර පළිබෝධ හා රෝග පාලනයට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදෙන ලදී.
- ගොවි ක්ෂේත්‍ර පහක් පළිබෝධ හා රෝග නිර්ණය සඳහා පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලද අතර පළිබෝධ හා රෝග පාලනයට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදෙන ලදී.
- වී වගාව පිළිබඳ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් හතරකට සහභාගී වන ලදී.
- එක් විඩියෝ වැඩසටහන් විකාශයකට තාක්ෂණික සහය ලබාදෙන ලදී.
- වෙනත් සංවිධාන / කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකක මගින් සංවිධානය කරන ලද පුහුණු 10කට සම්පත් දායකයන් ලෙස, නිලධාරීහු සහභාගී වූහ.

පුහුණු, සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු සහභාගිත්වය

- CORIGAP ව්‍යාපෘතියේ 3 වන වාර්ෂික සමාලෝචන හා සැලසුම් කිරීමේ රැස්වීම. 2016 පෙබරවාරි 22-26, යෝග්‍යාකර්තා, ඉන්දුනීසියාව
- ඒකාබද්ධ බෝග පාලන උසස් විද්‍යා ආචාර්ය උපාධිය. 2016 මාර්තු 03 - නොවැම්බර් 23, නියුට්ටෙල් විශ්වවිද්‍යාලය, ස්විට්සර්ලන්තය
- පලතුරු බෝග හා ලවණතා ප්‍රතිරෝධී වී වල ඵලදායිතාව වැඩි කිරීම සඳහා වැඩි දියුණු කළ තාක්ෂණයන් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික වැඩසටහන. 2016 මාර්තු 23 -26, ජාතික අභ්‍යන්තර ධීවර හා ජලජීවී වගා පුහුණු ආයතනය, කලාවැව
- කෘෂිකාර්මික ජෛව විවිධත්වය කළමනාකරණය කිරීමේ සහභාගිත්ව පිවිසුම් පිළිබඳ පුහුණුකරුවන් සඳහා පුහුණුව. 2016 අප්‍රේල් 26-29, පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ගන්තොරුව
- සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා දෙමුහුම් වී විස්තීර්ණ තාක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව. 2016 මැයි 11 - අගෝස්තු 8, වැංෂා, චීනය
- සංවර්ධනය වන රටවල් සඳහා පසු අස්වනු තාක්ෂණ, 2016 මැයි 20 - ජූනි 25, වැංෂා, චීනය
- සංඛ්‍යාතමය යටියන් පරිමාණකරණය හා ජලජ බෝග සමාකරණ නිරූපණ මෙවලම් භාවිතය පිළිබඳ කලාපීය පුහුණුව. 2016 මැයි 31 - ජූනි 4, මහනුවර
- ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා සළකුණු සහායක අභිජනනය පිළිබඳ පුහුණුව. 2016 ජූනි 15 - 22.

කෘෂිකාර්මික ජෛව තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථානය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය

- ආසියාවේ වී තාක්ෂණ හුවමාරු පද්ධති පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව. 2016 ජූනි 19 - ජූලි 2, දකුණු කොරියාව
- සංවර්ධනය වන රටවල් සඳහා දෙමුහුම් වී පිළිබඳ විස්තීර්ණ තාක්ෂණ තීව්‍රකරණ පුහුණුව. 2016 ජූලි 8 - අගෝ. 4, වැංෂා, චීනය
- අභිතකර තත්ව සඳහා විකෘත ජානදර්ශීකරණය හා රූපාණුදර්ශීකරණය පිළිබඳ පුහුණුව. 2016 ජූලි 18-22, වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, බතලගොඩ
- ArcGIS 10.4.1 මෘදුකාංගය පිළිබඳ පුහුණුව. 2016 ජූලි 25 -29 GIS සොලියුෂන්ස් (පුද්) සමාගම, කොල්ලුපිටිය
- ආසියාවේ වී පර්යේෂණ පිළිබඳ සහයෝගිතාව සඳහා 20 වන වාර්ෂික කවුන්සිලය (CORRA) රැස්වීම. 2016 ඔක්තෝබර් 25 -26, දකුණු කොරියාව
- වී අභිජනනය පිළිබඳ මිත්‍රත්ව පුහුණුව - 2015 සැප්. 4 - නොවැ. 1, අන්තර්ජාතික වී පර්යේෂණ ආයතනය, පිලිපීනය
- ජරෝහණයේදී නිර්වායු තත්ව වලට ඔරොත්තු දීම සඳහා ජාන අන්තර්ගත කිරීම මගින් සෘජුව වී වැපිරීම සිදු කරන ප්‍රදේශ වල ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම පිළිබඳ ව්‍යාපෘතියේ සමාජික වැඩමුළුව. 2016 සැප්. 5-6, අන්තර්ජාතික වී පර්යේෂණ ආයතනය, පිලිපීනය
- සංවර්ධනය වන රටවල් සඳහා ශ්‍රීත් සුපර් දෙමුහුම් වී ප්‍රභේද අභිජනනය, නිෂ්පාදනය හා වගාව පිළිබඳ පුහුණුව. 2016 සැප්. 10-26. වැංෂා, චීනය

- කෘෂිවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ වාර්ෂික සම්මේලනය - 2016. 2016 නොවැ. 17-18, පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව
- තිරසාර වී කතිකාව පිළිබඳ 6වන පූර්ණ රැස්වීම හා මහා සභාව, 2016 දෙසැ. 7 - 9, සිංගප්පූරුව

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

- ජාතික විද්‍යා පදනම් ආයතන ප්‍රදාන අංක : TG/2015/Tech-D/02 යටතේ දැනට භාවිතයේ පවතින පාදික කොළ මඩින යන්ත්‍රය එහි ක්‍රියාකාරිත්වය වැඩිදියුණු කරනු පිණිස නවීකරණය කිරීමට බාර ගන්නා ලදී. දැනට භාවිතයේ පවතින පාදික කොළ මඩින යන්ත්‍රය හා සැසඳීමේදී නවීකරණය කරන ලද පාදික කොළ මඩින යන්ත්‍රයට පහසු ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් යුතු භ්‍රමණ ඩ්‍රම් (Drum) පියනක් ද බීජ එක් රැස් කෙරෙන පෙට්ටියක් ද එක් කර ඇත.
- සාම්ප්‍රදායික වගා ප්‍රභේද, නව හඳුන්වාදීම් හා වැඩි දියුණු කළ ආර ඇතුළත් වී ප්‍රවේශ හත්සිය පනහක් ස්ථාපනය කරන ලදුව වියළි බීජ නියැදි, වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ කෙටි කාලීන ජානප්ලාස්ම සංරක්ෂණ ඒකකයෙහි සංරක්ෂණය කරන ලදී.
- වෙනත් පර්යේෂණ ස්ථාන, පාසල්, විශ්ව විද්‍යාල, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා වෙනත් උනන්දු දක්වන පාර්ශ්වයන් වෙත ඔවුන්ගේ ඉල්ලීම් පරිදි බීජ නියැදි කට්ටල 200ක් බෙදා හරින ලදී.
- කෘෂිකර්ම විද්‍යාල / තාක්ෂණික විද්‍යාල සිසුන් 24 දෙනෙකුට හා විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් 11 දෙනෙකුට වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ නිලධාරීන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ තමන්ගේ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවේ ආශීක

පූරණයක් වන ස්ථානීය පුහුණු කිරීම් සිදුකිරීමට පහසුකම් සපයා දෙන ලදී.

- උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් 4 දෙනෙකුට වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ නිලධාරීන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ තම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සපයා දෙන ලදී.
- සහභාගී වන්නන් 659 දෙනෙකු සහිත සම්මන්ත්‍රණ /රැස්වීම් 15කට පහසුකම් සපයන ලදී.
- වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ අලෙවි කුටියෙන් රු. 93,859.00ක් වටිනා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විවිධ ප්‍රකාශන විකුණන ලදී.
- වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදි කරන ලද නව විද්‍යාගාර ගොඩනැගිල්ල 2016 අගෝස්තු 4 වන දින විවෘත කරන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- අනුකූල තත්ව සඳහා සම්ප්‍රදායික අභිජනන මගින් මාස 2½ , 3, 3½ හා 4 - 4½ වයස් පන්ති වල උසස් වී ආර සංවර්ධනය කිරීම.
- මාස 2½ , 3, 3½ , 4, 4½ හා 5-6 වයස් පන්ති වල උසස් වී ආර, මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම් හා ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම් මගින් ඇගයීම.
- මාස 2½ , 3, 3½ , 4 , 4½ සහ 5-6 වයස් පන්ති වල උසස් වී ආර (වැඩිදියුණු කළ පරම්පරා) ගුණනය.
- සම්ප්‍රදායික / පිළිදෙමුහුම්කරණය හා සලකුණු සහායක වරණය හෝ විකෘති අභිජනනය මගින් අපේෂ්‍ය ආතති තත්ව වලට (නියඟ/ ජලයෙන් යටවීම/ නිර්වායු ප්‍රරෝහණය/ ඉහළ

- උෂ්ණත්වය/ ලවණතාව) ඔරොත්තු දෙන ගුණාත්මක උසස් ආර සංවර්ධනය.
- දෙමුහුම් දිරිය අභිජනනය තුළින් නව දෙමුහුම් සංවර්ධනය.
- නියඟයට ඔරොත්තු දීම සඳහා *Oryza rhizomatis* ප්‍රවේශයන් ඇගයීම.
- ගුණනය මගින් ජානප්ලාස්ම සංරක්ෂණය
- ලවණතාව, නියඟ, ඉහළ උෂ්ණත්ව, සීතල, ජලයෙන් යටවීම හා නිර්වායු ප්‍රරෝහණයට ඔරොත්තු දීම සඳහා වී ප්‍රභේද පිරික්සීම.
- වැදගත් පළිබෝධ හා රෝග සඳහා අභිජනන ආර හා නව හඳුන්වාදීම් පිරික්සීම.
- කෘතීමය තත්ව යටතේ වගා කරනු ලබන වී බීජවල බැර ලෝහ අන්තර්ගතයන් ඇගයීම.
- නව පොහොර ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීම.
- බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාර ව්‍යාධිජනකයාගේ ව්‍යාධි ස්වරූප විවිධත්වය පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම.
- වී වල ප්‍රධාන පළිබෝධ / රෝග සඳහා නව පළිබෝධනාශක / දිලීරනාශක ඇගයීම.
- ගොයම් පැළ මැක්කා හා ගොයම් මකුණාගේ ගහන ගතිකත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනය.
- ප්‍රධාන කුඹුරු මී විශේෂ හා ඔවුන්ගේ සුලභ බව පිළිබඳ අධ්‍යයනය.
- වී සඳහා නව පැළෑටි නාශක ඇගයීම.
- වී වල වල් කළමනාකරණය සඳහා ක්‍රමවේද පිරික්සීම.

- නයිට්‍රජන් ප්‍රතිචාර සඳහා අභිජනන ආර ඇගයීම.
- ජාතික ඒකාබද්ධ වී ප්‍රභේදීය පරීක්ෂණ වැඩසටහනේ උසස් වී ආර ඇගයීම.
- යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීම සඳහා ප්‍රභේද, සිටුවීමේ පරතරය, බීජ පැළ / වැටි හා සිටුවීමේ ගැඹුර වලංගු කිරීම.
- ජලයෙන් යටවූ තත්ව යටතේ ප්‍රරෝහණය වූ වී සඳහා ජල ගැඹුරේ, බීජ අනුපාතයේ හා පැළෑටි නාශක යෙදීමේ බලපෑම අධ්‍යයනය.
- මාරුවෙන් මාරුවට ජලය සැපයීම සහ වියළීමට හැරීමේ තාක්ෂණය ඇගයීම.
- වී වගාව සඳහා දේශගුණික යෝග්‍යතාව ඇගයීම.
- තීරණාත්මක වර්ධන අදියර හා වී කෙරෙහි තෙතමන පීඩා කාලසීමා වල බලපෑම හඳුනා ගැනීම.
- ජාතික ඒකාබද්ධ වී ප්‍රභේදීය පරීක්ෂණ ස්ථාන වල අස්වනු නිරූපණය කිරීම. (APSIM ඔරයිසා හා ඇක්වා ක්‍රොප්).

බීජ නිෂ්පාදනය

- නිර්දේශිත වී ප්‍රභේද 24ක අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය
- වී ප්‍රභේද 7ක් ගුණනය
- උසස් ආර 22ක් ගුණනය
- වරණය කළ සම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද 12ක සංශුද්ධ බීජ නිෂ්පාදනය
- ජනප්‍රිය වී ප්‍රභේද වල බිත්තර වී නිෂ්පාදනය

විශේෂ ව්‍යාපෘති

- ශ්‍රී ලංකාවේ කැකුළන් ක්‍රමයට වී වගා කිරීමේදී වල් හා වල් වී කළමනාකරණය
- ග්‍රීන් සුපර් රයිස්
- ආසියාවේ වී අස්වනු පරතරය පියවීම
- ආදර්ශ ගොවි ගම්මානයක් පිහිටුවීම
- වී ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම
- අභිතකර අපේෂව තත්ව සඳහා වී ප්‍රභේද දියුණු කිරීම
- ෆොස්පරස් පොහොර අවශ්‍යතාව තීරණය කිරීම
- දේශීය වශයෙන් අනුවර්තය සෛල ප්ලාස්මය පුං වද වී ආර සංවර්ධනය
- ලවණතාවට ඔරොත්තු දෙන නව වී ආර දියුණු කිරීම
- පරිසර හිතකාමී පිටිසුමක් ලෙස දුඹුරු පැළ කිඬුවාට ප්රතිරෝධී නව වී ආර සංවර්ධනය
- ශ්‍රී ලංකාවේ මහා වී ප්‍රභේදයන්ට උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දීමේ ලක්ෂණය අන්තර්ගමනය කිරීම
- බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාර ව්‍යාධිපනකයාගේ ව්‍යාධි ස්වරූප විවිධත්වය පිළිබඳ විමර්ශන
- වී කුඹුරු මියන් පාලනය කිරීමට ඒකාබද්ධ පාලන ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කිරීම

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්, විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ට, කෘෂිකර්ම විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ට, ගොවීන් හා පාසල් ශිෂ්‍යයන්ට වී අභිජනන, වී

ප්‍රභේද, බිත්තර වී නිෂ්පාදනය පිළිබඳ පුහුණු ලබාදීම

- වී ජානප්ලාස්ම සංරක්ෂණය වැඩි කිරීම
- පාංශු පරීක්ෂණ පදනම් කරගත් පොහොර නිර්දේශකරණය

වී පර්යේෂණ ස්ථානය - අම්බලන්තොට

රතු බීජාවරණයෙන් යුතු, ලවණතාවයට ඔරොත්තු දෙන වී ප්‍රභේද බිහි කිරීම අම්බලන්තොට වී පර්යේෂණ ස්ථානයේ ප්‍රධාන අභිමතාර්ථය වේ. එමෙන්ම, ලවණතා ප්‍රදේශවල ඵලදායිතාව වැඩි කිරීමට ආශ්‍රිත තාක්ෂණවේදයන් ගොඩනැගීම හා නිර්දේශිත “At” ප්‍රභේද වල අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය ද මෙම පර්යේෂණ ස්ථානයේ වගකීම අතර වේ.

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

වී ප්‍රභේදය වැඩි දියුණුව

මාස 3 වයස් පන්තිය

නව මුහුම් විසි පහක් සිදු කරන ලදී. කලින් විසුකින වන පරම්පරා හතළිස් එකක් වරණය කරන ලදුව වෙන් වෙන්ව පවත්වා ගන්නා ලදී. F₅ පරම්පරාවේ සිට ඉදිරියට ප්‍රජනිත 1050ක් පමණ පවත්වා ගන්නා ලද අතර පරම්පරා උසස් කිරීම සඳහා 700ක් වරණය කරන ලදී.

ආර පහලොවක් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීමෙහි ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර ආර 8ක් ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම සඳහා වරණය කරන ලදී. ආර දහ හතරක් ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීමෙහි ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර ආර 3ක් (At 14-797, At 14-713, At 13-1338) ජාතික සම්බන්ධකාරක වී ප්‍රභේදය අත්හදා බැලීම් සඳහා නම් කිරීමට වරණය කරන ලදී.

At 13-3048 (රතු දිග මධ්‍යම ධාන්‍ය වර්ග ප්‍රභේදය), At 13-2715 (රතු දිග සිහින් ධාන්‍ය වර්ග ප්‍රභේදය) හා At 13-1543 (සුදු දිග මධ්‍යම ධාන්‍ය වර්ග ප්‍රභේදය) යන ප්‍රභේද බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර ලෙස හඳුනා ගන්නා ලද අතර ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් සඳහා නම් කරන ලදී.

At 10-1374 (රතු දිග මධ්‍යම ධාන්‍ය වර්ග ප්‍රභේදය) ප්‍රභේදීය අනුවර්තයක අත්හදා බැලීම් සඳහා වරණය කරන ලදී.

මාස 3½ වයස් පන්තිය

මුහුම් හැට අටක් නිපදවන ලදී. F5 පරම්පරාවේ සිට ඉදිරියට ප්‍රජනිත 130ක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර වැඩිදුර ඇගයීම් සඳහා 76ක් වරණය කරන ලදී.

මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම් මගින් අස්වනු විභවය පිරික්සීමට, බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර දහයක් වරණය කරන ලද අතර ආර 7ක් මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම් මගින් වරණය කොට ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම් මගින් වැඩිදුර ඇගයීමට වරණය කරන ලදී.

At 09-898 (සුදු, සුගන්ධවත් මෘදු ධාන්‍ය ඇට) මහා පරිමාණ ප්‍රභේදීය අනුවර්තයක අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන සඳහා වරණය කරන ලදී.

ශාඛා විද්‍යාව

ජාතික සම්බන්ධීකරණ වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීමේ වැඩසටහන යටතේ 2015/16 මහ හා 2016 යල කන්න වලදී අත්හදා බැලීම් 2 බැගින් සිදු කරන ලදී. නව වී ආර දහයක් සම්මත පරීක්ෂණ ප්‍රභේද සමග පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. At 10-1374, At 10-1240 හා At 10-1327 බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි බවට හඳුනා ගන්නා ලදී. 2016 යල කන්නයේදී නව වී ආර දහයක් සම්මත පරීක්ෂණ ප්‍රභේද සමග පරීක්ෂාවට ලක්

කරන ලදී. At 11-1425, At 13-3791, At 13-3048, At 13-1543 හා At 13-2715 බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි බවට හඳුනා ගන්නා ලදී.

At 10-1350 හා Bg 11-802 නම් නව උසස් ආරයන්හි අනුවර්තයකට පරීක්ෂා කිරීමට අත්හදා බැලීම් දොලහක්, කන්න දෙකක් තුළදී මාතර හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කවලදී පවත්වන ලදී. සම්මත පරීක්ෂණ ප්‍රභේදයට වඩා වැඩි අනුවර්තයකට At 08-898 පෙන්වන බව හෙළි විය.

පාහින ලද ප්‍රමාණ දෙකක් (30% හා 60%) යටතේ රතු නිවුඩඩ සහිත ප්‍රභේද හතරක් (At 362, At 311, At 353, At 1078) හා සුදු ප්‍රභේද තුනක් (At 309, At 405, At 354) ඇතුළු ප්‍රභේද හතක් ග්ලයිසිමික දර්ශකය සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ග්ලයිසිමික දර්ශක පහළ සිට මධ්‍යම දක්වා වූ පරාසයක පිහිටි අතර ඉහළ ග්ලයිසිමික දර්ශකයක් කිසිම ප්‍රභේදයක වාර්තා නොවීය. ධාන්‍ය කාබොහයිඩ්‍රේට්, ඇමයිලෝස, මේද, දළ තන්තු හා අළු අන්තර්ගතය යන ඒවායින් ග්ලයිසිමික දර්ශක කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොවීය. ධාන්‍ය ප්‍රෝටීන අන්තර්ගතය වැඩි වූ බැවින් පාහින ලද ප්‍රමාණය 30% සිට පාහින ලද ප්‍රමාණය 60% දක්වා වූ විට ග්ලයිසිමික දර්ශකය අතරමැදි සිට පහළ දක්වා අඩු විය. කෙසේ වුවද, ග්ලයිසිමික දර්ශකය කෙරෙහි පාහින ලද ප්‍රමාණයේ බලපෑම ප්‍රභේදය අනුව වෙනස් වේ.

වායු රෝඩ් බැග හා PET 10/LLDPE 60 බැග වී ඇඹරීමෙන් පසු ගබඩා කිරීම සඳහා සාමාන්‍ය පොලි-සැක් බැග් සමග පරීක්ෂා කරන ලදී. පොලි-සැක් බැග් හා සමග සැසඳීමේදී PET 10/LLDPE 60 බැග හා වායු රෝඩ් බැග වල ගබඩා කිරීමෙන් සහල් වල ගුණත්ව පරාමිතීන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සතුටුදායක ලෙස පවත්වා ගත හැකි විය. වායු රෝඩ් බැග වල වායු රෝඩ් බව පසු කාලීන කාමී හානි නිසා නැති වන

බැවින් වායු රෝඩ් බැග වලට වඩා PET 10/LLDPE 60 බැග වඩා හොඳ බව අනාවරණය විය.

වල් පැළෑටි විද්‍යාව

ජලයෙන් යටවූ තත්ව යටතේ සිටුවීම සඳහා Bg 300, Bg 94/1, Bg 379/2, Bg 455, H 4, Bg 352, Bg 360, Bw 364, Bw 367, Bw 372, Ld 368, Ld 371, At 307, At 308, At 354 හා At 362 වි ප්‍රභේද ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

සෙ.මී. 5ක් ජලයෙන් යටවූ තත්ව යටතේ සිටුවීම සඳහා සුදුසු බව විදහා දක්වමින් At 362, Bw 367, At 308, At 307 හා Bg 455 යන ප්‍රභේද වඩා වැඩි බීජ පැළ ප්‍රමාණයක් ද වඩා වැඩි අස්වැන්නක්ද පෙන්වීය. ජලයෙන් යටවූ තත්ව යටතේ සිටුවීම මගින් තෘණ හා පත් වර්ග වල පෞච්ඡ ස්කන්ධ පිළිවෙලින් 84% හා 72% යන පරමාණ වලින් අඩු වූ හෙයින් වී වල වල් පැළෑටි කළමනාකරණය සඳහා මෙය භාවිතා කළ හැකිය.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 100ක් සමග පවත්වන ලද සමීක්ෂණයකදී එකම ආකාරයේ ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් යුතු පැළෑටි නාශක යළි යළි භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් ගොවීන්ගේ කුඹුරු වල වල් පාලන කාර්යක්ෂමතාව දුර්වල වී ඇති බව අනාවරණය විය. ඇසිටොලැක්ටේස් සින්තේස් ක්‍රියාකාරීත්ව ඇති පැළෑටිනාශක පුළුල් (70%) ලෙස භාවිතා කර ඇත. ගොවීන් ගෙන් 85% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් පැළෑටි නාශක 2 සිට 3 දක්වා ප්‍රමාණයක් එකතු කොට මිශ්‍රණයක් ලෙස භාවිතා කර ඇත. මෙම පැළෑටි නාශක මිශ්‍රණ අතරින් මෙටමිෆොස් 10% EC + කාලෙන්ට්‍රසෝන් එනිල් ලීටරයට ග්‍රෑම් 240 EC, බයිස්පයිරිබැක් සෝඩියම් ලීටරයට ග්‍රෑම් 40 + මෙටමිෆොස් ලීටරයට ග්‍රෑම් 100 SC + කාලෙන්ට්‍රසෝන් එනිල් ලීටරයට ග්‍රෑම් 240 EC හා බයිස්පයිරිබැක් සෝඩියම් ලීටරයට ග්‍රෑම් 40 +

කාලෙන්ට්‍රසෝන් එනිල් ලීටරයට ග්‍රෑම් 240 EC වඩාත්ම ජනප්‍රිය ඒවා විය.

පැළ උදුරා සිටුවීම, බීජ පැළ වැසිරීම, අහඹු වැසිරීම හා සෘජුව වැසිරීම යන ක්‍රම ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. බීජ පැළ වැසිරීමේ ක්‍රමයේදී වල් පැළ ඉස්මතු වීම හා වර්ධනය, අහඹු වැසිරීමේ ක්‍රමය සමඟ සැසඳීමේදී 89%ක් අඩු වූ අතර බෝග සිටුවීමේ ක්‍රම අතරින් බීජ පැළ සිටුවීම වල් කළමනාකරණය සඳහා වඩා ප්‍රතිඵලදායී බව මින් අනාවරණය විය.

පැළ උදුරා සිටුවීමෙන් පසු දින 0, 3, 7 කාලයේ සෙ.මී. 3 දක්වා උසට ජලයෙන් යට වූ තත්ත්වය එලෙස ජලයෙන් යට නොවූ තත්ත්වය සමඟ අධ්‍යයනය කරන ලදී. සංතෘප්ත තත්ත්වය හා සැසඳීමේදී ජලයෙන් යටවූ තත්ත්වයේදී 50%කට වඩා අඩු වල් පැළ සංඛ්‍යාවක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීමේ ක්‍රමයේදී පැළ සිටුවීමෙන් පසු දින 0 හා 3 කාලයේ සෙ.මී. 3 දක්වා උසට ජලයෙන් යටවූ තත්ත්වය පවත්වා ගැනීම වැල් පැළ පාලනය සඳහා ඵලදායී බව අනාවරණය විය.

විශේෂ ව්‍යාපෘති

පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- වී ප්‍රභේද වල ධාන්‍ය තත්ව උපලක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීම (NARP වෙතින් ප්‍රතිපාදන ලද)
- පැළෑටි නාශක කෙරෙහි රඳා පැවැත්ම අඩු කිරීම හා වැල් පැළෑටි හේතුවෙන් වන අස්වනු හානි අඩු කිරීමේ ලා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ සෘජුව ව්‍යුහගත ලද වී වලට ඒකාබද්ධ වල් පැළෑටි කළමනාකරණ ප්‍රවේශයක් (NARP වෙතින් ප්‍රතිපාදන ලද)

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සිසුන්ගේ ඩිජිටල් මා පාඨමාලාවේ ආංශික පුරණයක් වන පුහුණුවීම් ලබා දෙන ලදී.
- ආයතනයට පැමිණි විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්ට, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලවලට පාසල් දරුවන්ට හා ගොවීන්ට තොරතුරු ලබා දෙන ලදී.
- තම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සිදු කරගෙන යාමට අවශ්‍ය පහසුකම් පශ්චාත් උපාධි සිසුන් දෙදෙනෙකුට හා උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් දෙදෙනෙකුට ලබා දෙන ලදී.
- ගොවීන් හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් වෙනුවෙන් වී වගාවේ කාර්යක්ෂම වල් පාලනය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දහනවයක් පවත්වන ලදී.

අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය

පහත දැක්වෙන අභිජනන බීජ ප්‍රමාණ නිපදවන ලදී.

වගු අංක 1.4.5: නිපදවන ලද අභිජනන බීජ ප්‍රමාණය

ප්‍රභේදය	අභිජනන බීජ ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
මාස 3			
At 307	120	140	260
At 308	120	140	260
මාස 3½			
At 354	60	40	100
At 362	220	240	460
At 373	-	80	80
එකතුව	520	640	1160

සහභාගි වූ පුහුණු, සම්මේලන හා වැඩමුළු

- ආසියාවේ දෙමුහුම් වී වල ධාරිතා සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රාදේශීය පුහුණු පාඨමාලාව, මහජන චීන ජනරජය.
- සංවර්ධනය වන රටවල් සඳහා දෙමුහුම් වී පුළුල් තාක්ෂණ තීව්‍රකරණය, මහජන චීන ජනරජය.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- යහපත් තත්ත්ව සඳහා වූ සම්ප්‍රදායික අභිජනනය මගින් 3 හා 3½ වයස් කාණ්ඩ වල උසස් ආර සංවර්ධනය.
- පූර්ව අස්වනු අත්හදා බැලීම හා ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් මාස 3 හා 3½ වයස් කාණ්ඩයේ උසස් වී ආර ඇගයීම.
- මාස 3 හා 3½ වයස් පන්තියේ උසස් වී ආර (උසස් කළ පරම්පරා) ගුණනය කිරීම.
- නිර්දේශිත At වී ප්‍රභේද වල අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය.
- ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් හා ප්‍රභේදීය අනුවර්තයා අත්හදා බැලීම් යටතේ නව වී ආර ඇගයීම.
- ග්ලයිසිමික් දර්ශකය හා ආශ්‍රිත තත්ව උප ලක්ෂණ සඳහා වී ප්‍රභේද ඇගයීම
- ජාතික සම්බන්ධීකාරක වල්නාශක පරීක්ෂා කිරීමේ අත්හදා බැලීම් යටතේ වල්නාශක පරීක්ෂා කිරීමේ අත්හදා බැලීම්.
- හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ වල් හා වල් පාලනය පිළිබඳ ගොවි ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධ පැවැත්වීම.

- *Cyperus difformis* හා *Cyperus irria* ගහන වල වල් නාශක ප්‍රතිරෝධීතාව ඇගයීම
- ස්වායු ප්‍රරෝහණය කෙරෙහි, බීජ වලට සිදු කරනු ලබන පූර්ව ප්‍රරෝහණ ප්‍රතිකාරයේ බලපෑම අධ්‍යයනය
- ජල ගැලීම් තත්ව සඳහා වී ජාන දර්ශ පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම.
- යන්ත්‍රානුසාරයෙන් පැළ සිටුවීමේ ක්‍රමය සඳහා වූ වල් කළමනාකරණ පැකේජය ඇගයීම.

වී පර්යේෂණ ආයතනය - ලබ්‍රේටරි

ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට තෙත් කලාපයේ උසස් විභවයෙන් යුතු බණ්ණායක පස් සහිත කුඹුරු බිම් වල ඵලදායිතාව දියුණු කිරීමට ආශ්‍රිත තාක්ෂණවේදයන් හා රතු නිවුඩඩ සහිත වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම හා නිර්දේශිත “Ld” ප්‍රභේද වල අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය කිරීම ලබ්‍රේටරි වී පර්යේෂණ ස්ථානයේ වගකීම වේ.

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

ප්‍රභේදීය සංවර්ධනය

මාස 2½ න් පරිණත වන කාණ්ඩයේ Ld 253 නම් නව වී ප්‍රභේදය නිකුත් කරන ලදී. මෙය සුදු නිවුඩඩ සහිත දිගැටි සිහින් ධාන්‍ය ඇටයකින් යුතු කෙටි කන්න සහිත ප්‍රදේශ වල වගාවට සුදුසු ප්‍රභේදයකි.

මුහුම් දහයක් සිදු කරන ලද අතර, F₁ පරම්පරා 22ක්, F₂ පරම්පරා 9ක්, F₃ පරම්පරා 8ක් හා F₄ පරම්පරා 7ක් උසස් කරන ලදී. F₅ ආර එක සිය අසුවක් හා උසස් කළ අභිජනන ආර 200ක්, පහතරට තෙත් කලාපයේ උසස් විභවයකින් යුතු වී බිම් සඳහා ඉහළ අස්වනු ලබාදෙන

අනුවර්තයතාව පෙන්වන හා ගුණාත්මක වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය සඳහා පවත්වාගන්නා ලදී.

මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීම මගින් ආර විසි හයක් ද ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීම් මගින් ආර හතක්ද ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

ලවණතාවට ලක් වූ ජලගැලීම් වලට ලක්වන පාංශු තත්ව සඳහා වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම පිණිස F₂ ගහනයේ මුහුම් 4ක් හා F₄ ගහනයේ මුහුම් 2ක් ලබා ගන්නා ලදී.

පැළ මැක්කා ට ප්‍රතිරෝධී බව ඇතුළත් කිරීම සඳහා දායක මාපියන් ලෙස ‘දහනල’ ද සහිතව මුහුම් දෙකක් යොදා ගනිමින් SSD ආර හත් සිය අසු හතක් සංවර්ධනය කරන ලදී.

ශාෂ්‍ය විද්‍යාව හා පාංශු විද්‍යාව

ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන යටතේ නව වී ආර 16ක් පරීක්ෂා කිරීමට අත්හදා බැලීම් දෙකක් පවත්වන ලදී. At 12-2715, At 13-3791 හා Bg 14-567 කෙරෙහි බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි බව අනාවරණය විය.

ප්‍රභේදීය අනුවර්තන අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන යටතේ ඒවායේ අනුවර්තයතාව සඳහා පරීක්ෂාවට ලක් කළ ආර අතරින් Bg 11-802 හා At 10-1350 වඩා වැඩි අස්වනු ලබාදුන් අතර සම්මත පරීක්ෂණ ප්‍රභේද වලට වඩා හොඳ අනුවර්තයතාවක් පෙන්වීය.

වී වල යකඩ විෂ සහිත බව අඩ වශයෙන් පුළුස්සන ලද දහයියා අඟුරු හෙක්ටයාරයට ටොන් 2ක් සමග කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පොහොර නිර්දේශය යෙදීම මගින් දුරු කළ හැකි බව අනාවරණය විය.

පැළෑටි ආරක්ෂණය

පහතරට තෙත් කලාපයේ වී කොපු මයිටාවන් හා දුඹුරු පුල්ලි සඳහා පළිබෝධ පුරෝකථන ආකෘතියක් ගොඩ ගැනීමට පවත්වන ලද අධ්‍යයන වලින් අනාවරණය වූයේ ඉහළ උෂ්ණත්වය හා අඩු වර්ෂාපතනය ඇති විට කොපු මයිටා ගහන වැඩි වන බවයි.

ජාතික සම්බන්ධීකාරක වල්නාශක පරීක්ෂා කිරීමේ අත්හදා බැලීම් යටතේ පවත්වන ලද අධ්‍යයනයකදී අනාවරණය වූයේ මඩට වසුරන වී වගාවේ වල් පාලනය කිරීමේදී බියුටක්ලෝර් 60% EC, මෙටම්ලොප් 10% EC *fb* සල්ෆොන්ට්‍රිසෝන් ලීටරයට ග්‍රෑම් 480 SC, රික්ස්කෝ 2.5% EC *fb* හා මෙටම්ලොප් 10% EC *fb* කාලෙන්ටරසෝන් එනිල් ලීටරයට 40% WDG යෙදීම එලදායි වූ බවයි.

වී යාය 10ක ගොවීන් 90 දෙනෙක් සම්මුඛ පරීක්ෂණයට ලක් කරන ලදුව ඊ - පළිබෝධ නිරීක්ෂණ හා මැදිහත්වීම් පද්ධතිය ගොඩ නැගීම සඳහා අවශ්‍ය වන තොරතුරු එක්රැස් කර ගන්නා ලදී.

දුඹුරු පුල්ලි සඳහා උසස් අභිජනන ආර පරීක්ෂා කිරීමේදී ආර 194කින් වී ආර අසු නවයක් වඩා අඩුවෙන් ආසාදනයට ලක්ව තිබුණි.

පැළ මැක්කාට ප්‍රතිරෝධී වී ආර ගොඩ නැගීම සඳහා ‘දහනල’ සමඟ Ld 368, Bg 300 හා Bg 9024හි දෙමුහුම් වල ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම් වලදී වී ආර 787කින් අනූ එකක් අඩුවෙන් ආසාදනයට ලක්ව තිබුණි.

අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය

පහත සඳහන් අභිජනන බීජ ප්‍රමාණ නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

වගු අංක 1.4.6: නිෂ්පාදනය කළ අභිජනන වී ප්‍රමාණ

ප්‍රභේදය	බිත්තර වී ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
<u>මාස 3½</u>			
Ld 365	143.5	41.0	184.5
Ld 368	61.5	61.5	123.0
Ld 371	20.5	41.0	61.5
<u>මාස 4</u>			
Ld 408	20.5	41.0	61.5
එකතුව	246.0	184.5	430.5

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- දකුණු පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වන ලද “දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය” දින පහේ ප්‍රදර්ශනයට සහභාගි වන ලදී.
- M.Sc. මට්ටමේ පශ්චාත් උපාධි සිසුන් දෙදෙනෙකුගේ හා එක් උපාධි අපේක්ෂකයෙකුගේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණයට ලක් කරන ලදී.
- ඩිප්ලෝමා ශිෂ්‍යයන්ට හා උපාධි අපේක්ෂකයන්ට තම පාඨමාලාවන්හි ආංශික පූරණයක් වන පුහුණු ලබා දෙන ලදී.
- පාසල් සිසුන්ට හා ගොවීන්ට පුහුණු ලබා දෙන ලදී.
- විවිධ වී ප්‍රභේද, පළිබෝධ හා රෝග මෙන්ම පස හා ජලය ආශ්‍රිත ගැටළු හා පොහොර කළමනාකරණය සම්බන්ධ ගොවි ගැටළු වලට විසඳුම් ලබා දෙන ලදී.

සහභාගී වූ පුහුණුවීම්, සම්මේලන හා වැඩමුළු

- කෘන්තකයන් හඳුනා ගැනීම හා පරිසර විද්‍යානුකූලව ඔවුන් පාලනය කිරීම පිළිබඳ පුහුණුව. 2016 ජනවාරි 25 - 26,

වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය,
බතලගොඩ.

- ආසියාවේ දෙමුහුම් වී වල ධාරිතා සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රාදේශීය පුහුණු පාඨමාලාව. 2016 ඔක්. 19-30, වැංෂා, චීනය.

විශේෂ ව්‍යාපෘති

පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- E පලිබෝධ පිළිබඳ සුපරීක්ෂාකාරීත්ව හා පුරෝකථන පද්ධතිය.
- පහතරට තෙත් කලාපයේ ලවණතාවෙන් යුතු ගංවතුරට ගොදුරු වන පාංශු තත්ව සඳහා වී ප්‍රභේද ගොඩනැගීම.
- වී පරිසර පද්ධති වල ඇසිඩ් සල්ෆේට් පසෙහි දේශගුණය සහ පස හා බැඳුණු ගැටළු කළමනාකරණය

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

- ජාතික ඵලදායිතා ලේකම් කාර්යාලය විසින් 2016 දී පවත්වන ලද ජාතික ඵලදායිතා ප්‍රදාන තරගයේදී ආයතනය තුන්වන ස්ථානය දිනාගත්තේය.
- ආයතනයෙහි සැකසුම් හා ගබඩා ඒකකයක්, ගරාජයක් හා නව නිල නිවාසයක් ඉදි කරන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- වාසිදායක තත්ත්ව සඳහා සම්ප්‍රදායික අභිජනන මගින් මාස 3 හා මාස 3½න් පරිණත වන කාණ්ඩයේ උසස් ආර සංවර්ධනය කිරීම.
- පැළ මැක්කාට ප්‍රතිරෝධීතාව සඳහා උසස් ආර F5 පරම්පරාවේ දහනල මුහුම් සමග Ld 368, Bg 300 හා Bg 9024 ඇගයීම.

- බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාරයට එරෙහි වී ආර ඇගයීම.

- පහතරට තෙත් කලාපයේ වී කොපු මයිටාවා සඳහා පලිබෝධ පුරෝකථන ආකෘතියක් ගොඩනැගීම.

- ජාතික සම්බන්ධීකාරක වල්නාශක පරීක්ෂා කිරීමේ අත්හදා බැලීම් යටතේ වල්නාශක පරීක්ෂා කිරීමේ අත්හදා බැලීම්

- ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් හා ප්‍රභේදීය අනුවර්තයා අත්හදා බැලීම් යටතේ නව වී ආර ඇගයීම.

- යකඩ විෂවීම හා ආම්ලික බව බඳු වී අස්වැන්න සීමා කරන පාංශු අවහිරතා කාරක තක්සේරු කිරීම.

- බෝග ආකෘති (DSSAT) අධ්‍යයනය
- අභිජනන බීජ හා මූලික බීජ නිෂ්පාදනය

වී පර්යේෂණ ස්ථානය - සමන්තුරේ

නැගෙනහිර පළාතේ, විශේෂයෙන්ම අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ වී වගාවේ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමට හා ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීමට නව වී තාක්ෂණවේදයන් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කිරීම ස්ථානයේ ප්‍රධාන අභිමතාර්ථය වේ.

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

නැගෙනහිර පළාතට සුදුසු උසස් වී ආර වරණය කිරීමට F6 ගහන අටක් පවත්වා ගන්නා ලදී.

ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන් යටතේ, මාස 2½ , 3 හා 3½ වයස් කාණ්ඩයේ නව වී ආර පහළොවක් පරීක්ෂා කරන ලදී. Bg 13-

1265, AGT 14 හා AGT 17 ආර වඩා කළින් පරිණත වන බව පෙන්විය. AERON 10-25 හා AERON 10-05 (මාස 3½) බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි බවට හඳුනා ගන්නා ලදී.

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දී, ප්‍රභේදීය අනුවර්තයා අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන යටතේ නව වී ආර අටක් (IRDTN 07-56, IRDTN 07-07, IRDTN 07-37, At 09-898, At 08-1024, Bw 03-1198, Bg 11-802 හා Bg 09-1851) අත්හදා බැලීම් දහයක් සිදු කරන ලදී. සියළු නව ප්‍රවේශ සම්මත පරීක්ෂණ ප්‍රභේද වලට වඩා වැඩි අස්වනු ලබාදුනි.

මූලික බීජ නිෂ්පාදනය

‘සොන්හුවා’ බ්‍රසල් විස්සක් හා At 311ත් බ්‍රසල් 15ක් නිපදවන ලදී.

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- ස්ථානයට පැමිණි ගොවීන් 430 දෙනෙකුට හා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ ශිෂ්‍යයන් 36 දෙනෙකුට වී වගාව පිළිබඳ තොරතුරු සපයන ලදී.
- ගොවීන්ට, කුණ්ඩසාලේ කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සිසුන්ට හා අම්පාර හාඩ් සිසුන්ට ස්ථානයේදී පුහුණු වැඩසටහන් පහක් පවත්වන ලදී.
- ගොවීන්ගේ ක්ෂේත්‍ර වලදී වල් වී කළමනාකරණය, බීජ පැළ වැපිරීම, යාන්ත්‍රිකව පැළ උදුරා සිටවීම, පූර්ව නිර්ගමන වල් පැළෑටිනාශක යෙදීම හා පෙළට බීජ වැපිරීම පිළිබඳ ආදර්ශන පවත්වන ලදී.
- අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ මහා පරිමාණ වී වගාවෙහි කාබනික පොහොර භාවිතා කිරීම හා ඵලදායී වල් කළමනාකරණය පිළිබඳ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් 2කට සහභාගි විය.

සහභාගි වූ පුහුණු වැඩමුළු හා සම්මන්ත්‍රණ

- කෘත්තිකයින් හඳුනා ගැනීම හා පරිසර විද්‍යාත්මකව කෘත්තිකයින් පාලනය කිරීම. ජනවාරි 25 - 26, වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, බතලගොඩ

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර හඳුනා ගැනීමට විශාල ගහණ වරණය කිරීම.
- කෙටි හා ඉතා කෙටි කාලීන නව වී ආර වල නියං ප්‍රතිරෝධීතාව හා උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දීම පරීක්ෂා කිරීම.
- ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අනුවර්තයා අත්හදා බැලීම් හා ප්‍රභේදීය අනුවර්තයා අත්හදා බැලීම් යටතේ නව වී ආර ඇගයීම.
- මූලික බීජ නිෂ්පාදනය.
- නව තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය.

වී පර්යේෂණ ස්ථානය - පරත්තන්

විශේෂයෙන්ම උතුරු ප්‍රදේශයේ කිලිනොච්චි, යාපනය හා මුලතිවු දිස්ත්‍රික්ක වල වී වගාවේ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමට, ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමට හා නව වී තාක්ෂණවේදයන් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කිරීම ස්ථානයේ ප්‍රධාන අභිමතාර්ථය වේ.

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන් යටතේ අත්හදා බැලීම් 4කදී නව වී ආර දහ නවයක් පරීක්ෂාවට

ලක් කරන ලදී. 2015/16 මහ කන්නයේදී බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර ලෙස AGT 17 (මාස 2½), Bw 11- 3403 (මාස 3), රතු 1-2 (මාස 3), සොංහුවා (මාස 3½) හා Bg 09 - 606 (මාස 4 - 4½) හඳුනා ගන්නා ලදී.

නව උසස් ආර 2ක අනුවර්තයතාව පරීක්ෂා කිරීමට අත්හදා බැලීම් තුනක් ප්‍රභේදීය අනුවර්තයතා අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන යටතේ 2016 යල කන්නයේදී පවත්වන ලදී. Bg 11-802 (මාස 3½ ආර) වඩා ඉහළ අස්වනු ලබාදුන් අතර වඩා වැඩි අනුවර්තයතාවක් පෙන්වන බව හඳුනා ගැනුණි.

මුහුම් එකොළහක් සිදු කරන ලද අතර F₁ ගහන 8ක් හා F₂ ගහන 3ක් පරම්පරා උසස් කරන ලදී. අභිජනන ආර එකසිය තිහක් පවත්වා ගන්නා ලදී.

දේශීය ප්‍රභේද විස්සක් සංශුද්ධ කොට නිකුත් කරන ලදී. රතු නිවුඩ්ඩ සහිත වී ප්‍රභේද ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර උතුරු ප්‍රදේශයට අනුවර්තයතාව දක්වන බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි රතු නිවුඩ්ඩ සහිත ප්‍රභේදයක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

වියළි බීජ වජ්කරය මගින් සෘජුවම බීජ වැපිරීම ගොවි ක්ෂේත්‍ර පහක වැපිරීම් සමඟ ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර ඉසීමට සාපේක්ෂව වැපිරීම මගින් වඩා වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන බව අනාවරණය විය.

වියළි බීම් වී වගාවේ යන්ත්‍රානුසාරී වල් නෙලන යන්ත්‍රය යොදා ගනිමින් සිදු කරනු ලබන යාන්ත්‍රික වල් නෙලීමේ ශක්‍යතාව අතින් වල් නෙලීම තරමටම ඵලදායී බව සොයා ගන්නා ලදී.

වී ප්‍රභේද හැටක් ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර මාස 4, 3½ , 3 පරිණත කාලසීමා කණ්ඩායම් වල Bw 451, Bw 364 හා At 303 පිළිවෙළින් හෙක්ටෙයාරයට ටොන්

7.1, 6.5 හා 5.4ක් බැගින් වූ වඩා වැඩි අස්වනු ලබා දුනි.

අන්තර්ජාතික වී පර්යේෂණ ආයතනයෙන් ලැබුණු විදේශ ආර තිහක් (වාරිජල සම්පාදිත පහත් බීම් අස්වනු අත්හදා බැලීම) වාරි ජල සම්පාදිත පහත් බීම් තත්ත්ව සඳහා පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. HHZ10DTSLI1-LI1 හා HHZ4DT3Y1-Y1 පිළිවෙළින් හෙක්ටෙයාරයට ටොන් 10.4 හා 9.4ක් බැගින් වූ අස්වනු ලබා දුනි.

ස්වායු තත්ත්වයට සුදුසු ආර දහයක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර CNI 29 හා IRDTN 07-11 බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ආර බව අනාවරණය විය.

මූලික බීජ නිෂ්පාදනය

සම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේදයක් වන මොට්ටෙයිකරුප්පන් බිත්තර වී කිලෝග්‍රෑම් 600ක් නිපදවන ලදී.

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- උතුරු ප්‍රදේශයේ ගොවි ක්ෂේත්‍ර දහ නවයක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද අතර වී පිළිබඳ ස්ථානීය සුවිශේෂ ගැටළු විසඳීමට නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී.
- ස්ථානයට පැමිණ යාපනය, මුලතිව් හා කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කවල පාසල් සිසුන් 250 දෙනෙකුට තොරතුරු සපයන ලදී.
- කිලිනොච්චියේ වඩ්ඩකච්චි දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානයෙහි පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් ගණනාවකට සම්පත් දායකයන් ලෙස නිලධාරීහු සහභාගි වූහ.
- ක්ෂේත්‍ර දිනයක් හා ගොවි පුහුණු 2ක් පවත්වන ලදී.

සහභාගී වූ පුහුණු, සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු

- වියළි කලාපීය කෘෂිකර්මය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණය. 2016 ඔක්. 15 හා 16, කෘෂිකර්ම පීඨය, අරිවියල් නගර, කිලිනොච්චි.
- යාපනය විශ්වවිද්‍යාලීය අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ සම්මේලනය. 2016 අගෝස්තු 12-13, යාපනය.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- උතුරු ප්‍රදේශයේ පිරිහීමට ලක් වූ වගා දර්ශ හා දේශීය වගා ප්‍රභේද එක් රැස් කිරීම හා සංශුද්ධ කිරීම.
- කෙටි කාලීන සිට අතරමැදි කාලීන දක්වා වූ වි ප්‍රභේද සංවර්ධනය.
- සාම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද ගුණනය.
- අස්වනු පරතරයට හේතු වන කරුණු හඳුනා ගැනීම.
- ජාතික සම්බන්ධීකාරක ප්‍රභේදීය පරීක්ෂණ හා අනුවර්තයා පරීක්ෂණ අත්හදා බැලීම් යටතේ නව වි ආර ඇගයීම.
- මූලික බීජ නිෂ්පාදනය

වි පර්යේෂණ ස්ථානය, මුරුත්තන්

විශේෂයෙන්ම උතුරු ප්‍රදේශයේ මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කයේ වි වගාවේ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමට ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමට හා නව වි තාක්ෂණවේදයන් හඳුන්වාදීමට කටයුතු කිරීම ස්ථානයේ ජර්ධන අභිමාර්ථය වේ.

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

ජාතික සම්බන්ධීකාරක වි ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන යටතේ 2015/16 මහ කන්නයේ හා 2016 යල කන්නයේ එක් අත්හදා බැලීම බැගින් අත්හදා බැලීම් 2ක් පවත්වන ලදී. නව වි ආර දහ අටක් සම්මත පරීක්ෂණ ප්‍රභේද සමග පරීක්ෂා කරන ලදී. Bg 10-2881, AGT 14 හා AGT 17 (මාස 2½), At 10-1240, At 13-2 හා At 10-1374 (මාස 3), At 11-1425 (මාස 3½), Bg 379-2 හා Bg 07-997 (මාස 4-4½) කෙරෙහි බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි බව අනාවරණය විය.

ඩයසිනෝන් නිර්දේශිත මාත්‍රාවට වඩා ඉහළ මාත්‍රාවක් කහ පැහැති කඳ විදින්නා පාලනයට අවශ්‍ය වන බව සොයා ගන්නා ලද අතර මින් විද්‍යාමාන වන්නේ අදාළ කෘමියා විසින් ප්‍රතිරෝධීතාවක් වර්ධනය කර ගැනීම විය හැක.

මූලික බීජ නිෂ්පාදනය

Bg 360න් කිලෝග්‍රෑම් 1059ක් නිපදවන ලදී.

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය

- වි වගා වල ගැටළු විසඳීමට නිලධාරීන් විසින් ක්ෂේත්‍ර ගමන් දහ නවයක් සිදු කරන ලදී.
- ස්ථානයට පැමිණි හා දුරකතනයෙන් සම්බන්ධ වූ ගොවීන් 130 දෙනෙකුට පමණ උපදෙස් හා නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී.
- වි පළිබෝධ හා රෝග පාලනය සම්බන්ධ ගුවන් විදුලි වැඩසටහනකට සහභාගී වන ලදී.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ස්ථීර බෝග සායන වැඩසටහන යටතේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් වල

පැළෑටි වෛද්‍යවරුන්ට නවමුකරණ පුහුණු පවත්වන ලදී.

- මුරුත්කන් හි යෝධ වැව වාරිමාර්ග කාර්යාලයෙහි ගොවි පුහුණු දෙකක් පවත්වන ලදී.
- මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කයේ සිසුන් 380 දෙනෙක් සඳහා පැළෑටි ආරක්ෂාව පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණ තුනක් පවත්වන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- බිජු ලෑමට බාධා කිරීම මගින් පැළ මැක්කා පාලනය කිරීම.
- ගොයම් මකුණාට උගුලක් නිෂ්පාදනය කිරීම
- ගොයම් කොළ හකුළුවන්නාට එරෙහිව කැලොට්‍රොපිස් පත්‍ර නිස්සාරකය ඇගයීම.
- වල් පැල කෙරෙහි විවිධ වී ප්‍රභේද වල ඇලිලපතික බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම.
- කාලය වෙනස් කොට යෙදීම තුළින් පැළටිනාශක වල කාර්යසාධනය ඇගයීම.
- ජාතික සම්බන්ධීකාරක පැළෑටිනාශක අත්හදා බැලීම් යටතේ පැළෑටිනාශක අත් හදා බැලීම් පැවැත්වීම.
- ජාතික සම්බන්ධීකාරක වී ප්‍රභේදීය අත්හදා බැලීම් හා ප්‍රභේදීය අනුවර්තයතා අත්හදා බැලීම් වැඩසටහන් යටතේ නව වී ආර ඇගයීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, බතලගොඩ

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	17
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික විද්‍යා)	02
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	03
පරිපාලන නිලධාරී	01
වැඩටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	04
සංවර්ධන නිලධාරී	05
කෘෂිකර්ම උපදේශක	17
පර්යේෂණ සහකාර	22
ඉංජිනේරු සහකාර	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	12
තාක්ෂණ සහායක	04
ගොවිපළ ලිපිකරු	01
තේවාසිකාගාර පාලක	01
රියදුරු	07
ලොරි පවිත්‍රකරු	01
ගබඩාකරු	01
ලොරි පවිත්‍රකරු	01
කාර්මික ශිල්පී	01
වඩු කාර්මික	01
යාන්ත්‍රික ශිල්පී	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	04
අරක්කැම්	02

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	02
මුරකරු	10
කම්කරු (ස්ථිර)	133
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	18
එකතුව	284

වී පර්යේෂණ ස්ථානය, අම්බලන්තොට

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	04
කෘෂිකර්ම උපදේශක	00
පර්යේෂණ සහකාර	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02
තාක්ෂණ සහායක	03
ගොවිපළ ලිපිකරු	01
රියදුරු	02
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	01
මුරකරු	05
කම්කරු (ස්ථිර)	29
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	06
එකතුව	59

වී පර්යේෂණ ස්ථානය - ලබුදූව

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	03
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
පර්යේෂණ සහකාර	06
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	03
තාක්ෂණ සහායක	02
රියදුරු	02
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	03
කම්කරු (ස්ථිර)	18
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	03
එකතුව	48

වී පර්යේෂණ ස්ථානය - සමන්තුරේ

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	06
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
පර්යේෂණ සහකාර	03
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02
තාක්ෂණ සහායක	03
රියදුරු	01
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	05
කම්කරු (ස්ථිර)	10
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02
එකතුව	37

වී පර්යේෂණ ස්ථානය, පරන්තන්

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
සංවර්ධන නිලධාරී	01
පර්යේෂණ නිලධාරී	02
තාක්ෂණ සහායක	03
රියදුරු	01
පස් අඳින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
මුරකරු	02
කම්කරු (ස්ථිර)	07
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	05
එකතුව	24

වී පර්යේෂණ ස්ථානය, මුරුත්තන්

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
පර්යේෂණ සහකාර	01
තාක්ෂණ සහායක	02
මුරකරු	02
කම්කරු (ස්ථිර)	09
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02
එකතුව	16

1.4.1. ප්‍රාදේශීය වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බෝඹුවල

බෝඹුවල ප්‍රාදේශීය වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (RRRDC), බතලගොඩ වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය (RRDI) යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන අතුරින් එකකි. බෙන්තොට කෘෂිකර්ම පර්යේෂණායතනය (ARS), මෙම මධ්‍යස්ථානය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන උප මධ්‍යස්ථානයක් වෙයි.

ගැටළුකාරී පසක් සහිත කුඹුරු සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු

කරමින් කළුතර, කොළඹ, ගම්පහ යන දිස්ත්‍රික්කවල ද ගාල්ල සහ රත්නපුර යන දිස්ත්‍රික්කවල කොටසක් සහල් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමත් ව්‍යාප්ත කිරීමත් මධ්‍යස්ථානයෙහි කාර්යයන්ය. මේ සඳහා ප්‍රදේශයේ පවතින ජීව අජීව ආතතීන්ට ඔරොත්තු දෙන වැඩි අස්වනු සහිත සුදු හා රතු නිවුඩ්ඩකින් සමන්විත ප්‍රභේද හඳුන්වාදීමත්, බෝඹුවල ප්‍රභේදවලට අදාළව අභිජනන බීජ නිපදවීමත් සිදුකෙරේ.

අයවැය

වගු අංක 1.4.1.1 : වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	4,885,000	4,832,454	99
මූලධන	7,517,238	6,891,063	92
ව්‍යාපෘති			
වී වල බැක්ටීරියාමය පත්‍ර අංගමාරය සඳහා හේතුවන <i>Xanthomonas oryzae</i> pv. <i>oryzae</i> බැක්ටීරියාවේ ව්‍යාධිජනක ආකාරයේ විවිධත්වය පරීක්ෂා කිරීම	902,900	735,760	81
ගොයම් මකුණාගේ ප්‍රජනන පරිණතභාවය සඳහා හේතුවන වී වල (<i>Oryza sativa</i>) ඇලිලෝ රසායනිකයේ කාර්යය	235,600	234,260	99
එකතුව	13,540,738	12,693,537	94

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

වී ප්‍රභේදමය වැඩිදියුණු කිරීම

විශේෂයෙන් යකඩ විෂවීමේ අපේක්ෂා ආතතීන්ට සහ පළිබෝධ හා රෝග යනාදියට ඔරොත්තු දිය හැකි වැඩි අස්වනු ගෙන දෙන වී ප්‍රභේදයන් හඳුන්වාදීමේ කාර්යයේ අඛණ්ඩව නිරතවෙයි. ඒ අනුව මාස 3කින් අස්වනු දෙන ප්‍රභේදයක් ලෙස Bw 12-574 ප්‍රභේදය 2016 වසරේදී යලි කන්නය සඳහා ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ පරීක්ෂාව (NCRVT) ට නම්කරන ලදී. යලි කන්නයේ දී ප්‍රාථමික අස්වනු පරීක්ෂාව (PYT) මගින් මාස තුන හමාරේ වී වර්ග හයක් ද තුන් මස් වී ආර දහයක් ද තෝරා ගැනීම.

Bw 12-574, Bw 11-3403 සහ Bw 03-1198 යනාදී විශිෂ්ට ආරවල වී බීජ ප්‍රගුණනය කරන ලදී. තවද Bw 351, Bw 400, Bw 451, Bw 452 සහ Bw 453 යන ප්‍රභේදවලද බීජ ප්‍රගුණනය කෙරිණි.

අස්වැන්න සහ ප්‍රාදේශීය පාරිසරික තත්ත්වයන්ට දක්වන අනුවර්තනීය බව සොයා බැලීම සඳහා අන්තර්ජාතික සොයා බැලීම් සඳහා අන්තර්ජාතික වර්ෂාපෝෂිත පහන් බිම් නිරීක්ෂණ තවාන - 2016 (International Rice Lowland Observational Nursery/IRLON 2016) හි සටහන් වී වර්ග 36ක් අගැයීමට ලක් කරන ලදී. එයින් වැඩිදුර අගැයීම පිණිස, උචිත ලක්ෂණ සහිත වී ආර දහයක් තෝරා ගැනීම.

ශාඛා විද්‍යාව

පහතරට තෙත් කලාපයේ කුඹුරු යාය වල ඒකාකාරී පසක් දක්නට නොලැබෙන අතර යාය තුළ පාංශු විවිධත්වයක් දක්නට ලැබේ. එබැවින් එම විවිධ පාංශු බාණ්ඩ වලදී (අර්ධ හැල්, බණ්ඨමය සහ වැලි පස)

ඉතා හොඳින් ස්ථාපිත Bw වී ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීම සඳහා පර්යේෂණ 2014/15 මහ කන්නයේ සිට අනුයාත කන්න තුනක් තුළදී සිදුකරන ලදී. එහි ප්‍රථම අනුව අර්ධ හැල් කුඹුරු වලදී Bw 372, Bw 361 සහ Bw 267-3 යන වී ප්‍රභේද ඉහළ අස්වනු ලබාදුන් අතර වැලිමය පසක සහිත කුඹුරු වලදී Bw 372, Bw 361 සහ Bw 363 යන ප්‍රභේද සාර්ථකව ඉහළ අස්වනු ලබාදුනි. ඒ අනුව Bw 372 සහ Bw 361 ප්‍රභේද අර්ධ හැල් මෙන්ම, වැලි සහිත කුඹුරු වලදීද සාර්ථක වූ බැවින් එම ප්‍රභේද වල අනුවර්තනීය ඉහළ බව දක්නට ලැබුණි.

වී වගාව සඳහා පොස්පරස් පොහොර (TSP) යොදනුයේ පැළ සිටුවීම හෝ වැපිරීමත් සමග පසට ඉසීම මගින්ය. නමුත් පොස්පරස් පොහොර කාර්යක්ෂමව වී ශාකයට ලබාදීම සඳහා කරන ලද පරීක්ෂණ වලදී පැරණි තාක්ෂණයෙන් සිටුවන ලද ගොයම් පැළ පොස්පරස් මඩ සමග මිශ්‍ර කරගත් ද්‍රාවණයක පැයක පමණ කාලයක් ගිල්වා තබා පැළ සිටුවීමෙන් පොස්පරස් පොහොර ශාකයට උරාගැනීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිවනවා මෙන්ම වැඩි අස්වනුද ලබාදුනි. ඒ අනුව විකල්ප පොහොර යෙදීමේ ක්‍රමයක් ලෙස පැළ සිටුවීමේදී පොස්පරස් පොහොර මඩ ද්‍රාවණයක දියකර ගොයම් පැළ එම ද්‍රාවණයේ ගිල්වා සිටුවීම මගින් අස්වනු වැඩිකරගත හැක.

NCRVT වැඩසටහන යටතේ 2015/16 මහ කන්නයේ දී සහ 2016 යලි කන්නයේ දී පිළිවෙලින් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වී ආර දහතුනක් සහ අටක් අගයන ලදී. Bg 12 -1666, Bg 10 -2881, Bw 11-3403 නමැති වී ආර 13 -2715, 13 -1543 සහ 13 -3791හි දී සාර්ථක ප්‍රතිඵල පෙන්වූ කළේය.

ප්‍රභේද අනුවර්තන අත්හදා බැලීම් (VAT) වැඩසටහන යටතේ 2015/16 මහ කන්නයේ දී බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වී වර්ග හතරක් අගයන ලද අතර 2016

වසරේ යල කන්නයේ දී වී වර්ග 2ක් අගයන ලදී. Bg 09 -1857 සහ Bg 11 - 802 යන වී වර්ග සාර්ථකත්වයක් පෙන්වීය.

වල් මර්ධනය

පළිබෝධ හා තරඟ කිරීමේ හැකියාව නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා පහතරට තෙත් කලාපයේ කුඹුරු වලදී කරනු ලැබූ අධ්‍යයන වලදී Bw 372 සහ Bw 361 ප්‍රභේද අනෙකුත් ප්‍රභේදවලට සාපේක්ෂව ඉහළ තරගකාරීත්වයක් පෙන්වීය.

ජාතික සම්බන්ධීකරණ වල්නාශක වරණය පරීක්ෂා (NCHST) වැඩසටහන යටතේ දැනටමත් නිර්දේශ කර තිබෙන වල්නාශක සමගින් නව වල්නාශක හතරක් 2015/16 මහ සහ 2016 යල කන්නවලදී විශ්ලේෂණය කරන ලදී. පත් සහ පළල පත්‍ර පාලනය කිරීමේ ඉහළ සාඵලාත්මකත්වයක් ඇති නව වල්නාශක දෙකක් හඳුනාගන්නා ලදී.

නිර්දේශිත වල්නාශක 2016 වසර යල කන්නයේ දී නැවත අගයීමෙන් ලබා ගත් ප්‍රතිඵල අනුව සියලුම ආකාරයේ වල් පැළ මර්දනය සඳහා එම රසායනික දෙවර්ගයෙහිම කාර්යක්ෂමතාව නොවෙනස්ව පවතින බව පෙන්වුණි කර ඇත.

ව්‍යාධිවේදය

පහතරට තෙත් කලාපයේ හි බැක්ටීරියා කොළ අංගමාරය (BLB) හේතුවෙන් අස්වනු හානිවීම ඇස්තමේන්තු කිරීම සඳහා සිදුකළ ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ වලින් 2015 යල කන්නයේ දී අස්වනු හානිය යල 14 % - 38% ක් වූ අතර 2015/16 මහ කන්නයේ දී එය 4% - 15% ක් වූ බව පෙන්වුණි කළේය.

වී වගාවේ දුඹුරු පුල්ලි රෝගයේ හේතු කාරක වන *Bipolaris oryzae* ව්‍යාධිජනකයාගේ රූපානුදර්ශීය

වෙනස්වීම් තිබේද යන්න පරීක්ෂා කිරීම සඳහා කළ හැඳෑරීම්වල දී පහතරට තෙත් කලාපයෙන් රැස්කළ එම ව්‍යාධිජනකයාගේ රූපානුදර්ශීය වෙනස්කම් හඳුනාගන්නා ලදී.

වී ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ හඳුනාගත් වී අභිජනන වර්ග / ප්‍රභේද 106ක් බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරය සඳහා පරීක්ෂණ කරන ලද අතර පරීක්ෂා කරන ලද එකදු වර්ගයක් හෝ රෝගයට ප්‍රතිරෝධීතාවක් නොදැක්වීය.

ජාත්‍යන්තර සහල් පර්යේෂණායතනය මගින් ලබාදුන් වී වර්ග 28ක් බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාර ප්‍රතිරෝධීතාව සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද අතර වී වර්ග 11ක් ඒ සඳහා ප්‍රතිරෝධීතාව දක්වන බව හඳුනා ගන්නා ලදී.

කීට විද්‍යාව

කොපු මයිටාවන් (RSM) පුරෝකතනය කිරීම සඳහා මොඩලයක් සෑදීමේ පර්යේෂණය 2013 වර්ෂයේ සිට වසර තුනක් අඛණ්ඩව සිදුකරන ලදී. එම දත්ත වලට අනුව වැඩි උෂ්ණත්වය (> 30°C), පැයට කිලෝ මීටර් 2-4ක් වූ සුළගේ වේගය, 80%ට අඩු සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය සහ වියළි කාලගුණික තත්ත්ව කොපු මයිටාවන්ගේ බෝවීම කෙරෙහි හිතකරව බලපාන බව සොයාගන්නා ලදී.

ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීමේ පරීක්ෂණ සඳහා නම් කෙරුණු වී වර්ග 29ක් දුඹුරු පැළ කීඩුවා (BPH) සඳහා වරණය කිරීමෙන් මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී වී වර්ග 12ක් හඳුනා ගන්නා ලදී. අන්තර්ජාතික වී ජානප්ලාස්ම ඇගයීම් ජාලයට (INGER) අයත් වී වර්ග 49ක් දුඹුරු පැළ කීඩුවන්ට වරණය කිරීමෙන් ප්‍රතිරෝධී වර්ග 7ක් සහ මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී වර්ග 18ක් හඳුනාගැනින.

කලාපයේ ගොයම් පුරුක් පණුවන්ගේ පරපෝෂිතතාවය පිළිබඳ කල අධ්‍යයනයේදී

නව පුරුක් පණු විශේෂයක් සොයාගත් අතර එහි සත්ව විද්‍යාත්මක නාමය හඳුනා ගැනීම කෙරෙමින් පවතී.

පාංශු විද්‍යාව

ධාන්‍යයේ බැර ලෝහ සහ ක්ෂුද්‍ර පෝෂක ප්‍රමාණයන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි දී හෙළි වූයේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවලට අයත් පර්යේෂණ ස්ථාන 5ක වගා කරන ලද වී වර්ග 5ක ඊයම් (Pb) සහ කැඩ්මියම් (Cd) නොමැති බවයි. ක්ෂුද්‍ර වැඩිම යකඩ හා සින්ක් (Fe, Zn) ප්‍රමාණයන් වාර්තා වූයේ බෝඹුවල වී පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ වගා කළ ප්‍රභේදයන්හිය.

සාම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද 15ක ධාන්‍ය ක්ෂුද්‍ර පෝෂක සඳහා විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී නිරීක්ෂණය වූයේ ඉහළ Fe හා Zn ප්‍රමාණයන් සුදු හීනටි සහ කළු හීනටි ප්‍රභේද දෙකෙහි අන්තර්ගත බවයි.

බෝඹුවල වී පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ හෙක්ටයාර 9ක් තුළ පැතිරීගිය කුඹුරුවල යකඩ (Fe), මැන්ගනීස් (Mn), තඹ (Cu), සින්ක් (Zn), පොස්පරස් (P), පොටෑසියම් (K) සහ කාබනික ද්‍රව්‍යවල අවකාශීය විචල්‍යතාව පෙන්වුම් කෙරෙන පාංශු සිතියම් 7ක් සකස් කරන ලදී. ඒ අනුව නිගමනය වූයේ පසෙහි පොස්පරස් හා පොටෑසියම්වල අන්තර්ගත ප්‍රමාණයන් පදනම් කර ගෙන පොහොර භාවිතයේ වෙනස්කම් සිදු කළ හැකි බවයි.

ජල කළමනාකරණය

උස් පාත්තිවල වී වැපිරීමෙන් යකඩ විෂවීම තුරන් කිරීමට හැකියාව ලැබේදැයි සොයා බැලීමට කළ පර්යේෂණයේදී Bw 364 සහ Bg 359 ප්‍රභේදවල කාර්ය සාධනය අගයන ලදී. මෙහිදී Bw 364 ඉහළ අස්වැන්නක් ලබාදුනි.

බීජ නිෂ්පාදනය

නිර්දේශිත වී ප්‍රභේදවල අභිජනන බීජ පහත ප්‍රමාණවලින් නිපදවන ලදී.

වගු අංක 1.4.1: අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය

ප්‍රභේදය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
<u>මාස 3 ½</u>			
Bw 364	20.5	20.5	41.5
Bw 361	20.5	-	20.5
Bw 367	246.0	328.0	574.0
Bw 372	102.3	61.5	164.0
<u>මාස 3</u>			
Bw 272 - 6b	30.8	20.5	51.3
එකතුව	420.3	430.5	850.8

බීජ වී (මූලික, ලියාපදිංචි, සහතික හා වාණිජ පහත ප්‍රමාණවලින් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

වගු අංක 1.4.1.3: බීජ නිෂ්පාදනය

ප්‍රභේදය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
<u>මාස 4 ½</u>			
Bg 455		348.5	348.5
<u>මාස 3 ½</u>			
Bw 367	205.0	2508.5	2713.5
Bw 372	1842.5	1912.0	3754.5
Bw 364	123.0	112.5	235.5
Bw 363	61.0		61.0
Bw 361	41.0	116.0	157.0
Bw 272 -3	30.8	110.0	140.8
<u>මාස 3</u>			
Bw 267 -6b	328.8	701.5	1030.3
<u>මාස 2 ½</u>			
Bg 250	375.0	651.5	1026.5
එකතුව	3007.0	6460.5	9467.5

විශේෂ ව්‍යාපෘති

පහත ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය.

- ශ්‍රී ලංකාවේ වී බැක්ටීරියාමය පත්‍ර අංගමාරය රෝගයකාරක බැක්ටීරියාව වන *Xanthomonas oryzae* pv . *Oryzae* හි ව්‍යාධිජනක ආකාරයේ විවිධත්වය පරීක්ෂා කිරීම.
- ගොයම් වල ඇති ඇලිලෝ සංයෝග ගොයම් මකුණන්ගේ *Leptocorisa oratorius* (*Oryza sztiva*) ප්‍රජනක පරිණතියට බලපාන ආකාරය අධ්‍යයනය. (ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති)

පහත ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් ද ඉටු කරන ලදී.

- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන
- ජල ගැල්මට ඔරොත්තු දෙන සහ යකඩ විෂවීමට ඔරොත්තු දෙන වී ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම (ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති)

තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත කිරීම

- විවිධ පරාමිතීන්ට අනුව වසර තුළ දී පාංශු නියැදි 1316ක් ද ධාන්‍ය නියැදි 106 ක්ද කොම්පෝස්ට් නියැදි 11ක් ද පැළ නියැදි 36ක් ද පරීක්ෂා කරන ලදී. pH අගය සඳහා ජල සාම්පල 10ක් ද පරීක්ෂණයට බඳුන් කෙරිණි.
- ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්, ගොවීන්, ගුරුවරුන්, හෙද නිලධාරීන්, විවිධ කාණ්ඩවල ශිෂ්‍යයන් සහ උනන්දුවක් දක්වන වෙනත් පුද්ගලයන් සඳහා විවිධ විෂයයන් යටතේ පුහුණු වැඩසටහන් 14ක් සංවිධාන කරන ලදී. මේ සඳහා සහභාගි වූ පුහුණුකරුවන් සංඛ්‍යාව 681කි.
- විවිධ සංවිධාන මගින් පවත්වන ලද ක්ෂේත්‍ර දින 7ක් සහ ප්‍රදර්ශන 7ක් සඳහා නිලධාරීහු සම්පත් දායකයෝ වශයෙන් සහභාගි වූහ.

- විවිධ සංවිධාන මගින් පවත්වන ලද වැඩසටහන් / වැඩමුළු 20ක් සඳහා නිලධාරීහු සම්පත් දායකයෝ වශයෙන් සහභාගි වූහ.

- මධ්‍යස්ථානයේ නිලධාරීන් විසින් පවත්වන ලද සමස්ත අභ්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ සංඛ්‍යාව 36කි.

- වී වගාව තුළ සමෝධානික ශාක පෝෂක කළමනාකරණය පිළිබඳ එක් සජීවී ගුවන්විදුලි වැඩසටහනක් සඳහා සහභාගි විය.

පහත සඳහන් පුහුණු, සම්මන්ත්‍රණ සහ වැඩමුළු සඳහා නිලධාරීහු සහභාගි වූහ.

- බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාරය පිළිබඳ 5වන අන්තර්ජාතික සම්මන්ත්‍රණය: පිලිපීනයේ මැනිලා නුවර, 2016 ඔක්. 16- 18
- ආසියාවේ දෙමුහුම් වී නිෂ්පාදනය පිළිබඳ කලාපීය විශේෂඥ උපදේශනය සම්බන්ධ වැඩමුළුව: සීමා සහ අවස්ථා, චීනයේ වැංග්ෂා හි 2016 නොවැ. 1 - 4
- දෙමුහුම් වී පිළිබඳ විස්තීර්ණ තාක්ෂණික ක්‍රම: චීනයේ වැංග්ෂා නුවර, 2016 ජූලි 5 - අගෝ. 4

වී පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - බෙන්තොට

බෙන්තොට වී පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය බෝබුවල ප්‍රදේශීය වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ උප මධ්‍යස්ථානයකි. ගංවතුරට ගොදුරුවන සහ ලවණතාවය වැඩි කුඹුරු සඳහා සුදුසු වී වගා තාක්ෂණ සංවර්ධනය මෙම ආයතනයේ කාර්යභාරයයි.

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

ගංවතුර තත්ත්ව යටතේ වී ප්‍රභේද සයක ප්‍රරෝහණය විශ්ලේෂණ කරන ලදී. Bg

455 සහ Bg 379-2 එම තත්ත්ව යටතේ සාර්ථකව වර්ධනයක් පෙන්වුම් කළේය.

නිර්දේශිත වී ප්‍රභේද 13ක් අතුරින් Bg 357, Bg 358, Bg 359, Bg 366, Bw 267-3, Bw 364 සහ Bw 367 යන ප්‍රභේද අර්ධ ගොභෝරු පසෙහි සාර්ථක වර්ධනයක් පෙන්වීය.

සංඝ පොස්ලේට් වල ද්‍රාව්‍යතාවය සහ වී පැලවල ව්‍යාධිජනකයන්ට එරෙහිව ප්‍රති දීලීර ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා වී මූලගෝලයෙන් වෙන් කරගන්නා ලද දීලීර විශේෂ පරීක්ෂා කරන ලදී. එනමින් පොස්ලේට් ද්‍රාව්‍යතා හැකියාව සහිත නුමුහුම් දීලීර දෙකක්, වී වගාව සඳහා පොස්පරස් ජෛව පොහොරක් ලෙස වැඩිදියුණු කිරීමට තෝරාගන්නා ලදී. තෝරාගනු ලැබූ පොස්ලේට් ද්‍රවීකරණ නුමුහුම් දීලීර විශාල වශයෙන් ගුණනය සඳහා අඩු වියදම් මාධ්‍යයක් සකස් කෙරිණි.

NCRVT වැඩසටහන යටතේ 2015/16 මහ කන්නයේ දී සහ 2016 යල කන්නයේදී අනුපිළිවෙලින් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වී වර්ග දහතුනක් සහ අටක් අගැයන ලදී. මාස 3 ½ සහ 4 ½ කාලයකින් පිදෙන කාණ්ඩවලින් පිළිවෙලින් 13 - 3791 හි දී Bg 07 - 997 ප්‍රභේදය සාර්ථක ප්‍රතිඵල පෙන්වුම් කළේය.

ප්‍රභේද අනුවර්තිතා පරීක්ෂාව (VAT) යටතේ 2015/16 මහ කන්නයේ දී බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වී වර්ග සතරක් ද 2016 යල කන්නයේ දී බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වී ආර දෙකක් ද අගැයන ලදී. පිරික්සන ලද වර්ග අතුරින් Bg 09 - 1851 සහ Bg 11-802 සාර්ථක ප්‍රතිඵල පෙන්වූයේ ය.

බීජ නිෂ්පාදනය

වසර තුළ දී වාණිජ බීජ වී පහත ප්‍රමාණවලින් නිෂ්පාදනය කෙරිණි.

වගු අංක 1.4.1.4: වාණිජ බීජ වී නිෂ්පාදනය

ප්‍රභේද	ප්‍රමාණය (Kg)		
	මහ 2015/16	යල 2016	එකතුව
Bg 455	899	401	1300
Bw 372	765	48	813
Bw 367	476	168	644
සුවඳැල්		115	115
මඩතවාලු		191	191
එකතුව	2140	923	3063

තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත කිරීම

- ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පැවති ‘නිල මෙහෙවර’ නමැති එක්දින ජංගම සේවාව සඳහා සහභාගී වීම.
- කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ඉඩම් පරිහණ ඒකක සහ කළුතර පොලිස් පුහුණු පීඨයට ‘සෝර්ජන්’ ක්‍රමය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා කම්කාචාර්යවරු දෙදෙනෙක් සැපයීම.
- පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය නැරඹීමට පැමිණි ගොවීන්ට තොරතුරු සම්පාදනය.

සහභාගී වූ පහුණු, සම්මන්ත්‍රණ සහ වැඩමුළු

- පලතුරු බෝගවල නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සහ ලවණතාවට ඔරොත්තු දෙන වී නිෂ්පාදනය සඳහා වැඩිදියුණු කළ තාක්ෂණය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික වැඩසටහන (International Program on Improved Technologies for Productivity Enhancement of Fruit Crops and Saline Tolerant Paddy) කලාවැව, ජාතික අභ්‍යන්තර ධීවර හා ජලජීවී පුහුණු ආයතනයෙහි 2016 මාර්තු 23 -26 දක්වා

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

ප්‍රාදේශීය වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, බෝඹුවල

වී ප්‍රභේදමය වැඩිදියුණු කිරීම

- සාම්ප්‍රදායික අභිජනන ක්‍රම භාවිතා කරමින් වී ප්‍රභේද බිහිකිරීම
- ගංවතුරට සහ යකඩ විෂවීමට ඔරොත්තු දෙන වී ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම.
- බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාර ප්‍රතිරෝධතාව සඳහා Ld 99-12-38 දියුණු කිරීම
- විකෘති අභිජනන තාක්ෂණය මගින් සාම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද / විශ්වාසදායී වී වර්ග වැඩිදියුණු කිරීම.
- බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාර ප්‍රතිරෝධතාව සහ Bw වී ප්‍රභේද වැඩිදියුණු කිරීම
- සාම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද 10ක් ප්‍රගුණනය
- අභිජනන බීජ නිෂ්පාදනය

ගෘහ විද්‍යාව

- NCRVT සහ VAT වැඩසටහන් යටතේ වී ආර අගැයීම.
- බීජ වපුරන ප්‍රමාණය සහ යාන්ත්‍රික පැළ සිටුවීම සඳහා උචිත ප්‍රරෝහණ අවධිය විශ්ලේෂණය.
- බණිජ සහ වැලි පස වැනි පාංශු ආකාරවල වී නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම පිණිස යොදා ගත හැකි කාබනික ද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණය.
- පැරණි ක්‍රමයට වගා කිරීම සඳහා පත්‍රවල ප්‍රශස්ථ වර්ධන අවධිය හඳුනාගැනීම

වල් මර්ධනය

- ජාතික සම්බන්ධීකරණ වල් නාශක වරණය පරීක්ෂා (NCHST)

වැඩසටහන යටතේ වල් පැළෑටිනාශක විශ්ලේෂණය

- නිර්දේශිත වල්නාශක නැවත විශ්ලේෂණය.

ව්‍යාධිවේදය

- කොළ පාළුව සහ බැක්ටීරියාමය අංගමාරය යන රෝග සඳහා අභිජනන වී ආර, NCRVT වී ආර සහ INGER වී ආර පරීක්ෂා කිරීම.
- බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාරය හේතුවෙන් හානි වන වී අස්වනු ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීම
- පහතරට තෙත් කලාපයේ *Xanthomonas oryzae* pv. *oryzae* වල ව්‍යාධිජනක ආකාරයේ විවිධත්වය හඳුනාගැනීම.
- වී වල දුඹුරු ලප පාලනය කිරීම සඳහා බීජ ප්‍රතිකාර පිළිබඳ හැදෑරීම.

කීට විද්‍යාව

- ගොයම් මකුණා ගේ ප්‍රජනන පරිණතභාවය සඳහා හේතුවන වී වල ඇති ඇලිලෝ රසායනික වල කාර්යභාරය අධ්‍යයනය (ජාතික කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති)
- කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ වී වල ගොයම් පුරුක් පණුවන්ගේ සහ ගොයම් කොළ හකුළන්නන් සඳහා ස්වභාවික පරපෝෂිතතාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය
- දුඹුරු පැළ කීඩුවන් (BPH) සහ ගොක් මැස්සන් (RGM) සඳහා සුදුසු ප්‍රතිරෝධී වී වර්ග හඳුනාගැනීම

පාංශු පෝෂක කළමනාකරණය

- පහතරට තෙත් කලාපයේ හි වැඩෙන වී වලට දිර්ඝ කාලීනව කාබනික සහ අකාබනික පොහොර යෙදීම පිළිබඳ විශ්ලේෂණය
- කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරාගනු ලැබූ කුඹුරුවල පසෙහි භෞතික හා

- රසායනික ලක්ෂණවල ව්‍යාප්තිය වර්ගීකරණය
- පහතරට තෙත් කලාපයේ ගොයම් පැළ වැඩීම කෙරෙහි නව පොහොර වර්ග විශ්ලේෂණය
- වී සඳහා අනුමත පොහොර මත පදනම් වූ පාංශු පරීක්ෂණ සිදු කිරීම.

ජල කළමනාකරණය

- ජලය බැඳ වැපිරීම සඳහා තෝරාගනු ලැබූ වී ප්‍රභේදවල ක්ෂේත්‍ර අගයය.
- කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ කුඹුරුවල pH, EC, Fe, P සහ K යන සාධකවල අවකාශීය ව්‍යාප්තිය නිශ්චය කිරීම.

වී පර්යේෂණ ස්ථානය - බෙන්තොට

- අර්ධ වගුරු බිම් සඳහා මාස 3 ½ අස්වනු දෙන විවිධ වී ප්‍රභේද විශ්ලේෂණය.
- ‘සෝර්ජන්’ පාත්තිවල වගා කිරීම සඳහා විවිධ වී ප්‍රභේද විශ්ලේෂණය.

- ගංවතුර තත්ත්ව යටතේ ප්‍රරෝහණය විය හැකි වී ජනකජලාස්ම ඇගයීම
- සහල් අස්වැන්න කෙරෙහි සින්ක් (Zn) සැපයුම් ක්‍රමවේදය සහ සහල්වල Zn සංචිතය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය
- ‘සෝර්ජන්’ පාත්තිවල පස වැඩිදියුණු කිරීම
- වී වගාව සඳහා ජෛව පොහොර නිෂ්පාදනය
- Bg 455, Bw 372 සහ Bw 367, ‘මඩතවාල’, ‘සුවඳැල්’ සහ ‘බෙහෙත් හිනට්’ යනාදියෙහි වාණිජ බීජ නිෂ්පාදනය
- NCRVT/ VAT වැඩසටහන් යටතේ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වී ආර අත්හදා ලැබීම

කාර්ය මණ්ඩලය

ප්‍රාදේශීය වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - බෝඹුවල

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ)	08
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	02
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	05
සංවර්ධන සහකාර	01
සංවර්ධන නිලධාරී	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	08
පර්යේෂණ සහකාර	14
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	07
තාක්ෂණ සහායක	01
ගොවිපළ ලිපිකරු	01
රියදුරු	03

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
මුරකරු	04
කම්කරු (ස්ථිර)	45
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02
එකතුව	106

වී පර්යේෂණ ස්ථානය - බෙන්තොට

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ) ස්ථාන භාර	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03
පර්යේෂණ සහකාර	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	04
තාක්ෂණ සහායක	04
රියදුරු	01
මුරකරු	02
කම්කරු (ස්ථිර)	10
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	05
එකතුව	34

1.5. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය - ජේරාදෙණිය

තිරසර පිළිවෙතකින් ජාතික කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමෙහි ලා විද්‍යාත්මක පදනමකින් යුතුව භූමිය සහ ජලය යන සම්පත් ප්‍රශස්ථ අන්දමින් භාවිතයට ගැනීමේ කාර්ය භාරය උසුලන්නේ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයයි. ජනගහනය වර්ධන වේගය හා බැඳුණු ඉඩම් පරිහරණ රටාවේ පරිවර්තනයන් පාංශු හා ජල සම්පත් ගුණාත්මක ලෙසත් ප්‍රමාණාත්මක ලෙසත් හීන කරලීමට හේතු වී ඇති අතර දේශගුණික විපර්යාස මෙන්ම එහි අත්‍යන්ත තත්ත්ව එකී සම්පත් මත අතිරේක අහිතකර බලපෑමක් සිදු කර තිබේ. මෙම සාධක පාංශු බාදනය, පස නිසරු වීම, ලවණීකරණය, කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ජලයේ උපයෝජ්‍යතාව හීන වීම සේ ම පස සහ ජලය දූෂණය වේගවත් කරයි. එබැවින් ස්වභාවික සම්පත් විශේෂයෙන්ම පස හා ජලය යන සම්පත් සංරක්ෂණය කරන අතරතුර අධිකරණමය උපයෝගීතාව ඉලක්ක කර ගත් ශිල්පීය ක්‍රම

ගොඩනැංවීම අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයක් වී තිබේ. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය ක්ෂේත්‍ර රැසක් ආවරණය වන පරිදි විවිධ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරයි. මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ විෂය පථය පාංශු සංරක්ෂණය සහ ජලාධාරක කළමනාකරණය, භූමියේ ගැලපීම විශ්ලේෂණය, කෘෂි - කාලගුණ විද්‍යා සහ දේශගුණ විපර්යාස, භූ තොරතුරු විද්‍යාව සහ දුරස්ථ සංවේදනය, නිෂ්පාදන වැඩිකිරීම, පසේ හා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය විශ්ලේෂණය මෙන්ම ගොවිපළ ජල කළමනාකරණය ලෙස පුළුල් පරාසයක් ගනියි. පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාවට නැංවීම, දිවයින තුළ කෘෂි කාලගුණ විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ ජාලය නඩත්තු කිරීම, තාක්ෂණය බෙදා හැරීම, නොයෙක් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නිසා සිදුවන පාරිසරික බලපෑම තක්සේරු කිරීමේ දී අදාළ වන තාක්ෂණික සහාය සහ සේවා විධිවිධාන ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහනට ඇතුළත් වෙයි.

අයවැය

වගු අංක 1.5.1 - වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	2,760,489	2,597,447	94
මූලධන	10,400,000	9,722,318	93
ව්‍යාපෘති			
• පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම	5,000,000	4,334,793	87
• NARP	240,000	220,000	92
• NFPP	48,000,000	36,800,000	77
• AFACI - ALMSF 1-7	1,000,000	399,388	40
• AFACI - AMIS - 8	1,000,000	46,056	5
එකතුව	68,400,489	54,120,002	79

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

නිශ්චිත කාල පරතරවලින් දිගු කාලීන දේශගුණ අනාවැකි නිකුත් කිරීම

කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදි එළැඹෙන මාසවල පැවතිය හැකි කාලගුණ තත්ත්වය පිළිබඳ විස්තර කරමින් වසර තුළදී සමස්ථයක් වශයෙන්, නිශ්චිත කාල පරතරවලදී කාලගුණ අනාවැකි 12ක් නිකුත් කරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම සඳහාත් ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සඳහාත් දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ පළාතේ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ නිලධාරීන් හා ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන වෙත දෙපාර්තමේන්තුමය සන්නිවේදන ජාලය ඔස්සේ මෙම වාර්තා බෙදා හැරිණි.

දේශගුණික විපර්යාසවලට අනුවර්තනය වීමේ නිර්ණායකයක් ලෙස අවාරයේ මෙන්ම සංවහන ක්‍රියාකාරීත්වයක් නොමැති ප්‍රදේශවල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග (OFC) එළවළු සහ පලතුරු බෝග වගා ප්‍රවර්ධනය

ශ්‍රී ලංකාව අනේක විධ ස්වභාවික සම්පත්වලින් ගහණය වූ රටක් වන අතර කෘෂි ආර්ථික විවිධත්වය ඉන් එකකි. එසේ වුව ද ආහාර බෝග නිෂ්පාදන විවිධත්ව විභව්‍යතාව වැඩි කිරීමට අතීතයේ සිටම නන් අයුරින් ප්‍රයත්න දරා ඇති නමුදු රටෙහි කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා මෙම විභව්‍යතාවය උපයෝජනය කිරීමට ප්‍රමාණවත් අවධානයක් නොයෙදුණු ප්‍රදේශ වර්තමානයේ දී පවා හමුවෙයි. ඒ අතර නිතැතින් ඉහළ යන ජනගහනයත් තිස් වසරක සිවිල් ගැටුම් අවසානයෙහි ආර්ථික වර්ධනයේ නව පෙරළිය සමඟ භූමි පාරිභෝජනය රටාව වෙනස් වීමත් හේතුවෙන් ආහාර නිෂ්පාදනයට

උපයෝජනය කළ හැකි ඉඩකඩ ප්‍රමාණය අඩුවීමත් යන කරුණු හමුවේ උද්ගතවන ඉල්ලුමට සාපේක්ෂව දිවයිනෙහි ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට ශක්තිමත් හා කාර්යක්ෂම යන්ත්‍රණයක් දියත් කිරීමේ කාලය එළැඹ තිබේ. මීට අමතරව භූමිය ශීඝ්‍රයෙන් දූෂණය වීමත් සමඟ වර්තමානයේ දී වෙනස්වන සහ විවලාය දේශගුණය ආහාර නිෂ්පාදන පරිශ්‍රමය කෙරෙහි අතිරේක තෙරපුමක් ඇති කොට තිබේ. එබැවින් අඛණ්ඩ ආහාර නිෂ්පාදනයක් තහවුරු කිරීම පිණිස අවාරයේ වගා කළ හැකි ආහාර බෝග වගා කළ හැකි ප්‍රදේශ සහ ස්ථාන හඳුනාගනිමින් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු සහ පලතුරු නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ අධ්‍යයන කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. අදාළ බෝගවලට සරිලන ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීමේ දී දේශගුණය පස සහ භූමි ලක්ෂණ කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරිණි.

මෙම අධ්‍යයනයෙන් එළවළු සඳහා ස්ථාන 20ක් ද පලතුරු සඳහා ස්ථාන 08ක් ද වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සඳහා ස්ථාන 26ක් ද තෝරා ගන්නා ලදී. එළවළු සහ වෙනත් බෝග සඳහා තෝරා ගනු ලැබූ භූමි භාග කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, රත්නපුර, කෑගල්ල, ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට, බදුල්ල, මොණරාගල, මහනුවර, නුවරඑළිය, මාතලේ, කුරුණෑගල, පුත්තලම, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, යාපනය, කිලිනොච්චිය, මුලතිව්, මන්නාරම, වවුනියාව, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, අම්පාර යන දිස්ත්‍රික්ක වල පිහිටා ඇති අතර අවාරයේ වගා කෙරෙන පලතුරු බෝග සඳහා තෝරා ගනු ලැබූ ස්ථාන බදුල්ල, මොණරාගල, කළුතර සහ කෑගල්ල යන දිස්ත්‍රික්කවල පිහිටා ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි පාරිසරික කලාපවල උෂ්ණත්ව තත්ත්වය තක්සේරු කිරීම

කෘෂි - පාරිසරික කලාප (AERs) 46 හි ම උෂ්ණත්ව තත්ත්වය තක්සේරු කිරීම සඳහා GIS තාක්ෂණය ඇසුරින් ලබා ගත් අවම සහ උපරිම උෂ්ණත්ව දත්ත භාවිතා කර අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. කාලගුණ විද්‍යා නිරීක්ෂණ ස්ථාන 38කින් 1986 - 2015 දක්වා වසර 30ක දෛනික උපරිම සහ අවම උෂ්ණත්ව අගයයන් රැස් කර ගන්නා ලදී. අනතුරුව එක් එක් මාසයේදී වාර්තා කෙරුණු උපරිම සහ අවම උෂ්ණත්ව අගයයන් ලබා ගැනීම. මෙසේ රැස් කර ගනු ලැබූ දත්ත ඇසුරින් AER 23ක් සඳහා ප්‍රතිඵලය වී ඇති උපරිම සහ අවම උෂ්ණත්වවල වසර 30ක සාමාන්‍යය ගණනය කර ගන්නා ලදී. නිරීක්ෂණ මද තත්ත්වයේ පැවති අනෙකුත් AER වල උෂ්ණත්ව අගයයන් ලබා ගැනීම පිණිස Arc-GIS (version 9.2) මෘදුකාංගය අදාළ කර ගත් ක්‍රීගින් (Krigging) නමැති මතුපිට අන්තර් නිවේශන ක්‍රමවේදය භාවිතයට ගන්නා ලදී. AER 46ක් සඳහා තක්සේරු කරන ලද උෂ්ණත්ව අගයයන් අවම කරමින් කෘෂිකාර්මික හා කාලගුණික තීරණ සහ පර්යේෂණ කටයුතුවලදී වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවල බෝග නිෂ්පාදනය කෙරෙහි වාර්ෂික උෂ්ණත්ව විචලනයේ බලපෑම

ශාක කාශික විද්‍යාව කෙරෙහි බලපාන්නා වූ වැදගත් ම දේශගුණික සාධකයක් වශයෙන් උෂ්ණත්වය හැඳින්විය හැකිය. උෂ්ණත්වය හා සම්බන්ධිත සාධක වශයෙන් ගැනෙන, ශාකයක වර්ධනය සීමා කරන උෂ්ණත්ව අගයන් (Cardinal Temperature Points), ආංශික උෂ්ණත්වය අවපතන දින ගණන (Growing Degree Days), දෛනික උපරිම හා අවම උෂ්ණත්ව වෙනස (Diurnal Temperature Range) සහ පළිබෝධ සහ රෝග පැතිරීම යනාදිය

බෝග වර්ධනය සීමා කිරීමේ හැකියාව සෙවීමේදී ඉතා වැදගත් වේ. දෛනික උපරිම හා අවම උෂ්ණත්ව දත්ත කාලගුණ නිරීක්ෂණ ස්ථාන 38කින් 1989 - 2015 දක්වා කාලය තුළ රැස් කරන ලදී. තිස් වසරක අධ්‍යයන කාලය සඳහා සාමාන්‍ය දෛනික උපරිම උෂ්ණත්වයන් සාමාන්‍ය දෛනික අවම උෂ්ණත්ව සාමාන්‍යයන් ගණනය කරන ලදී. එසේ ගණනය කරන ලද අගයයන් විවිධ AER සඳහා වසරේ දිනයනට එරෙහිව ප්‍රස්ථාරගත කරන ලදී. විශේෂිත AER සඳහා ප්‍රධානවන බෝගය තෝරා ගැනීමෙන් අනතුරුව ඒවායෙහි වර්ධනය සීමාකරන උෂ්ණත්වය අගය ප්‍රධාන බෝගවල වර්ධන සීමාකාරී උෂ්ණත්වය සහ උෂ්ණත්ව විචලනය අතර සබඳතාව අධ්‍යයන කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයන 2017 වසරේදී ද අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

නියගයට හා ඉහළ උෂ්ණත්වයට ලක්වන කෘෂිකාර්මික බිම් හඳුනාගැනීම සහ උපයෝජ්‍යතා නිර්ණායක සඳහා අවකාශමය මෙන්ම සෘතුමය කෘෂි පාරිසරික තත්ත්ව වර්ගීකරණය

ස්වභාව ධර්මයේ දරුණු ව්‍යවසනයක් ලෙස නියඟය හැඳින්විය හැකිය. එය සෙමෙන් සිදුවන සංසිද්ධියක් ලෙස සාමාන්‍යයෙන් හැඳින්වෙන අතර කලාපීය වශයෙන් වෙනස් වෙයි. නියඟය ආරම්භවීමත් අවසන්වීමත් නිශ්චිතවම පැවසීම දුෂ්කරය. වන්දිකා තොරතුරු ඔස්සේ නිර්මිත දුරස්ථ සංවේදක මගින් වෘක්ෂලතාදී දර්ශක මත පදනම්ව බෝගවල තත්ත්වය තක්සේරු කිරීම මගින් නියං තත්ත්ව අන්වේෂණය කළ හැකිය. කාලානුක්‍රම MODIS විරහිත වන්දිකා දත්ත සමග බෝග තත්ත්ව තක්සේරු කොට නියඟය ඇරඹීම විශ්ලේෂණය කිරීමේ ප්‍රධාන ඉලක්කය වන්නේ යම්කිසි කාල පරාසයක් තුළ නියං ඇතිවන වාර ගණනින් නියඟයට

ගොදුරුවීමේ සම්භාවිතාව වැඩි ප්‍රදේශ සිතියම්ගත කිරීමය. වසර 2000 සිට 2015 දක්වා කාලය තුළ දින 16ක MODIS අනුරූප භාවිතා කොට සමස්ත දිවයින ම ආවරණය වන පරිදි මූලික නියං සිතියම් ගොඩනඟන ලදී. 2016 වසරේ දී මෙම අධ්‍යයනය ආරම්භ කෙරුණු අතර මහලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය සමග ඒකාබද්ධව ඉදිරි වසර දෙක තුළ දී ද හැදෑරීම් කටයුතු සිදු කෙරෙනු ඇත.

ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස මට්ටමෙන් GIS ප්‍රවේශය තුළින් ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන විශ්ලේෂණය සහ නියාමනය

ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය මගින් සම්බන්ධීකරණය කෙරෙන කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාවට නංවනු ලබන දීප ව්‍යාප්ත වැඩසටහනක් වන අතර ශ්‍රී ලංකාව තුළ වගා කළ හැකි ආහාර බෝග ආනයනය අවම කිරීම තුළින් විදේශ විනිමය සුරැකීම අරමුණු කෙරේ. වැඩසටහන යටතේ එක් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයකට එක් බෝගයක් නිර්දේශ කෙරෙන අතර එකී ඉලක්කවල එක් එක් කන්නය තුළ දී අවකාශමය ව්‍යාප්තිය සහ අදාළ ප්‍රගතිය සිතියම්ගත කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. බදුල්ල, හම්බන්තොට, කෑගල්ල, නුවරඑළිය සහ පොළොන්නරුව යන දිස්ත්‍රික්කවල ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස මට්ටමෙන් වගාවට යෝග්‍ය බිම්වල ආහාර නිෂ්පාදන ඉලක්ක සිතියම් ගත කර අවසන් ය. වැඩසටහන තවදුරටත් ක්‍රියාත්මකයි.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සමග බෝග විවිධාංගීකරණය සඳහා ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යෝජනා තුළ යෝග්‍ය කුඹුරු ඉඩම් හඳුනාගැනීම

ප්‍රධාන වාරිකර්මාන්ත ආශ්‍රිත වගා කළ හැකි බිම්වල ජලයේ ඵලදායිතාව ඉහළ

නැංවීම කඩිනම් අවශ්‍යතාවක් වී තිබේ. ජලයේ ඵලදායිතාව අඩුවීම කෙරෙහි විවිධ හේතු රාශියක් බලපාන අතර ඒවා පද්ධති මට්ටමේ ජල කළමනාකරණයේ සිට ගොවිපළ මට්ටම දක්වා පරාසයක විහිදී ගොස් ඇත. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සමග බෝග විවිධාංගීකරණය තුළින් ගොවිපළ මට්ටමෙන් ජලය අපතේ යාම අවම කිරීමට ක්‍රමවේද සෙවීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය ආරම්භ කරන ලදී. එබැවින් විශේෂයෙන්ම ජල වහනය වීමේ ගුණාංග සැලකිල්ලට ගනිමින් භූමියේ යෝග්‍යතාව පදනම් කොට ගෙන බෝග විවිධාංගීකරණය සඳහා සුදුසු බිම් සිතියම්ගත ප්‍රයත්න දරන ලදී. පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම ආශ්‍රිතව අධ්‍යයනය සිදු කෙරිණි. එය වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගීතාවෙන් ක්‍රියාත්මක වෙයි. ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු එක් රැස් කිරීම සහ ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ පහසු කරලීමට සඳහා මූලික සිතියම් සකස් කිරීමේ කටයුතු අවසන් කර තිබේ. මෙම පර්යේෂණ වසර 2018 දී නිම කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

වවනියාව දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රගමණ වැව් ක්‍රමය මගින් භූමියේ සහ ජලයේ ඵලදායිතාව ප්‍රශස්ත මට්ටමට පමුණුවීම

අන්තර් සබැඳි කුඩා වැව්වල ප්‍රගමණ ක්‍රමය වියළි කලාපීය බිම්වල පෘෂ්ඨීය සහ උපපෘෂ්ඨීය ජල ප්‍රමාණය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරයි. තවද වියළි කලාපීය ගොවිජනතාවගේ ජීවන රටාව ග්‍රාමීය බද්ධ වැව් ක්‍රමය හා සමීප සබැඳියාවක් දක්වයි. එබැවින් ග්‍රාමීය ප්‍රගමණ වැව් ක්‍රමයේ හි සිදු කරන වැඩිදියුණු කිරීමක් ගම්වැසියන්ගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීමට හේතු වන්නා සේම ජාතික ආහාර නිෂ්පාදනයට හිතකර දායකත්වයක් සපයයි. උතුරු වියළි කලාපයේ වෙන් වෙන් වශයෙන් පිහිටි වැව් විශ්ලේෂණය කිරීමට වඩා ග්‍රාමීය ප්‍රගමණ වැව් පද්ධතිය සියල්ලම විධිමත් විශ්ලේෂණයකට ලක් කිරීම තුළින් ජල

සම්පත කාර්යක්ෂම ලෙස කළමනාකරණය සඳහා පැහැදිලි අනාගත සැලැස්මක් සහ දෘශ්‍යාධාරයක් සපයනු ඇත. නියමු අධ්‍යයනයක් වශයෙන් සිතියම් ද ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ විමර්ශන ද උපයෝගී කරගනිමින් දුරස්ථ සංවේදක මගින් වචනියාව දිස්ත්‍රික්කයේ ග්‍රාමීය ජරගමණ වැඩි පද්ධතියෙහි අවකාශීය ව්‍යාප්ති පිළිබඳ විස්තීර්ණ ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී. ආරම්භයේ දී කෝවිල්කුලම් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය සවිස්තරාත්මකව අධ්‍යයන කරන ලද අතර අනෙකුත් ප්‍රදේශ කරා ද පර්යේෂණය මෙහෙයවීමට නියමිතය. අධ්‍යයනය 2018 වසරේදී නිම කිරීමට අපේක්ෂිත අතර එය වචනියාව විශ්වවිද්‍යාල පීඨය සහ ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගිතාවෙන් ක්‍රියාත්මක වන්නකි.

වියළි කලාපයේ පාංශු බාදන උවදුරු තක්සේරුකරණය, වර්ගීකරණය සහ සිතියම්ගතකරණය

පවතින භූමි පරිභෝජන තත්ත්වයක් යටතේ යම්කිසි ඉඩමක් පාංශු බාදනයට දක්වන නැඹුරුතාව පාංශු බාදන උවදුරු යනුවෙන් අර්ථ දැක්වේ. තෙත් කලාපයේ පාංශු බාදන උවදුරු තක්සේරු කරනු ලැබ තිබුණ ද වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් වියළි කලාපයේ පාංශු බාදන උවදුරෙහි අවකාශයීය ව්‍යාප්තිය තක්සේරුකරණය සඳහා කිසිදු ප්‍රයත්නයක් දරා නොමැත. වියළි කලාපීය භූමිය ඉතා මද බෑවුම් සහිත තත්ත්වයක් දැරුව ද වැඩි ප්‍රදේශයක් ආවරණය වන්නේ පාංශු බාදනයට දැඩි සේ ලක්වන රතු දුඹුරු පැහැති පසෙනි. තවද මූලික නිරීක්ෂණ පෙන්නුම් කරන්නේ කලාපයට ලැබෙන වැසි, තීව්‍ර සහ සෝදාපාළුවට ලක් කිරීමේ ස්වභාවයක් ගන්නා බවයි. එනිසාවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාප තුළ පාංශු බාදන උවදුරුවල අවකාශයීය ව්‍යාප්ති ඇගයීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර එනිසින් සංරක්ෂණ වැයම තුළ ප්‍රමුඛතා පෙළගැස්වීමකට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. GIS දුරස්ථ

සංවේදක ඇසුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ වත්මන් පාංශු බාදන තත්ත්වය ඇගයීමට අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කර ඇත. අවශ්‍ය යෙදවුම් එනම් සිතියම් සහ පූර්ව පර්යේෂණවලින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාංශු බාදනතා අගයයන් සහ පාංශු සිතියම් ඇසුරින් සැකසූ පාංශු බාදන නැඹුරුතාව නාසා ආයතනයේ වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගත් ASTER GDEM (30m) වන්දිකා විශ්ලේෂණ දත්ත මගින් ලබාගත ආනතිය සාධකය. 1:50000 පරිමාණයේ භූමි භාවිතා සිතියම් ඇසුරින් සකස් කළ කළමනාකරණ සාධකය. NDVI හා C සාධක ආදර්ශයක් මගින් සම්පාදිත 2015 Land Sat (30m) වන්දිකා ආවරණය (C) ආදර්ශනය, ගොඩනගන ලදී. යාවත්කාලීන නිමැවුම්වල වැඩිදුර විශ්ලේෂණය සහ ක්ෂේත්‍ර තක්සේරුකරණය සිදු කළ යුතුය. 2017 වර්ෂයේදී ද අධ්‍යයනය සිදු කෙරෙනු ඇත.

සබරගමුව පළාතේ පාංශු බාදන උවදුරු සිතියම්ගතකරණය හා සංරක්ෂණය සහ භූමි පරිභෝජන සැලසුම් කෙරෙහි එහි භාවිතය

මධ්‍යම ඌව සහ සබරගමුව පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවල සහයෝගිතාවෙන් ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන වැඩසටහන වන්නේ මධ්‍යම කඳුකරය තුළ පිහිටි ගොවි බිම්වල පාංශු සංරක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීමයි. නැංවීමයි. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මගින් සිදුකරන ලද පාංශු බාදන උවදුරු තක්සේරුකරණය පදනම් කොට ගෙන ඉහත කී පළාත්වල සංරක්ෂණ වැයම් ප්‍රමුඛතාකරණය කොට තිබේ. මධ්‍යම සහ ඌව පළාත් සඳහා පාංශු බාදන උවදුරු සිතියම් නිර්මාණය වී තිබෙන නමුදු සබරගමුව පළාත සඳහා එවැනි සිතියමක් සැකසී නොමැත. එබැවින් මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ සබරගමුව

පළාත සඳහා පාංශු බාදන සිතියමක් නිර්මාණය කිරීමත් පාංශු සංරක්ෂණ ප්‍රයත්න ප්‍රමුඛතාකරණයේ දී සහ පාංශු බාදනය සාධකයක් ලෙස ගනිමින් ඉඩම් පරිහරණ රටාව වෙනස් කළ යුතු ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීමේදීත් එම සිතියම් භාවිතයට ගැනීමය. භූ අවකාශීය තාක්ෂණය, පාංශු බාදන උවදුරු තක්සේරුකරණය සහ සිතියම්ගතකරණය සඳහා යොදා ගැනේ. තාවකාලික පාංශු බාදන උවදුරු සිතියමක් නිර්මාණය කරන ලද අතර ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ, ප්‍රශ්නාවලි සමීක්ෂණ සහ ගොවීන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් එකී තක්සේරුකරණයේ නිරවද්‍යතාව සෙවීම සහ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම සිදු කිරීමට නියමිතය. මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිඵල මගින් භූමි ප්‍රදේශයෙන් 61%ක් අතිශය සහ ඉතා ඉහළ පාංශු බාදන කාණ්ඩයට අයත් බව පෙන්නුම් කෙරිණි. එබැවින් ඉහළ පාංශු බාදන නැඹුරුතාවක් දක්වන පාංශු සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සහ ඉඩම් පරිහරණ වෙනස්කම් සිදු කළ යුත්තේ සෝදා පාළු වීමේ අවදානම අවම කිරීමට සහ ඉඩම් පරිහරණය සැලසුම් සඳහා අදාළ රජයේ නියෝජිතයන්ගෙන් පාර්ශ්වකරුවන්ට භාවිතාවට යොදා ගත හැකි වන පරිදිය. සබරගමුව පළාතට අදාළ පාංශු බාදන සිතියමේ අවසන් පිටපත 2017 වසර මැද භාගයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නියමිතය.

න්‍යෂ්ටික තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ජලාධාර පරිමාණයේ පාංශු බාදනය තක්සේරුකරණය

පාංශු සංරක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී එහි සාර්ථකත්වයට බලපාන ප්‍රධාන අවාසිදායක තත්ත්වය නම් විවිධ භූමි පරිහරණ භාවිත යටතේ කෘෂි ආර්ථික කලාපවල පාංශු බාදන ස්වරූපය පිළිබඳ තොරතුරු අවම වීමයි. පාංශු බාදනය සම්බන්ධයෙන් පවතින වත්මන් නිර්ණායකවලට අදාළ නිර්දේශ සහ විශේෂ කොට දැක්වීම තත්කාලීන දේශගුණ වෙනස්වීම් සංදර්භය යටතේ

නැවත ගවේෂණය කළ යුතු අතර ප්‍රතිශෝධනයට ද ලක් කිරීම අවශ්‍ය වෙයි. පාංශු බාදනයට දැඩිව ලක්වන ඉඩම් පරිහරණ හඳුනා ගැනීම සඳහා විකිරණශීලී සමස්ථානික වන ¹³⁷Cs සහ ²¹⁰Pb භාවිතයෙන් රත්නපුර සහ මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්කවල තෝරාගනු ලැබූ ජලපෝෂක ප්‍රදේශවල පාංශු බාදනය තක්සේරු කරන ලදී. රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරා ගනු ලැබූ භූමි සතරක් (තේ, රබර්, ස්වාභාවික වනාන්තර සහ පහත් බිම් වී) අතුරින් තේ (වසරකට 11.8 t/ha) වගාව ඉහළම පාංශු බාදනයක් ද අනතුරුව රබර් (වසරකට 4.13 t/ha) ස්වාභාවික වනාන්තර (වසරකට 0.5 t/ha) සහ පහත්බිම් වී (වසරකට 5.5 t/ha) යන බිම් පිළිවෙළින් පාංශු බාදනයට වඩා පාංශු අවසානදනයක් පෙන්නුම් කළේය. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ විවිධ භූමි භාවිත (එළවළු බෝග මාරුව, මඩ වී, ගම්මිරිස් වතු, පොල් වගාව සහ ස්වාභාවික වනාන්තර) තුළ පාංශු බාදන දත්ත විශ්ලේෂණය කෙරෙමින් පවතියි.

කෘෂිකාර්මික තොරතුරු ව්‍යාප්තිය සඳහා (GIS) වෙබ් දොරටුවක්

අවකාශමය තොරතුරු කාර්යක්ෂම ලෙස විශ්ලේෂණය සහ කළමනාකරණය සඳහා භූ ගෝලීය තොරතුරු ඉවහල් වෙයි. GIS සහ දත්ත පදනම් කළමනාකරණ පද්ධති ඒකාබද්ධ කරමින් ජාල පදනම් ක්‍රමයක් මගින් පරිශීලකයා හට GIS සහ DBMS තාක්ෂණයේ පවතින දුෂ්කරතා පිළිබඳ අවබෝධයක් නොතිබුණද පද්ධතිය ක්‍රියාකරවීමේ හැකියාව ලබා දෙයි. තවද විවිධ පරිශීලකයන් අතුරින් අවකාශමය තොරතුරු සහ තාක්ෂණික විශේෂඥතා තොරතුරු හුවමාරුවට ඉඩ සලසයි. මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි අරමුණ වන්නේ කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ දත්ත තොරතුරු හා සිතියම් ගවේෂණය සඳහා ජාල පදනම් කොට ගත් තොරතුරු සහ සිතියම් දොරටුවක් නිර්මාණය කිරීමයි. අත්හදා බැලීමක් වශයෙන් Arc - GIS ගිණුම සහ

වේදිකාවට ඇදුණු කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙබ් අඩවිය සම්බන්ධ කෙරෙන වෙබ් GIS වේදිකාව නිර්මාණය කරන ලදී. ([www.agridept.gov.lk /crop suitability/web GIS platform](http://www.agridept.gov.lk/crop_suitability/web_GIS_platform)) අපේක්ෂිත නිමැවුම වන්නේ කෘෂිකර්මාන්තය හා බැඳුණු අවකාශමය දත්ත ලබා ගැනීම සහ ව්‍යාප්තිය අවකාශමය දත්ත ගවේෂණය, භූ දෘෂ්ටි පරික්ලේපනය සහ අවකාශයීය දත්ත සැකසුම, විශ්ලේෂණය සහ ආදර්ශන යනාදියයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2017 වර්ෂයේදී ද ක්‍රියාත්මකයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පාංශුබාදනතා සිතියම් යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා වර්ෂාපතන තීව්‍රතාවයේ විෂමතාවන් හඳුනා ගැනීම

දේශගුණ විපර්යාස යනු ගෝලීය සංසිද්ධියක් වන අතර ශ්‍රී ලංකාවද එහි ප්‍රතිවිපාකවලට මුහුණ දෙමින් සිටියි. ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ෂාපතනය රටාවේ වෙනස්කම්, එනම් මූලිකවම වාර්ෂික වර්ෂාපතන ඓක්‍යය සුළු අඩුවැඩි වීමක් සහිතව නොවෙනස්ව පැවතිය ද වර්ෂාපතනයේ දරුණු තත්ත්වයන් ඉහළයමින් පැවතීම මගින් ශ්‍රී ලාංකීය සංදර්භය තුළ දේශගුණික විපර්යාස පවතින බව තහවුරු කෙරේ. ඉහත දැක්වූ මතයට අනුව ඉකුත් දශකයට සාපේක්ෂව යම් පුද්ගලයෙකුට ඉහළ වර්ෂාපතන තීව්‍රතාවක් අපේක්ෂා කළ හැකිය. මෙම අධික තීව්‍රතාවයෙන් යුතු වැසි තුළ අධික ශක්තියක් ගැබ් වී ඇති බැවින් පාංශු බාදනයට ඉහළ නංවයි. 1986 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා ශ්‍රී ලංකා පාංශු බාදන සිතියම යාවත්කාලීන කිරීමට සහ වැඩිදියුණු කිරීමට කිසිදු පියවරක් නොගෙන තිබීම සැලකිය යුතු වෙයි. එසේ හෙයින් දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ වත්මන් සංදර්භය තුළ වර්ෂාපතන තීව්‍රතා නැඹුරුව අධ්‍යයනය කිරීමේ අරමුණු පෙරදැරි කොට ගෙන මෙම අධ්‍යයනයට ආරම්භ කළ අතර එමගින් වර්ෂාපතන තීව්‍රතාව සහ එහි ගැබ් වී ඇති ශක්තිය ජාතික

පරිමාණයේ සිතියමක පෙන්වුම් කිරීමට අදහස් කරනු ලැබේ. පාංශු බාදන උවදුරු තක්සේරුකරණය සඳහා එහි තොරතුරු භාවිතා කිරීමටත් පාංශු බාදනය කෙරෙහි දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම කෙතෙකුට තක්සේරු කළ හැකි වන අතර කුණාටු ජලය ඉවත් කිරීමේ පද්ධතිය සැලසුම් කිරීම සහ නිර්මාණය සඳහා එය යොදාගත හැකිය. වර්ෂාපතන තීව්‍රතා දත්ත සුලභතාව අල්ප බැවින් ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රයත්න දරනු ලැබේ. පදනම් දත්ත අවශ්‍යතාව පිරිමැසීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය ඉදිරි වසර තුන (2017-2019) සඳහා ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.

පාංශු සංරක්ෂණ තාක්ෂණ ආදර්ශන සහිත ගෙවතු ස්ථාපනය

දේශගුණ විපර්යාසවලට අනුවර්තනය වීම සඳහා ජෛව විවිධත්වය (BACC) ව්‍යාපෘති යටතේ ගම්පොළ සහ කුරුණෑගල යන ප්‍රදේශවල ගෙවතු තාක්ෂණ ආදර්ශන තුනක් ස්ථාපනය කරනු ලැබීය. මේ යටතේ වේලි, ග්ලිරිසිඩියා බඩවැටි, කුට්ටි කාණු, තනි බිම් තට්ටු, සමෝච්ඡ වගා සහ ජල වැස්සුම් කාණු නමැති තාක්ෂණික ක්‍රම ආදර්ශනය කරනු ලැබීය. 2016 වසරේ දී ඉහත ආදර්ශන උපයෝගී කර ගනිමින් ගොවි පුහුණු 6ක් පවත්වන ලදී. එම පුහුණුවල ප්‍රතිඵල පදනම් කර ගනිමින් කළුගල, කොස්ලන්ද, පඩුපොළ, උඩුකුඹුර, ගම්පොළ සහ පහළ ගිරිබාව ගම්මානවල 2017 වර්ෂයේදී පසු විපරම් ගෙවතු සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.

සංරක්ෂණය සඳහා අවදානම් ජලපෝෂක ප්‍රදේශ හඳුනාගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම කඳුකරයේ ප්‍රධාන ගංගාවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පරීක්ෂා කිරීම

2014 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මස සිට මහවැලි නදියේ ස්ථාන 11කින් සහ එහි අතු ගංහා 16කින් ජල නියැදි රැස් කර ගන්නා ලදී. අවලම්භිත සහ ද්‍රව්‍ය වල නිර්ණායකයක් වන අපහැදිලිතාව සඳහා එම නියැදි විශ්ලේෂණය කරන ලදී. අවලම්භිත සහ ද්‍රව්‍ය වල සෝදා පාඨවට ලක්වූ සියුම් අංශු බහුලව අන්තර්ගත වෙයි. අවස්ථා කිහිපයක් හැරුණු කොට වසරේ වැඩි මාස ගණනක් තුළ නාගරික ප්‍රදේශවලින් ගසාගෙන ආ අවලම්භිත භාරය කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශවලින් ගලා ආ අවලම්භිත භාරයට වඩා වැඩි බව ප්‍රතිඵලවලින් පෙනී ගියේය. නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් එසේ කැපී පෙනෙන වෙනසක් පෙන්නුම් කළ මාසයෝ ය. අතු ගංගාවලින් ඉහළ අවලම්භිත භාරයක් ලැබීමට හේතුව වශයෙන් ඉහත කී මාස තුළ ගොවිබිම් සකස් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් විය හැකිය. තවද, බදුලු ඔය, උමා ඔය සහ බෙලිහුල් ඔය මගින් මුදා හැරුණු අවලම්භන ප්‍රමාණය වෙනත් ශාඛා ගංගාවලට සාපේක්ෂව ඉහළ ය. ඉහත කී ජලපෝෂිත ප්‍රදේශවල එළවළු ගොවීන් හා තේ වගාකරුවන් විසින් වසර පුරාම එළවළු වගා කිරීම මෙයට හේතු විය හැකිය. එබැවින් ඉහත සඳහන් කරන ලද ගංගා මධ්‍යම කඳුකරයේ පාංශු බාදනයට අදාළ අවදානම් ජල පෝෂක ප්‍රදේශ ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය.

නිසි බෝග කළමනාකරණ ක්‍රමෝපාය සංවර්ධනය සඳහා වෙරළබඩ උස් බිම්වල පාංශු ලවණතාව සිතියම්ගත කිරීම

උස්බිම්වල පාංශු ලවණතා තත්ත්වය අධ්‍යයනය නියමු ප්‍රදේශයක් වශයෙන් සලකන ලද පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයෙන් ආරම්භ කරන ලදී. 2016 වසරේදී සමීක්ෂණය අවසන් කෙරිණි. සාමාන්‍ය සහ ලවණතාවට ලක් වූ සරු බවට අදාළ දත්ත රැස් කරන ලද අතර පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ උස් බිම් ප්‍රදේශයෙන් 15%

ප්‍රදේශයක් පුරා ලවණතාවට ලක්ව ඇති බව අනාවරණය විය. එලදායිතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස එවැනි බිම් සඳහා භූමි සහ බෝග කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයන් නිර්දේශ කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ශ්‍රීං පාදක කරගත් කුඩා ගොවිපළවල ජලසම්පාදන කාර්යක්ෂමතාව සහ පසෙහි සාරවත්බව ඉහළ නැංවීම සඳහා කෘෂිකාර්මික භූමි කළමනාකරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ පිහිටි කෘෂි ශ්‍රීං පාදක කරගත් කුඩා ගොවිපළ ඒවායින් ළඟා කර ගත හැකි ප්‍රශස්ත භූමි හා ජල සාම්ප්‍රදායිකව වඩා බොහෝ සෙයින් පහළ මට්ටමක පවතියි. මෙකී ගොවිපළ ක්ෂේත්‍රය ප්‍රශස්ත නිෂ්පාදන මට්ටමක් කරා ප්‍රවේශ කරවීමට වාරිමාර්ග කාර්යක්ෂමතාව සහ පසෙහි සාරවත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කෘෂිකාර්මික බිම් කළමනාකරණය ධනාත්මක බලපෑමක් සිදු කරනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය කොරියානු ජනරජයේ AFACI (ආසියාතික ආහාර හා කෘෂිකර්ම සහයෝගිතා වැඩසටහන) PAN ASIAN ව්‍යාපෘතිය මගින් ආධාර සපයන ලද්දක් වන අතර එහි අරමුණ වන්නේ කෘෂිකාර්මික බිම් කළමනාකරණය තුළින් වාරිමාර්ග කාර්යක්ෂමතාව සහ පසෙහි සරුබව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශනයක් සකස් කිරීමයි. වත්මන් තත්ත්වයේ දෝෂ සම්බන්ධයෙන් බිම් මට්ටමේ සමීක්ෂණයක්, අස්වැන්න සීමා කරන පාංශු සාධක හඳුනාගැනීම සඳහා පාංශු සමීක්ෂණයක්, ක්ෂුද්‍ර වාරිමාර්ග සැපයුම් දිරි ගැන්වීම සඳහා ගොවිපළ ආදර්ශන, කාබනික පොහොර භාවිතය (කොම්පොස්ට් නිෂ්පාදනය) සඳහා ගොවිපළ ආදර්ශන සංවිධානය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ශ්‍රීං ආශ්‍රිත ගොවිතැන් කටයුතුවල දී පාංශු පරීක්ෂණ පාදක වූ පොහොර භාවිතය ජනප්‍රිය කිරීම එම

මාර්ගෝපදේශනයට ඇතුළත් පියවර කිහිපයකි.

වියළි සහ අන්තර්මධ්‍ය කලාපවල කෘෂි ළිං ආශ්‍රිත ගොවිතැනෙහි දී පසෙහි සරුබව සහ වාර්මාර්ග කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා අතිශයින් ඵලදායී තාක්ෂණික ක්‍රම වශයෙන් බෝග ජල සම්පාදනය සඳහා ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය හඳුන්වාදීම, පාංශු පරීක්ෂණ, පදනම් වූ රසායනික පොහොර භාවිතය සහ කොම්පෝස්ට් භාවිතය හඳුනාගන්නා ලදී. කුඩා පරිමාණ කෘෂි ළිං ගොවිපළ ඉලක්ක කර ක්ෂුද්‍ර ජලසම්පාදන තාක්ෂණය ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ව්‍යාපෘතිය 2017 වසරේදී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මකයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ යාන්ත්‍රිකව වැසි පෝෂිත උස්බිම් සඳහා බහුකාර්ය පාංශු සංරක්ෂණ වේලි ගොඩනැගීම

සී සෑම වැනි යාන්ත්‍රණසාරයෙන් සිදු කෙරෙන කටයුතු දුෂ්කර වීම හේතුවෙන් පාංශු සංරක්ෂණ වැටි ළං ළංව සකස් කිරීමට ගොවිහු පසුබට වෙති. එ බැවින් ගොවිබිම්වලට ආදේශ කිරීමට ප්‍රථම, ළඟින් පිහිටි පාංශු වැටි වෙනුවට වැඩි පරතරයකින් පිහිටි පළල් වැටි යෙදීමේ ශක්‍යතාව පිරික්සන ලදී. පාංශු වැටිවලින් වටවන භූමිය භාවිතා කිරීම පිණිස වේල්ලේ ඉහළ පෙදෙසින් බහුවාර්ෂික ශාක බඩවැටියක් ස්ථාපනය කිරීමේ හැකියාව විමසා බලන ලදී. එම නිසා මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ වියළි කලාපයේ වැසි පෝෂිත උස්බිම් සඳහා වර්තමානයේ නිර්දේශිත කෙටි පරතරයෙන් යුත් පාංශු වේලි වෙනුවට පුළුල් පරතරයෙන් යුතු විශාල වේලි සකස් කිරීම සහ ශාක බඩවැටියක් වගා කිරීමයි. පුළුල් පරතරවලින් යුතු පාංශු වැටිවල විවිධ බඩවැටි වගාකොට සංසන්දනය කිරීම පරීක්ෂණ ක්‍රමවේදයට ඇතුළත් වෙයි. බඩවැටි සංයෝජනයන් ප්‍රතිකර්ම වශයෙන් සැලකේ. එම ප්‍රතිකර්ම නම්,

පාලකය (බඩවැටියක් නොමැත), මිටි මුරුංගා, කතුරු මුරුංගා, කුරුඳු, දෙළුම්, තිබ්බටු, පැහිරි සහ සේර වෙයි. බඩවැටි ශාක නිෂ්පාදවලින් ලැබූ ආදායම ප්‍රතිකර්ම සැසඳීමට යොදා ගැනෙනු ඇත. වැටි පද්ධතිය තුළ කුරු ශාක (දෙළුම්, දොඩම්, දෙහි) පැළ කිරීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කිරීම වෙනත් පියවරවලට ඇතුළත් වෙයි. බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි ප්‍රතිකර්ම (උස් බඩවැටි සහිත ශාක ආකාර සහ කුරු ශාක ආකාර) වල ගොවිපළ තුළ උපයෝග්‍යතාව සහ ගොවීන්ගේ ආකල්ප ලබා ගැනීම මෙන්ම ගොවි ක්ෂේත්‍ර තුළ බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි වැටි පද්ධතියක් ආදර්ශනය කිරීමට නියමිතව තිබේ. බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි බඩවැටි ශාක වශයෙන් මිටි මුරුංගා සහ කතුරු මුරුංගා ශාක හඳුනා ගෙන ඇති අතර එම ශාක යොදා ගනිමින් ගොවි ක්ෂේත්‍ර තුළ ඉහත කී තාක්ෂණය ආදේශ කිරීම ද කළ යුතුව තිබේ. 2017 වර්ෂය තුළදී ද වැඩිදුර පරීක්ෂණ සිදු කෙරෙනු ඇත.

වියළි කලාපීය ජනාවාසවල හේතුව හඳුනා නොගත් බරපතල වකුගඩු රෝගය (CKDu) පවතින විට පානීය ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට සිදුවන බලපෑම විමර්ශනය

රෝග නිධානය හඳුනාගෙන නොමැති බරපතල වකුගඩු රෝගය (CKDu) වියළි කලාපීය ජනාවාසවල ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය ගැටළුවක් වී තිබෙන අතර ඒ සඳහා බලපාන හේතු සාධක හෝ රෝගය වළක්වා ගැනීමේ පිළිවෙත් හෝ තව වන තුරු පැහැදිලිව හඳුනාගෙන නොමැත. මේ සඳහා හේතු විය හැකි එක් සාධකයක් වනුයේ පානීය ජලයේ අහිතකර බලපෑමයි. CKDu සුලභ ප්‍රදේශවල පානීය ජලයෙහි තෝරා ගනු ලැබූ රසායනික පරාමිතීන්වල බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම අරමුණු වෙයි. CKDu වාර්තා වූ ගිරාදුරුකෝට්ටේ ප්‍රදේශයේ සහ රෝගය වාර්තා නොවන

හසලක හෙට්ටිපොළ කලාපයේ ද පානීය ජල ළිං සහ යාබද ඇළ මාර්ගවලින් (ස්වාභාවික ඇළ මාර්ග සහ කෘත්‍රිම ඇළ මාර්ග) මාසිකව ජල නියැදි රැස් කර ගන්නා ලදී. පී.එච් අගය (pH), EC, සෝඩියම් (Na), පොටෑසියම් (K), කැල්සියම් (Ca), මැග්නීසියම් (Mg), ක්ලෝරින් (Cl) සහ ෆ්ලෝරීන් (F) සඳහා ජල නියැදි විශ්ලේෂණය කරන ලදී. රසායනික විශ්ලේෂණයේ දී සම්මත ක්‍රම අනුගමනය කෙරිණ. රජරට විශ්වවිද්‍යාලයේ සහයෝගීතාවයෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගිරාදුරුකෝට්ටේ ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක කළ පර්යේෂණය මගින් අනාවරණ වූයේ CKDu වාර්තා වූ ප්‍රදේශවල භූ ගත ජලයෙහි සෝඩියම් (Na^+), ෆ්ලෝරයිඩ් (F^-) සහ ක්ලෝරයිඩ් (Cl^-) අයන සාන්ද්‍රණය ඉහළ මට්ටමක පැවති බවත් කැල්සියම් (Ca^{++}) සහ මැග්නීසියම් (Mg^{++}) අයන සාන්ද්‍රණය සාපේක්ෂව පහළ මට්ටමක පැවති බවත්ය. වැඩිමනත් වශයෙන් පානීය ජල අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා භූගත ජලයට වඩා මතුපිට ජලය (වැව් සහ ගංගා දිය) විශිෂ්ටත්වයක් පෙන්වුම් කර තිබේ. එබැවින්, හේතු සාධක හඳුනාගන්නා තෙක්, පානය සඳහා පිරිසිදු කළ, මනා ගුණාත්මකාවයෙන් යුත් මතුපිට ජලය භාවිතා කිරීම නිර්දේශ කරනු ලැබේ. අධ්‍යයනය 2017 වසරේදී ද ක්‍රියාත්මකයි.

තෝරාගනු ලැබූ කෘෂිකාර්මික පද්ධති තුළ භාවිතා වන ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික බිම්වල පරිසර පද්ධති සේවා ඇගයීම

ගිරිබාව ප්‍රදේශයෙහි ප්‍රගමණ පද්ධති, කළුගල ප්‍රදේශයේ උඩරට වන උයන් සහ මිල්ලෙනිය ප්‍රදේශයේ ඕවිටි බිම් පද්ධතිය සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද අතර එවැනි කෘෂිකාර්මික භූමි පද්ධතිවල පරිසර පද්ධති අගය කිරීම සඳහා සමීක්ෂණ මෙහෙයුවනු ලැබීය. ප්‍රතිඵලවලින් පෙන්වුම් කරන ලද්දේ එම ඉඩම් පරිහරණ පද්ධතිවලට බහු කාර්ය සේවා

සැපයීමේ හැකියාවක් පවතින බවයි. සැපයුම් කාණ්ඩයේ ප්‍රධාන සේවා යටතේ හඳුනාගන්නා ලද්දේ ගෘහස්ථ පරිභෝජනය සඳහා ආහාර, ගෘහ අවශ්‍යතා සඳහා ජලය, වෙළඳපොළ සඳහා දැව, ගෘහස්ථ ආහාර පිසීමේ කටයුතු සඳහා දර, ගමෙහි ආගමික කටයුතු සඳහා මල්, වෙළඳපොළ සඳහා පැණි, ගම්මානයේ අවශ්‍යතා සඳහා ඔසු සහ ජීවත්වීමට ඉඩ පහසුකම් සලසා ගැනීමයි. ප්‍රධාන උප සේවා ආකාර ගෙවතු පද්ධති වර්ගය අනුව විවිධ වෙයි. ගොවිබිම්වල සැපයුම් සේවා ආකාරය කුළුබඩු, රසකාරක, පලතුරු, දර සහ ගෘහ අවශ්‍යතා හා ගම්මානයේ අවශ්‍යතා සඳහා ඖෂධ මෙන්ම ජීවත්වීමේ ඉඩ පහසුකම් සලසා ගැනීම යනාදිය කළුගල ප්‍රදේශයෙන් හඳුනාගත් සේවා විය. ගිරිබාව ප්‍රදේශයේ එම සේවාවන්ට අයත් වූයේ එළවළු, දැව, දර, මල් ඔසු සහ ජීවත්වීම සඳහා ඉඩකඩය. මිල්ලෙනිය ප්‍රදේශයේ දී එකී සේවාවන් වූයේ පලතුරු, පොල්, දැව, මල්, ඖෂධ සහ ජීවත්වීම සඳහා අවකාශය යන්නයි. මෙම අධ්‍යයනය මගින් අදහස් කෙරෙන්නේ භූමියෙහි ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා වාසිදායක පරිසර පද්ධති සේවාවල ධාරිතාව ඉහළ නැංවීමේ අවශ්‍යතාවයි.

උඩරට වන උයන් පද්ධතිවල ජෛව විවිධත්වය විනාශ වීම කෙරෙහි භූමිය කැබලි වීමේ බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම

මුල්ලේගම, බටුගොඩ, බටගල්ල, පලිපාන, ඉඩමේගම, දුනුවිල, රතුගොහොදිවෙල, කුරුන්දෙණිය, කැටකුඹුර, වේගිරිකන්ද, වේගිරිය, හොඬියාදෙණිය, හන්දෙස්ස, දවුලගල, මැද්දේගොඩ, කුරුඳුගම, කළුගල, යටිහලගල, යටිවාවල, උඩුවාවල, මැදවල යන ගම්මාන 21ක පිටිසර ප්‍රදේශවල කැබලි නොකළ උඩරට වන උයන් 30ක් ද ඇඹිල්ලේගම, ගන්ගොඩ, තේරනල්දෙණිය යන ගම්මාන 3ක නගරබද කැබලි කළ උඩරට වන උයන් 30ක් ද යොදා ගනිමින් 2015 වර්ෂයේදී මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය තුළ

ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. පළතුරු 32ක්, වෙනත් ආහාර බෝග විශේෂ 18ක් දැව විශේෂ 30ක් ආදී වශයෙන් උඩරට වන උයන්වල ශාකමය බෝග විශේෂ 70 පවතින බව ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කෙරිණි. උඩරට වන උයන් වල ස්ථිර බෝග රැසක සුලභතාව ඉඩම් කැබලි කිරීම හේතුවෙන් අඩු වී තිබේ. අලිපේර පැළ 82 සිට 47 දක්වාත් කෙසෙල් පැළ 86 සිට 47 දක්වාත් දුරියන් පැළ 64 සිට 12 දක්වාත් පැපොල් 43 සිට 39 දක්වාත් කොස් 96 සිට 41 දක්වාත් කරාඹු 96 සිට 31 දක්වාත් ගම්මිරිස් 79 සිට 31 දක්වාත් කෝපි 71 සිට 46 දක්වාත් සාදික්කා 89 සිට 35 දක්වාත් අඩු වී තිබේ. පේර 57 සිට 62 දක්වා වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය.

සුවිශේෂ පළතුරු, කුළු බඩු සහ අනෙකුත් ආර්ථිකමය වටිනාකමකින් යුත් විශේෂ අවදානමට ලක්වීමේ සීඝ්‍රතාවය අඩු කිරීම සඳහා නාගරික හා උප නාගරික ප්‍රදේශවල ඉඩම් කැබලි කිරීම සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය කිරීම කඩිනම් අවශ්‍යතාවක් බව මෙම අධ්‍යයනය මගින් අවධාරණය කෙරේ. අන් ලෙසකින් ගතහොත් විශේෂවල සුලභතාව සහ ඒවායෙහි නිෂ්පාදනතාව හානිපූරණය සඳහා වාණිජ වගා බිම් ගවේෂණය කළ යුතුය. තවද උඩරට වන උයන්වල ශාක සනාතත්ව පවත්වා ගැනීම සඳහා මිටි ශාක ප්‍රභේද හඳුන්වාදිය යුතු බව අවධාරණය කෙරේ.

ජලය සීමාකාරී තත්ත්ව යටතේ භූමියේ නිෂ්පාදනතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා වැසි ජලයෙන් වගා කිරීමේ විභවතාව මෙන්ම කෘෂි ශ්‍රීං වැඩිදියුණු කිරීම

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ කෘෂි ශ්‍රීං පද්ධතියෙහි උපයෝජනය කරනු ලබන වාරිමාර්ග ක්‍රමවේදයෙහි වත්මන් තත්ත්වය හඳුනා ගැනීමත් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කෘෂි ශ්‍රීං ගොවිතැන් පද්ධතිය යටතේ වැසි පෝෂිත උස්බිම් වගා සඳහා

විසිරුම් (ස්ප්‍රින්ක්ලර්) ජල සම්පාදන ක්‍රමය යොදා නොගැනීමට හේතුව විමසා බැලීමත් ය. මෙම කර්තව්‍ය ඉටු කර ගැනීම සඳහා 2016 වසරේ අප්‍රේල් මස සිට අගෝස්තු මස දක්වා කාලය තුළ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තිරප්පනේ, ඉපලෝගම, අනුරාධපුර සහ කහටගස්දිගිලිය නමැති කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කලාප සතරක් තුළ ව්‍යුහගත ප්‍රශ්ණාවලියක් පදනම් කර ගත් සමීක්ෂණයක් මෙහෙයවන ලදී. එමගින් ලද ප්‍රතිඵල අනුව ගොවීන් වැඩි පිරිසක් (77%) නල භාවිතයෙන් බේසම් පිරවීමට පුරුදුව සිටින බවත් ගොවීන් 17% ස්ප්‍රින්ක්ලර් නොහොත් විසිරි ජල සම්පාදන ක්‍රමය උපයෝජනය කරන බවත් 1% පමණක් බිංදු ජල සම්පාදනය සහ වෑස්සුම් ජල සම්පාදන ක්‍රමය උපයෝජනය කරන බවත් පෙන්නුම් කෙරිණි. ස්ප්‍රින්ක්ලර් ක්‍රමය භාවිතා නොකිරීමට පොදුවේ පෙන්වා දෙන ලද හේතුව වූයේ මූල්‍ය දුෂ්කරතාවන් වන අතර ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන ක්‍රම භාවිතය කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් තාක්ෂණික ඥානයක් සම්ප්‍රේෂණය නොවීම ද බලපා තිබෙන බව පෙන්නුම් කළේය. මෙම සමීක්ෂණය අවසානයේ 50% රජයේ දායකත්වය මගින් ද 50% ගොවි දායකත්වය මගින් ද ගෙවනු ලැබීමේ ක්‍රමය යටතේ අක්කර කාලක් සඳහා ස්ප්‍රින්ක්ලර් ජල සම්පාදන පද්ධති බෙදා දීම සඳහා ගොවිහු සියයක් තෝරා ගන්නා ලදහ. එසේ වුවද ගොවීන් 63දෙනෙක් පමණක් තම දායකත්ව ප්‍රමාණ තැන්පත් කොට තම පද්ධති වෙන් කරවා ගත්හ. ක්ෂුද්‍ර ජලවහන ක්‍රමයක් සවි කිරීමේ වැදගත්කම ගොවීන් විසින් අවබෝධ කර ගනු ලැබුවද රජය අර්ධ දායකත්වයක් දැරුවද ගොවීන්ට එවැනි ඒකකයක් මිලදී ගැනීමේ ශක්‍යතාවක් නොමැති බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් පෙනී ගිය කරුණකි. එසේ වුවද ඉඩම් කැබලි සංඛ්‍යාව වැඩිවීමත් සමඟ ස්ප්‍රින්ක්ලර් ජලසම්පාදන ක්‍රමය භාවිතා කිරීමේ නැඹුරුව ද ඉහළ ගොස් තිබේ. තවද මෙහි

දුර්වල මට්ටමේ උපයෝජනයට හේතු වශයෙන් ප්‍රමාණවත් නොවන තාක්ෂණික ඥානය, මූල්‍ය දුෂ්කරතා සහ පද්ධතියේ සංකීර්ණත්වය යනාදිය අනාවරණය විය. එබැවින් ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම සහ ස්ප්‍රින්ක්ලර් ජල සම්පාදන පද්ධති සවිකිරීම පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම, අත්‍යවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා 50% සහනාධාර ලබාදීම වැනි මූල්‍ය සහාය ලබා දීම සහ අති නවීන ක්‍රම හඳුන්වාදීම වෙනුවට මිල අඩු වාරිමාර්ග ක්‍රම හඳුන්වා දීම උපයෝජ්‍යතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා සුදුසු බව මෙම අධ්‍යයනය මගින් නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

භූ ගත ජල සංචිත ප්‍රදේශ සංවර්ධනය සඳහා වියළි කලාපයේ ක්ෂුද්‍ර - ජල පෝෂකවල ජල තුලනය අධ්‍යයනය

වියළි කලාපයේ වර්ෂාපතනය අස්ථිර වන අතර බොහෝ විට සෘතු දෙකකට සීමා වෙයි. විශේෂයෙන් ම ජුනි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා එළඹෙන වියළි කාලයේ දී අක්‍රමවත් වර්ෂාපතන රටාව සහ උග්‍ර ජල හිඟය කලාපයේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය අඩාල කරන්නා වූ ප්‍රධාන බාධකය වෙයි. මෙම සංදර්භය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ජලය සපයන අතිරේක ප්‍රබවයක් ලෙස භූ ගත ජලය ඉස්මතු වෙයි. පවතින සැපයුමට සාපේක්ෂව භූ ගත ජලය සඳහා වත්මන් ඉල්ලුම ඉතා ඉහළ බව පෙනේ. භූ ගත ජලය අනිසි ලෙස උපයෝජනය කිරීම මගින් විනාශකාරී ප්‍රතිවිපාක පැමිණ විය හැකිය. එබැවින් භූ ගත ජලය නිස්සාරණය සහ පරිභෝජනය සඳහා පූර්වාරක්ෂක මාර්ගෝපදේශ කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. මෙම අධ්‍යයනය මගින් වියළි කලාපයේ ක්ෂුද්‍ර ජල පෝෂකවලට භූ ගත ජලය ගලා යාමේ මාපාංකය (tapping index) හඳුනාගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම කාර්යය සඳහා 2016/2017 මහ කන්නයේ සිට යල කන්නය දක්වා අනුරාධපුර

දිස්ත්‍රික්කයේ තිරප්පනේ ප්‍රදේශය ලේකම් කොට්ඨාසයේ වෙල්ලමුදාව නමැති ක්ෂුද්‍ර - ජලපෝෂක ප්‍රදේශයේ ජල තුලනය පිරික්සීම සිදු කෙරිණි. ජලපෝෂක ප්‍රදේශයේ වැසි මාපකයක් ස්ථාපනය කිරීමෙන් දෛනික වර්ෂාපතනය මනින ලද අතර වාෂ්පීකරණ තැටියක් එම ස්ථානයේ ම සවි කිරීම මගින් වාෂ්පීකරණය ද මනින ලදී. ටැංකියකට ජලය එක් රැස් කර ගැඹුරින් සවි කළ මාපකයක් ආධාරයෙන් මතුපිට අපදාව (Surface runoff) මනින ලදී. ඒ අනුසාරයෙන් එක් එක් ටැංකියට අදාළව ක්ෂේත්‍රඵල ධාරිතා චක්‍රයක් නිර්මාණය කෙරිණි. භාරමිතික ක්‍රමයෙන් මතුපිට පසෙහි තෙතමන (0 - 90cm) පරික්ෂා කිරීමෙන් පසෙහි ජල සංචිතය මනින ලදී. භූ ගත ජල මට්ටම විශිෂ්ට ප්‍රතිරෝධතා මානයක් මගින් මනින ලදී. දෙයාකාරයේම මිනුම් සහිතව ලබා ගන්නා ලදී. දත්ත ලබාගැනීම සඳහා උපකරණ සවි කිරීම සම්පූර්ණ කර ඇති අතර දත්ත රැස් කෙරෙමින් පවතියි. මෙය දිගු කාලීන අධ්‍යයනයක් වන අතර 2018/2019 මහ කන්නය දක්වා සිදු කෙරෙනු ඇත.

පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම (Soil Conservation Act)

පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙනුවෙන් මධ්‍යස්ථානයට පැවරී තිබේ. වසර කිහිපයකට ඉහත පැවති තත්ත්වයට සාපේක්ෂව වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් වූ බැවින් පාංශු සංරක්ෂණ පනත යටතේ ක්‍රියාකාරකම් මැන භාගයේ දී සැලකිය යුතු මට්ටමින් වේගවත් කෙරිණි. එබැවින් පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු, වැවිලි කර්මාන්ත අංශයේ ආයතන යනාදී නියෝජ්‍යායතන සමග එක්ව ප්‍රායෝගික යෙදවුමක් පෙළ ගැස්වීමේ හැකියාවක් පැවතියි. පුළුල් වශයෙන් ගත් කළ ක්‍රියාකාරකම් කාණ්ඩ දෙකකට බෙදා දැක්වේ.

අ) නෛතික අංශය හා ඒවායෙහි වර්ධනයන් සහ

ආ) තාක්ෂණික හුවමාරුව සහ දැනුවත් කිරීමේ මාර්ග

නෛතික අංශය සහ ඒවායෙහි වර්ධනයන්

1996 අංක 24 දරන සංශෝධිත පනතින් සංශෝධිත 1951 අංක 25 දරන පාංශු සංරක්ෂණ පනතෙහි පවතින විධිවිධාන රටෙහි වත්මන් පාංශු බාදන සහ භූමිය ක්ෂය වීමේ ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කිරීම සඳහා සෑම අවස්ථාවකදීම ප්‍රමාණවත් නොවේ. එබැවින් භූමිය ක්ෂය වීම වැළැක්වීමේ ක්‍රියාදාමය සඳහා පුළුල් විෂය පථයක් ඔස්සේ නෛතික රැකවරණය සැලසීම කාලීන අවශ්‍යතාවකි. මේ සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යස්ථානය මේ වන විට පාංශු සංරක්ෂණය සහ භූමිය ක්ෂය වීම වැළැක්වීමේ පනත නමින් නව පනත් කෙටුම්පතක් දැනටමත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කර තිබෙන අතර අමාත්‍යාංශය එම නව යෝජනා අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමේ කාර්යයෙහි නියැලී සිටියි.

තාක්ෂණික හුවමාරුව සහ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම

ශ්‍රී ලංකා ව්‍යවස්ථාව යටතට පැවරෙන පාංශු සංරක්ෂණය ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් ක්‍රියාත්මක වන විෂයයක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය. එසේ හෙයින් පාංශු සංරක්ෂණය ආශ්‍රිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික හුවමාරුව සහ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු (PDA) මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. වසර තුළදී මධ්‍යම, ඌව සහ සබරගමුව පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවල මානව සහ වෙනත් යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව මධ්‍යස්ථානය මගින් අවධානය යොමු කරන ලදී.

පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් වසර තුළදී මධ්‍යම, ඌව සහ සබරගමුව

පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පිළිවෙලින් දළ වශයෙන් රුපියල් මිලියන 3.5, 2 සහ 3ක් වෙන් කරන ලදී. ක්ෂුද්‍ර ජල පෝෂක පාදක කරගත් ගොවි ක්ෂේත්‍රවල නිසි පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රමවේද/ ව්‍යුහ ස්ථාපනය කරන ලදී. සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ තනි ආදර්ශනවලට වඩා ක්ෂුද්‍ර පෝෂක සංරක්ෂණය දිරිගැන්වීම සිදු කර තිබේ. මෙම වැඩසටහන යටතේ රුවන්පුර, පරණ දොඹවෙල, මැද මහනුවර, මස්පැන්න, බෙරගල, බලංගොඩ සහ ගලිගමුව සංරක්ෂණය කරනු ලැබ ඇත. මෙයින් දිස්ත්‍රික්ක 7ක අක්කර 130ක වපසරියක ගොවි ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කෙරිණි. ක්ෂුද්‍ර ජල පෝෂක සංරක්ෂණයට අතිරේක වශයෙන් සබරගමුව පළාතේ තනි ආදර්ශන 12ක් ස්ථාපනය කරන ලදී. වසර තුළදී අනපේක්ෂිත කාලගුණ තත්ත්වය පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල පසුබෑමක් ඇති කරලීමට හේතු වූව ද භෞතික වශයෙන් 85%ක ප්‍රගතියක් අත්කර ගැනීමට හැකි විය. පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමට වෙන් කෙරුණු මුළු ප්‍රතිපාදන හා සැසඳීමේදී අත්කර ගත් සමස්ත මූල්‍ය ප්‍රගතිය 87%කි.

වේළි ගොඩනැගීම මගින් වියළි කලාපයේ (අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව සහ මොණරාගල IP) බඩඉරිඟු වගා බිම් සාර්ථක ලෙස සංරක්ෂණය කරන ලදී. ජාතික ආහාර වැඩසටහන යටතේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් වශයෙන් වසර තුළ දී අත්කර 72ක් සංරක්ෂණය කරනු ඇත.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් බීජ නිෂ්පාදන ගොවිපොළවල පාංශු සංරක්ෂණ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් බීජ නිෂ්පාදන ගොවිපොළවල, පර්යේෂණ ගොවිපොළවල සහ සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනවල පාංශු සංරක්ෂණය සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම ඉකුත් වසරේ දී සාර්ථක අන්දමින් සිදු කෙරිණි.

රජයේ බීජ ගොවිපළ සංරක්ෂණ සඳහා රුපියල් මිලියන 3ක් වෙන් කෙරිණි. මෙම වැඩසටහන යටතේ සීතා එළිය, මීපිලිමාන සහ කුණ්ඩසාලේ යන බීජ ගොවිපළ සංරක්ෂණය කළ අතර භෞතික වශයෙන් මෙන්ම මූල්‍යමය වශයෙන් ද 100%ක ප්‍රගතියක් අත් කර ගන්නා ලදී.

පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ රූපවාහිනී දැන්වීම්

පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ ජනමාධ්‍යය (රූපවාහිනී දැන්වීම්) ඔස්සේ දැනුවත් කිරීමේ දීප ව්‍යාප්ත ප්‍රචාරක වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර එය 2016 වසරේ නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් යන මාස වල ද රූපවාහිනී නාලිකා දෙකක් (ජාතික රූපවාහිනී සහ දෙරණ) ඔස්සේ විසුරුවා හරින ලදී.

මාර්ගය දෙපස පුවරු

පාංශු සංරක්ෂණය සහ එහි නෛතික විධිවිධාන පිළිබඳ තොරතුරු මහජනතාව කෙරේ ළගා කරවීමේ එලදායි මාර්ගයක් වශයෙන් එම තොරතුරු ඇතුළත් පුවරු මාර්ගය දෙපස සවිකිරීම හඳුනා ගනු ලැබ තිබේ. එබැවින් පාංශු සංරක්ෂණය පිළිබඳ අර්ථාන්විත ලෙස නවතම ආකාරයට නිර්මාණය කළ ස්ටිකරයක් සමඟින් මාර්ග දෙපස පුවරු 5 (ටොපෑස්, ඇල්ල, දුන්හිඳ සහ උලපනේ) අලුත්වැඩියා කරන ලදී.

තාක්ෂණය ව්‍යාප්ති කිරීම

පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය, ඉඩම් සංවර්ධනය සහ ආශ්‍රිත විෂය ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධ පුහුණු

පුහුණු වැඩසටහන්

- ඌව පළාත්, රත්නපුර සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කවල නිලධාරීන් සඳහා දෙදින පුහුණු වැඩසටහන් තුනක් බිඳුණුවැව සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයේ ද රජවක දිස්ත්‍රික් පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ

ද වාගොල්ල දිස්ත්‍රික් පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ ද පවත්වන ලදී, මෙහිදී පාංශු සංරක්ෂණය හා ඉඩම් සංවර්ධනය සහ පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ පුහුණුව ලැබූ මුළු නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව 119කි.

- කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගිතාවෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ කෘෂි කාලගුණික ස්ථානවල කෘෂි - කාලගුණ විද්‍යා දත්ත නිරීක්ෂකයන් 50ක් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- පාංශු සංරක්ෂණය, ඉඩම් සංවර්ධනය සහ පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ හමුදා නිලධාරීහු හතලිස් පස් දෙනෙකු පුහුණු කරන ලදහ. උකුවෙල සණස ගොවිපළේ දී පුහුණුව ලබා දෙන ලදී. (දෙදින වැඩසටහනක්)
- නවයාලතැන්න සහ නාලන්ද දිස්ත්‍රික් පුහුණු මධ්‍යස්ථාන වල සිසුන් සඳහා පාංශු සංරක්ෂණය සහ ඉඩම් සංවර්ධනය පිළිබඳ වැඩසටහන් දෙකක් පැවැත්විණි. ශිෂ්‍යයන් 50 දෙනෙක් සඳහා දෙදින වැඩසටහනක්.
- පොළොන්නරුව පිහිටි රජයේ බීජ ගොවිපළෙහි කෘෂිකර්ම උපදේශක සහ තාක්ෂණික නිලධාරීන් දෙදින වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. නිලධාරීහු 18 දෙනෙක් සහභාගි වූහ.
- හදබීම අධිකාරියේ නිලධාරීහු 45 දෙනෙක් පාංශු සංරක්ෂණය සහ ඉඩම් සංවර්ධනය සහ පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ පිළිමතලාව ගොවිජන පර්යේෂණ හා සේවා මධ්‍යස්ථානයේ දී පුහුණු කරන ලදහ.
- කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල ශිෂ්‍යයින් ළමයි 50 දෙනෙක් සඳහා පස් නියැදි කිරීම, ලේබල් කිරීම සහ පාංශු විශ්ලේෂණය පිළිබඳ පුහුණුව ලබාදීම.

- පුනාගල, හපුතලේ සහ උකුවෙල තේ වතු නිලධාරීන් සඳහා පාංශු සංරක්ෂණ සහ පාංශු සංරක්ෂණ පනත සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් තුනක් මෙහෙයවන ලදී. ඒ සඳහා 125 දෙනෙක් සහභාගි වූහ.
- පාංශු සංරක්ෂණය සහ පාංශු සංරක්ෂණ පණත පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් යටියන්තොට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ කෘෂිකර්ම කමිටු නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලදී එයට 92 දෙනෙක් සහභාගි වූහ.
- පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ශිෂ්‍යයන් 42 දෙනෙක් සඳහා ගන්නොරුව පාංශු සංරක්ෂණ ආදර්ශන භූමියේදී පුහුණුවක් පවත්වන ලදී.
- දොරගල සහ මස්පැන්න ජල පෝෂකයෙහි ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සහ තෝරා ගනු ලැබූ ගොවීන් සඳහා ජල පෝෂක සංරක්ෂණ වැඩසටහන යටතේ පාංශු සංරක්ෂණ සහ ජල පෝෂක කළමනාකරණය පිළිබඳ එක් දින පුහුණු වැඩසටහන් 5ක් පවත්වන ලදී. සහභාගි වූ මුළු සංඛ්‍යාව 161 කි.
- කුලියාපිටිය, ගිරිඋල්ල සහ කුරුණෑගල අධ්‍යාපන කලාපවල ගුරුවරුන් සඳහා පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ වැඩසටහන් තුනක් පිළිවෙලින් කුලියාපිටිය ගුරු පුහුණු මධ්‍යස්ථානය, ගිරිඋල්ල අධ්‍යාපන කලාපය, කුරුණෑගල අධ්‍යාපන කාර්යාලය සහ ඉබ්බාගමුව කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය යන ස්ථානවල පවත්වන ලදී. ගුරුවරු 161 දෙනෙක් පුහුණු කරන ලදහ.
- පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය, පාංශු සංරක්ෂණ පනත සහ උසස් පෙළ විෂය නිර්දේශයට අදාළ වෙනත් විෂය ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ උසස් පෙළ සිසුන්ට එක් දින වැඩසටහන් අටක් පැවැත්විණි.

මහනුවර විද්‍යාර්ථ විද්‍යාලය, ගම්පොළ වික්‍රමබාහු විද්‍යාලය, මාතලේ සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක විද්‍යාලය, රාගල ඉසුරු පාසල, මහනුවර පුෂ්පදාන විද්‍යාලය, නුගවෙල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, පොරමඩුල්ල ජාතික පාසල සහ රත්නායක මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය වලට යනාදී පාසල් වල පවත්වන ලදී. පාසල් 60 කින් ශිෂ්‍යාවෝ 1105ක් සහභාගි වූහ.

- වැඩසටහන් සතරක් තෝලන්ගමුව, මැදමහනුවර, හැටන් සහ බදුල්ල යන ගොවිපළවල නිලධාරීන් සහ තෝරා ගනු ලැබූ ගොවීන් සඳහා පැවැත්විණි. එහිදී පාංශු සංරක්ෂණය සහ පාංශු සංරක්ෂණ පනත මෙන්ම ආදර්ශන භූමි සංවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණුව ලැබූ සංඛ්‍යාව 91 කි.
- පාංශු සංරක්ෂණය සහ පාංශු සංරක්ෂණ පනත සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් මෙහෙයවන ලද අතර එය මහනුවර ගඟට කෝරළේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සංවර්ධන නිලධාරීන් සහ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා සංවිධාන කෙරිණි. නිලධාරීන් 62 ක් සහභාගි වූහ.
- පාංශු සංරක්ෂණය සහ ඉඩම් සංවර්ධන තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් හොරණ පලතුරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ දී පැවැත්විණි. සහභාගි වූ සංඛ්‍යාව 53 කි.
- පස සහ ජලය සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් කලාවැව මහවැලි නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලදී. 38 දෙනෙක් ඊට සහභාගි වූහ.
- දෙල්තොට සිසිල පුනර්ජනන රෝහලෙහි නිලධාරීන් සහ නේවාසිකයින්ට පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය පිළිබඳව සහ ඉඩම්

සංවර්ධනය කරගන්නා ආකාරය පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දෙන ලදී. ඒ සඳහා 36 දෙනෙක් සහභාගි වූහ.

- ගන්නොරුව සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයේදී (ISTI) දකුණු පළාත් ඉඩම් කළමනාකරණ නිලධාරීන් සඳහා අර්ධ දින දේශන දෙකක් සහ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. 80 දෙනෙක් ඊට සහභාගි වූහ.
- ගන්නොරුව ISTI හිදී කෘෂිකර්ම උපදේශක නිලධාරීන් සඳහා පාංශු සංරක්ෂණය සහ එළවළු වගාව සඳහා ඉඩම් සංවර්ධනය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ අර්ධ දින දේශනයක් ක්ෂේත්‍ර පුහුණුවක් පවත්වන ලදී. නිලධාරීහු 34 දෙනෙක් සහභාගි වූහ.
- දේශගුණ තිරසර ගම්මාන (Climate smart village) වැඩසටහන් යටතේ කන්දකැටිය ගම්මානවල දේශගුණ තිරසර ගම්මාන සඳහා පාංශු සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම පිළිබඳ එක් දින පුහුණු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- බලංගොඩ, යටියන්තොට සහ ගලිගමුව ක්ෂේත්‍ර දින වැඩසටහන යටතේ පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ දේශන තුනක් පවත්වන ලදී. ගම් වැසියෝ 172 ක් ඒ සඳහා සහභාගි වූහ.
- අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පාංශු හා ජලය සංරක්ෂණ තාක්ෂණික ක්‍රම යෙදීම සම්බන්ධයෙන් බඩඉරිගු වගා කරුවන් සඳහා එක් ක්ෂේත්‍ර වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

වැඩමුළු

- ජලය සහ තිරසර සංවර්ධනය යන තේමාව යටතේ ලෝක ජල දින වැඩමුළුව, ගන්නොරුව ISTI හිදී පවත්වන ලදී. කෘෂිකර්ම

දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්. පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සහ මධ්‍යම පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සහ මධ්‍යම පළාත් ගුරුවරු ඇතුළුව පුද්ගලයෝ 145 දෙනෙක් ඊට සහභාගි වූහ.

ප්‍රදර්ශන

මතු දැක්වෙන ප්‍රදර්ශනවලදී තාක්ෂණය බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ නිලධාරීහු සම්බන්ධ වූහ.

- අධ්‍යාපනික සහ තාක්ෂණික ප්‍රදර්ශනය, ගුරු පුහුණු මධ්‍යස්ථානය, ගුරුදෙණිය.
- අධ්‍යාපන ප්‍රදර්ශනය, අලවතුගොඩ ජාතික පාසල, අලවතුගොඩ
- අධ්‍යාපනික සහ තාක්ෂණික ප්‍රදර්ශනය, නුගවෙල මධ්‍ය විද්‍යාලය, නුගවෙල
- පාංශු හා ජල සංරක්ෂණ ප්‍රදර්ශනය. කෘෂිකර්ම පීඨය. ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය

මුද්‍රිත තොරතුරු

පහත දැක්වෙන මුද්‍රිත තොරතුරු සකස් කොට නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

- පාංශු සංරක්ෂණ දැනුවත් කිරීමේ පෝස්ටර. සිංහල (1000 X 10)
- පාංශු සංරක්ෂණ පනත පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ අත්පත්‍රිකා - සිංහල (5,000)

ගුවන්විදුලි වැඩසටහන

- කඳුරට සේවාව හා එකාබද්ධව ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් තුනක් විසුරුවා හරින ලද අතර පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය. පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම යන තේමා යටතේ සාකච්ඡා මෙහෙය වන ලදී. එම වැඩසටහන් වන්නේ මහ ගෙදරින්

ගොවි ගෙදරට, අස්වැන්න සහ කෘෂි වාරිකා යනාදියයි.

තාක්ෂණික සහාය

මෙම මධ්‍යස්ථානයේ කාර්යයන් අතුරින් ප්‍රධාන ස්ථානය හිමි වන්නේ විවිධ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළව තාක්ෂණික සහාය සහ විශේෂඥ දැනුම ලබා දීමයි. 2015 වර්ෂයේ දී පහත දැක්වෙන තාක්ෂණික සහාය සපයන ලදී.

- රාගල වතු යායේ එළවළු වගා බිම් සංරක්ෂණය සඳහා පාංශු හා ජල සංරක්ෂණ කටයුතු ස්ථාපනය සඳහා තාක්ෂණික සහාය සැපයීම.
- රඹුක්කන ප්‍රදේශයේ පස් කඳු කපා ඇති ප්‍රදේශවල ද මාවනැල්ල ප්‍රදේශයේ භූමි අවහිරතා ප්‍රදේශවල ද පාංශු සංරක්ෂණය සඳහා තාක්ෂණික සහාය සැපයීම.
- හිඳගල සහ දොළව ඉඩම්වල පස සහ කුණාටු ජල කළමනාකරණය සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම.
- රාගල ජල පෝෂක භායනය වීමේ ගැටලුව විසඳීම සඳහා සහාය වීම.
- කන්දේකුඹුර සහ කුඹුරේගම භූමි පද්ධති සංරක්ෂණය සඳහා තාක්ෂණික සහාය දීම.
- තලාතුම්ප ඉඩම් තුනක කුණාටු ජල කළමනාකරණ ගැටළුව විසඳීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම.
- පාංශු හා ජල සංරක්ෂණ සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම සහ කුණ්ඩසාලේ කෘෂිකාර්මික විද්‍යාල ගොවිපළෙහි පාංශු හා ජල සංරක්ෂණ ක්‍රම ස්ථාපනය සඳහා තාක්ෂණික සහාය දීම.
- දොරගල ජල පෝෂිතවල පාංශු හා ජල සංරක්ෂණ ක්‍රම ස්ථාපනය සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දීම.

තාක්ෂණික කමිටු නියෝජනය

- ශ්‍රී ලංකා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණ විපර්යාස උපයෝග්‍යතාව පිළිබඳ ජාතික විශේෂඥ කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණ විපර්යාසවලට ප්‍රජා පාදක උපයෝග්‍යතා ව්‍යාපෘති සඳහා තාක්ෂණික උපදේශකයෙකු ලෙස ක්‍රියා කිරීම. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP), ශ්‍රී ලංකාව
- විධායක මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු ලෙස ක්‍රියා කිරීම. SAARC කෘෂිකර්ම මධ්‍යස්ථානය, ඩකා නුවර, බංග්ලාදේශය
- දේශගුණ විපර්යාස උපයෝග්‍යතාව පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුවෙහි කටයුතු කිරීම
- දේශගුණ විපර්යාස උපයෝග්‍යතාව සහ ස්වාභාවික සම්පත් පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුවෙහි කටයුතු කිරීම. ජාතික විද්‍යා පදනම
- ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ජාතික කමිටුවේ කටයුතු කිරීම. කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා කවුන්සිලය (SLCARP)
- ඉඩම් කොටස් කිරීම සහ හෝටල් ව්‍යාපෘති (65) ගල් කොරි (138) කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘති (40) සහ දැව හෙලීමේ ව්‍යාපෘති (84) යනාදී විවිධ ජාතික සහ කලාපීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා පරිසරය එළි පෙහෙළි කිරීම නිසා සිදු වන හානිය වැළැක්වීමට පාංශු සංරක්ෂණ සහ කුණාටු ජල කළමනාකරණය සැලසුම්කිරීම
- උමා ඔය බහු කාර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ පාරිසරික

ගණ්‍යතා අධ්‍යයන (EIA) තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුව.

- බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මොරාණ ජලාශ ව්‍යාපෘතියට අදාළ EIA තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුව.
- යාන් ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතියට අදාළ EIA තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුව.
- මොරගහකන්ද ජලාශ ව්‍යාපෘතියට අදාළ EIA තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුව.
- බිබිල උක් වගා ව්‍යාපෘතියට අදාළ EIA තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුව.
- LUPPD මගින් ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් පිළිබඳ කමිටුව.

ජාතික කෘෂි-කාලගුණ නිරීක්ෂණ සහ එහි දත්ත පදනම නඩත්තු කිරීම

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වර්ෂාපතනය මැනීමේ ස්ථාන 90 ක් සමග කෘෂි කාලගුණ විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ ජාල 30 ක් පවතී. නව කාලගුණ විද්‍යා මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කෙරෙන අතර දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නිසි පියවර ගනු ලැබේ. තත්ත්ව සහතික කරන ලද දත්ත පරිගණක ගත කිරීම මගින් දත්ත පදනම යාවත්කාලීන කරන ලදී. කාලගුණ විද්‍යාත්මක දත්ත විවිධ දෙපාර්තමේන්තු, ආයතන සංස්ථා අංශ සහ තනි පුද්ගල ඉල්ලීම මත නිකුත් කෙරේ.

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

පර්යේෂණ

ක්ෂුද්‍ර ජල පෝෂක පදනම් කරගත් විවිධ භූමි භාවිත තුළ පාංශු බාදනය සහ අවසාදනය (වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග/එළවළු/අර්තාපල්)

- ඇළ මාර්ගවල ජලයේ ගුණාත්මය නියාමනය සහ සංරක්ෂණය සඳහා

දැඩි අවදානමකට ලක්ව තිබෙන ජල පෝෂක ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම.

- ප්‍රකාශිත සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ පාංශු බාදන උවදුරු තක්සේරු කිරීම.
- වියළි කලාපයේ පාංශු බාදන උවදුරු තක්සේරු කිරීම.
- කාලගුණ විපර්යාසවලට අනුවර්තනය වීමක් වශයෙන් පාංශු සංරක්ෂණ උපදෙස් මාලා ප්‍රතිශෝධනය.
- දේශගුණික විපර්යාසවලට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පාංශු බාදන සිතියම් යාවත් කාලීන කිරීම.
- ජලය හිඟ තත්ත්ව යටතේ භූමියෙහි ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා වැසි ජලය එක්රැස් කිරීමේ විභව්‍යතාව වැඩි දියුණු කිරීම.
- භූගත ජලය ලබා ගත හැකි කලාප සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වියළි කලාපයේ ක්ෂුද්‍ර ජල පෝෂක ප්‍රදේශවල ජල තුල්‍යතාව අධ්‍යයනය කිරීම.
- කන්නම්‍ය බෝග විවිධාංගීකරණය සඳහා ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම තුළ වගා කළ හැකි කුඹුරු ඉඩම් හඳුනාගැනීම
- වියළි කලාපයේ ප්‍රගමණ වැව් පද්ධතියෙහි භූමි සහ ජල ඵලදායිතාව ප්‍රශස්තකරණය
- ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස මට්ටමෙන් GIS භාවිතාව ඔස්සේ ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන ඇගයීම සහ මෙහෙයවීම
- වව්නියාව දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රගමණ වැව් පද්ධතියෙහි භූමි සහ ජල ඵලදායිතාව ප්‍රශස්තකරණය
- තිරසර භූමි කළමනාකරණ උපායමාර්ග සඳහා විශ්ලේෂණ ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම

- දේශගුණික විපර්යාස සඳහා උපයෝජ්‍ය කළ හැකි මිනුමක් වශයෙන් බෝගවල යෝග්‍යතාව තක්සේරුකරණය සහ නිර්දේශකරණය.
- දේශගුණික විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය වීමේ ශීඝ්‍රතාවයක් වශයෙන් දේශගුණ තිරසාර ගම්මාන (Climate Smart Villages) සංවර්ධනය කිරීම.
- කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව හා ඒකාබද්ධව කෘෂි දේශගුණික කලාප පදනම් කරගත් කාලගුණ පුරෝකථනය.
- මනා කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාවක් සඳහා කෘෂි පාරිසරික කලාප පදනම් කරගත් බෝග නිෂ්පාදනය.
- බෝග කළමනාකරණය සඳහා තීරණ ගැනීමේ මෙවලමක් වශයෙන් කාලගුණය පදනම් කරගත් සෝදිසි පද්ධතියක් ගොඩනැගීම.
- දේශගුණික විපර්යාසවලට අනුවර්තනය වීමේ ක්‍රමවේදයක් ලෙස අවාරයේ සහ සංවහන නොවන කලාපවල වගා කළ හැකි වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග ඵලවත් සහ පලතුරු බෝග හඳුන්වා දීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවල බෝග නිෂ්පාදනතාව සඳහා වාර්ෂික උෂ්ණත්ව විචලනයේ බලපෑම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ෂාපතන සෘතු සතර මත එල් නිනෝ ක්‍රියාවලියෙහි බලපෑම
- නියඟයට ගොදුරුවීමේ නැඹුරුතාවක් දක්වන කලාප තවදුරටත් සිතියම්ගත කිරීම සහ නියඟයට ගොදුරුවීමේ නැඹුරුතාවක් දක්වන කලාපවලත් එක් එක් කලාපවල ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීමේ නිර්දේශ ගොඩනැගීම පිණිස කෘෂි පරිසර - විද්‍යාත්මක පරිසර කලාප ලාක්ෂණිකකරණය.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01	01
ප්‍රධාන විද්‍යාඥ	03	0
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	06	05
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ)	25	03
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ)	05	02
පරිපාලන නිලධාරී	01	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	04	02
සංවර්ධන නිලධාරී	06	05
පාංශු සමීක්ෂක	05	04
කෘෂිකර්ම උපදේශක	07	13
පර්යේෂණ සහකාර	07	02

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	07	04
තාක්ෂණ සහායක	01	01
රියදුරු	06	06
පර්යේෂණ උප සහකාර	02	02
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	01
මුරකරු	02	02
කම්කරු	09	08
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	05	03
එකතුව	104	66

2.1. බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය - ගන්නොරුව

ආගන්තුක පළිබෝධ රටට ඇතුළුවීම වැළැක්වීම, පරිසර හිතකාමී තාක්ෂණික ශක්‍යතාවයෙන් හා ආර්ථික සාධ්‍යතාවයෙන් යුතු පළිබෝධ කළමනාකරණ උපාය මාර්ග ප්‍රවර්ධනය, පළිබෝධ පාලනය සඳහා උචිත ගුණාත්මක පළිබෝධනාශක සහතික කිරීම, ආරක්ෂාකාරී පළිබෝධනාශක පරිහරණය, ගුණාත්මක බීජ සුලභ කිරීම මගින් බීජ කර්මාන්තය වැඩි දියුණු කිරීම, ආහාර බෝග වල ජාන සම්පත් සංරක්ෂණය හා ඒවායේ උපයෝගීතාවට දිරි දීම යන සියල්ල මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මය ආරක්ෂා කර ගැනීම බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ විෂය පථයට අයත් වේ.

ඉහත කාර්යයන් බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය යටතේ ඇති ආයතන 5වන ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය, පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය, බීජ සහතික කිරීමේ සේවය සහ පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය

මගින් ඉටු කරනු ලබයි. බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් පහත පනත් වලට අදාළ නියාමන කාර්යයන් ද සිදුකරනු ලබයි.

- 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂක පනත - දේශීය කෘෂිකර්ම ආරක්ෂා කිරීමට හා පරිසරයට අවම හානියක් වන ලෙස ඵලදායී පළිබෝධ කළමනාකරණ ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය සඳහා.
- 1980 අංක 33 දරන පළිබෝධනාශක පාලන පනත - මානව සෞඛ්‍යයට හා පරිසරයට අවම හානියක් වන උසස් තත්ත්වයේ පළිබෝධනාශක සුලභතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා.
- 2003 අංක 22 දරන බීජ පනත - බීජ කර්මාන්තයට හානි විය හැකි අයථා කටයුතු වලින්, ගොවීන් මෙන්ම ද බීජ පරිහරණය කරන්නන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා

අයවැය

පුනරාවර්තන හා මූලධන වැය ශීර්ෂයන් යටතේ බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය වෙත ලැබුණු ප්‍රතිපාදන හා සිදු කරන ලද වියදම් පහත පරිදි වේ.

වගු අංක 2.1.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදනය (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	53,368,832	51,267,609	96
මූලධන	39,858,615	33,544,929	84
එකතුව	93,227,447	84,812,538	91

ප්‍රගතිය

නියාමන කටයුතු

1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂක පනතේ නව විධිවිධාන

1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂක පනතේ විධිවිධාන කෙටුම්පත පිළිබඳ අදහස් හා යෝජනා නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා දෙන ලදී. එම අදහස් හා යෝජනා ලැබීමෙන් අනතුරුව අදාළ විධිවිධාන පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමටත්, අවසන් නිගමනයන්ට එළඹීමටත් වැඩමුළු දෙකක්, හා රැස්වීම් ගණනාවක් පවත්වන ලදී. අනතුරුව, වැඩමුළු හා රැස්වීම්වලදී එළඹුණු අදහස් හා යෝජනා, විධිවිධාන කෙටුම්පතට ඇතුළත් කරන ලදී. විධිවිධාන කෙටුම්පත හා උපලේඛන සිංහල, ඉංග්‍රීසි හා දෙමළ භාෂා වලින් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය හරහා නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට බාර දෙන ලදී.

2003 අංක 22 දරන බීජ පනතේ විධිවිධාන කෙටුම්පත්

2003 අංක 22 දරන බීජ පනතේ විධිවිධාන කෙටුම්පත් සකස් කිරීම සඳහා වැඩමුළු පහක් පවත්වන ලදී. විධිවිධාන කෙටුම්පත සිංහල, ඉංග්‍රීසි හා දෙමළ භාෂා වලින් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර අදහස් හා යෝජනා ලබාගැනීම සඳහා නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට බාර දෙන ලදී.

එළවළු හා පලතුරු බීජ ආනයනය පිළිබඳ මාර්ගගත දත්ත පද්ධතිය

එළවළු හා පලතුරු බීජ ආනයනයන් පිළිබඳ ජාතික මට්ටමේ දත්ත පද්ධතියක් “Seed MIS” (බීජ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය) සැකසීම සම්පූර්ණ කරන ලදී. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය හා ජාතික කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය සමග එක්ව බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් මෙම කාර්යය සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී. 2016 ඔක්තෝබර් 14 වන දින ගරු කෘෂිකර්ම අමාත්‍යවරයා හා කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයා විසින් දියත් මෙම “Seed MIS” (බීජ පද්ධති) කළමනාකරණය තොරතුරු දියත් කරන ලදී.

වරායන් හා ගුවන් තොටුපළවල් හරහා ආනයනය කරන ලද සත්‍ය බීජ ප්‍රමාණයන් පිළිබඳ තොරතුරු හා නිකුත් කරන ලද ආනයන බලපත්‍ර වලට අදාළ වැදගත් තොරතුරු පහසුවෙන් ලබාගැනීම සඳහා මෙම දත්ත පද්ධතිය ප්‍රයෝජනවත් වේ.

දත්ත ඇතුළත් කිරීම ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයට හා බීජ සහතික කිරීමේ සේවයට පැවරී ඇති අතර මෙම දත්ත පද්ධති ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයේ හා පිවිසුම් පොලවල යටිතල පහසුකම් ඇති කිරීමෙන් පසු භාවිතා කළ හැක.

ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය මගින් ආනයන බලපත්‍ර තුන්දාස් නව සිය එකක් (3901) 2016 වර්ෂය තුළදී නිකුත් කරනු ලැබ ඇත. 2016 වර්ෂය තුළදී ආනයනය කරන ලද එළවළු හා පලතුරු බීජ ප්‍රමාණයන් පහත වගුවේ දැක්වේ.

වගු අංක 2.1.2: 2016 වර්ෂය තුළදී වරායන් හා ගුවන්තොටුපළවල් හරහා ආනයනය කරන ලද සමස්ත එළවළු බීජ ප්‍රමාණ

බෝගය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ)			බෝගය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ)		
	වරාය	ගුවන් තොටුපළ	එකතුව		වරාය	ගුවන් තොටුපළ	එකතුව
බෝංචි	128,490	0.57	128,491	වැටකොළ	5,240.46	200.25	5,441
කරවිල	3,228.5	657.36	3,886	බණ්ඩක්කා	5,905	12,413.7	18,318
බ්‍රොකොලි	37	-	37	Pakchoi	13.6	-	13.6
ගෝවා	973	1,089.79	2,063	පෙපර් / ස්වීට් පෙපර්/ බෙල් පෙපර් ආදිය	654.28	390.08	1,044
කැරට්	46,223.5	42.02	46,266	හොට් පෙපර්/ මිරිස්	4,555.8	586.4	5,142
මල්ගෝවා	20	52	72	වට්ටක්කා	11,002.7	830.1	11,833
චීන ගෝවා	25	10	35	ලොකු එළු	19,500	3,250	22,750
වයිනිස් කේල්	160	-	160	මුරුංගා	49	2	51
සලාද	500	-	500	රාබු	11,592.5	120.04	11,712
පිපිඤ්ඤා	3,153.95	430.02	3,584	ස්කොෂ්	17,029	0.06	17,029
වම්බටු	508.28	0.08	508	තක්කාලි	917.4	220.7	1,138
නෝකෝල් (කෝල්ලරාබ්)	5,406.68	1,097.53	6,504	කංකුං (උස් බීම)	1,125.8	125	1,251
ලික්ස්	10,034.65	1,500	11,535	මෑ	9,383	-	9,383
බීට් රූට්	13510	250	13,761				

වගු අංක 2.1.3: 2016 වර්ෂය තුළදී වරායන් හා ගුවන්තොටුපළවල් හරහා ආනයනය කරන ලද සමස්ත බීජ ප්‍රමාණ

බෝගය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ)			බෝගය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ)		
	වරාය	ගුවන් තොටුපළ	එකතුව		වරාය	ගුවන් තොටුපළ	එකතුව
පැපොල්	1	8.54	9.54	ස්වීට් කෝන්	580	304	884
පැණි කොමඩු	13,708.4	459.5	14,168	මල්බීජ	0.3	41.5	41.8
බීජ අර්තාපල්	1,828,398	-	1,828,398	බඩඉරිඟු	1,202,240	206	1,202,446
කොමඩු	8	-	8	තෘණබීජ	15,800	206	16,006

කාර්ය මණ්ඩල දත්ත සමුදාය ගොඩනැගීම

බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය හා ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු ගබඩා කිරීම සඳහා දත්ත පද්ධතියක් සකස් කරන ලද අතර එහි කාර්ය මණ්ඩලයේ 615 දෙනෙකුගේ තොරතුරු ඇතුළත් වී ඇත.

සම්මන්ත්‍රණ / දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් / පුහුණු කිරීම්

- පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් එක සිය විසි දෙනෙක් සඳහා ශාක ආරක්ෂක පනත හා ශාක නිරෝධායනය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හතරක් සඳහා සම්පත් දායක ලෙස බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ තාක්ෂණික නිලධාරියෙක් සහභාගි විය.

- එලදායිතා ප්‍රවර්ධන පුහුණු

බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය හා බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන එක් එක් ආයතනයෙහි එකිනෙකෙහි නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සඳහා එලදායිතා ප්‍රවර්ධන පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

එලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

කොළඹ ජාතික එලදායිතා ලේකම් කාර්යාලය විසින් පවත්වන ලද එලදායිතා තරඟයෙන් එලදායිතා තිළිණ දිනු බදුල්ල බන්ධනාගාරය, හපුතලේ තැපැල් කාර්යාලය හා ඌව කළමනාකරණ සංවර්ධන ආයතනය යන ස්ථාන තැරඹීමේ නිරීක්ෂණ වාරිකාවකට බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ

කාර්ය මණ්ඩලය සහභාගි විය. මීට අමතරව එලදායිතා ප්‍රවර්ධනය හා බැඳුණු බොහෝ ක්‍රියාකාරකම් බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයෙහි අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යනු ලැබේ.

එලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනේ ජයග්‍රහණ

2016 වර්ෂය තුළදී බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය තුළ ක්‍රියාවට නංවන ලද එලදායිතා ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කොළඹ එලදායිතා ලේකම් කාර්යාලය විසින් පවත්වන ලද එලදායිතා micro කාණ්ඩයේ තරඟයේ දී මෙම මධ්‍යස්ථානයට “විශේෂ ප්‍රශංසාවක්” ප්‍රදානය කරන ලදී.

සහයෝගීතා කාර්යයන්

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය දායකත්වයෙන් පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය හා එක්ව “ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම, උතුරු මැද හා උතුරු පළාත් වල තෝරාගත් ප්‍රදේශවල ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ශාක විශේෂ හා ඒවායේ බලපෑම” පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට (GDP) කෘෂිකර්මයේ දායකත්වය වැඩිකරන බීජ, පැළෑටි, රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය එලදායිව හා ආරක්ෂිතව භාවිතය පහසු කිරීම සඳහා, සුදුසු විධිවිධාන ක්‍රියාවට නැංවීම.
- 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ විධිවිධාන, නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු ගැසට් කිරීමට ක්‍රියා කිරීම.
- බීජ කවුන්සිලයේ සාමාජිකයන් පත් කරනු ලබන අතර ගැසට් කිරීමට ක්‍රියා

කිරීම හා 2003 අංක 22 දරන බීජ පනතේ විධිවිධාන ගැසට් කිරීමට ක්‍රියා කිරීම.

- බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ස්ථාපිත කර ඇති ආගන්තුක ශාක ඒකකය උපයෝගී කර ගනිමින්, ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණික ආගන්තුක ශාක විශේෂ පාලනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පාලනයට යටත්ව ක්‍රියාත්මක වන සියළු ආයතන වල තාක්ෂණික ප්‍රගතිය නියාමනය කිරීම.
- පළිබෝධනාශක ආරක්ෂා සහගතව භාවිතා කිරීමට දිරි ගැන්වීම.
- උසස් තත්ත්වයේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීමට අදාළ ගැලපෙන ප්‍රතිපත්ති, තීරණ හා සැලසුම් සකස් කිරීම.
  - දිවයිනේ බීජ කර්මාන්තය ඉහළ නැංවීම.
  - දිවයින තුළ හොඳ ගුණාත්මක බවින් යුතු රෝපණ ද්‍රව්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම.
  - ජාතික ශාක ස්වස්ථතා පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම.
  - නියාමන ක්‍රියාමාර්ග ඒකරාශී කිරීම.
  - කෘෂිකර්මාන්තයේ වඩාත්ම ඵලදායී හා ආරක්ෂිත පළිබෝධ පාලන ක්‍රමෝපායන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
  - අදාළ රටවලට ශාක හා ශාක නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීම සඳහා වන නිල පාලන ක්‍රමවේද ඇගයීමට ලක් කිරීම.

- පලතුරු හා එළවළු සඳහා අදාළ ශාක නිරෝධායන අවශ්‍යතා වලට ගැලපෙන ගොවිපළ සහතික කිරීමේ ක්‍රමයක් ගොඩනැගීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
පරිපාලන නිලධාරී	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	03
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	08
රියදුරු	04
කාර්යාල කාර්ය සහායක	02
කම්කරු	07
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02
එකතුව	32

2.1.1. බීජ සහතික කිරීමේ සේවය - ගන්නාරුව

බීජ සහතික කිරීමේ සේවය ගොවීන්ට සපයනු ලබන බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යයන්හි ගුණාත්මකබව තහවුරු කිරීමට අදාළ නියාමන කාර්යයන් සිදු කරයි.

වගකීම්

- බීජ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ගුණනයට පෙර මූලික බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය වල ගුණාත්මක බව සහතික කිරීම.
- වී, එළවළු, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ අර්තාපල්වල, වෙළඳ බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍යවල ගුණාත්මකබව සහතික කිරීම.
- පලතුරු පැළ සහතික කිරීම සහ පලතුරු පැළ තවත් ලියාපදිංචිය.
- යෝග්‍ය පලතුරු මව් ශාක තෝරා ගැනීම හා ලියාපදිංචිය.
- දේශීය සහ ආනයනික බීජවල ප්‍රරෝහණය, ජීව්‍යතාවය, පවිත්‍රතාවය සහ තෙතමනය රසායනාගාර පරීක්ෂණ වලට භාජනය කිරීම.
- ආනයනික සහ දේශීයව නිෂ්පාදනය කරන බීජ වල ගුණාත්මක බව පරීක්ෂා කිරීම උදෙසා පශ්චාත් පාලන ක්ෂේත්‍ර අත්හදා බැලීම.
- නව බෝග ප්‍රභේද නිදහස් කිරීමට පෙර ඒවායේ විශේෂිතතාවය,

ඒකාත්මිකතාවය සහ ස්ථායීතාව පිළිබඳ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම.

- බීජ ස්වස්ථතා පරීක්ෂා සිදු කිරීම.
- බීජ පනත සම්බන්ධව ගුණාත්මක බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය පිළිබඳ බීජ වගාකරුවන්, පැළ තවානකරුවන්, බීජ අලෙවිකරුවන් සහ නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම සහ දැනුවත් කිරීම.
- ව්‍යවහාරික බීජ පර්යේෂණ වැඩසටහන් පැවැත්වීම මගින් ගුණාත්මක බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර ගැටළුවලින් මිදීම උදෙසා විසඳුම් සොයා බැලීම.
- ආනයනික එළවළු බීජවල ගුණාත්මකබව තහවුරු කිරීම.
- බීජවල ගුණාත්මක බව වර්ධනය කිරීමේ හා ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ කටයුතු.
- වෙළඳපලට යැවීමට පෙර ආනයනික එළවළු සහ අතිරේක ආහාර බෝග බීජ නාමකරණය කිරීම.
- දත්ත පද්ධති කළමනාකරණය සහ අධීක්ෂණය.
- පලතුරු පැළ තවානකරුවන්ගේ නාමාවලිය වාර්ෂිකවද බීජ නිෂ්පාදකයන්ගේ නාමාවලිය කන්න වශයෙන්ද මුද්‍රණය කිරීම.

අයවැය

විවිධ වැයශීර්ෂ සහ ව්‍යාපෘති යටතේ ප්‍රතිපාදන සහ වියදම 2.1.1.1 වගුව යටතේ පෙන්වනු ලබයි.

වගු අංක 2.1.1.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	17,320,000	17,320,000	100
මූලධන	18,150,000	15,270,000	84

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
ව්‍යාපෘති			
• බීජ කටයුතු ශක්තිමත් කිරීම සහ එම කර්මාන්ත සංවර්ධනය	104,000,000	91,210,000	88
• බීජ පනත	14,000,000	13,040,000	93
• සංක්‍රමනික රෝග සහ ආසියානු කලාපයේ කෘමි පළිබෝධකයින් සඳහා වසංගතවේදය පිළිබඳ තොරතුරු හුවමාරු පද්ධතියක් සැකසීම පිළිබඳ සහයෝගීතා වැඩසටහන (AFACI)	1,740,000	1,790,000	103
• බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන වැඩසටහන	4,000,000	2,970,000	74
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන I	4,000,000	3,620,000	91
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන II	1,450,000	840,000	58
එකතුව	164,660,000	146,060,000	89

ප්‍රගතිය

- බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා වගා කළ වී හෙ. 6,089, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග හෙ. 692, එළවළු හා පලතුරු හෙ. 88 සහ අර්තාපල් හෙ. 67ක්ද පරීක්ෂා කරනු ලැබීය.
- බිත්තර වී මෙ.ටො. 14,414, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග මෙ.ටො. 594, එළවළු බීජ මෙ.ටො. 28 සහ අල බීජ මෙ.ටො. 715 ඇතුළු බීජ නියැදි 15,484ක්ද කුඩා ආකන්ද 1,363,966ක්ද පරීක්ෂා කරනු ලැබීය.
- 2015 හා සැසඳීමේදී 2016 වර්ෂයේදී බිත්තර වී සහ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග ලියාපදිංචි ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් 16.5% හා 3%කින් වැඩි වූ අතර එළවළු 34%කින් අඩු විය.
- සහතික කළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කරන්නා වූ උද්‍යාන බෝග පැළ තවත් 327ක්, ලියාපදිංචි සහ

සහතික කළ අතර බද්ධ පලතුරු පැළ 704,101ක් නම් කරමින් සහතික කරනු ලැබීණි.

- මව්ශාක 235 තෝරාගන්නා ලද අතර තත්ව සහතිකකරණය කළ බවට නාමකරණය කරන ලදී.
- බීජවල විශදතාව, ඒකීයත්වය හා ස්ථායීතා (DUS) පරීක්ෂණ වැඩසටහන යටතේ සහල් ප්‍රභේද 6, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග 12ක්, එළවළු බෝග ප්‍රභේද 1ක් අගයන ලදී.
- ගන්නොරුව, සීතාඑළිය සහ මහඉලුප්පල්ලම පිහිටුවා ඇති පසු පාලන ක්ෂේත්‍ර වලදී, සහල්, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සහ අර්තාපල් පසු පාලන නියැදි 925ක් පරීක්ෂා කරනු ලැබීය.
- ආනයනික එළවළු බීජ නියැදි 144ක් පරීක්ෂා කරනු ලැබීණි.

- බීජවල ගුණාත්මක බව සහතික කිරීමේ පද්ධතියට බීජ ස්වස්තතා පරීක්ෂණය හඳුන්වාදෙනු ලැබූ අතර, බීජ ස්වස්තතා රසායනාගාරය තුළ නියැදි 105ක් පරීක්ෂණයට භාජනය කෙරිණි.
- බීජ පනත යටතේ බීජ හසුරුවන්නන් 499ක් ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ අතර 636ක ලියාපදිංචිය අලුත් කරනු ලැබිණි.
- බීජ පනත යටතේ විවිධ බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදකවරුන් විසින් යොදා ගනු ලැබූ ලේබල 78ක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදුණි.
- බීජ පනත යටතේ පැමිණිලි 12ක් විභාග කොට අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබිණි.
- බීජ සඳහා නිසි වෙළඳපළක් සැපයීමේ අරමුණින් බීජ හසුරුවන්නන්ගේ පරිග්‍ර 251ක් පිරික්සනු ලැබිණි.
- 2003 අංක 22 දරණ බීජ පනතේ විධිවිධාන සකස් කර නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට යොමු කරන ලදී.
- බීජ පනත සහ නිෂ්පාදන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ නිලධාරීන්, බීජ ගොවීන් සහ බීජ හසුරුවන්නන් 7,370ක් පුහුණු කරනු ලැබිණි.
- ටී, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, බීජ අර්තාපල් හා විවිධ බෝග වල ගුණාත්මක බව සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි කිරීම සඳහා, දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සඳහා ක්ෂේත්‍ර දින 4ක් ගන්නොරුව පශ්චාත් පාලන I සහ II, සීතාඵළිය පශ්චාත් පාලන III ක්ෂේත්‍රවලදී පැවැත්විණි.
- වෙළඳපළේ පවතින බීජ වල ගුණාත්මක බව ඇගයීම සඳහා, රසායනාගාර හා ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම් ඇතුළත්ව වෙළඳපළ සමාලෝචනයන්

සිදු කරනු ලැබීය. එහි ප්‍රතිඵල මහලුප්පල්ලමේ පැවති ක්ෂේත්‍ර දිනයේදී බීජ ආනයනකරුවන් සහ නිෂ්පාදකයන් වෙත ලබාදෙන ලදී.

- පරන්තන්වල ඉදිකරනු ලැබූ නව බීජ පරීක්ෂණ රසායනාගාරයේ වැඩකටයුතු අවසන් කරනු ලැබීය.
- මුරුත්තන් නගරයේ බීජ සහතිකකිරීමේ කාර්යාලයක් ස්ථාපිත කරනු ලැබීය.
- ගන්නොරුව පසු පාලන ක්ෂේත්‍ර I සහ සීතාඵළිය පසු පාලන ක්ෂේත්‍ර IV සඳහා විසිරුම් ජලසම්පාදන පද්ධතියක් සහ හරිතාගාර වැඩිදියුණු කරන ලදී.
- බීජ සහතික කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයේ සෑම අංශයකටම අදාළ වාහන සහ ගොඩනැගිලිවල අත්‍යාවශ්‍ය අළුත්වැඩියා කිරීම් සිදු කරන ලදී.
- 2016 වසර තුළ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් දෙකක් විකාශනය කරන ලදී.
- දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිර්දේශිත බෝගවල මව් ශාක, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි වගාකරුවන් වෙත බෙදාහැරීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී.
- GPS තාක්ෂණය යොදා ගනිමින්, මව් බෝග අනුරූපණය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

බිත්තර වී සහතික කිරීම

2016 වසර තුළ, සහතික කළ බිත්තර වී නිෂ්පාදන වැඩසටහන සඳහා තනි පුද්ගල ගොවීන් මෙන්ම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ගොවිපළ, සමුපකාර සමිති, පළාත් සභා, ගොවිජන කේන්ද්‍ර, මහවැලි අධිකාරිය, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවි සංවිධාන, පෞද්ගලික ආයතන, රාජ්‍ය නොවන

සංවිධාන වැනි රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශ ලියාපදිංචි කරනු ලැබිණි.

බිත්තර වී නිෂ්පාදනය සඳහා ලියාපදිංචි සම්පූර්ණ භූමි ප්‍රමාණය හෙ. 6089ක් වූ අතර මෙයින් පෞද්ගලික අංශයේ දායකත්වය 77.5%කි. විවිධ මූලාශ්‍ර සහ

බීජ පත්ති යටතේ සහතික බිත්තර වී නිෂ්පාදනය සඳහා ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය 2.1.1.2 වගුව මගින් පෙන්වනු ලබයි. 2015 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2016 වර්ෂයේ බිත්තර වී නිෂ්පාදනය සඳහා ලියාපදිංචි ප්‍රමාණය 16.5%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි.

වගු අංක 2.1.1.2: 2015 සහ 2016 වර්ෂ වලදී බිත්තර වී නිෂ්පාදන භූමි ප්‍රමාණය

ප්‍රභවය	බීජ පත්තිය	2015		2016		පිළිගත් %
		ලියාපදිංචි ප්‍රමාණය (හෙ.)	පරීක්ෂා කළ ප්‍රමාණය (හෙ.)	ලියාපදිංචි ප්‍රමාණය (හෙ.)	පරීක්ෂා කළ ප්‍රමාණය (හෙ.)	
පර්යේෂණ ස්ථාන	අභිජනන	6.69	6.05	5.88	5.12	87.20
රජයේ ගොවිපළ	අත්තිවාරම් I	54.99	39.64	50.80	38.86	76.25
	අත්තිවාරම් II	0.20	0.20			
	ලියාපදිංචි I	662.59	466.89	604.57	565.05	93.46
	ලියාපදිංචි II	43.08	43.08	30.45	30.24	99.31
	සහතික I	86.08	65.18	106.07	89.68	84.55
	සහතික II	35.24	31.64	11.13	9.72	87.33
කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන්	අත්තිවාරම් I			1.42	0.61	42.95
	ලියාපදිංචි I			154.45	74.39	48.16
	සහතික I	395.84	305.80	363.56	302.02	83.07
	සහතික II	129.35	114.37	40.08	30.97	77.27
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	ලියාපදිංචි I	141.18	120.84	512.51	379.05	73.96
	සහතික I	2964.14	2329.93	3885.33	2729.89	70.26
	සහතික II	682.73	572.91	315.99	250.91	79.40
	වෙළඳ I	22.47	17.41	7.49	1.62	21.63
	වෙළඳ II	0	0			
එකතුව		5249.67	4131.14	6089.73	4508.13	74.03

2016 වර්ෂය තුලදී බිත්තර වී මෙ.ටො. 14,414ක ප්‍රමාණයක් නියැදිගත කරනු ලැබූ අතර මෙයින් රසායනාගාර පරීක්ෂණ මගින් මෙ.ටො. 11,878ක් පිළිගනු ලැබිණි. (වගුව 2.1.1.3) කොන්ත්‍රාත්

වගාකරුවන්ගේ වැඩසටහන හා ගොවිපළවල මෙ.ටො. 4,782 ප්‍රමාණයක් (33%) සහ පෞද්ගලික වගාකරුවන් මෙ.ටො. 9,632 (67%) නිෂ්පාදනය කෙරිණි.

වගු අංක 2.1.2.3: 2015 හා 2016 වර්ෂ තුළදී පරීක්ෂා කළ බිත්තර වී ප්‍රමාණය සහ පිළිගත් ප්‍රතිශතය

ප්‍රභවය	2015		2016	
	පරීක්ෂා කළ ප්‍රමාණය	පිළිගත් ප්‍රතිශතය	පරීක්ෂා කළ ප්‍රමාණය	පිළිගත් ප්‍රතිශතය
	(මෙ.ටො.)	(%)	(මෙ.ටො.)	(%)
පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	5.81	94.4	8.48	92.5
රජයේ ගොවිපල	3,659.7	91.5	3,453.7	89.8
කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන්	1,420.6	81.9	1,328.4	83.4
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	9,839.4	81.9	9,632.05	79.5
එකතුව	14,925.51		14,414.5	

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ සහතික කිරීම

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදනය යටතේ සම්පූර්ණ ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය හෙ. 692ක් වූ අතර මෙයින් කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන් ලියාපදිංචි ප්‍රමාණය 84%කි. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන සඳහා බඩඉරිඟු, මුං ඇට,

රටකපු, තල, කවිපි, කුරක්කන්, කොල්ලු, අබ, උඳු සහ සෝයා බෝංචි ඇතුළත් වේ. විවිධ ප්‍රභවයන් සහ විවිධ පන්ති යටතේ බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය 2.1.1.4 වගුව මගින් පෙන්වනු ලැබේ. 2015 වර්ෂය හා සසඳනු ලැබීමේදී 2016 වර්ෂයේදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා ලියාපදිංචි ප්‍රමාණය 3%ක වැඩිවීමක් පෙන්වුම් කෙරිණි.

වගු අංක 2.1.1.4: 2015 සහ 2016 වර්ෂ තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදිත භූමි ප්‍රමාණය

ප්‍රභවය	බීජ පන්තිය	2015		2016		පිළිගත් ප්‍රතිශතය (%)
		ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය	පරීක්ෂා කළ භූමි ප්‍රමාණය	ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය	පරීක්ෂා කළ භූමි ප්‍රමාණය	
		(හෙ.)	(හෙ.)	(හෙ.)	(හෙ.)	
පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	අභිජනන	4.2	3.5	5.46	5.38	98.5
රජයේ ගොවිපල	අත්තිවාරම්	13.87	9.63	16.58	13.83	83.41
	ලියාපදිංචි I	54.33	36.88	43.09	37.24	86.42
	ලියාපදිංචි II	0.7	0.7			
	සහතික I	5.91	5.91	7.29	4.45	61.04
	සහතික II	1.36	0.15	1.42	0.81	
	දෙමුහුම්	3.98	3.95	2.02	1.82	90.10
	වෙළඳ	0.2	0.2	2.83	2.63	92.9

ප්‍රභවය	බීජ පන්තිය	2015		2016		පිළිගත් ප්‍රතිශතය (%)
		ලියාපදිංචි	පරීක්ෂා	ලියාපදිංචි	පරීක්ෂා	
		භූමි	කළ භූමි	භූමි	කළ භූමි	
		ප්‍රමාණය (හෙ.)	ප්‍රමාණය (හෙ.)	ප්‍රමාණය (හෙ.)	ප්‍රමාණය (හෙ.)	
කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන්	අත්තිවාරම් I	36.85	21.48	98.28	74.29	75.9
	අත්තිවාරම් II	3.61	3.21	4.45	4.45	100.00
	සහතික I	338.53	257.01	261.7	194.09	74.7
	සහතික II	150.8	101.03	164.57	76.11	46.25
	වෙළඳ I	25.3	14.98	27.63	12.04	43.57
	වෙළඳ II	0.81	0.4	31.28	27.94	89.32
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	අත්තිවාරම්	2.43	0.4			
	ලියාපදිංචි I			6.07	0.81	13.34
	සහතික I	10.12	4.05	11.53	4.66	40.42
	සහතික II	3.85	1.4	6.58	0.4	6.08
	වෙළඳ I	8.5	1.82	1.21	0.2	16.53
	වෙළඳ II	0.81	0.81	0.81	0.81	100.00
එකතුව		662.06	464.01	692.8	461.96	66.68

2016 වර්ෂය තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ මුළු නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 594ක් වූ අතර මෙම නිෂ්පාදනයෙන් 91%ක් සහතික කරනු ලැබිණි. මෙම ප්‍රමාණය 2015 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 13%ක

වැඩිවීමකි. 2.1.1.5 වගුව මගින් විවිධ ප්‍රභවයන් මගින් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ බීජ ප්‍රමාණයන් සහ පිළිගත් ප්‍රතිශතයක් පෙන්නුම් කරනු ලබයි.

වගු අංකය 2.1.1.5: 2015 සහ 2016 වර්ෂ තුළදී පරීක්ෂා කළ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ ප්‍රමාණය

ප්‍රභවය	2015		2016	
	පරීක්ෂා කළ	පිළිගත්	පරීක්ෂා කළ	පිළිගත්
	ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය
	(මෙ.ටො)	(%)	(මෙ.ටො)	(%)
පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	1.57	79.2	2.4	69.7
රජයේ ගොවිපල	52.7	83.5	82.7	91.7
කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන්	439.6	82.7	502.7	91.4
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	29.3	74.65	6.7	83.9
එකතුව	523.17		594.5	

එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය සහතික කිරීම

එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය හෙ. 88ක් වූ අතර මෙයින් 67%ක් පෞද්ගලික සහ කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන් ගේය. 2015 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2016 වර්ෂයේදී එළවළු බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන සඳහා වූ භූමි ප්‍රමාණය 34%ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරිණි. 2.1.1.6 වගුව මගින් විවිධ

ප්‍රභවයන් සහ බීජ පත්ති යටතේ ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය පෙන්නුම් කරනු ලබයි. මෙම බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන සඳහා තක්කාලි, බණ්ඩක්කා, මිරිස්, රතු එළු, ලොකු එළු, පතෝල, බෝංචි, බටු කරවිල, රාබු, වැටකොළ, මාළුමිරිස්, මැ, පිපිඤ්ඤා, වට්ටක්කා, තම්පලා, එළවළු, කවිපි, දඹල, කොමඩු සහ පැපොල් ඇතුළත් වනු ලැබිණි.

වගු අංකය 2.1.1.6: 2015 සහ 2016 වර්ෂ වලදී විවිධ ප්‍රභවයන් සහ පත්ති යටතේ එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය භූමි ප්‍රමාණය (හෙ.)

ප්‍රභවය	බීජ පත්ති	2015		2016		පිළිගත් ප්‍රතිශතය (%)
		ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය (හෙ.)	පරීක්ෂා කළ භූමි ප්‍රමාණය (හෙ.)	ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය (හෙ.)	පරීක්ෂා කළ භූමි ප්‍රමාණය (හෙ.)	
පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	අභිජනක	1.5	1.46	1.71	1.21	70.46
රජයේ ගොවිපල	මූලික	7.77	6.77	1.42	1.21	85.21
	ප්‍රමිති I	35.5	25.91	19.5	14.4	73.85
	දෙමුහුම්	0.9	0.9	0.2	0.2	100
කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන්	ප්‍රමිති I	39.83	35.8	30.79	20.63	62.00
	වෙළඳ	2.02	2.02			
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	ප්‍රමිති I	50.16	41.06	34.81	26.01	74.72
එකතුව		134.19	110.44	88.43	63.66	71.99

වගු අංක 2.1.17: 2015 සහ 2016 වර්ෂ වලදී පරීක්ෂා කළ එළවළු බීජ ප්‍රමාණය

ප්‍රභවය	2015		2016	
	පරීක්ෂා කළ ප්‍රමාණය (මෙ.ටො)	පිළිගත් ප්‍රතිශතය (%)	පරීක්ෂා කළ ප්‍රමාණය (මෙ.ටො)	පිළිගත් ප්‍රතිශතය (%)
පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන	0.31	58.5	0.30	91.25
රජයේ ගොවිපල	9.2	82.8	7.55	86.17
කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන්	15.5	99.5	11.56	95.93
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	19.5	86.5	9.27	94.33
එකතුව		44.51	28.68	

2016 වර්ෂය තුළදී සම්පූර්ණ එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 28ක් වූ අතර මෙයින් මෙ.ටො. 26ක් සහතික කරනු ලැබිණි. 2015 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී මෙය 35%ක අඩුවීමකි. පරීක්ෂා කළ ප්‍රමාණය සහ විවිධ ප්‍රභවයන්ගෙන් පිළිගත් ප්‍රතිශතය 2.1.1.7 වගුව මගින් පෙන්වනු ලබයි.

බීජ අර්තාපල් සහතික කිරීම

විවිධ බීජ අර්තාපල් පත්ති යටතේ වගා කළ භූමි ප්‍රමාණය 2.1.18 වගුව මගින්

පෙන්වනු ලබයි. බීජ අර්තාපල් වගා කළ සම්පූර්ණ භූමි ප්‍රමාණය හෙ. 67ක් වූ අතර ජනප්‍රිය බීජ අර්තාපල් ප්‍රභේද (ග්‍රැනෝලා) මෙ.ටො. 715ක් සහතික කරනු ලැබිණි. 2015 වසර හා සැසඳීමේදී 2016 වර්ෂයේදී ලියාපදිංචි භූමි ප්‍රමාණය සුළු වශයෙන් අඩුවුවද නිෂ්පාදනය 107%කින් වැඩි විය. කුඩා ආකන්ද නිෂ්පාදනය 105%කින් වැඩිවිය. විවිධ මූලාශ්‍ර යටතේ පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලද කුඩා ආකන්ද ප්‍රමාණය වගු අංක 2.1.1.9 පෙන්වනු ලබයි.

වගු අංක 2.1.1.8 : 2015 සහ 2016 වර්ෂවලදී බීජ අර්තාපල් වගා භූමි ප්‍රමාණය

ප්‍රභවය	පත්තිය	2015		2016	
		ලියාපදිංචි	පිළිගත් භූමි	ලියාපදිංචි	පිළිගත් භූමි
		භූමි ප්‍රමාණය (හෙ.)	ප්‍රමාණය (හෙ.)	භූමි ප්‍රමාණය (හෙ.)	ප්‍රමාණය (හෙ.)
රජයේ ගොවිපල	පූර්ව මූලික	1.65	1.56	0.19	0.19
	මූලික	57.2	42.14	5.82	5.41
	සහතික	0.4	0	50.51	49.20
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	පූර්ව මූලික	0.30	0	0	0
	මූලික	12.65	11.84	0	0
	සහතික	5.06	4.85	10.93	10.93
එකතුව		77.32	60.39	67.45	65.72

වගු අංකය 2.1.1.9 : අර්තාපල් කුඩා ආකන්ද නිෂ්පාදනය

ප්‍රභවය	පැළ සංඛ්‍යාව/ භූමි ප්‍රමාණය/ බඳුන් ප්‍රමාණය	කුඩා ආකන්ද ප්‍රමාණය
රජයේ ගොවිපල	පැළ 50,067	877,980
	ව.මි. 1961	333,959
පෞද්ගලික වගාකරුවන්	පැළ 4,710	73,102
	බඳුන් 1,970	18,925
	ව.මි. 400	60,000
එකතුව		1,363,966

බීජ පරීක්ෂණ

පේරාදෙණිය, මහලුල්පල්ලම, අලුත්තරම සහ බටහිර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පරීක්ෂණා රසායනාගාරයන්හිදී ගුණාත්මක සහතිකකරණය සඳහා බීජ නියැදි 15,484ක් පරීක්ෂා කරනු ලැබිණි.

බීජ ස්වස්ථතා පරීක්ෂණ ඒකකය

බීජ වලින් හටගන්නා රෝගකාරක පරීක්ෂා කිරීම සඳහා බීජ සාම්පල 105ක්, පේරාදෙණිය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු බීජ ස්වස්ථතා පරීක්ෂණාගාරයේදී පරීක්ෂණයට භාජනය කෙරිණි.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය සහතික කිරීම

රජයේ පැල තවාන් සහ පෞද්ගලික පැල තවාන්වල වගා කරනු ලැබූ පලතුරු පැල 704,101ක් සහතික කර නාමකරණය කරනු ලැබිණි. (වගුව 2.1.1.10)

වගු අංක 2.1.1.10: 2015 සහ 2016 වර්ෂයන්හි සහතික කළ බද්ධ පලතුරු පැළ සංඛ්‍යාව

විශේෂය	සහතික කළ පැළ සංඛ්‍යාව	
	2015	2016
අඹ - බද්ධ	264,484	328,707
රඹුටං - බද්ධ	99,505	109,099
දොඩම් - බද්ධ	210,558	251,477
අලිපේර	3,795	5,081
දුරියන්	212	2,818
කොස්	3,626	4,257
පෙයාර්ස්	500	1,653
වෙනත්	282	1,009
එකතුව	582,962	704,101

පැල තවාන් ලියාපදිංචිය

2016 වර්ෂයේදී ලියාපදිංචි කළ සම්පූර්ණ පැළ තවාන් සංඛ්‍යාව 327කි.

මවු ශාක සහතික කිරීම

2016 වර්ෂය තුළදී අඹ, රඹුටං, දෙහි සහ අලිපේර මවු ශාක 235ක් තෝරා ලියාපදිංචි කෙරිණි.

වගු අංකය 2.1.1.11: 2015 සහ 2016 වර්ෂයේදී ලියාපදිංචි කළ සම්පූර්ණ මවු ශාක සංඛ්‍යාව

විශේෂය	ලියාපදිංචි කළ පැළ සංඛ්‍යාව	
	2015	2016
අඹ - බද්ධ	253	99
රඹුටං - බද්ධ	24	42
දෙහි	59	50
අලිපේර	02	01
දුරියන්		32
කොස්		04
වෙනත්		07
එකතුව	338	235

පශ්චාත් පාලන පරීක්ෂණ

බීජ සාම්පල 925ක් ඇගයීම් උදෙසා පසු පාලන පරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබිණි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු සහතික බීජ, විවිධ බෝග ප්‍රභේදයන්හි ආනයනික බීජ, අර්තාපල් බීජ, වෙළඳපලින් එකතු කරගත් බීජ සහ ගැටළුකාරී බීජ මේ යටතේ පරීක්ෂා කරනු ලැබිණි. විවිධ බෝග කාණ්ඩයන් යටතේ සිදු කළ පසු පාලන පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව (2.1.1.12 වගුවෙහි) දැක්වේ.

වගු අංක 2.1.1.12: පරීක්ෂා කළ පසු පාලන නියැදි සංඛ්‍යාව

බෝග කාණ්ඩය	පරීක්ෂා කළ තොග සංඛ්‍යාව
වී	185
වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග	195
එළවළු	437
අර්තාපල්	108
එකතුව	925

DUS පරීක්ෂණය

ගන්නෝරුව පසු පාලන ක්ෂේත්‍ර වලදී සහල් ප්‍රභේද හයක් (Bg 96-741, Bg 19 - 09, Bg 07-1350, CIC රතු සුදුරු, Bg 10-2907, Bg 25-1) පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලදී. එමෙන්ම එක් එළවළු ප්‍රභේදයක් සහ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වර්ග ද පරීක්ෂාවට ලක් කෙරිණි. සමාලෝචිත වසර තුළ සහල් ප්‍රභේද 6ක්, එළවළු ප්‍රභේද 1 සහ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වර්ග 9ක DUS පරීක්ෂණ සම්පූර්ණ කරනු ලැබිණි.

වගු අංකය 2.1.13 : පැවැත් වූ DUS පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව

බෝග කාණ්ඩය	පවත්වනු ලැබූ	සම්පූර්ණ කළ
	පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව
වී	06	06
වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග	12	09
එළවළු	01	01
පලතුරු	01	
එකතුව	20	16

බීජ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තයේ ඉතාමත් වැදගත් අංශයක් වන බීජ කර්මාන්තයට ඉතාමත් අහිතකර තත්ත්වයන් උදාකරන අකටයුතුකම් වලින් ගොවියා සහ බීජ හසුරුවන්නන් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණු ඇතිව 2003 අංක 22 දරන බීජ පනත 2008 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේය. 2016 වර්ෂය තුළදී බීජ හසුරුවන්නන් 499දෙනෙකු අලුතෙන් ලියාපදිංචි වනු ලැබූ අතර 636දෙනෙකුගේ ලියාපදිංචි අලුත් කරනු ලැබිණි. පැමිණිලි 12ක් ලැබුණු අතර එම පැමිණිලි පිළිබඳ පරීක්ෂා කොට ගොවීන් ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබිණි.

වර්තමාන තත්ත්වයට යෝග්‍ය පරිදි ප්‍රවේශවීම උදෙසා බීජ හසුරුවන්නන්ගේ පරිශ්‍රයන්හි අහඹු පරීක්ෂණ 251 සිදු කරනු ලැබූ අතර වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමට පෙර බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය විධිමත් ආකාරයෙන් හැසිරවීම උදෙසා ඔවුන්ට අවශ්‍ය උපදෙස් දෙනු ලැබිණි. බීජ පනතේ විධිවිධාන පිළිබඳ අවසන් තීරණ සිදුකිරීම උදෙසා වැඩමුළු 4ක් පවත්වනු ලැබූ අතර, කෙටුම්පත, නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කරන ලදී. බීජ පනතේ විධිවිධාන පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා රාජ්‍ය, පෞද්ගලික අංශ නිලධාරීන් සහ බීජ හසුරුවන්නන් උදෙසා පුහුණු වැඩසටහන් 52ක් පවත්වනු ලැබීය.

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන

පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති

- සංක්‍රමනික රෝග සහ ආසියානු කලාපයේ කෘමි පළිබෝධකයින් සඳහා වසංගතවේදය පිළිබඳ තොරතුරු හුවමාරු පද්ධතියක් සැකසීම පිළිබඳ සහයෝගීතා වැඩසටහන (IPM) (AFACI)

- බීජ වලින් ඇතිවන රෝග කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග මාලාවක් සකස් කිරීම
- එළවළු බීජ සඳහා පටල ආලේපන තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම
- කවපි බීජ පිළිබඳ DUS පරීක්ෂණ සඳහා පිළිගත් ආදර්ශන ප්‍රභේද තීරණය කිරීම.

තාක්ෂණ ප්‍රචාරණ කටයුතු

ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

- ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය. (ශ්‍රී.ලං.ගු.සං)

රූපවාහිනී වැඩසටහන්

- බීජ පනත

පුහුණු වැඩසටහන්

ගුණාත්මක බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම උදෙසා නිලධාරීන්ගේ සහ බීජ හසුරුවන්නන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් බීජ සහතික කිරීමේ සේවය මගින් අඛණ්ඩව පැවැත්වේ.

වගු අංක 2.1.1.14: පුහුණු කරනු ලැබූ නිලධාරීන් සහ බීජ හසුරුවන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව

පුහුණු වැඩසටහන්	පුහුණු වූ සංඛ්‍යාව
බීජ ගොවීන්	270
තවාන්කරුවන්	30
රාජ්‍ය සේවකයන්	3,885
පෞද්ගලික බීජ හසුරුවන්නන්	1,070
වෙනත් බීජ හසුරුවන්නන්	2,065
එකතුව	7,320

බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතිය

ජපාන අන්තර්ජාතික සහයෝගිතා නියෝජිත ආයතනය, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය සහ බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය සහයෝගීත්වයෙන්, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ නව මාර්ගගත දත්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කරන ලදී. කලාපීය බීජ සහතික කිරීමේ සේවාවේ යෙදී සිටින ඒකක 21ක දත්ත, එම දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. සියලු කලාපීය ඒකක සඳහා අවශ්‍ය අන්තර්ජාල

පහසුකම් සහ පරිගණක උපාංග සපයන ලදී.

විදේශීය පුහුණු

පහත වගුවෙන් දැක්වෙන ලෙස නිලධාරීන් දහනව දෙනෙකු සඳහා චීනය, ඇස්ටෝනියාව, ජපානය, කාම්බෝජය සහ තායිලන්තය යන රටවල් වලදී පුහුණු පාඨමාලා ලබා දෙන ලදී.

වගු අංක 2.1.1.15: 2016 වර්ෂය තුළ විදේශ පුහුණු

රට	පුහුණු සඳහා නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව	පුහුණු මාතෘකා
ඇස්ටෝරියාව	01	ISTA වැඩමුළුව
චීනය	13	කෘෂි සහ ආහාර නිෂ්පාදන සුරක්ෂිතතා කළමනාකරණය, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා ආනයනික, අපනයන හාණ්ඩ වල ගුණාත්මකබව පරීක්ෂා කිරීම
ජපානය	02	බීජ ස්වස්ථතා පරීක්ෂණය, බෝග වර්ග ආරක්ෂණ පනත හා තත්ත්ව පාලන පද්ධති
කාම්බෝජය	01	AFACI/ විශේෂඥ වැඩමුළුව
තායිලන්තය	02	එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- සහතික කරන ලද බීජ මගින් 30%ක් වූ ජාතික බිත්තර වී අවශ්‍යතාවය පූර්ණ කර ගැනීම උදෙසා බීජ සහතික කිරීමේ සේවය බලගැන්වීම.
- විශේෂයෙන් බීජ ඇසුරුම් කිරීම, ගබඩා කිරීම සහ කල් ඉක්බිතිවීමේ දින පිළිබඳව බීජ හසුරුවන්නන් විසින් මුහුණදෙන බීජ ගුණාත්මක බව හා සම්බන්ධයෙන් බීජ පර්යේෂණ පැවැත්වීමට බීජ පර්යේෂණ ඒකක ස්ථාපිත කිරීම.
- බීජවල ප්‍රධාන වශයෙන් ඇතිවන ව්‍යාධිජනක හඳුනාගැනීම සඳහා සමීක්ෂණ පැවැත්වීම.
- ප්‍රධාන බෝගවල බීජමය ව්‍යාධිජනක හඳුනාගැනීම සඳහා සමීක්ෂණ පැවැත්වීම.
- ගබඩා කරන්නා වූ එළවළු බීජවල ගබඩා කිරීමේ හැකියාව සහ බීජ ස්වස්ථතාව පිළිබඳව බීජවල ඇතිවන ව්‍යාධිජනක වල බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- බීජ කර්මාන්තයේ අකටයුතුකම් මඟහරවන අතර රට තුළ ඉහළ ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුත් බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාගැනීම උදෙසා රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශයේ බීජ හසුරුවන්නන් අතර වූ බීජ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය නියාමනය උදෙසා බීජ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- සියලුම බීජ හසුරුවන්නන් අතර බෙදා හැරීම සඳහා ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයක් සැකසීම.
- කවිපි ප්‍රභේද DUS පරීක්ෂාව සහ ප්‍රභේද පාරිශුද්ධතා පරීක්ෂණය සඳහා තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ සැකසීම.
- වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග කාණ්ඩයට අයත් ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීම සඳහා ජංගම දුරකථන මෘදුකාංගයක් නිර්මාණය කිරීම.
- එක් එක් වගා කාලයන්හිදී බීජ නිෂ්පාදකවරුන්ගේ නාමාවලිය සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදකවරුන්ගේ නාමාවලිය සැකසීම හා බෙදාහැරීම

- බීජ හසුරුවන්නන් සඳහා බෝග මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයන් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.
- භූ දර්ශක තොරතුරු පද්ධතිය උපයෝගී කරගනිමින් මවු ශාක සඳහා දිවයින පුරා සිතියම් ගත කිරීමේ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.
- ජනතාව දැනුවත් කිරීම උදෙසා මවු ශාක නාමාවලියක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- පලතුරු පැළ ලාක්ෂණීකරණය
- මොණරාගල බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ උප කාර්යාලයක් ඉදිකිරීම.
- බතලගොඩ සහ රිකිල්ලගස්කඩ නව කලාපීය කාර්යාල ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම.
- බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ඒකක කාර්ය මණ්ඩලය සහ යටිතල පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සේවක සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	02
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	12
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	03
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02
සංවර්ධන නිලධාරී	17
කෘෂි උපදේශක	109
පර්යේෂණ සහකාර	02
තාක්ෂණ සහායක	39
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	10
රියදුරු	18
පස් අදින යන්ත්‍ර	03
ගබඩාකරු	03
විදුලි ශිල්පී	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	03
බීජ කාර්මික	10
බීජකරු	29
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
මුරකරු	39
කම්කරු (ස්ථිර)	111
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	19
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	01
එකතුව	435

2.1.2. පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය - ගන්නොරුව

1990 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතෙන් අපේක්ෂිත නියාමන ක්‍රියාකාරකම් ශ්‍රී ලංකාව තුළදී ඉටු කිරීමේ කාර්යභාරය පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයට පැවරී ඇත. දිවයින තුළට ඇතුළුවන විදේශික පළිබෝධයක් බෝග වලට හානිදායක ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අවස්ථාවකදී ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේ වගකීම පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය සතු වේ.

පළිබෝධ/ රෝග පැතිරීම පාලනය කිරීම, ධූමායනය මගින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ගොවිපළවල බීජ ගබඩා තොග වල පළිබෝධ කළමනාකරණය, වී හා එළවළු පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සමෝධානික පළිබෝධ කළමනාකරණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, නියාමනය හා ඇගයීම පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් ලෙස දැක්විය හැක.

එමෙන්ම, කෘෂිකර්මික පරිසර කෙරෙහි ජලජ වල් පැළෑටි හා ආක්‍රමණික පැළෑටි වලින් ඇති කෙරෙන බලපෑම අවම කිරීම, නිලධාරීන් හා ගොවීන් පුහුණු කිරීම, උද්භිදාංග ඇතුළු නව පළිබෝධනාශක නියමු පරිමාණයෙන් ඇගයීම, කෘෂිකර්මික බෝග වල පැළෑටි

ස්වස්ථතාව තහවුරු කිරීමට නිර්දේශිත පළිබෝධනාශකවල සඵලත්වය යළි තහවුරු කිරීම යන කාර්යයන්ද පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයට පැවරී ඇත.

මීට අමතරව දිවයිනේ දිස්ත්‍රික්ක 24ක, කෘෂිකාර්මික ජෛව විද්‍යාව සඳහා වූ අන්තර්ජාතික මධ්‍යස්ථානය (CABI) සමග සහයෝගීව ක්‍රියාත්මක වන වැඩසටහනක් වන ස්ථිර බෝග සායන වැඩසටහනේ (PCCP) සම්බන්ධීකරණ කටයුතුද පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයට පැවරී ඇත.

දැක්ම

සුරක්ෂිත හා ඵලදායී පැළෑටි සංරක්ෂණ උපාය මාර්ග තුළින් කෘෂිකාර්මික විශිෂ්ටත්වය අත්පත් කර ගැනීම.

මෙහෙවර

දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය සුරක්ෂිත වන සේ, අවම පරිසර හානියක් සිදු කරන, ඵලදායී පළිබෝධ කළමනාකරණ උපාය මාර්ග ප්‍රවර්ධනය කරමින්, 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාවට නැංවීම.

අයවැය

වගු අංක 2.1.2.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	2,331,577	1,943,723	82
මූලධන	1,950,000	1,645,315	84
ව්‍යාපෘති			
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන	9,360,000	5,250,000	56
එකතුව	13,641,577	8,799,356	65

ප්‍රගතිය

1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම

පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමට නව බලයලත් නිලධාරීන් 71 දෙනෙක් උතුරු පළාත සඳහා සෘජුවම පත් කරන ලදී. ඔවුන්ට,

- 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ නීති සම්පාදක පසුබිම පිළිබඳව
- ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ දී පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව හා,
- ශ්‍රී ලංකාවේ දී නිරෝධායන වැදගත්කමකින් යුතු නව පලිබෝධ පිළිබඳව පුහුණුවීම් ලබා දෙන ලදී.

1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව බලයලත් නිලධාරීන් 30 දෙනෙක් පුහුණු කරන ලදී.

ස්ථීර බෝග සායන වැඩසටහන

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා එක්සත් රාජධානියේ කෘෂිකාර්මික ජෛව විද්‍යාව පිළිබඳ අන්තර්ජාතික මධ්‍යස්ථානය අතර සහයෝගීතා වැඩසටහනක් වන ස්ථීර බෝග සායන වැඩසටහන (PCCP) 2013 මාර්තු සිට පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය වෙත පැවරී ඇත.

මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණ වන්නේ ස්ථීර බෝග සායන වැඩසටහන ස්ථාපනය කර කළමනාකරණය කිරීමට දේශීය ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් ජාතික පැළෑටි ස්වස්ථතා පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමයි.

එලදායිතාව වැඩිදියුණු කරන තිරසාර කෘෂිකාර්මික භාවිතා ප්‍රවර්ධනය කිරීම,

සුළු ගොවියාගේ ජීවනෝපාය වර්ධනය කිරීම හා ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම CABI සමග හවුල් වැඩසටහනේ අරමුණ වේ.

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයට බෝග සායන කළමනාකරණයේ ජාතික කොටස්කරුවන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට ජාතික වගකීම් ආයතනය (NRO) ලෙස වගකීම් පවරා දෙන ලදී. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පැළෑටි සංරක්ෂණ) PCCP හි ජාතික සමායෝජක ලෙස කටයුතු කරයි. PCCP හි සුවිශේෂී සිදුවීම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති අංශයෙන් තෝරාගත් ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ නිලධාරීන් 20ක් පහත සඳහන් අංශ වලට අදාළ මොඩියුල 1,2,3 හා 4 මගින් “ජ්‍යෙෂ්ඨ පුහුණු කරුවන්” ලෙස පුහුණු කරන ලදී.

- පැළෑටි වෛද්‍යවරයෙක් වන්නේ කෙසේද?
- පැළෑටි ස්වස්ථතා ගැටළු කළමනාකරණය.
- තාක්ෂණික ලේඛකයෙකු වන්නේ කෙසේද? හා කොළ සහ කහ ලැයිස්තු
- බෝග සායන නියාමනය හා ඇගයීම.

දිස්ත්‍රික්ක 11ක කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් 548ක් පැළෑටි වෛද්‍යවරුන් ලෙස පුහුණු කරන ලදී. (2.1.2.2. වගුව හා 2.1.2.3 වගුව)

දිවයිනේ ජාතික පුහුණුකරුවන් සඳහා බොහෝ පුහුණු වැඩමුළු පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය විසින් සංවිධානය කරන ලදී. (වගු අංක 2.1.2.4) එමෙන්ම ප්‍රගති සමාලෝචනයක් හා මෙම ස්ථීර බෝග සායන වල ඉදිරිමග පිළිබඳ හමුවක් අදාළ නිලධාරීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් මහනුවර ටොපැස් හෝටලයේදී පැවැත්විනි.

වගු අංක 2.1.2.2: පුහුණුව ලද පැළෑටි වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව (මොඩියුල 1)

දිස්ත්‍රික්කය	දිනය	පුහුණු වූ පැළෑටි වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව
මොණරාගල	2016 මාර්තු 28 - 30	43
කළුතර	2016 මැයි 12 -14	31
කිලිනොච්චි	2016 ජූනි 25 - 27	22
අම්පාර	2016 අගෝස්තු 11- 12	37
මාතලේ	2016 අගෝස්තු 22 - 28	38
හම්බන්තොට	2016 සැප්තැම්බර් 26 - 28	38
මාතර	2016 ඔක්තෝබර් 03 - 05	82
එකතුව		291

වගු අංක 2.1.2.3: පුහුණුව ලද පැළෑටි වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව (මොඩියුල 2)

දිස්ත්‍රික්කය	දිනය	පුහුණු වූ පැළෑටි වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව
පුත්තලම	2016 පෙබරවාරි 11 - 13	44
කුරුණෑගල (G ₁ හා G ₂)	2016 මාර්තු 17 -18 2016 මාර්තු 28 -29	83
හම්බන්තොට	2016 සැප්තැම්බර් 26 -28	30
බදුල්ල	2016 දෙසැම්බර් 08 - 09	34
කළුතර	2016 දෙසැම්බර් 19 - 20	31
එකතුව		222

වගු අංක 2.1.2.4: ජාතික පුහුණුකරුවන් සඳහා වැඩමුළු සංඛ්‍යාව

මාතෘකාව	දිනය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
e - බෝග සායන සමාලෝචනය	පෙබරවාරි	12
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ඉහළ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා POMS පුහුණුව	පෙබරවාරි	20
ජ්‍යෙෂ්ඨ පුහුණුකරුවන් සඳහා TOT e - බෝග සායන	පෙබරවාරි	10
දිස්ත්‍රික් සමායෝජකයන් සඳහා TOT M1 හා M2	පෙබරවාරි	14
දිස්ත්‍රික් සමායෝජකයන් සඳහා TOT M1 හා M2	පෙබරවාරි	14
දත්ත වලංගු කිරීමේ පුහුණුව	මැයි	14
දත්ත වලංගු කිරීමේ පුහුණුව හා විශ්ලේෂණ පුහුණුව	මැයි	14

මාතෘකාව	දිනය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
නියාමන හා ඇගයීම් වැඩමුළුව	අගොස්තු - සැප්තැම්බර්	35
දත්ත කළමනාකරණ වැඩමුළුව	ඔක්තෝබර්	08
දත්ත කළමනාකරණ වැඩමුළුව	ඔක්තෝබර්	15
TOT M1 හා M2 - දිස්ත්‍රික් සමායෝජකයන් සඳහා	නොවැම්බර්	13
ප්‍රගති සමාලෝචන හා ඉදිරි ගමන් මග වැඩමුළුව	දෙසැම්බර්	72

සමෝධානික පළිබෝධ කළමනාකරණය (IPM) ප්‍රවර්ධනය හා යහපත් කෘෂිකාර්මික භාවිතා (GAP)

රසායනික නොවන පළිබෝධ කළමනාකරණ ක්‍රමවේද භාවිතා කිරීම ප්‍රවර්ධනය සඳහා සහ ගොවි ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේදී කාර්යක්ෂම පළිබෝධ කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම සඳහා පළිබෝධ නාශක භාවිතය අවම කිරීමට විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් IPM හා GAP පිළිබඳව ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ හා ගොවි ප්‍රජාවේ දැනුම ඉහළ නැංවීමට වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන වී, එළවළු, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග හා පලා එළවළු යන බෝග වර්ග හතර පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන ලදී.

• වී IPM / GAP වැඩසටහන

ශ්වේත විජේලය යනු පළිබෝධනාශක බුද්ධිමත්ව භාවිතා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කරන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නව සංකල්පයයි. මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ පළිබෝධනාශක හේතුවෙන් ඇතිවන සෞඛ්‍ය ගැටළු හා පරිසර දූෂණය මැඩ පැවැත්වීමට පළිබෝධනාශක භාවිතය අඩු කිරීමයි. මෙම පුහුණුවීම් වලට ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් 293ක් ද ගොවීහු 627ක් ද සහභාගී වූහ. මෙහිදී අවධානය යොමු කෙරුණේ, ගොවි ක්ෂේත්‍ර තත්ව යටතේ යොදාගත හැකි

විවිධ ක්‍රමෝපාය භාවිතා කිරීම මගින් පළිබෝධ හා ස්වභාවික සතුරන් එක් එක් වර්ධන අදියරේදී හඳුනා ගැනීම පිළිබඳවත් පළිබෝධ ගහනය ආර්ථික වශයෙන් හානිදායක මට්ටමට පහළින් පවත්වා ගැනීමටත් වේ. එමෙන්ම එහිදී, කෘෂි පාරිසරික පද්ධතියේ ස්වභාවික සතුරන් සංරක්ෂණය පිළිබඳවත් පළිබෝධ ගහනය කළමනාකරණය පිළිබඳවත් අවධානය යොමු කෙරිණි.

• එළවළු IPM / GAP වැඩසටහන

එළවළු සඳහා අඩු පිරිවැයක් සහිත, පරිසර හිතකාමී හා ප්‍රායෝගික IPM කට්ටල ගොඩ ගැනීමට හා ඒවා ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් හා ගොවීන් අතර ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. නිලධාරීන් 463ක් හා ගොවීන් 702ක් විවිධ ස්ථානවලදී පුහුණු කරන ලද මෙම පුහුණු වැඩසටහන් ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලදී. මෙම තාක්ෂණය ප්‍රවර්ධනයට එක් රූපවාහිනී වැඩසටහනක් ද විකාශය කරන ලදී.

• පලා එළවළු IPM / GAP වැඩසටහන

මෙය මූලික වශයෙන් බස්නාහිර පළාතේ පවත්වන ලද අතර පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ හි බෝඹුවල ශාඛාව විසින් සංවිධානය කරන ලදී. අදාල ගොවීන් 133ක් පුහුණු කරන ලදී.

කෙසෙල් සමනලයා (Banana Skipper) කළමනාකරණය (*Erionota* sp.)

දිස්ත්‍රික්ක කීපයක ස්ථාන කීපයක පැතිරුණු කෙසෙල් සමනලයා *Erionota* විශේෂයක් බව හඳුනා ගන්නා ලදී. විශේෂයේ ජෛව විද්‍යාව හා පරිසර විද්‍යාව අනුව IPM කට්ටලයන් ගොඩ නගන ලදී. පළිබෝධ කළමනාකරණ ප්‍රයත්නය සාර්ථක කර ගැනීමට විවිධ දිස්ත්‍රික්ක වලින් ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් 60ක් පුහුණු කරන ලදී.

වල් නාශක නියමු පරීක්ෂාව

ස්වකීය ජෛව සාර්ථකත්වය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ගොවි ක්ෂේත්‍ර තත්ව යටතේ නිර්දේශිත වල්නාශක වල අපේක්ෂිත විශිෂ්ටතාව හා වඩා අඩු යෙදීමේ අනුපාත වලට වඩා හොඳ අගයන් පෙන්වන නව වල්නාශක එකොළහක් අගයන ලදී.

ජලජ වල් පැළෑටි සඳහා ජෛව පාලන වැඩසටහන

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය, සැල්විනියා (*Salvinia molesta*) සඳහා *Cyrtobagous salviniae* හා ජපන් ජබර (*Eichhornia crassipes*) සඳහා *Neochrtina bruichi* මෙන්ම *Neochetina eichhorniae* යන ජෛව පාලන කාරක වල රෝපණ පවත්වා ගනී. රජය, පුද්ගලික අංශය හෝ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වල ඉල්ලීම් වලට අනුව මෙම ජෛව පාලන කාරක හඳුන්වා දීම සිදු කරන ලදී. මුද්‍රා හරින ලද ජෛව පාලන කාරකයේ ජීවන චක්‍රය හා ඉලක්ක ගත වල් පැළෑටිය සමග දක්වන අන්තර්ක්‍රියා පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මේ සෑම අවස්ථාවකදීම පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන යටතේ බොහෝ දිස්ත්‍රික්ක වල දැඩි ලෙස

ආපදාවට පත් ජලාශ 13කට ජෛව පාලන කාරක හඳුන්වා දෙන ලදී.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ගොවිපළ වල ගබඩා කළ බීජ සඳහා ධූමායනයට තාක්ෂණික සහාය

අම්බලන්තොට, පැල්වෙහෙර, කන්තලේ, පොළොන්නරුව, මුරුත්තන්, කිලිනොච්චි, මහඉලුප්පල්ලම, නිකවැරටිය හා අළුත්තරම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු බීජ ගබඩා වල ගබඩා පළිබෝධ ආක්‍රමණ පාලනයට බීජ වර්ග මෙට්‍රික් ටොන් 3021.1ක් (වී මෙට්‍රික් ටොන් 2186.3, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග මෙට්‍රික් ටොන් 553.9 හා එළවළු බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 280.9) ධූමායනය කරන ලදී.

ක්ෂේත්‍රයේ මීයන් පාලනයට තාක්ෂණික සහාය

දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයක කුඹුරු වල මීයන් පාලනයට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් 197දෙනෙක් හා ගොවීන් 124දෙනෙක් පුහුණු කරන ලදී.

ආක්‍රමණික වල් පැළෑටි පාලනයට තාක්ෂණික සහාය

බොහෝ ප්‍රදේශවල පාර්තේනියම් (*Parthenium hysterophorus*), ඇලිගේටර් (*Alternanthera philoxeroides*) හා යෝධ නිදිකුම්බා (*Mimosa pigra*) වැනි ආක්‍රමණික වල් පැළෑටි පාලනය කිරීමේ වැඩසටහන් වලට තාක්ෂණික සහාය ලබා දෙන ලදී. විදේශ ආක්‍රමණික විශේෂ පාලනය කිරීම පිළිබඳව නිලධාරීන් 370දෙනෙක් හා ගොවීන් 78 දෙනෙක් පුහුණු කරන ලදී.

පළිබෝධ නිරීක්ෂණ වැඩසටහන්

දිස්ත්‍රික්ක 19ක ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශ වලින් ලබාගන්නා ලද වී පළිබෝධ ආසාදන දත්ත වලින් පරිගණක දත්ත එකතුවක්

ගොඩනගන ලදී. මෙම දත්ත ප්‍රස්තාරික නිරූපණ සහිත සාරාංශයක් ලෙස නැවත ඔවුන් වෙත ලබා දෙන ලදී. මීට අමතරව වර්තමාන පළිබෝධ ගැටළු පිළිබඳව ගොවීන් විමර්ශනාත්මකව තැබීමට ගුවන් විදුලිය මගින් පළිබෝධ වල වර්තමාන තත්ව පිළිබඳ කෙටි පණිවිඩ නිරතුරුව විකාශය කරන ලදී.

කෘත්‍රීම පළිබෝධනාශක අඩු කිරීමට ස්වභාවික / ශාකසාර පළිබෝධනාශක ප්‍රවර්ධනය

කෘත්‍රීම පළිබෝධනාශක වලට විකල්ප ලෙස ශාකසාර පළිබෝධනාශක ප්‍රවර්ධනයට විවිධ දිස්ත්‍රික්ක වල නිලධාරීන් 185 දෙනෙක් හා ගොවීන් 822 දෙනෙක් පුහුණු කරන ලදී. මෙම තාක්ෂණය ප්‍රවර්ධනයට ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් පහක් විකාශනය කරන ලදී.

පූජනීය බෝධි වෘක්ෂ වල පළිබෝධ / රෝග පාලනය

වේයන්, දිලීර රෝග වැනි සමහර පළිබෝධ / රෝග ආසාදන වලින් බොහෝ ඓතිහාසික පන්සල් වලට අයත් පූජනීය බෝ වෘක්ෂ ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස පිළියම් කරන ලදී.

ප්‍රදර්ශන

කොළඹ, බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති “වස විසෙන් තොර හෙටක්” ප්‍රදර්ශනයේදී පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ පරිසර හිතකාමී පළිබෝධ කළමනාකරණ තාක්ෂණ හා වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් මහජනතාවට ආදර්ශනය කර පැහැදිලි කරන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- 1999 අංක 35 දරණ පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම

- ස්ථීර බෝග සායන වැඩසටහන ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- වී, එළවළු හා පලා එළවළු සඳහා සමෝධානික පළිබෝධ කළමනාකරණය (IPM) හා යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- වල් නාශක නියමු පරිමාණ පරීක්ෂාව.
- ජලජ වල් පැළෑටි සඳහා ජෛව පාලන වැඩසටහන
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ගොවිපළ වල බීජ ගබඩා ධූමායනයට තාක්ෂණික සහය.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පරිශ්‍රයේ වේයන් පාලනයට තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ.
- කුඹුරුවල මීයන් පාලනයට තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ
- ආක්‍රමණික වල් පැළෑටි පාලනයට තාක්ෂණික සහය
- අනතුරුදායක කෘෂිකාර්මික පළිබෝධ ගැටළු පාලනයට තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ
- පළිබෝධ නිරීක්ෂණ වැඩසටහන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ශාකසාර පළිබෝධනාශක භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- පූජනීය “බෝ” වෘක්ෂ වල පළිබෝධ / රෝග පාලනය.
- කෘෂිකාර්මික ප්‍රදර්ශන වල සජීවී සහභාගිත්වය.

කාර්ය මණ්ඩලය

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය - ගන්නොරුව

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01	-
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	09	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	02	00
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	11	01
වැඩසටහන සහකාර (කෘෂිකර්ම)	01	01
සංවර්ධන නිලධාරී	02	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	05	05
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	04	04
රියදුරු	05	05
ලොරි පවිත්‍රකරු	01	01
මුරකරු	02	02
කම්කරු	07	05
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	01
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01	01
එකතුව	52	29

පැළෑටි සංරක්ෂණ ඒකකය - මහඉලුප්පල්ලම

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03	01
රියදුරු	01	01
කම්කරු	01	00
එකතුව	06	03

පැළෑටි සංරක්ෂණ ඒකකය - බෝඹුවල

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01	-
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	02	02
කම්කරු	01	00
එකතුව	05	03

2.1.3. පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය - ජේරාදෙණිය

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය (ROP) යනු ශ්‍රී ලංකාවේ පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම සහ නියාමනය සඳහා බලය පවරා ඇති නීතියානුකූල අධිකාරි ආයතනයයි. (1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පනත, 1994 අංක 06, 2011 අංක 31 දරණ සංශෝධිත පනත ප්‍රකාර). එම පනතට අනුව, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ කාර්යභාරය වනුයේ (කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට වගකියන ආයතනයකි) ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදිත සහ ආනයනික පළිබෝධනාශක නියාමනය කිරීම, එම පළිබෝධනාශකවල තත්ත්වය සහ ඒවා ආරක්ෂිතව භාවිත කිරීම පිළිබඳ සහතික වීම සහ කෘෂි නිෂ්පාදනවල උපරිම අවශේෂ ප්‍රමාණය තක්සේරු කිරීම හා ප්‍රකාශයට පත්කිරීම (MRL) යන කාර්යයන්ය.

ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරනු ලබන පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම, ලේබල සහ වෙළඳ දැන්වීම් නියාමනය කිරීම, පළිබෝධනාශක ආනයනකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම, පළිබෝධ පාලන සේවා සහ පළිබෝධනාශක වෙළඳුන් ලියාපදිංචි කිරීම, ආනයනික පළිබෝධනාශක වල ගුණාත්මක තත්ත්වය අහඹු ලෙස පරීක්ෂා කිරීම සහ කෘෂි නිෂ්පාදනවල පළිබෝධනාශක අවශේෂ පරීක්ෂා කිරීම යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් පෙනී සිටීම සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ සමස්ත කාර්ය ප්‍රමාණය ක්‍රමිකව ශක්තිමත් කර ඇත. පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් කළමනාකරණය කරනු ලබන පළිබෝධනාශක නියාමන කාර්යයන්, පළිබෝධ ලියාපදිංචි කිරීම මගින් නියාමනය කිරීම සහ පසු ලියාපදිංචි ක්‍රියාවලීන් වශයෙන් කොටස් දෙකකට වර්ගීකරණය කෙරේ. කෙසේවුවද, දිවයින

තුල සාධනීය වශයෙන් සහ පළිබෝධනාශක සම්පූර්ණයෙන් නියාමනය කිරීම සඳහා, කාර්යාල තුල ලියාපදිංචි කිරීමට සමානව හෝ ඊට වඩා කඩිනම් ලෙස පසු නියාමනය සිදු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කාර්යයකි. පළිබෝධනාශක සංයෝග සහ නැවත ඇසුරුම් කිරීමේ කම්මල් අධීක්ෂණය කිරීම, ගබඩා සහ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන, අනවසර ක්‍රියාකාරකම් හඳුනාගැනීම සහ නීතිමය පියවර ගැනීම, පළිබෝධනාශක තත්ත්ව විශ්ලේෂණය කෘෂි නිෂ්පාදන වල පළිබෝධ අවශේෂ විශ්ලේෂණය කිරීම, ආහාර සඳහා නීතිමය වශයෙන් අනුමැතිය ලබා දී ඇති උපරිම අවශේෂ ප්‍රමාණ නියම කිරීම, පළිබෝධනාශක විෂවීම අධීක්ෂණය කිරීම ආදී පශ්චාත් ලියාපදිංචි කටයුතු අයත් වේ.

මීට අමතරව, නව අභියෝගාත්මක සංවර්ධන කටයුතු බොහෝ ප්‍රමාණයක් නිරන්තර අවධානයට ලක් වූ අතර, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ පවත්නා වර්තමාන පහසුකම් භාවිත කරමින් ඉතා අරපිරිමැස්මෙන් එම කටයුතු කළමනාකරණය කරන ලදී. එවැනි අභියෝගාත්මක කාර්යයන් අතර පළිබෝධනාශක ඇසුරුම් බැහැර කිරීම, පළිබෝධනාශක වල බැර ලෝහ නිර්ණය කිරීම, MRL පරීක්ෂණ පිළිබඳ නිරන්තර වැඩසටහන් පැවැත්වීම, පළිබෝධනාශක අලෙවි කිරීම සහ ක්ෂේත්‍රයේ භාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලයලත් නිලධාරීන් හරහා නියාමන කටයුතු සිදුකිරීම, පනත උල්ලංඝනය කරන්නන්ට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීම ඇතුළත් වේ.

මිනිස් සෞඛ්‍යයට සහ පරිසරයේ වෙනත් ජීවිත කෙරෙහි හානිදායක පළිබෝධනාශක වල ගුණාත්මක තත්ත්වය සහ අපද්‍රව්‍ය අඩංගුවීම පිළිබඳ පළිබෝධනාශක කාර්යාල විසින් පරීක්ෂණයට භාජනය

නොකරන්නේ යැයි සමාජය දෝෂාරෝපණයට ලක් කර ඇත. ඒවාට කෙටි කාලයක් තුළ නිසි විසඳුම් ගනු නොලැබුවොත්, පළිබෝධනාශක නියාමනය කිරීමේ සමස්ත ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ඇති විශ්වාසය බිඳ වැටෙනු ඇත.

එවැනි අංශ ධනාත්මක ලෙස පවත්වා ගැනීමටත්, උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයෙන් දැනට පවත්නා පද්ධතිය කළමනාකරණය කිරීමටත්, මහජනතාව හා පරිසරය වෙනුවෙන් නීතිරීති පවත්වා ගැනීමත් සඳහා අවශ්‍ය යෝජනා රජය වෙත භාර දී ඇත.

අවසාන වගන්තියේ ඉස්මතු කළ ලෙස, හිස් පළිබෝධනාශක භාජන කළමනාකරණය කිරීම, කල් ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක කළමනාකරණය කිරීම සහ බැහැර කිරීම වැනි පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමට යොමු වැඩසටහන් කිහිපයක් සංවිධානය කිරීමට

තරම් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය ශක්තිමත් විය. වෙනත් සුවිශේෂී වැඩසටහන් සහ ජයග්‍රහණ පිළිබඳ නිදසුන් කිහිපයක් ඇත. කාර්යාල පරිශ්‍රය තුළ අංශ විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා කටයුතු සැලසුම් සකස් කිරීම, දේශීය ජීව විද්‍යාත්මක පළිබෝධනාශක සඳහා ලියාපදිංචි කිරීමේ පටිපාටි සකස් කිරීම, දැඩි අවධානම් සහිත පළිබෝධනාශක නියාමනය කිරීම, ISO / IEC 17025:2005 ජාත්‍යන්තර ඇගයුමට සහභාගි වී රසායනාගාර විශ්ලේෂණ ප්‍රමිතිකරණය ඉහළ නැංවීම; රසායනාගාර ප්‍රතිසම්පාදනය; ආරක්ෂිත උපකරණ භාවිත කිරීම් සඳහා මූලපිරීම; පළිබෝධනාශක පිළිබඳ පුහුණු කිරීම් සහ දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු කිරීම; ශ්‍රී ලංකාවේ පළිබෝධනාශක සහ අවශේෂ කළමනාකරණ පද්ධති පිළිබඳ, දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර විගණන සඳහා සහභාගි වීම.

අයවැය

විවිධ වැය ශීර්ෂ යටතේ ලද වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන හා දරන ලද වියදම් පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

වගු අංක 2.1.3.1 : වාර්ෂික ඇයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)	අදායම (රු.)
පුනරාවර්තන	4,313,799	4,023,875	93	
මූලධන	2,405,000	1,772,698	74	
ශ්‍රී ලංකාවේ පළිබෝධනාශක වලින් ඇතිවිය හැකි අහිතකර බලපෑම අවම කිරීම. (විශේෂ ප්‍රතිපාදන)	5,000,000	4,994,790	100	
1. ලියාපදිංචි ගාස්තු	-	-		7,542,500
2. නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු	-	-		416,000
3. පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවන්ගේ බලපත්‍ර ගාස්තු	-	-		803,550
4. පළිබෝධ පාලන සේවා ලියාපදිංචි ගාස්තු	-	-		100,000

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)	අදායම (රු.)
5. පළිබෝධ පාලන සේවා අළුත් කිරීමේ ගාස්තු	-	-		205,000
6. ආනයන බලපත්‍ර ගාස්තු	-	-		684,000
7. සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු	-	-		600,000
8. කෘෂි රසායන අලෙවි කිරීමේ හා තාක්ෂණික සහායක අයදුම්පත් ගාස්තු	-	-		46,600
9. විවිධ	-	-		3,300
එකතුව	11,718,700	10,791,362	92	10,400,950

ප්‍රගතිය

අංකය	විෂය / කාර්යය	සමස්ත වාර්ෂික භෞතික ඉලක්ක	වසර අවසානයේ ප්‍රගතිය	%
01. පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීමේ වැඩසටහන				
1	ලියාපදිංචිය සඳහා අයදුම්පත් භාර ගැනීම	30	20	67
2	නැවත ලියාපදිංචි කිරීම සහ අයදුම්පත් භාර ගැනීම	150	67	45
3	ලියාපදිංචිය සඳහා ලියාපදිංචි ගොනු ඇගයීම	30	56	183
4	නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ අයදුම්පත් ඇගයීම	140	74	53
5	ද්විතියික ලියාපදිංචි කිරීමේ අයදුම්පත් ඇගයීම	140	59	42
6	අනුමැතිය සඳහා ලියාපදිංචි කිරීමේ මූලික සහතිකපත් සැකසීම	280	191	68
7	පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටු රැස්වීම	6	5	83
8	පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුවේ තීරණ දැනුම් දීම සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය සහ සමාගම් අතර සාකච්ඡා පැවැත්වීම	6	1	17
9	පළිබෝධනාශක අනුකමිටු රැස්වීම	18	8	44
10	කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සමග පළිබෝධනාශක පරීක්ෂණ සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධීකරණ කටයුතු (පෞච්ඡ සඵලත්වය)	30	25	83

අංකය	විෂය / කාර්යය	සමස්ථ වාර්ෂික භෞතික ඉලක්ක	වසර අවසානයේ ප්‍රගතිය	%
11	අනුකම්ච සඳහා දත්ත ඇගයීම හා සැකසීම	30	147	490
02. පළිබෝධනාශක ආරක්ෂකාරීව භාවිතය හා විවාරශීලී අලෙවිකරණය සහතික කිරීම හා පළිබෝධනාශක පිළිබඳ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම හා සම්පාදනය සඳහා අදාළ සියළු ඉලක්කගත කාණ්ඩ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන				
1	මාධ්‍ය වැඩසටහන්			
	අ) රූපවාහිනී වැඩසටහන්	2	3	150
	ආ) ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්	6	7	117
	ඇ) මුද්‍රිත වැඩසටහන්	4	2	50
2	පුහුණුව / කෘෂි රසායන අලෙවිය හා තාක්ෂණික සහාය සහතික කිරීම	500	340	68
3	දැනුවත් කිරීම් ප්‍රදර්ශන	3	3	100
4	නඩු කටයුතු පැවරීමේ හා මෙහෙයවීමේ නිලධාරීන් සහ බලයලත් නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	10	7	70
5	අලෙවිකරුවන් පුහුණු කිරීමේ පන්ති	15	16	107
6	පළිබෝධනාශක / ජෛවනාශක ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සංශෝධිත මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම / පළිබෝධනාශක කර්මාන්තයට පැමිණෙන නව කර්මාන්තකරුවන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2	2	100
7	කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව / අනෙකුත් ආයතන මගින් සිදු කරන ලද ආරාධනා මත සම්පත් දායකයින් වශයෙන් සහභාගි වීම	10	51	510
8	ආනයන සංඛ්‍යාලේඛන එක්රැස් කිරීම, සම්පාදනය සහ බෙදාහැරීම (මහ බැංකු, විශ්ව විද්‍යාල, පර්යේෂණ, රජයේ ආයතන ආදිය)	10	18	180
03. අනුකූලතා සමීක්ෂණය සඳහා වූ වැඩසටහන් (නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මකභාවය හා විවිධ පරිසර සංරචකවල ඇති අවශේෂ හා 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනත උල්ලංඝනය කිරීමට එරෙහිව ක්‍රියාමාර්ග)				
1	ආනයන අනුමැතීන් නිකුත් කිරීම	1000	731	73
2	පර්යේෂණ සඳහා ආනයන නියැදි බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	100	78	78

අංකය	විෂය / කාර්යය	සමස්ත වාර්ෂික භෞතික ඉලක්ක	වසර අවසානයේ ප්‍රගතිය	%
3	තත්ත්ව සහතික ඇගයීම	350	282	81
4	අනුමැතිය සඳහා වෙළඳ ප්‍රචාරක ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීම	500	1750	350
5	අනුමැතිය සඳහා වෙළඳ ප්‍රචාරක ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීම	150	143	95
6	කම්මල් පරීක්ෂාව	12	4	33
7	අනුමත කරන ලද නැවත ඇසුරුම් කිරීමේ පහසුකම් හා ගබඩා පරීක්ෂා කිරීම	12	5	42
8	ධුමකරණ පරිශ්‍ර හා ගෘහස්ථ පළිබෝධ පාලන ක්‍රියාකරුවන් පරීක්ෂා කිරීම	30	7	23
9	පළිබෝධ පාලන සේවා ලියාපදිංචි කිරීම	10	10	100
10	හිස් බදුන් අපහරණය සඳහා වැඩසටහන් සැකසීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම	2	9	450
11	අලෙවි මධ්‍යස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම	20	29	145
12	ක්ෂේත්‍ර පැමිණිලි	6	12	200
13	නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග	4	10	250
14	වගකීමේ පදනම මත නිරෝධායන හා නැව්ගත කිරීමට පෙර සිදු කළ ප්‍රතිකර්ම සඳහා මෙතිල් බ්‍රෝමයිඩ් (CH_3Br) සපයා ගැනීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම.	150	109	73
15	අයදුම්පත් භාර ගැනීම සඳහා යෝග්‍ය වන්නේ දැයි දැන ගැනීම පිණිස පරීක්ෂණ වාර්තා ලබා ගැනීම සඳහා වූ නියැදි වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය සහ අනෙකුත් ආයතන වෙත යැවීම	25	15	60
16	අලෙවිකරු පුහුණු සහතික නිකුත් කිරීම	450	656	146
17	අලෙවිකරුවන් සඳහා සහතික නිකුත් කිරීම	2000	1461	73
18	බඩු තොග පාදකව නියැදිවල තත්ත්ව විශ්ලේෂණය අනුව ඇසුරුම් නිශ්කාෂණ නිකුත් කිරීම	150	209	139

අංකය	විෂය / කාර්යය	සමස්ථ වාර්ෂික භෞතික ඉලක්ක	වසර අවසානයේ ප්‍රගතිය	%
19	සම්මිශ්‍රණ විශ්ලේෂණය	400	475	119
20	අවශේෂ විශ්ලේෂණ සංඛ්‍යාව*	200	348	174
21	බැර ලෝහ විශ්ලේෂණ සංඛ්‍යාව**	400	515	129
22	පළිබෝධනාශක අපවිත්‍රකාරක සම්බන්ධයෙන් අහඹු ලෙස පරීක්ෂා කර බැලීම	12	2	17
23	පළිබෝධ පාලන වැඩසටහන් සඳහා සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක නිකුත් කිරීම සඳහා ලිපි	700	819	117
24	යුරෝපීය සංගමය (EU) මගින් නිකුත් කරන ලද නියෝග (පළිබෝධනාශක අවශේෂ පිළිබඳ) ඇගයීම	7	3	43
25	යුරෝපා හවුල වෙත අපනයනය කිරීමට අපේක්ෂිත ශාක අනුසාරයෙන් සැකසූ ආහාරවල පළිබෝධනාශක පාලනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇගයුම් කිරීමට යුරෝපා සංගමයේ විගණන කණ්ඩායම ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීම			
25.1	ක්ෂේත්‍ර පිරික්සීම	30	39	130
25.2	නියැදි එක්රැස් කිරීම / නියැදි විශ්ලේෂණය	50	93	186
26	අනෙකුත් කටයුතු (ක්ෂේත්‍ර සම්ක්ෂණ වැනි)	4	56	1400
අවශේෂ විශ්ලේෂණ සංඛ්‍යාව*, බැර ලෝහ විශ්ලේෂණ සංඛ්‍යාව**= සමීක්ෂණ සංඛ්‍යාව				
04. දෙපාර්තමේන්තුව තුළ හා දෙපාර්තමේන්තු අතර ආයතනික රැස්වීම් වලදී තාක්ෂණික විශේෂඥයින් සාමාජිකයන් / සම්පත් දායකයන් වශයෙන් සහභාගි වීම සඳහා වැඩසටහන්				
1	මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ඕසෝන් ඒකකය	4	2	50
2	බාසල්, මොන්ට්‍රියල්, ස්ටෝක්හෝම්, රොටර්ඩෑම් සම්මුති	2	9	450
3	රේගු දෙපාර්තමේන්තුව	2	2	100
4	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය	4	11	275
5	කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය	4	15	375
6	ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය	3	5	167
7	ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය	2	2	100

අංකය	විෂය / කාර්යය	සමස්ත වාර්ෂික භෞතික ඉලක්ක	වසර අවසානයේ ප්‍රගතිය	%
8	මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය/ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	4	12	300
9	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතිකරණ ආයතනය	2	7	350
10	වෙනත්	6	28	467

05. ආදායම් උත්පාදනය සඳහා වූ වැඩසටහන්

1	කෘෂි රසායන අලෙවි සහ තාක්ෂණික සහායකයින් සඳහා ගාස්තු (ASTA)	රු. 100ක චෙක්පත් 750	(466) 46,600.00	62
2	පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවන් සඳහා සහතික ලබාදීමේ ගාස්තු (පළිබෝධනාශක අලෙවි මධ්‍යස්ථාන)	රු. 550.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත් 2000	(1461) 803,550.00	73
3	ආනයන අනුමැතිය සඳහා බලපත්‍ර ගාස්තු	රු. 1000.00ක මුදල් ඇණවුම් චෙක්පත් 1000	(684) 684,000.00	68
4	සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක සඳහා පිරවුම් ගාස්තු	රු. 6500.00ක මුදල් ඇණවුම් චෙක්පත් 10	(4) 26,000.00	40
5	සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක සඳහා ලියාපදිංචි ගාස්තු	(60) රු. 4,000.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත්	(6) 24,000.00	10
6	සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක සඳහා නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු	(10) රු. 4,000.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත්	(14) 56,000.00	140
7	සාමාන්‍ය / ගෘහස්ථ පළිබෝධනාශක ගොනුගත කිරීමේ ගාස්තු	(60) රු. 68,500.00 (5)ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත් + රු. 75,000.00 (88)	(73) 342,500.00 + 5,100,000 = 5,442,500.00	122
8	සාමාන්‍ය / ගෘහස්ථ පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු	රු. 25,000.00ක මුදල් ඇණවුම් චෙක්පත් 60	(82) 2,050,000.00	137

අංකය	විෂය / කාර්යය	සමස්ත වාර්ෂික භෞතික ඉලක්ක	වසර අවසානයේ ප්‍රගතිය	%
9	සාමාන්‍ය / ගෘහස්ථ පළිබෝධනාශක ගොනුගත කිරීමේ ගාස්තු	රු. 4000.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත් 60	(90) 360,000.00	150
10	පළිබෝධ පාලනය කිරීමේ සේවා සඳහා ලියාපදිංචි ගාස්තු	රු. 20,000.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත් 20	(5) 100,000.00	25
11	පළිබෝධ පාලන සේවා නැවත ලියාපදිංචි ගාස්තු	රු. 5,000.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත් 20	(41) 205,000.00	205
12	සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීමේදී ගොනුගත කිරීමේ ගාස්තු	රු. 50,000.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත් 10	(3) 150,000.00	30
13	සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු	රු. 50,000.00ක මුදල් ඇණවුම් / චෙක්පත් 10	(9) 450,000.00	90
14	විවිධ		3,300.00	
එකතුව			10,400,950.00	

පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචිය

පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම විද්‍යාත්මක පදනමක් මත පිහිටි නීතිමය මෙන්ම පරිපාලනමය ක්‍රියාවලියකි. එමඟින් පළිබෝධනාශක නිෂ්පාදනයක් භාවිතා කිරීමත් හා බැඳී පුළුල් විවිධත්වයකින් යුත් බලපෑම් සහ මානව සෞඛ්‍ය හා පරිසරය කෙරෙහි ඇති විය හැකි බලපෑම් තක්සේරු කෙරේ. පළිබෝධනාශක කළමනාකරණයේ දී ඒවා ලියාපදිංචි කිරීම වැදගත් පියවරකි. එයට හේතු වන්නේ කුමන පළිබෝධනාශක නිෂ්පාදන කුමන අරමුණු උදෙසා භාවිතා කිරීමට අවසර දිය යුතුද යන්න බලධාරීන් හට මූලික වශයෙන් තීරණය කිරීමට හැකිවන බැවින් හා ඒවායේ තත්ත්වය, භාවිතා කළ යුතු අනුපාත, ඉල්ලීම්, ලේබල් කිරීම්, ඇසුරුම් කිරීම් හා වෙළඳ ප්‍රචාරක කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ද පාලනයක් ඇති කිරීමට හැකි වන බැවිනි. එමගින්, පාරිභෝගික යහපත සැලසෙන්නේ ද යන්න මෙන්ම

පරිසරය හොඳින් ආරක්ෂා වන්නේ ද යන්න තහවුරු වේ. ක්‍රමවත් කාලසටහනකට අනුව (වසර තුනෙන් තුනට) අනිවාර්යයෙන් පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම හා නැවත ලියාපදිංචි කිරීම් රට තුළ පළිබෝධනාශක කළමනාකරණයේ දී සැලකිය යුතු විශේෂත්වයක් දරණ කටයුත්තකි. මීට අමතරව, පළිබෝධනාශක ඒවා අරමුණු කරන ලද කාර්ය සඳහා පමණක් භාවිතා වන්නේ යැයි සිදු කෙරෙන උපකල්පනයට යටත්ව ලියාපදිංචි කරන අතර එලෙස භාවිතය මානව සෞඛ්‍යයට හෝ පරිසරයට අයුතු බලපෑමක් ඇති නොකරන බව සනාථ කරන්නේ යැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

කිසියම් පළිබෝධනාශකයක් වාණිජ වශයෙන් භාවිතා කිරීමට පෙර එය මිනිසුන් කෙරෙහි හෝ අරමුණු නොකරන ලද ජීවීන් ද ඇතුළත්ව වන ජීවීන් කෙරෙහි හෝ අහිතකර බලපෑම් ඇති කරන්නේ දැයි තීරණය කිරීම පිණිස හෝ කාන්දුවීමකින්,

මතුපිට ගලා යෑමෙන් හෝ සුළඟේ ගසාගෙන ගොස් තැන්පත් වීමෙන්, මතුපිට ජලය හා භූගත ජලය අපවිත්‍ර වීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා පවතින්නේදැයි දැන ගැනීම පිණිස පරීක්ෂණ කීපයක් සිදු කෙරේ. (නැතහොත් වැඩිම විශ්වසනීයත්වයක් සහිත මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ලියාපදිංචිවන්නන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද විද්‍යාත්මකව පිළිගත් දත්ත තක්සේරු පාදක කර ගනී).

පළිබෝධනාශක භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ගත් කල ශ්‍රී ලංකාව ආසියානු රටවල් අතර පහළම ස්ථානයේ පසුවන රටවල් අතුරින් එකකි. පළිබෝධනාශක සාමාන්‍ය භාවිතය පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛණවලට අනුව, වගාවට යෝග්‍ය ඉඩම් හෙක්ටයාරයකට සක්‍රීය ද්‍රව්‍ය ග්‍රෑ. 0.308ක් යොදා ගනු ලැබූවද සක්‍රීය වශයෙන් වගාකරනු ලබන ඉඩම් සඳහා හෙක්ටයාරයකට සක්‍රීය ද්‍රව්‍ය කි.ග්‍රෑ.1.056ක් යොදා ගැනින. මෙම තත්ත්වය සැසඳීම සඳහා, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ වගාවට යෝග්‍ය ඉඩම් හෙක්ටයාරයකට සක්‍රීය ද්‍රව්‍ය ග්‍රෑ. 998ක්ද චීනය සහ ජපානය සඳහා පිළිවෙලින් ග්‍රෑ. 4.676ක් සහ කි.ග්‍රෑ. 5.947ක් ලෙස යොදා ගනු ලැබීය. (www.wikipedia.org pesticides). පළිබෝධනාශක ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධ දත්තවලට අනුව ආනයනික

පළිබෝධනාශක 59%ක අඩුවීමක් පවතින බව වාර්තා වී ඇත. එනම්, 2013 දී මො.ටො. 6,843 හා 2015 දී මො.ටො. 2,825 ලෙසය. මෙසේ ආනයනවල හදිසි අඩුවීමකට හේතුවූයේ Chlorpyrifos, Carbaryl, Carbofuran, Propanil සහ Glyphosate වැනි ඉහළ ධාරිතාවක් සහිත පළිබෝධනාශක දැඩි පාලනයකට යටත් කිරීමයි.

පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීමේ තත්ත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ ලියාපදිංචි පළිබෝධනාශක 647 අතුරෙන් මෙරට වාණිජමය වශයෙන් භාවිත වන සක්‍රීය පළිබෝධනාශක ද්‍රව්‍ය 190ක් පමණ තිබේ. සියළු සක්‍රීය පළිබෝධනාශක ද්‍රව්‍ය අතුරෙන් සක්‍රීය ද්‍රව්‍ය 107ක් කෘෂිකර්මාන්තයේදී භාවිතා කරනු ලබන අතර 2016 දෙසැම්බර් වන විට ඒ හා සම්බන්ධ ලියාපදිංචි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය 459ක් විය. නිෂ්පාදිත පළිබෝධනාශක ආනයනය පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක දත්ත අනුව පැහැදිලි වනුයේ, කෘමිනාශක මො.ටො. 1759.06ක්, වල්නාශක මො.ටො. 2862.74ක් සහ දිලීරනාශක මො.ටො. 1233.8ක් 2015 වසරේදී ආනයනය කළ බවයි. (වගු අංක 2.1.3.2)

වගු අංක 2.1.3.2: 2010 - 2015 කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරන ලද නිෂ්පාදිත සහ කාර්මික ශ්‍රේණියේ පළිබෝධනාශක (මො.ටො)

පළිබෝධනාශක වර්ගය	වර්ෂයේ ප්‍රමාණය (මො.ටො)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
කාර්මික ද්‍රව්‍ය						
කෘමිනාශක	144.38	90.5	63.32	88.22	34.48	115.84
වල්නාශක	1,605.58	1,118.94	377.8	197.06	705.4	751.7
දිලීරනාශක	2	0.4	0.75	0	0	0
සංයෝග						
කෘමිනාශක	1,843.95	1,712.58	959.37	1,243.46	702.91	1,759.06
වල්නාශක	5,366.63	5,031.05	4,753.01	5,958.32	4,081.83	2,862.74
දිලීරනාශක	1,048.02	949.40	776.44	987.15	935.92	1,233.8

1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනතේ 9 වන වගන්තිය යටතේ පනවා ඇති අවශ්‍යතා අනුව, 2016.11.24 දින අංක 1994/71 දරණ රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙන්, ලියාපදිංචි පළිබෝධනාශකවල සම්පූර්ණ වාර්තාවක් සකස් කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. 2002 වසරේදී අවසාන වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මෙම ලේඛණය මගින් සාමාන්‍ය පළිබෝධනාශක (සක්‍රීය ද්‍රව්‍ය 107ක් නියෝජනය කරමින් නිෂ්පාදන 459ක්) ගෘහස්ථ පළිබෝධනාශක (සක්‍රීය ද්‍රව්‍ය 27ක් නියෝජනය කරමින් නිෂ්පාදන 66ක්) සහ සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක (සක්‍රීය ද්‍රව්‍ය 56ක් නියෝජනය කරමින් නිෂ්පාදන 122) යන නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රථම මට්ටමේ අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම අනුව, එම නිෂ්පාදනවල අවදානම මත පදනම්ව, එකී ප්‍රකාශය මගින් එකී නිෂ්පාදනය සඳහා නීතිමය වලංගුභාවය ලබා දී ඇත.

2016 වර්ෂය තුල, ලියාපදිංචි කිරීමේ ඉල්ලුම්පත් 56ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. (වගුව 2.1.3.3.) මෙම ක්‍රියාවලිය තුල, ලැබූ ලියාපදිංචි ඉල්ලුම්පත් අනුව අදාළ තොරතුරු සහ ලේඛන පරීක්ෂා කරන ලදී. 2016 වසර තුල, මෙම ක්‍රියාවලියෙන් ඉපයූ මුළු ආදායම රු.7,542,000කි.

නිෂ්පාදන තක්සේරු හා නව පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම

වෙළඳපලෙහි ඇති අධි අවදානම් සහිත නිෂ්පාදන ඉවත් කිරීමට උපකාරී වන, පරීක්ෂාකාරී සහ පරිසර හිතකාමී පළිබෝධනාශක හඳුනාගෙන, දේශීය අත්හදා බැලීම් සඳහා පූර්ව ඇගයීමට ලක්කරමින්, ඒවා ප්‍රවර්ධනය කරන ලදී. පළිබෝධනාශක සම්මිශ්‍රණ හතක් (7) ක් මෙම වසර තුල අගයන ලද අතර නිෂ්පාදන තුනක් (3) ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා වූ දැඩි ඇගයීම් නිර්ණායක සමග අනුගත විය. (වගුව 2.1.3.3)

වගුව 2.1.3.3.: 2016 වසර තුල ලියාපදිංචිය සඳහා පළිබෝධනාශක ඇගයීමේ සමස්ත තත්ත්වය.

කාණ්ඩය	ලියාපදිංචි තත්ත්වය	
	කිරීමේ	සංඛ්‍යාව
නව පළිබෝධනාශක	ඇගයීම අවසන් කරන ලද	07
	ලියාපදිංචියට අවසර දෙන ලද	03
භාවිතයේ පවතින පළිබෝධනාශක	ඇගයීම අවසන් කරන ලද	49
	ලියාපදිංචියට අවසර දෙන ලද	49

කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම පිණිස Imazethapyr 10% SC, Triafamone 20% SC, Nicosulfuron 4% SC, Fenpyroximate 5% EC & Bistrifluron 10% EC යන ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ III වන පන්තියේ සහ ඊට පහළ අනතුරුදායක කාණ්ඩවලට අයත් නව පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. කෙසේවුවද, Fenpyroximate 5% EC, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අධික අනතුරුදායක II වන කාණ්ඩයට ඇතුළත් පළිබෝධනාශකයක් වන බැවින්, ලියාපදිංචිය සඳහා විශේෂ සාධාරණීකරණයක් කිරීම අවශ්‍ය වේ. කීට විද්‍යා සේවා කණ්ඩායමේ සම්බන්ධීකාරකවරයා විසින් සිදුකරන ලද සාධාරණීකරණය මත පදනම්ව, වී වගාවේ මයිටාවන් පාලනය කිරීම සඳහා Fenpyroximate 5% EC ලියාපදිංචිය සඳහා අවසර ලබාදෙන ලදී. වී වගාවේ කරල් මයිටාවන් (කොපු මයිටා) පාලනය කිරීම පදනම් කරගනිමින් මෙම සාධාරණීකරණය සිදු කළ අතර, වී වගාවේ මයිටා පාලනය සඳහා වර්තමානය වන විට ප්‍රොෆොතොෆොස් (ලෝක ආහාර

සංවිධානයේ අනතුරුදායක පංතිය II, ඕගැනෝෆොස්පේට් කාණ්ඩයට අයත්) තාවකාලිකව නිර්දේශ කර ඇති බව වාර්තා වන අතර, වෙළඳපලේ ඇති අනෙකුත් මයිටානාශක වනුයේ Sulphur 80 WP සහ Abamectin 1.8 EC ය. පාරිසරික බලපෑම් මට්ටම අනුව (EIQ) මෙම පළිබෝධනාශක 4 සංසන්දනය කිරීමෙන් ලත් දත්ත මත පදනම්ව, වී වගාවේ මයිටාවන් (කොපු මයිටා) පාලනය කිරීම සඳහා ඉතා ආරක්ෂිතම පළිබෝධනාශකය ලෙස නිර්දේශ කර ඇත්තේ Fenpyroximate 5% EC ය.

ලියාපදිංචි කිරීමේ ගැටළුවලදී වෙනත් ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසාර පළිබෝධනාශක කළමනාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී, පළිබෝධනාශක පිළිබඳ පූර්ව ඇගයීම් කටයුතු සිදු කිරීම ඉතා තීරණාත්මක කටයුත්තකි. විවිධ නිෂ්පාදන ප්‍රභේද වන කෘෂි, මහජන සෞඛ්‍ය, කාර්මික පළිබෝධනාශක යන අංශ සම්බන්ධ තාක්ෂණික අනු කමිටු, පාරිභෝගික පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් මූලික පරීක්ෂණ සිදුකිරීම සහ අනුමත කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලනය කිරීමේ පනතේ (1994 අංක 06 දරණ පනත, 2011 අංක 31 දරණ පනත මගින් සංශෝධිත) 5 (1) 6 වගන්තියෙන් පවරා ඇති බලතල ප්‍රකාර, මෙම අනු කමිටු ස්ථාපිත කර ඇත. අනු කමිටුවල සුමට ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා, 2016 වසරේ නොවැම්බර් මාසයේදී පැවති රැස්වීම් වලදී, යොමු කිරීමේ අනුදේශ (TOR) සහ පොදු නීති අනුව පැහැදිලි නියෝග සම්පාදනය කරනු ලැබිණි. වාර්ෂිකව රැස්වීම් 3ක් හෝ 4ක් පැවැත්වීම සඳහා අනු කමිටු වෙත නියෝග ලැබිණි. කෙසේවුවද, කාලීන අවශ්‍යතා සහ කරුණු මත පදනම්ව, 2016 වසරේදී කෘෂිකාර්මික (ApeSC) අනු

කමිටුව එහි 20 වන සැසියේ සිට 23 දක්වා රැස්වීම් පවත්වන ලදී. මහජන සෞඛ්‍ය අනු කමිටුව (PHPeSC) 11 සහ 12 වන රැස්වීමත්, කාර්මික පළිබෝධනාශක අනුකමිටුව (IPeSC) එහි 7 වන රැස්වීමත් 2016 වසරේදී පවත්වන ලදී.

මෙම වසර තුළදී, පාරිභෝගික පළිබෝධනාශක ඉල්ලුම් පත්‍ර 147ක් පරීක්ෂාවට භාජනය කිරීම සඳහා අදාළ අනු කමිටු වෙත නියමු කරනු ලැබීය. මූලික පරීක්ෂණ මට්ටමේදී අයදුම් පත්‍ර 39ක් තාක්ෂණික අනු කමිටු විසින් (ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීය, අයදුම් පත්‍ර 3ක් පිළිගත නොහැකි සෞඛ්‍යමය උපද්‍රව හේතුවෙන්ද (උදා: උග්‍ර මී මැසි විෂ), අයදුම් පත්‍ර 21ක් ප්‍රමාණවත් විකල්ප තිබීම නිසා ප්‍රමුඛතාවය අඩුවීම හේතුවෙන් ද, අයදුම් පත්‍ර 3ක් පිළිගත නොහැකි සෞඛ්‍යමය අවදානම් හේතුවෙන්ද (උදා : II පංතියේ උග්‍ර අවදානම ආදිය) 12ක් සමාලෝචන කටයුතු සඳහා පරිපූර්ණ දත්ත නොතිබීම නිසා ද ප්‍රතික්ෂේප විය.

සල්ෆොනිල් යූරියා වල්නාශක අධික ලෙස භාවිතය හේතුවෙන් කුඹුරුවල ඇතැම් වල් වර්ග අතුරින් ප්‍රතිරෝධීතාවයන් පැන නැගීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථා ඇති බව පෙනීයුණි. ගොවිබිම් වල වල් පැළෑටි පාලනය කිරීම සඳහා සල්ෆොනිල් යූරියා වල්නාශකය අසමත් වීම පිළිබඳ ගොවීන්ගෙන් ලද පැමිණිලි හේතුවෙන් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය විසින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති අංශවලින් සහ පළිබෝධනාශක කර්මාන්තයෙන්, පළිබෝධනාශක සීමා කිරීම් හා ප්‍රාදේශීයව නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම් ද ඇතුළත්ව ප්‍රතිරෝධීතාවය කළමනාකරණය කර ගැනීම පිණිස ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා ඉල්ලා සිටියේය. පරිපාටිමය දෝෂ හේතුවෙන් කෘෂි පළිබෝධනාශක අනු කමිටුව APeSC මූලික අත්හදා බැලීම් පිළිනොගත් අතර, සල්ෆොනිල් යූරියා වල්නාශකය නිසා ඇතිවන වල් පැළ

කළමනාකරණ ගැටළු විසඳීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති අංශ මගින් 2016/2017 මහ කන්නය සඳහා සල්ෆොනිල් යූරියා වල්නාශක සියල්ල ආවරණය කරමින් ඒකාබද්ධ ඇගයුමක් යෝජනා කරන ලදී.

පළිබෝධනාශක කළමනාකරණය කිරීමේ තවත් එක් කැපී පෙනෙන අංගයක් වනුයේ, ගෘහාශ්‍රිත කටයුතු සඳහා භාවිතා කිරීමට සැකසූ අධිමාත්‍රා සහිත පළිබෝධනාශක නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීම තහනම් කිරීමයි. නිදසුනක් ලෙස, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නිර්දේශිත මාත්‍රාවට වඩා වැඩි කෘත්‍රිම පයිරිත්‍රොයිඩ් (Pyrethroids) සාන්ද්‍රණයක් අඩංගු කෘමි මර්ධක, දිගු කලක් පවත්නා මදුරු දැල් (LLMN) හඳුන්වා දීම සඳහා වූ යෝජනාවන්හි දී, අනවශ්‍ය මහජන නිරාවරණයක් සහ මදුරු ප්‍රතිරෝධී ගහන බිහිවිය හැකිය. එබැවින්, මහජන සෞඛ්‍ය පළිබෝධනාශක අනුකම්චාව විසින් ඉහත සඳහන් තාක්ෂණික ගැටළු පදනම්ව අයදුම් පත්‍ර 2ක් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීය.

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ජෛව පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා වූ මූලික සමාලෝචනය

කෘෂි නිෂ්පාදනයන්හි සෞඛ්‍යාරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා වූ රජයේ ප්‍රතිපත්තිය සමග, එක්ව රට තුළ ජෛව පළිබෝධනාශක හඳුන්වා දීමට ව්‍යාවසායකත්වය පෙළඹී ඇත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විවිධ සම්භවයන් සහිත ජෛව පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා වූ අවශ්‍යතාවය මත, විශේෂඥ කණ්ඩායමක් විසින් කෙටුම්පත් යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙම කෙටුම්පත් යෝජනා, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේදී 2016 ඔක්තෝබර් 28 වන දින පැවති, ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම පිළිබඳ වූ උපදේශන වැඩමුළුවේදී සහ අදාළ මාර්ගෝපදේශක සමාලෝචන රැස්වීමේදී තවදුරටත් සාකච්ඡාවට භාජනය

විය. ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම පිළිබඳ වූ උපදේශන වැඩමුළුවේදී මෙම කෙටුම්පත් යෝජනා තවදුරටත් සාකච්ඡාවට භාජනය කෙරිණි. “රජයේ පර්යේෂණ ආයතන තුළදී සැහීමකට පත්විය හැකි ආකාරයෙන් ජෛව සාඵලයක ඇගයීම් කටයුතු සිදුකිරීම මත සහ ඊට සමගාමීව රසායනික සංයුතිය විශ්ලේෂණය කිරීමත්, නිසි හඳුනාගැනීමත් මත සිදුකිරීමට නියමිත සාධාරණීකරණය කිරීම තුළ, 1980 අංක 33 දරන පළිබෝධනාශක පාලන පනතේ විශේෂයෙන් සඳහන් අවශ්‍යතා පසුවට පූර්ණ කිරීමේ පොරොන්දුව මත තාවකාලිකව ලියාපදිංචිය සඳහා අවසර දීමට හැකියාව තිබීම” අපේක්ෂා කරමින් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ උපදෙස් මත සහ ඔහු වෙනුවෙන්, දේශීය ජෛව පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් සපයන ලද මූලික දත්ත සමාලෝචනය කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත්කරන ලදී. ශාක සංසටක (පැළෑටි සාර) සහ ජෛව පාලන ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් සමන්විත වූ නිෂ්පාදන සම්බන්ධ මූලික දත්ත පැකේජය පරීක්ෂාවට භාජනය කිරීම ප්‍රමුඛ කාරණයක් බවත් වර්තමාන තත්ත්වයන් යටතේ නිෂ්පාදන සංයුතිය සහ රසායනික නිරවද්‍යතාවය ඉතා ප්‍රමුඛ කරුණක් වන බවත් අවධාරණය කර සිටියේය.

ඉහළ අවදානමක් සහිත පළිබෝධනාශක ඉවත් කිරීම

2016 සැප්තැම්බර් 28 වන දින පැවති 81 වන පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශන කමිටුවේදී (PeTAC) ගත් තීරණ අනුව, 2017 ජනවාරි මස සිට 2019 දෙසැම්බර් දක්වා වාර්ෂිකව 25%ක කෝටාවකින් අවකරණය වන පරිදි Diazinon ආනයනික සීමා ක්‍රියාත්මක කිරීමට පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය වෙත බලය පවරන ලදී. 2014-2016 කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවට එක් එක් ලියාපදිංචිකරුවකු විසින් ආනයනය කරන

ලද Diazinon ප්‍රමාණයේ සාමාන්‍යය මත පදනම්ව, එක් එක් ලියාපදිංචිකරුවකු වෙත දෙනු ලබන කාර්මික දාමය සහ සංයෝජිත Diazinon (50%) උපරිම වාර්ෂික කෝටාව තීරණය කරන ලදී. එම තීරණය, පිළිකා පිළිබඳ පර්යේෂණ සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර නියෝජිතයන්ගේ 2A කාණ්ඩයේ Diazinon ලැයිස්තුගත කිරීම (බොහෝ විට රසායනික ක්‍රියාකාරීත්වය මගින් මිනිසුන් හට පිළිකාකාරක වීම මත) සහ මහජනතාව සඳහා ආරක්ෂාකාරී පළිබෝධනාශක භාවිතයට දිරිගැන්වීම මත පදනම් විය.

පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුව එහිදී සැලකිල්ලට භාජනය කරන ලද්දේ, නිර්දේශිත, ප්‍රධාන පෙලේ කෘමීන් සඳහා ප්‍රමාණවත් අයුරින් කෘමිනාශක විකල්ප පවතින බවත්, යම් හෙයකින් එම අවස්ථාව ගිලිහුනහොත්, ඕනෑම ප්‍රධාන / කෘමි පළිබෝධකයන් සඳහා අඩු අවදානම් පළිබෝධනාශක නිර්දේශ කිරීමෙන් එම අලාභය මග හරවා ගත හැකි බවත්ය. මීට අමතරව, පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුව Chlorpyrifos, Carbofuran සහ Carbaryl යන පළිබෝධනාශක ඉතා විෂ සහිත වීම සහ අතීතයේදී ඉහළ මාත්‍රාවකින් භාවිත කළ බැවින්, එම පළිබෝධනාශක තහනම් කිරීම සඳහා 2016 ඔක්තෝබර් රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙන් විධිමත් ලෙස අවසර ලබා දෙන ලදී. එම නිතිය, 2016.12.28 දිනැති අංක 1999/33 දරණ රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි.

අධි අවදානම් සහිත පළිබෝධනාශක කළමනාකරණය

Krismat 75% සීමාකරන ලද භාවිතය (Ametryn 73.1% WG Trifloxysulfuron Sodium 1.8%ක් අඩංගු ලියාපදිංචි අංක M710000 යටතේ වූ නිෂ්පාදනය)

2016 වර්ෂයේ අගෝස්තු මාසයේදී, ශ්‍රී ලංකාවේ අධි අවදානම් සහිත පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් පෙර නොවූ විරු යෝජනාවක් ලෙස Krismat 75% WG පළිබෝධනාශකය මත පදනම් වෙමින්, පළිබෝධනාශක අලෙවි කිරීමේදී සහ බෙදාහැරීමේදී ප්‍රලේඛණයක් මත පදනම් වූ ක්‍රියාවලියක් හඳුන්වා දීමට පියවර ගනු ලැබීය. මෙම ක්‍රියාවලියට මුල පිරීම සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් පහත සඳහන් ප්‍රාරම්භක පියවර යෝජනා කරනු ලැබීය.

1. පර්යේෂණ ආයතනය මගින් සහතික කරන ලද ඉලක්කගත පාරිභෝගික නාම ලේඛණය (නම, සම්පූර්ණ ලිපිනය සහ ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය)
2. හැඳුනුම්පත් ආකෘතියක් (සහතික කරන ලද අලෙවි මධ්‍යස්ථාන වලින් නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමේදී නිකුත් කළ යුතු වන අතර, එය පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබේ)
3. වෙළෙන්දන් සහ බෙදාහැරීමේ ස්ථාන පිළිබඳ නාම ලේඛණය (නම, සම්පූර්ණ ලිපිනය, දුරකථන අංකය ආදිය)
4. අලෙවියේදී සහ නිකුත් කිරීමේදී අලෙවිකරුවන් විසින් අදාළ වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා වාර්තා සටහන් ආකෘතියක්.

ශ්‍රී ලංකාවේ උක් වගාව සඳහා Krismat 75% WG පමණක් සීමාකාරී වශයෙන් භාවිත කිරීමේදී, එය ලෝක සෞඛ්‍ය

සංවිධානයේ අවදානම් II වන පංතියේ පළිබෝධනාශකයක් වීම නිසා Krismat 75% WG ලියාපදිංචි කිරීමේදී මෙම පියවර ගනු ලැබීය.

ආනයනික Marshall 20 SC (Carbosufan 20% SC) වාර්ෂිකව කිලෝලීටර 155ක් ලෙස සීමාකිරීම

දිවයින තුළ පළිබෝධනාශක භාවිතය ආරක්ෂිතව සිදු කිරීම පරිපූර්ණ කිරීම සඳහා, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය එහි අන්තර් තීරණය ලෙස Carbosulfan 20% SC ආනයනයේදී වසරකට කිලෝ ලීටර 155 උපරිම සීමාව ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළේය. (ජනවාරි 01 සිට දෙසැම්බර් 31 දක්වා) මෙම සීමාව පදනම් කරගනිමින් මෙම අවුරා තැබීමේ තීරණය ගනු ලැබුයේ පසුගිය වසර දෙක තුළ (2014-2015) දිවයිනට ආනයනය කරන ලද මෙම පළිබෝධනාශක පරිමාවේ සාමාන්‍යය සැලකිල්ලට ගනිමිනි. එහිදී, 2016 මාර්තු සිට පවත්නා නිර්දේශවලදී සුදු මැස්සා, මර්ධනය කිරීම සඳහා වූ ඉවත් කරන ලද නිර්දේශ පිළිබඳ සැලකිල්ල යොමු කොට නොතිබිණි.

Glufosinate Ammonium තහනම් කිරීම

Glufosinate Ammonium 150 ග්‍රෑ/ලී SL (Basta®) 1994 සිට තේ සහ උක් වගාව සඳහාම වූ, ස්පර්ශ ක්‍රියාකාරී පශ්චාත් නිර්ගමන වල් නාශකයක් ලෙස නිර්දේශ කරන ලදී. Basta®, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ II වන පංතියේ අවදානම් කාණ්ඩයේ පළිබෝධනාශකයක් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති අතර (වෙළඳපොළෙන් කෙලින්ම මිලදී ගත හැකි පළිබෝධනාශක අතර පවත්නා වැඩිම අවදානම් සහිත පළිබෝධනාශක වර්ගීකරණය), එම පළිබෝධනාශකය මගින් එය ක්ෂේත්‍රයේ භාවිතා කරනු ලබන්නාට වර්ම රෝග සහ ඇස් දැවිලි සහගතබව ඇති කරන බව අනාවරණය වී ඇත. එයටම ආවේණික වූ

විෂ සහ ක්ෂේත්‍රයේ අධිකව භාවිතා වීම නිසා, සිතාමතා සියදිවි නසාගැනීම් වැනි දේ සඳහා අවභාවිතා කිරීමට නැඹුරු වී ඇත. දිවයින තුළ ඕනෑම විභවයක් අධික ලෙස අවභාවිතය කිරීම වළකාලනු පිණිස දුරදර්ශී වගකීමක් දරණ ආයතනයක් ලෙස, නිසි අධීක්ෂණයක් යටතේ ආරක්ෂිතව සහ ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීමට යොමු කිරීම සඳහා, තේ සහ උක්වගාවේදී Basta® භාවිතා කිරීම සීමා කිරීමට යෝජනා කරන ලදී. පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුව විසින් එහි 76 වන සමුළුවේදී, Basta® පාලනයකින් තොරව භාවිතා කිරීමට එරෙහිව ප්‍රතිපත්තිය මූලාරම්භයේදීම පිළිගෙන තිබිණි. කෙසේ වුවද, 2016 ජූලි වන විට ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය මගින් ලබා දෙන ලද විශේෂ උපදෙස් පරිදි ග්ලූෆොසිනේට් ඇමෝනියම් තහනම් කිරීම පිළිබඳව හේතු දැක්වෙන විශේෂ ගැසට් නිවේදනයක් නිකුත් කෙරෙන තෙක් ග්ලූෆොසිනේට් ඇමෝනියම් ලීටරයට ග්‍රෑම් 280 නිෂ්පාදන (Lifeline® Glufosinate Ammonium) භාවිතය අත්හිටුවන ලදී.

2014.12.22 දිනැති අංක 1894/4 රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය ප්‍රකාර සීමා කරන ලද ප්‍රදේශවල ප්‍රොපනිල් අඩංගු පළිබෝධනාශක තහනම් කිරීම

අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, කුරුණෑගල, මොණරාගල දිස්ත්‍රික්ක තුළ සහ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මහියංගනය, රිදීමාලියද්ද, කන්දකැටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ තුළ, ප්‍රොපනිල් අලෙවිය හෝ අලෙවිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම තහනම් කරමින් 2014.12.22 දින අංක 1894/4 රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙන් නියම කරන ලද රෙගුලාසිවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, එකී ප්‍රදේශවල මෙම නියාමනයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ක්‍රමෝපායික ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරන ලෙස පළිබෝධනාශක කර්මාන්තය දැනුවත් කරන ලදී. වී

වල්නාශකයක් ලෙස ප්‍රතිඵලදායී වෙනත් විකල්ප වල්නාශක නොමැති වීමත්, ඇතැම් වල්නාශක (නිද: සල්ෆොනිල් යූරියා) ඒවායේ දුර්වල සාම්ප්‍රදායිකව හේතුවෙන් මෑත කාලයේදී තහනම් කරනු ලැබීම හේතුවෙනුත් ඉහත නියමනයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රොපනිල් අඩංගු මිශ්‍රණ දිවයින තුලට ආනයනය කිරීමටත් භාවිත කිරීමටත් ඉඩ ලබාදෙමින් පැවති සීමා ලිහිල් කිරීමට 2015.10.02 දින පැවැති 77 වන පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටු රැස්වීමේදී තීරණය කරනු ලැබිණ. එබැවින් ඉහත තීරණ මගින් ප්‍රොපනිල් (ක්‍රියාකාරී ද්‍රව්‍යයක් ලෙස) පිළිබඳ වූ ඉහත නියමනයන් නිෂ්ප්‍රභ නොකෙරිණි. ඒ අනුව, දිවයින තුල පිහිටි සිල්ලර අලෙවි මධ්‍යස්ථානහිදී තම ගැනුම්කරුවන් වෙත ප්‍රොපනිල් අඩංගු මිශ්‍රණ නියමිත ප්‍රමාණය ඉක්මවා අලෙවි කිරීමෙන් වැළකී සිටීම සඳහාත්, වෙළඳුන්/ අතරමැදියන් වෙත තොග සැපයීමේදී (නිද: හෙක්ටයාර 2ක අවශ්‍යතාවයට වඩා වැඩි) මිලදී ගන්නාගේද විස්තර සහිතව තොග වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා පළිබෝධනාශක කර්මාන්තයේ නියැලී සෘජු හා වක්‍ර ගණුදෙනුකරුවන් හට උපදෙස් ලබාදීම සඳහා පළිබෝධනාශක කර්මාන්තය වෙත බෙදාහැරීම සම්බන්ධයෙන් පිළිපැදිය යුතු දැඩි උපදේශන නිකුත් කරන ලදී.

කෙසේවුවද, ප්‍රොපනිල් තහනම් කරන ලද ප්‍රදේශවල අනෙකුත් විකල්ප වල්නාශක කිහිපයක් තිබීම හේතුවෙන් ප්‍රොපනිල් අඩංගු මිශ්‍රණ තහනම් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ නියමනයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්රායෝගිකව අපහසු බව පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුව විසින් අවධාරණය කරන ලදී. දිවයිනේ ප්‍රොපනිල් සම්බන්ධයෙන් සීමා නොපැණවූ ප්‍රදේශවල වී වගා වපසරිය පදනම් කරගනිමින් පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුවේ උපදෙස් පරිදි පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් ලියාපදිංචිකරුවන් තිදෙනෙකු සඳහා සුදුසු

ප්‍රොපනිල් මිශ්‍රණ කෝටා ප්‍රමාණය ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

ලේබල් සංශෝධන - Diuron 80% (w/w) WP & Diuron 50% (w/v) SC

ඇතැම් වල්නාශක සමස්ථ වශයෙන් තහනම් කිරීමෙන් පසු (එනම්, ග්ලයිෆොසේට් සහ ග්ලූෆොසිනේට් ඇමෝනියම්), වී වගාවේ වැනි තීරණාත්මක වගාවන්හිදී ඩයියුරෝන් අඩංගු නිෂ්පාදන යොදා ගැනීමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතින අතර, අතුරු බෝග වගාවට පෙරාතුව මෙම ඩයියුරෝන් අඩංගු නිෂ්පාදන යොදාගතහොත් මෙම තත්ත්වය තවත් බරපතල වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන වල්නාශක අවහාවිත කළහොත් අනාගතයේදී අයහපත් ප්‍රතිඵල ගෙන දෙනු ඇත. එබැවින්, මෙම තත්ත්වය මගහරවා ගැනීම සඳහා සියළුම බලයලත් ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සහ පළිබෝධනාශක කර්මාන්තකරුවන් වෙත 2016 අගෝස්තු මාසයේදී උපදේශන වක්‍රලේඛ නිකුත් කරන ලදී. මීට අමතරව පළිබෝධනාශක සම්බන්ධ නව ලේබල් සංශෝධනය කරන තුරු පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචිකරුවන් හරහා ඩයියුරෝන් අඩංගු නිෂ්පාදන සමග (Diuron 80% (w/w) WP & Diuron 50% (w/v) SC) බෙදා හැරීම සඳහා භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම සකස් කළ දැනුවත් කිරීමේ උපදෙස් පත්‍රිකා අනුමත කරන ලදී.

මහජන සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙන් කාර්මික මැලතියන් ඉවත් කිරීම සඳහා වූ උපායමාර්ග

2016 සැප්තැම්බර් 28 වන දින පැවති පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුවේ 81වන රැස්වීමේදී, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් විමසා මැලතියන් සමාලෝචනය කිරීමට යෝජනා කෙරිණි. මෙම සමාලෝචනයේදී ‘අයහපත්’ ලක්ෂණ වන මැලතියන් මව් අණුවට වඩා

විෂ සහිත වූ මැලතියන් අවශේෂ නිෂ්පාදන නැතහොත් මැලතියන් අපවිත්‍රකාරක අවදානමට (නිද: අයිසෝ - මැලතියන්) එරෙහිව පවත්වා විකල්ප සහ පිරිවැය සාධකය 'යහපත්' පාර්ශ්වය ලෙස සැලකීමට නියමිතය. එමෙන්ම, මෙම සමාලෝචනයේ තීරණය මැලතියන් IARC 2A ලෙස වර්ගීකරණය කර තිබීම (රසායනික ක්‍රියාකාරීත්වය හා සම්බන්ධ සාක්ෂි මත මිනිසා කෙරෙහි පිළිකාකාරක විය හැකි) සහ පොදු ජනතාව කෙරෙහි පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂණ පියවර ගෙන තිබීම මත පදනම් විය.

2016 සැප්තැම්බර් 5 වන දින කොළඹ පැවති ගිණිකොණ දිග ආසියානු රටවල් සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ 69 වන සැසියේදී ශ්‍රී ලංකාව මැලේරියා රෝගයෙන් තොර වූ රටක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි. මෙය, ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය සම්බන්ධ ජයග්‍රහණ පිළිබඳ කැපී පෙනෙන සංදිස්ථානයක් වන අතර, මැලේරියා වාහකයාගෙන් එල්ලවන අවදානම හමුවේ කෘමිනාශක ගල්වන ලද මදුරු දැල්, මදුරුනාශක, කීටනාශක සහ විකර්ෂක වැනි විවිධ වූ පාලන ක්‍රියාමාර්ග සපයමින් 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ මැලේරියා රෝග වාහක මර්දන කටයුතු සඳහා විවිධ ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ දායකත්වය ලබා දී ඇත.

පළිබෝධනාශක නැවත ලියාපදිංචි කිරීම

පළිබෝධනාශක නිෂ්පාදනයක් සම්බන්ධයෙන් ලියාපදිංචි වලංගු කාලය වසර 3ක් වන අතර, ඉන් අනතුරුව නිෂ්පාදන තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් එහි විද්‍යාත්මක සහ නියාමන නව්‍ය ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ නැවත තක්සේරුවක් සිදුකරනු ලැබේ. සමාලෝචිත වසර තුළදී, මෙම වර්ග කිරීම යටතේ අයදුම්පත් 74ක් සම්බන්ධයෙන් අදාළ කටයුතු සිදු කරන

ලදී. මෙම ක්‍රමය යටතේ, අලුතින් ජනනය කෙරෙන විෂ විද්‍යාත්මක සහ ප්‍රාමාණික මූලාශ්‍ර ආශ්‍රයෙන් (නිද: යහපත් රසායනාගාර පිළිවෙත් සහ ප්‍රතිතන රසායනාගාර) නිෂ්පාදන තත්ත්ව පරීක්ෂාව යොදා ගනිමින් නිෂ්පාදන ආරක්ෂණය, ගුණාත්මක බව සහ කාර්ය සාධනය තක්සේරු කරනු ලැබේ. වර්තමානයේදී සාමාන්‍ය වශයෙන් භාවිත වන (බොහෝමයක් කෘෂි පළිබෝධනාශක) සහ ගෘහස්ථ, සීමා කරන ලද කාණ්ඩ යටතේ භාවිතා වන පළිබෝධනාශක නිෂ්පාදන 647කට වඩා ප්‍රමාණයක් පවතින අතර, කාලානුරූපීව ගැලපෙන අයුරින් සකස් කළ නියාමන කටයුතු හේතුවෙන් වාර්ෂිකව පළිබෝධනාශක ආරක්ෂණය වඩ වඩාත් තීව්‍ර කිරීමට සමත් වී ඇත. මෙම වර්ගීකරණය යටතේ උපයාගත් සමස්ත අදායම රු. 416,000.00ක් විය.

පළිබෝධනාශක සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීම

සියළුම පළිබෝධනාශක සමාගම් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි විය යුතු අතර මෙමගින් අංක 1870/63 හා 2014/07/10 දින දරණ රජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ 5 (අ) සහ 5 (ආ) වගන්ති ප්‍රකාරව මානව සෞඛ්‍ය, පරිසරය සහ සත්ත්ව සම්පත් සුරක්ෂිතව පවත්වාගෙන යාම පිණිස පළිබෝධනාශක ව්‍යාපාර සම්බන්ධ සියළුම කාර්යයන් පරිමිත ආකාරයෙන් දැඩි ලෙස ඇගයීම අරමුණු කෙරේ.

ඉහත සඳහන් රෙගුලාසි ප්‍රධාන පළිබෝධනාශක ආනයනකරුවන් (සැපයුම්කරුවන් ඇතුළුව) 76දෙනෙකු සඳහා සෘජුවම බලපාන අතර ඊට ආනයන කිරීම, සංයෝග කිරීම, ඇසුරුම් කිරීම, නැවත ඇසුරුම් කිරීම, ලේබල් ඇලවීම, බෙදා හැරීම, ගබඩා කිරීම සහ ප්‍රවාහනය කිරීම යන එකිනෙකට වෙනස් කාර්යයන්හි නියැලෙන්නන් අයත් වේ. ඒ අනුව, මෙම රෙගුලාසි පරිසර, පොදු ජනතාව සහ

සේවක සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව සහ පළාත් පාලන ආයතන මෙන්ම අනෙකුත් ආයතන වලට අදාළ වූ ජාතික නීති වලට අනුකූල වන අයුරින් පළිබෝධනාශක ගබඩා කර තැබීම සහ භාවිතා කිරීම (තොග වශයෙන්) ඇතුළත්ව රට තුළ පළිබෝධනාශකවල ජීව කාල කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් වූ සියළුම ඉදිරි වෙළඳ සම්බන්ධතා සහ හවුල්කාරීත්වයන් ඇගයීම පිණිස වේ.

2016 වර්ෂයේදී, යෝග්‍යතාව සහතික කිරීම සඳහා ආයතනික පැතිකඩ සියල්ලම දැඩි ලෙස සමාලෝචනයට ලක් කරන ලදී. මෙම ව්‍යායාමයේ ප්‍රධාන ප්‍රතිඵලය වූයේ ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය මත 1980 අංක 47 දරන ජාතික පරිසර පනත යටතේ දක්වා ඇති පරිසරය සුරක්ෂිත කිරීමේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස ISO 9001 (ගුණාත්මකභාවය) 14001 (පරිසරය) සහ 18001හි (සෞඛ්‍යය) සහ අනිවාර්ය කර ඇති කරුණු මෙන්ම අනෙකුත් කරුණු සමස්ථ පළිබෝධනාශක කර්මාන්තයම ජයගෙන ඇති බව විදහා පෑමයි. මෙම වර්ෂයේදී මෙම කාණ්ඩය යටතේ ඉපැයූ ආදායම් රු. 600,000ක් විය.

පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවන් බලගැන්වීම

ඉදිරියට කරගෙන යන වැඩසටහනක් ලෙස පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය අනෙකුත් පළාත්, අන්තර් පළාත් සහ මහවැලි අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවන් සහතික කිරීමේ සහ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ කාර්යයන්ට අදාළ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු අඛණ්ඩවම ඉටු කරන ලදී. මෙම වර්ෂයේදී 1999 අංක 01 දරණ පළිබෝධනාශක පාලනය කිරීමේ රෙගුලාසි (අලෙවි කිරීම සහ සැපයීම) මගින් පනවා ඇති පරිදි (1716/23 සහ 2011.07.27 දින දරණ රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය) පළිබෝධනාශක අලෙවිකිරීම සඳහා සැපිරිය යුතු ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් ශ්‍රේණිගත කිරීමේ IV (NVQ IV) වන

මට්ටමේ පුහුණුවට අනුසූරක වන පරිදි පුහුණු කිරීම පිණිස අලෙවිකරුවන් 656දෙනෙකු සඳහා පළිබෝධනාශක අලෙවිකරු පුහුණු වැඩසටහන් 16ක් මෙහෙයවන ලදී.

පළිබෝධනාශක වෙළඳ බලපත්‍රය විශේෂිත කරුණක් හේතු කරගෙන අවලංගු නොකරන ලද්දේ නම් එම බලපත්‍රය වසරක කාලයක් සඳහා වලංගු වන අතර මෙම බලපත්‍රය නිකුත් කිරීමේදී නියමිත අවශ්‍යතාවයන්හි එක් කොටසක් ලෙස රු. 550.00ක මුදලක් අය කරනු ලබයි. මෙම කාණ්ඩය යටතේ උපයා ගන්නා ලද සමස්ථ අදායම රු. 803,550.00න් වන අතර බලපත්‍ර ලබා දෙන ලද අලෙවි ස්ථාන සංඛ්‍යාව 1,461ක් වේ.

ආනයන අනුමැතීන්

මෙරටට පළිබෝධනාශක ආනයන කිරීම 1980 අංක 33 දරන පළිබෝධනාශක පාලන පනතේ 17වැනි වගන්තියේ දැක්වෙන නියමයන්ට යටත්ව සිදු කරනු ලබයි. පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය තොග මත පදනම්ව සමාගම් මගින් කරනු ලබන ඉල්ලීම් වලට අනුව පළිබෝධනාශක සඳහා ආනයන අනුමැතීන් නිකුත් කරන අතර එම ආනයන අනුමැතීන්වල වලංගුභාවය නිකුත් කළ දින සිට මාස තුනක කාලයක් සඳහා සීමා කර ඇත. එවැනි ඉල්ලීම් සලකා බැලීම සඳහා සැලකිය යුතු පරිශ්‍රමයක් සහ කාලයක් අවශ්‍ය වේ. මෙම ක්‍රියාවලිය මගින් අවශ්‍ය ගුණාත්මක ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව නිවැරදි සැපයුම් ප්‍රභවයකින් පළිබෝධනාශක අතිරික්ත ප්‍රමාණයන්ගෙන් ආනයනය කිරීම වලකනු ලබයි.

මෙම වර්ෂයේදී, ආනයන අනුමැතීන් නිකුත් කිරීමට පූර්වයෙන් මෙම කාර්යය සඳහා ආනයනකරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ වූ සහතිකපත් 282ක් ඇගයීමට ලක් කළ අතර තොග පදනම මත ඇසුරුම් කිරීම සඳහා

අනුමැතිය ලබා දීමට පෙර ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය මගින් සඳහන් කර ඇති ප්‍රමිතීන් සමඟ අනුකූල වන බවට සහතික කිරීම පිණිස පළිබෝධනාශක නියැදි 475ක් පරීක්ෂාවට (Cross - Screen) ලක් කරන ලදී.

ලේබල් සහ ප්‍රචාරක දැන්වීම් පරීක්ෂා කිරීම

අවසන් උපයෝජකයා වෙත නිවැරදි තොරතුරු ප්‍රවලිත කිරීම හැකිවනු පිණිස ලේබල් අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පුනරාවර්තන කාර්යයක්ව පවතින අතර 2016 වර්ෂයේදී ආසන්න වශයෙන් ලේබල් 1,750ක් සහ ප්‍රචාරක දැන්වීම් 143කට වැඩි ප්‍රමාණයක් (අත්පත්‍රිකා, පෝස්ටර්, බැනර් සහ ධජ පතාක ආදිය) පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. ක්ෂේත්‍රයේ පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු ආකාරයේ යල්පැන ගිය දැන්වීම් සහ/හෝ තොරතුරු ප්‍රවර්ධනය කර ඇති බවට චෝදනා එල්ල වූ අතර ඒ හේතුවෙන් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ වත්මන් අනුමත කිරීමේ තත්ත්වය තහවුරු කිරීම පිණිස සෑම මුද්‍රිත ප්‍රචාරක දැන්වීමක්ම මත සුවිශේෂ කේත හඳුන්වා දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිදු විය.

සදාචාරාත්මක නොවන අයුරින් පළිබෝධනාශක ප්‍රවර්ධනය කිරීමට එරෙහිව ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම

මෙම වර්ෂයේදී ගෘහස්ථ අංශය ඇතුළුව පළිබෝධනාශක සමාගම් විසින් පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් සදාචාරාත්මක නොවන සහ අනුමත නොකරන ලද ප්‍රචාරක කටයුතු කෙරෙහි සැලකිය යුතු අනුකූලතාවයක් දැක්වූ නමුත්, අවස්ථා කීපයකදී ප්‍රධාන පෙළේ සමාගමක් විසින් තනි ලේබලයකින් යුත් ඇසුරුමක ඇසුරුම් කීපයක් එක් කර (උදා : ඩයියුරොන් පවුඩර් සංයෝගවල ග්‍රෑම් 500 ඇසුරුම් තුළ 5x100g) අලෙවි කර තිබූ අනපේක්ෂිත සිදුවීම් සහ තවත් අවස්ථාවක,

තරයේම තහනම් කර ඇති වල්නාශක දෙකක ටැංකි මිශ්‍රණ (පස සකස් කිරීමට පෙර යොදන සියළුම වල්නාශක) ප්‍රවර්ධනය කිරීමද සිදු විය. මෙම චෝදනා සම්බන්ධව ක්ෂණිකවම ක්‍රියාත්මක වූ අතර සිදු වී ඇති වැරදි නිවැරදි කරන ලදී. ලේබල් නිර්දේශ කිරීම සහ බලපත්‍ර ලබාදීමේ තත්ත්වයන් විශේෂයෙන්ම පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීමේදී නිවැරදි කරනු ලබන අතර පාරිභෝගිකයාගේ සුරක්ෂිතාවය සඳහා අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීමේ පියවර ගනු ලැබේ.

පුහුණු කිරීමේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

2016 වර්ෂය සඳහා ජාතික ආධුනිකත්ව හා කර්මාන්ත පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය (NAITA) සමග එක්ව කෘෂි රසායන අලෙවි හා තාක්ෂණික සහායකයින් (ASTA) පුහුණු කිරීමේ කටයුතු අඛණ්ඩවම සිදු කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන (2016-2018) හරහා රු.මිලියන 2.0ක් ප්‍රදානය කරන ලදී. මෙම වසරේදී අනුරාධපුර, නුවරඑළිය, හම්බන්තොට, පොළොන්නරුව, කළුතර, කුරුණෑගල සහ මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය කරමින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කර්මාන්ත පුහුණු කිරීමේ අධිකාරියේ කලාපීය නිලධාරීන් මගින් මෙහෙයවනු ලබන පුහුණු කිරීම් අඛණ්ඩවම කරගෙන යාම පිණිස නවක අයදුම්කරුවන් 466දෙනෙකු තෝරා ගන්නා ලදී. 2016 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී මහනුවර සහ අම්පාර යන දිස්ත්‍රික්කවල නව පුහුණු වැඩසටහන් ආරම්භ කළ අතර කොළඹ, මඩකලපුව, ත්‍රිකුණාමලය, පුත්තලම, මොණරාගල සහ බදුල්ල වැනි දිස්ත්‍රික්ක කීපයකින් අපේක්ෂකයින් තෝරා ගැනීම සිදු කෙරිණි. පසුගිය පුහුණු වැඩසටහන් වලින් ඇතැම් දිස්ත්‍රික්කවල (අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව) තුන්වන

වටයේ පුහුණුවෙන් සාර්ථකත්වය සාක්ෂාත් කරගෙන තිබූ අතර බදුල්ල, හම්බන්තොට සහ මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්කවල දෙවන වටයේ පුහුණු වැඩසටහනින් සාර්ථකත්වය සාක්ෂාත් කරගත් බවට පැහැදිලි වේ. ජාතික නිපුණතා ප්‍රමිතීන් (කේතය : D24S001) සැකසීම සහ නිපුණතා පදනම් ඇගයීම් ක්‍රම (කේතය: A01S001) යන පූර්ව අවශ්‍යතාවයන් ජාතික ආධුනිකත්ව හා කාර්මික පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය (NAITA) මගින් තහවුරු කරනු ලැබ තෘතීය වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිසම (TVEC) මගින් අනුමත කරනු ලැබේ. වෘත්තීය තාක්ෂණ විශ්වවිද්‍යාලය (Uni VOTEC) මගින් පිරිනමනු ලබන විෂයමාලා සංවර්ධනය ඇතුළුව විධිමත් නිපුණතා අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමෙන් පසුව සහ තෘතීයික වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (TEVC) මගින් වසර දෙකක් තුළදී ප්‍රතිත්‍යය කරනු ලැබීමෙන් සහතික ලත් සියළුම කෘෂිරසායන අලෙවි සහ තාක්ෂණ සහකාරවරුන් ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් (NVQ) IV මට්ටමේ නිපුණතා සහතික සඳහා සුදුසුකම් ලබන අතර මෙම වැඩසටහන පුනරාවර්තන වැඩසටහන් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ.

පළිබෝධනාශකවල තත්ත්ව පාලනය

පළිබෝධනාශකවල තත්ත්ව පාලනය පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය මගින් සිදු කරනු ලබන එක් ප්‍රධාන කාර්යයකි. පවතින ධාරිතාව සමග මෙහෙයුම් කටයුතු වලට අනුකූල වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන මෙම විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය ISO/ IEC 17025: 2005, රසායනාගාර ප්‍රතිත්‍යය තත්ත්වය ලැබීමෙන් ඒ අනුව සේවාවලට කටයුතු සඳහා වැඩිදියුණු කිරීමට ලක්කරන අතර 2017 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුවේදී මෙම රසායනාගාර ප්‍රතිත්‍යය ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. (විශේෂ කටයුතු යටතේ වූ පියවර

බලන්න) පළිබෝධනාශක, ආහාර සහ පරිසර නියැදිවල ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක පරීක්ෂණ සිදු කිරීම සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාර සතුව ගැස් වර්ණලේඛ ස්කන්ධ හේදමානය (Gas Chromatograph - Mass Spectrometry (GC - MS), ප්‍රේරක යුගලන ප්ලාස්ම වර්ණාවලී දීප්තිමානය (ICP - MS), ගැස් වර්ණලේඛ (GC) සහ අධි ක්‍රියාකාරී ද්‍රව වර්ණලේඛය (HPLC) වැනි ඉතා නවීන උපකරණ ඇත.

විශ්ලේෂණාත්මක කටයුතු සඳහා අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවන අතර පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයට වෙන් කෙරෙන සීමා සහිත ප්‍රතිපාදනය මෙම විශ්ලේෂණ රසායනාගාරයේ කටයුතුවල තිරසාරත්වය කෙරෙහි නිරන්තරයෙන්ම බාධාවක්ව පවතී. එබැවින් මෙම කර්මාන්තය වෙනුවෙන් ලබා දෙන සේවාවන් සඳහා අධිතමය අනුව සේවා ගාස්තුවක් පැනවීම වඩාත්ම සුදුසු විසඳුමක් වේ. 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනතේ 23 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම පනත සහ ඒ යටතේ දැක්වෙන රෙගුලාසි කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීමට නිසි පරිදි මූල්‍ය ප්‍රතිපාදනය කිරීමේ පොදු කාර්ය සඳහා පළිබෝධනාශක ආනයනකරු, නිෂ්පාදන, සංයෝගකරු හෝ ඇසුරුම්කරු මත බද්දක් පැනවිය හැකිය. ඉහත සඳහන් මූල්‍යමය අනුව සහ පනතේ දැක්වෙන විධිවිධාන අනුව 2016 ජුනි මාසයේදී පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාර මගින් සිදු කරනු ලබන සමස්ත සේවාවන්ගේ පිරිවැය විශ්ලේෂණය තක්සේරු කිරීම සඳහා සේවාවන් ලබා දෙන මෙන් ඉල්ලීමක් කරන ලදී.

විවෘත ලංසු කැඳවීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය හරහා සේවාවන් සැපයීම සඳහා සීමාසහිත M/S SGS රසායනාගාර සේවාව තෝරා ගන්නා ලදී. ඔවුන් සමස්ත විෂය පථයේ පිරිවැය විශ්ලේෂණය තක්සේරු කිරීම සඳහා මූලික

විගණන කටයුතු 2016 දෙසැම්බර් මාසයේදී භාර ගන්නා ලදී. 2016 වර්ෂයේදී, පළිබෝධනාශක සංයෝග 475ක් (එනම් නිෂ්පාදන කාණ්ඩ) ගුණාත්මකභාවය සහ කාර්ය සාධන පරාමිතීන් සම්බන්ධයෙන් සහ නිෂ්පාදන කාණ්ඩ 397ක් ගුණාත්මක තත්ත්වය සහතිකවල දැක්වෙන භෞතික රසායනික පරාමිතීන් පදනම්ව) වලංගු බවට තහවුරු කර අලෙවි කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. මේ අතර එක් පළිබෝධනාශක තොගයක් ගුණාත්මක පරාමිතීන්ට අනුකූලව නොවූ බැවින් නිෂ්පාදක වෙත ප්‍රතිනැව්ගත කරන ලදී.

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය ඇතැම් ජනප්‍රිය සහ සාමාන්‍ය කෘත්‍රිම පළිබෝධනාශක වල පවතින විෂ සහිත බැර ලෝහ මට්ටම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රේරක යුගල ප්ලාස්මා වර්ණවලී දීප්තමානය (ICP - MS) යොදා ගනිමින් ශාකසාර වල්නාශක හා

සංසදනාත්මකව පරීක්ෂා කර බැලීම සඳහා භාර ගන්නා ලදී. ප්‍රතිඵල සාමාන්‍යකරණය කළ නොහැකි වූවද දුර්මතයන් ලෙස, ‘කාබනික’ පළිබෝධනාශක “මෘදු” බැව්ද කෘත්‍රිම පළිබෝධනාශක අන්තරාදායක අපවිත්‍ර ද්‍රව්‍ය වලින් සමන්විත වූ ‘අන්තරාදායක’ බැව්ද සමාජය තුළ ප්‍රචලිත වී ඇති මතවාදන් නිවැරදි නොවන බව දත්ත මගින් අනාවරණය වේ. (වගු අංක 2.1.3.3). පහත දැක්වෙන්නේ හඳුනා ගැනීමේ සීමා (LOD) අගයන් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ රසායනාගාරයේදී බැර ලෝහ සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන නූතන තක්සේරු කිරීම සඳහා වලංගු අගයන් වේ. ආසනික් (As) මිලියනයකට කොටස් 0.003; සෙලේනියම් (Se) මිලියනයකට කොටස් 0.076; කැඩ්මියම් (Cd) මිලියනයකට කොටස් 0.002; මර්කරි (Hg) මිලියනයකට කොටස් 0.004; ඊයම් (Pb) මිලියනයකට කොටස් 0.001ක් වේ.

වගු අංක 2.1.3.3: තෝරාගත් පළිබෝධනාශකවල විෂ සහිත බැර ලෝහ දූෂාකාරක (මිලියනයකට කොටස්)

නිෂ්පාදනය	ආසනික් (As)	සෙලේනියම් (Se)	කැඩ්මියම් (Cd)	මර්කරි (Hg)	ඊයම් (Pb)
කපු - ස්ටාර්®	0.019	<0.076	0.0985	0.0965	<0.0823
බෙලුකා WH®	0.0165	0.080	0.085	0.037	0.196
නොමිනි®	0.043	0.0827	0.0095	0.0212	<0.0823
BPMC	0.0675	<0.076	0.0097	<0.0133	0.194
ප්‍රොෆෙෆොෆොස්	0.0326	<0.076	0.0097	0.048	0.2047
ක්වින්ටල්ෆොස්	0.135	0.1105	0.0052	0.017	0.092

තාක්ෂණ කළමනාකරණ අංශ හතර ස්ථාපිත කිරීම

නියාමන කටයුතුවල කාර්යක්ෂම කළමනාකරණයේ කොටසක් ලෙස සහ ගෝලීය සංවර්ධනය සඳහා මෙරට වත්මන් පළිබෝධනාශක නියාමන පද්ධතිය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සඳහා වූ ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් පිළියෙල කිරීමට

සමාන්තරවද පළිබෝධනාශක සම්බන්ධ ගැටළු සඳහා එකම ස්ථානයකදී මානව සහ පාරිසරික ස්වස්ථතා ගැටළු වලට විසඳුම් ලබා දීම පිණිසද පහත දැක්වෙන කළමනාකරණ අංශ පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ ස්ථාපිත කරන ලදී. පහත දැක්වෙනුයේ එම අංශ පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් සහ එම අංශ සතු වගකීම් වේ.

(අ) පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීමේ සහ ආනයන පාලන අංශය I : නිෂ්පාදන ලියාපදිංචි කිරීම්, නැවත ලියාපදිංචි කිරීම්, කෘෂිකාර්මික පළිබෝධනාශක ආනයනය කිරීමට සහ පරීක්ෂණ ඇගයීම සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

(ආ) පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීමේ සහ ආනයන පාලන අංශය II : නිෂ්පාදන ලියාපදිංචි කිරීම්, නැවත ලියාපදිංචි කිරීම්, ගෘහස්ථ සහ කර්මාන්ත පළිබෝධනාශක ආනයන කිරීමට සහ අත්හදා බැලීම් සඳහා බලපත්‍ර.

(ඇ) ක්ෂේත්‍ර මෙහෙයුම් සහ නීති උපකාරක අංශය: පුහුණු සහ දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු, ක්ෂේත්‍ර පැමිණිලි පිළිබඳව කටයුතු කිරීම සහ නීති පිහිටාධාර : පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවන් පුහුණු කිරීම සහ සහතිකකිරීම, පළිබෝධ පාලන සේවා සහතිකරණය සහ මෙහෙයුම් කිරීම.

(ඈ) අනුකූලතා මෙහෙයුම් සහ සුරක්ෂා අංශය: පළිබෝධනාශක නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මක බව පරීක්ෂා කිරීම, අවශේෂ විශ්ලේෂණය සහ රසායනාගාර පුහුණුව ආදිය.

දේශීය සහ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුව විශිෂ්ට සේවාවක් සැපයීම සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ නව ගොඩනැගිල්ලක් කාර්යාල සංකීර්ණයක් ඉදි කිරීමට සහ කොළඹ වරාය පරිශ්‍රයේ රසායනාගාරයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා 2016 නොවැම්බර් මාසයේදී රුපියල් මිලියන 424ක් සඳහා යෝජනාවක් රජයට ඉදිරිපත් කරන ලදී. අවශ්‍ය උපකරණ සැපයීම සහ මානව සම්පත් සංවර්ධනය ඉහත යෝජනාව යටතේ යෝජිත අනෙකුත් කාර්යයන් වේ. මෙරට පළිබෝධනාශක ආශ්‍රිත ගැටළු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීම සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම මෙන්ම වැඩිදියුණු

කරන ලද භෞතික සහ මානව සම්පත් සපයා දීම අත්‍යවශ්‍ය කටයුත්තකි.

විශේෂ කටයුතු

අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති මට්ටම රසායනාගාර ප්‍රවීණතාව වැඩිදියුණු කිරීම.

අවබෝධකා ගිවිසුම හරහා (2015 කාර්ය සාධන බලන්න) ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මාන්තය සඳහා යොදා ගන්නා පළිබෝධනාශක ආශ්‍රිත අවදානම් කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ (බැංකොක්හි ආසියා - ශාන්තිකර කලාපීය මධ්‍යස්ථානය හරහා) TCP/SRL/3402 යටතේ ක්‍රියාත්මක වන තාක්ෂණික සහයෝගිතා ආධාර දීමනා විශේෂ ව්‍යාපෘතිය යටතේ තාක්ෂණික සහ උපකාරක ශක්‍යතා සංවර්ධනය සඳහා සහාය ලද අතර සීමා සහිතව දක්වා ඇති පරාමිතීන් සහ/හෝ විෂය පථයකින් යුතුව පැළැටි සංරක්ෂණ නිෂ්පාදන පිළිබඳව ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ පිරිවිතරතරවල දක්වා ඇති පොදු පරාමිතීන් සම්බන්ධයෙන් (අ) ජලයේ පවතින පළිබෝධනාශක අවශේෂ විශ්ලේෂණය (ආ) පළිබෝධනාශක සංයෝගවල භෞතික හා රසායනික පරීක්ෂා කිරීම් වලදී පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය සිය ප්‍රවීණතා මට්ටම සාක්ෂාත් කර ගෙන ඇත.

ISO/IEC 17025: 2005, අන්තර් ජාතික ප්‍රතීතකරණයේ අපේක්ෂා සේවා දායකයෙක් ලෙස පරීක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය සම්බන්ධ අතීත වාර්තා නඩත්තු කිරීමේදී අවශේෂ රසායනාගාර නිරන්තරයෙන්ම ඉහළ පුමුඛතාවයෙන් පසු වෙයි. ආහාර විශ්ලේෂණ කාර්ය සාධනය ඇගයීම් ක්‍රමයේ (FAPAS®) ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණය යනු නිරූපිත අංශවල සහ දෙන ලද කාල පරාසය තුළ ප්‍රතිඵල වාර්තා කිරීමේ හැකියාව මැනීම සඳහා වූ වැඩසටහනක්

වන අතර මෙය ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණයේ කොටසකි. එළවළු පූර්ව නියැදිය සම්බන්ධ 07251 ආහාර විශ්ලේෂණ කාර්යසාධනය ඇගයීමේ ක්‍රමයේ ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණය යටතේ අන්තර් රසායනාගාර විශ්ලේෂණය කැඩ්මියම් (Cd) සමග අනුකූල වූ අතර සෝයා පිටි සම්බන්ධ FAPAS® ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණයේදී 07248 ආසනික් (As) සහ මර්කරි (Hg) මූලද්‍රව්‍ය සමග අනුකූල විය. එමෙන්ම පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය මැ කරල් නියැදියේ පළිබෝධනාශක අවශේෂ විශ්ලේෂණය සම්බන්ධ 19205b FAPAS® ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණයටද සහභාගී වූ අතර ඉන් අන්තර්ජාතික නිපුණත්වය ප්‍රකට කරන ලදී.

සභායක විමර්ශනකරුවන් ලෙස අනෙකුත් පනත් සහ නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු

2016 වර්ෂයේදී සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකරුවන් 210දෙනෙකු සඳහා පුහුණු පංති 6ක් පවත්වන ලදී. මෙම නිලධාරීන් 1980 අංක 33 දරන පළිබෝධනාශක පාලන පනත යටතේ ‘බලාත්මක කිරීමේ නිලධාරීන්’ ලෙස (එනම් නීතිමය පියවර ගැනීමට සහ ඒ සම්බන්ධ කටයුතු ඉටු කිරීමට බලයලත් නිලධාරීන්) නීති විරෝධී කටයුතු සඳහා නීතිමය පියවර සභායකයන් ලෙස කටයුතු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 1994 අංක 06 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනතේ (සංශෝධනය) 24 (අ) වගන්තිය මගින් නීතිමය පියවර ගැනීමට සහ ඒ සම්බන්ධ කටයුතු කරගෙන යාමට බලයලත් නිලධාරීන්ද යොදා ගැනීමට අවස්ථාව සලසා ඇත. පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය 2017 වර්ෂයේදී පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් ක්ෂේත්‍ර මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා බාහිර නිලධාරීන් බඳවා ගැනීමට පියවර ගනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ හිස් පළිබෝධනාශක බදුන් කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යාංශය සමග එක්ව රට තුළ හිස් පළිබෝධනාශක බදුන් කළමනාකරණය කිරීම පිණිස ක්‍රමෝපායන් බිහි කිරීම සඳහා වැඩසටහනක් ආරම්භ කර ඇත. පළිබෝධනාශක හිස් බදුන් අපහරණය කරන අදාළ ප්‍රභව දෙකක් වශයෙන් සමාගම් මගින් ඉවත ලන විශාල බදුන් සහ ගොවි ක්ෂේත්‍ර වලින් ඉවත් කරන කුඩා බදුන් හඳුනා ගෙන ඇත. වසරකට ඉවත ලන හිස් වීදුරු ප්‍රමාණය ටොන් 1,000ක් පමණ වන අතර මෙහි වටිනාකම රු.මිලියන 38ක් පමණ වන බවද නිසි කළමනාකරණයකින් තොරව සෑම වසරකදීම පරිසරයට අන්තරාදායක අන්දමින් ඉවත ලන පළිබෝධනාශක බදුන් ප්‍රමාණය මිලියන 14.6ක් (2011 වර්ෂයේ සංඛ්‍යාලේඛණ අනුව සියළුම වර්ගයේ බදුන්) බැව්ද තක්සේරු කර ඇත.

ඉහත කරුණු සලකා බැලීමේදී, හිස් පළිබෝධනාශක බදුන් පිළිබඳ ගැටළුව සඳහා කසල කළමනාකරණය කිරීමේ අනුපිළිවෙලට අනුකූලව පාලිත තත්ත්වයන් යටතේ මනාව අධීක්ෂණය කෙරෙන ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ යාන්ත්‍රණයක් හරහා නිසි විසඳුමක් අවශ්‍ය බැව් යෝජනා විය. පාර්ශ්වකරුවන් සමග පවත්වන ලද සාකච්ඡා වලින් අනතුරුව (අ) බහාලුම් අපහරණය කිරීම සඳහා විසඳුමක අවශ්‍යතාව (ආ) සියළුම අදාළ පාර්ශ්වයන්ගේ සමාජීය වගකීම සහ (ඇ) මෙරට වීදුරු සහ ප්ලාස්ටික් බදුන් ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය කිරීම සඳහා වූ තාක්ෂණික ශක්‍යතාවය සම්බන්ධයෙන් සියළුම දෙනා එකඟතාවයකට පැමිණෙන ලදී. මෙය ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් හිස් පළිබෝධනාශක බදුන් වලින් ඇති වන සෞඛ්‍ය සහ පරිසර ගැටළු අවම කිරීම

සඳහා ක්‍රමෝපායන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස බාසල් සම්මුතිය යටතේ වූ තේමාවේ කාටසකි.

විදුරු සහ ප්ලාස්ටික් බදුන් ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA) මගින් නියාමනය කරන මෙරට මනාව ස්ථාපිත වූ පෞද්ගලික ව්‍යවසායකි. වර්මනායෝදී කර්මාන්තය තුළ හානිකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රම වඩාත් ශක්තිමත් කිරීම පිණිස රාජ්‍ය - පෞද්ගලික සහභාගීත්ව වැඩසටහන යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් ව්‍යාපෘති ගණනාවක්ම ක්‍රියාවට නංවා තිබේ. හානිකර අපද්‍රව්‍ය වල අනන්‍ය මෙන්ම අන්තරාදායක ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍ය එක් රැස් කිරීම, සැකසුම් කිරීම සහ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රොප්ලයිට් සමාගම (ශ්‍රී ලංකාවේ පළිබෝධනාශක කර්මාන්තයේ සන්ධානයකි) ඇතුළු පෞද්ගලික සංවිධාන සඳහා සුවිශේෂී යාන්ත්‍රණයක් බිහි කිරීමට යෝජනා කෙරිණි.

යෝජිත හිස් පළිබෝධනාශක බදුන් කළමනාකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පූර්ණ සහයෝගය ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිතය. මෙහි සමාරම්භය 2016 අගෝස්තු 22 දින කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ සහ මහවැලි සහ පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරු, ලේකම්වරුන්ගේ නියෝජිතයින්, කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් නිල වශයෙන් දියත් කෙරුණු අතර මෙහිදී ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් අතර අවබෝධනා ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී. වගකීම් බෙදාගැනීම සංකේතවත් කිරීම පිණිස පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හරහා ඉවතලන ප්ලාස්ටික් කුඩුකරන යන්ත්‍ර දෙකක් කසල ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ නියමු ව්‍යාපෘති වලට යොදා ගැනීම පිණිස ලබා දෙන ලදී.

එමෙන්ම, බදුන් එකතු කිරීමේ ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන හතරක් ඉදි කළ අතර 2016 ඔක්තෝබර් 8-15 යන දින වලදී පැවැත් වූ “ගොවි සතියේ” දී විවෘත කරන ලදී. මෙම මධ්‍යස්ථාන ගොවියා (ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින්) සහ ප්‍රතිචක්‍රීයකරුවා අතර සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස කටයුතු කරනු ඇත. ක්ෂේත්‍රයේ එක්රැස් කිරීමේ යන්ත්‍රණය ශ්‍රී ලංකා ක්‍රොප් ලයිට් සමාගම (2016 දෙසැම්බර් මාසයට අනුව පළිබෝධනාශක සමාගම් 29ක් මෙම සමාගමේ සාමාජිකයෝ වෙති) මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. බදුන් එකතු කිරීමේ කලාපීය මධ්‍යස්ථාන i) සිතාපළිය රජයේ බීජ ගොවිපළ ii) පොළොන්නරුව රජයේ බීජ ගොවිපළ iii) පැල්වෙහෙර රජයේ බීජ ගොවිපළ සහ iv) මාකදුර කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය යන ස්ථානවල ස්ථාපිත කර ඇත. ‘තෙවරක් සෝදා පිරිසිදු කළ’ විදුරු සහ ප්ලාස්ටික් බදුන් භාර ගැනීමේ අනුමත යාන්ත්‍රණයේ පහත සඳහන් ප්‍රතිචක්‍රීයකරුවන් ලියාපදිංචි කර ඇත. (1) M/s පොලිකර් PVC (පුද්.) සමාගම, සහ (2) M/s පිරමල් ග්ලාස් කම්පනි (පුද්.) සමාගම.

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මෙම වැඩසටහන සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන මගින් කුඩු කරන යන්ත්‍ර 2ක් මිලදී ගැනීම (රු.මිලියන 1.43ක්), බදුන් එකතු කිරීමේ කලාපීය මධ්‍යස්ථාන 4ක් ඉදි කිරීම (රු. මිලියන 3.7ක්), ක්ෂේත්‍රයේ එකතු කිරීමේ කසල භාජන සඳහා ස්ටිකර් මුද්‍රණය කිරීම (රු. මිලියන 0.49ක්) සහ ගොවීන් දැනුවත් කිරීම් සඳහා පෝස්ටර් අත්පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීම (රු.මිලියන 0.43ක්) මගින් උපකාර කළ අතර මේ සඳහා වූ සමස්ථ පිරිවැය රු. මිලියන 5.7ක් පමණ විය.

අවිචාරවත් ලෙස පළිබෝධනාශක හිස් බදුන් පරිසරයට මුදා හැරීම මහ හරවා ගැනීම පිණිස පළිබෝධනාශක කාර්යාලය විසින් ගොවි ජනතාව අතර “bio-bed” සංකල්පය (ඉවතලන හිස් පළිබෝධනාශක

බඳුන් පිරිසිදු කිරීමේදී ඉවත් කෙරෙන දූෂිත ජලය දැමීම සඳහා සකස් කර ගන්නා වලක්) ප්‍රචලිත කිරීම ආරම්භ කර ඇත. මෙම සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කර තිබෙන බොහෝ යුරෝපීය රටවල්වල ගොවිපලවල් ඉවතලන පළිබෝධනාශක නිර්මූලක කිරීම සඳහා කාබනික මාධ්‍යයේ ජීවත්වන ස්වභාවික ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් යොදා ගනු ලබයි. ක්ෂේත්‍රවල ඉවත දමා තිබෙන පරණ වූ පස් සහිත බඳුන් මෙන්ම නිවෙස් වල එක්රැස් වී ඇති එවැනි බඳුන්ද එක්රැස් කර ඉහත සඳහන් පරිදි සකස් කර ගන්නා වලවල් මතදී මැනවින් පිරිසිදු කිරීමෙන් පසු කලාපීය ක්ෂේත්‍ර එකතු කිරීමේ සහ ප්‍රතිවක්‍රියකරණ මධ්‍යස්ථාන වලට යොමු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් පළිබෝධනාශක බඳුන් වෙන් කිරීම සහ එක්රැස් කිරීම ක්ෂේත්‍ර ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් හරහා ගොවීන්ගේ දැනුවත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීම මගින් පහසු කරන ලද අතර මෙම කර්තව්‍යය සඳහා සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙකෙන් තේමා 4ක් සහිත පොස්ටර් නිර්මාණ 400,000ක් හා තේමා 3ක් යටතේ තාක්ෂණික අත්පත්‍රිකා 300,000ක් ගොවීන් සහ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් අතර බෙදා හැරීම සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් අරමුදල් සම්පාදනය කරන ලදී.

ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන 2016 - 2018 : ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම

හානිදායක මට්ටමින් පළිබෝධනාශක අවශේෂ වලින් තොර සුරක්ෂිත ආහාර සඳහා පොදු ජනතාවගේ සහ අන්තර්ජාතික ඉල්ලුම ඉහළ යාම හේතුවෙන්, ප්‍රමාද වී වුවද, පළිබෝධනාශක අවශේෂ පිළිගත හැකි මට්ටම් වලින් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ජාතික සහ අන්තර්ජාතික වගකීම් සුරක්ෂිත කිරීමේ කටයුතු අඛණ්ඩවම සිදු කෙරේ. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයේදී යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (GAP) අනුගමනය නොකිරීම හේතුවෙන්

වත්මන්හි, පලතුරු සහ එළවළුවල පවතින පළිබෝධනාශක අවශේෂ පිළිබඳව ප්‍රධාන වශයෙන්ම සැලකිල්ලක් යොමු කර ඇත. යුරෝපා හවුල වෙත අපනයන කෙරුණු පලතුරු සහ එළවළු තොගවල ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවූ ඉහළ මට්ටම් වලින් පළිබෝධනාශක අවශේෂ පැවතුණි.

එබැවින්, මේ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා පළිබෝධනාශක පාලන ක්‍රමෝපායන් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව යුරෝපා හවුල අඛණ්ඩවම විගණන කටයුතු සිදු කරනු ලබයි. කෙසේවුවද, මෙරට පළිබෝධනාශක අවශේෂ පිළිබඳ තොරතුරු සහ නැවුම් ආහාර නිෂ්පාදනවල පළිබෝධනාශක අවශේෂ විශ්ලේෂණ තොරතුරු සීමා විය. එබැවින්, දේශීය නිෂ්පාදන මාර්ග වලින් ලැබෙන කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල පවතින පළිබෝධනාශක අවශේෂ සඳහා විශ්වාසදායක දත්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීමේ බලවත් අවශ්‍යතාවයක් විය.

ජාතික අවශේෂ දත්ත පද්ධතිය

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන (2016 - 2018) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල තත්ත්ව පාලනය සහ දේශීය සහ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතීන් අනුව පළිබෝධනාශක අවශේෂ මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පුමුඛත්වයෙන් මූල්‍යමය ආධාර ලබා දෙනු ලබයි. මෙම වගකීම සංකේතවත් කිරීම පිණිස කෘෂිකර්මාන්තයේදී යොදා ගන්නා ප්‍රධාන පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් 2016 (රු.මිලියන 7.25ක්) සහ 2017 (රු.මිලියන 5ක්) වර්ෂ වලදී ආහාර නියැදි 500ක් ඉලක්ක කර ගනිමින් ජාතික පළිබෝධනාශක අවශේෂ දත්ත පද්ධතියක් බිහි කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් මූලික වශයෙන් රු. මිලියන 12.25ක් වෙන් කරන ලදී. පළිබෝධනාශක අවශේෂ මෙහෙයුම් වැඩසටහන 2016 සැප්තැම්බර්

මාසයේ සිට 2017 සැප්තැම්බර් මාසය දක්වා ක්‍රියාත්මක වේ.

කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන පළිබෝධනාශක සමඟ එක්වීමෙන් අපවිත්‍ර වීම

දේශීය වෙළඳපොළේ එළවළු නියැදි 145ක් ප්‍රධාන පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂාවට ලක්කිරීමෙන් ලද ප්‍රතිඵල වලින් අනාවරණය වූ පරිදි එළවළු නියැදි 63ක් පළිබෝධනාශක අවශේෂ හේතුවෙන් අපවිත්‍ර වී තිබුණු නමුත් එක් නියැදියක් පමණක් CODEX Alimentarius කොමිසම මගින් පනවා ඇති යෝජිත නියාමන සීමාවන් ඉක්මවා තිබුණි. CODEX (එනම්, බෝගය : බෝංචි, කඩකිරීම : ටෙබ්බුකොනොසෝල් 0.37ක් එනම් මිලියනයකට කොටස් 0.30ක්). නුවරඑළිය, පුත්තලම සහ මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්කවල වෙළඳපොළ එළවළු තොග වලින් ලබා ගන්නා නියැදි 45ක පළිබෝධනාශක අවශේෂ පිළිබඳව සිදු කළ සාමූහික අධ්‍යයනයක ප්‍රතිඵල (සෙන්තූරන් ඇතුළු පිරිස, 2016. ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරා ගන්නා ලද දේශීය වෙළඳපොළවල එළවළුවල පවතින පළිබෝධනාශක අවශේෂ ඇගයීම) පළිබෝධ අවශේෂ අනාවරණය කරගත හැකි මට්ටම් වලින් තිබුණද කිසිදු නියැදියක් CODEX නියාමන සීමාවන් ඉක්මවා නොතිබුණු බව අනාවරණය විය. මේ අතර, අපනයන ඇසුරුම් මධ්‍යස්ථානවලින් ලබා ගන්නා ලද එළවළු නියැදි 28ක් ප්‍රධාන පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදුව (07/2016 වර්ෂයේදී) නියැදි 12ක් (43%ක්) අපවිත්‍ර වී තිබුණු බවත් නියැදි 8ක් හැරෙන්නට (28%ක්) අනෙකුත් සියළුම නියැදිවල පළිබෝධනාශක අවශේෂ මට්ටම් එක් එක් පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් ගත් විට යුරෝපා සංගමය මගින් ලබා දී ඇති උපරිම අවශේෂ සීමාවන්ට වඩා පහළ මට්ටම්වල පැවතුණු බව අනාවරණය කර ගන්නා ලදී.

කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ විශ්ලේෂණ විෂය පථයට අනුව සාමාන්‍ය භාවිතයට ගැනෙන වත්මන් පළිබෝධනාශක සහ තහනම් කරන ලද පළිබෝධනාශක කීපයක් (පරීක්ෂා ක්‍රම සීමාව MDL = 0.01 ppm) ඇතුළු පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද පළිබෝධනාශක සක්‍රීය රසායනික 52 අතර ප්‍රොලෙනොලොස්, තයෝමෙනොක්සම් සහ ටෙබ්බුකොනොසෝල් අවශේෂ වාර්තා වී නැති අතර කොළ එළවළු වල බොහෝ අවස්ථාවන් වලදී පළිබෝධනාශක අවශේෂ සම්බන්ධයෙන් උල්ලංඝනය තත්ත්වයක් අනාවරණය වී ඇත. කෙසේවුවද, පළිබෝධනාශක අවශේෂ සම්බන්ධයෙන් සලකා ලැබූ විට විශ්ලේෂණ විෂය පථය වඩා පටු වීම, යුරෝපා සංගමයේ උපරිම අවශේෂ සීමාවන් වඩාත් තීව්‍ර හා පහළ මට්ටමක පවතින අතර එම සීමාවන් යුරෝපා සංගමය මගින් පනවා ඇති උපරිම අවශේෂ සීමාවන්ට අනුරූප වන CODEX මගින් පනවා ඇති දේශීය උපරිම අවශේෂ සීමාවෙන් 40%ක් පමණි.

මේ අතර වාණිජ වී නියැදි 41ක් (දේශීය, ආනයනික සහ සාම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද කීපයක්) සම්බන්ධයෙන් සාමූහික අධ්‍යයනයක් (පනම්පිටිය ඇතුළු පිරිස., 2016, මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ වරණික වී ප්‍රභේදවල බැර ලෝහ) සිදු කළ අතර කිසිදු නියැදියක් මිනිසාට දිගු කාලීන පදනම මත හානියකින් තොරව දෛනිකව පරිභෝජනය කළ හැකි මට්ටම් සම්බන්ධයෙන් ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය / ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය මගින් දක්වා ඇති මට්ටම් ඉක්මවන විෂ සහිත බැර ලෝහ (රියම්, කැඩ්මියම්, ආසනික්, මර්කරි සහ සෙලේනියම්) වලින් අපවිත්‍ර වී නොමැති බැව් අනාවරණය කර ගන්නා ලදී.

විශ්ලේෂණ විෂයපථය

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය පළිබෝධනාශකවල ගුණාත්මක තත්ත්වය සහ අවශේෂ තක්සේරු කිරීම කේන්ද්‍රගතව

ප්‍රතිපත්තිකරණයේ ISO/IEC 17025: 2005 අන්තර්ජාතික මට්ටමට සිය රසායනාගාර ප්‍රමිතීන් වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතුවල නිරතව සිටී. මූලික තක්සේරු කිරීමේදී ජලයේ සහ කෘෂි නිෂ්පාදන වල සක්‍රීය රසායනික 05ක් සම්බන්ධයෙන් (එනම් ටිජරොනිල්, ටෙබ්‍රකොනැසෝල්, ක්ලෝර්පයිරිලොස්, ප්‍රොනිසොලොස් සහ ඩයසිනොන්) අවශේෂ තක්සේරු කිරීමේදී අනුකූලතාවයක් දැක් වූ නමුත් සක්‍රීය රසායන ද්‍රව්‍ය 10ක් විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා රසායනාගාරය කාර්යක්ෂම තත්ත්වයක පවතී. 2017 වර්ෂයේදී, විශ්ලේෂණාත්මක විෂය පථය 30ක් දක්වා වැඩි කිරීමේ ප්‍රායෝගික ඉලක්කයෙන් යුතුව මෙම රසායනාගාරය සිය පරීක්ෂණ අවශ්‍යතාවයන් සහ විශ්ලේෂණ හැකියාවන් අඛණ්ඩවම වැඩිදියුණු කෙරෙමින් පවතී. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන පළිබෝධනාශක අවශේෂ සම්බන්ධයෙන් පුළුල් ලෙස තක්සේරු කිරීම සඳහා ඉදිරි වසර කිහිපය තුළ දී සක්‍රීය රසායන ද්‍රව්‍ය 107කට වැඩි ප්‍රමාණයක් විශ්ලේෂණය කිරීමට (2016 දෙසැම්බර් වන විට කෘෂිකාර්මාන්තයේ භාවිතා වන සමස්ත සංඛ්‍යාව) විශ්ලේෂණාත්මක යටිතල පහසුකම් සමස්ථය සපුරාලිය යුතු වේ.

උපරිම අවශේෂ සීමාවන් නියම කිරීම

1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනත මගින් (26 වගන්තිය - පළිබෝධනාශක අලෙවි කිරීම සහ භාවිතා කරන ආකාරය) ආහාරයට ගන්නා දේශීය එළවළුවල සහ පලතුරුවල පළිබෝධනාශක අවශේෂ මට්ටමේ තිබිය යුතු ආරක්ෂාකාරී සීමාවන් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් විධිවිධාන ඉදිරිපත් කර ඇත. ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම අනුපූරණය කිරීම පිණිස රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනයෙහි පළ කිරීම සඳහා සක්‍රීය රසායන ද්‍රව්‍ය 65ක් සම්බන්ධයෙන් බෝග/ ආහාර කාණ්ඩ 39ක

පළිබෝධනාශක සාධාරණ සීමාවන් 221ක් (උපරිම අවශේෂ සීමාවන්) සකස් කර අවසන් කරන ලදී. මෙරට ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා සක්‍රීය රසායන ද්‍රව්‍ය 100කට වැඩි ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධයෙන් උපරිම අවශේෂ සීමා පැනවීම පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාල මගින් නීතියෙන් අපේක්ෂා කරන අතර ඉදිරි වසර කිහිපය තුළදී ආනයනික කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන කේන්ද්‍රීයව සමස්ථයක් වශයෙන් ආහාර සුරක්ෂිතතාව අනුපූරණය කිරීම පිණිස විදේශීය සක්‍රීය රසායන ද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා මෙම තක්සේරු කිරීමට සුදානම් වීමට තවත් ඉදිරි පියවරක් ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

පළිබෝධනාශක ගුණාත්මය තහවුරු කිරීම සඳහා අධි - තාක්ෂණ උපකරණ ගැනීම

පළිබෝධනාශක සංයෝග කිරීමේ සහ අවශේෂ පිළිබඳ රසායනාගාරවල ප්‍රතිපත්තිය වනුයේ සාක්ෂාත් කර ගත හැකි ඉහළම නිර්වද්‍යතාවයෙන් යුතුව පළිබෝධනාශක පරීක්ෂා කිරීමේ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතීන් සපුරාලමින් මනා වූ වෘත්තීමය ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය කිරීම වන අතර, ඊට සමානුගතව ISO/IEC 17025: 2005 අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිවල අදාළ අවශ්‍යතාවයන් සමඟ අනුගත වෙමින් ඉහළ ගුණාත්මක සේවාවක් ලබා දීම ප්‍රමුඛ කාර්යයක් සේ සැලකේ. එබැවින්, අතිරේක ආම්පන්න සහ රසායනාගාර රසායනික මිළදී ගැනීම සඳහා ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන හරහා රු.මිලියන 20කට ආසන්න මුදලක් වැය කර පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරයේ යටිතල පහසුකම් තවදුරටත් වැඩිදියුණු කරන ලදී. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී සහ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු වලදී සිදු කෙරෙන තත්ත්වයන් බාල කිරීම වැනි විශේෂ හඳුනා ගැනීම් අවශ්‍ය කෙරෙන පුළුල් පරාසයකින් යුත් පළිබෝධනාශක සහ පළිබෝධනාශක

නොවන (කාබනික සහ කාබනික නොවන) නියැදිවල ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක විශ්ලේෂණයක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස සහ පහසුවෙන් විශ්ලේෂණාත්මක අභියෝග විසඳීම සඳහා ෆූරියර් පරිණාමණ අධෝරක්ත වර්ණාවලීක්ෂණ යන්ත්‍රය (FTIR) මිලදී ගැනීමට ඉහත සඳහන් මුදලින් රු. මිලියන 05ක් පමණ වැය විය.

කල් ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම්

පසුගිය දශක 2-3ක කාලය තුළදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ රජයේ ගොවිපළවල සහ පර්යේෂණ ආයතනවල තිබී කල් ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක මෙ.ටො. 26ක් එක්රැස් වී ඇති බව 2016 දෙසැම්බර් මාසයේදී ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් පැවැත් වූ මූලික සාකච්ඡා වලට අනුව කල් ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ගත හැකි එකම අතුරු විසඳුමක් ලෙස මෙම පළිබෝධනාශක ආරක්ෂිතව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ගබඩා පරිශ්‍රයක් තුළ නඩත්තු කිරීමට පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය පෙළඹුණි.

අන්තරායදායක ද්‍රව්‍යයන් ආරක්ෂිතව ගබඩා කර තැබීම පිළිබඳව පොදුවේ ගත හැකි ප්‍රමිතීන් සලකා බලා 2016 ජුනි මාසය වන විට මහලුප්පල්ලමේ ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ ගොඩනැගිල්ලක් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය හරහා වූ මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදන මගින් සම්පූර්ණයෙන්ම අළුත්වැඩියා කර නිමා කරන ලදී. ආරම්භක පිරික්සුම් ගබඩාකරණයේදී භාවිතයෙන් ඉවත් කළ පළිබෝධනාශක මෙ.ටො. 0.4කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් මෙම ගොඩනැගිල්ලෙහි සුරක්ෂිතව ගබඩා කළ අතර සත්‍යාක්ෂණය සඳහා කලාපීය ගබඩාවල තිබෙන භාවිතයෙන් ඉවත් කරන ලද පළිබෝධනාශක මෙ.ටො. 24ක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. කලාපීය ගබඩාවල තිබෙන ඇතැම් නොග (උදා:

අම්පාර නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය) අති විශාල ප්‍රමාණයන්ගෙන් යුක්ත වන අතර අතිශයින්ම දිරාපත් තත්ත්වයට පත්ව ඇති බැවින් මෙම පළිබෝධනාශක නොග සම්බන්ධයෙන් ඉතාමත්ම පරීක්ෂාකාරීව කටයුතු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ඇතැම් කලාපීය ගබඩාවල තිබෙන කල් ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක නොග කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වෙනම ආරක්ෂිත ගබඩාකරණ පහසුකම් අවශ්‍ය බැව් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ අවධානයට යොමු විය.

නීතිවිරෝධී පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් සිදු කෙරෙමින් පවතින නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග

අංක 1937/38 සහ 23.10.2015 රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනයෙන් ප්‍රසිද්ධියට පත් කරන ලද රෙගුලාසි අනුව ගිලිහිගොස්ටි අඩංගු නිෂ්පාදන ලියාපදිංචි කිරීම අවලංගු කර අලෙවි කිරීම තහනම් කළ පසුද ගිලිහිගොස්ටි අඩංගු නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමේ නීති විරෝධී කටයුතු පිළිබඳව අනාවරණය කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් 2016 වර්ෂයේදී පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් සාක්ෂාත් කර ගන්නා ලදී.

2016 ජනවාරි මාසයේදී නාවුක ප්‍රදේශයේ පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවකු විඩෝල්ලි ගිලිහිගොස්ටි සහ නීතිවිරෝධී මැලතියන් නොගයක් අලෙවි කිරීම සහ /හෝ අලෙවි කිරීමට ඉදිරිපත් කිරීම හේතුවෙන් එම අලෙවිකරුවට එරෙහිව නඩු පවරන ලදී. තවත් අවස්ථාවකදී, සිරිපුර ප්‍රදේශයේ පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවකු නොක් අවුට්ලි ගිලිහිගොස්ටි අලෙවිකිරීමක් පිළිබඳව අනාවරණය කර ගන්නා ලදී. තවත් අවස්ථාවකදී වංචනික අලෙවිකරුවකු ඩී - ඊරාලි (ගිලිහිගොස්ටි ඇමෝනියම් සෝල්ට් 71%ක් අඩංගු) අලෙවි කිරීමේ ජාවාරමේ යෙදී සිටියදී

ගුවන් තොටුපල රේගුව මගින් අල්ලා ගන්නා ලදී. ඉහත වැරදිකරුවට එරෙහිව අවශ්‍ය නීතිමය පියවර ගනිමින් පවතී.

පසුගිය වර්ෂයේදී නීතිවිරෝධී පළිබෝධනාශකවලට එරෙහිව සිදුකළ සුවිශේෂී බලාත්මක ක්‍රියාමාර්ග සඳහා නිදසුන් පහතින් දැක්වේ.

- 2016 වර්ෂයේ ජනවාරි මාසයේදී නාවුක ප්‍රදේශයේ නීතිවිරෝධී ග්ලයිෆොසේට් අලෙවියේ යෙදී සිටි අලෙවිකරුවකුගේ භාණ්ඩ රාජසන්නක කළ අතර නාවුක මහේස්ත්‍රාත් උසාවිය වෙත කැඳවන ලදී. අධිකරණ කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී.
- නීතිවිරෝධී Finchem® Carbofuran නොගයක් කුට ලෙස රඳවාගෙන සිටි වනාන්තරවල, පුත්තලම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන පළිබෝධනාශක අලෙවිකරුවකු 2015 දෙසැම්බර් මාසයේදී කොටුකර ගැනීමට හැකිවිය. නඩුවාර කිහිපයකට පසුව සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් පුත්තලම මහේස්ත්‍රාත් උසාවිය විසින් මෙම නඩුව නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබුවද, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදි පළිබෝධනාශක රෙජිස්ටාර් කාර්යාලයේ අභියාචනය මත 2016 ඔක්තෝබර් මාසයේදී මෙම නඩුව නැවත පුත්තලම මහාධිකරණයේදී විභාගයට ගනු ලැබීය. මෙහි අධිකරණ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

රසායනාගාර අනුකූලතාවය පිළිබඳ විගණනය

2016 නොවැම්බර් 14 -15 කාලය තුල ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිත්‍යා මණ්ඩලයේ (SLAB) සම ඇගයුම් කමිටුව විසින්, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ටාර් කාර්යාලයේ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය සම ඇගයුමකට භාජනය කරන ලදී. මෙම සම ඇගයුම් කමිටුව ඇගයුම්කරුවන් පස්දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය. ඔවුන්, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිත්‍යා

මණ්ඩලයේ ප්‍රතිත්‍යා වැඩසටහනක් මත පදනම් වෙමින්, ISO/IEC 17022:2005, 41-5.10 තත්ත්ව කළමනාකරන පද්ධතිය අනුකූල කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පූර්ණ, ගැඹුරු, සවිස්තරාත්මක සහ විධිමත් ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී. ඇගයුම් කාලපරිච්ඡේදය තුළදී, ප්‍රතිත්‍යා ගොනු 25කට වඩා ප්‍රමාණයක් සම ඇගයුම්කරුවන්ගේ පරීක්ෂාවට භාජනය විය. 2016.03.14 දින යෝජනා කරන ලද නිවැරදි ඇගයුම් අවශ්‍යතා ද ඔවුන් විසින් පරීක්ෂන ලදී. මීට අමතරව, රසායනාගාර නිලධාරීන් විසින් සිදුකරන ලද බැර ලෝභ හා අවශේෂ විශ්ලේෂණ පිළිබඳ ඇගයුම් සහ තෙතමනය පිළිබඳ පරීක්ෂණ යන රසායනාගාරය තුළදීම සිදුකළ ඇගයුම් 04ක්ද මෙම ඇගයුම් කණ්ඩායම විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. අන්තර්ජාතික ප්‍රතිත්‍යා වෙත නිර්දේශ ලබා දීමට පෙර සිදුකළ යුතු නිවැරදි ක්‍රියාමාර්ග හා අනුකූලවීම හැර අනෙකුත් රසායනාගාර කටයුතු සතුටුදායක මට්ටමේ පවතින බවට එම ඇගයුම් කමිටුව විසින් තීරණය කරන ලදී.

යුරෝපා සංගමය ශ්‍රී ලංකාව වෙත පූර්ව විගණනය සඳහා පැමිණීම

ශ්‍රී ලංකාවෙන් යුරෝපා සංගමයේ සාමාජික රටවල් වෙත අපනයන කරනු ලබන කෘෂි නිෂ්පාදනවල පළිබෝධනාශක අවශේෂ ප්‍රමාණ යුරෝපා සංගමයේ උපරිම නියාමන සීමා සමග අනුකූල වන්නේද යන්න විගණනය කිරීම සඳහා පැමිණෙන යුරෝපා සංගමයේ විගණනයට පූර්ව සුදානම් වීමක් ලෙස, ITC, මූල්‍ය දායකත්වය යටතේ වූ STDF ව්‍යාපෘතිය මගින් ශෂ්‍ය වගාව සහ රසායනික පරීක්ෂණ පිළිබඳ වූ යුරෝපා සංගමයේ විශේෂඥයින් දෙදෙනෙකු පිළිවෙලින් (ස්පාඤ්ඤායේ මානෙල් ඕපෙල්ල මහතා සහ බෙනොයිට් ග්ලෙඩ් මහතා) 2016 ජුනි 22-29 කාලය සඳහා සේවයට බඳවා ගැනීමට මූල්‍ය දායකත්වය ලබා දෙන ලදී. යුරෝපා සංගමයේ ආහාර

පාලන පද්ධතිය හා එහි අභියෝග, පළිබෝධනාශක පාලනය, වෙළඳ පටිපාටි සහ පළිබෝධනාශක භාවිතය, රසායනාගාර විශ්ලේෂණය සඳහා වූ යුරෝපා සංගමයේ අත්‍යාවශ්‍යතා සහ අදාළ පාලන ක්‍රමවේද සම්බන්ධයෙන් වැඩිමුළු සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සිදුකරමින් මෙම දින 8ක කාලය තුළදී එකී කරුණු පිළිබඳ සුවිශේෂී ලෙස දැනුවත් කිරීම් සිදු කිරීමට මෙම විශේෂඥයන්ට සුක්ෂ්ම ලෙස හැකි විය. පාර්ශ්ව සංවිධානවල ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරුවන්, කෘෂි නිෂ්පාදන අපනයනකරුවන්, පර්යේෂකයින්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්, රසායනාගාර සේවක මණ්ඩලය යන විවිධ කාණ්ඩයම් නියෝජනය කරමින් පුහුණු ලාභීන් විශාල ප්‍රමාණයක් මෙම වැඩිමුළු සඳහා සහභාගී වූහ.

යුරෝපා හවුල වෙත අපනයනය කිරීමට අපේක්ෂිත ශාක ආශ්‍රයෙන් සැකසූ ආහාර නිෂ්පාදනවල පළිබෝධනාශක පාලන කටයුතු ඇගයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව වෙත විගණනය සඳහා පැමිණීම

ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයන කරනු ලබන නිෂ්පාදනවල උපරිම අවශේෂ නියාමන මට්ටම ඉක්මවා පළිබෝධනාශක අඩංගු වීම සම්බන්ධයෙන් යුරෝපා හවුලේ සාමාජික රටවල් වෙතින් අතුරුතහනම් යෙදීම මෑත අතීතයේදී සිදුවූ අතර, මෙවැනි අපගමනයන් වලකාගනිමින් අනාගතයේදී ගත හැකි පියවර පිළිබඳ සුදානම් වීම පිළිබඳ ඇගයුම් කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා 2016 සැප්තැම්බර් 14 -22 කාලයේදී යුරෝපා කොමිසමේ සාමාජිකයන් තිදෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායමක්, සෞඛ්‍ය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ විගණන සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකුද යුරෝපා හවුලේ සාමාජික රටවලින් විශේෂඥයකුද ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියහ.

මෙම විගණනයට සුදානම්වීමක් ලෙසත්, කාර්යක්ෂම අධිකාරියක් ලෙස එම කටයුතු තීරසාර ලෙස සිදුකිරීමටත්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ මහපෙන්වීම යටතේ පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් සකස් කරන ලදී. DG (SANTE)/2016-8787-MR දරණ වාර්තාවෙන් විගණන නිර්දේශ සඳහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය විසින් 2016 ඔක්තෝබර් 18 දින පිළිතුරු ඉදිරිපත් කරන ලදී.

කෙටි පෙර අස්වනු කාලසීමා සහිත කොළ එළවළු සඳහා අවදානම් අවම සහ යෝග්‍ය වූ පළිබෝධනාශක නිර්දේශ කිරීම

යුරෝපා සංගමයේ විගණන වාර්තාවෙන් සිදුකරන ලද නිර්දේශවලට අනුව ගොටුකොළ (*Gotukola - Centella asiatica*) ඇතුළු කොළ එළවළු සම්බන්ධයෙන් සුවිශේෂී නිර්දේශ නිරන්තරයෙන් අවධාරණය කරන ලදී. ගොටුකොළ වගාවේ යෙදී සිටින බොහෝමයක් ගොවීන් Acephate, Carbosulfan, Profenofos, Tebuconazole, Thiamethoxam ආදී පළිබෝධනාශක යොදාගැනීමට හුරුව සිටිති. මෙවැනි ඇතැම් පළිබෝධනාශක (නිද: Profenofos) යුරෝපා හවුලේ සාමාජික රටවල් විසින් තහනම් කොට ඇති බැවින්, මෙම තත්ත්වය විගණයේදී සාකාන්තම ආකල්ප ඇතිවීමට හේතු වී ඇත. යුරෝපා හවුලේ වෙළඳපොළ වෙත අපනයනය කරනු ලබන නිෂ්පාදන දැඩි උපරිම පළිබෝධනාශක සීමාවන් (MRLs) හා සැසඳීම අත්‍යාවශ්‍ය වන නමුත්, බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී යුරෝපා සංගමය මගින් තහනම් කරන ලද සංයෝග එම සීමා (MRL) ඉක්මවීමේ මට්ටමේ 0.01 ppm ලෙස පවතී. අනෙක් අතට, අපගේ ගොවීන් යුරෝපා සංගමයේ අධිකාරීත්වය ලැබූ පළිබෝධනාශක කොළ එළවළු සඳහා

යොදා ගැනීමට හුරුව සිටින්නේ නම්, එහිදී එම පළිබෝධනාශක භාවිත කිරීමේ ප්‍රමාණය සහ යොදන වාර ගණන ආදිය CODEX උපරිම නියාමන සීමාවන්ට වඩා යුරෝපා හවුලේ දැඩි උපරිම නියාමන සීමාවන් හා ගැලපේද යන්න පිළිබඳ විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුවේ. ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයන කරනු ලබන පලතුරු සහ එහි එළවළු වෙළඳපොළ රැක ගැනීම සඳහා ඉහත ඉලක්ක හා ගැලපෙන පරිදි නිර්දේශ යෝජනා කිරීමට ඉහල ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදෙමින් 2016 නොවැම්බර් 18 දින APeSC හිදී සාකච්ඡා පැවැත්වින.

යුරෝපීය සංවිධානය වෙත අපනයන කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් ශාක ආශ්‍රිතව නිෂ්පාදනය කරන ලද ආහාරවල පළිබෝධනාශක පාලනය කිරීම, ඇගයීම සඳහා යුරෝපා සංවිධානයේ විගණනය යටතේ අපනයනකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

2016 සැප්තැම්බර් 14-22 කාලපරිච්ඡේදය තුලදී යුරෝපා සංවිධානයේ විගණන අංශය විසින් හඳුනාගත් ප්‍රධානම කාර්යයන් අතර එක් කාර්යයක් වූයේ, යුරෝපා සංවිධානයේ වෙළඳපොළ වෙත එළවළු සහ නැවුම් පලතුරු (කොළ එළවළු ඇතුළුව) ලබාදෙන අපනයනකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යයන්ය. (යොමුව: DG (SANTE)/2016-8787-MR) - 2016 සැප්තැම්බර් 15 වන විට පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලාපොරොත්තු සහිතව, අපනයනකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය යෝජනා කරනු ලැබීය. යුරෝපා සංවිධානයේ අපනයනකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීමේ කේන්ද්‍රීය ආයතනය ලෙස කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂි වෙළඳ කවුන්සිලය (Agri – Business council) යෝජනා කරන ලද අතර, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් අවශ්‍ය අයදුම්පත් නිර්මාණය කරනු

ලැබීය. ඒ අනුව 2016 දෙසැම්බර් වන විට නැවුම් පලතුරු හා එළවළු (කොළ එළවළු ද ඇතුළත්ව) අපනයන කටයුතු වල යෙදී සිටි ප්‍රධාන පෙළේ යුරෝපා සංවිධානයේ අපනයනකරුවන් සයදෙනෙකු කෘෂි වෙළඳ කවුන්සිලය හරහා මෙම ක්‍රමවේදය යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබීය.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කරනු ලබන ශාක ආශ්‍රිතව නිෂ්පාදනය කළ ආහාර පළිබෝධනාශක අවශේෂ සම්බන්ධ යුරෝපා සංවිධානයේ අවශ්‍යතා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිදු වූ මෙවන් තීරණාත්මක මොහොතකදී, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂි වෙළඳ කවුන්සිලයේ උපදේශකයන් හරහා නැවුම් පලතුරු සහ එළවළු (කොළ එළවළු ද සමග) නිෂ්පාදනය කිරීම හා සැකසීම පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීමෙන් පසුව, 2016 නොවැම්බර් වන විට යුරෝපීය සංවිධානයේ සාමාජික රටවල් වෙත ලියාපදිංචි පාර්ශව විසින් අපනයන කරනු ලබන නැවුම් පලතුරු සහ එළවළු සඳහා (කොළ එළවළු ද ඇතුළත්ව) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හරහා පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය විසින් සීමා පනවන ලදී. ඒ අනුව, අධිකාරියක් නොමැති පළිබෝධනාශක අවශේෂ ඇතුළත් ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයන කරනු ලබන නැවුම් නිෂ්පාදන හේතුවෙන් යුරෝපා සංගමයේ නැවුම් නිෂ්පාදන (නැවුම් පලතුරු සහ එළවළු, කොළ එළවළු ඇතුළත්ව) අපනයන වෙළඳපොළ අහිමි වීම වැළැක්වීමට දැනට පවත්නා මෙම නියෝග ඉක්මන් මෙන්ම කෙටිකාලීන උපාය මාර්ග ලෙස ක්‍රියාකරනු ඇත. යුරෝපා සංගමයට ප්‍රවේශ වීමේදී එහි පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් තිබෙන සීමාවන් උල්ලංඝනය නොවී තිබීම පිළිබඳ සැක හැර දැන ගැනීම සඳහා, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය කෘෂි වෙළඳ කවුන්සිලයේ (CAB) නිලධාරීන් මාර්ගයේ “ගොවීන් සහ අපනයනකරුවන් සමග සාජු

සබඳතාවයක්” ස්ථාපිත කිරීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.

පළිබෝධනාශක භාවිත කිරීමේදී ආරක්ෂිත ඇගයීම් භාවිතා කිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ටාර් කාර්යාලය 2016.05.25 දිනැති අංක PPE/Saf/04/2016 චක්‍රලේඛය නිකුත් කරමින් ගොවීන් අතර ආරක්ෂිත ඇගයීම් පැළඳීම ජනප්‍රිය කරවීම සඳහා පියවරගත් අතර, මෙම නව ක්‍රියාමාර්ගය 2017 ජනවාරි 31 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අනිවාර්ය කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාමාර්ගය අනුව පළිබෝධනාශක රෙජිස්ටාර් කාර්යාලය ප්‍රකාශ කර සිටියේ පුද්ගල ආරක්ෂිත පූර්ණ ඇගයීම් කට්ටලය (PPE) 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලනය කිරීමේ පනත යටතේ වූ විධිවිධාන හා අනුකූලව සාධාරණ මිලක් යටතේ වෙළඳපොළෙන් ලබා ගත හැකි බවය.

සෞඛ්‍යමය සහ පාරිසරික අවදානම් අවම කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඊට වගන්තියේ දක්වා ඇති පරිදි ‘පළිබෝධනාශක බෙදාහැරීම හා භාවිතය, පිළිබඳ ක්‍රියාකිරීම සඳහා වූ අන්තර්ජාතික සංග්‍රහය’ යටතේ ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ රජය සහ පළිබෝධනාශක කර්මාන්තය මගින් අවදානම් තවදුරටත් අවම කිරීම සඳහා දැරිය හැකි මිලක් යටතේ පුද්ගල ආරක්ෂක ඇගයීම් කට්ටල ප්‍රවර්ධනය සඳහා ඉඩ සැලසිය යුතු බවයි. මීට අමතරව 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනත යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රෙගුලාසි ප්‍රකාර, 2000.01.05 දිනැති අංක 113/5 රජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ගොවීන් සඳහා පුද්ගල ආරක්ෂක ඇගයීම් කට්ටල (PPE) ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා 6 (ආ) රෙගුලාසියෙන් දක්වා ඇත. එනම්, යම් සාමාන්‍ය හෝ සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශකයක් භාවිතා කිරීමේදී එහි ආරක්ෂාකාරී භාවිතය තහවුරු කරනු වස් සාමාන්‍ය හෝ සීමා කරන ලද

පළිබෝධනාශක අලෙවි කිරීමේදී එකී සෑම පුද්ගලයකු විසින්ම පළිබෝධනාශක භාවිත කිරීමේදී අවශ්‍ය විය හැකි සියළු ආරක්ෂක ඇගයීම් ලබාදීම හෝ විකිණීම සිදු කළ යුතුය.

පළිබෝධනාශක ඇතුළු පැළෑටි සංරක්ෂණ නිෂ්පාදන භාවිතා කිරීමේදී දේශීය ගොවියන් විසින් පුද්ගල ආරක්ෂක ඇගයීම් කට්ටල භාවිතා කිරීම ඉතා අවම මට්ටමක පවතින අතර, එම තත්ත්වය මිනිස් ජීවිත අවදානමේ හෙළිමට හේතුවේ. කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ වල් සහ කෘමීන් මර්දනය කරමින් අස්වනු වැඩි කිරීමට ද, මහජන සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේදී වාහක රෝග පාලනය කිරීමට ද උපකාරී වන රසායනික පළිබෝධනාශක, අපරික්ෂාකාරී ලෙස සහ නැවත නැවත භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් ගැටළු රාශියක් ඉස්මතු වී ඇත. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ග්‍රාමීය ගොවි ප්‍රදේශවල මෑතකදී සිදු කරන ලද සහයෝගීතා පර්යේෂණ අධ්‍යයනයකදී (කේ.ජී.ඒ.පී. දුලංජලී, ඌව වෙල්ලස්ස විශ්වවිද්‍යාලය, බදුල්ල) ගොවීන්ගේ සෞඛ්‍ය කෙරෙහි පළිබෝධනාශක භාවිතා කිරීමේ පිළිවෙත්වල බලපෑම : මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ඇහැරන්ද හා විජයගම ආශ්‍රිත පර්යේෂණ අධ්‍යයනය) අනාවරණය වූයේ පළිබෝධනාශක වර්ගය, පළිබෝධනාශක මාත්‍රාව, නිරාවරණය වන පැය ප්‍රමාණය, අයහපත් පිළිවෙත් ප්‍රමාණය සහ නැවත පිවිසීමේ කාලය පිළිබඳ වූ දැනුවත්භාවය යන කරුණු පළිබෝධනාශක භාවිතයේදී ගොවීන්ගේ සෞඛ්‍යය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ඇතිකරන්නා වූ සුවිශේෂී හේතු සාධක වන බවයි. ගොවීන්ගෙන් බහුතරයක් පළිබෝධනාශක නියමිත මාත්‍රාව ඉක්මවා (55%) භාවිතා කර ඇත. පුද්ගල ආරක්ෂක කට්ටල පැළඳීම සම්බන්ධයෙන් ‘හොඳ’ කාණ්ඩයට අයත් වන්නේ 11% වන සුළු ප්‍රමාණයකි. ගොවීන්ගේ 75% පමණ ප්‍රමාණයක් පළිබෝධනාශක අපහරණය කිරීමේදී ඔවුන්ගේ ප්‍රියතම ක්‍රමය ලෙස එවැනි බඳුන් ඉවත ලෑම තෝරාගෙන ඇත.

ගොවින්ගෙන් 24%ක ප්‍රමාණයක් පමණක් පළිබෝධනාශක ඉසින ලද ක්ෂේත්‍රයට නැවත පිවිසීමේ කාලසීමාව පිළිබඳ අවබෝධයකින් පසු වූ අතර, ඉතිරි 76% එම කරුණු පිළිබඳ නොදැන සිටියහ. පළිබෝධනාශක පරිහරණයෙන් පසුව 16%ක පමණ වූ ගොවි නියැදියන් සම්බන්ධයෙන් ඉතා උග්‍ර බලපෑමක් පළිබෝධනාශක වලින් සිදු නොවී තිබූ නමුත් 84%ක් වූ ගොවීන්ට එහි උග්‍ර බලපෑම් ලෙස රෝග ලක්ෂණ පහළ වී තිබූ බව වාර්තා වේ. අපරික්ෂාකාරී ලෙස පළිබෝධනාශක භාවිත කිරීම නිසා ගොවීන්ගේ සෞඛ්‍යයට සිදුවන වඩාත් අහිතකර බලපෑම් පිළිබඳව එම අධ්‍යයනයෙන් වාර්තා කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය වන කරුණක් වනුයේ ගොවීන් බහුතරයක ප්‍රමාණයන් ගොවිතැන ආශ්‍රිත පළිබෝධනාශක වෙත නිරාවරණය වීම හේතුවෙන් දීර්ඝ කාලීන මෙන්ම කෙටි කාලීන සෞඛ්‍යමය ගැටළු ඇතිවීම පිළිබඳ සැලකිල්ලක් නොදක්වන බවත්, ඒ අතරම පළිබෝධනාශක හේතුවෙන් පැනනගින පළිබෝධනාශක විෂවීමේ උග්‍ර රෝග ලක්ෂණ වාර්තා නොවී යටපත් වී ඇති බවත්ය.

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ මතය වනුයේ අතීතයේ පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි මෙන්ම සංක්ෂිප්ත නිර්දේශයන් සහ මගපෙන්වීම් තිබුණද, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සහ අවස්ථා සමග අනුකූලවීම සම්බන්ධයෙන් විශාල හිඬසක් පවතින බවත්, දශක ගණනාවක කාලයක් මුළුල්ලේ යෝග්‍ය වූ පුද්ගල ආරක්ෂා ඇගයීම් කට්ටල වෙළඳපොළ තුළ කිසිදු විටෙක දක්නට නොලැබුණු බවත්ය. දැස් ආවරණ, නාස් ආවරණ, මුහුණු ආවරණ, දිග අත් සහිත බැනියම් + දිග කලිසම් හෝ දිග කබා, අත් ආවරණ, පා ආවරණ (බූට්ස්) ආදිය ප්‍රමිති තත්ත්වයේ පුද්ගල ආරක්ෂණ ආවරණ කට්ටලයක (PPE) ඇතුළත් වේ. එබැවින්, පළිබෝධනාශක අවදානම, ආරක්ෂාකාරී ලෙස භාවිතා කිරීම, පුරුදු වෙනස් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන්

බලපෑමක් ඇතිකරවන, ඉලක්කගත වැඩසටහන් නිර්මාණය කිරීමට මෙය අවශ්‍ය කාලයකි.

මෙම අවශ්‍යතාවය යටතේ, පළිබෝධනාශක කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමට අවශ්‍ය වී ඇත. පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය, එම තත්ත්වය පළිබෝධනාශක කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් අත්‍යාවශ්‍ය වගකීමක් සේ සලකා, වෙළඳපොළ තුළ පුද්ගල ආරක්ෂණ ඇගයීම් කට්ටල (PPE) සුලභ කිරීමටත්, විශේෂයෙන් එම තත්ත්වය සියළු පළිබෝධනාශක අලෙවි සැල් තුළ සිදු කිරීමටත් අවධානය යොමු කර සිටියි. යෝග්‍ය වූ පුද්ගල ආරක්ෂණ ඇගයීම් කට්ටල සැකසීමත්, දැරිය හැකි මිලකට ලබාගත හැකි වන පරිදි අවශ්‍ය මං පෙත් විවර කිරීම සඳහා ඒ පිළිබඳ පළිබෝධනාශක කර්මාන්තකරුවන්ගේ පුද්ගල අදහස් විමසා සිටි අතර, 2016 අගෝස්තු 01 දින වන විට පුද්ගල ආරක්ෂණ ඇගයීම් කට්ටල පැළඳීම සම්බන්ධයෙන් ගොවි ජනතාව ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් හරහා දැනුවත් කිරීමට ද අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත. (එනම්, හැකි පමණින් ප්‍රායෝගික ඉදිරිපත් කිරීම් සිදු කිරීමට) ඔවුන්ගේ භාරකාරත්වය යටතේ පළිබෝධනාශක කර්මාන්තය, එම අවශ්‍යතාවය සපුරා ගන්නා මට්ටමට සමීප වෙමින් පවතී.

රසායන ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධීකරණය සහ ජාත්‍යාන්තර සහභාගීත්වය

ශ්‍රී ලංකාව, බාසල්, රොටර්ඩෑම්, ස්ටෝක්හෝම් හා මිනමාටා සම්මුති යටතේ ඇති පාර්ශවකරුවෙකි. පළිබෝධනාශක නියාමනය කිරීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා බලය පවරා ඇති නීතියානුකූල අධිකාරි ආයතනය (DNA) ලෙස පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය කටයුතු කරයි. එබැවින්, රොටර්ඩෑම් සහ ස්ටෝක්හෝම් සම්මුතීන් යටතේ සෘජු වගකීම් තිබෙන

අතරම බාසල් සහ මිනමාටා සම්මුතීන් යටතේ වක්‍ර වගකීම් පැවරී ඇත. ඉහත සම්මුතීන් හතර යටතේ තිබෙන අන්තර් ආයතනික වගකීම් සමුදාය, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේද (NCC-BRSM) නිල වශයෙන් නියෝජනය ලබාදීමෙන් ඉටු කරනු ලැබේ.

සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල් සහ ආර්ථික සංක්‍රාන්තියකට මුහුණ දෙමින් සිටින රටවල පළිබෝධනාශක භාවිතා කිරීමට තහනම් කර ඇති සහ දැඩි ලෙස සීමා පනවා ඇති පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් රොටර්ඩෑම් සම්මුතිය ක්‍රියා කරයි. මෙම සම්මුතියේදී, පූර්ව දැනුම්දීමෙන් අවසර ලබා ගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය (PIC) එනම්, ආනයනයේදී හා අපනයනයේදී ජාත්‍යන්තර තොරතුරු හුවමාරු කිරීමේ ස්වරූපයෙන් තහනම් කරන ලද, සහ දැඩි ලෙස සීමා පනවන ලද පළිබෝධනාශක පූර්ව අවබෝධයෙන් යුක්තව කළමනාකරණය කරනු ලැබේ.

අධික විෂ සහිත මෙන්ම පරිසරයේ නොනැසී පවතින කාබනික රසායනික දූෂ්‍යකාරක (POP) ස්ටොක්හෝම් සම්මුතිය යටතේ ආවරණය වන අතර, එම පළිබෝධනාශක විදේශ සීමා මායිම් හරහා ප්‍රවාහනය කරන බැවින් ඒ පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සැලකිල්ල යොමු වී ඇත. මෙවැනි සංයෝග ගෝලීය වශයෙන් ඉවත් කිරීම සහ ආරක්ෂා සහිතව බැහැර කිරීම, මෙම සම්මුතියේ පරම අභිප්‍රායයි. 2016 වන විට “POP පළිබෝධනාශක වට්ටෝරු ලේඛණය” සම්පාදනය කිරීම හරහා ජාතික ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම (NIP) සැලසීමට දායක වීමෙන් පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය විසින් මෙම සම්මුතිය යටතේ වූ ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර නියෝග ඉටුකර ඇත. මෙම ලේඛණය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දිගුකල් පවතින කාබනික රසායනික දූෂ්‍යකාරක (POP) පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් ලබා දෙන අතර එහිදී, එම

පළිබෝධනාශකවල සුලභතාවය, පාරිසරික දූෂණයේ මට්ටම, යල් පැනු නොග ඇස්තමේන්තු කිරීම, දත්ත අතර වෙනස හඳුනා ගැනීම සහ ස්ටොක්හෝම් සම්මුතිය මගින් ඉලක්ක ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යෝජිත සැලසුම් පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් වේ.

මෙහිදී පිළිවෙලින් ස්ටොක්හෝම් සහ රෝටර්ඩෑම් සම්මුතීන් යටතේ දිගුකල් පවතින කාබනික රසායන දූෂ්‍යකාරක, තහනම් කර ලද සහ දැඩි ලෙස සීමා පනවන ලද පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් ජාත්‍යන්තර ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම පිළිබඳ ප්‍රකාශ නිකුත් කිරීමට පෙර ශ්‍රී ලංකාව ඒ පිළිබඳ තීරණ ගැනීම විශේෂ කරුණකි. මෙහිදී මෙම පළිබෝධනාශකවල වර්තමාන තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් සුවිශේෂී කරුණක් වනුයේ, දැඩි ලෙස සීමා පනවන ලද සහ තහනම් කරන ලද දූෂ්‍යකාරක (POP) බොහෝමයක් නැවත ලියාපදිංචි කිරීමෙන් වැළකී සිටීම සහ /හෝ මීට 15 වසරකට පෙර සිටම රට තුළ භාවිතා කිරීමට තහනම් කර තිබීමයි. මෙම ලේඛණය මගින් කි.ග්‍රෑ. 71.53 (0.17%) ලෙස ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අපහරණයට නියමිත දූෂ්‍යකාරක (නිද: ඇල්ඩ්‍රින්, DDT, BHC සහ එන්ඩොසල්ෆාන්) සුළු ප්‍රමාණයක් පිළිබඳ අනාවරණයක් සිදු කරන ලද අතර, එම දූෂ්‍යකාරක කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ගොවිපළ කිහිපයක දක්නට ලැබෙන බව වාර්තා වී ඇත. මේ අනුව ස්ටොක්හෝම් සම්මුතියට අනුව දිගුකල් පවතින කාබනික රසායන දූෂ්‍යකාරක (POP) සංචිතය ලෙස නාමකරණය සිදු කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකාව සඳහා කරුණු 2ක් හේතුවෙන් අර්ථවත් නොවේ.

- (i) ශ්‍රී ලංකාවේ යල් පැන ගිය දූෂ්‍යකාරක (POP) නොග සුළු ප්‍රමාණයක් පැවතීම; සහ
- (ii) මෙවැනි දූෂ්‍යකාරක ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිෂ්පාදනය කිරීම සහ /හෝ සංයෝග කිරීම සම්බන්ධයෙන්

කිසිදු වාර්තාවක් නොමැති අතර, එනිසාම නිෂ්පාදනයෙන් බැහැර කිරීමේදී සිදුවිය නොහැක.

මේ අතර පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය අතීතයේ සිටම තම විෂය පථය සහ විධිවිධාන තුළ ඉහත සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා විවිධ තත්ත්වයන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර, දේශීය හා අන්තර්ජාතික වශයෙන් රසායන සමාලෝචන කමිටු (නිද: POPRC, CRC) සහ පාර්ශ්ව සම්මන්ත්‍රණ (COP) සඳහා නියෝජනය ලබාදීම සුවිශේෂී වේ.

එතිලින් ඔක්සයිඩ් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මතය වෙනස් වීම.

රොටර්ඩෑම් සම්මුතිය යටතේ පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුවේ තීරණයට අනුව එතිලින් ඔක්සයිඩ් (EtO) ‘අවසර නොලත්’ පළිබෝධනාශකයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ තොරතුරුවලට අනුව ශල්‍යකර්ම සඳහා යොදා ගන්නා උපකරණ ජීවාණුහරණය කිරීම සඳහා රෝහල් කිහිපයක මෙම රසායනිකය තවමත් යොදා ගන්නා අතර, එම රසායනිකය වෙනුවට විකල්ප ක්‍රම සොයමින් පවතී. කෙසේවුවද, මෙම රසායනික වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය සඳහා සීමා සහිත මට්ටමෙන් අවශ්‍යවීම මත, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය මගින් 2016 ඔක්තෝබර් මාසයේදී පෙර කී තීරණය අහෝසි කිරීම සඳහා යෝජනා කළ අතර, පළිබෝධනාශක තාක්ෂණික හා උපදේශක කමිටුවේ අනුමැතියෙන් “සීමා කිරීම් සහිතව අවසර ලබාදීම” සංශෝධිත තීරණය රොටර්ඩෑම් සම්මුතියේ ලේකම්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. 2016 දෙසැම්බර් 12 දිනැති PIC වක්‍රලේඛ XLIV වෙළුමෙන් මෙහි අන්තර් වාර තත්ත්වය ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

ශ්‍රී ලංකාවේ පළිබෝධනාශක කළමනාකරණය.

පළිබෝධනාශක ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා වැඩසටහන්

- නව ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු සඳහා අයදුම්පත් භාර ගැනීම.
- නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු සඳහා අයදුම්පත් භාර ගැනීම.
- නව ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික ලිපි ඇගයීම් කටයුතු සිදු කිරීම.
- නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික ලිපි ඇගයීම් කටයුතු සිදු කිරීම.
- නව ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු සඳහා සහතික සැකසීම.
- නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු සඳහා සහතික සැකසීම.
- පළිබෝධනාශක කර්මාන්තයේ නියුතු වූවන් සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් අතර සාකච්ඡා පැවැත්වීම
- කෘෂි පළිබෝධනාශක අනුකමිටු හා සම්බන්ධ උපකමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම
- ගෘහස්ථ සහ මහජන සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ පළිබෝධනාශක අනුකමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම.
- කාර්මික පළිබෝධනාශක අනුකමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම.
- කෘෂි පළිබෝධනාශක අනුකමිටු සඳහා දත්ත සැකසීම සහ ඇගයීම
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සමග පළිබෝධනාශක පරීක්ෂාව

සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීම (එහි ජෛව සඵලතාවය පිළිබඳ)

- මාධ්‍ය වැඩසටහන් පැවැත්වීම
  - රූපවාහිනී
  - ගුවන්විදුලි
  - ලිඛිත මාධ්‍ය
- කෘෂි රසායන අලෙවි සහ තාක්ෂණ සහකාරවරුන් පුහුණු කිරීම/ සහතිකපත් ලබාදීම.
- දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රදර්ශන
- බලයලත් නිලධාරීන් (AUO) සහ බලාත්මක නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු පැවැත්වීම.
- ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා පුහුණු පංති පැවැත්වීම.*
- පළිබෝධනාශක සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සංශෝධිත මාර්ගෝපදේශ ඒරකාශයට පත් කිරීම.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සහ අනෙකුත් ආයතනයන්ගේ ආරාධනයෙන් තාක්ෂණික විශේෂඥයින් / සාමාජිකයින් / සම්පත් දායකයන් ලෙස සේවය ලබා දීම.
- ආනයන සංඛ්‍යා ලේඛන එක්රැස් කිරීම, සම්පාදනය කිරීම සහ බෙදා හැරීම (මහබැංකුව, විශ්ව විද්‍යාල, පර්යේෂණ, රාජ්‍ය ආයතන ආදිය)*

අනුකූලතා මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා වැඩසටහන්

(පාරිසරික මාධ්‍ය (environmental compartments) සහ නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මක තත්ත්වය සහ අවශේෂ, 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලනය කිරීමේ පනත උල්ලංඝනය කිරීමට එරෙහිව ක්‍රියාමාර්ග)

- ආනයන අවසරපත් නිකුත් කිරීම**
- අනුමත කරන ලද ආනයනික සාම්පල නිකුත් කිරීම**
- භාණ්ඩ පදනම් කරගනිමින් තත්ත්ව සහතිකපත් ඇගයීම.
- අනුමැතිය සඳහා ලේබල පරීක්ෂාවට භාජනය කිරීම.
- අනුමැතිය සඳහා අලෙවිකරණ ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂාවට භාජනය කිරීම.
- පළිබෝධනාශක අපද්‍රව්‍ය පිරික්සීම
- නැවත ඇසුරුම් කිරීමේ පහසුකම් හා ගබඩා පරීක්ෂා කිරීම.
- ධූමකරණ පරිශ්‍ර සහ ගෘහාශ්‍රිත කෘමීන් පාලනය කිරීමේ සේවාවන්හි යෙදී සිටින්නන් සහතිකරණය කිරීම සහ පිරික්සීම.
- පළිබෝධනාශක හිස් භාජන අපහරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ වැඩසටහන් සැකසීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පළිබෝධ පාලන සේවා ලියාපදිංචි කිරීම.
- වගකිය යුතු පදනමෙන් නිරෝධායන සහ පුර්ව නැව්ගත කිරීමේ ප්‍රතිකර්මයන් සිදු කිරීමට මෙතිල් බ්‍රෝමයිඩ් (CH_3Br) සඳහා අනුමැතිය

- පළිබෝධ පාලන සේවා සඳහා සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක අවසරපත් නිකුත් කිරීම. (CH_3Br හැර)
- වෙළඳ කුටි පරීක්ෂාව
- ක්ෂේත්‍ර පැමිණිලි
- පැමිණිලි සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම
- අලෙවිකරුවන් පුහුණු කිරීමේ සහතිකපත් නිකුත් කිරීම
- බලයලත් නිලධාරීන් (AUO) විසින් අලෙවිකරුවන් සඳහා සහතික නිකුත් කිරීම.
- අයදුම්පත් භාරගැනීම සඳහා එහි යෝග්‍යතාවය පිළිබඳව පරීක්ෂණ වාර්තා ලබා ගැනීම පිණිස MRI සහ අනෙකුත් ආයතන වෙත නියැදි යැවීම.
- තොග පදනම මත නියැදිවල තත්ත්ව විශ්ලේෂණය කර අසුරුම් කිරීම සඳහා අවසර ලබා දීම.
- එළවළු/ පලතුරු / ජලයේ තිබෙන පළිබෝධනාශක අවශේෂ මට්ටම් තහවුරු කිරීම සඳහා අනුකූලතා මෙහෙයුම් ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම
- ආහාර / ජලය සඳහා බැර ලෝහ විශ්ලේෂණ කිහිපයක් සිදු කිරීම.
- සැකසුම් විශ්ලේෂණය.
- යෝග්‍යතාවය පිළිබඳ පරීක්ෂණ වාර්තා භාර ගැනීම. (ජෛව සාඵලාත්මක සහ බැර ලෝහ වාර්තා)
- යුරෝපීය සංවිධානය (EU) විසින් එවන ලද ඇගයුම් වාර්තා (පළිබෝධනාශක අවශේෂ පිළිබඳ)
- යුරෝපීය සංවිධානයේ විගණනය යටතේ වූ අවශේෂ විශ්ලේෂණ දත්ත පද්ධතිය

- අනෙකුත් කටයුතු (ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ ආදී)

අභ්‍යන්තර සහ බාහිර වශයෙන් තාක්ෂණික විශේෂඥයින්/ සාමාජිකයන් / සම්පත් දායකයින් ලෙස සේවය ලබාදීමේ වැඩසටහන්

- මහවැලි සංවර්ධන හා පාරිසරික අමාත්‍යාංශයේ ඕසෝන් ඒකකය
- බාසල් / මොන්ට්‍රියල් / ස්ටොක්හෝම් / රොටර්ඩෑම් සම්මුති
- රේගු දෙපාර්තමේන්තුව
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය
- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
- ජාතික පුස්තකාල සේවා කවුන්සිලය
- ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
- මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යාංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය
- අනෙකුත්

ආදායම් උත්පාදන වැඩසටහන්

- කෘෂිරසායන අලෙවි සහ තාක්ෂණික සහායක (ASTA) (රු.100.00)
- අලෙවි සහතිකරණය සඳහා ගාස්තු (පළිබෝධනාශක අලෙවි මධ්‍යස්ථාන) (එක් වසරක් සඳහා වලංගු වේ) (රු. 550.00)
- ආනයන අනුමැතිය සඳහා බලපත්‍ර ගාස්තු (රු. 1,000.00)
- සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක සඳහා ගොනුගත කිරීමේ ගාස්තු (රු. 6,500.00)

- සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක සඳහා ලියාපදිංචි ගාස්තු (රු. 4,000.00)
- සීමා කරන ලද පළිබෝධනාශක සඳහා නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු (රු. 4,000.00)
- සාමාන්‍ය / ගෘහාශ්‍රිත පළිබෝධනාශක සඳහා ගොනුගත කිරීමේ ගාස්තු (රු. 75,000.00)
- සාමාන්‍ය / ගෘහාශ්‍රිත පළිබෝධනාශක සඳහා ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු (රු. 25,000.00)
- සාමාන්‍ය / ගෘහාශ්‍රිත පළිබෝධනාශක සඳහා නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු (රු. 4,000.00)
- පළිබෝධ පාලන සේවා සඳහා ලියාපදිංචි ගාස්තු (රු. 20,000.00)

- පළිබෝධ පාලන සේවා සඳහා නැවත ලියාපදිංචි ගාස්තු (රු. 5,000.00)

- සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ගොනුගත කිරීමේ ගාස්තු (රු. 50,000.00)

- සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ගාස්තු (රු. 50,000.00)

* ඉල්ලීම මත

** මෙම ඉලක්ක සමාගම් අවශ්‍යතා මත පදනම්ව තීරණය කරනු ඇත

*** ඉල්ලීම මත සහ අවශ්‍ය සුදුසුකම් පූර්ණය කිරීම මත

**** පැමිණිලි සංඛ්‍යාව මත

***** විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් වන බැවින්, මෙම ආයතන ඕනෑම අවස්ථාවක වෙනස් විය හැකිය.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර්	01	-
නියෝජ්‍ය පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර්	01	-
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	08	05
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	02	02
පර්යේෂණ සහකාර (විශේෂ පංතිය)	01	-
කෘෂි මෙහෙයුම් නිලධාරී	02	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02	02
සංවර්ධන නිලධාරී	04	04
කෘෂි උපදේශක	06	05
පර්යේෂණ සහකාර	07	07
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර සේවය	05	05
තාක්ෂණ සහායක	03	01
රියදුරු	03	03
ගබඩාකරු	01	01
පර්යේෂණ උපසහකාර	01	-

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	-
මුරකරු	02	02
කම්කරු	05	05
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02	02
එකතුව	57	45

2.1.4. පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය - ගන්නොරුව

පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවනු ලැබුයේ විවිධ බෝගවල ජාන සම්පත් එක්රැස් කිරීම සහ එම ජාන සම්පත් උපයෝගී කරගැනීම යන අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහායි. මෙම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ආහාර බෝගවල සහ අදාළ බෝග විශේෂවල ජානමය විවිධත්වය පිළිබඳව ගවේෂණය, එක්රැස් කිරීම, හඳුන්වාදීම, සංරක්ෂණය, ඇගයීම සහ ලේඛනගත කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරයි. මෙම මධ්‍යස්ථානයේ ජෛව තාක්ෂණික අංශය මූලික වශයෙන් පැළෑටි ජාන සම්පත් වල අණුක විශ්ලේෂණ සිදු කිරීම, නලස්ථ සංරක්ෂණය සහ අධිශීත සංරක්ෂණය යන කටයුතු වල නිරත වේ.

වත්මන්හි බෝග ජානප්ලාස්ම එකතූන් 14,406ක් මෙම මධ්‍යස්ථානයේ ජාන බැංකුවෙහි සංරක්ෂණය කර ඇති අතර එකතූන් 208ක් නලස්ථව සංරක්ෂණය කර ඇත.

දෙපාර්තමේන්තු මට්ටමෙන් පැවැත්වූ ජාතික ඵලදායීතා සම්මාන උළෙලේදී (2015) පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය 2016 දෙසැම්බර් 14 දින විශේෂ ඇගයීමකට පාත්‍ර විය.

මෙම වාර්තාවෙන් පැළෑටි සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ 2016 වසරේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ සාරාංශගත ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදු කෙරේ.

අයවැය

වගු අංක 2.1.4.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	10,345,417	9,943,012	96
මූලධන	6,790,000	6,625,018	98
ව්‍යාපෘති			
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන (NFPP)	13,580,000	12,943,970	95
• ආසියානු ආහාර සහ කෘෂිකර්ම සහයෝගීතා ව්‍යාපෘතිය (AFACI)	850,000	793,000	93
• ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති (NARP)	2,220,000	2,171,000	98
• ආහාර සහ පෝෂණය සඳහා ජෛව විවිධත්වය (BFN)	31,000,000	31,000,000	100
• දේශගුණික විපර්යාස කෙරෙහි ජෛව විවිධත්ව අනුවර්තනය (BACC)	16,168,244	16,168,244	100
එකතුව	80,953,661	79,644,244	98

ප්‍රගතිය

ජානප්‍රියතාව ගවේෂණය සහ එක්රැස් කිරීම

පැළැටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ ගවේෂණ ඒකකය මගින් බෝග සහ

බෝගවල වල් දර්ශන එක්රැස් කිරීමේ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුකරන ලදී. (වග අංක 2.1.4.2)

වග අංක 2.1.4.2: ගවේෂණ මගින් එක්රැස් කරගත් සහ පර්යේෂණ ආයතනවලින් ලද ජානප්‍රියතාව නියැදි සංඛ්‍යාව

බෝග කාණ්ඩය	එක්රැස් කරගත් නියැදි සංඛ්‍යාව	පර්යේෂණ ආයතනවලින් ලද ජානප්‍රියතාව සංඛ්‍යාව
වී	63	140
එළවළු	239	24
ධාන්‍ය	46	16
බඩඉරිඟු	10	09
තෙල් බෝග	10	07
මුල් හා ආකන්ද	04	17
එකතුව	372	213

බීජ ද්‍රව්‍ය සංරක්ෂණය කිරීම

පැළැටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ බීජ සංරක්ෂණ ඒකකය මගින් ජානප්‍රියතාව ගිණි තත්වයේ ගබඩා කර තැබීම සහ ප්‍රයෝජනය සඳහා නියැදි බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු සිදු කරනු ලබයි. 2016 වසරේදී නව එකතුව 133ක් ජාන බැංකුවෙහි සංරක්ෂණය කළ අතර ගුණනය කළ එකතුව 253ක් සංරක්ෂණය කරන ලදී. වසර අවසන් වන විට ජාන බැංකුව සතු මුළු ප්‍රමාණය 14,406ක් විය. (වග අංක 2.1.4.3)

වග අංක 2.1.4.3: ජාන බැංකුවේ වත්මන් සංරක්ෂණ තත්ත්වය

බෝග කාණ්ඩය	එකතුව සංඛ්‍යාව
වී සහ ආශ්‍රිත විශේෂ	4,999
වෙනත් ධාන්‍ය සහ ආශ්‍රිත විශේෂ	1,788
ධාන්‍ය රනිල	2,221

බෝග කාණ්ඩය	එකතුව සංඛ්‍යාව
එළවළු රනිල	1,603
සොලනේසියේ කුලයේ එළවළු, කුළුබඩු සහ ආශ්‍රිත විශේෂ	1,387
කුකර්බිට කුලයේ එළවළු	863
බ්‍රැසිකේසියේ කුලයේ එළවළු	31
එළු	21
වෙනත් එළවළු	461
කොළ එළවළු	185
මුල් හා ආකන්ද	09
අඛණ්ඩ ආශ්‍රිත විශේෂ	134
තෙල් බෝග	442
තත්තුමය බෝග	67
ඖෂධීය පැළ	30
පලතුරු	165
එකතුව	14,406

ජානප්‍රලාපිත බෙදාහැරීම

2016 වර්ෂයේදී, ගොවීන්, පර්යේෂණ ස්ථාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ විශ්ව විද්‍යාලවල ඉල්ලීම මත විවිධ බෝග ප්‍රභේදවල එකතුව 1427ක් බෙදා දෙන ලදී.

වගු අංක 2.1.4.4: 2016 වසරේදී බෙදා හරින ලද ජානප්‍රලාපිත

ආයතනය	බෙදා හරින ලද සාම්පල සංඛ්‍යාව
විශ්ව විද්‍යාල	57
පර්යේෂණ ස්ථාන	1049
ගොවීන් සහ වෙනත් පුද්ගලයන්	96
අනෙකුත් ආයතන	225
එකතුව	1,424

බීජ හැසිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ

පසුගිය වසර පහ තුළ සංරක්ෂිත බෝග කිහිපයක බීජ (වට්ටක්කා, පුහුල්, මාළු මිරිස්, කුරක්කන්, කැකිරි, කවුපි, සෝයා බෝංචි, තල සහ තක්කාලි) ජීව්‍යතාව පරීක්ෂා කරන ලදී. මෙම බෝග අතුරින්, වට්ටක්කා සහ පුහුල් යන බෝගවල ජීව්‍යතාව අඩු වීමේ ප්‍රවණතාවයක් දැක්වූ අතර, අනෙකුත් බෝගවල 85%කට වඩා වැඩි ප්‍රරෝහණ හැකියාවක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

වගු අංක 2.1.4.5: 2016 වසරේදී ගුණනය කරන ලද එකතුව සංඛ්‍යාව

බෝගය	විද්‍යාත්මක නාමය	එකතුව සංඛ්‍යාව
තම්පලා	<i>Amaranthussp.</i>	10
පුහුල්	<i>Benincasa hispida</i>	05
අතු ගෝවා	<i>Brassica sp.</i>	02
බජිරි	<i>Echinichloa glabrescens</i>	01
කරවිල	<i>Momordica charantia</i>	06
උඳු	<i>Vigna mungo</i>	01
ලඬු	<i>Lagenaria siceraria</i>	05
වම්බටු	<i>Solanum melongena (L.)</i>	132
මිරිස්	<i>Capsicum sp.</i>	97
පොකුරු බෝංචි	<i>Cyamopsis tetragonoloba</i>	01
බෝංචි	<i>Phaseolus vulgaris (L.)</i>	31
කවුපි	<i>Vigna unguiculata (L.)</i>	75
පිපිඤ්ඤා	<i>Cucumis sativus (L.)</i>	05
කුරක්කන්	<i>Eleusine coracana (L.)</i>	37
තණහාල්	<i>Setaria italica (L.)</i>	02
මුං	<i>Vigna radiata (L.)</i>	08

බෝගය	විද්‍යාත්මක නාමය	එකතුව සංඛ්‍යාව
රටකපු	<i>Arachis hypogaea</i>	36
කොල්ලු	<i>Macrotyloma uniflorum</i> (L.)	03
කැකිරි	<i>Cucumis melo</i> (L.)	01
බෝංචි	<i>Phaseolus lunatus</i>	02
වැටකොළ	<i>Luffa acutangula</i>	03
බඩඉරිඟු	<i>Zea mays</i>	05
අබ	<i>Brassica juncea</i>	03
බණ්ඩක්කා	<i>Abelmoschus esculentus</i> (L.)	77
පැෂන්	<i>Passiflora edulis</i>	01
මිනේරි වර්ග	<i>Panicum miliaceum</i>	01
වට්ටක්කා	<i>Cucurbita maxima</i> (L.)	03
රතු එළූණු	<i>Allium cepa</i> (L.)	16
සහල්	<i>Oryza sativa</i> (L.)	08
සිනි කැකිරි	<i>Cucumis melo</i> (L.)	02
තල	<i>Sesamum indicum</i>	04
කතුරුමුරුංගා	<i>Sesbania</i> sp.	01
පතෝල	<i>Trichosanthes cucumerina</i> (L.)	03
ඉදල් ඉරිඟු	<i>Sorghum bicolor</i> (L.)	04
සෝයා බෝංචි	<i>Glycine max</i>	179
නිවිනි	<i>Spinacia oleracea</i>	02
සූරිය කාන්ත	<i>Helianthus annuus</i>	01
තක්කාලි	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.	46
වළුරු මැ	<i>Mucuna pruriens</i>	01
වන වී	<i>Oryza</i> sp.	02
දඹල	<i>Psophocarpus tetragonolobus</i> (L.)	19
මැ	<i>Vigna unguiculata</i> (L.)	82
එකතුව		923

හරිතාගාර තුළ සහ ක්ෂේත්‍රයෙහි
පවතින ජීව පැළෑටි එකතුව
කළමනාකරණය කිරීම

කෙසෙල් එකතුව 196ක් ජාන සම්පත්
මධ්‍යස්ථානයේ ක්ෂේත්‍රයේ නඩත්තු
කෙරිණි.

වී වල වන විශේෂ 5ක් හරිතාගාර තුළ
සංරක්ෂණය කළ අතර වර්ග 19කට අයත්

ජානප්ලාස්ම ලක්ෂණීකරණ සහ ඇගයීම

රූප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අනුව මිරිස්, වම්බටු සහ සෝයා බෝංචි එකතුන් ලාක්ෂණීකරණය කරන ලදී. සෝයා බෝංචි, මිරිස්, වම්බටු සහ බණ්ඩක්කා වල

සාර්ථක විය හැකි වර්ග, අභිජනන විද්‍යාඥයින් හා සම්බන්ධ වී තවදුරටත් අධ්‍යයන කිරීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. (වගු 2.1.4.6)

වගු අංක 2.1.4.6: 2016 වසරේදී ලක්ෂණීකරණයට සහ ඇගයීමට ලක් කළ ජනකප්ලාස්ම

බෝගය	විද්‍යාත්මක නාමය	ලාක්ෂණීකරණය / ඇගයීම සිදුකළ එකතුන් සංඛ්‍යාව	තෝරාගන්නා ලද එකතුන් සංඛ්‍යාව
සෝයා බෝංචි	<i>Glycine max</i> (L.)	100	05
මිරිස්	<i>Capsicum</i> Sp.	89	05
වම්බටු	<i>Solanum melongena</i> (L.)	55	04
බණ්ඩක්කා	<i>Abelmoschus esculentus</i> (L.)	77	15

දේශගුණික විපර්යාසයට අනුවර්තනය වීම සඳහා තෝරාගත් කෘෂි පාරිසරික පද්ධති 3ක් සඳහා පාරම්පරික ජාන සම්පත් හඳුන්වාදීම, ගුණනය කිරීම සහ සැපයීම (BACC ව්‍යාපෘති)

දේශගුණික විපර්යාසයට අනුවර්තනය වීම සඳහා තෝරාගත් කෘෂි පාරිසරික පද්ධති 3ක් සඳහා ගැලපෙන පාරම්පරික ජාන සම්පත් හඳුන්වාදීම, ගුණනය කිරීම සහ සැපයීම අරමුණු කොටගෙන “උඩරට ගෙවතු වගාව” (උඩුකුඹුර සහ පඩුපොල), “ගම්මානවල ජලාශ පද්ධති” (ගම්පොළ සහ යන්තම්පලාගම) සහ “ඕවිට ක්‍රමය” (මිල්ලනිය) පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් කරන ලදී.

ගොවීන් කැමැත්තක් දැක්වූවද ඔවුන් කෙරෙහි අභාවයට යන පාරම්පරික බෝග වර්ග මෙන්ම (පෙට්ටි වට්ටක්කා, ඉඹුල් පතෝල) ව්‍යාපෘති ක්ෂේත්‍රය සඳහා යෝග්‍ය පාරම්පරික බෝග (තල, කුරක්කන්, බණ්ඩක්කා සහ කවුපි) ද හඳුන්වාදෙන ලදී.

ගොවීන්, පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ නිලධාරීන් සහ ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් සමග එක්ව “උඩරට ගෙවතු වගාව” වැඩසටහනේදී ගොවි ක්ෂේත්‍ර වල බෝග අධ්‍යයන (FFF) වැඩසටහනක් පවත්වනු ලැබීය. මෙහිදී දේශගුණික විපර්යාසවලට අනුවර්තනයවීමේ හැකියාව සහ යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ගොවීන් විසින් බණ්ඩක්කා වගා ප්‍රභේද තවයක් සහ කුරක්කන් ප්‍රභේද පහක් අධ්‍යයන කරන ලදී.

ශාකයේ ප්‍රබලතාවය, ඉහළ අස්වනු විභවතාවය සහ 2016 යල කන්නයේ පුරාවට ව්‍යාපෘති ක්ෂේත්‍රයේ අබණ්ඩව බලපෑම් ඇති කළ නියම තත්ත්වයට මනාලෙස අනුවර්තනය වීම යන කරුණු සලකා බලා බණ්ඩක්කා වගා ප්‍රභේද 9ක් අතුරින් 3ක් ගොවීන් විසින් තෝරා ගන්නා ලදී. පාරම්පරික කුරක්කන් වගා ප්‍රභේද හතරක් අතුරින්, කෙටි කාලීන අස්වනු ලබා ගත හැකි, ව්‍යාපෘති ක්ෂේත්‍රය සඳහා “බල කුරක්කන්” යෝග්‍ය බව ගොවීන් යෝජනා කරන ලදී. ප්‍රජා බීජ බැංකුවක් ස්ථාපිත කිරීම, බෝග විවිධත්වය,

ලේඛණගත කිරීම, ප්‍රජා ජෛව විවිධත්ව ලේඛණයක් නඩත්තු කිරීම යන කාරණා ව්‍යාපෘති ක්ෂේත්‍ර තුන තුලම දැනට ක්‍රියාත්මක වේ.

ආහාර සහ පෝෂණය සඳහා ජෛව විවිධත්වය (BFN)

ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ මානව පෝෂණය හා යහපිවනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තිරසාර භාවිතය යන කරුණු මුද්‍රාපරමාර්ථය කරගත් GFE මගින් මූල්‍ය දායකත්වය ලබාදෙන ලද BFN ව්‍යාපෘතිය ප්‍රධාන අංග 3ක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. එනම්, දැනුම පාදක කොටගත් ප්‍රතිපත්තිය, නියාමන රාමුව සහ වෙළඳපළ පිළිබඳ දැනුම ඉහළ නැංවීම යන කරුණුයි. ගිරිබාව, උඩුකුඹුර සහ නිවුන්හැල්ල ප්‍රදේශ වල සිදුකරන ලද නියමු ව්‍යාපෘති වලදී, කෘෂි ජෛව විවිධත්වය, ආහාර විවිධත්වය සහ ඒ හා සම්බන්ධ පාරම්පරික දැනුම යන පාදක තත්ත්ව සම්පූර්ණ කරන ලදී. BFN ව්‍යාපෘතිය මගින් දැනට පවත්නා දත්ත එක්රැස් කරගන්නා ලද අතර, ප්‍රමුඛ / දේශීය කෘෂි බෝග වර්ග 28ක ප්‍රභේද / භූමි ආර 58ක පෝෂණ සංයුතියේ විශ්ලේෂණයක් ජාතික පෝෂණ දත්ත පද්ධතිය සමග ආරම්භ කර, ආහාර සහ පෝෂණය සඳහා වෙබ් අඩවියක් ස්ථාපිත කරන ලදී. පාසැල් ගෙවතු ස්ථාපිත කිරීම, මී මැසි පාලනය ප්‍රවර්ධනය, සමෝධානික කෘමි පාලනය කිරීමේ වැඩමුළු ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළු තෝරාගත් නියමු ක්ෂේත්‍රයන්හි කෘෂි ජෛව විවිධත්වය උපරිමයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සහ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ජාතික මට්ටමෙන් කාර්යයන් කිහිපයක් දැනට ක්‍රියාත්මක වේ. එනම්, මානව පෝෂණය සඳහා ආහාර ජෛව විවිධත්වය උපයෝගී කර ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පෝෂ්‍ය ගුණයෙන් වැඩි, ඌන උපයෝගී, දේශීය අලවර්ග හා ආකන්ද බෝග ඇතුළු පාරම්පරික බෝග

වර්ග සඳහා අලෙවි උපායමාර්ග ස්ථාපිත කිරීම, ආදර්ශ බිම් තීරු වැඩි කිරීම, ආදර්ශ නාගරික ගෙවතු, පාරම්පරික දැනුම ලේඛණගත කිරීම සහ බෙදා හැරීම, වටිනාකම එකතු කරන ලද නව නිෂ්පාදන නිෂ්පාදනය කිරීම හා අලෙවිකරණය, පෝෂණීය ඖෂධීය ශාක ආහාර සහ පාන වර්ග භාවිතා කිරීම ජනප්‍රිය කරවීම සඳහා කාන්තාවන් සඳහා ස්වයං රැකියා, දේශීය ආහාරවල පෝෂණීය ගුණාත්මය පිළිබඳ පහදා දෙමින් ‘හෙළ බොජුන්’ අලෙවි සැල් මගින් දේශීය පලතුරු සහ එළවළු පරිභෝජනය ව්‍යාප්ත කිරීම. 2016 - 2022 ජාතික ජෛව විවිධත්ව උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම (NBSAP) විමර්ශනය කිරීමට අමතරව, ජෛව විවිධත්වය, ආහාර හා සෞඛ්‍ය ආවරණය කරමින් ප්‍රතිපත්ති විමර්ශනය කරන ලදී.

ජෛව තාක්ෂණය

සාම්ප්‍රදායික ප්‍රභේදවල කුඩා විවිධත්ව නියෝජිත එකතුවක් සකස් කිරීම

වාණිජව වැදගත් සාම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද 8ක (සුදු හීනට්, කළු හීනට්, සුවදැල්, පව්වපෙරුමාල්, කුරුළුකුඩ, මඩතවාළු, පොක්කලි, සුදුරු සම්බා) ආදර්ශ එකතුවක් හඳුනා ගැනීම පිණිස මෙය සකස් කෙරිණි. බීජ වල රූපවිද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලදී. මෙම ප්‍රභේදවල සියළුම එකතුවන්ගෙන් DNA නිෂ්සාරණය කරගත් අතර, සුදුරු සම්බා, සුවදැල්, මඩතවාළු සහ පව්වපෙරුමාල් සම්බන්ධයෙන් SSR සලකුණු 31ක් යොදාගනිමින් අණුක විශ්ලේෂණ කටයුතු සම්පූර්ණ කෙරිණි. ‘සුවදැල්’ ප්‍රභේදයේ රූපවිද්‍යාත්මකව ලක්ෂණීකරණය සිදු කරනු ලැබීය. සංරක්ෂණය කිරීම, වාණිජ වගාව සඳහා යොදා ගැනීම සහ බීජ සහතික කිරීම සහ සාම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද සහතික කිරීමට මෙම තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

නියඟයට ඔරොත්තු දීම සඳහා වී ජානප්ලාස්ම වල රුපානුදර්ශීය සහ අණුක ලාක්ෂණීකරණය (NARP ව්‍යාපෘති)

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ නියඟයට ඔරොත්තු දෙන දේශීය වී ප්‍රභේද හඳුනාගැනීම සහ නව ආර බිහි කිරීම සඳහා රුපානුදර්ශීය සහ අණුක සලකුණු කිරීමේ දත්ත පාදකව නියඟයට ඔරොත්තු දෙන එකතූන් හඳුනා ගැනීමයි. එකතූන් 48ක් අතුරෙන් *Oryza eichingeri* (වී වල වන දර්ශයක්), පොඩි නියං වී, ගොඩ හීනටි, ඇල් වී යන සාම්ප්‍රදායික වී වර්ග මෙන්ම, Bg 300 සහ LD 12-38 යන වැඩිදියුණු කරන ලද වී ප්‍රභේද නියඟයට ඔරොත්තු දෙන වර්ග ලෙස හඳුනා ගනු ලැබිණි. මෙම එකතූන් වල නියඟයට ඔරොත්තුදීමට ඉවහල් වන ජාන විවිධත්වය අණුක විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කරන ලදී.

අනෝදා ජානප්ලාස්ම වල අණුක ලාක්ෂණීකරණය (NARP ව්‍යාපෘති)

ගිරාදුරුකෝට්ටේ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානයේ ඇති මිහිරි රසයෙන් යුත් අනෝදා එකතූන් 5ක් සමග අහඹු ලෙස එක්රැස් කරගත් එකතූන් 24ක විවිධත්වය හඳුනා ගැනීම ISSR අණුක ලාක්ෂණ යොදා ගෙන අධ්‍යයනය කරන ලදී. ISSR දත්ත වලින් ව්‍යුත්පන්න කර ගන්නා ලද ජෛව වර්ගීකරණ සම්බන්ධතා රූ සටහන (Dendrogram) අනුව එකිනෙකට වෙනස් සමූහ 10කට ජානප්ලාස්ම වර්ග කෙරිණි. අනු පිටපත් 2ක් පමණක් පෙන්නුම් කරමින් අනෝදා එකතූන් අතර ජානමය විවිධත්වයේ විශාල දුරස්ථතාවයක් පවතින බව ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කෙරිණි. මිහිරි රසයෙන් යුත් අනෝදා එකතූන් සහ ISSR දත්ත වල සමූහකරන ලද එකතූන් අතර කිසිදු සබඳතාවයක් පෙන්නුම් කළේ නැත. ISSR සලකුණු යොදා ගනිමින් ඉතා ඉහළ බ්‍රික්ස් වටිනාකමක් සඳහා

තෝරාගත් එකතූන් 19ක් පිළිබඳ අණුක විශ්ලේෂණය සම්පූර්ණ කරන ලදී.

වල් බණ්ඩක්කා වල කහ නාරටි විචිත්‍ර වෛරස් රෝගයට ප්‍රතිරෝධී ජාන සලකුණු කිරීම (NRC අරමුදල් සම්පාදිත)

ජාතික පර්යේෂණ සභාව මගින් අරමුදල් සම්පාදිත මෙම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය මගින් ජනප්‍රිය ප්‍රභේදයක් වන MI-7 වෙත එක් කිරීම සඳහා වල් බණ්ඩක්කා විශේෂ (*Abelmoschus angulosus*) සතු කහ නාරටි විචිත්‍ර වෛරස් රෝගයට ජරනිරෝධී ජාන අණුක තාක්ෂණය මගින් සලකුණු කිරීම ආරම්භ කෙරිණි. වල් බණ්ඩක්කා සතු මෙම ප්‍රතිරෝධී ජානය, ආකලන වශයෙන් නිලීන ජාන දෙකකින් පාලනය වන බැව් සිදු කරන ලද ප්‍රවේණි අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය විය. RAPD පුර්වක 75කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් යොදා ගනිමින් අණුක විශ්ලේෂණය සිදුකරන ලදී. ප්‍රතිරෝධතාවක් දැක්විය හැකි, බහුරූපීතාවක් සහිත RAPD පුර්වක 3ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

SSR සලකුණු (Simple Sequence Repeat) යොදා ගනිමින් ‘නයි මිරිස්’ වල (*Capsicum chinense* Jacq.) ජානමය විවිධත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම. (IMPGR අරමුදල් සම්පාදිත)

පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ බීජ බැංකුවේ සංරක්ෂණය කොට ඇති ‘නයි මිරිස්’ ජානප්ලාස්ම වල ජානමය විවිධත්වය හඳුනාගැනීම සඳහා අධ්‍යයනයක් සිදු කෙරිණි. *C. annuum* 2ක් *C. frutescens* 2ක් සහ *C. baccatum* 1ක් වශයෙන් තෝරාගත් නයි මිරිස් ජානප්ලාස්ම 25ක් සඳහා SSR සලකුණු 14ක් යොදා ගනිමින් අණුක ලාක්ෂණීකරණය සිදු කර ලදී. SSR දත්ත වලින් ව්‍යුත්පන්න කරන ගන්නා ලද ජෛව වර්ගීකරණ සම්බන්ධතා රූ සටහන

(Dendrogram) මගින් තෝරා ගත් ජානප්ලාස්ම වෙන්වූ සමූහ 3කට කාණ්ඩ කරනු ලැබීය. ‘නයි මිරිස්’ ජානප්ලාස්ම 88%ක් එක් සමූහයකට කාණ්ඩ කරනු ලැබූ විටදී, *C. annuum*, සහ *C. frutescens* එකතුත් සමූහ 3කට වර්ග කරනු ලැබිණි. ප්‍රතිඵල වලින් අනාවරණය වූයේ ‘නයි මිරිස්’ ජානප්ලාස්ම අතර ජානමය වශයෙන් විශාල විවිධතාවයන් පවතින බවයි. එහි අනුපිටපත් නොතිබූ අතර, ‘නයි මිරිස්’ කාණ්ඩයෙන් ‘නයි මිරිස්’ එකතුන් 3ක් සමූහගත කෙරිණි. මෙම අධ්‍යයනය ‘නයි මිරිස්’ තෝරා ගැනීමේ වැඩසටහනේදී සහ සංරක්ෂණ කටයුතු වලදී ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

විවිධතාවය සහ අනුපිටපත් විශ්ලේෂණය සඳහා තෝරාගත් ඩයස්කොරියා එකතුවල රූපීය සහ අණුක ලාක්ෂණීකරණය (IMPGR අරමුදල් සම්පාදිත)

පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ සංරක්ෂණ කර ඇති ඩයස්කොරියා එකතුන් 35ක ජානමය විවිධතාවය සහ ඒවායේ අනුපිටපත් විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා මෙම අධ්‍යයන සිදුකරනු ලැබීය.

ඩයස්කොරියා එකතුන් 32ක් සඳහා විශේෂ ලක්ෂණ යොදා ගනිමින් රූපීය ලාක්ෂණීකරණය සිදුකල අතර, SSR සලකුණු 15ක් යොදා ගනිමින් අණුක ලක්ෂණීකරණය සිදු කරන ලදී. අනුපිටපත් කට්ටල 2ක් සම්බන්ධව ඉහළ ජානමය විවිධත්වයක් හඳුනා ගනු ලැබීය.

නලස්ථ සහ පැළ ගෘහ තත්ත්වයන් යටතේ ඩයස්කොරියා විශේෂයේ අල වර්ග, බතල, අර්තාපල් සහ කෙසෙල් වල පැළෑටි ජාන සම්පත් සංරක්ෂණය සහ නඩත්තු කිරීම

බතල (104ක්) ඩයස්කොරියා විශේෂයේ අල වර්ග (72ක්), අර්තාපල් (15ක්) සහ කෙසෙල් (17ක්) ඇතුළු එකතුන් 104ක්

නලස්ථව සංරක්ෂණය කිරීමත්, ඊට අමතරව බතල සහ ඩයස්කොරියා අලවර්ග පැළ ගෘහය තුල සහ ක්ෂේත්‍රයේ නඩත්තු කිරීමත් සිදු කෙරිණි.

දීර්ඝ කාලීන සංරක්ෂණය සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා ඩයස්කොරියා ක්ෂුද්‍ර ආකන්දනය (NARP ව්‍යාපෘතිය)

ඩයස්කොරියාවල පටක රෝපණය යටතේ නිෂ්පාදිත ක්ෂුද්‍ර ආකන්ද සහ එහි සංරක්ෂණ තත්ත්වයන් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෙම පර්යේෂණය සිදුකරන ලදී. එකතුන් 5ක් සම්බන්ධයෙන් ගුණනය කිරීමේ තත්ත්වයන් හඳුනා ගනු ලැබූ අතර, එකතුන් 2ක් සඳහා ආකන්දන මාධ්‍ය සකස් කරන ලදී. අනෙකුත් වර්ග පරීක්ෂණ තත්ත්වයේ පවතී.

ඩයස්කොරියා විශේෂ වල විකෘති අභිජනන ප්‍රේරණය

වෙනස් කරන ලද පැළෑටි නිර්මිතයක් සහිත විකෘත නිර්මාණය කිරීම සඳහා මෙම පර්යේෂණය සිදු කරන ලදී. මෙහි පරමාර්ථය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා, රසායනික විකෘතිකාරක සාධක භාවිතයෙන් පැළෑටි නිෂ්පාදනය කරන ලදී. ඩයස්කොරියා කිණක ප්‍රේරණය සඳහා BAP මි.ග්‍රෑ. 2.5 හෝ 3/1 සංයුතියෙන් වැඩිදියුණු කරන ලද MS මාධ්‍ය වඩාත් හොඳ මාධ්‍යක් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබීය.

පැළෑටි ජාන සම්පත් තොරතුරු කළමනාකරණ ක්‍රමය

මේ වන විට මෙම දත්ත පද්ධතියෙහි එකතුන් 14,100ක ක්ෂේත්‍ර දත්ත සහ වී, බඩඉරිඟු, කුරක්කන්, තණහාල්, ඉදල් ඉරිඟු, කවුපි, මුං, උදු, සෝයා බෝංචි, තෝර පරිප්පු, රටකපු, බෝංචි, දඹල, මෑ, වම්බටු, තක්කාලි, මාළු මිරිස්, බණ්ඩක්කා, වට්ටක්කා, අබ සහ තල ඇතුළු බෝග 25ක ලක්ෂණීකරණ දත්ත අන්තර්ගත වේ.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන සහ වෙනත් ආයතනය වල සංරක්ෂිත පලතුරු ශාක පිළිබඳ දත්ත ලබාගැනීම සඳහා සමාලෝචනයක් සිදු කරන ලදී. එහිදී, GPS බණ්ඩාංක (දේශාංශ සහ අක්ෂාංශ) ඇතුළුව පලතුරු ශාක වල තොරතුරු වාර්තා ගත කරන ලදී. පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ දත්ත පද්ධතිය තුළ පලතුරු ශාක 1489ක තොරතුරු ඇතුළත් කොට ඇත.

පුහුණු සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය විසින් පුහුණු වැඩසටහන් නිරන්තරයෙන්ම සිදු කරනු ලබයි. ගොවි කාණ්ඩායම් විශාල ප්‍රමාණයක්, පැළෑටි ජාන සම්පත් සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම ලබා ගැනීම සඳහා පැමිණියහ. (වගුව 2.1.4.7)

වගු අංක 2.1.4.7: පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව

පුහුණු වැඩසටහන්	කාණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්	10	500
කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා සිසුන්	11	600
සේවාස්ථ පුහුණු සිසුන්		21
පාසැල් සිසුන්	135	8,900
ගුරුවරුන්	03	150
වෙනත් නිලධාරීන්	04	120
ගොවි කාණ්ඩායම්	06	210
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සහ වෙනත් දෙපාර්තමේන්තු		180

දර්ශනපති උපාධිය සඳහා එක් ශිෂ්‍යයෙකු ද, උපාධිය අපේක්ෂකයන් 10 දෙනෙකුද තම උපාධියේ පර්යේෂණ නිබන්ධනය සම්පූර්ණ කර ගැනීම සඳහා, පෙපව තාක්ෂණ අංශයේ නිලධාරීන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ පර්යේෂණ සිදු කළහ.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- සාම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද, නිර්දේශිත ප්‍රභේද, අනෙකුත් ජාන තොග සහ බෝගවල වල් දර්ශ පිළිබඳ ගවේෂණය සහ පැළෑටි ජාන සම්පත් එක්රැස් කිරීම.
- පැළෑටි ජාන සම්පත් සංරක්ෂණය, තඩත්තු කිරීම සහ බෙදා හැරීම.

- විවිධ බෝගවල ජානප්ලාස්ම ගුණනය කිරීම.
- ජානප්ලාස්ම ලක්ෂණීකරණය, ඇගයීම සහ ජාන විශ්ලේෂණය.
- තෝරාගත් ඩයස්කොරියා එකතුවල විවිධත්වය සහ අනුපිටපත් විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා රූපීය සහ අණුක ලාක්ෂණීකරණය.
- නලස්ථ ඉන්තල සංරක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදය වැඩිදියුණු කිරීම.
- පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ සංරක්ෂණය කෙරෙන තෝරාගත්

- සාම්ප්‍රදායික ප්‍රභේද වල කුඩා විවිධත්ව එකතුවක් සකස් කිරීම.
- නියඟයට ඔරොත්තු දීම සඳහා වී ජානප්ලාස්ම වල රූපානුදර්ශ සහ අණුක සලකුණු කිරීම.
- අධිගීත සංරක්ෂණය සඳහා ක්‍රමිත ප්‍රවර්ධනය
- වල් බණ්ඩාක්කා වල කහ නාරටි විචිත්‍ර වෛරස් රෝගයට ප්‍රතිරෝධී ජාන සලකුණු කිරීම. (YVMV)
- ඩයස්කොරියා විශේෂවල විකෘති ප්‍රේරණය.
- අන්‍යෝදා ජානප්ලාස්මවල අණුක ලාක්ෂණීකරණය
- ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.
- පැළෑටි ජාන සම්පත් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	වර්තමාන සේවක සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	06
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02
සංවර්ධන නිලධාරී	03
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03
පර්යේෂණ සහකාර	05
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	07
තාක්ෂණ සහායක	03
රියදුරු	04
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකාරු	01
ගබඩාකරු	01
ලොරි පවිත්‍රකරු	01
විදුලි ශිල්පී	02
තාක්ෂණ ශිල්පී	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	04
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	05
කම්කරු	33
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	02
එකතුව	86

2.1.5. ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය - කටුනායක

දිවයිනේ කෘෂිකර්මය හා ආශ්‍රිත කර්මාන්ත වල සංවර්ධනය සඳහා පළිබෝධ වලින් තොර ශාක හා ශාක නිෂ්පාදන ආනයනයට හා අපනයනයට පහසුකම් සැලසීම ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයට පැවරී ඇති වගකීම වේ. මෙම වගකීම ඉටුකිරීමට නිරෝධායන හා බැඳුණු පර්යේෂණ හා සේවා යන අංශ දෙකටම අවධානය යොමු කෙරේ. ජාතික පර්යේෂණ ආයතන, විශ්ව විද්‍යාල හා ආයතන හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මධ්‍යස්ථාන සමඟ සිදුකරන ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වන්නේ ශාක ස්වස්ථතා සහතික කිරීම, ආනයන හා අපනයන ශාක

හා ශාක නිෂ්පාදන පරීක්ෂා කිරීම හා ප්‍රතිකර්ම කිරීම, රඳවා ගත් නියැදි පරීක්ෂා කිරීම, ශාක හා ශාක නිෂ්පාදන වලට ආනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම, පළිබෝධ අවදානම පිළිබඳ විශ්ලේෂණ, පලතුරු හා එළවළු සඳහා ක්ෂේත්‍ර සහතික කිරීම හා ඇසුරුම් හල් ලියාපදිංචි කිරීම, (උනන්දු සහගත) කණ්ඩායම් සඳහා පුහුණු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හරහා පැළෑටි නිරෝධායනයේ සියළු අංශ පිළිබඳ දැනුම ලබාදීම යන ඒවාය. මෙම වාර්තාව 2016 වර්ෂය තුළදී සිදුකළ ආර්ථික, තාක්ෂණික සේවා දිශානත ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලබාගත් ජයග්‍රහණ විදහා දක්වයි.

අයවැය

පුනරාවර්තන, මූලධන හා ව්‍යාපෘති යටතේ ලද ප්‍රතිපාදන හා කළ වැය කිරීම් වගුවේ දක්වා ඇත.

වගු අංක 2.1.5.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	14,534,021	13,757,344	95
මූලධන	7,915,000	4,953,023	63
ව්‍යාපෘති			
• ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන	30,900,000	30,900,000	100
එකතුව	53,349,021	49,610,367	93

ප්‍රගතිය

ශාක නිරෝධායන මෙහෙයුම් අංශය

2016 වර්ෂය තුළදී ශාක නිරෝධායන මෙහෙයුම් අංශය විසින් සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහත 2.1.5.2 වගුවේ සඳහන් වේ.

වගු අංක 2.1.5.2: 2016 දී සිදු කළ ක්‍රියාකාරකම්

ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රගතිය
රඳවා ගැනීම් ලියාපදිංචි කිරීම	369
යවන ලද රඳවා ගැනීම් වාර්තා ගණන	346
පරීක්ෂාවන් ලියාපදිංචි කිරීම	1,521

ක්‍රියාකාරකම	ප්‍රගතිය
පිවිසුම් පොළ වෙත යවන ලද පරීක්ෂණ වාර්තා ගණන	1,447
පරීක්ෂාව සඳහා කොහු නිෂ්පාදන ලියාපදිංචිය	463
පරීක්ෂා කළ කොහු නිෂ්පාදන සඳහා වාර්තා	412
පරීක්ෂාව සඳහා ලබාදුන් ආනයනික බීජ අර්තාපල් ලියාපදිංචිය	29
පරීක්ෂා කළ බීජ අර්තාපල් සඳහා වාර්තා	32
පරීක්ෂාව සඳහා ලබාදුන් නියැදි ලියාපදිංචිය	40
යුරෝපා සංගම් රටවලට අපනයන සඳහා ක්ෂේත්‍ර සහතික කිරීම	40
නිකුත් කරන ලද ආනයන බලපත්‍ර ගණන	3,901
කොරියානු දැල් ශාඛ, පලතුරු හා එළවළු ක්ෂේත්‍ර සහ ඇසුරුම් හල් ලියාපදිංචිය	44

මෙම අංශය විසින් ශාක නිරෝධායන ක්‍රියාකාරකම් වලට සම්බන්ධ ඉහත කී ක්‍රියාකාරකම් හැර ශාක නිරෝධායනයේ විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ට (උපාධි අපේක්ෂකයන්ට / ඩිප්ලෝමා හා පාසල් සිසුන්ට / ගුරුවරුන්ට/ අපනයන කරුවන්ට / ආනයන කරුවන්ට යනාදී වශයෙන්) ශාක නිරෝධායන ක්‍රියාකාරකම් හා ක්‍රියාදාම පිළිබඳව පුළුල් පුහුණු වැඩසටහන් 27ක් සම්බන්ධීකරණය කොට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයේදී ශාක නිරෝධායන නිලධාරීන්ගේ කුසලතා වර්ධනයට පුහුණු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 09ක් පවත්වන ලදී. මීට අමතරව, පළිබෝධ ඇතුළත් වීම වැළැක්වීමට ආරම්භක පියවර ලෙස පළිබෝධ අවදානම් විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා පළිබෝධ තත්ත්ව හා සමහර බෝග පිළිබඳ ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක භාවිතාවන්ට අදාළ තොරතුරු, අපනයන ගමනාන්ත රටවල් වලට සපයන ලදී.

කීට විද්‍යා අංශය

අපනයන හා ආනයන තොග වල කෘමි පළිබෝධ, මයිටාවන්, වට පණුවන් සිටි දැයි පරීක්ෂා කිරීම.

(අ) අපනයන

- විසිතුරු අපනයන පැළ තවාන් 29කින් විසිතුරු අපනයන පැළ

13,962ක් නියැදි ලබාගෙන පැළෑටි පරපෝෂිත වටපණුවන් සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. ශාක නියැදි 118ක් පරපෝෂිත වටපණුවන්ගෙන් අපවිත්‍රව තිබුණි.

- කෘමි පළිබෝධ, ගොළුබෙල්ලන් හා මයිටාවන් සඳහා විසිතුරු අපනයන පැළෑටි නියැදි 18,602ක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර නියැදි 16ක් දූෂිතව තිබුණි.
- කෘමි පළිබෝධ, මයිටාවන් හා පැළෑටි පරපෝෂිත වට පණුවන් සඳහා කොහු කර්මාන්ත ශාලා 30කින් ලබාගත් අපනයන කොහු නියැදි 414ක් ලබාගන්නා ලද අතර කිසිදු දූෂිත විමක් වාර්තා නොවුණි.
- විසිතුරු අපනයන පැළෑටි තවාන් වලින් තම පළිබෝධ කළමනාකරණ වැඩසටහන් වලට පහසුකම් ලබාදීමට ශාක පරාපෝෂිත වට පණුවන් හා කෘමි පළිබෝධ පරීක්ෂාව සඳහා ලබා දෙන ලද වෙනත් විශේෂ නියැදි 16ක් පරීක්ෂා කරන ලදී.

(ආ) ආනයන

- වරායේදී ආනයනික බීජ අර්තාපල් තොග 28ක් පරීක්ෂා කරන ලදී.

මෙම නියැදි 68 එක්දස් කොට කෘමි පළිබෝධ හා පැළෑටි පරපෝෂිත වට පණුවන් සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. කිසිදු දූෂිත විමක් වාර්තා නොවුණි.

- දෙමුහුම් බඩඉරිඟු, රටකපු, කපු, සෝයා, ජීර්ණක පාසි, පැසවූ කොකෝ ඇට, *Sphagnum*, දුරියන්, ඩුගන් අයි, Lychee, මැංගුස්, සියඹලා, සැපදිල්ලා යනාදිය ඇතුළත් ආනයනික රෝපණ ද්‍රව්‍ය 708ක් කෘමි පළිබෝධ, මයිටාවන් හා පැළෑටි පරපෝෂිත වට පණුවන් සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද අතර ඉන් නියැදි 12ක් සාමාන්‍ය ගබඩා පළිබෝධ හා පැළෑටි පරපෝෂිත වට පණුවන් ගෙන් දූෂිත බව අනාවරණය විය.

(අ) පුහුණු

- විශ්ව විද්‍යාල, තාක්ෂණික විද්‍යාල හා පාසල් ශිෂ්‍යයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් කීට විද්‍යා අංශයේදී පුහුණුව ලැබූහ.

(ආ) පර්යේෂණ වැඩසටහන්

- විසිතුරු පැළෑටි අපනයන තොග වල පැළෑටි පරපෝෂිත වට පණුවන් හඳුනා ගැනීම.

ව්‍යාධිවේදී අංශය

ආනයන සහ අපනයන තොගවල ව්‍යාධිජනකයින් පරීක්ෂා කිරීම

(අ) අපනයන

- විසිතුරු පැළ හා කෙඳි
- නියැදි 16,494ක් පරීක්ෂා කරනු ලැබූ අතර එහිදී පහත ව්‍යාධිජනකයින් හඳුනාගනු ලැබිණි. *Mucor* spp., *Aspergillus* spp., *Aspergillus niger*, *Aspergillus*

flavus, *Fusarium pallidoroseum*, *Fusarium* spp., *Fusarium solani*, *Pythium* spp., *Rhizopus* spp., *Colletotrichum* spp., *Colletotrichum gloesporium*, *Thalaviopsis paradoxa*, *Curvularia* Spp., *Pestalotia* spp., (-) *Bacteria*, *Geotrichum* spp. *Macrophomina* spp., *Penicillium* spp., *Cercospora* spp., *Xanthomonas* spp., *Erwinia* spp., *Erwinia caratovora* pv. *atroseptica*, *Erwinia caratovora* pv. *caratovora*, *Erwinia chrysanthemi*, *Ralstonia solanacearum*, *Enterobacter cancerogenus*, *Cylindrocapon* spp.

• පටක රෝපිත පැළ

විමර්ශන 70 තුළදී පැළ 3,572,688ක් පරීක්ෂා කෙරිණි. ආසාදිත බහාලුම් සහිත නියැදි විමර්ශන තුළදී ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ අතර නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මක බව ප්‍රවර්ධනය උදෙසා අවශ්‍ය උපදෙස් දෙනු ලැබිණි. ග්‍රෑම් නෙගටිව් ව්‍යාධිජනක කාණ්ඩයේ බැක්ටීරියා හඳුනා ගන්නා ලදී.

• ආහාර, පලතුරු සහ එළවළු

නියැදි 07ක් පරීක්ෂා කරනු ලැබූ අතර පහත ව්‍යාධිජනකයින් දක්නට ලැබිණි. *Mucor* spp., *Aspergillus* spp., *Aspergillus niger*, *Fusarium* spp., *Fusarium solani*, *Colletotrichum* spp., *Colletotrichum lindemuthianum*, *Rhizopus* spp., *Alternaria* spp., *Curvularia* spp., *Pestalotia* spp., *Rhizoctonia* spp., (+) *Bacteria*

(ආ) ආනයන

- බීජ අර්තාපල්

බීජ අර්තාපල් නියැදි 114ක් පරීක්ෂා කළ අතර පහත ව්‍යාධිජනකයින් හඳුනා ගනු ලැබිණි. රිදී කබොළ, සාමාන්‍ය කබොළ, වියළි කුණුවීම, මෘදු කුණුවීම, කළු කබොළ (කළු කුණුවීම), ජාලාකාර කබොළ සහ *Erwinia* spp., *Erwinia chrysanthemi*, *Erwinia caratovora* pv., *atroseptica*, *Erwinia caratovora* pv., *Caratovora*, *Ralstonia solanacearum*, *Geotrichum candidum* අර්තාපල් වයිරස් Y, අර්තාපල් වයිරස් S, පවුඩර් ස්කැබ් දක්නට ලැබිණි.

අර්තාපල් එක් තොගයක්, අනුදත් මට්ටමට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක *Geotrichum candidum*, අර්තාපල් වයිරස් S, ජාලාකාර කබොළ හා පවුඩර් ස්කැබ් පැවතීම හේතුවෙන් ප්‍රතික්ෂේප කෙරිණි.

- බීජ සහ වෙනත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය

නියැදි 711ක් පරීක්ෂා කළ අතර එහිදී පහත ව්‍යාධිජනකයින් දක්නට ලැබිණි. *Mucor* spp., *Rhizoctonia* spp., *Erwinia* spp., *Erwinia chrysanthemi*, *Erwinia caratovora* pv., *atroseptica*, *Erwinia caratovora* pv., *Caratovora*, *Geotrichum* spp., *Fusarium* Spp., *Colletotrichum* spp., *Cylindrocarpon* spp., *Bacillus subtilis*, *Curvularia* spp., නිරෝධායන ව්‍යාධිජනකයින් දක්නට නොලැබිණි.

(ඇ) යොමු කළ නියැදි පරීක්ෂා කිරීම

නියැදි හැට නවයක් පරීක්ෂා කළ අතර යෝජනා සහ සොයා ගැනීම් අදාළ වගකිය යුතු පාර්ශ්වයන් වෙත ඉදිරිපත් කෙරිණි.

(ඈ) පුහුණු

- පුහුණු වැඩසටහන් 27ක් පවත්වනු ලැබිණි.
- උපාධි අපේක්ෂක ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්/ ඩිප්ලෝමා ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් 32 දෙනෙකු අධීක්ෂණය කෙරිණි.

(ඉ) පර්යේෂණ වැඩසටහන්

- නිරෝධායන වැදගත් කමක් සහිත පැළෑටි ව්‍යාධිජනකයින්ට අදාළව ආනයනික බීජ අර්තාපල් වල ගුණාත්මය ඇගයීම.
- අපනයන වෙළඳපොලට පැළෑටි සපයන තවත් වල විසිතුරු පැළ වල නව රෝග හඳුනාගැනීම (සිදු කෙරෙමින් පවතී.)
- ආනයනික බීජ තොග වල බඩඉරිඟු මැලට්ටේ රෝගයට හේතුකාරක ජීවියා වන *Pantoea stewartii* සිටින්නේ දැයි පරීක්ෂා කිරීම.
- මස්තු විද්‍යාත්මක ක්‍රම උපයෝගී කර ගැනීමෙන් ආනයනික බීජ අර්තාපල්වල අර්තාපල් වෛරස් (PVA, PVM, PVS, PLRV සහ PVX) හඳුනා ගැනීම.
- බීජ අර්තාපල් වල *Clavibacter michiganensis* උප විශේෂය *sepedonicus* වල අනුක හඳුනා ගැනීම.

වල් පැළෑටි විද්‍යා අංශය

අපනයන සහ ආනයන තොග වල වල් පැළෑටි දූෂණකාරක තිබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම.

(ආ) අපනයන

- අපනයන කොහු බත් නිෂ්පාදන තොග 722ක්, ආහාර ද්‍රව්‍ය තොග 261ක් හා උද්‍යාන බෝග තොග 364ක් පරීක්ෂා කරන ලදී.
- කොහු තොග 84ක් සහ ආහාර තොග 1ක් පරීක්ෂණ වලදී අසමත් වුණි.

(ආ) ආනයන

- ආනයන තොග 168ක් පරීක්ෂා කළ අතර එයින් තොග 5ක් පංගු ද්‍රව්‍ය වලින් අපවිත්‍ර වී ඇති බව සොයාගනු ලැබූ අතර තොග 32ක් වල් පැළෑටි බීජ මගින් අපවිත්‍ර වී ඇති බව සොයා ගැනිණි.

(ඇ) පුහුණු

- උපාධි අපේක්ෂක, පශ්චාත් උපාධි අපේක්ෂක, ගුරුවරුන්, පාසල් ශිෂ්‍යයින් සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වයන් කණ්ඩායම් 17ක 500 දෙනෙක් ඉක්මවූ සංඛ්‍යාවක් පුහුණු කිරීම සහ අධීක්ෂණය සිදු කළ අතර ‘නිරෝධායන වල් පැළෑටි’ තේමාවට අයත් උපාධි අපේක්ෂක පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 02ක් අධීක්ෂණය කරන ලදී.

(ඈ) වල් පැළෑටි අවදානම් පූර්ව විශ්ලේෂණය

- විවිධ වල් පැළෑටි විශේෂ සඳහා වල්පැළෑටි පූර්ව අවදානම් විශ්ලේෂණ තිස් දෙකක් සිදු කෙරිණි.

(ඉ) පර්යේෂණ වැඩසටහන්

- Abutilon* විශේෂ වල බීජ වලට අන්තර්ක්‍රියාකාරී බීජ විශේෂ හඳුනාගැනීමේ යතුරක් ගොඩ නැගීම.
- Echinodorus* විශේෂ සඳහා මූලික සමීක්ෂණය වැඩසටහන්
- ස්වකීය මූලික ප්‍රරෝහණ අවධියේදී පැළෑටි වල ආක්‍රමණශීලී ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම.

(ඊ) ආශ්‍රේය එකතූන් නඩත්තු කිරීම

- නව විශේෂ 13 සමඟ වල් පැළෑටි බීජ එකතුව වැඩි දියුණු කරනු ලැබිණි.
- නව විශේෂ 17ක් සමඟ පියලි ශාක නිදර්ශක (herbarium) එකතුව වැඩි දියුණු කරනු ලැබිණි.
- නව විශේෂ 02 සමඟ ජලජ පැළෑටි එකතුව සංවර්ධන කරන ලද අතර නරඹන්නන්හට සහ නිලධාරීන්හට වැඩි දැනුමක් ලබාදීම උදෙසා ව්‍යුහ ප්‍රතිසංස්කරණය කෙරිණි.
- නව එකතූන් 2ක් සමඟ ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ එකතුව සංවර්ධන කරනු ලැබිණි.
- නව එකතූන් 02ක් සමඟ බෝග බීජ එකතුව සංවර්ධන කරනු ලැබිණි.

පෞච්ඡ සුරක්ෂිතතාව සහ අන්තර්ජාතික සම්බන්ධතා අංශය

පළිබෝධ පිළිබඳ පූර්ව මූලික අවදානම් විශ්ලේෂණය

ජපානයෙන් ආනයනය කිරීමට නියමිත බිලුබෝට් පැළෑටි, ඉන්දියාවෙන් ආනයනය කිරීමට නියමිත බිමා උණ, තෙල් නිස්සාරණ අවශ්‍යතා සඳහා ආනයනය

කිරීමට නියමිත සෝයා බෝංචි හා මීයන් පාලනයට ආනයනය කිරීමට නියමිත Bio - rat ජෛව නාශකය යන ඒවා පිළිබඳව පූර්ව පළිබෝධ අවදානම් විශ්ලේෂණ 04ක් සිදු කරන ලදී.

පළිබෝධ අවදානම් තක්සේරු කිරීම්

ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කිරීමට ඉල්ලා සිටින ලද භාණ්ඩ පිළිබඳව ශීඝ්‍ර තක්සේරු කිරීම් දෙකක් සිදු කරන ලදී.

පළිබෝධ අවදානම් විශ්ලේෂණය සඳහා තොරතුරු සම්පාදනය

- රීජිප්තුවට මැංගුස් අපනයනයට
- ඕස්ට්‍රේලියාවට අපනයනයට *Cordyline*
- තායිලන්තයට ස්ට්‍රෝබෙරි අපනයනයට
- තායිලන්තයට *Codiaeum, Sansevaria, Zamioculcus* හා *Synsephalum* අපනයනයට අදාළ පළිබෝධ අවදානම් විශ්ලේෂණ සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු හා වාර්තා සම්පාදනය කොට ලබා දෙන ලදී.

ගැටළු නිරාකරණය හා වෙළඳ අවස්ථා පිළිබඳ සබඳතා

- ඕස්ට්‍රේලියාවට අපනයනය කරනු ලබන කොහු නිෂ්පාදන වල පස් අන්තර්ගතයන් පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම හා ඒකභතා.
- නවසීලන්තයට අපනයනය කරනු ලබන කොහු නිෂ්පාදන වල තෘණ දූෂණකාරක පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම හා ඒකභතා.
- ශ්‍රී ලංකාවෙන් පළමු වරට චීනයට අපනයනය කිරීමට අවස්ථාව ලද කොහු අපනයනය හේතුවෙන් උද්ගත වූ ගැටළු නිරාකරණය.

- ඕස්ට්‍රේලියාවට අපනයනය කරන ලද නැවුම් පොල් තෙල් වල Khapra කුරුමිණියා දක්නට ලැබීම පිළිබඳ ගැටළු නිරාකරණය.
- රියුනියන් දූපත් වලට අපනයනය කරන ලද කොහු නිෂ්පාදන පිළිබඳ ගැටළු නිරාකරණය.
- යුරෝපීය සංගමය වෙතට අපනයනය කරනු ලබන තොග පරීක්ෂා කිරීම පිළිබඳව පැළෑටි නිරෝධායන නිලධාරීන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය ගොඩ ගැනීම.
- ශ්‍රී ලංකාව *Xylella fastidiosa* හා *Bursaphelenchus cocophilus* යන පළිබෝධ වලින් මුක්ත බවට සහතික කරමින් අන්තර්ජාතික වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව ලැයිස්තුගත කිරීම.

පිළියම් තාක්ෂණ අංශය

අපනයන තොග / රඳවාගත් තොග සඳහා ධූමකරණ කටයුතු සිදු කිරීම, උද්භිද ස්වස්ථතා ක්‍රියාමාර්ග සඳහා අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති ISPM 15 යටතේ තාප ප්‍රතිකාර සපයන්නන් ලියාපදිංචිය, ඕස්ට්‍රේලියානු ධූමකරණ සහතික ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය (Australian Fumigation Accreditation Scheme) යටතේ මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ප්‍රතිකාර සපයන්නන් ලියාපදිංචිය, QPS අවශ්‍යතා සඳහා මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් පරිභෝජනය නියාමනය කිරීම සඳහා පාරිසරික අමාත්‍යාංශය / ඕසෝන් ඒකකය සමඟ සහයෝගීව කටයුතු කිරීම, ප්‍රතිකර්ම ලබාදෙන්නන් හට සහ වෙනත් අදාළ පාර්ශ්වයන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම, ඕස්ට්‍රේලියානු කෘෂිකර්ම හා ජල සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංවිධානය කරනු ලබන නිරෝධායන නියාමන රැස්වීම්වලට හා ජාත්‍යන්තර නෞකා භාණ්ඩ සඳහා ජෛව ආරක්ෂණ තාක්ෂණික කමිටු, ටෙලි සම්මන්ත්‍රණවලට සහභාගි වීම යන කටයුතු පිළියම් තාක්ෂණ අංශය මගින් ඉටු කෙරේ.

අපනයන තොග සඳහා ධූමකරණ සේවය

විවිධ සමාගම් මගින් අපනයන කරන ලද ශාක හා ශාක නිෂ්පාදන තොග පහළොවක් මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් යොදා ගනිමින් ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයේදී ධූමායනය කරන ලදී.

ආනයනික ශාක සහ ශාක නිෂ්පාදන සඳහා ධූමකරණ සේවය

ගුවන් තොටුපළෙහි ශාක නිරෝධායන ඒකක මගින් රඳවාගත් විවිධ මල් තොග නවයක් ආනයනකරු වෙත නිදහස් කිරීමට පෙර ධූමකරණය කරනු ලැබිණි.

වගු අංක 2.1.5.2 : 2016 වර්ෂය තුළදී කටුනායක ජාතික පැළෑටි නිරෝධායන සේවය මගින් සිදුකරන ලද වාණිජ ධූමකරණ (කුඩා ප්‍රමාණ)

භාණ්ඩ වර්ගය	ධූමකරණ සංඛ්‍යාව
කොහු හා කොහු නිෂ්පාදන	05
ලී සහ ලී අයිතමයන්	07
පලතුරු (අන්තාසි)	01
මල්	01
වෙනත්	01
එකතුව	15

මොන්ට්‍රියල් ක්‍රමවේදය යටතේ මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් පාරිභෝජනය නියාමනය

ශ්‍රී ලංකාව මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතා කිරීම සම්බන්ධ මොන්ට්‍රියල් ක්‍රමවේදයේ කොටස්කරුවෙකු වන බැවින් මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතා කිරීමට අවසර ලැබෙන්නේ නිරෝධායනයට හා පූර්ව නැව්ගත තොග වලට පමණකි. මොන්ට්‍රියල් ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීම පිණිස අපනයනකරුවන් ගෙන් ලැබෙන සියළුම ඉල්ලීම් පිළියම් තාක්ෂණ අංශය විසින් පරීක්ෂාවට ලක් කරනු ලැබේ. මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ධූමකරණ

යෝග්‍යතාවය සඳහා ඉල්ලීම් 8896ක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර මෙලෙස ලද ඉල්ලීම් වලින් 05ක් නිරෝධායනයට හා පූර්ව නැව්ගත තොග යටතට නොවැටෙන බැවින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබිණි.

ධූමකරණ අධීක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කරනු ලබන තොග වල ශාක ස්වස්ථතා සහතිකරණ කටයුතු සඳහා මෙතිල් බ්‍රෝමයිඩ් ධූමකරණ 466ක් අධීක්ෂණය කරනු ලැබිණි.

තාප ප්‍රතිකාර පහසුකම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්

අන්තර්ජාතික ශාක ස්වස්ථතා ප්‍රමිති අංක 15 (ISPM 15) යටතේ ලියාපදිංචි ප්‍රතිකාර සපයන්නන්ගේ ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීමේ ක්‍රියාදාමය අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙන අතර ඒ යටතේ ප්‍රතිකාර පහසුකම් 03ක් ලියාපදිංචි කරන ලදී.

පුහුණු/ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

- සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා රාජ්‍ය සහයෝගිතාව යටතේ ඕස්ට්‍රේලියාවේ කෘෂිකර්ම හා ජල සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගය ඇතිව ශාක නිරෝධායන නිලධාරීන් 25ක් සඳහා ජෛව ආරක්ෂණ ප්‍රතිකාර පිළිබඳ පුහුණුවක් සංවිධානය කරන ලදී.
- දිවයිනේ සියළුම තාප ප්‍රතිකාර සපයන්නන් සඳහා දැනුම යාවත්කාලීන කිරීමට හා ක්ෂේත්‍රයේ දුර්වල අංශ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- විකිරණශීලීතාවයට නිරෝධය ප්‍රතිකාරකයක් ලෙස යොදා ගැනීම සම්බන්ධ රෙගුලාසි සැකසීමේ රැස්වීමක් සංවිධානය කිරීමට.

- ශාක නිරෝධායන ප්‍රතිකර්ම පිළිබඳ විවිධ පාර්ශ්වයන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 20ක් පවත්වනු ලැබිණි. ශිෂ්‍යයෝ දහ අට දෙනෙක් ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයෙහි ස්වකීය ආයතනික පුහුණු අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කළහ.

සහයෝගී කාර්යයන්

මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ප්‍රතිකාර සපයන්නන් සඳහා ඒකාබද්ධ පද්ධති විගණන : ඕස්ට්‍රේලියාවේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගිත්වය ඇතිව AFAS යටතේ ඇති ලියාපදිංචි දූමකරණ සමාගම් විගණනය කරන ලද අතර එම සියළු සමාගම් AFAS සමඟ සැසඳෙන බවට පිළිගන්නා ලදී.

ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය, පෞච්ඡ ආරක්ෂණ ප්‍රතිකාර ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම බෙදා හදා ගැනීමට ඕස්ට්‍රේලියාවේ ජාත්‍යන්තර නෞකා භාණ්ඩ සහයෝගිත්ව පෞච්ඡ ආරක්ෂණ සංවිධානය (ICCBA) හා නිරෝධායන නියාමන රැස්වීම් (QRM) යටතේ ටෙලි සම්මන්ත්‍රණ වලට සහභාගි වේ.

පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්

මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් වලට දූමායන විකල්පයක් ලෙස ඊතයිල් ෆෝමේට් (වැප්‍රොමේට්) හඳුන්වා දීමට අධ්‍යයනයන් සිදු කරන ලදී. 2015 ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික සම්මේලනයේදී පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - ගුවන්තොටුපළ, කටුනායක

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය මගින්, ආනයනය කරන ලද ශාක සහ ශාක නිෂ්පාදන පරීක්ෂා කිරීම හා මුදා හැරීමත් ශාක සහ ශාක නිෂ්පාදන අපනයනය

සඳහා ශාක ස්වස්ථතා සහතික නිකුත් කිරීමත් යන සේවාවන් ඉටු කෙරේ.

වගු අංක 2.1.5.3: ශාක ස්වස්ථතා සහතික වලින් හා ගුවන් භාණ්ඩ පරීක්ෂා කිරීමෙන් ලද මුළු ආදායම - 2016

මාසය	ආදායම (රු.)
ජනවාරි	750,258
පෙබරවාරි	747,816
මාර්තු	845,280
අප්‍රේල්	742,170
මැයි	754,662
ජුනි	775,284
ජූලි	796,590
අගෝස්තු	800,448
සැප්තැම්බර්	747,388
ඔක්තෝබර්	790,686
නොවැම්බර්	781,098
දෙසැම්බර්	757,938
එකතුව	9,289,618

වගු අංක 2.1.5.4: නිකුත් කරන ලද ශාක ස්වස්ථතා සහතික (PSC) සංඛ්‍යාව හා උපයා ගත් ආදායම - 2016

මාසය	නිකුත් කරන ලද (PSC) සංඛ්‍යාව	නිකුත් කරන ලද (PSC) වලින් ලද ආදායම (රු.)
ජනවාරි	4,671	56,052
පෙබරවාරි	4,718	56,616
මාර්තු	5,265	63,180
අප්‍රේල්	4,660	55,920
මැයි	4,701	56,412
ජුනි	5,027	60,324
ජූලි	5,195	62,340
අගෝස්තු	5,054	60,648
සැප්තැම්බර්	4,719	56,628
ඔක්තෝබර්	4,953	59,436
නොවැම්බර්	4,929	59,148
දෙසැම්බර්	4,699	56,388
එකතුව	58,591	703,092

වගු අංක 2.1.5.5: ගුවන් භාණ්ඩ පරීක්ෂා කිරීම් සංඛ්‍යාව හා උපයා ගත් ආදායම් - 2016

මාසය	ගුවන් භාණ්ඩ පරීක්ෂා කිරීම්	පරීක්ෂා කිරීම් වලින්
	සංඛ්‍යාව	ලද ආදායම (රු.)
ජනවාරි	4,628	694,200
පෙබරවාරි	4,608	691,200
මාර්තු	5,214	782,100
අප්‍රේල්	4,575	686,250
මැයි	4,655	698,250
ජුනි	4,766	714,960
ජූලි	4,895	734,250
අගෝස්තු	4,932	739,800
සැප්තැම්බර්	4,605	690,750
ඔක්තෝබර්	4,875	731,250
නොවැම්බර්	4,813	721,950
දෙසැම්බර්	4,677	701,550
එකතුව	57,243	8,586,510

වගු අංක 2.1.5.6: පරීක්ෂා කරන ලද ගුවන් භාණ්ඩ වර්ග පිළිබඳ විස්තර

අපනයනය කරන ලද භාණ්ඩය	ගුවන් භාණ්ඩ සංඛ්‍යාව	ප්‍රමාණය (කැලි ගණන)	ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්)	ප්‍රමාණය (L)
කැපු විසිතුරු පත්‍ර	5239	129,603,954	41,314	-
සජීවී පැළෑටි	1450	23,900,060	24,507	-
මුල් නො ඇඳුනු කඳ කැබලි	70	1,427,810	-	-
මුල් ඇඳුනු කඳ කැබලි	80	1,288,869	-	-
පලතුරු	14549	800	7,573,741	-
එළවළු	17685	-	8,069,209	-
පොල්	865	10	123,394	-
තේ	5959	-	330,453	-
ජලජ පැළෑටි	135	712,179	-	-
කොහු	693	68	39,654.15	-
බුලත්	5457	-	3,756,606	-
කැපු මල්	226	822,535	1,942	-

අපනයනය කරන ලද භාණ්ඩය	ගුවන් භාණ්ඩ සංඛ්‍යාව	ප්‍රමාණය (කැලි ගණන)	ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්)	ප්‍රමාණය (L)
කුළුබඩු	636	-	123,394	-
දුම්කොළ	121	-	349,784	-
පොල් තෙල්	369	-	101,125	372.10
දැවමය අයිතම	43	2	567.50	
පොල් නිෂ්පාදන	251	-	59,954	24.11
බීජ	11	-	82	-
හාල්	22	-	1,200.87	-
නිරිඟු පිටි	6	-	42	-
වෙනත්	426	92,242	196,099.85	2.40

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - වරාය, කොළඹ

කොළඹ වරායේ ශාක නිරෝධායන ස්ථානය, තොග ප්‍රමාණ වලින් යුතු ශාකභා ශාක නිෂ්පාදන ඇතුළත් ආනයන හා අපනයන නෞකා භාණ්ඩ සියල්ලම පාහේ හුවමාරු වන ප්‍රධාන පිවිසුම් හා පිටවීම් ස්ථානයකි. තේ, රබර්, පොල් නිෂ්පාදන, කුළු බඩු හා ආහාර ද්‍රව්‍ය ප්‍රධාන අපනයන අයිතම වන අතර රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස බීජ, පලතුරු, දැව, සත්ව ආහාර හා මිරිස්, පරිප්පු, කොත්තමල්ලි, අර්තාපල්, එෂු යනාදී වෙනත් සියළු ප්‍රධාන ආනයනික පාරිභෝජන ද්‍රව්‍ය ශාක නිරෝධායන සේවයේ අවධානයට ලක් වන ඒවා වේ.

ප්‍රගතිය

නිකුත් කරන ලද ශාක ස්වස්ථතා සහතික - 43,295

ශාක ස්වස්ථතා සහතික වලින් ලද ආදායම - රු. 519,540

නෞකා භාණ්ඩ පරීක්ෂා කිරීම් සංඛ්‍යාව - 42,649

නෞකා භාණ්ඩ පරීක්ෂා කිරීම් වලින් ලද අදායම - රු. 6,397,350

මුළු ආදායම - රු. 6,916,890

මුළු අපනයන නැව් භාණ්ඩ සංඛ්‍යාව - 38,201

මුළු ප්‍රමාණය - මෙට්‍රික් ටොන් 1,029,053.64

මුළු ආනයන නැව් භාණ්ඩ සංඛ්‍යාව - 24,385

මුළු ප්‍රමාණය - මෙට්‍රික් ටොන් 1,651,088

මුළු විනාශ කිරීම් සංඛ්‍යාව - 08

මුළු ප්‍රතිකාර කිරීම් සංඛ්‍යාව - 44

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - ගුවන් තොටුපළ, මත්තල

- අපනයන කර්මාන්ත ශාලා 08ක නියැදි 16ක් කෘමි පළිබෝධ හා මයිටාවන් සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද අතර පරීක්ෂණ වාර්තා බාර දෙන ලදී.

- සහල් අපනයන වලට පහසුකම් සපයමින් පරීක්ෂණ වාර්තා ලබා දෙන

ලදී. ධූමායන අටක් අධීක්ෂණය කරන ලදී.

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - ගන්නොරුව

- 2016 වර්ෂයේ මෙම ඒකකය මගින් ඉටුකළ කාර්යයන් යටතට ශාක ස්වස්ථතා සහතික නිකුත් කිරීම, පැළ තවාන් පරීක්ෂාව සහ අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීම ඇතුළත් වේ.
- වර්ෂය තුළදී ශාක ස්වස්ථතා සහතික 214ක් නිකුත් කරන ලද අතර, පැළ තවාන් පරීක්ෂා කිරීම් 27ක් සිදු කොට තවාන්කරුවන්ට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදෙන ලදී. නියැදි 214ක් පරීක්ෂා කරන ලද අතර අපනයන ශාක නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ශාලා පරීක්ෂා කිරීම් 61ක් සිදු කරන ලදී.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

ගුණාත්මක ශාක හා ශාක නිෂ්පාදන අපනයන ප්‍රවර්ධනය

- අපනයන පැළ තවාන් පරීක්ෂාව
- අපනයන ශාක හා ශාක නිෂ්පාදන කර්මාන්තශාලා පරීක්ෂාව
- අනෙකුත් කෘෂිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ අපනයන පරීක්ෂා (වෙන් වෙන් වශයෙන් පටක රෝපණ පැළ ඇගයීම)
- නියැදි ලබා ගැනීම
- ලේඛන පරීක්ෂාව
- ශාක ව්‍යාධිජනකයින් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව
- ශාක කෘමීන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව

• ශාක නෙමටෝඩාවන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව

• වල් පැළ/ පස් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව

• අවසාන පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම

ආනයනික බීජ අර්තාපල්වල ගුණාත්මකබව තහවුරු කර ගැනීම

• බීජ අර්තාපල් පිවිසුම් පොළවලදී පරීක්ෂාව

• නියැදි ලබාගැනීම

• ලේඛන පරීක්ෂාව

• ශාක ව්‍යාධිජනකයින් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව

• ශාක කෘමීන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව

• ශාක නෙමටෝඩාවන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව

• අවසාන පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම

• ප්‍රති අපනයනය හෝ විනාශ කිරීම.

ආනයනික පැළ හා ශාක නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකබව තහවුරු කරගැනීම

• පිවිසුම් පොළවලදී පරීක්ෂාව

• නියැදි ලබා ගැනීම

• ලේඛන පරීක්ෂාව

• ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය වෙත පිවිසුම් පොළ ඉදිරිපත් කරන නියැදි ලබාගැනීම

- ශාක ව්‍යාධිජනකයින් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව
- ශාක කෘමීන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව
- ශාක නෙමටෝඩාවන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව
- රසායනාගාරයේදී වල් පැළ පරීක්ෂාව
- පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- අවසාන පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- නිදහස් කිරීම
- ප්‍රතිකර්ම නිර්දේශයන්
- ප්‍රති අපනයනය හෝ විනාශ කිරීම

ආනයනික බීජ වල ගුණාත්මකබව තහවුරු කිරීම

- ප්‍රවේශ ස්ථාන පරීක්ෂාව
- නියැදි ලබා ගැනීම
- ලේඛන පරීක්ෂාව
- ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය වෙත ප්‍රවේශ ස්ථාන මගින් ඉදිරිපත් කරන නියැදි ලබාගැනීම
- ශාක ව්‍යාධිජනකයින් රසායනාගාරයේ පරීක්ෂාව
- පැළෑටි කෘමීන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව
- පැළෑටි නෙමටෝඩාවන් රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂාව
- වල් පැළ රසායනාගාරයේදී පරීක්ෂා කිරීම
- පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම

- අවසන් පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- නිදහස් කිරීම
- ප්‍රතිකර්ම නිර්දේශය
- ප්‍රති අපනයනය හෝ විනාශ කිරීම

ශාක ස්වස්ථතා අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමෙන් තොර ආනයන වැළැක්වීම

- ලේඛන පරීක්ෂාව
- නියැදි ලබා ගැනීම
- රඳවාගත් පැළ වල ව්‍යාධිජනකයින් සඳහා පරීක්ෂා කිරීම
- රඳවා ගත් ශාක වල කෘමි පළිබෝධ සඳහා පරීක්ෂා කිරීම
- රඳවාගත් ශාක වල නෙමටෝඩාවන් පරීක්ෂා කිරීම
- වල් පැළ පරීක්ෂා කිරීම
- පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- අවසාන පරීක්ෂණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
- ප්‍රතිකර්ම නිර්දේශයන්
- ප්‍රතිකර්ම අධීක්ෂණය
- ප්‍රති අපනයන
- විනාශ කිරීම

පසු ප්‍රවේශ නිරෝධායන

- ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පරිශ්‍රයේ පැළ තබාගැනීම
- වාර්තා/ නිර්දේශයන්

- අවසාන වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම

ශාක හා ශාක නිෂ්පාදන අපනයනයෙහිදී හා ආනයනයෙහිදී හමුවන පළිබෝධකයින් ඉවත් කිරීම සඳහා ප්‍රතිකර්ම

- ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයෙහිදී දූෂකරණය
- ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවයෙහි පරිශ්‍රයෙන් පරිබාහිරව සිදුකරන දූෂකරණයන් අධීක්ෂණය.
- දූෂකරණ වාර්තා නිකුත් කිරීම.
- දූෂකරණ සමාගම් සඳහා අන්තර්ජාලය හරහා අනුමැතිය

ආශ්‍රේය එකතු නඩත්තුව

- වල් පැළෑටි විශේෂ සහ වල් පැළෑටි බීජ ආදර්ශ එකතුව
- කෘමීන්
- රෝග ආදර්ශයන්
- සජීවී ඡලඡ පැළෑටි

අදාළ පාර්ශ්වයන් සඳහා පුහුණු හා දැනුවත්වීමේ වැඩසටහන්

- පුහුණු
- උපාධි අපේක්ෂක/ ඩිප්ලෝමා සිසුන් අධීක්ෂණය
- දැනුවත්වීමේ වැඩසටහන්

- වැඩමුළු

- සමුළු

නිරෝධායන සම්බන්ධ පර්යේෂණ

- පළිබෝධ සමීක්ෂණ
- පළිබෝධ අවදානම් විශ්ලේෂණය
- වල් පැළෑටි නියාමන පර්යේෂණ
- ව්‍යාධිවේද පර්යේෂණ
- කීට විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ
- නිරෝධායන ප්‍රතිකර්ම පර්යේෂණ

පැළ තවාන්, පලතුරු සහ එළවළු ක්ෂේත්‍ර හා ඇසුරුම්හල් ලියාපදිංචිය

- නම් කරන ලද රටවල් සඳහා පැළ අපනයනය
- ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව
- විගණනය
- වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම

ප්‍රතිකර්ම ලබාදෙන්නන් සතු පහසුකම් ඇගයීම

- ස්ථාන පරීක්ෂාව
- විගණන

ශාක ස්වස්ථතා සහතික සහ ආනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

- ශාක ස්වස්ථතා සහතික නිකුත් කිරීම

කාර්ය මණ්ඩලය

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - කටුනායක

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	05
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	04
පරිපාලන නිලධාරී	01
පර්යේෂණ සහකාර (අධි ශ්‍රේණිය)	01
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	02
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	05
කෘෂිකර්ම උපදේශක	17
පර්යේෂණ සහකාර	07
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	08
තාක්ෂණ සහායක	04
තාක්ෂණ සහායක (ඉංජිනේරු)	01
රියදුරු	05
විදුලි ශිල්පී	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
මුරකරු	06
කම්කරු	08
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	06
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	01
එකතුව	84

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - වරාය, කොළඹ

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	04
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	03
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	11
පර්යේෂණ සහකාර	05
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	01

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
කම්කරු	01
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01
එකතුව	30

ශාක නිරෝධාන ස්ථානය - ගුවන් තොටුපළ, කටුනායක

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක (අධි ශ්‍රේණිය)	01
පර්යේෂණ සහකාර (අධි ශ්‍රේණිය)	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	21
පර්යේෂණ සහකාර	05
තාක්ෂණ සහායක	19
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	01
කම්කරු (ස්ථිර)	03
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01
එකතුව	56

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - ගන්නෝරුව

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) ස්ථාන භාර නිලධාරී	01
තාක්ෂණ සහායක	01
මුරකරු	01
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01
එකතුව	04

ශාක නිරෝධායන ස්ථානය - මත්තල

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) ස්ථාන භාර නිලධාරී	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
රියදුරු	01
එකතුව	04

2.2. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - ජේරාදෙණිය

කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන වල ඒකක පිරිවැය අවම කිරීමටත්, නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මක බව හා අස්වැන්න වැඩි කිරීමටත් උපකාරී වන වඩාත්ම වැදගත් යෙදවුම් වන්නේ උසස් තත්ත්වයේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යයන් වේ. දිවයින පුරා ඵලදායී ලෙස බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයේදී, බෙදා හැරීමේදී හා අලෙවිකරණයේදී, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය අත්‍යවශ්‍ය භූමිකාවක් ඉටු කරයි. පෙර කී මූලික බීජ හා සහතික කළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිපදවීම සඳහා තම විෂය පථයට ගැනෙන බීජ ගොවිපළ 28ක්, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය සතුය. එසේ වුවද, දිවයින පුරා විසිරී පවතින ප්‍රාදේශීය නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ) ඒකක 14ක් මගින් තෝරාගත් කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන් මාර්ගයෙන් සහතික කළ බිත්තර වී, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග හා එළවළු බෝගවල සම්මත බීජ නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේ. වර්තමානයේදී, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, තම කාර්යයන් ඉටු කරනු ලබන්නේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂ, අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (වී හා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග), අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (එළවළු, රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා අලෙවි ප්‍රවර්ධන), අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (අර්තාපල්), ප්‍රධාන කාර්යාල නියෝජ්‍ය හා සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ මහ පෙන්වීම යටතේ ඉහත සඳහන් ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් (බීජ) මගිනි. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ මෙහෙවර වන්නේ ශ්‍රී ලාංකික ගොවි ප්‍රජාවට තරඟකාරී මිල ගණන් යටතේ තත්ත්වයෙන් උසස් බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම සහතික කිරීම වේ. රජයේ ගොවිපළ වලදී මූලික, සහතික කළ / සම්මත බීජ හා සහතික කළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම, බීජ

නිෂ්පාදකයන්ට මූලික බීජ සැපයීම, කොන්ත්‍රාත් වගාකරුවන් මගින් සහතික කළ බීජ ගුණනය හා වාණිජ වගාකරුවන්ට සැපයීම, රජයේ ගොවිපළ කළමනාකරණය කිරීම, බීජ ව්‍යවසාය සංවර්ධනය හා සමායෝජනය කිරීම, බීජ ආරක්ෂක තොග පවත්වා ගැනීම හා බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයුම සමායෝජනය කිරීම, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වේ. දේශීය වශයෙන් නිර්දේශිත සියළු වී ප්‍රභේද, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු, අර්තාපල් වල මූලික බීජ නිෂ්පාදනය, බෙදා හැරීම හා අලෙවිකරණයත්, පලතුරු හා එළවළු වල ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය පිළිගත හැකි ප්‍රමාණවලින් ලබාදීමත්, බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය විසින් මුහුණ දෙනු ලබන ප්‍රධාන අභියෝග අතර වේ.

පරමාර්ථ

- මූලික හා සහතික කළ බීජ නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීම සුරක්ෂිත කිරීම.
- රාජ්‍ය අංශයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය කර්මාන්තය දියුණු කිරීමට තාක්ෂණික සහයෝගය හා උපකාර ලබාදීම.
- පාර්ශ්වකරුවන්ට බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා බැඳුණු සියළු අංශ පිළිබඳව අවශ්‍ය පුහුණු පහසුකම් හා තොරතුරු සැපයීම.
- දිවයිනේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සුරක්ෂිතතාව අත්පත් කරගැනීම.
- ආරක්ෂිත බීජ තොග පවත්වා ගැනීම.

මධ්‍යස්ථානයේ පරමාර්ථ අත්පත් කරගැනීම පිණිස 2015/16 මහ කන්නය හා 2016 යල කන්නයද ඇතුළුව 2016 වර්ෂය තුළදී පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

අයවැය

වගු අංක 2.1.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැයශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	28,875,140	23,216,097	80
මූලධන	52,991,392	51,072,681	96
ව්‍යාපෘති			
• කඩිනම් බීජ ගොවිපළ සංවර්ධන වැඩසටහන	110,000,000	102,000,000	93
• බීජ නිෂ්පාදන හා මිල දී ගැනීමේ වැඩසටහන	295,000,000	294,940,000	100
• බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන වැඩසටහන	100,000,000	99,400,000	99
• දේශීය බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	45,000,000	38,140,000	85
එකතුව	631,886,532	608,768,778	96

ප්‍රගතිය

බිත්තර වී නිෂ්පාදනය හා සැපයුම

මූලික බිත්තර වී නිෂ්පාදනය

රජයේ බීජ ගොවිපළ වල ප්‍රභේද 27ක (පදනම් හා ලියාපදිංචි පන්ති වල බිත්තර වී) මූලික බිත්තර වී නිෂ්පාදනය කරන ලදී. බතලගොඩ වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය හා එහි උප ස්ථාන මගින් සපයනු ලබන අභිජනන බීජ යොදා ගනිමින් පදනම් බිත්තර වී නිපදවනු ලැබේ. එලෙස නිපදවන ලද පදනම් බිත්තර වී යොදා ගනිමින් ලියාපදිංචි කළ බිත්තර වී නිපදවනු ලබන අතර පාරිභෝජනයට ගනු ලබන වී නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගනු ලබන සහතික කළ බිත්තර වී නිපදවනු ලබන්නේ ලියාපදිංචි කළ බිත්තර වී යොදා ගැනීමෙනි.

යල කන්නයකදී වගා කරනු ලබන භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 500,000ක් පමණ වන අතර එය මහ කන්නයකදී හෙක්ටයාර 780,000ක් පමණ වේ. මෙලෙස වාර්ෂිකව හෙක්ටයාර 1,280,000ක වී වගා කරනු ලැබේ.

මෙම භූමි ප්‍රමාණයේ වගාව සඳහා වාර්ෂිකව බුසල් 6,400,000ක පමණ සහතික කළ බිත්තර වී අවශ්‍යතාවක් පවතින අතර මෙම සහතික කළ බිත්තර වී ප්‍රමාණය නිපදවීමට ලියාපදිංචි කළ බිත්තර වී බුසල් 160,000ක් අවශ්‍ය වේ.

2015/16 මහ කන්නයේ දී සහතික කළ බිත්තර වී නිෂ්පාදනය බුසල් 68,458ක් පමණ වූ අතර, යල කන්නයේදී එම ප්‍රමාණය බුසල් 45,108ක් පමණ විය. මෙලෙස සමස්ථ වාර්ෂික සහතික කළ බිත්තර වී නිෂ්පාදනය බුසල් 113,566ක් විය. සමස්ථ ජාතික සහතික කළ බිත්තර වී අවශ්‍යතාවයෙන් 80%කට වඩා කෘෂිකර්ම

දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සපයන ලද අතර මෙම ප්‍රමාණය සමස්ථ ජාතික සහතික කළ බිත්තර වී අවශ්‍යතාවයෙන් 25%ක සැලසුම් කළ හා පුළුල්ව පිළිගත් හිතකර සැපයුමට වඩා වැඩි විය.

2016 දී රජයේ බීජ ගොවිපළ දහයක මූලික බිත්තර වී නිෂ්පාදනය 2.2.2 වගුවෙන් විදහා දැක්වෙයි.

වගු අංක 2.2.2: 2016 දී රජයේ ගොවිපළ වල මූලික බිත්තර වී නිෂ්පාදනය බුසල් වලින්

ගොවිපළ	2015/16 මහ			2016 යල			එකතුව			මුළු
	FSP	RSP	CSP	FSP	RSP	CSP	FSP	RSP	CSP	එකතුව
කන්නලේ	495	8,067	0	774	5,318	276	1,269	13,385	276	14,930
අම්පාර	164	6,194	513	363	5,434	2,222	527	11,628	2,735	14,890
පොළොන්නරුව	715	14,775	393	611	12,004	1,557	1,326	26,779	1,950	30,055
පරන්නන්	178	4,493	66	0	0	0	178	4,493	66	4,737
අම්බලන්තොට	339	2,745	270	347	3,476	0	686	6,221	270	7,447
කරදියනාරු	86	5,512	496	148	3,065	938	234	8,577	1,434	10,245
මුරුන්කන්	0	3,063	2,736	0	0	0	0	3,063	2,736	5,799
බටහ	231	1,748	395	215	2,464	242	446	4,212	637	5,295
අලුත්තරම	489	10,296	1,780	508	6,745	1,206	997	17,041	2,986	21,024
මහඉලුප්පල්ලම	1,166	11,298	438	1,178	6,602	0	2,344	17,900	438	20,682
මිද්දෙනිය	0	0	677	0	0	0	0	0	677	677
ඉභිනිමිටිය	88	267	0	0	0	0	88	267	0	355
එකතුව බුසල්	3951	68,458	7,764	4,144	45,108	6,441	8,095	113,566	14,205	135,866

FSP- මූලික බිත්තර වී   **RSP-** ලියාපදිංචි කළ බිත්තර වී   **CSP-** සහතික කළ බිත්තර වී

සහතික කළ බිත්තර වී නිෂ්පාදනය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ස්වකීය කොන්ත්‍රාත් බිත්තර වී නිෂ්පාදන වැඩසටහන මගින් ජාතික සහතික කළ බිත්තර වී අවශ්‍යතාවයෙන් යම් ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කරයි. අමාත්‍යාංශය විසින් ගන්නා ලද සමහර ඇතැම් තීරණ හේතුවෙන් ගත වූ කන්න ගණනාවකදී එය ක්‍රියාත්මක නොවුණි. කෙසේ වෙතත්, 2014 යල කන්නයේදී එය යළි ක්‍රියාත්මක කෙරුණු අතර 2016 දක්වා දිගටම ක්‍රියාත්මක විය. වාර්ෂික නිෂ්පාදනය බුසල්

40,524 ක් වූ අතර එය පෙර වසරට වඩා අඩු අගයකි.

2016 තුළදී සහතික කළ, වාණිජ හා හදිසි බිත්තර වී මිලදී ගැනීම් 2.2.3 වගුවේ දැක්වේ.

වගු අංක 2.2.3: 2016 තුළදී ලියාපදිංචි කළ හා සහතික කළ හදිසි බිත්තර වී මිළදී ගැනීම්

නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කලාපය	2015/16 මහ		2016 යල		එකතුව	
	ලියාපදිංචි කළ	සහතික කළ	ලියාපදිංචි කළ	සහතික කළ	ලියාපදිංචි කළ	සහතික කළ
අළුත්තරම	789	3,244	-	3,010	789	6,254
පැල්වෙහෙර	—	2,646	—	954	—	3,600
පොළොන්නරුව	2,644	-	—	1,556	2,644	1,556
මහඉලුප්පල්ලම	—	2,840	—	1,317	—	4,157
අම්පාර	—	3,631	—	2,902	—	6,533
කන්තලේ	63	3,154	1,382	-	1,445	3,154
කිලිනොච්චි	—	2,598	—	714	—	3,312
බටහිර	—	3,923	—	2,442	—	6,365
නිකවැරටිය	254	2,648	467	2,427	721	5,075
තෙලිප්පවිල	1,710	518	2,451	-	4,161	518
එකතුව(බු)	5,460	25,202	4,300	15,322	9,760	40,524

බිත්තර වී නිකුත් කිරීම

2016 යල සඳහා බිත්තර වී බුසල් 63,007ක් පමණද 2016/17 මහ කන්නය සඳහා බිත්තර වී බුසල් 81,616ක්ද නිකුත් කරන ලදී. මෙලෙස කෘෂිකර්ම

දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2016 වර්ෂය තුළදී බිත්තර වී බුසල් 144,623ක් පමණ නිකුත් කරන ලදී (වගු අංක 2.2.4.) 2016 වර්ෂයේ බිත්තර වී සැපයුමේ අඩු වීමක් දක්නට ලැබිණි.

වගු අංක 2.2.4: 2016 තුළදී බිත්තර වී නිකුත් කිරීම

බීජ පංතිය	2016 යල සඳහා	2016/17 මහ සඳහා	මුළු එකතුව
පදනම්	420	764	1,184
ලියාපදිංචි	45,209	52,193	97,402
සහතික කළ	16,025	26,887	42,912
වාණිජ	1,353	1,772	3,125
එකතුව (බු)	63,007	81,616	144,623

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල බීජ නිෂ්පාදනය හා සැපයීම

2016 - 2018 ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය වන බීජ වලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් සැපයීමේ අරමුණ සහිතව 2016 වර්ෂය සඳහා බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදනය සැලසුම් කොට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, බඩ ඉරිඟු හා රට කපු වල හැර අනෙකුත් බෝග වල අවශ්‍ය සියළුම මූලික බීජ (පදනම් හා ලියාපදිංචි කළ) හා ජාතික සහතික කළ බීජ අවශ්‍යතාවෙන් 25% ක ප්‍රතිශතයක් නිෂ්පාදනය කොට සැපයීමට ඉලක්ක කරයි. බඩ ඉරිඟු ප්‍රධාන වශයෙන් ආනයනික බීජ යොදා ගනිමින් වගා කරනු ලබන අතර විවෘතව පරාගිත බඩ ඉරිඟු බීජ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ඉල්ලුම සමස්ථ අවශ්‍යතාවෙන් 5% කට වඩා අඩු ප්‍රතිශතයක් ගනී. එබැවින්, මෙම විවෘතව පරාගිත බඩ ඉරිඟු බීජ ප්‍රමාණය සැපයීම බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ ඉලක්කය වේ. අඩු ගුණන අනුපාතය, ඉහළ බීජ අනුපාතය හා ස්ථූල භාවය හේතුවෙන් ඉලක්කගත රට කපු බීජ නිෂ්පාදනය සියයට 15ක් විය.

ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය හා එහි උප ස්ථාන වලින් ලබා දෙන ලද අභිජනන බීජ යොදා ගනිමින් පදනම්, ලියාපදිංචි කළ, සහතික කළ හා වාණිජ යන පන්ති හතරට අයත් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග 12ක ප්‍රභේද 38 ක් ගුණනය කොට නිෂ්පාදනය කරන ලදී. එහෙත්, බීජ සඳහා ඉහළ ඉල්ලුම හා සහතික කළ හෝ වාණිජ බීජ වල හිඟය හේතුවෙන් ලබා ගත හැකි වෙනත් බීජ වලට වඩා සාපේක්ෂ වශයෙන් වඩා හොඳ බීජ සපයනු පිණිස ප්‍රරෝහණය සඳහා පරීක්ෂා කළ බීජ මිල දී ගෙන සපයන ලදී. ප්‍රරෝහණය සඳහා පරීක්ෂා කළ බීජ ලෙස නම් කළද, මිල දී ගැනීමට සුදුසුකම් ලෙස,

නිබිය හැකි සියළු වැදගත් ගුණත්ව පරාමිතීන් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල මූලික බීජ (පදනම් හා ලියාපදිංචි කළ) නිෂ්පාදනය

පදනම් බීජ නිෂ්පාදනය රජයේ බීජ ගොවිපළ වල පමණක් සිදු කෙරෙන අතර ලියාපදිංචි කළ බීජ නිෂ්පාදනය රජයේ බීජ ගොවිපළ වල මෙන්ම කොන්ත්‍රාත් බීජ නිෂ්පාදන ක්‍රමය යටතේ ද සිදු කෙරේ.

2016 වර්ෂයේදී පදනම් බීජ කිලෝග්‍රෑම් 20,524 ක්, මූලික ලොකු ඵෑණු බල්බ කිලෝග්‍රෑම් 11,135 ක් හා ලියාපදිංචි කළ බීජ කිලෝග්‍රෑම් 118,688 ක් මෙම ක්‍රම දෙක යටතේ නිෂ්පාදනය කරන ලදී. පූර්ව වර්ෂයේ නිෂ්පාදනය හා සැසඳීමේදී 2016 දී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල පදනම් හා ලියාපදිංචි බීජ නිෂ්පාදනය දෙගුණයක් විය.

රජයේ බීජ ගොවිපළ වල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල බීජ නිෂ්පාදනය

ප්‍රධාන වශයෙන්, පදනම් හා ලියාපදිංචි පන්ති වල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදනය රජයේ බීජ ගොවිපළ වල සිදු කෙරේ. ඉලක්කගත පන්ති වල බීජ පසුබෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වෙනත් වඩා පහළ පන්ති වල බීජ නිෂ්පාදනය ද රජයේ බීජ ගොවිපළ වල සිදු කෙරේ. වගු අංක 2.2.5 එක් එක් රජයේ බීජ ගොවිපළෙන් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල මූලික බීජ නිෂ්පාදනයට සිදු කෙරුණු දායකත්වය ද, වගු අංක 2.2.6 න් රජයේ බීජ ගොවිපළ වලින් සිදු කෙරුණු වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල බීජ නිෂ්පාදනය ප්‍රභේද හා පන්ති අනුව ද විදහා දැක්වෙයි.

වගු අංක 2.2.5: 2016 වර්ෂය තුළදී රජයේ බීජ ගොවිපළවල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල මූලික බීජ නිෂ්පාදනය (එක් එක් රජයේ බීජ ගොවිපළ අනුව සිදු කෙරුණු නිෂ්පාදනය)

ගොවිපළ	නිෂ්පාදනය කළ බීජ ප්‍රමාණය (කිලෝ ග්‍රෑම්)												
	උදු	මුං	කව්වි	රටකපු	බඩඉරිඟු (කරල්)	තල	කුරක්කන්	මිරිස්	සෝයා බෝංචි	ලොකු එෑණු (බල්බ)	ලොකු එෑණු (බීජ)	අඬනහිරියා	එකතුව
මහ ඉලුප්පල්ලම	175	1,087	1,811	—	1,425	44	1,506	29.1	8,563	4000	—	296	19,326
බටඅත	1,142	407	3,040	1,069	3,996	340	4,736	106.9	557	—	—	569	15,963
අළුත්තරම	640	2,289	1,209	—	7,922	141	640	—	373	—	—	—	13,214
පොළොන්නරුව	595	762	1,706	348	890	410	518	4	55	2,000	—	—	7,288
කුණ්ඩසාලේ	—	—	1,092	—	1,512	—	284	—	—	2,920	18	—	5,826
පරන්නන්	170	466	1,020	2,392	—	360	—	—	—	—	—	1,277	5,685
මුරුත්තන්	—	—	—	4,852	—	—	—	—	—	—	—	—	4,852
පැල්වැහැර	179	—	19	1,734	—	77	—	—	—	2,215	—	—	4,224
මිද්දෙනිය	—	62	798	1,056	—	183	606	—	346	—	—	—	3,051
මල්වත්ත	338	207	586	380	187	—	—	—	—	—	—	—	1,698
කන්තලේ	68	—	27	—	—	—	—	—	114	—	—	417	626
ඉහිනිමිටිය	226	—	—	300	—	—	—	—	—	—	35	—	561
එළවන්කුලම	—	—	—	400	—	86	—	—	—	—	—	—	486
එකතුව	3,533	5,280	11,308	12,531	15,932	1,641	8,290	140	10,008	11,135	53	2,559	82,800

වගු අංක 2.2.6 : 2016 වර්ෂය තුළදී රජයේ බීජ ගොවිපළවල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල මූලික බීජ නිෂ්පාදනය (බීජ නිෂ්පාදනය ප්‍රභේද හා පත්ති අනුව)

බෝගය	ප්‍රභේදය	නිෂ්පාදනය කළ බීජ ප්‍රමාණය (කිලෝ ග්‍රෑම්)								වර්ෂය තුළ එකතුව
		2015/16 මහ				2016 යල				
		Found	Reg.	Cert.	Com.	Found	Reg.	Cert.	Com.	
උඳු	MI 1	106	229	125	—	653	945	170	—	2,228
	අනුරාධ	150	509	—	—	308	338	—	—	1,305
මුං ඇට	MI 5	55	—	77	62	—	—	—	—	194
	MI 6	984	660	—	—	1,694	994	233	83	4,648
	ආරි	—	—	75	—	363	—	—	—	438
කවිපි	MI 35	—	—	308	—	—	—	—	182	490
	බොම්බේ	55	334	221	—	—	66	188	—	864
	වරුණි	33	83	763	—	612	2,808	200	—	4,499
	ධවල	104	1219	—	—	175	2,253	—	—	3,751
	ANKCP 1	123	808	—	—	269	—	—	—	1,200
	MICP 1	44	112	84	—	264	—	—	—	504
සෝයා බෝංචි	PB 1	400	—	—	346	718	6,717	—	—	8,181
	MISB 1	—	—	—	—	373	1,454	—	—	1,827
බඩඉරිඟු	රුවන්	540	3,229	1,025	—	74	113	—	—	4,981
	හදා	2,315	2,060	—	—	2,288	3,050	—	—	9,713
	MIHY 1	—	—	134	—	1,494	—	—	—	1,628
රටකපු	නිස්ස	3,181	1,947	—	—	2,332	3,488	—	—	10,948
	ඉන්දි	—	348	—	—	36	—	—	—	384
	ටිකිරි	20	650	—	—	123	—	—	—	793
	අඟුණ	378	—	—	—	5	—	—	—	383
	ජම්බෝ	—	—	—	—	23	—	—	—	23
	ANKG 1	3,181	1,947	—	—	2,332	3,488	—	—	10,948
තල	උමා	62	67	473	—	331	180	124	384	1,621
	මාලි	20	—	—	—	—	—	—	—	20
කුරක්කන්	රවි	—	—	—	—	—	1,612	—	—	1,612
	ඕෂධ	1,237	250	—	—	720	3,282	—	—	5,489
	රාවණ	348	327	464	—	50	—	—	—	1,189
මිරිස් බීජ	MI 2	11.4	—	—	—	—	—	—	—	11
	ගල්කිරියාග ම	9.75	—	—	—	4	—	—	—	14
	MICH 3	7.95	—	—	—	107.10	—	—	—	115
අඩනහිරියා		—	—	—	348	—	—	—	2211	2,559
ලොකු එෂු බල්බ	MIBO 1	—	—	—	—	6,920	—	—	—	6,920
	Damb Red	—	—	—	—	4,215	—	—	—	4,215
ලොකු එෂු බීජ	Damb Red	—	—	35	—	—	—	—	18	53
එකතුව		10,184.1	12,832	3,784	756	24,151.1	27,300	915	2,878	82,800

Found. - මූලික   Reg. - ලියාපදිංචි කළ   Cert. - සහතික කළ   Com. - වාණිජ

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල සහතික කළ බීජ නිෂ්පාදනය

සහතික කළ පත්තියේ බීජ ප්‍රධාන වශයෙන් නිපදවනු ලබන්නේ කොන්නාත් බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ වන අතර ගොවිපළවල හා කොන්නාත් බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන් වල ඉහළ පත්තියේ බීජ නිෂ්පාදන ක්‍රියාදාමයේදී බීජ තොග පහත වැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් හැටියට, සහතික

කළ හා වාණිජ බීජ අඩු ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කෙරෙයි. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල සහතික කළ බීජ වල ජාතික අවශ්‍යතාවයෙන් සැලකිය යුතු අනුපාතයක් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සපයනු ලබයි.

කොන්නාත් වැඩසටහන යටතේ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල බීජ නිෂ්පාදනය 2.2.7 හා 2.2.8 වගු වල දැක්වේ.

වගු අංක 2.2.7 : 2016 තුළදී කොන්නාත් වැඩසටහන යටතේ මිල දී ගත් හා ප්‍රාදේශීය නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ) කාර්යාල මගින් ප්‍රරෝහණය පරීක්ෂා කළ බීජ ලෙස මිල දී ගත් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල බීජ ප්‍රමාණ

නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය	මිල දී ගත් බීජ ප්‍රමාණය (කිලෝ ග්‍රෑම්)									එකතුව
	ආලු	මුං	සබරගමුව	වැවුණ	ලංකා	ල	බුරුක්කන්	මුරුසි	සෝයා බෝංචි	
මහ ඉලුප්පල්ලම	8007	3,314	-	-	-	3002	-	152.7	366,091	380,567
පැල්වැහැර	6,824	34,276	12,428	5,166	2,210	712	4,323	4,112.1	70,181	140,232
අළුත්තරම	10,904	52,812	4,934	49,771	10,094	1,050	1,416	-	733	131,714
නිකවැරටිය	7,292	59,016	9,382	41,187	1,716	6,769	407	181.5	1,526	127,477
බටඅත	-	84,519	203	1,724	-	12,265	566	-	-	99,277
වවුනියා	38,907	1,486	1,554	44,517	297	-	-	120.6	-	86,882
අම්පාර	110	-	17,196	11,253	6,500	-	-	-	152	35,211
කිලිනොච්චි	1,876	50	200	12,373	-	1,500	450	-	-	16,449
පොළොන්නරුව	10,567	-	-	-	-	-	-	-	903	11,470
කරදියනාරු	-	-	-	5,370	-	-	-	-	-	5,370
කන්තලේ	-	-	-	129	-	229	-	-	193	551
එකතුව	84,487	235,473	45,897	171,490	20,817	25,527	7,162	4,566.9	439,779	1,035,199

වගු අංක 2.2.8 : 2016 තුළදී කොන්ත්‍රාත් වැඩසටහන යටතේ මිල දී ගත් හා ප්‍රාදේශීය නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ) කාර්යාල මගින් ප්‍රරෝහණය පරීක්ෂා කළ බීජ ලෙස මිල දී ගත් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල බීජ ප්‍රමාණ (ප්‍රභේද හා පත්ති අනුව)

බෝගය	ප්‍රභේදය	මිල දී ගත් වෙනත් බීජ ප්‍රමාණ (කිලෝග්‍රෑම්)								එකතුව
		2015/16 මහ				2016 යල				
		Reg.	Cert.	Com.	GT.	Reg.	Cert.	Com.	GT.	
උඳු	MI 1	6,859	18,622	4,795	69	1,669	18,083	16,034	12,296	78,427
	අනුරාධ	383	173	-	-	2,835	2,287	382	-	6,060
මුං ඇට	MI 5	-	-	-	-	394	-	1,496	-	1,890
	MI 6	1,108	53,109	50	-	2,663	64,064	24,022	88,567	233,583
	ආරි	-	-	-	-	-	-	-	-	-
කව්චි	MI 35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	බොම්බේ	76	256	-	-	-	629	-	-	961
	වරුණි	735	1,571	-	6,647	2,422	1,400	1,269	11,159	25,203
	ධවල	208	1,842	-	-	-	15,459	208	-	17,717
	ANKCP 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	MICP 1	-	500	-	-	-	1,516	-	-	2,016
සෝයා බෝංචි	PB 1	-	9,325	10,318	5,556	20,464	37,922	49,166	305,382	438,133
	MISB 1	-	-	120	-	-	1,526	-	-	1,646
බඩඉරිඟු	රුවන්	-	1,345	-	-	-	-	-	-	1,345
	හදා	-	8,692	-	-	2,036	8,410	-	-	19,138
	MIHY 1	-	334	-	-	-	-	-	-	334
රටකපු	නිස්ස	1,413	21,337	8,790	38,699	37,099	18,494	26,631	18,336	170,799
	වලව	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ඉන්දි	-	447	-	-	-	-	203	-	650
	ටිකිරි	-	-	-	-	41	-	-	-	41
	අඟුණපම්බෝ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ANKG 1	-	-	-	-	-	-	-	-	170,799
තල	MI 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	උමා	-	591	-	17,043	66	1,675	2,869	3,283	25,527
	මාලි	-	-	-	-	-	-	-	-	-
කුරක්කන්	රව්	-	-	-	-	407	-	-	-	407
	රාවණ	-	-	-	-	450	-	-	-	450
	ඕෂධ	566	975	-	-	-	4,323	441	-	6,305
මිරිස් බීජ	MI 2	-	-	-	-	-	821	-	-	821
	KA 2	-	-	-	-	-	270	26	-	297
	ගල්කිරියාගම	-	-	-	-	-	751	410	-	1,161
	MI Green	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	MICH 3	-	-	-	-	-	2,152	136	-	2,288
එකතුව		11,348	119,119	24,073	68,014	70,546	179,782	123,294	439,023	1,035,199

Reg. – ලියාපදිංචි කළ   Cert. – සහතික කළ   Com. - වාණිජ   GT. - ප්‍රරෝහණය පරීක්ෂා කළ

වගු අංක 2.2.9 : 2016 වර්ෂය තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදන වල මුළු එකතුව.

බෝගය	ප්‍රභේදය	වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ ප්‍රමාණය (කිලෝ ග්‍රෑම්)					වර්ෂය තුළ එකතුව
		Found.	Reg.	Cert.	Com.	GT.	
උඳු	MI 1	759	9,702	37,000	20,829	12,365	80,655
	අනුරාධ	458	4,065	2,460	382	-	7,365
මුං ඇට	MI 5	55	394	77	1,558	-	2,084
	MI 6	2,678	5,425	117,406	24,155	88,567	238,231
	ආරි	363	-	75	-	-	438
කවිපි	MI 35	-	-	308	182	-	490
	බොම්බේ	55	476	1,294	-	-	1,825
	වරුණි	645	6,048	3,934	1,269	17,806	29,702
	ධවල	279	3,680	17,301	208	-	21,468
	ANKCP 1	392	808	-	-	-	1,200
	MICP 1	308	112	2,100	-	-	2,520
සෝයා බෝංචි	PB 1	1,118	27,181	47,247	59,830	310,938	446,314
	MISB 1	373	1,454	1,526	120	-	3,473
බඩඉරිඟු	රුවන්	614	3,342	2,370	-	-	6,326
	හදා	4,603	7,146	17,102	-	-	28,851
	MIHY 1	1,494	-	468	-	-	1,962
රටකපු	නිස්ස	5,513	43,947	39,831	35,421	57,035	181,747
	ඉන්දි	-	-	-	-	-	-
	ටිකිරි	36	348	447	203	-	1,034
	අඟුණ	143	691	-	-	-	834
	ජම්බෝ	383	-	-	-	-	383
	ANKG 1	23	-	-	-	-	23
තල	උමා	393	313	2,863	3,253	20,326	27,148
	මාලි	20	-	-	-	-	20
කුරක්කන්	රවි	-	2,019	-	-	-	2,019
	ඕෂධ	1,957	3,982	-	-	-	5,939
	රාවණ	398	893	5,762	441	-	7,494
මිරිස් බීජ	MI 2	11	-	821	-	-	832
	KA 2	-	-	270	26	-	297
	ගල්කිරියාගම	14	-	751	410	-	1,175
	MICH 3	115	-	2,152	136	-	2,403
අඩනහිරියා		-	-	-	2,559	-	2,559
ලොකු එළු බල්බ	MIBO 1	6,920	-	-	-	-	6,920
	Damb Red	4,215	-	-	-	-	4,215
ලොකු එළු බීජ	Damb Red	-	-	35	18	-	53
එකතුව		34,335	122,026	303,600	151,001	507,037	1,117,999

Found. - මූලික Reg. - ලියාපදිංචි කළ Cert. - සහතික කළ Com. - වාණිජ

GT. - ප්‍රරෝහණය පරීක්ෂා කළ

වගු අංක 2.2.10 : 2016 වර්ෂය තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදනයේ ඉලක්ක සපුරා ගැනීම.

බෝගය	NFFP 16-18 අනුව 2016 වර්ෂය සඳහා ජාතික අවශ්‍යතාව (කි. ග්‍රෑ)	බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය වෙතින් සපයන ලද ඉලක්කගත ප්‍රතිශතය	2016 දී බීජ නිෂ්පාදනය (කි. ග්‍රෑ)	බීජ නිෂ්පාදනය ජාතික අවශ්‍යතා වේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස
සෝයා බෝංචි	831,825	25	449,787	54
මුං	644,544	25	240,753	37
කුරක්කන්	57,578	25	15,452	27
මිරිස්	17,320	25	4,615	27
උළු	354,660	25	88,020	25
කව්පි	384,220	25	57,205	15
තල	195,175	25	27,191	14
රටකපු	1,848,700	15	183,998	10
බඩඉරිඟු	2,185,288	5	25,315	1

සෝයා බෝංචි, මුං, කුරක්කන් , මිරිස් හා උළු වල බීජ නිෂ්පාදන ඉලක්ක අත් පත් කර ගෙන හෝ ඉක්මවා ගොස් ඇති අතර රටකපු, කව්පි හා තල වල නිෂ්පාදන ඉලක්ක සියයට 50% කින් ඉක්මවා ගොස් ඇත. විවෘතව පරාගිත ප්‍රභේද වල බඩඉරිඟු බීජ නිෂ්පාදනය, විසිරි දෙ මුහුම් බඩ ඉරිඟු වගා අතර තිබිය යුතු දුර පවත්වා ගැනීමේ අපහසුතා හේතු කොට ගෙන සීමා වී ඇත. එසේ වුවද, 2016 වර්ෂයේ මුළු වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදනය වූ කිලෝ ග්‍රෑම් 1,105,956 පසු ගිය වර්ෂ 10 තුළ වාර්තා වූ ඉහළම නිෂ්පාදනය විය.

2016 වර්ෂයේ මුළු වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිෂ්පාදනයට නියමගන් හා තද බල වර්ෂාවෙන් බලපෑම් ඇති විය. විශේෂයෙන්ම, ලොකු ඵ්‍යු බල්බ නිෂ්පාදන වගා අහිතකර කාලගුණ තත්ත්ව වල දැඩි බලපෑමට ලක් වීම නිසා ලබා ගත හැකි වූයේ අපේක්ෂා කළ

අස්වැන්නෙන් 10 % ක ප්‍රමාණයක් පමණකි.

2016 වර්ෂය තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල බීජ නිකුත් කිරීම

2016 යල හා 2016/17 මහ කන්න සඳහා ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිකුත් කිරීම පහත වගුවේ දැක්වේ. 2016 යල සඳහා සමස්ත වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිකුත් කිරීම මෙට්‍රික් ටොන් 195 ක් වූ අතර 2016/17 මහ කන්න සඳහා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 487 ක් නිකුත් කරන ලද අතර මෙලෙස, 2016 වර්ෂය තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 683 ක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම ප්‍රමාණය, පසු ගිය වර්ෂ 5 තුළ වාර්ෂික නිකුත් කිරීම් ප්‍රමාණ හා සැසඳීමේදී ඉතා ඉහළ ප්‍රමාණයකි.

2016 වර්ෂය තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල බීජ නිකුත් කිරීම

2016 යල හා 2016/17 මහ කන්න සඳහා ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිකුත් කිරීම පහත වගුවේ දැක්වේ. 2016 යල සඳහා සමස්ත වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිකුත් කිරීම මෙට්‍රික් ටොන් 195 ක් වූ අතර 2016/17 මහ කන්නය සඳහා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 487 ක් නිකුත් කරන ලදී.

අතර මෙලෙස, 2016 වර්ෂය තුළදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 683 ක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම ප්‍රමාණය, පසු ගිය වර්ෂ 5 තුළ වාර්ෂික නිකුත් කිරීම් ප්‍රමාණ හා සැසඳීමේදී ඉතා ඉහළ ප්‍රමාණයකි.

වගු අංක 2.2.11 : 2016 වර්ෂය තුළදී ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ නිකුත් කිරීම (කිලෝග්‍රෑම්)

බෝගය	2016 යල						2016/17 මහ						2016 වර්ෂය					
	Found	Reg.	Cert	Com.	GT	Total	Found	Reg.	Cert	Com.	GT	Total	Found	Reg.	Cert	Com.	GT	මුළු එකතුව
උළු	868	3,922	4,863	844	366	10,863	2,734	8,015	25,265	15,859	5,763	57,636	3,602	11,937	30,128	16,703	6,129	68,499
මුං	308	4,015	73,120	8,168	803	86,414	259	4,336	50,208	4,211	13,616	82,630	567	8,351	123,328	22,379	114,419	269,044
කව්ව	1,502	4,230	6,752	8,587	10	21,080	483	3,709	11,703	1,259	2,803	19,957	1,985	7,939	18,455	9,846	2,813	41,038
සෝයා	1,154	779	15,457	8,535		25,924	624	17,842	9,489	7,619	31,229	66,803	1,778	18,621	24,946	16,154	31,229	92,728
බඩඉරිඟු (OPV)	1,057	1,699	855			3,731	640	4,949	10,750			16,339	1,697	6,648	11,605			19,950
දෙ මුහුම් බඩඉරිඟු			121			121			48			48			169			169
රටකපු	4,203	3,403	8,358	11,821	13,317	41,102	1,038	38,626	15,601	21,774	39,818	116,857	5,241	42,028	23,959	33,595	53,135	157,958
තල	41	91	1,356	750	260	2,497	161	242	828	6,446	8,394	16,071	202	333	2,184	7,196	8,654	18,569
කුරක්කන්	17	419	495	25	30	984	58	4,412	2,771	997	27	8,265	75	4,831	3,266	1,022	57	9,251
මිරිස් බීජ	174	45	2,024	143	0	2,386	179	38	336	220	550	1,323	353	83	2,360	363	550	3,709
අඩනහිරියා			3	513		516					109	109			3	622		625
ලොකු එරිඟු බල්බ											11,200	11,200					11,200	11,200
ලොකු එරිඟු සත්‍ය බීජ					222	222											222	222
එකතුව	9,324	18,601	113,403	39,385	15,007	195,840	6,176	82,169	126,999	68,494	213,400	497,238	15,500	100,770	240,403	107,880	228,408	692,962

Found – පදනම් බීජ   Reg. - ලියාපදිංචි කළ බීජ   Cert – සහතික කළ බීජ   Com.- වාණිජ බීජ   GT - ප්‍රරෝහණය පරීක්ෂා කළ බීජ

එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය හා සැපයීම - 2016

මූලික බීජ නිෂ්පාදනය

දිවයිනේ වගා කරනු ලබන එළවළු බෝග වර්ග 18ක කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිර්දේශිත ප්‍රභේද 60ක් තිබේ. සමහර ප්‍රභේද වල මූලික බීජ නිෂ්පාදනය රජයේ බීජ ගොවිපළ 10 ක සිදු කරන ලදී. (2.2.12 වගුව) නිපදවන ලද සමස්ත බීජ ප්‍රමාණය 2015දී නිපදවන ලද සමස්ත බීජ ප්‍රමාණය ම විය. (කිලෝග්‍රෑම් 1968.1)

වගු අංක 2.2.12: 2016 දී රජයේ ගොවිපළවල එළවළු මූලික බීජ නිෂ්පාදනය

බෝගය	නිපදවන ලද ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්)		
	2015/16 මහ	2016 යල	එකතුව
බෝංචි	508.7	792.6	1,301.3
කරවිල	6.0	—	6.0
බුඹ්බාචෝ	—	64.8	64.8
මෑ	84.7	—	84.7
පතෝල	35.8	171.7	207.5

බෝගය	නිපදවන ලද ප්‍රමාණය (කිලෝග්‍රෑම්)		
	2015/16 මහ	2016 යල	එකතුව
දඹල	26.0	—	26.0
වැටකොළ	247.5	—	247.5
මිරිස්	23.2	—	23.2
එකතුව	931.9	1,029.1	1,961.0

සම්මත එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය

රාජ්‍ය මෙන්ම පෞද්ගලික අංශ වල ආයතන, සම්මත එළවළු බීජ නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටී. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය විසින් රජයේ බීජ ගොවිපළ හා කොන්ත්‍රාත් වගා කිරීමේ වැඩසටහන මගින් නිපදවන ලද ප්‍රමාණ 2.2.13 වගුවේ දැක්වේ. 2016 වර්ෂයේ සමස්ත නිෂ්පාදනය සාමාන්‍ය ඉල්ලුමට හා සැපයුමට සාපෙක්ෂව තොග පැවතීම හේතුවෙන් ඊට පෙර වර්ෂයේ නිෂ්පාදනයට (කිලෝග්‍රෑම් 19148.4) වඩා අඩු විය.

වගු අංක 2.2.13 : කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2016 දී සම්මත එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය (කිලෝග්‍රෑම්)

බෝගය	ගොවිපළ වැඩසටහන			කොන්ත්‍රාත් වැඩසටහන			මුළු එකතුව
	2015/16 මහ	2016 යල	එකතුව	2015/16 මහ	2016 යල	එකතුව	
තම්පලා	122.3	134.7	257.0	—	—	—	257.0
බෝංචි	141.0	—	141.0	6,394.1	—	6394.1	6,535.1
කරවිල	—	70.4	70.4	—	—	—	70.4
බටු	36.0	49.3	85.3	—	—	—	85.3
මාළුමිරිස්	87.2	555.2	642.4	—	—	—	642.4
පිපිඤ්ඤා	18.4	—	18.4	—	—	—	18.4
වැටකොළ	363.3	159.6	522.9	255.8	—	255.8	778.7

බෝගය	ගොවිපළ වැඩසටහන			කොන්ත්‍රාත් වැඩසටහන			මුළු එකතුව
	2015/16	2016	එකතුව	2015/16	2016	එකතුව	
	මහ	යල		මහ	යල		
මෑ	206.4	473.6	680.0	—	—	—	680.0
බණ්ඩක්කා	1,018.3	—	1,018.3	—	—	—	1,018.3
රාබු	5.3	—	5.3	—	—	—	5.3
තක්කාලි	154.5	298.9	453.4	—	21.4	21.4	474.8
නිවිති	23.3	—	23.3	—	—	—	23.3
දඹල	12.1	—	12.1	—	—	—	12.1
මිරිස්	—	6.1	6.1	—	—	—	6.1
කොමඩු	—	46.3	46.3	—	—	—	46.3
එකතුව	2,188.1	1,794.1	3,982.2	6,649.9	21.4	6,671.3	10,653.5

දෙමුහුම් එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය

අළුත්තරම, කුණ්ඩසාලේ, මහලුප්පල්ලම හා අබේපුස්සේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු බීජ ගොවිපළ වල බටු මාළු මිරිස් හා පිපිඤ්ඤා ප්‍රභේද වල F₁ දෙමුහුම් බීජ සාර්ථකව නිෂ්පාදනය කරන ලදී. (වගුව 2.2.14.)

වගු අංක 2.2.14.: රජයේ ගොවිපළ වල දෙමුහුම් එළවළු බීජ නිෂ්පාදනය (කිලෝග්‍රෑම්) – 2016.

බෝගය	2015/16	2016	එකතුව
	මහ	යල	
කරවිල	-	18.7	18.7
පිපිඤ්ඤා	50.7	27.4	78.1
මාළුමිරිස්	-	0.4	0.4
එකතුව	50.7	46.5	97.2

2016 වර්ෂය තුළදී එළවළු බීජ නිකුත් කිරීම

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු විකුණුම් කවුළු හා ලියා පදිංචි වෙළඳ ජාලය ඔස්සේ එළවළු බීජ බෙදා හරින ලදී. ගොවි ජන සේවා මධ්‍යස්ථාන, සමූපකාර සමිති, ගොවි සංවිධාන, පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ වරුන් හා ලියාපදිංචි පුද්ගලික බීජ වෙළෙඳුන් මෙම වෙළඳ ජාලයට අයත් ය. 2016 වර්ෂයේදී සාමාජිකයන් යළි ක්‍රියාකාරී කිරීම හා දීප ව්‍යාප්තව නව වෙළෙඳුන් පත් කිරීම මගින් වෙළඳ ජාලය ශක්තිමත් කරන ලදී. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය මගින් සපයන ලද එළවළු බීජ ප්‍රමාණ 2.2.15 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගු අංක 2.2.15.: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සපයන ලද එළවළු බීජ (කිලෝග්‍රෑම්) - 2016

බෝගය	2016 යල සඳහා නිකුත් කිරීම්						2016 / 17 මහ සඳහා නිකුත් කිරීම්						
	අභිජනන	මූලික	සම්මත	වාණිජ	දෙමුහුම්	එකතුව	අභිජනන	මූලික	සම්මත	වාණිජ	දෙමුහුම්	එකතුව	මුළු එකතුව
බෝංචි	43.75	195.0	4,469.82	—	—	4,708.6	450.1	363.8	6,194.4	—	—	7,008.3	11,716.9
කරවිල	2.8	41.8	527.61	—	—	572.2	3.7	24.8	790.6	85.74	—	904.8	1,477.0
බටු	—	2.74	318.69	—	44.69	366.1	0.04	6.88	221.2	30.8	35.27	294.1	660.2
බුඹුරුවෝ	10.0	—	547.5	—	—	557.5	15.8	77.0	800.7	36.5	—	930.0	1,487.5
මාළු මිරිස්	0.06	3.73	238.28	24.6	—	266.7	0.1	5.6	201.6	14.99	—	222.3	489.0
පිපිඤ්ඤා	0.4	1.45	127.3	—	1.65	130.8	1.3	3.8	376.6	—	0.015	381.7	512.5
වැටකොළ	9.4	4.65	332.5	—	—	346.6	6.1	17.3	939.9	—	—	963.2	1,309.8
මෑ	—	68.0	912.2	—	—	980.2	18.0	90.2	1,590.8	—	—	1,699.0	2,679.2
බණ්ඩක්කා	—	86.7	1,020.3	—	29.58	1,136.5	—	43.9	1,791.8	—	0.12	1,835.7	2,972.2
වට්ටක්කා	—	—	—	—	—	0.0	—	0.75	—	—	—	0.75	0.75
තිබ්බටු	—	—	11.2	—	—	11.2	—	—	1.0	—	—	1.0	12.2
රාබු	—	—	172.4	—	—	172.4	—	16.0	573.4	—	—	589.4	761.8
පතෝල	4.8	55.0	2,422.2	—	—	2,482.0	3.2	84.3	1,650.1	—	—	1,737.6	4,219.6
නිව්නි	—	—	160.48	—	—	160.5	—	2.1	272.5	—	—	274.6	435.1
පැණි කොමඩු	—	1.0	45.5	—	—	46.5	—	2.0	57.09	—	—	59.1	105.6
තක්කාලි	0.235	2.56	98.8	—	—	101.6	0.22	1.3	124.6	—	3.43	129.5	231.1
දඹල	—	24.5	1,447.0	—	—	1,471.5	—	40.8	1,023.2	135.9	—	1,199.9	2,671.4
තම්පලා	—	24.0	85.1	—	—	109.0	0.52	79.4	158.9	—	—	238.8	347.8
එකතුව	71.45	511.1	12,936.88	24.6	75.92	13,620	499.08	859.93	16,768.39	303.93	38.84	18,469.8	32,089.8

2016 දී 'සතුටු නිවහන' වැඩසටහන සඳහා ගෙවනු එළවළු බීජ ඇසුරුම් සැපයීම.

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, බෝග 6 ක බීජ සහිත ගෙවනු එළවළු බීජ ඇසුරුම් 500,040 ක් හා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය , ගොවි ජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මෙහෙයවන ඉහත වැඩසටහන සඳහා මිලිස් , මාළු මිලිස් හා බටු පැළ ලබා ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා කුඩා ඇසුරුම් (ග්‍රෑම් 10) 52,126 ක් සැපයීය.

2016 දී බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදන

වැඩසටහන බීජ ගොවිපළ වලදී පමණක් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 2016 වර්ෂයේ දී පූර්ව මූලික (G₀) ක්ෂුද්‍ර ආකන්ද නිෂ්පාදනය 2015 වර්ෂයේ පූර්ව මූලික (G₀) ක්ෂුද්‍ර ආකන්ද නිෂ්පාදනය (879,033) ට වඩා තරමක් වැඩි විය. එමෙන්ම, 2016 වර්ෂයේ දී මූලික හා සහතික කළ බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනයද 2015 වර්ෂයේ මූලික හා සහතික කළ බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය (මෙට්‍රික් ටොන් 594.85) ට වඩා තරමක් වැඩි විය.

රජයේ බීජ ගොවිපළ වල සමස්ත බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය ක්‍රමානුකූල වර්ධනයක් පෙන්වයි. වර්ෂය තුළදී සහතික කළ බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා බීජ අර්තාපල් සැපයුම හා වගාවද වැඩි වීමක් පෙන්වීය.

වගු අංක 2.2.16 : 2016 වර්ෂය තුළදී (ග්‍රැනෝලා ප්‍රභේදයේ) පූර්ව මූලික(G₀) ක්ෂුද්‍ර ආකන්ද, මූලික (G₁, G₂ හා G₃) සහ සහතික කළ (C₁,C₂) බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය

කන්තය	පූර්ව මූලික (G ₀ ක්ෂුද්‍ර ආකන්ද සංඛ්‍යාව)	මූලික (මෙට්‍රික් ටොන්)	සහතික කළ (මෙට්‍රික් ටොන්)	එකතුව (මෙට්‍රික් ටොන්)
2015/16 මහ	—	—	68.634	68.634
2016 යල	950,695	94.534	484.666	579.200
එකතුව	950,695	94.534	553.300	647.834

වගු අංක 2.2.17 : 2016 වර්ෂය තුළදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සපයන ලද බීජ අර්තාපල් ප්‍රමාණය (මෙට්‍රික් ටොන්)

ප්‍රභේදය	2016 යල	2016/17 මහ	එකතුව
ග්‍රැනෝලා (මූලික හා සහතික කළ)	44.253	575.538	619.788
ග්‍රැනෝලා (ක්ෂුද්‍ර ආකන්ද)	521,265	—	521,265

2016 දී රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා සැපයීම

ගොවිපල් අත්තිකාරම් ගිණුම යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ගොවිපල් 20ක රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර ඒ යටතේ පලතුරු බෝගවල හා වෙනත් සමහර බෝගවල බද්ධ කළ පැළ, මුල් ඇදුනු දඬු කැබලි, බීජ පැළ හා මොරෙයින් නිපදවන ලදී. සමස්ත රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය 1,294,243 ක් වූ අතර මෙම ප්‍රමාණය 2015 නිෂ්පාදනයට (604,861) වඩා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක වැඩි වීමකි. බද්ධ පැළ ලෙස පලතුරු බෝග 20ක පැළෑටි 549,328 ක් නිපදවන ලදී.

සමස්ත රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයුම 837,975ක් වූ අතර මෙම ප්‍රමාණය 2015 වර්ෂයේ සැපයුමට (492,317) වඩා කැපී පෙනෙන වැඩි වීමක් පෙන්වීය.

වගු අංක 2.2.18.: 2016 දී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ගොවිපළ වල රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා සැපයුම

බෝගය	නිෂ්පාදනය	නිකුත් කිරීම්
බද්ධ කළ පැළ		
අලිපේර	14,952	8,360
බෙලි	22,106	10,706
දුරියන්	28,629	16,741
දිවුල්	20,106	10,014
කොස්	20,829	18,888
පේර	3,263	2,878
උගුරැස්ස	1,700	1,243
දෙහි	9,335	10,376
අඹ	218,932	138,932
නාරං	17,689	3,070
ජම්බු	3,415	4,933

බෝගය	නිෂ්පාදනය	නිකුත් කිරීම්
දොඩම්	59,325	16,183
රඹුටන්	61,666	63,577
සැපදිල්ලා	3,113	2,057
කාමරංගා	12,191	9,559
පෙයාස්	2,154	3,106
ඇපල්	60	87
වෙරළ	3,557	2,210
අනෝදා	26,237	28,063
මැංගුස්	2,384	3,153
ගාසිනියා	2,898	2,432
වෙනත්	14,787	17,240
උප එකතුව	549,328	373,808
මුල් ඇදුණු කඳ කැබලි		
මිදි	1,650	2,159
ජම්බු	3,914	4,941
දෙළුම්	194	25
ලෙමන්	21,356	17,873
පැෂන් ෆ්රුට්	1,552	997
ඩ්‍රැගන් ෆ්රුට්	2,700	1,830
කතුරුමුරුංගා	11,006	6,992
වෙනත්		
(ගම්මිරිස් , බුලත් යනාදිය)	12,514	2,060
උප එකතුව	54,886	36,877
බීජ පැළ		
ඇඹරැල්ලා	15,487	10,796
කාමරංගා	5,402	569
පැපොල්	39,115	14,237
දෙළුම්	74,226	37,773
බෙලි	5,485	829
පේර	96,470	62,995

බෝගය	නිෂ්පාදනය	නිකුත් කිරීම
කතුරුමුරුංගා	1,985	2,482
උගුරුස්ස	1,145	1,386
කුරු මුරුංගා	6,480	6,172
දෙහි	105,210	74,328
මැංගුස්	5,738	2,504
තෙල්ලි	3,510	2,161
අනෝදා	112,449	106,196
පැමන් ෆරුට්	56,268	26,710
වෙනත් (සියඹලා, පුවක්, තේක්ක, මැහෝගනි, කොහොඹ, පොල් යනාදිය)	70,989	24,761
උප එකතුව	599,959	373,899

බෝගය	නිෂ්පාදනය	නිකුත් කිරීම
මොරෙයින්		
කෙසෙල්	22,200	6,583
අන්තාසි	67,870	46,808
එකතුව	90,070	53,391
මුළු එකතුව	1,294,243	837,975
එළවළු බඳුන් (මිරිස්, මාළු මිරිස්, තක්කාලි, බටු)	65,969	75,600
එළවළු පැළ (ගෝවා, මල් ගෝවා, බීට්, ලීක්ස්, සලාද කොළ)	157,508	157,508

ගොවිපළ අත්තිකාරම් ගිණුමේ කාර්යසාධනය - 2016

වගු අංක 2.2.19: ගොවිපළ අත්තිකාරම් ගිණුම - 2016

ගොවිපළ	දළ ලාභය/පාඩුව (රු.)	ශුද්ධ ලාභය/ පාඩුව (රු.)
1. අළුත්තරම්	-2,408,602	-10,105,489
2. අම්බලන්තොට	1,467,410	-1,163,277
3. අඹේපුස්ස	-4,818,251	-9,794,323
4. බටහිර	-9,237,063	-15,910,642
5. කඳපොල	10,230,443	7,167,404
6. කන්තලේ	22,843,885	19,419,457
7. කුණ්ඩසාලේ	1,364,903	-4,650,510
8. මහ ඉලුප්පල්ලම	25,209,969	15,193,009
9. මල්වත්ත	5,733,125	1,817,192
10. මීපිළිමාන	1,783,396	67,124

ගොවිපළ	දළ ලාභය/පාඩුව (රු.)	ශුද්ධ ලාභය/ පාඩුව (රු.)
11. මිද්දෙණිය	2,276,140	-1,311,945
12. මුරුත්තන්	3,221,282	729,430
13. පිදුරුතලාගල	16,732,776	14,828,783
14. පොළොන්නරුව	13,682,507	6,528,311
15. සිතා එළිය	6,317,167	1,849,871
16. පරන්නන්	3,181,436	-1,442,827
17. කරදියනාරු	-540,548	-3,948,986
18. උඩරදැල්ල	5,413,159	1,998,168
19. රහංගල	2,414,918	-1,125,081
20. බණ්ඩාරගම	4,426,791	3,509,738
21. වල්පිට	1,638,495	-662,467
22. උල්පොතගම	1,622,623	-575,063
23. පැල්වැහැර	-418,920	-691,394
24. තෙලිප්පවිල	4,950,705	4,289,084
25. වීරපාන	-4,856,845	-6,041,047
26. උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළ වල පැළෑටි රෝපණ ද්‍රව්‍ය අලෙවියෙන් ආදායම	99,237,574	84,467,098
එකතුව	211,468,477	104,441,623

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

- උස්සාන හා ප්‍රධාන ජල සම්පාදන ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම (ප්‍රතිපාදන - රු.මිලියන 26.85)

- යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ මිල දී ගැනීම. (ප්‍රතිපාදන - රු.මිලියන 30.2)
- ඉඩම් සංවර්ධනය හා යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම. (ප්‍රතිපාදන - රු.මිලියන 29.5)

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	33
පරිපාලන නිලධාරී	02
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	03

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	04
සංවර්ධන නිලධාරී	46
කෘෂිකර්ම උපදේශක	151
ගොවිපල් යන්ත්‍රික උපදේශක	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	81
තාක්ෂණ සහායක	90
ගොවිපළ ලිපිකරු	27
රියදුරු	70
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	36
ගබඩා භාරකරු	08
යන්ත්‍ර ශිල්පී	03
වඩු කාර්මික	02
පෙදරේරු	01
විදුලි කාර්මික	04
යන්ත්‍රාගාර සහායක	02
ලොරි සහායක	07
ගබඩාකරු	18
පර්යේෂණ උප සහකාර	01
බද්ධකරු	38
සංචාරක බංගලා භාරකරු	06
කාර්යාල කාර්ය සහායක	09
මුරකරු	164
කම්කරු (ස්ථිර)	1389
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	03
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	317
එකතුව	2,521

2.3. සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය - ජේරාදෙණිය

කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සැලසුම් සැකසීම සිදු කරමින් සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ හා කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ සිදු කරන අතරතුර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවටත්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයටත් උපකාර කරන උපදේශක මණ්ඩලයක් ලෙස සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය කටයුතු කරයි. කෘෂිකාර්මික සංඛ්‍යාලේඛන තොරතුරු සම්පාදනය කිරීම සඳහා සමාජ ආර්ථික සහ සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය තුළ සංඛ්‍යාලේඛන ඒකකයක්ද පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. එමෙන්ම දේශීය හා විදේශීය අරමුදල් මගින් ක්‍රියාත්මක වන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යාපෘති වල ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය කිරීමද මධ්‍යස්ථානය විසින් සිදු කරනු ලබයි. 2016 වර්ෂයේදී සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ හා ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණවල අවධානය යොමු වූයේ ආර්ථික හා මූල්‍ය ශක්තිතාව,

කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන වැඩසටහන් වල සමාජ පිළිගැනීම හා කෘෂිකර්මයේ ආයෝජන හා යෙදවුම් ප්‍රතිපත්ති වලටයි. උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීමෙහිලා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයන්ට තොරතුරු සැපයීම මගින් ගෝලීය මෙන්ම දේශීය ආර්ථික පරිසරයන්හි වෙනස්කම් ද රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වල මෑත කාලීන වෙනස්කම්ද යන සන්දර්භ තුළ ආහාර හිඟය සම්බන්ධවූ ගැටළු විසඳීමට මධ්‍යස්ථානය දායක විය. දිස්ත්‍රික්ක හා කන්න පදනම යටතේ සියළු ප්‍රධාන ආහාර බෝගවල පිරිවැය හා ඵල පිළිබඳ දත්ත සමුදායක් ගොඩනැගීමට පුළුල් වැඩසටහනක් දිගටම පවත්වා ගෙන යන ලදී. වර්ෂය තුළදී සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ 11ක්, නිෂ්පාදන අලෙවිකරණ අධ්‍යයන 8ක්, ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ 5ක්, ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අධ්‍යයන 25ක් හා දත්ත සමුදාය කළමනාකරණය කිරීමේ කාර්යයන් 5ක් සඳහා සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය සම්බන්ධ විය.

අයවැය

වගු අංක 2.3.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	5,060,062	4,974,188	98
මූලධන	2,030,200	2,006,773	99
ව්‍යාපෘති			
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන	700,000	642,675	92
එකතුව	7,790,262	7,623,636	98

ප්‍රගතිය

බෝග නිෂ්පාදනයේ පිරිවැය හා එල

වී, අතිරේක ආහාර බෝග, මුල් හා ආකන්ද බෝග සහ එළවළු සඳහා වූ 2014/15 මහ හා 2015 යල කන්න වල පිරිවැය හා එල අධ්‍යයනය ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. නිෂ්පාදනයේ සමස්ත ඒකක පිරිවැය, ගොවියාට ලැබෙන මිල, සාමාන්‍ය අස්වැන්න හා ශුද්ධ හා දළ ආදායම් යන ඒවා මෙම දත්තයන්ට ඇතුළත් වේ. ගොවිපළ මට්ටමේදී බෝග නිෂ්පාදනය හා අලෙවිකරණය පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට මෙන්ම ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති තැනීමේදී ද මෙම දත්ත ප්‍රයෝජනවත්ය. 2015/16 මහ කන්න අධ්‍යයනය සඳහා මූලික දත්ත දැනටමත් එක්රැස් කොට ඇති අතර දත්ත වගුගත කිරීම හා විශ්ලේෂණය සිදු කරගෙන යනු ලැබේ.

AgStat 2016

ආහාර බෝග අංශය පිළිබඳ ඉතා වැදගත් තොරතුරු ඇතුළත් කෘෂිකාර්මික සංඛ්‍යාලේඛන පිළිබඳ පොත් පිංචක් සකස් කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. AgStat 2016 XIII වෙළුමේ සමාජ ආර්ථික දත්ත, ඉඩම් භාවිතා වර්ග, වපසරිය හා නිෂ්පාදනය, ආනයනය සහ අපනයනය, ඒක පුද්ගල උපයෝජ්‍යතාව, තොග හා සිල්ලර මිල වැනි තොරතුරු ඇතුළත් විය. මෙම පොත් පිංචේ අන්තර්ගත සංඛ්‍යාලේඛනයන් තොරතුරු පර්යේෂකයන්, ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කරන්නන්, ශිෂ්‍යයන්, ශාස්ත්‍රඥයන්, පරිපාලකයන්, ගොවීන් හා ව්‍යාවසායකයන් යන අය විසින් පුළුල් ලෙස භාවිතා කරනු ලැබේ.

බෝග පුරෝකථනය

සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානයේ ‘බෝග පුරෝකථනය’ නම් මාසික ප්‍රකාශනය වී, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග හා

එළවළු වගා වල මාසික ප්‍රගතිය නියාමනය කරයි. මෙම වාර්තාව, බෝග වගාව, නිෂ්පාදනය පුරෝකථනය කිරීම, නිෂ්පාදනයේ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය, අස්වනු නෙළීමේ කාලසීමා, සීමාන්තික කාලගුණ තත්ත්ව, පළිබෝධ හා රෝග යනාදිය පිළිබඳව පවතින තත්ත්වයට අදාළ තොරතුරු සපයයි. ජාතික මට්ටමේ ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති තීරණයන්ට එළඹීමට විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ට මහ පෙත්වීම මෙ මගින් සිදු කෙරේ. 2015/16 මහ අවසන් භාගය, 2016 යල, 2016/17 මහ පූර්ව භාගය ආවරණය වන පරිදි බෝග පුරෝකථන වාර්තා දෙළහක් වර්ෂය තුළදී පිළියෙල කරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් ඇරඹී ජාතික මට්ටම දක්වා දත්ත ගලා යෑමේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නංවන “බෝග පුරෝකතන තොරතුරු පද්ධතිය” ලෙස නම් කරන ලද මෘදුකාංගයක් ජාතික කෘෂිකාර්මික තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ (NAICC) සහාය ඇතිව බෝග පුරෝකථන ඒකකය විසින් ගොඩ නගන ලදී. පද්ධතිය මගින් බෝගවල පවතින තත්ත්වයට අදාළව අවශ්‍ය වන සියළු තොරතුරු සම්පාදනය කෙරෙයි. බෝග පුරෝකථන ඒකකය, NAICC හා දීප ව්‍යාප්ත කෘෂිකර්ම උපදේශක වරුන්ගේ සහාය ඇතිව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු 20ක් පවත්වන ලදී. කාර්යාල වලදී දත්ත වගු ගත කිරීම පුහුණු කිරීමට දත්ත ඇතුළත් කිරීමේ නිලධාරීන් සඳහා වැඩමුළු දෙකක් පවත්වන ලදී.

සපයන ලද ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශනය

ආනයන සීමා කිරීම් වැඩි කිරීමේ / ලිහිල් කිරීමේ සුදුසු කාල සීමා පිළිබඳව හා දේශීය මිල ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගැනීමට වැදගත් බෝග වර්ග මත පැනවිය යුතු තීරු බදු ප්‍රමාණ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති ලේඛනයක් සකස් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනාධිපති කාර්යාලය විසින් පත් කරන ලද

කම්පවකට සමාජ ආර්ථික සහ සැලසුම් මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂ වරයා හා සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයකු පත් කරන ලදී. ප්‍රධාන ආහාර බෝගවල ආහාර සුරක්ෂිතතාව හා දේශීය ගොවිපළ ආදායම් පවත්වා ගැනීමට උපකාර කරන ප්‍රතිපත්ති මාර්ගෝපදේශ සමාජ ආර්ථික සහ සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය විසින් සකස් කරන ලද වාර්තාවේ ඇතුළත්ය. සමාජ ආර්ථික සහ සැලසුම් මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂ වරයා ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතා මණ්ඩලයේ රැස්වීම් වලට මාසිකව සහභාගි වූ අතර දේශීය ආහාර උපයෝජ්‍යතාව පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදෙන ලදී.

බෝග ව්‍යවසාය අයවැය - 2015

2016 පෙබරවාරි මාසයේදී වී හා තෝරා ගත් වෙනත් ආහාර බෝග (බඩඉරිඟු, කුරක්කන්, මීරිස්, රතුඵෑණු, ලොකු ඵෑණු, මුං ඇට, උඳු, කවිපි, සෝයා බෝංචි, රටකපු, තල, අර්තාපල්, මඤ්ඤොක්කා, එළවළු, වැල් බෝංචි, බටු, බණ්ඩක්කා, බීට් රූට, කැරට්, මාළු මීරිස්, තක්කාලි, ලීක්ස්, වැටකොළ, රාබු, නෝකෝල්, කරවිල, පතෝල හා වට්ටක්කා) සඳහා ව්‍යවසාය අයවැය ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. නිර්දේශිත තාක්ෂණවේදයන් භාවිතා කිරීම මගින් මෙකී බෝග වගා කර ලබා ගත් ආදායම් හා දරණ ලද වියදම් මෙම අයවැයට අන්තර්ගත වේ. යෙදවුම් හා නිමැවුම් ප්‍රමාණ බඳු නවතම ආර්ථික දත්ත ද මේ සඳහා ලබා දෙන ලදී. මෙම තොරතුරු නිෂ්පාදන හා අලෙවිකරණ තීරණ හා සැලසුම් ක්‍රියාදාමයේදී ව්‍යවසායකයන්ට, ගොවීන්ට හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරන්නන්ට ප්‍රයෝජනවත් වේ.

ව්‍යාපෘති සැකසුම හා බාරදීම සම්බන්ධීකරණය

ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන (NFPP) ක්‍රියාවට නැංවීමේ සැලසුම් 2017 වර්ෂය සඳහා ද සිදු කරන ලදී. ආහාර

බෝග නිෂ්පාදන හා ඵලදායිතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනට අයත් එක් එක් මෙහෙයුම් ක්ෂේත්‍ර යටතට ගැනෙන ව්‍යාපෘති වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධීකරණයද 2016 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා අඛණ්ඩව සිදු කරගෙන යනු ලැබේ.

ඒ අනුව, විවිධ ප්‍රදේශ යටතට ගැනෙන ව්‍යාපෘති යෝජනා 34ක් එකතු කරන ලදුව ආකෘති පරීක්ෂා කර, තුලනය කොට, සම්පාදනය කරන ලදුව කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට භාර දෙන ලදී. යෙදවුම් කළමනාකරණය, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා දේශගුණික වෙනස්කම් වලට අනුවර්තනය වීම, තරුණ සහභාගිත්වය, දැනුම කළමනාකරණය යන අංශ මෙහෙයුම් ප්‍රදේශ යටතට ගැනේ. රාජ්‍ය හා පුද්ගලික අංශ වල සහභාගිත්වය, කෘෂි - ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම, තරුණ හා කාන්තා කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව වැඩසටහන, ඊ - කෘෂිකර්ම හා තොරතුරු පද්ධතිය මගින් කාර්යක්ෂමව සේවාවන් හුවමාරු වන ක්‍රමයක් ගොඩ නැගීම හා බහුමාධ්‍ය ප්‍රවේශය මගින් ජනතාවට සේවාවන් ලබා ගැනීම පහසු කිරීම, පලිබෝධනාශක භාවිතාව අවම කිරීම, ආහාර නිෂ්පාදනයේදී ප්‍රමාණය ඉක්මවූ ලෙස රසායනික පොහොර හා වෙනත් හානිදායක ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම අඩු කිරීම හා ඒ පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම යන කාරණා පිළිබඳව මෙම ව්‍යාපෘති වල මූලික අවධානය යොමු විය.

වැඩසටහන් / ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය

සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය, කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙනුවෙන් ජාතික කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ වූ ව්‍යාපෘති හා අවබෝධතා ගිවිසුම් සම්බන්ධීකරණය කිරීම තවදුරටත් සිදුකරන ලදී.

විශේෂ අධ්‍යයන

බිත්තර වී ස්වයං නිෂ්පාදන වැඩසටහන ඇගයීම

ගොවීන් අතර ගුණාත්මක බවින් යුතු බිත්තර වී භාවිතය වැඩි කිරීමට ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන (NFPP) යටතේ වී ඵලදායීතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ හා ගොවිපළ ආදායම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ඉලක්කය සපුරා ගැනීම පිණිස යොදා ගත හැකි වැඩසටහනක් හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම බිත්තර වී ස්වයං නිෂ්පාදන වැඩසටහනේ නියමු ව්‍යාපෘතිය අනුරාධපුර හා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක එකිනෙකෙහි ගොවීන් 100,000ක් බැගින් ඉලක්ක කර ගනිමින් 2016 යල කන්නයේදී ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය මගින් බිත්තර වී ස්වයං නිෂ්පාදන වැඩසටහන පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර නියාමන හා ඇගයීම් පරීක්ෂණයන් සිදුකරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ ප්‍රගතිය අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ 27%ක්ද පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ 15%ක් ද විය. කන්නය ආරම්භයේ දී මුහුණ දුන් අනපේක්ෂිත නියඟය හා ගොවීන් වෙත යෙදවුම් ලබාදීමේ ප්‍රමාදය, ව්‍යාපෘති ඉලක්ක හා අභිමතාර්ථ සාක්ෂාත් කරගැනීම කෙරෙහි ප්‍රබල බලපෑමක් එල්ල කළද ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් බහුතරයක් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව සුභවාදී අදහස් ප්‍රකාශ කළහ. සාමාන්‍ය වී නිෂ්පාදනය හා සැසඳීමේදී බිත්තර වී නිෂ්පාදනයේ සාමාන්‍ය අස්වැන්න හා නිෂ්පාද ලැබූ මිල වඩා ඉහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන ඇගයීම (2013 - 2015)

පලතුරු ගම්මාන පිහිටුවීම 2013 වර්ෂයේ සිට 2015 වර්ෂය දක්වා වූ වර්ෂ තුනක කාල පරාසයක පැතිරුණු වැඩසටහනකි. 2016 වර්ෂයේ දී ගොවි ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ කාර්ය සාධනය පරීක්ෂා කිරීමට පැණි

දොඩම් ගම්මාන (මඩකලපු දිස්ත්‍රික්කය) 2, දිවුල් ගම්මාන (මඩකලපු හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්ක) 3, කටු අනෝදා ගම්මාන (කළුතර, කුරුණෑගල, මාතලේ දිස්ත්‍රික්ක) 3, අඹ ගම්මාන (අනුරාධපුර, හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්ක) 2, පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ මිදි ගම්මානයක්, නුවරඑළියේ පෙයාර්ස් ගම්මාන 1ක්, අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ අන්නාසි ගම්මාන 1ක් ඇතුළත් පලතුරු ගම්මාන 13ක ක්ෂේත්‍ර නියාමනය / ඇගයීම සිදු කරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර වල පැල සිටුවීම වර්ෂ 2013 සිට 2015 දක්වා කාලයේදී සිදු කරන ලදී. එක් එක් පලතුරු ගම්මානයෙන් ප්‍රතිලාභීන් නියැදිය බැගින් ගෙන සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක් කරන ලද අතර මෙම පලතුරු ගම්මාන වල වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳව ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් තොරතුරු එකතු කරන ලදී. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ තිස්සමහාරාමයේ දිවුල් ගම්මානයේ 50%කට වඩා අඩු පැළෑටි නොනැසී ඉතිරිවීමේ ප්‍රතිශතයක් වාර්තා විය. ලබාගන්නා ලද තොරතුරු වලින් විද්‍යාමාන වන්නේ ව්‍යාප්ති සේවකයන් වාර ගණනක් පලතුරු ගම්මාන වලට පැමිණි බවත් ව්‍යාපෘතියේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය ලබාගැනීම සඳහා නියමිත පරිදි පුහුණු අවශ්‍යතාවය ඇති විට පුහුණුව ලබාදීම, පැළ අවශ්‍ය වේලාවට ලබාදීම, සුදුසු ගොවීන් තෝරා ගැනීම යන කරුණු ඉටු වීම අවශ්‍ය කෙරෙන බවත්ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාල පාදක බෝග පුරෝකථන පද්ධතියක් ගොඩනැගීම

සම්ප්‍රදායික ක්‍රමවේදයට අනුව අදාල නිලධාරීන් විසින් සපයනු ලබන සමස්ත තොරතුරු සහිත වාර්තා යොදාගනිමින් බෝග පුරෝකථනය හා නිෂ්පාදනය නියාමනය කිරීම, කල්ගතවන හා අවධානය යොමු විය යුතු අංශ කවරේදැයි හඳුනා ගත නොහැකි ආකාරයේ ක්‍රමයකි. ජාතික විද්‍යා පදනමේ තේමාමය පර්යේෂණ වැඩසටහන යටතේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පරිගණක විද්‍යා අංශයේ

(UCSC) ද සහයෝගය ඇතිව, ගොවිපළ මට්ටමෙන් ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක හා වෙනත් ගොවිපළ තොරතුරු එක්රැස් කරගැනීම හරහා බෝග අස්වනු, වගා ප්‍රදේශ හා නිෂ්පාදනය ගැන කාලීන හා විශ්වාසනීය තොරතුරු සැපයීමට වෙබ් පාදක බෝග පුරෝකථන පද්ධතියක් ගොඩනැගීම සඳහා අධ්‍යයනයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම පද්ධතියට 1. තොරතුරු ජාලගත කිරීමේ පද්ධතියක් උපයෝගී කරගෙන ගොවිපළ මට්ටමෙන් බෝග පිළිබඳ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම 2. බෝග අස්වනු / නිෂ්පාදන පුරෝකථනය හා 3. වගා ප්‍රමාණය හා නිෂ්පාදන පුරෝකථනය පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රචාරණය යන ප්‍රධාන අංග ඇතුළත් වේ. ගොවීන් විසින් ලබා දෙන විවිධ බෝග වගාවන් පිළිබඳ තොරතුරු, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර (ARPA) විසින් කුඩා පරිගණක (Tablet PC) භාවිතා කරමින් පද්ධතියට ඇතුළත් කරනු ලැබේ. මෙම තොරතුරු මසකට දෙවතාවක් යාවත් කාලීන කරනු ලැබේ. ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සැලසුම්කරණය හා නියාමනය තහවුරු කෙරෙන තීරණ ගැනීමේදී දිස්ත්‍රික් හා ජාතික මට්ටමෙන් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේදී, වගා කළ භූමි ප්‍රමාණය, අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය, අලෙවි කළ හැකි අතිරික්තය, ගංවතුර, නියඟ හා පලිබෝධ හානි නිසා වූ අලාභ බදු වැදගත් තොරතුරු ඇතුළත් විශ්ලේෂණාත්මක වගු ගොඩනගමින් දත්ත ගබඩා කිරීමේ පහසුකම මෙම පද්ධතිය සතුය. එමෙන්ම, පද්ධතියට සියළු ගොවීන් ලියාපදිංචි කෙරෙන අතර මෙම දත්ත එකතුව ගොවීන්ට තොරතුරු සැපයීමට හා පොහොර සහනාධාර ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම වැනි රාජ්‍ය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට භාවිතා කළ හැක.

වී වගාවේ පොහොර සඳහා සෘජුව මුදල් ලබාදීම හා මිල සහනාධාරය යන ක්‍රම පිළිබඳව විමර්ශනයක්

දිවයිනේ වී නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ අභිමතාර්ථය ඇතිව පැවති රජයන් විසින් 1962 සිට ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්තිමය සභායක් ලෙසට වී සඳහා පොහොර සහනාධාර ලබාදීමේ වැඩසටහන, කාලයෙන් කාලයට සහනාධාරයේ මට්ටම හා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරය සංශෝධනය කරමින් පවත්වාගෙන එන ලදී. තිරසාර කෘෂිකර්මය හා පරිසරය පිළිබඳව වර්ධනය වන ජනතා උනන්දුව සමග වර්තමාන රජය විසින්, සිය 2016 අයවැය ලේඛනයෙන්, කාබනික පොහොර භාවිතය ධෛර්යමත් කිරීම හා රසායනික පොහොර භාවිතය අඩුකිරීම යන ද්විත්ව අභිමතාර්ථ සහිතව පොහොර සඳහා මිල සහනාධාරය වෙනුවට සෘජුව මුදල් ලබාදීම හඳුන්වාදෙන ලදී. මෙම අධ්‍යයනය, වී වගාවේ පොහොර භාවිතය පරීක්ෂා කිරීමට ප්‍රයත්න දැරූ අතර අස්වැන්න කෙරෙහි එහි බලපෑම හා නව පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන පිළිබඳ ගොවීන්ගේ අවබෝධය පිළිබඳව විමසා බැලීය. වියළි කලාපයේ අම්පාර, පොළොන්නරුව, හම්බන්තොට හා කුරුණෑගල හා තෙත් කලාපයේ කළුතර හා ගම්පහ යන ප්‍රධාන වී වගා ප්‍රදේශ වල වී ගොවීන් 210ක් සමග ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලියක් උපයෝගී කරගනිමින් 2016 වර්ෂයේදී ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයක් සිදුකරන ලදී. අදාළ උපකල්පන පරීක්ෂා කිරීමට විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාලේඛන හා පරීක්ෂණ උපයෝගී කරගන්නා ලදී. සියළුම සංඛ්‍යාලේඛන හා පරීක්ෂණ උපයෝගී කරගන්නා ලදී. සියළුම ගොවීන් සෘජුව මුදල් ලබාගෙන පොහොර භාවිතා කිරීම සිදු කළහ. හෙක්ටයාරයකට යොදන ලද පොහොර ප්‍රමාණය 2015/16 මහ කන්නයට වඩා මඳක් අඩු ප්‍රමාණයක් වුවද එම වෙනස කැපී පෙනෙන තරමේ වෙනසක් නොවේ. 2016/17 මහ (සෘජුව

මුදල් ලබාදීම) කන්නයේ දී ගොවීන් විසින් දරන ලද සත්‍ය පිරිවැය, අම්පාර, අනුරාධපුර හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක වල 2015/16 මහ (මිල සහනාධාර) කන්නයේ පොහොර සඳහා දරන පිරිවැයට වඩා අඩුවිය. සෘජු මුදල් හුවමාරුව මගින් පොහොර ලබාගෙන යෙදීමෙන් ගම්පහ හා කළුතර දිස්ත්‍රික්ක වල ගොවීහු පිළිවෙලින් රු.750/- හා රු. 1000/- වැනි මුදල් ප්‍රමාණ ඉතිරි කළහ. 2016 යල කන්නයේ හා 2015/16 මහ කන්නයේ භාවිතා කළ පොහොර ප්‍රමාණයම ගොවීන් භාවිතා කළේ නම් සෘජුව මුදල් හුවමාරු ක්‍රමය යටතේ ගොවීන් විසින් දැරිය යුතු වන අමතර පිරිවැය අම්පාර, අනුරාධපුර හා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක වලදී පිළිවෙලින් රු.660/-, රු. 460/-, රු . 620/- වේ. බොහෝ ගොවීන්ගේ අදහස වූයේ මුදල් හුවමාරු ක්‍රමය වඩා හොඳ බවයි.

සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය විසින් පවත්වන ලද සම්මන්ත්‍රණ / වැඩමුළු / පුහුණු වැඩසටහන්

- සමාජ ආර්ථික හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලයට වගාවේ පිරිවැය පිළිබඳව හා සමස්ථ කාර්ය මණ්ඩලයට කළමනාකරණය පිළිබඳව පුහුණු වැඩමුළු පේරාදෙණිය ගන්නොරුව සේවාස්ථ පුහුණු ආයතනයේදී 2016.06.23 හා 24 දෙදින පවත්වන ලදී.
- බෝග පුරෝකථන වාර්තාව සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය වන තොරතුරු සපයන නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු දෙකක් සමාජ ආර්ථික හා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය විසින් 2016.09.20 හා 21 යන දිනවල ගන්නොරුවේ පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලදී.

විවිධ කමිටු වලට සහභාගිවීම

- සමාජ ආර්ථික හා පර්යේෂණ ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ටී.එච්.සී.එස්. පෙරේරා මහතා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා කවුන්සිලයේ සමාජ ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ පිළිබඳ ජාතික කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු ලෙස තවදුරටත් කටයුතු කරන ලදී.
- අතිරේක අධ්‍යක්ෂ එච්.යූ. වර්ණකුලසූරිය මහතා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු මිල කමිටුවේ සභාපති ලෙස තවදුරටත් කටයුතු කරනු ලැබීය.
- අතිරේක අධ්‍යක්ෂ එච්.යූ. වර්ණකුලසූරිය මහතා ජාතික වෙළඳ පහසුකරණ කමිටුව (NTFC) සඳහා වූ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වෙළඳ පහසුකරණ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමෙහි කටයුතු කළ අතර, (NTFC) රැස්වීම් වලට කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා නියෝජනය කරමින් සහභාගි විය.

ජාතික වශයෙන් වැදගත් වන කේන්ද්‍රීය ස්ථාන වල කටයුතු කිරීම

- සමාජ ආර්ථික හා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂවරයා, බහු ආංශික වෙළඳ හා ආර්ථික සහයෝගිතාව සඳහා බෙංගාල බොක්කේ මූලාරම්භය පිළිබඳ ජාතික කෘෂිකාර්මික කේන්ද්‍රීය ස්ථානය ලෙස ක්‍රියාකරන ලදී.
- සමාජ ආර්ථික හා පර්යේෂණ ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ වරයා, දූප්පත්කම පිටු දැකීම හා තිරසාර කෘෂිකර්මය සඳහා වූ මධ්‍යස්ථානය නම් කේන්ද්‍රීය ස්ථානය ලෙස ක්‍රියා කරන ලදී.

පවත්වන ලද ව්‍යාපෘති

වගු අංක : 2.3.2 විවිධ ගණ යටතේ සමස්ත ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව

ගණය	සංඛ්‍යාව
සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ	11
කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය	05
නිෂ්පාදනය හා අලෙවිකරණය	08
කෘෂිකාර්මික දත්ත ගබඩා කළමනාකරණය	07
ව්‍යාපෘති පරිහරණය හා ඇගයීම	26
මානව සම්පත් සංවර්ධනය	01
එකතුව	58

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

- වර්තමාන කෘෂිකාර්මික තොරතුරු ඇතුළත් පොත් පිටුවක් සම්පාදනය කිරීම - AgStat. XIV.
- පසු අස්වනු කළමනාකරණය හා පලතුරු නිෂ්පාදවලට අගය එකතු කිරීම පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිය ගැන මූලික සමීක්ෂණයක්.
- ව්‍යාපෘති යෝජනා සැකසීම, පරිහරණය හා යොමු කිරීම.
- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනට අදාළ වන ප්‍රමාණ හා නිෂ්පාදන නියාමනය හා නිශ්චය කිරීමේ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා.
- ලංකාවේ එළවළු ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ ඇගයීමක්.
- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන පිළිබඳව ඇගයීමක්.
- ‘කිරි සම්බා’ වී ප්‍රභේදයේ නිෂ්පාදනය හා අලෙවිකරණය පිළිබඳ ඇගයීමක්.

- පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන (2016 හා 2017) පවත්වා ගෙන යාම ගැන ඇගයීමක්.
- සෝයා බෝංචි නිෂ්පාදන පහසුකරණ වැඩසටහන පිළිබඳව සමාජ ආර්ථික ඇගයීම් අධ්‍යයනය.
- අනුරාධපුර මිරිස් බීජ නිෂ්පාදන ගම්මානය පිළිබඳ ඇගයීමක්.
- අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ බඩඉරිඟු වගාව පිළිබඳව අධ්‍යයනයක්.
- ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වෙබ් අඩවි පදනම් කරගත් බෝග පුරෝකථන පද්ධතියක් ගොඩ නැගීම හා “බෝග පුරෝකථන තොරතුරු පද්ධතියක්” ගොඩ නැගීම.
- බෝග පුරෝකථන වාර්තා (2016/17 මහ, 2017 යල, 2017/18 මහ)
- JICA අදියර ii බීජ තත්ත්වය පිළිබඳ අලෙවිකරණ සමීක්ෂණය.
- ආහාර සුරක්ෂිතතාව හා ආර්ථිකය කෙරෙහි සම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද වලින් කෙරෙන බලපෑම.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සපයනු ලබන බීජ වල පිරිවැය පදනම් කරගත් මිල නිමානය.
- ශ්‍රී ලංකාවේ නිර්දේශිත රටකපු ප්‍රභේද වල අනුවර්තනය කරගැනීමේ හැකියාව හා ගොවීන් දක්වන මනාපය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්.
- හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ තල නිෂ්පාදනය හා අලෙවිකරණයට බලපෑම් ඇතිකරන සාධක.
- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ රටකපු නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන පිළිබඳ ඇගයීමක්.
- පහතරට එළවළු වලට රසායනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම ගැන අධ්‍යයනයක්.

- ගෘහණියන්ගේ කුටුම්භයන්ට ‘බොජුන් හල’ (බටහන) පිහිටුවීමෙන් ඇති වූ ආර්ථික බලපෑම.
- කොත්මලේ කොටසේ කුඹුරු ඉඩම් අතහැර දැමීම පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක්.
- තිරසාර වී වගා වේදිකා ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ මූලික සමීක්ෂණ වාර්තාව පිළියෙල කිරීම.
- තුන්වන කන්න වගාව හා සම්ප්‍රදායික ගොඩබිම්හි වර්ෂාපෝෂිත වගාව මගින් මුං ඇට නිෂ්පාදනයේ සාපේක්ෂ වාසිය ගැන සංසන්දනයක්.
- බෝග ව්‍යවසාය අයවැය : පලතුරු හා මල් වගාව.
- කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන භාණ්ඩ සඳහා නිෂ්පාදක සහාය නිමානය කිරීම.
- ගොවිපළ ආදායම හා ප්‍රාග්ධන ගොඩනැගීම පිළිබඳ ඇගයීමක්.
- වී වගාවේදී ගොයම් පැල සිටුවන යන්ත්‍රයේ භාවිතය පිළිබඳ ආර්ථික ඇගයීමක්
- වගා කිරීමේ පිරිවැය පිළිබඳ අධ්‍යයනය. (2015 යල, 2015/16 මහ, 2016 යල, 2016/17 මහ, 2017 යල)
- නුවරඑළිය හා බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක වල මිශ්‍ර ඵලවථ බෝග වගාවේ ආර්ථික ඇගයීම.
- මිරිස් හා බඩඉරිඟු වල ප්‍රභේදීය උපලක්ෂණ සඳහා ගොවීන්ගේ වැඩි

කැමැත්ත හඳුනා ගැනීම හා සකසුරුවීමකම ඇගයීම.

- මහලුප්පල්ලම බීජ ගොවිපළේ ඵලදායිතාව හා ලාබදායී බව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්.
- බඩඉරිඟු වගාවේ තිරසාර බව හා පරිසර බැහැරතා කෙරෙහි ඉඩම් බුක්තියේ බලපෑම.
- බඩඉරිඟු වල අනාගත ජාතික අවශ්‍යතාව පුරෝකථනය කිරීම.
- නැවුම් පලතුරු අපනයන කාර්යසාධනය, ගමනාන්ත, තරඟකාරීත්වය හා නිර්ණායක හඳුනාගැනීම.
- වෙළඳපොළේ ස්වභාවිකව ඉදුණු පලතුරු මිල දී ගැනීමට පාරිභෝගිකයන් දක්වන කැමැත්ත.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01	00
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	02	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	23	12
පරිපාලන නිලධාරී	01	01

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
කෘෂි ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	21	11
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	05	00
සංවර්ධන නිලධාරී	08	12
කෘෂිකර්ම උපදේශක	00	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	08	07
තාක්ෂණික සහායක	03	03
රියදුරු	06	05
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	01
කම්කරු	04	04
කොන්ත්‍රාත් කම්කරු	02	01
එකතුව	86	60

3.1 ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - ජේරාදෙණිය

කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්තිය, අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව තුළින් කෘෂිකාර්මික විශිෂ්ටත්වය සාක්ෂාත් කර ගැනීම ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ දැක්ම වන අතර ගොවීන් ප්‍රමුඛ සේවාලාභීන්ගේ ආර්ථික සහ සමාජීය පුනර්ජීවය සහතික කිරීම සඳහා වූ විෂය පථයට අයත් බෝග වලට ගැලපෙන්නා වූ තාක්ෂණික අවශ්‍යතා හඳුනා ගෙන කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්තිය, පුහුණු කිරීම් සහ අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කරමින් තිරසාර කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයක් උදෙසා කැපවීම මෙම මධ්‍යස්ථානයේ මෙහෙවර වේ.

ගොවි ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය නඟා සිටුවීම මෙන්ම මෙරට ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම පිණිස ආහාර බෝග අංශයේ ඉහළම ඵලදායීතා මට්ටම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. මෙම මධ්‍යස්ථානයේ කාර්යඵල ප්‍රධාන අංශ 4ක් වන කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්තිය, පුහුණු කිරීම්, කෘෂිකාර්මික අධ්‍යාපනය සහ විභාග කෙරෙහි කේන්ද්‍රගතව පවතින අතර අදාළ ඒකක මගින් ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පරමාර්ථ සාක්ෂාත් කරගනු පිණිස පහත දැක්වෙන කාර්යයන් ඉටු කරනු ලබයි.

- දිවයින පුරා වී, අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග පලතුරු සහ එළවළු සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- අන්තර් පළාත් ඒකක 06 මගින් ප්‍රධාන ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ සෘජු ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් මෙහෙය වීම.
- පළාත් සහ මහවැලි ප්‍රදේශ සමඟ එක්ව සිදු කරන සහයෝගීතා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන්.

- ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්, ගොවීන්, ව්‍යවසායකයන් සහ වෙනත් පුද්ගලයින් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතන, දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 04 සහ ගොවිපළ යාන්ත්‍රිකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය යන ස්ථාන වලදී පැවැත්වීම.
- කුණ්ඩසාලේ, පැල්වෙහෙර, අඟුණකොළපැලැස්ස, වවුනියාව සහ කරපිංච යන කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවලදී ‘කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය සහ තාක්ෂණය පිළිබඳ උසස් ජාතික ඩිප්ලෝමා’ පාඨමාලාව (NVQ - 6 මට්ටම) මෙහෙය වීම.
- වාරියපොල, ලබුදූව, බිබිල පාලමුණ, අනුරාධපුර සහ පරත්තන් යන කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවලදී ‘කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය සහ තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ඩිප්ලෝමා’ පාඨමාලාව (NVQ - 5 මට්ටම) මෙහෙය වීම.
- ලබුදූව සහ අනුරාධපුර කෘෂිකර්ම විද්‍යාල, බිබිලේ උද්‍යාන බෝග පුහුණු සහ සංවර්ධන ආයතනය, සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතන සහ දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථාන වලදී NVQ 3 - 4 මට්ටමේ කෘෂිකාර්මික පාඨමාලා මෙහෙය වීම.
- තරුණ ගොවි සමාජ කටයුතු මෙහෙය වීම.
- බිදුණුවැව මී මැසි සංවර්ධන ඒකකය මගින් මී මැසි සංවර්ධන කටයුතු මෙහෙය වීම.
- කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශන, ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන සහ ආරක්ෂිත කෘෂිකර්මය පිළිබඳ වැඩසටහන් මෙහෙය වීම.

- කාන්තා කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් මෙහෙය වීම, ‘හෙළ බොජුන්’ අලෙවි සැල් පිහිටුවමින් සහ ඒවා පවත්වාගෙන යමින් මහජනතාව අතර දේශීය ආහාර පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

- බිබිලේ උද්‍යාන බෝග පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතනයේ උද්‍යාන බෝග සංවර්ධන සහ පුහුණු කටයුතු.

අයවැය

වගු අංක 3.1.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	133,570,421	116,893,863	88
මූලධන	122,412,021	110,030,159	90
ව්‍යාපෘති			
<i>කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වැය ශීර්ෂ යටතේ අරමුදල්</i>			
• පැල්වෙහෙර කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය සඳහා නව නේවාසිකාගාරයක් ඉදි කිරීම	50,000,000	44,200,000	88
• කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සංවර්ධනය	75,000,000	70,114,840	93
<i>අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂ යටතේ අරමුදල්</i>			
• නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ගොවිපල යාන්ත්‍රික පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය සඳහා නේවාසිකාගාරය ඉදිකිරීම	50,000,000	36,849,000	74
• වී සඳහා ස්වයං බීජ නිෂ්පාදනය	217,460,000	42,620,000	20
• සහල් අපනයන වැඩසටහන	10,000,000	5,541,250	55
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - වී	67,500,000	62,950,000	93
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - මිරිස් ගම්මාන	153,314,000	123,648,015	81
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - සෝයා බෝංචි	23,060,000	22,589,600	98
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - රටකපු	22,900,000	9,169,000	40
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - බඩඉරිඟු	60,810,000	49,261,810	81
• ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - මුං	11,030,000	5,217,000	47
• දේශීය ආහාර අලෙවි මධ්‍යස්ථාන හරහා කාන්තා වියවසායකයන් බලගැන්වීම (හෙළ බොජුන් අලෙවි පියස)	60,600,000	36,027,300	59

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
• තරුණ සමුපකාර සමිති පිහිටුවීම හරහා දිවයිනේ මී පැණි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම	4,500,000	2,933,000	65
• යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හෝ කාබනික යටතේ අපනයන කෘෂිකර්මය සහතික කිරීම කේන්ද්‍රගතව කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශක වැඩසටහන	29,500,000	17,900,000	61
• කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සහ කාබනික පොහොර භාවිතය සඳහා පෙළඹවීම	6,295,000	5,208,740	83
• නව කෘෂි තාක්ෂණය සඳහා ආදර්ශන ඒකක ස්ථාපිත කිරීම (DUNAT)	6,000,000	1,608,500	27
• ගෙවතු වගා සංවර්ධන වැඩසටහන	226,720,000	128,717,262	57
• සෞඛ්‍යමය හිතකර ආහාර නිෂ්පාදනය	7,000,000	6,261,000	89
• AFACI	1,750,000	1,750,000	100
එකතුව	1,339,421,442	899,490,339	67

ප්‍රගතිය

විශේෂ ව්‍යාපෘති

1. පැල්වෙහෙර කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය සඳහා නව නේවාසිකාගාරයක් ඉදි කිරීම

පැල්වෙහෙර කෘෂි විද්‍යාලයේ ඩිප්ලෝමා සිසුන් සඳහා නේවාසිකාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස 2013 වර්ෂයේදී මෙම විශේෂ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. 2016 වර්ෂයේදී කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය ගරු දුමින්ද දිසානායක මැතිතුමා විසින් ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කරන ලද නේවාසිකාගාරය උත්සවාකාරයෙන් විවෘත කරන ලදී. මෙහි සිසුන් 100 දෙනෙකුට නේවාසිකාගාර පහසුකම් සැපයිය හැක.

2. කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සංවර්ධන වැඩසටහන

ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් 6 (NVQ - 6) මට්ටමේ විද්‍යාල 5ක පුස්තකාල පහසුකම්, විද්‍යාගාර පහසුකම්, නේවාසිකාගාර පහසුකම් සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් යුතුව මෙම ව්‍යාපෘතිය 2013 වර්ෂයේදී ආරම්භ කෙරිණි. කුණ්ඩසාලේ, අඟුණකොළපැලැස්ස, පැල්වෙහෙර, වවුනියාව සහ කරපිංච යන කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල නව ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමේ සහ පැරණි ගොඩනැගිලි අළුත්වැඩියා කිරීමේ වැඩකටයුතු 2016 වසර පුරාමද ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. වවුනියාව කෘෂි විද්‍යාලය සඳහා නේවාසිකාගාර දෙකක් ඉදිකිරීම, කරපිංච කෘෂි විද්‍යාලයේ අධ්‍යයන ගොඩනැගිල්ලේ බිම් මහල ඉදිකිරීමත් මෙම වසර තුළදී නිම කරන ලදී. මීට අමතරව පැල්වෙහෙර කෘෂි විද්‍යාලයේ දෙමහල් අධ්‍යයන ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ද නිම

කළ අතර, එය කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය ගරු දුමින්ද දිසානායක මැතිතුමා විසින් උත්සවාකාරයෙන් විවෘත කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2017 වර්ෂයේදීද ඉහත කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල ක්‍රියාත්මක වේ.

3. නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය සඳහා නේවාසිකාරය ඉදි කිරීම

මෙම විශේෂ ව්‍යාපෘතිය අනුරාධපුර ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ නේවාසිකාර පහසුකම් ඉහළ නැංවීම සඳහා 2015 වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කළ අතර මේ යටතේ නේවාසිකාගාර ඒකක 07ක් ඉදි කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී. මෙම නේවාසිකාර ඒකක 07 තුළ එක් ඒකකයක අභ්‍යාසලාභීන් 12දෙනෙකු බැගින් අභ්‍යාසලාභීන් 84දෙනෙකු සඳහාද නේවාසික පහසුකම් සැපයීමට හැක. මෙහි සැලසුම් නිර්මාණය කිරීම උතුරු මැද පළාත් ඉංජිනේරු සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කළ අතර මෙම වර්ෂයේදී නේවාසිකාගාරවලට අවශ්‍ය ලී බඩු මිලදී ගැනීමත් සිදු කෙරිණි. නේවාසිකාගාර ඒකක හතෙන්, නේවාසිකාගාර තුනක වහලය සැකසීම අවසන් කරන ලද අතර ඉතිරි නේවාසිකාගාර ඒකක පහේ කොන්ක්‍රීට් වහලය ඉදිකිරීම් නිමා කරන ලදී. ඉතිරි ඉදිකිරීම් කටයුතු 2017 වර්ෂයේදී නිමකරනු ඇත.

4. වී වගාව සඳහා ස්වයං බීජ නිෂ්පාදනය

අනුරාධපුර සහ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක තුළ ගුණාත්මක තත්ත්වයේ බිත්තර වී සුලභතාවය වැඩිකිරීම සඳහා ස්වයං බීජ නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණයි. මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා ගොවීන් 59,001ක් අතර කි.ග්‍රෑ. 1 බීජ වී පැකැට්ටු නොමිලේ බෙදා හරින ලදී. පාරම්පරික වගා ප්‍රභේද වලට අයත්

සංශුද්ධ කරන ලද බීජ වී ග්‍රෑ. 500 පැකැට්ටු, තෝරා ගත් සාම්ප්‍රදායික වී ප්‍රභේද වගාකරුවන් 20 දෙනෙකු අතර නොමිලේ බෙදාහරින ලදී.

පැරණි තැටි භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්, එවැනි තැටි 1,150,043ක් ඉහත ගොවීන් අතර නොමිලේ බෙදාහරින ලදී. එක් එක් ගොවියකු හට තැටි 25 බැගින් ලබාදුණි. පැරණි ක්‍රමය පිළිබඳ ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා, පුහුණු පංති 6ක් පවත්වනු ලැබිණි. පොදු ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා අත්පත්‍රිකා 320,000ද දැන්වීම් පත්‍රිකා 16,000ක්ද මුද්‍රණය කරන ලදී.

5. සහල් අපනයන වැඩසටහන

ගොවීන් යහපත් කෘෂි පුරුදුවලට හුරුපුරුදු කිරීම, අපනයනය සඳහා සුදුසු ගුණාත්මක තත්ත්වයේ සහල් නිෂ්පාදනයට ඔවුන් යොමු කිරීම සහ පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රම පුහුණු කරවීම යන කරුණු මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ. සහල් අපනයනකරුවන්, සහල් සපයන්නන් සහ වී නිෂ්පාදකයන් අතර මනා සම්බන්ධතාවයන් ගොඩනැගීමද මෙම ව්‍යාපෘතියේ තවත් අරමුණක් විය. මෙම ව්‍යාපෘතිය අන්තර් පළාත් 5ක් (අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, මොණරාගල, අම්පාර සහ හම්බන්තොට) සහ මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය ඇතුළත්ව අක්කර 600ක ප්‍රදේශයක් ආවරණය කරමින් ක්‍රියාත්මක විය. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පාර්ශවකරුවන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර පැරණි තැටි 12,500ක් භාවිතා කරමින් පැරණි ආදර්ශන පවත්වන ලදී. ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර දින පහක් සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 3ක් සංවිධානය කරන ලදී. පහත කටයුතු වලට අමතරව බීජ වී බුසල් 100ක් සහ කොම්පොස්ට් පොහොර නොමිලයේ බෙදා හරින ලදී.

6. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - ටී

“පරිසර හිතකාමී” තේමාව යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ මෙම වැඩසටහන මගින් ටී වගාවේ වල්නාශක භාවිතය අවම කිරීම සහ ටී වගාව සඳහා රසායනික පොහොර භාවිතය විධිමත් කිරීම ක්‍රියාත්මක විය. මෙම ඉලක්කය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සි සෑම, බීජ වැපිරීම, පැළ සිටුවීම සහ වල් පැළ ඉවත් කිරීම සඳහා කෘෂි යන්ත්‍ර හඳුන්වාදෙන ලදී. මෙවැනි යන්ත්‍ර හඳුන්වා දීම හේතුවෙන් පරිසර දූෂණය අවම කිරීමට ආධාර වනවා පමණක් නොව වගා කටයුතුවල විවිධ අවස්ථා වලදී මතුවන කම්කරු හිඟයට ද පිළියමක් වෙයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පළාත් සහ අන්තර් පළාත් තුල බෙදා හැරීම සඳහා ගොයම් පැළ සිටුවීමේ යන්ත්‍ර 35, බීජ වැපිරීමේ යන්ත්‍ර 33, බලවේග වල් නෙළීමේ යන්ත්‍ර 33ක්, නඟුල් 72ක්, වල් කැපීමේ යන්ත්‍ර 650ක් සහ පහත් බිම් සඳහා බලවේග වල් නෙළීමේ යන්ත්‍ර 104ක් මිලදී ගන්නා ලදී. පාංශු සාරවත්භාවය පවත්වාගෙන යාම සඳහා පස් සාම්පල 3,755ක් පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලදී. යුරියා භාවිතය කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීම සඳහා, අනුරාධපුර සහ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්ක තුල ගොවි කණ්ඩායම් අතර පත්‍ර වර්ණ සටහන් 10,400 බෙදා හරින ලදී. බීජ නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටින ගොවීන් සඳහා, 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ ලියාපදිංචි කළ බීජ වී කි.ග්රෑ. 2 පැකට්ටු, කමත් අතුරණ සහ ඇසුරුම් මළු ලබාදෙන ලදී. ගොවීන් වෙත ලබාදුන් ලියාපදිංචි බීජ වී ප්‍රමාණය බ්‍රසල් 1,419කි. මීට අමතරව කමත් අතුරණ ආවරණ 172 සහ ඇසුරුම් මළු 21,385ක් ලබාදෙන ලදී. විභව අස්වැන්නක් සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා දීප ව්‍යාප්තව ආදර්ශන 2000ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. වැඩසටහන් පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 317ක් සහ ක්ෂේත්‍ර දින 9ක් පවත්වන ලදී.

7. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - මිරිස් ගම්මාන

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථ වනුයේ වියළි මිරිස් ආනයනය අවම කරමින්, වසර පුරාම මිරිස් නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීමත් අවාරයේ අස්වැන්න වැඩි කිරීමත්ය. අවාරයේ අස්වැන්න ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කොටගත් ක්‍රියාකාරකම් වූයේ කෘෂි ළිං තැනීම, වතුර පොම්ප සැපයීම, තවාන් සහ වාණිජ වගාවන් සඳහා වැසි ආවරණ ලබාදීම යන කටයුතුය. සමාලෝචිත වසර තුල කෘෂි ළිං 622ක් තනා දෙන ලැබූ අතර වැසි ආවරණ 51ක් ලබාදෙන ලදී. ජලය කාර්යක්ෂමව භාවිත කිරීම ඉහළ නැංවීම උදෙසා විසිරුම් ජලසම්පාදන ඒකක 495ක් (අක්කර ½ හා ¼) ලබාදෙන ලදී. 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ, නව මිරිස් වගාකරුවන් සඳහා, වගාව ඉහළ දැමීමේ අරමුණින් මිරිස් බීජ කි.ග්‍රෑ. 993ක් බෙදා දෙන ලදී. මීට අමතරව, ගුණාත්මක තත්වයේ බීජ නිෂ්පාදනය කිරීම, ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලනය, යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් ආදිය භාවිත කරමින් අමු මිරිස් සහ වියළි මිරිස් සම්බන්ධ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සිදු කිරීම සඳහා ගොවීන් සහ නිලධාරීන් පුහුණු කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පුහුණු වැඩසටහන් 40ක් සහ ක්ෂේත්‍ර දින 16ක් ගොවීන් සඳහා පවත්වනු ලැබූ අතර, මිරිස් වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මාධ්‍ය වැඩසටහන් 18ක් පවත්වන ලදී. වාණිජ මිරිස් වගාකිරීමේ ප්‍රදේශ ස්ථාපිත කිරීම සඳහා, තවාන් තැටි 12,783ක්, අන්තර් විසිරුම් ජලසම්පාදන පද්ධති 220ක්, අන්තර් විසිරුම් ජලසම්පාදන පද්ධති 323ක්, ඉන්ධන සහ විදුලි ජල පොම්ප 1008ක්, බලවේග දියර ඉසින 34ක්, මිරිස් ඇඹරුම් යන්ත්‍ර 85ක්, පොලිතින් සිලර් 11ක්, කමත් අතුරණ 85ක් ගොවීන් වෙත ලබාදෙන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය සබරගමුව සහ බස්නාහිර පළාත්වල හැර සෙසු සියළුම පළාත් වල ක්‍රියාත්මක විය.

8. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - සෝයා බෝංචි

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් යලි කන්නයේ හෙක්. 170ක භූමි ප්‍රමාණයක් වගා කිරීම සඳහා නොම්ලයේ බීජ බෙදා හරින ලදී. හෙක්ටයාර් 180ක් තුළ ස්වයං බීජ නිෂ්පාදන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. කොන්ත්‍රාත් බීජ නිෂ්පාදනය වෙනුවෙන් හෙක්. 285ක භූමි වපසරියක් සඳහා බීජ බෙදා හරින ලදී. බීජ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා ඉහත ගොවීන් වෙත ආමුකුලන සපයා දෙන ලදී. වැඩසටහන පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා, පුහුණු වැඩසටහන් 75ක්ද, ක්ෂේත්‍ර දින 2ක් ද, මාධ්‍ය වැඩසටහන් 130ක්ද පවත්වන ලදී. ඉහත කටයුතු වලට අමතරව කෘෂි ළිං 40ක් ස්ථාපිත කරන ලද අතර, ළිං 12ක් අළුත්වැඩියා කරන ලදී. පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් සඳහා, ගොවි ක්ෂේත්‍ර සහ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන තුළ හෙ. 760ක සෝයා වගාව ස්ථාපිත කරන ලදී.

9. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - රටකපු

මෙම ව්‍යාපෘතියේදී 50% ගොවීන්ගේ දායකත්වය යටතේ ආදර්ශන 217ක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා බීජ ලබා දෙන ලදී. මෙම ආදර්ශන නව වගා ප්‍රදේශ තුළ ස්ථාපිත කරන ලදී. ගොවි සංවිධාන 15ක් වෙත යාන්ත්‍රික ඒකක ලබාදෙන ලදී. මෙම යාන්ත්‍රික ඒකකයකයේ පොතු ඉවත කිරීමේ යන්ත්‍රයක් සහ අතුරුයන්ගැමේ උපකරණ 3කින් සමන්විත වේ. එමෙන්ම, නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් 5ක්ද, ගොවීන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් 25ක්ද පවත්වනු ලැබිණි. ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුත් බීජ නිෂ්පාදනය කිරීමේ පරමාර්ථයෙන්, ආදර්ශන 132ක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ලියාපදිංචි කළ බීජ ගොවි සමාජ වෙත ලබා දෙන ලදී. බීජ නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ සහතික කරන ලද බීජ කි.ග්‍රෑ 8,840ක් ගොවීන් වෙත

ලබාදෙන ලදී. මීට අමතරව, 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ විසිරුම් ජලසම්පාදන පද්ධති බෙදා දෙන ලදී.

10. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - බඩඉරිඟු

50% ගොවි දායකත්වය යටතේ, යලි කන්නයේ කුඹුරු වල බඩඉරිඟු වගා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා බීජ ලබාදෙන ලදී. ඉහත බීජ කුඹුරු හෙක්ටයාර් 1,100ක වපසරියකින් යුත් නව භූමි ප්‍රමාණයක වගා කරනු ලැබීය. මීට අමතරව, මහ කන්නයේදී, නව වගා ප්‍රදේශවල හා දැනට වගාව සිදු කරන ප්‍රදේශවල ඉහළ අස්වනු ලබාගැනීම සඳහා ආදර්ශන පිහිටුවීමට 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ හෙක්ටයාර් 994ක් සඳහා බීජ ලබා දෙන ලදී. එහෙත්, ඇතැම් වගාවන් නියඟය හේතුවෙන් විනාශ විය. බදුල්ල, මොණරාගල, අම්පාර සහ මහනුවර දිස්ත්‍රික්ක වල හෙ. 154ක වපසරියකින් යුත් භූමි ප්‍රමාණයක පාංශු සංරක්ෂණ කටයුතු නිමා කරනු ලැබීය. පස්වැටි සකසනය ඇතුළත් අතුරුයන්ගැමේ යන්ත්‍ර දොළහක් ගොවි සංවිධාන අතර බෙදා දෙන ලදී. පුහුණු වැඩසටහන් 105ක් ක්ෂේත්‍ර දින සමඟ සිදු කරන ලදී. හෙ. 18ක වපසරියක භූමි ප්‍රමාණයක් සඳහා 50% ගොවි දායකත්වයෙන් යුතුව පොළ කොන් බීජ සපයන ලදී. MIH1 දෙමුහුම් බීජ ප්‍රභේදය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්, හෙ. 12ක භූමි ප්‍රමාණයක් සඳහා අවශ්‍ය බීජ සහ පොහොර නොම්ලයේ ලබා දෙන ලදී. මෙම වසර තුළදී, විශේෂ බඩඉරිඟු නිෂ්පාදන වැඩසටහන “නිදහස් ගොවි සංසඳය” සමග අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පවත්වන ලදී.

11. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - මුං වගාව

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ නව ප්‍රදේශ වල වගා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා, 50%ක ගොවි දායකත්වය යටතේ ගොවි නිෂ්පාදන සමිති

සඳහා මු. බීජ ලබාදෙන ලදී. වගා ගම්මාන පහක් ස්ථාපිත කරන ලද අතර, එහිදී හෙ.285ක වපසරියක භූමි ප්‍රමාණයක් ආවරණය කරන ලදී. අක්කර 1ක වපසරියකින් යුත් ආදර්ශන ස්ථාපිත කිරීම සඳහා තෝරාගත් වගාකරුවන් 345ක් වෙත මු. බීජ නොමිලේ ලබා දෙන ලදී. තවද 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ බීජ ගබඩා කිරීම සඳහා ත්‍රිත්ව ස්ථර සහිත මළ 2100ක් ලබා දෙන ලදී.

12. “හෙල බොජුන්” අලෙවි මධ්‍යස්ථාන හරහා කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය බලගැන්වීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය දේශීය ආහාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ කාන්තාවන් සඳහා ව්‍යවසායකත්ව හැකියාව ලබාදීමේ පරමාර්ථයෙන් යුතුව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වසර තුළදී පින්තවල, අම්පාර, නුවරඑළිය, පොළොන්නරුව සහ මහියංගනය යන ප්‍රදේශ වල නව ‘හෙල බොජුන්’ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන පහක් පිහිටුවා විවෘත කරන ලදී.

මෙම අලෙවි මධ්‍යස්ථාන පහ සඳහා කාන්තා ව්‍යවසායකයන් 150ක් බඳවා ගන්නා ලදී. මහනුවර නගරයේ පිහිටි පාසැල් වල ආපන ශාලා හෙල බොජුන් අලෙවි මධ්‍යස්ථාන බවට පරිවර්ථනය කරන ලදී. හෙල බොජුන් අලෙවිසැල් පිහිටුවන ලද පාසැල් වනුයේ, මහමායා බාලිකා විද්‍යාලය, උසස් බාලිකා විද්‍යාලය සහ කිංස්වුඩ් විද්‍යාලයයි. මෙම මධ්‍යස්ථාන වෙත කාන්තා ව්‍යවසායකයන් 24ක් බඳවා ගන්නා ලදී.

නැගෙනහිර පළාත් ප්‍රවාහන සේවා අධිකාරියේ සහාය ලබා ගනිමින්, පදියතලාව, වාකරෙයි සහ කන්තලේ ප්‍රදේශ වල ‘හෙල බොජුන්’ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීම ආරම්භ කරන ලදී. මීට අමතරව, මාතර, නිට්ටඹුව සහ තින්නවෙලි යන ප්‍රදේශ වලද ‘හෙල බොජුන්’ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන තුනක ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

දිවයින පුරා සිටින කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් 35දෙනෙකු කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති කටයුතු සහ පෝෂ්‍යදායී ආහාර ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පිළිබඳව පුහුණු කරන ලදී. දිවයින පුරා කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති සංවිධාන තිස් අටක් ස්ථාපිත කරන ලදී. දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි කාන්තාවන් 820 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු පංති තිස් හයක් පවත්වන ලදී. මෙයින් කාන්තාවන් 154 දෙනෙකු අළුතෙන් ස්ථාපිත කරන ලද පෞද්ගලික ‘හෙල බොජුන්’ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන 16ක සේවයේ යෙදෙමින් සිටී.

තමාගේම ව්‍යාපාරයක් ඇරඹීම සඳහා අවශ්‍ය දැනුම ලබාදීමේ අරමුණින් මධ්‍යම පළාත් කර්මාන්ත සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය දායකත්වයෙන් ‘ඔබගේ ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරන්න’ යන තේමාව යටතේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන් 3ක් හෙල බොජුන් හළට සම්බන්ධව සිටින කාන්තා ව්‍යවසායකයන් 60දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදී. ‘සෞඛ්‍යයට හිතකර දේශීය ආහාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම’ යන තේමාව යටතේ ප්‍රදර්ශන 4ක් සහ සම්මන්ත්‍රණ 03 වෙනුවෙන් සහභාගීත්වය ලබා දෙන ලදී.

සමාජයේ ජනප්‍රිය නොවූ දේශීය ආහාර වට්ටෝරු කිහිපයක් හඳුන්වා දීම හා ජනප්‍රිය කරවීම සඳහා විඩියෝ වැඩසටහන් 8ක් පටිගත කර විකාශනය කරන ලදී.

13. තරුණ සමුපකාර සමිති පිහිටුවීම හරහා දිවයිනේ මී පැණි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථය වනුයේ මෙරට මී පැණි නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සහ තෝරාගත් තරුණ තරුණියන්ගේ ව්‍යවසායකත්වය හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අන්තර් පළාත් 6ක් (අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, අම්පාර, මොණරාගල, හම්බන්තොට, හසලක) සහ කැගල්ල, කුරුණෑගල යන දිස්ත්‍රික්ක තෝරා ගන්නා

ලදී. මී පැණි නිෂ්පාදන සමුපකාර සමිති 40ක් බිහි කළ අතර (තෝරා ගත් එකි දිස්ත්‍රික්කයකට 5ක් බැගින්) එක් එක් සාමාජිකයකු සඳහා නොමිලයේ මී මැසි ජනපදයක් බැගින් ලබා දී ඔවුන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය මගින් ලබා දෙන ලදී.

අඟුණකොළපැලැස්ස, අරලගංවිල, ගන්නොරුව සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයන්හි, වවුනියාව සහ වාරියපොළ කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයන්හි මෙන්ම බිබිල උද්‍යාන බෝග පුහුණු සහ සංවර්ධන ආයතනයේ සහ බිදුණුවැව මී මැසි සංවර්ධන ඒකකය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සපයා දෙන ලදී. සෑම මධ්‍යස්ථානයකම මී මැසි පෙට්ටි ස්ථාපිත කිරීමත් මී මැසි පාලනය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ සැපයීමත් සිදු කෙරිණි.

මී මැසි පෙට්ටි නිෂ්පාදකයන් 08 දෙනෙකු සහ මී මැසි පාලකයින් 16 දෙනෙකු ඉහත දිස්ත්‍රික්ක වලින් තෝරා ගන්නා ලදුව, බිදුණුවැව මී මැසි සංවර්ධන ඒකකයේදී පුහුණුව ලබා දී අවශ්‍ය උපකරණ මී මැසි පාලකයන් වෙත ලබා දෙන ලදී.

14. යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් තුලින් දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපළට ඉදිරිපත් කරන කෘෂිකාර්මික පරිභෝගික ද්‍රව්‍ය වල ගුණාත්මක හා ආරක්ෂිත බව තහවුරු කිරීම සඳහා යන්ත්‍රණයක් ඇතිකිරීමේ වැඩසටහන (GAP)

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් සහනය ලද වාණිජ මට්ටමේ ගොවිපොළවල් 400ක් සහ රජයේ ආදර්ශන ගොවිපොළවල් 22ක් සංවර්ධනය කරන ලදී. ගොවීන් සහ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සඳහා පුහුණු පන්ති 1031ක් පවත්වන ලදී. යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් පවත්වාගෙන යනු ලබන ගොවිපළවල් වල සාර්ථකත්වය පිළිබඳ ගොවීන් හට අත්දැක්ම් ලබා ගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 19ක් පවත්වන ලදී. මීට

අමතරව මාධ්‍ය වැඩසටහන් 12ක් පැවැත්වීම, ග්‍රන්ථ 12ක් සහ අත්පත්‍රිකා මුද්‍රණය සිදුකරන ලදී. වාණිජ මට්ටමේ යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුගමනය කරන ගොවිපොළවක් 1229ක තොරතුරු රැස්කර පරිගණක දත්ත ගබඩාවක් සකස් කරන ලදී. යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුගමනය කරනු ලබන ගොවි සමුපකාර 57ක් පිහිටුවන ලදී. අපනයන ගොවිපළවක් හා ඇසුරුම් මධ්‍යස්ථාන 1194ක් පරීක්ෂා කරන ලදී.

15. කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සහ කාබනික පොහොර භාවිතය සඳහා පෙළඹවීම.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථය වනුයේ කාබනික පොහොර භාවිතය වැඩි කිරීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඒකාබද්ධ ශාක පෝෂණ පද්ධති (IPNS) පිළිබඳ ආදර්ශන 1,311ක් අන්තර් පළාත් තුළ ස්ථාපිත කරන ලදී. (අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, හසලක, මොණරාගල, හම්බන්තොට සහ අනුරාධපුර) මෙම වසර තුළදී ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් 74ක් ගොවීන් 1356දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලද අතර ගොවීන් 642ක් ගේ සහභාගීත්වයෙන් ක්ෂේත්‍ර දින 23ක් සංවිධානය කරන ලදී.

16. නව කෘෂි තාක්ෂණය සඳහා ආදර්ශන ඒකක ස්ථාපිත කිරීම (DUNAT)

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථ වූයේ නවීන තාක්ෂණය සමග අඹ වගාව ස්ථාපිත කරන අයුරු පෙන්වුම් කිරීම සහ පොහොර මිශ්‍රිත ජලසම්පාදනය කප්පාදු කිරීම සහ යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමත් හරහා ඉහළ අස්වැන්නක් සහ ගුණාත්මක තත්ත්වයේ වගාවක් ලබා ගැනීමයි. ඉලක්කගත වසරේ අක්කර 7ක් වූ නමුදු කාලය ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් අක්. 3ක් පමණක් සංවර්ධනය කෙරිණි. එක් ගැඹුර ලීඳක් තනන ලද අතර, අඹ පැළ 856 මිලදී ගෙන ක්ෂේත්‍රයේ පිහිටුවන ලදී.

එම අඹ පැළ සඳහා අවශ්‍ය රසායනික පොහොරද මිලදී ගන්නා ලදී.

17. ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

දිවයින පුරා සියළු දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි ගම්මාන 14,784ක මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථය වූයේ, එක් ගම්මානයකින් කාන්තා ප්‍රතිලාභීන් 20ක් තෝරාගනිමින් 2016 වසර අවසානය වන විට තිරසාර ගෙවතු වගා 295,680ක් ස්ථාපිත කිරීමයි. නාගරික සහ ග්‍රාමීය ප්‍රතිලාභීන් හරහා මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන ආරම්භ කිරීමට දිරිදීමක් ලෙස කුඩා ප්‍රමාණයේ එළවළු බීජ පැකට්ටුවක් සහ පලතුරු පැළ 5ක් ප්‍රතිලාභීන් වෙත නොමිලයේ ලබා දෙන ලදී. මෙම වසර තුළදී පලතුරු පැළ 1,021,766ක් ප්‍රතිලාභීන් 245,951ක් වෙත බෙදා දෙන ලදී. ප්‍රතිලාභීන් 200,000 අතර බෙදාදීමට අවශ්‍ය බීජ පැකට්ටු ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාරදෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික දායකත්වය පළාත් හා මධ්‍යම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවල කෘෂි උපදේශක නිලධාරීන් විසින් ලබාදෙන ලදී. ගෙවතු වගා භූමි නිර්මාණය පිළිබඳ ටොටෝ ෂොප් මෘදුකාංග පුහුණුව කෘෂි උපදේශකවරුන් 55දෙනෙකු සඳහා ලබා දෙන ලදී. ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත කෘෂි පර්යේෂණ සහ නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් (ARPA) විසින් ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම වසර තුළදී ‘සිතමු’ කාන්තා ගොවි සමාජ 14,750ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා රූපවාහිනී වැඩසටහන් 60ක් විකාශනය කරන ලදී.

18. සෞඛ්‍යයට හිතකර ආහාර ප්‍රවර්ධනය

මෙම ව්‍යාපෘතියේ පරමාර්ථය වනුයේ සෞඛ්‍යයට හිතකර ආහාර සහ ආහාර පුරුදු පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීමය.

මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් ජනමාධ්‍ය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වසර තුළදී රූපවාහිනී වැඩසටහන් 3ක් හා කෙටි රූපවාහිනී පණිවිඩ විකාශනය කරන ලදී. සජීවී රේඩියෝ වැඩසටහන් 5ක් සහ කෙටි ගුවන් විදුලි පණිවිඩ ගුවන් ගත කරන ලදී. මහජනතාව අතර බෙදාහැරීම සඳහා පොස්ටර, බැනර්, අත් පත්‍රිකා ඇතුළු මුද්‍රිත ප්‍රකාශන සකස් කරන ලදී.

අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්ති කටයුතු

ප්‍රධාන ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක වන අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශ 06 මධ්‍යම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය යටතේ පවතින අතර අම්පාර, අනුරාධපුර, හම්බන්තොට, මොණරාගල, පොළොන්නරුව සහ මහනුවර යන දිස්ත්‍රික්කවල කොටස් අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශ ලෙස සලකුණු කර ඇත. මෙම ප්‍රදේශවල සේවයේ නියුක්ත ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ගොවි ප්‍රජාවගේ කෘෂිකාර්මික දැනුම ඉහළ නැංවීම, ජාතික ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම පිණිස ඔවුන්ගේ හැකියාවන් සහ ආකල්ප ඔප්නැංවීම සහ ගොවීන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවීම තුළින් ජීවන තත්ත්වය නහා සිටුවීම යනාදිය කෙරෙහි සිය සේවය ලබා දේ.

2015/2016 මහ කන්නයේදී සහ 2016 යල කන්නයේදී අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශවල වී වගා කරන ලද සමස්ත වපසරිය පිළිවෙළින් හෙ. 176,580ක් සහ හෙ. 129,029ක් විය. ජලාශ වලින් සම්පාදනය කෙරෙන ජලය හිඟවීම හේතුවෙන් කන්න දෙකේදීම වගා කරන වපසරිය අඩු විය. මෙම වසරේදී වගා කරන ලද වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වපසරිය ඉහළ නැංවීම සඳහා විශේෂ අවධානය යොමු කරන ලදී. ප්‍රධාන වශයෙන්ම අන්තර් පළාත් 6 තුල බඩඉරිඟු, මුං ඇට, රටකපු, තල, කවිපි,

සෝයා, මිරිස්, කුරක්කන්, උඳු, ලොකු
එණි සහ රතු එණි වගා කරන ලදී.

එක් එක් අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශවල
සුවිශේෂිත තොරතුරු සහ කාර්යයන්
පිළිබඳව පහතින් දක්වා ඇත.

අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශය - හම්බන්තොට

හම්බන්තොට අන්තර් පළාත් බල
ප්‍රදේශයේ වගා කරන ප්‍රධාන බෝගය වී
වන අතර මහා වාරි ජල සම්පාදනය
යටතේ හෙ. 15,000ක් පමණ වපසරියක්ද
සුළු වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ
හෙ. 1,100ක පමණ වපසරියක් ද
වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්වය යටතේ හෙ. 50ක
පමණද වී වගා කෙරේ. උස්බිම් ප්‍රදේශවල
හෙ. 39,546ක පමණ වපසරියක ප්‍රධාන
වශයෙන්ම පහතරට එළවළු සහ කෙසෙල්
සහ පැපොල් වැනි පලතුරු වගා කෙරේ.
ලුණුගම්වෙහෙර, ලියන්ගස්තොට
(රිදියගම ජලාශය) සහ සමනල වැව යන
ප්‍රධාන ජල යෝජනා ක්‍රම මගින් වගා
කටයුතු සඳහා ජලය සම්පාදනය කෙරෙන
අතර මෙමගින් ප්‍රධාන කන්න දෙක වන
යල සහ මහ කන්න දෙකත් යල කන්නයට
පසුව තෙවන කන්නයේත් වගා කටයුතු
සිදු කෙරේ. ව්‍යාප්ති කටයුතු දිස්ත්‍රික්ක
දෙකකත් (හම්බන්තොට සහ රත්නපුර)
සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ
06කත් (අම්බලන්තොට, හම්බන්තොට,
තිස්සමහාරාම, ලුණුගම්වෙහෙර, සූරියවැව
සහ බලංගොඩ) සහ ගොවිජන සේවා
මධ්‍යස්ථාන 07කත් (අම්බලන්තොට,
ලූනම, බඳගිරිය, වීරවිල, යෝධකණ්ඩිය,
බෙරලිහෙල, කල්තොට සහ මයුරාපුර) සිදු
කරන ලදී.

වලව, කිරිදිඹය සහ වීරවිල සහකාර
අධ්‍යක්ෂ කලාප සහ වීරවිල දිස්ත්‍රික් පුහුණු
මධ්‍යස්ථානය හම්බන්තොට අන්තර්
පළාත් බල ප්‍රදේශ යටතේ පමණි. මෙම
ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය වී අස්වැන්න
7.5ක් ටො./හෙ. පමණ වේ. එළවළු සහ

පලතුරු වගාවන්ගෙන්ද විශාල
දායකත්වයක් දිස්ත්‍රික්කයේ නිෂ්පාදනය
කෙරෙහි ලැබෙන අතර විශේෂයෙන්ම,
කෙසෙල් වගා කිරීමේ ප්‍රවණතාව ඉහළ
යමින් පවතී.

ප්‍රගතිය

2015/16 මහ

2015/16 මහ කන්නයේදී ඉලක්කගත වී
වගා වපසරිය හෙ. 16,100 විය. මහා
වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 14,852ක්ද සුළු
වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 1473ක්ද
වර්ෂාපෝෂිත වගාව යටතේ හෙ. 45ක්ද වූ
අතර මෙම ඉලක්ක වලින් මහා වාරිමාර්ග
සහ සුළු වාරිමාර්ගයටත් පිළිවෙළින් හෙ.
15,442ක් සහ හෙ. 1320ක්ද
වර්ෂාපෝෂිතව හෙ.21ක්ද වගා කරන ලදී.
ජල සම්පාදන ක්‍රම තුනම යටතේ වගා
කරන ලද සමස්ථ වපසරිය හෙ. 16,783ක්
විය. මහා වාරිමාර්ග, සුළු වාරිමාර්ග සහ
වර්ෂාපෝෂිත ක්‍රමය යටතේ ලබා ගත් වී
අස්වනු සාමාන්‍යය පිළිවෙළින් 7.2ක් ටො./
හෙ., 6.9ක් ටො./ හෙ. සහ 6.7ක් ටො./
හෙ. වූ අතර මෙම අස්වනු සාමාන්‍යය
ජාතික සාමාන්‍යය වන 4.2ක් ටො./හෙ. ද
විය.

2015/16 මහ කන්නයේදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර
බෝග වගාවේ ඉලක්කගත වපසරිය හෙ.
1568ක් වූ අතර ඊට මිරිස් හෙ. 107ක්,
බඩඉරිඟු හෙ. 79ක්, රටකපු හෙ. 108ක්,
කුරක්කන් හෙ.134, කවිපි හෙ. 90, තල
හෙ. 325 හා මුං හෙ. 725ක් අයත් විය.
මෙම කන්නයේදී මිරිස් හෙ. 158ක්,
බඩඉරිඟු හෙ. 107ක්, රටකපු හෙ. 84ක්,
කුරක්කන් හෙ. 93ක්, කවිපි හෙ. 79ක්,
තල හෙ. 77ක් සහ මුං හෙ. 932ක් උස්
බිම්වල වගා කරන ලදී.

යල 2016

යල කන්නයේදී මහා, සුළු සහ
වර්ෂාපෝෂිත වාරි ජල සම්පාදන ක්‍රම
යටතේ ඉලක්ක කෙරුණු වපසරියන්

පිළිවෙළින් හෙ. 14,446ක්, හෙ. 1,366ක් සහ හෙ. 69ක් විය. මේ අනුව ඉලක්කගත සමස්ථ වපසරිය හෙ. 15,881ක් වූ අතර 2016 යල කන්නයේ වී වගා වපසරිය හෙ. 15,043ක් විය. මෙයට මහා වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 14,704ක්, සුළු වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 324ක් සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 15ක් අයත් විය. ඇතැම් කුඹුරු ඉඩම්වල කෙසෙල් වගා කිරීම හේතුවෙන් අපේක්ෂිත වපසරියන් සාක්ෂාත් කරගත නොහැකි විය.

මෙම කන්නයේදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගාවේ ඉලක්කගත සමස්ථ වපසරිය හෙ. 351ක් වූ අතර ඊට මිරිස් හෙ. 53ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 21ක්, රටකපු හෙ. 33ක්, කුරක්කන් හෙ. 75ක්, කවිපි හෙ. 68ක්, තල හෙ. 66ක් සහ මුං හෙ. 35ක් ඇතුළත් විය. මිරිස් හෙ.95ක්ද බඩඉරිඟු හෙ. 151ක්ද, රටකපු හෙ. 32ක්ද, කුරක්කන් හෙ. 7ක්ද, කවිපි හෙ. 41ක්ද, තල හෙ. 8ක් සහ මුං හෙ. 6,306ක්ද වගා කරන ලදී.

යල කන්නයේදී සහ යල කන්නයෙන් පසු මැද කන්නයේදී මුං වගා කිරීම හේතුවෙන් ඉලක්කගත මුං වගා වපසරිය ඉක්ම විය.

2016 වසරේ විශේෂ වැඩසටහන් කිහිපයක් මෙම ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය. එනම්, වී වගාවේදී කාබනික පොහොර ප්‍රවර්ධනය වැඩසටහන, සහල් නිෂ්පාදන වැඩසටහන, තුන්වන කන්නයේ මුං වගා වැඩසටහන, අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා වැඩසටහන, එළවළු වගා වැඩසටහන සහ පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන යන වැඩසටහන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ ප්‍රතිපාදන යටතේ ක්‍රියාත්මක විය.

විශේෂ ව්‍යාපෘති

සහල් නිෂ්පාදන වැඩසටහන

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පස් සාම්පල 72ක් පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ලදී. ඉහළ අස්වැන්නක් ලබාදෙන ආදර්ශන 46ක්, පුහුණු පංති 31ක් සහ ක්ෂේත්‍ර දින 31ක් පවත්වන ලදී. කමත් අතුරන (ටාපෝලින්) 36 ක් සහ පොලිසැක් මළු 13,421ක්, 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ, ගොවීන් වෙත බෙදා දෙන ලදී. මෙම ආදර්ශන තුළ අස්වැන්නේ සාමාන්‍යය 7.12ක් හෙ/මෙ.ටො. විය.

කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන වැඩසටහන

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ආදර්ශන 300ක් හා පුහුණු පංති 31ක් පවත්වන ලදී. මෙම ආදර්ශන තුළ සාමාන්‍ය අස්වැන්න 7.5 හෙ./මෙ.ටො. කි.

මිරිස් වගා වැඩසටහන

50% ගොවි දායකත්වය යටතේ ගුණාත්මක තත්ත්වයේ මිරිස් බීජ කි.ග්‍රෑ. 24.3ක් ගොවීන් වෙත ලබා දෙන ලදී. කෘෂි ළිං 22ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ අක්. 1/2 විසිරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති 44ක් ද අක්කර 1/4 විසිරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති 14ක් ද ජල පොම්ප 52ක් බෙදා හරින ලදී. මිරිස් ගම්මාන 2ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. ගොවීන්ගේ 50%ක් අයකරමින්, මිරිස් ඇඹරුම් යන්ත්‍ර, සීලර් යන්ත්‍ර සහ තවාන් බන්දේසි 1,013ක් ද බෙදා හරින ලදී. ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා පුහුණු පංති 86ක් ක්ෂේත්‍ර දින 31ක් පවත්වන ලදී.

තුන්වන කන්නයේ මුං වගා වැඩසටහන

2016 යල කන්නයේදී, 50% ගොවි දායකත්වය යටතේ උසස් තත්ත්වයේ බීජ කි.ග්‍රෑ. 109,167ක් ගොවීන් අතර බෙදා හරින ලදී. මෙම කන්නය තුළදී පුහුණු පංති 45ක් හා ක්ෂේත්‍ර දින 20ක් පවත්වන

ලදී. තුන්වන කන්නයේ වගා වපසරිය හෙ. 6,300ක් වූ අතර මු. අස්වැන්නේ සාමාන්‍ය 0.9ක් හෙ./මෙ.ටො. විය.

බඩඉරිඟු වගා වැඩසටහන

වී වගා බිම් ආශ්‍රිතව බඩඉරිඟු වගාකිරීම ගොවීන් අතර ප්‍රචලිත කිරීමේ අරමුණෙන් හොඳ තත්ත්වයේ බීජ ගොවීන් වෙත බෙදා දෙන ලදී. 50% ගොවී දායකත්වය යටතේ මෙම බීජ ලබාදුන් අතර බෙදා හරින ලද බීජ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 1650ක් විය. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පුහුණු පංති 61ක් සහ ක්ෂේත්‍ර දින 12ක් පවත්වන ලදී.

කුරක්කන් වගා වැඩසටහන

50% ගොවී දායකත්වය යටතේ හොඳ තත්ත්වයේ බීජ කි.ග්‍රෑ. 600ක් ගොවීන් වෙත බෙදාහරින ලද අතර, පුහුණු පංති 10ක් පවත්වන ලදී.

රටකපු වගා වැඩසටහන

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 50% ගොවී දායකත්වය යටතේ ගොවීන්ට විසුරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති ලබා දෙන ලදී. ගොවීන් වෙත සපයන ලද බීජ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 1989ක් වූ අතර අක්කර ½ විසුරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති දෙකක් අක්කර ¼ විසුරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති එකක් ලෙස විසුරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති 3ක් ගොවීන් වෙත ලබාදෙන ලදී. ගොවීන් සඳහා පුහුණු පංති 28ක් පවත්වන ලදී.

ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

පුහුණු වැඩසටහන් අටක් පවත්වන ලදී. සාමාජිකයන් 989 දෙනෙකුගෙන් යුත් කාන්තා ගොවී සමාජ 49ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. වියදමෙන් 50%ක ගොවී දායකත්වය යටතේ ජල පොම්ප 4ක් ලබාදෙන ලදී.

පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන

නොම්ලයේ පැළ 30,205ක් ලබාදෙන ලද අතර, පලතුරු ගම්මාන 20ක් ස්ථාපිත

කරන ලදී. නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් 4ක් පවත්වන ලද අතර ඊට ගොවීන් 158දෙනෙකු සහභාගී වූහ.

අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශය - මහනුවර

මහනුවර නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (අන්තර් පළාත්) ප්‍රදේශයට ඇතුළත් වන්නේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් මිණිපේ, විල්ගමුව, මහියංගනය, රිදිමාලියද්ද සහ කන්දේකැටිය යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයන්ය. මිණිපේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ මඩ ඉඩම් සඳහා ජල සම්පාදනය කෙරෙනුයේ මිණිපේ අමුණ මගිනි. මහියංගනය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මඩ ඉඩම් සඳහා ජල සම්පාදනය කෙරෙනුයේ සොරබොර, දම්ඔරාව සහ මාපාකඩවැව ජලාශ මගිනි. රිදිමාලියද්ද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පිහිටි මඩ ඉඩම් සඳහා නාගදීප ජලාශය මගින්ද කන්දේකැටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පිහිටි මඩ ඉඩම් සඳහා බදුලු ඔය සහ බත්මැඩිල්ල අමුණ මගින්ද ජල සම්පාදනය කෙරේ. මහ කන්නය තුළ මඩ ඉඩම්වල වගා කෙරෙන ප්‍රධාන බෝගය වී වන අතර ගොඩ ඉඩම්වල මෙන්ම හොඳින් ජල සම්පාදනය කෙරෙන මඩ ඉඩම්වල සුළු පරිමාණයෙන් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කෙරේ.

ප්‍රගතිය

2015/16 මහ කන්නය

වී

2015/16 මහ කන්නය තුළ වී වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 13,974ක් විය. මෙතුළ ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 11,917ක් සහ වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්ව යටතේ හෙ. 2,057ක් වශයෙන් වගා ඉලක්ක ඇතුළත් විය. කන්නය තුළ වී වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 13,827කි. එයට ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 11,784ක්

සහ වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්ව යටතේ හෙ. 2,043ක් ද ඇතුළත් විය. මහ කන්නයේ පසු භාගය තුළ හොඳින් ජල සම්පාදිත මඩබිම්වල ගොවීන් රැසක් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කිරීම නිසා මෙලෙස ප්‍රගතිය අඩුවිය. 2015/16 මහ කන්නය තුළ මහා වාරිමාර්ග යටතේ වී වගාවෙන් ලද සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙ. 1කට මෙ.ටො. 5.1ක් විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

2015/16 මහ කන්නය තුළ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 640ක් වූ අතර එයින් වගා කිරීමට හැකිවූයේ හෙ. 583ක් පමණි. හෙ. 400ක් බඩඉරිඟු වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ අතර හෙ. 420ක එම බෝගය වගා කෙරිණි. එමෙන්ම හෙ. 26ක මුං වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ අතර හෙ. 21ක එම බෝගය වගා කෙරිණි. කුරක්කන් වගා ඉලක්කය හෙ. 46ක් වුවද හෙ. 49ක එම බෝගය වගා කිරීමට හැකිවිය.

විශේෂ වැඩසටහන්

වී නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ යාය 02 තාක්ෂණික පිළිවෙත් මාලාව ගොවීන් 885දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් හෙ. 639ක් ආවරණය කරමින් යාය 54ක ක්‍රියාවට නැංවිණි. මෙම වැඩසටහනෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ කෘෂි රසායන භාවිතය අඩු කිරීමයි. මෙම අරමුණ ජය ගැනීම සඳහා බිම් සැකසීමේදී ගැඹුරට සි සැම, කාබනික පොහොර යෙදීම, යාන්ත්‍රීකරණය, පැළ සිටුවීම සඳහා පැරණි ක්‍රමය යොදා ගැනීම, කාර්යක්ෂම ජල කළමනාකරණ ක්‍රමයක් භාවිතා කිරීම සහ බෝග විවිධාංගීකරණය අනුගමනය කෙරිණි. මෙම වැඩසටහන යටතේ, සෘජුව වී වැපිරීමෙන් ලද සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙ. 1කට මෙ.ටො. 6.4ක් විය. පැරණි ක්‍රමය මගින් පැළ සිටුවීම තුළින් හෙ. 1කට මෙ.ටො. 6.7ක්ද යාන්ත්‍රික ක්‍රමයට පැළ

සිටුවීම මගින් හෙ. 1කට මෙ.ටො. 6.2කද සාමාන්‍ය අස්වැන්න ලැබිණි.

බිත්තර වී නිෂ්පාදන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරනු ලද අතර ඉලක්ක කළ සහතික කරන ලද බිත්තර වී වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 66කි. හෙ. 94ක වගා ඉලක්කයක් ළඟාකරගත් අතර එම වැඩසටහන සඳහා ගොවීන් 1,309ක් සහභාගි වූහ.

අවාරයේ ලොකු ඵෑණු වගා කිරීමේ වැඩසටහන හෙ. 10ක ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

2016 යල

වී

2016 යල කන්නයේ වී වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 8,221ක් වූ අතර හෙ. 9,501ක වී බෝගය වගා කෙරිණි. ඉලක්කය ඉක්මවා ප්‍රගතියක් ලැබීමට හැකිවූයේ කන්නය මුල ලද වර්ෂාපතනයයි. මෙම කන්නයේ සාමාන්‍ය අස්වැන්න හෙ. 1කට මෙ.ටො. 4.8ක් විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

2016 යල කන්නයේදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 3518කි. එයින් ජල සම්පාදිත කුඹුරු ඉඩම් හෙ. 2,267ක් වගා කිරීමට සමත් විය. මෙවන් අඩු ප්‍රගතියකට හේතු වූයේ කන්නය මුල ලද වර්ෂාපතනයයි. කන්නය මුල ලද වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් නාගදීප ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රම වගා රැස්වීමේදී බිම් ප්‍රමාණයෙන් 50%කට ජලය සැපයීමට ගත් මූලික තීරණය වෙනස් කර මුළු බිම් ප්‍රමාණයටම ජලය සපයන ලදී. බඩඉරිඟු වගා බිම් ඉලක්කය හෙ. 2,505ක් වූ අතර එයින් හෙ. 1862ක් වගා කිරීමට සමත් විය. සෝයා වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 100ක් වූ අතර නිසි වේලාවට වැසි නොලැබීම සහ බීජ ප්‍රමාණවත් නොවීම

හේතුවෙන් සෝයා වගා බිම් ප්‍රමාණය අඩුවිය. මෙම කන්නයේ, මුං වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 635ක් වූ අතර එයින් හෙ. 206ක ප්‍රගතියක් අත්කර ගැනිණි. මුං වගා බිම් ප්‍රමාණය අඩුවීමට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ 2015 අයවැය මගින් බදු අඩු කිරීම හේතුවෙන් පැවති අඩු වෙළඳපළ මිල මත මුං වගා බිම් ප්‍රමාණය අඩුවීමයි.

විශේෂ වැඩසටහන්

- බිත්තර වී නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ ඉලක්ක කළ සහතික කරන ලද බිත්තර වී වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 100ක් වූ අතර හෙ. 116ක වගා කටයුතු සිදු කෙරිණි. ස්වයං බිත්තර වී නිෂ්පාදන වැඩසටහන ගොවීන් 735දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් සිදු කෙරිණි.
- සහතික කළ රටකපු බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන හෙ.6ක ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- සහතික කළ සෝයා බෝංචි නිෂ්පාදන වැඩසටහන හෙ.5ක ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- පලතුරු ගම්මාන 24ක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
- 3වන කන්නයේදී හෙ. 22ක මුං වගා කරන ලදී.

අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශය - අම්පාර

අම්පාර නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (අන්තර් පළාත්) කාර්යාල උහන, දමන, අඩ්ඩාලව්වේන සහ සමන්තුරේ යන කෘෂි පරිපාලන කොට්ඨාස 4කින් සමන්විත වේ. මෙම කොට්ඨාස 4ට ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 25ක්, කෘෂිකර්ම උපදේශක කොට්ඨාස 85ක්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 16ක් සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 430ක් ඇතුළත් වේ.

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රධාන ජල සම්පාදන මූලාශ්‍රය ඉභිනියාගල සේනානායක සමුද්‍රයයි. එහි ධාරිතාව අක්කර අඩි 770,000ක් වන අතර එමගින් ගල්ඔය වම් ඉවුරේ කුඩා වැව් 10ක් සහ දකුණු ඉවුරේ ජනපද සඳහා ජලය සපයයි. එයට අමතරව, අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ වී වගාව සඳහා විශාල වශයෙන් සහායක් වන වෙනත් කුඩා වැව් 13ක්ද තිබේ.

ප්‍රගතිය

2015/16 මහ කන්නය

වී

2015/16 මහ කන්නය තුළ වී වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 68,225ක් වන අතර එයට ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 54,250ක්ද සුළු වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 4,400ක්ද වර්ෂාපෝෂිත ක්‍රමය යටතේ හෙ. 9575ක්ද ඇතුළත් විය. මෙම ඉලක්කය අතුරින් ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 54,953කද සුළු වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 4,455කද වගා කටයුතු කිරීමට හැකිවිය. වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්වය යටතේ හෙ. 10,206ක් වගා කරන ලදී. ජල සම්පාදන ක්‍රම 3ම යටතේ වගා කරන ලද මුළු බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 69,614කි. මේ අනුව, ඉලක්කයට වඩා වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය වැඩි විය. වගාබිම් ප්‍රමාණය ඉහළ යෑමට හේතුවූයේ වී වගාව කෙරෙහි ගොවීන් උනන්දුවීම හේතුවෙන් උක් ඉඩම් වී වගාව සඳහා යොදා ගැනීමයි. ප්‍රධාන හා සුළු වාරිමාර්ග යටතේ මෙන්ම වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ ලබාගත් සාමාන්‍ය වී අස්වැන්න පිළිවෙළින් හෙ. 1කට මෙ.ටො. 6.5ක්, 4.5ක් සහ 3.5ක් විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

2015/16 මහ කන්නය තුළ ඉලක්ක කළ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 5,213කි. එයට මිරිස් හෙ.350ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 3819ක්, රටකපු හෙ. 750ක්,

කවිපි හෙ. 150ක් සහ මු. හෙ. 144ක් ඇතුළත් විය. සැබැවින්ම වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගාව සිදුවූයේ හෙ. 311ක මිරිස්, හෙ. 3114ක බඩඉරිඟු, හෙ. 464ක රටකපු හෙ. 95ක කවිපි සහ හෙ. 120ක මු. වශයෙනි. මේ හේතුවෙන් කන්නය තුළ මුළු වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 1404ක් බවට පත්විය. වගා ඉල්කක ජය ගැනීමට නොහැකි වූයේ ජල හිඟය සහ ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ හිඟයයි.

2016 යල කන්නය

වී

මහා වාරි සහ සුළු වාරිමාර්ග යටතේ වී වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණයන් පිළිවෙළින් හෙ. 52,650ක් සහ හෙ. 2741ක් විය. ඒ අනුව සමස්ත වගා බිම් ඉලක්කය හෙ. 55,391ක් විය. 2016 යල කන්නය තුළ හෙ. 55,320ක වී වගා කරන ලදී. එයට මහා වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 52,823ක් හා සුළු වාරිමාර්ග හෙ. 2497ක් ඇතුළත් විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

කන්නය තුළ වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 712ක් වූ අතර එයට මිරිස් හෙ. 158ක්ද බඩඉරිඟු හෙ. 103ක්ද රටකපු හෙ. 245ක්ද කවිපි හෙ. 101ක්ද මු. හෙ. 105ක්ද ඇතුළත් විය. හෙ. 156ක මිරිස්ද හෙ. 192ක බඩඉරිඟුද හෙ. 244ක රටකපුද හෙ. 333ක කවිපිද හෙ. 413ක මු. ද වගා කරන ලදී. කන්නය තුළ හෙ. 1338ක වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කරන ලද අතර වගා බිම් ප්‍රමාණය ඉලක්කයට වඩා වැඩිවිය. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගාබිම් ප්‍රමාණය වැඩිකරලීම සඳහා ගොවීන් දිරිමත් කිරීමට උපකාරී විය.

වසර තුළ මෙම ප්‍රදේශයේ පලතුරු ගම්මාන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලද

අතර ස්ථාපිත කරන ලද පලතුරු ගම්මාන සංඛ්‍යාව වගා අංක 3.1.2හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.2: අම්පාර අන්තර්පළාත් ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කරන ලද පලතුරු ගම්මාන සංඛ්‍යාව

පලතුරු බෝග	ගම්මාන සංඛ්‍යාව
දෙළුම්	4
දොඩම්	22
අඹ	14
කෙසෙල්	3
අනෝදා	3
එකතුව	46

අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශය - මොණරාගල

මොණරාගල අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයට සියඹලාණ්ඩුව, ඔක්කම්පිටිය, ඇතිමලේ සහ තෙලුල්ල ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන කොට්ඨාස ඇතුළත් වේ. මොණරාගල අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයට අයත් ප්‍රධාන වාරිමාර්ග ක්‍රම වනුයේ මුතුකණ්ඩිය, ඇතිමලේ, කොටියාගල, සද්ධාතිස්ස, හඳපානාගල යන වැව් සහ කුඹුක්කන් ඔය අමුණයි. මෙහි වගා කරන ප්‍රධාන බෝගය වී වන අතර දෙවැනි ස්ථානයට පත් වන්නේ බඩඉරිඟුය. ප්‍රධාන හා සුළු වාරිමාර්ග යටතේ ද වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදනය යටතේද වී වගා කළ මුළු බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 6290කි. අවාරයේ ලොකු එෂු වගා වැඩසටහන, අතරමැදි කන්න මු. වගා වැඩසටහන, කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන වැඩසටහන, යුරෝපීය සංගමය සමග සිදුකරන මොණරාගල දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන වැඩසටහන සහ කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ අරමුදල් යටතේ සිදුකරන වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදන වැඩසටහන මොණරාගල අන්තර් පළාත් කාර්යාලයේ ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය

විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන විශේෂ කාර්යයන් වේ.

ප්‍රගතිය

2015/16 මහ කන්නය

වී

2015/16 මහ කන්නය තුළ වී වගා කිරීමට ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 12,787ක් වූ අතර එයට ප්‍රධාන වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 2821ක්ද සුළු වාරිමාර්ග යටතේ හෙ. 22312ක්ද වර්ෂාපෝෂිත ක්‍රමය යටතේ හෙ. 7735ක්ද ඇතුළත් විය. කන්නය තුළ ප්‍රධාන හා සුළු වාරිමාර්ග යටතේ වූ වගා ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනිණි. වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්ව යටතේ වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 7,838ක් වූ අතර යහපත් කාලගුණික තත්ත්වයක් හේතුවෙන් ඉලක්ක ඉක්මවා ලීමට සමත් විය. සියලුම ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ වගා කළ මුළු බිම් ප්‍රමාණය හෙ. 12,890ක් විය. එම වගාබිම් ප්‍රමාණයෙන් මෙ.ටො. 51,024ක අස්වැන්නක් ලබා ගැනිණි. ප්‍රධාන හා සුළු වාරිමාර්ග සහ වර්ෂාපෝෂිත ක්‍රමය යටතේ ලබාගත් සාමාන්‍ය වී අස්වැන්න පිළිවෙළින් හෙ. 1කට මො.ටො. 5.4, මො.ටො. 4.8ක් සහ මෙ.ටො. 3.2ක් විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

කන්නය තුළ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කළ බිම් ප්‍රමාණයන් පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 3.1.3හි දැක්වේ

වගු අංක 3.1.3: මොණරාගල අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශයේ 2015/16 මහ කන්නය තුළ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණයන්

බෝගය	ඉලක්ක වගා බිම් ප්‍රමාණය (හෙ.)	ප්‍රගතිය (හෙ.)
මිරිස්	168	102
බඩඉරිඟු	9296	9960
රටකපු	490	649

බෝගය	ඉලක්ක වගා බිම් ප්‍රමාණය (හෙ.)	ප්‍රගතිය (හෙ.)
කුරක්කන්	50	59
කවපි	100	92.5
රතු එළු	15	9.8
තල	20	20
මුං	93	32
උඳු	294	98

එළවළු

2015/16 මහ කන්නය තුළ මොණරාගල අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශයේ එළවළු වගා කළ බිම් ප්‍රමාණයන් සහ එළවළු නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය වගු අංක 3.1.4හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.4: 2015/16 මහ කන්නය තුළ මොණරාගල අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයේ එළවළු වගාබිම් ප්‍රමාණයන් සහ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන්

බෝගය	ඉලක්ක (හෙ.)	ප්‍රගතිය (හෙ.)
වට්ටක්කා	113	129.5
වම්බටු	62.7	56
තක්කාලි	35.2	40
බණ්ඩක්කා	80.6	74
පිපිඤ්ඤා	47.8	35
කරවිල	25.2	17.7
අළු පුහුල්	19	26
මැ කරල්	60	44
වැටකොළ	25.8	18
මාළු මිරිස්	10.2	14.3
කැකිරි	16.2	11

පළිබෝධ හා රෝග හේතුවෙන් සහ ඉහළ ගුණත්මයේ බීජ හිඟවීම හේතුවෙන් වගාබිම් ප්‍රමාණය අඩුවිය.

පලතුරු

පලතුරු වගා වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය වගු අංක 3.1.5 හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.5: 2015/16 මහ කන්නයේදී මොරණාගල අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශයේ පලතුරු වගා කරන ලද වපසරිය සහ නිෂ්පාදනය

බෝගය	ඉලක්කය (හෙ.)		ප්‍රගතිය (හෙ.)	
	වාණිජ	ගෘහස්ථ	වාණිජ	ගෘහස්ථ
කෙසෙල්	66	33	93.5	28.5
පැපොල්	23	03	40.5	7.5
දොඩම්	7.5	02	09	1.1
දෙහි	-	07	05	02
අඹ	34	08	33.7	6.5
පැණි කොමඩු	22	-	64	02
පේර	02	-	02	0.1

2016 යල

වී

2016 යල කන්නයේ ඉලක්කගත වී වගා වපසරිය හෙ. 2406 වූ අතර ඊට මහා වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 1090 සහ සුළු වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 1,316ක් අයත් විය. හෙ. 1091ක් හා හෙ. 953ක් පිළිවෙළින් මහා වාරි සහ සුළු වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ වගා කරන ලදී. මහා වාරි සහ සුළු වාරි ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ වගා කරන ලද සමස්ථ වපසරිය හෙ. 2044ක් වූ අතර මෙමගින් ලබාගත් නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 10,466ක් විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

මෙම කන්නය තුළදී වගා කරන ලද වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා වපසරිය වගු අංක 3.1.6හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.6.1: 2015/16 යල කන්නයේදී මොරණාගල අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයේ වගා කරන ලද වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා වපසරිය වගු අංක 3.1.6හි දැක්වේ.

බෝගය	ඉලක්කගත වපසරිය (හෙ.)	ප්‍රගතිය (හෙ.)
මිරිස්	25	24
බඩඉරිඟු	13	37
රටකපු	140	100
සෝයාබෝංචි	9.4	11
කවපි	215	138
රතු එළු	15	9.8
තල	52	57
මුං	200	257
උඳු	8	13

එළවළු

වගු අංක 3.1.7: 2016 යල කන්නයේදී මොණරාගල අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයේ වගා කරන ලද එළවළු වගා වපසරිය

බෝගය	ඉලක්කය (හෙ.)	ප්‍රගතිය (හෙ.)
වට්ටක්කා	54	53
වම්බු	39	38
තක්කාලි	16	6
බණ්ඩක්කා	51	42
පිපිඤ්ඤා	8	19
කරවිල	10	-
අළු පුහුල්	15	926
මෑ	60	22,544
වැටකොළ	9	05
මාළු මිරිස්	18	8
කැකිරි		3

පලතුරු

පලතුරු වගා වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය වගු අංක 3.1.8හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.8: 2016 යල කන්නයේදී මොණරාගල අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයේ වගාකරන ලද පලතුරු වගා වපසරිය සහ නිෂ්පාදනය

බෝගය	ඉලක්කය (හෙ.)		ප්‍රගතිය (හෙ.)	
	වාණිජ	ගෘහාස්ථ	වාණිජ	ගෘහාස්ථ
කෙසෙල්	14	02	18	5.7
පැපොල්	07	0.3	11	2.6
දොඩම්	03	0.2	1.5	0.55
දෙහි	-		02	02
අඹ	03	0.2	04	01
පැණි කොමඩු	24	3.5	85	43.5
ජේර	01	-	0.4	0.1

අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශය - අනුරාධපුර

අනුරාධපුර අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශය මගින් අනුරාධපුර, කුරුණෑගල, මාතලේ සහ පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කවල මහා වාරි ජල සම්පාදන ක්‍රම 12ක් ආවරණය කරන අතර ඊට කෘෂිකර්ම උපදේශක බලප්‍රදේශ 48ක් වේ.

2015/16 මහ

2015/16 මහ කන්නයේ ඉලක්කගත වී වගා වපසරිය හෙ. 32,682ක් වන අතර ඊට මහා වාරි ජල සම්පාදන ක්‍රමය යටතේ හෙ. 24,277ක්, සුළු වාරි ජල සම්පාදන ක්‍රමය යටතේ හෙ. 5,622ක් සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදන ක්‍රමය යටතේ හෙ. 2,783ක් අයත් වේ. කෙසේ වුවද, හෙ. 23,269ක්, හෙ. 4,222ක් සහ හෙ. 2,806ක් පිළිවෙළින් මහා වාරි, සුළු වාරි සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ වගා කළ අතර ජල සම්පාදන ක්‍රම තුනම යටතේ සමස්ථ වපසරිය හෙ. 30,298ක් වගා කරන ලදී. මෙමගින් මෙ.ටො. 160,026ක නිෂ්පාදනයක් ලබා ගත් අතර පිළිවෙළින් මහා වාරි, සුළු වාරි සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ 5.5ක් මෙ.ටො./හෙ., 5.1ක් මො.ටො./හෙ. සහ 4.8ක් මො.ටො./හෙ. වූ වී අස්වනු සාමාන්‍යයක් සාක්ෂාත් කර ගන්නා ලදී.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

මුං, රටකපු, කුරක්කන්, තල, සෝයා බෝංචි අවාරයේ ලොකුඑණු වගා වැඩසටහන සහ අතරමැදි කන්නයේ මුං වගා වැඩසටහන අනුරාධපුර අන්තර් පළාත් කාර්යාලයේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් විසින් මෙහෙයවන විශේෂ කාර්යයන් වේ.

2015/16 මහ කන්නයේදී ඉලක්කගත වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා වපසරිය හෙ. 10,721ක් වූ අතර ඊට මිරිස් හෙ. 631ක්, ලොකුඑණු හෙ. 100ක්, කවිපි හෙ. 144ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 6884ක්, රටකපු

හෙ. 100ක් සහ සෝයා හෙ. 70ක් මුං හෙ.212 සහ උඳු හෙ. 2580 අයත් වේ. කෙසේ වුවද, මිරිස් හෙ. 321ක්, ලොකු එණු හෙ. 117ක්, කවිපි හෙ. 87ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 4391ක්, රටකපු හෙ. 109ක්, සෝයා හෙ. 21ක්, මුං හෙ. 117ක් සහ උඳු හෙ. 1323ක් වගා කරන ලදුව වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කරන ලද සමස්ථ වපසරිය හෙ. 6486ක් විය.

ඉහත සඳහන් කාර්යයන්ට අමතරව වසන්තීකරණය කරන ලද බීජ බල්බ කි.ග්‍රෑ. 18,670කින් කි.ග්‍රෑ. 900ක සත්‍ය බීජ අස්වැන්නක් ලබා ගන්නා ලදී. අවාරයේ ලොකු එණු වගාව හා අතරමැදි කන්නයේ මුං වගාව අනුරාධපුර අන්තර් පළාත් කාර්යාලයේ ව්‍යාපෘති අංශය මගින් සිදු කළ විශේෂ කාර්යයන් වේ.

පලතුරු වගාව

පැපොල්, කෙසෙල්, දොඩම්, අඹ සහ පැණි කොමඩු මෙම ප්‍රදේශයේ වගා කරන ප්‍රධාන පලතුරු බෝග වන අතර ඉලක්කගත අස්වැන්න පලතුරු හෙ. 91ක් වූ අතර, සාක්ෂාත් කරගන්නා ලද ප්‍රමාණ හෙ. 143 විය.

එළවළු වගාව

මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම වගා කරන එළවළු බෝගවල ඉලක්ක සහ ප්‍රගතිය පිළිබඳව වගු අංක 3.1.9හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.9: 2015/16 මහ කන්නයේදී අනුරාධපුර අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම වගා කරන එළවළු බෝගවල ඉලක්ක සහ ප්‍රගතිය

එළවළු බෝගය	2015/16 මහ	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
වට්ටක්කා	1041	834
වම්බටු	164	205
බණ්ඩක්කා	81	105
පිපිඤ්ඤා	56	65
කරවිල	40	73
වැටකොළ	45	61
පතෝල	79	50

2016 යල

වී

2016 යල කන්නයේදී ඉලක්කගත වී වගා වපසරිය හෙ. 20,212ක් වූ අතර එය මහා වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ සිදුවිය. මහා වාරිමාර්ග ජල සම්පාදනය යටතේ 16,128ක්, සුළු වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 1,043ක් අයත් විය. කෙසේ වුවද, මහා වාරි සහ සුළු වාරි ජල සම්පාදන යටතේ වගා කරන ලද මුළු වපසරිය හෙ. 17,171ක් විය. මෙමගින් ලබාගත් නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 94,023ක් වන අතර මහා වාරි, සුළු වාරි සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ ලබා ගන්නා ලද වී අස්වනු සාමාන්‍යයන් පිළිවෙළින් 5.5ක් මෙ.ටො./හෙ., 5.1ක් මෙ.ටො./හෙ. සහ 4.8ක් මෙ.ටො./හෙ. විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වැඩසටහන

2016 යල කන්නයේදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගාවන් සඳහා ඉලක්කගත වපසරිය හෙ. 6612ක් වූ අතර ඊට මිරිස් හෙ. 425ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 400ක්, රටකපු හෙ. 100ක්, සෝයා බෝංචි හෙ. 1600ක්, මුං හෙ. 400ක්, උඳු හෙ. 30ක්, කවිපි හෙ. 37ක්, කුරක්කන් හෙ. 20ක්, තල හෙ. 3000ක් සහ ලොකු එෂු හෙ. 600ක් අයත් විය. කෙසේ වුවද, මිරිස් හෙ. 210ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 794ක්, රටකපු හෙ. 30ක්, සෝයා බෝංචි හෙ. 1482ක්, කුරක්කන් හෙ. 1.8ක්, කවිපි හෙ. 36ක්, මුං හෙ. 80ක් උඳු හෙ. 46.1ක් සහ ලොකු එෂු හෙ. 158.1ක් වගා කරන ලදුව වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කරන ලද සමස්ථ වපසරිය හෙ. 5828.05ක් විය. තෙවන කන්නයේදී වගා කරන ලද මුං වපසරිය හෙ. 828ක් විය.

ඊට අමතරව, ලොකු එෂු සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ගොවීන් 78දෙනෙකුට වසන්තීකරණය කරන ලද බල්බ කි.ග්‍රෑ. 2,0028ක ලබාදෙන ලදී.

එමගින් බීජ කි.ග්‍රෑ. 1118ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

පලතුරු සහ එළවළු

ගොවීන් 43දෙනෙකු සමඟ එළවළු වගාවේ යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ ආදර්ශන 18ක් සිදු කළ අතර හෙ.15ක් ආවරණය කරමින් දිවුල් පිළිබඳ විශේෂ ආදර්ශනයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශ - පොළොන්නරුව

පොළොන්නරුව අන්තර් බල ප්‍රදේශයේ සමස්ථ වපසරිය හෙ. 333,000ක් වන අතර, එය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ (අන්තර් පළාත්) වපසරිය ලෙස හෙ. 196,000ක් ලෙසත් මහවැලි අධිකාරියේ වපසරිය ලෙස හෙ. 137,800ක් ලෙසත් බෙදා වෙන්කොට ඇත. පොළොන්නරුව අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශයට මැදිරිගිරිය, හිඟුරක්ගොඩ, ලංකාපුර, තමන්කඩුව සහ ඇලහැර යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ පහ අයත් වේ. මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන වාරිමාර්ග පද්ධති වනුයේ පරාක්‍රම සමුද්‍රය, කවිඩුල්ල, මින්නේරිය සහ ගිරිතලේ යන ජලාශ වන අතර සුළු වාරිමාර්ග පද්ධති බොහෝමයක්ද පවතී. මෙම අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයට ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 8ක් සහ කෘෂිකර්ම උපදේශක කලාප 35ක් අයත් වේ. පොළොන්නරුව අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශයේ වගා කළ හැකි වපසරිය හෙ. 34,840ක් වන අතර කෘෂිකර්මාන්තයේ යෙදී සිටින ගොවි පවුල් සංඛ්‍යාව 46,092කි. මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන බෝග වගාව වී වගාව වන අතර පූර්ව වසර 5 තුලදී රටකපු සහ බඩඉරිඟු වගාව සුවිශේෂී වශයෙන් වර්ධනය වී ඇත.

ප්‍රගතිය

2015/16 මහ

වී

2015/16 මහ කන්නයේදී ඉලක්කගත වී වගා වපසරිය හෙ. 34,421ක් වූ අතර ඊට මහා වාරි ජල සම්පාදන ක්‍රමය යටතේ හෙ. 26,160ක්ද සුළු වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 6252ක් සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 2009ක් අයත් වේ. කෙසේ වුවද, පිළිවෙළින් හෙ. 26,149ක්, හෙ. 6035ක් සහ හෙ. 1954ක් මහා වාරි, සුළු වාරි සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ වගා කරන ලදී. සියළුම ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ වගා කරන ලද සමස්ත වපසරිය හෙ. 34,138ක් විය. මෙම වගා කරන ලද වපසරියේ නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 199,856ක් වූ අතර මහා වාරි, සුළු වාරි සහ වර්ෂාපෝෂිත ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ ලබා ගත් වී අස්වනු සාමාන්‍යයෙන් පිළිවෙළින් 6ක් මෙ.ටො./හෙ., 5.5ක් මෙ.ටො./හෙ. සහ 5ක් මෙ.ටො./හෙ. විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

2015/16 මහ කන්නයේ ඉලක්කගත වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග නිෂ්පාදන වපසරිය හෙ. 710ක් වන අතර ඊට මිරිස් හෙ. 140ක්, කවිපි හෙ. 50ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 250ක්, රටකපු හෙ. 150ක්, මුං හෙ. 50ක්, කුරක්කන් හෙ. 50ක්, තල හෙ. 20ක්, අයත් වේ. කෙසේ වුවද, මිරිස් හෙ. 199ක්, කවිපි හෙ. 50ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 377ක්, රටකපු හෙ. 123ක්, මුං හෙ. 49ක්, කුරක්කන් හෙ. 33ක්, තල හෙ. 24ක්, වගා කරන ලදුව කන්නයේදී වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කරන ලද සමස්ත වපසරිය හෙ. 855ක් විය.

පලතුරු

පොළොන්නරුව අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශයේ කෙසෙල් වගාවේ ව්‍යාප්තියේ

අඛණ්ඩ වර්ධනයක් පවතී. මෙම වර්ෂයේදී අලුතින් වගා කරන ලද භූමි ප්‍රමාණ වන්නේ පලතුරු - කෙසෙල් හෙ. 93ක්, අඹ හෙ. 57ක් සහ පැපොල් හෙ. 90ක් වගා ලෙසටය. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ පලතුරු ගම්මාන 139ක් සඳහා ගොවීන් අතර පැළ බෙදා දෙන ලදී. කන්න දෙකේදීම පලතුරු මැස්සා පාලනය කිරීම පිළිබඳ පුහුණු පංති 103ක් සිදු කරන ලදී.

එළවළු

බොහොමයක් පහතරට එළවළු බෝග මෙම කලාපයේ වගා කෙරෙන අතර මෙම වසර තුලද මාළුමිරිස් හෙ. 30ක්, තක්කාලි හෙ. 17ක්, බණ්ඩක්කා හෙ. 44ක් මැ කරල් හෙ. 40 සහ වට්ටක්කා හෙ. 41ක් වගා කරන ලදී. කන්නය තුළදී එළවළු වගාව පිළිබඳව පුහුණු පංති 131ක් මෙහෙයවිය.

ඊට අමතරව, කෘෂි ළිං මගින් හෙ. 49ක වපසරියක් අස්වැද්දන ලදී.

විශේෂ ව්‍යාපෘති

මෙම වසර තුළදී පොළොන්නරුව අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශය තුළ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ (NFPP) වී සඳහා විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර ‘යාය’ 140ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. කන්න දෙක තුළදී ‘යාය’ සාර්ථක අන්දමින් ක්‍රියාත්මක විය. මෙම වැඩසටහන වර්ෂා ජලය භාවිතයෙන් භූමිය සකස් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් සමග ආරම්භ වූ අතර මෙම එක් එක් ‘යාය’ වැඩසටහනකදී ගැඹුරට සි සැම, පත්‍ර වර්ෂා සටහන් භාවිතය, සමෝධානික පළිබෝධ කළමනාකරණය, ඒකාබද්ධ පැළෑටි පෝෂක ක්‍රමවේදය, යාන්ත්‍රීකරණය වැනි ආදර්ශන කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මහ කන්නයේදී කුඹුරු වල නියර ආශ්‍රිතව එළවළු හා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කිරීමට ගොවීන් පෙළඹවීම තුළ ගොවීන්

125 දෙනෙකු විසින් අමතර අදායම් ලෙස රු. 943,320ක් උපයා ගන්නා ලදී. 2016 මහ කන්නයේදී ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ, මෙම දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් සඳහා ස්වයං බීජ නිෂ්පාදනය අරමුණු කරමින් බීජ වී සහ පැරණි තැටි ලබා දෙන ලදී. ‘රජරට නවෝදය’ ව්‍යාපෘතිය යටතේ කුඹුරු ඉඩම් වල යන්ත්‍ර භාවිතය සඳහා පහසුකම් සැලසීමට මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වී වගාව පිළිබඳ සමස්ත වශයෙන් පුහුණු පංති 1401ක්ද ක්ෂේත්‍ර දින 262ක් පවත්වන ලදී.

පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාපිත කරන ලද මී මැසි පාලන ගම්මාන (බිඟු ගම්මාන) පිළිබඳ ව්‍යාපෘතියෙන් පසුව ඒ සඳහා ගොවීන්ගේ උනන්දුව වර්ධනය විය. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතිය (NFPP) යටතේ ගෙවතු වගා 500ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. ගෙවතු වගා සම්බන්ධයෙන් පුහුණු පංති 330ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

දේශීය ආහාර ප්‍රවර්ධනය, මුළුතැන්ගෙය කළමනාකරණය, ආහාර හා පෝෂණය සහ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය පිළිබඳ දැනුම ලබාදීමේ අරමුණෙන් යුතුව පුහුණු වැඩසටහන් 147ක් පවත්වන ලදී. ප්‍රජාව අතර දේශීය ආහාර පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස කාන්තා ව්‍යවසායකයන් 30දෙනෙකු සඳහා ‘හෙල බොජුන්’ නිෂ්පාදන අලෙවිසැලක් මෙම ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කරන ලදී.

සුවිශේෂී කරුණු

මෙම වසර තුළදී වී වගා බිම්වල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කරන ලදී. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා බවට පරිවර්ථනය කරන ලද වී වගා බිම් ප්‍රමාණය මහ කන්නයේදී හෙ. 144ක් වූ අතර එය යල කන්නයේදී හෙ. 455ක් විය. මහ සහ යල කන්නවලදී උස් බිම් වල වගා කරන ලද වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා වපසරිය පිළිවෙළින් හෙ. 285ක් සහ හෙ.

360ක් විය. මෙම කන්න දෙක තුළදී පුහුණු පංති 753ක් සහ ක්ෂේත්‍ර දින 168ක් පවත්වන ලදී.

වියළි කලාපීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් වූ ‘රජරට නවෝදය’ යටතේ ව්‍යාපෘතිය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ භාවිතයට ගෙන මිරිස් වගා කල ගොවීන් ඒ තුළින් වැඩි ලාභයක් ලැබීය.

2016 යල

වී

2016 යල කන්නයේදී ඉලක්කගත වී වගා වපසරිය මහා වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 25,220 සහ සුළු වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ හෙ. 4780ක් විය. වගා කරන ලද සමස්ත මහා වාරි වපසරිය හෙ. 25,220ක් වූ අතර සුළු වාරි ජල සම්පාදනය යටතේ එය හෙ. 4730ක් ලෙස සටහන් වේ. වගා කරන ලද සමස්ත භූමි ප්‍රමාණය හෙ. 29,950ක් විය. මෙමගින් ලබා ගත් මුළු නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 177,335 විය. මහා වාරි සහ සුළු වාරි ජලසම්පාදන ක්‍රම යටතේ ලබාගත් වී අස්වනු සාමාන්‍ය පිළිවෙළින් 6ක් මෙ.ටො./හෙ., 5.5ක් මෙ.ටො./හෙ. සහ 5ක් මෙ.ටො./හෙ. විය.

වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා වැඩසටහන

2016 යල කන්නයේ ඉලක්කගත වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා වපසරිය හෙ. 1,635ක් වූ අතර ඊට මිරිස් හෙ. 300ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 300, රටකපු හෙ. 80, මුං හෙ. 650ක්, උඳු හෙ. 15ක්, කවිපි හෙ. 100ක්, කුරක්කන් හෙ. 10ක් සහ තල හෙ. 15ක්, ලොකු එෂු හෙ. 150ක් සහ රතු එෂු හෙ. 15ක් අයත් විය. කෙසේවුවද, මෙම කන්නයේදී මිරිස් හෙ. 261ක්, බඩඉරිඟු හෙ. 199ක්, රටකපු හෙ. 107ක්, කුරක්කන් හෙ. 12ක්, කවිපි හෙ. 55ක්, මුං හෙ. 245ක්, උඳු හෙ. 22ක් සහ ලොකු එෂු හෙ. 141ක් වගා කරන ලදී. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කරන ලද සමස්ත වපසරිය හෙ. 5,828.05 ක් විය.

පලතුරු සහ එළවළු

ගොවින් 43දෙනෙකු සමග එළවළු වගාවේ යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ ආදර්ශන 18ක් සිදු කරන ලදී. හෙ. 15ක් ආවරණය කරමින් දිවුල් පිළිබඳ විශේෂ ආදර්ශනයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය - ගන්නොරුව

ගන්නොරුව සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ නිපුණතා සංවර්ධනය ඔවුන්ට නව තාක්ෂණය හා තොරතුරු ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම

දරණ ජාතික මට්ටමේ පවතින ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික පුහුණු ආයතනයයි. මෙම ඉලක්කය සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය ඔවුන්ගේ දැනුම සහ සන්නිවේදන දක්ෂතා ඇතුළු දක්ෂතාවන් දියුණු කර ගැනීමෙහිලා පුහුණු කරනු ලැබේ. සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ විධිමත් සහ පාඨල පුහුණුව ඔවුන්ගේ කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීමෙහිලා ඉවහල් වේ.

මෙම වසරේදී ඉලක්කගත පුහුණු කිරීම් සංඛ්‍යාව සහ මෙහෙයවන ලද පුහුණු කිරීම් සංඛ්‍යාව වගු අංක 3.1.10හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.10: 2016 වර්ෂයේදී ගන්නොරුව සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනයේදී මෙහෙයවන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

පුහුණු වැඩසටහන	වාර්ෂික ඉලක්කය		ප්‍රගතිය	
	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	මිනිස් දින	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	මිනිස් දින
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු	62	5,880	183	10,193
වෙනත් ආයතන සඳහා පුහුණු	14	920	15	1,586
ගොවින්, සිසුන් සහ වෙනත් පුද්ගලයන් සඳහා පුහුණු	44	2,640	104	11,318
වැඩමුළු / සම්මන්ත්‍රණ/ රැස්වීම් / සාකච්ඡා (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සහ අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු)	67	3,350	75	5,683
වාර්ෂික සමුළු (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව)	1	2,000	3	2,462
එකතුව	188	14,790	296	31,242

සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය - අඟුණකොළපැලැස්ස

ක්ෂේත්‍ර ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය නව තාක්ෂණයන් පිළිබඳව දැනුවත් කර

ඔවුන්ගේ වෘත්තීය කුසලතා වැඩිදියුණු කිරීම සහ කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ වෙනස් වන තත්ත්වයන් පිළිබඳව ඔවුන්ගේ දැනුම යථාවත් කිරීම අඟුණකොළපැලැස්ස සේවා සංස්කරණ

අභ්‍යාස ආයතනයේ මෙහෙවරයි. මෙම ආයතනය මගින් ගාල්ල, මාතර, හා හම්බන්තොට යන අන්තර් පළාත් බල ප්‍රදේශ වල නිලධාරීන් සඳහා සේවස්ථ පුහුණු ලබා දේ. සාමාන්‍යයෙන් මෙයින් ලබාදෙන පුහුණු වන්නේ සේවාරම්භක පුහුණුව, දැනට සිටින නිලධාරීන්ට නව දැනුම ලබා දීමේ පුහුණුව සහ පෙර කන්න පුහුණුවයි. එම පුහුණුවලට අමතරව, සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතන පරිශ්‍රයේ ඇති ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන නව කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණයන් ප්‍රවලිත කිරීමට උපකාරී වේ. මෙම ආයතනයට අයත් පසු අස්වනු හා ආහාර සැකසුම් ඒකකය මගින් නිලධාරීන්, සුළු හා මාධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් සඳහා ආහාර තාක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු ලබාදෙයි. සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය විසින් ගොවීන් සඳහා බෝග ආරක්ෂණය පිළිබඳ බෝග සායන පවත්වයි. එයට අමතරව, මෙම ආයතනයේදී පැළ තවාන් සංවර්ධන පුහුණු පාඨමාලාවද (NVQ 4 වන මට්ටම) පැවැත්වේ.

ප්‍රගතිය

2016 වර්ෂයේදී පවත්වන ලද මුළු පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව 73කි. (මිනිස් දින 3,809). මෙතුළ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 36ක්ද (මිනිස් දින 2,306), අනෙකුත් ආයතන නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 12ක්ද (මිනිස් දින 1,721) ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන / වෘත්තීය පුහුණු වැඩසටහන් 8ක්ද ගොවිපළ යන්ත්‍ර පිළිබඳ පුහුණු 1ක්ද (මිනිස් දින 20), සිසුන්/ පාසැල්, තාක්ෂණික විද්‍යාල, නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් පුද්ගලයින් සඳහා ක්ෂේත්‍ර පුහුණු වැඩසටහන් 11ක්ද (මිනිස් දින 321) එළිමහන් පුහුණු වැඩසටහන් 01ක්ද (මිනිස් දින 30) ඇතුළත් විය. එමෙන්ම, වැඩමුළු/ සම්මන්ත්‍රණ/ රැස්වීම්/ සාකච්ඡා 4ක්ද (මිනිස් දින 206) පවත්වන ලදී.

මෙම ආයතනය විසින් පවත්වන ලද නිලධාරි පුහුණු මගින් ආවරණය කරන ලද විෂය ක්ෂේත්‍ර වන්නේ බෝග නිෂ්පාදනය (වී, පලතුරු, එළවළු සහ මුල් බෝග, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, මල් වගාව, පැළෑටි ආරක්ෂණය), මානව සම්පත් සංවර්ධනය, පසු අස්වනු තාක්ෂණය/ ආහාර තාක්ෂණය සහ පෙර කන්න පුහුණු සහ තරුණ ගොවි සමාජ/ මී මැයි පාලනය වැනි පුහුණු වේ.

සේවා සංස්කරණ පුහුණු ආයතනය, හංසයා පාලම, අරලගන්විල

මෙම ආයතනය මහවැලි බී කොටසේ පිහිටා ඇති අතර මෙමගින් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් මෙන්ම වෙනත් රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වයි. මෙම ආයතනය පාසැල් හැරගිය පිරිස් වෙනුවෙන් කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන් පුහුණු කිරීමේ පාඨමාලාව (NVQ 4) පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.

ප්‍රගතිය

2016 වර්ෂයේදී පාසැල් හැරගිය 13දෙනෙකු සඳහා ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන් පුහුණු කිරීමේ පාඨමාලාව (NVQ 4 වන මට්ටම) පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ පෙර කන්න පුහුණුව සඳහා සුදානම් වීමේ රැස්වීම් 2ක් පවත්වන ලදී.

ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය

ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය ගොවිපළ යන්ත්‍රසූත්‍ර සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින ජාතික මට්ටමේ එකම පුහුණු ආයතනයයි. මෙම ආයතනය 1971 වර්ෂයේදී බටහිර ජර්මනි රජයේ සහ ශ්‍රී ලංකා රජයේ සහයෝගයෙන් ස්ථාපිත කරන ලද්දකි. අනුරාධපුර පුලියන්තුලම ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති මෙම ආයතනයට හෙ. 17ක බිම්

ප්‍රමාණයක් අයත් වන අතර එහි වී, පොල්, පලතුරු, එළවළු, මං තීරුවක්, පුහුණු ක්ෂේත්‍ර සහ වෙනත් ප්‍රයෝජනවත් ගොඩනැගිලි ඇතුළත් වේ. ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය තුළ පුහුණුවන්නන් 50 දෙනෙකු පමණ වෙනුවෙන් ආහාර සහ නවාතැන් පහසුකම් එකවරකදී සැපයීමේ හැකියාව ඇත.

මෙම ආයතනයේ ඉදිරි දැක්ම වනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණය පිළිබඳ විශිෂ්ටම ආයතනය බවට පත්වීමයි.

මෙම ආයතනයේ මෙහෙවර වනුයේ කෘෂිකර්මයේ තීරසාර සංවර්ධනය උදෙසා සුදුසු පරිදි යාන්ත්‍රීකරණය උපයෝගී කර ගන්නා නිපුණතාවයෙන් පිරි ගොවි ප්‍රජාවක් බිහි කිරීමයි.

ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම පහත සඳහන් අංශ සම්බන්ධ වගකීම පැවරී ඇත.

- රෝද 4 ට්‍රැක්ටර් ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව පිළිබඳ වෘත්තීය පුහුණුව - දින 10
- රෝද 4 ට්‍රැක්ටර් ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව - දින 5
- රෝද 2 ට්‍රැක්ටර් ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව - දින 5
- ජල පොම්ප ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව - දින 3
- දියර ඉසින යන්ත්‍ර ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව - දින 2
- අස්වනු නෙළන, කොළ මඩින යන්ත්‍ර සහ සංයුක්ත අස්වනු නෙළන යන්ත්‍ර ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව - දින 2

- බලවේග පැළ සිටුවන යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරවීම සහ නඩත්තුව - දින 3

අලුත්වැඩියා පාඨමාලා

- රෝද 2 ට්‍රැක්ටර් (K75) එන්ජිම හා සම්ප්‍රේෂණ පද්ධතිය අලුත්වැඩියා කිරීම - දින 10
- ජල පොම්ප අලුත්වැඩියාව - දින 5
- දියර ඉසින යන්ත්‍ර අලුත්වැඩියාව - දින 5

ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන පාඨමාලා

- ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය පිළිබඳ හඳුන්වාදීම් පාඨමාලාව දින - 3
- වාණිජමය කෘෂිකර්මය සඳහා ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය යොදා ගැනීම සහ සැලසුම් කිරීම - දින 5

වෙනත් පාඨමාලා

- කෘෂිකර්මික කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා අතින් ක්‍රියාකරවන උපකරණ
- ගෙවතු වගාව

ඉලක්ක කණ්ඩායම්

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්
- අනෙකුත් ආයතනවල නිලධාරීන්
- ගොවීන්
- පාසැල් / විශ්වවිද්‍යාල/ කෘෂිකර්ම විද්‍යාල/ තාක්ෂණික විද්‍යාල සිසුන්

වගු අංක 3.1.11: අනුරාධපුර ගොවිපල යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී 2016 වසර තුළ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව

වැඩසටහන	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	මිනිස් දින ගණන
ගොවිපල යන්ත්‍ර සූත්‍ර ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව	29	3061
රෝද 4 ට්‍රැක්ටර් ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව	15	1845
දියර ඉසින යන්ත්‍ර ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව	02	80
රෝද 2 /4 ට්‍රැක්ටර් ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව	06	1172
සංයුක්ත අස්වනු නෙළන යන්ත්‍ර ක්‍රියා කරවීම සහ නඩත්තුව	04	244
ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන පාඨමාලාව	03	257

ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - අනුරාධපුර

අනුරාධපුර ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය 1994 මැයි මස 2 දින ස්ථාපිත කරන ලද්දේ දැ අවුරුදු කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව පැවැත්වීම සඳහාය. ඉන්පසු මෙම විද්‍යාලය 2002 වර්ෂයේදී විශේෂ පුහුණු ආයතනයක් බවට පරිවර්තනය කර රජයේ නිලධාරීන්, ගොවීන් සහ පාසැල් සිසුන් සඳහා කෙටි කාලීන පුහුණු වැඩසටහන් විශාල සංඛ්‍යාවක් පවත්වන ලදී.

මෙම වසර තුළ ආයතනයේ පවත්වාගෙන ගිය NVQ 3 / 4 පාඨමාලාව සඳහා තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිසම මගින් අවසන් ඇගයීම පවත්වන ලද අතර එහිදී සියලුම සිසුහු (2015/16 කණ්ඩායම්) ඉන් සමත් වූහ. 2016 මැයි මාසයේදී අ.පො.ස (උ.පෙළ) සුදුසුකම් සහිත සිසුන් සඳහා කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ඩිප්ලෝමාව (NVQ - 5 මට්ටමේ පාඨමාලාව) ආරම්භ කරන ලදී. මේ සඳහා පුහුණුවන්නන් 37 දෙනෙක් බඳවා ගන්නා ලදී. මෙම පාඨමාලාවේ එක් වසරක් ආයතනික පුහුණුව සඳහාද මාස 6ක් සේවාස්ථ පුහුණුව සඳහාද වෙන්කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - වාරියපොළ

මෙම කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ඩිප්ලෝමාව (NVQ 5 වන මට්ටම) පවත්වන ආයතනයකි. දැනට ශිෂ්‍යාවන් 38ක් මෙම පාඨමාලාව හදාරන අතර ඔවුන්ට ඉගෙනීමේ පහසුකම් මෙන්ම නේවාසිකාගාර පහසුකම්ද සපයනු ලැබේ.

ක්ෂේත්‍ර ප්‍රායෝගික අධ්‍යයනය සඳහා ශිෂ්‍යයන් විසින් ආදර්ශන ක්ෂේත්‍රය මනාව නඩත්තු කරන අතර මෙයින් ඔවුන්ගේ පරිභෝජනයට අවශ්‍ය සහල්, එළවළු, පලතුරු සහ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සැපයෙයි. ක්ෂේත්‍රයේ අතිරික්ත නිෂ්පාදනය අලෙවි සැල මගින් අලෙවි කෙරේ.

මෙම විද්‍යාලය මගින් සය මාසික පැළ තවත් සංවර්ධන සහාය පාඨමාලාවද (NVQ 3 සහ 4 වන මට්ටම්) පවත්වනු ලබන අතර ඒ සඳහා සිසුහු 15දෙනෙක් බඳවා ගන්නා ලදහ. විද්‍යාල පරිශ්‍රයේ ස්ථාපිත කර ඇති මී මැසි පාලනය ඒකකය මගින් මී මැසි සංවර්ධන කටයුතු සිදු කෙරිණි. මෙමගින් පුහුණු පංති පැවැත්වීම, ආදර්ශන පැවැත්වීම, මී මැසි ජනපද සහ මී

මැසි පෙට්ටි සැපයීම වැනි කාර්යයන් සිදු කෙරේ.

කෘෂිකර්ම විද්‍යාල විසින් ක්ෂේත්‍ර වාරිකා, ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන, ගුවන් විදුලි හා රූපවාහිනී වැඩසටහන් මගින් කෘෂිකාර්මික දැනුම බෙදා හරින අතර විශේෂයෙන් මෙය සිදු කරනුයේ යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් ව්‍යාපෘතිය යටතේය.

ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාල - ලබුදූව

මෙම කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය 1994 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලද්දේ දැවුරුදු කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව පැවැත්වීම පිණිසය. මෙම පාඨමාලාව 2000 වසර දක්වා මෙම ආයතනයේදී පැවැත්විණි. පසුව මෙමගින් ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් සඳහා එක් අවුරුදු ප්‍රායෝගික කෘෂිකර්ම පුහුණු පාඨමාලාවක් පවත්වන ලදී. 2005 -2013 දක්වා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් 350ක් පමණ පුහුණු කරන ලදහ. 2014 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලද ‘ආහාරයට ගත හැකි බෝග යොදා ගනිමින් භූමි අලංකරණය සහ නාගරික කෘෂිකර්මය’ පිළිබඳ පාඨමාලාව (NVQ 3/4 මට්ටම) පාසැල් හැරගිය පිරිස් සඳහා ආරම්භ කරන ලදුව 2016 වර්ෂය දක්වාද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. 2015 වර්ෂයෙහි කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණ ඩිප්ලෝමාව (NVQ 5 වන මට්ටම) මෙම විද්‍යාලයේදී ආරම්භ කරන ලද අතර නිලධාරීන් ගොවීන් සහ සිසුන් සඳහා කෙටි කාලීන පුහුණු වැඩසටහන් ද පවත්වන ලදී. විද්‍යාල භූමිය පුහුණු වන්නන් සඳහා ආදර්ශන ක්ෂේත්‍රයක් වශයෙන් නඩත්තු කරනු ලැබේ.

ප්‍රගතිය

කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණ ඩිප්ලෝමාව (NVQ 5 වන මට්ටම) හැදෑරූ සිසුහු 38 දෙනෙක් ආයතනික පුහුණුව නිමකර

සේවස්ථ පුහුණුවට යොමු වූහ. සිසුන් 38 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත නව කණ්ඩායමක් පාඨමාලාව හැදෑරීම සඳහා 2016 වර්ෂයේදී බඳවා ගැනිණි.

ආහාරයට ගත හැකි බෝග මගින් භූමි අලංකරණය සහ නාගරික කෘෂිකර්මය පිළිබඳ පාඨමාලාව (NVQ 3-4 මට්ටම) හැදෑරූ සිසුහු 16 දෙනෙක් ආයතනික පුහුණුව නිමකර සේවස්ථ පුහුණුවට යොමුවූහ.

විශේෂ සිදුවීම්

- කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවලට සියවසක් පිරීම නිමිත්තෙන් විද්‍යාල පරිශ්‍රය තුළ කෘෂිකාර්මික ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්විණි.
- “දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය” ප්‍රදර්ශනයද විද්‍යාල පරිශ්‍රයේදී පැවැත්විණි.
- රූපවාහිනී වැඩසටහන් 2ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

උද්‍යාන බෝග පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතනය හා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - බිබිලේ

උද්‍යාන බෝග පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතනය මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පිහිටා ඇත. 2003 අප්‍රේල් 01 වන දින එය ස්ථාපිත කරන ලද්දේ බිබිල කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය සහ බිබිල උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ ගොවිපළ ඒකාබද්ධ කිරීමෙනි.

2015 වර්ෂයේදී කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ කටයුතු යළි අරඹන ලද්දේ එක් අවුරුදු කෘෂිකර්ම නිෂ්පාදන හා තාක්ෂණ ඩිප්ලෝමාව (NVQ 5 වන මට්ටම) පැවැත්වීම සඳහාය.

මෙම ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණ පහත දැක්වේ.

- උද්‍යාන බෝග වගාව පිළිබඳ නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම
- නව තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් විවිධ පලතුරු පැළ නිපදවීම
- බිබිල කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ කටයුතු සිදු කිරීම
- පැළ තවත් සහායක වැඩසටහන (NVQ 3/4 මට්ටමේ පුහුණු පාඨමාලාව) පැවැත්වීම
- රජයේ නිලධාරීන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නිලධාරීන්, ගොවීන් සහ

ශිෂ්‍යයින් (පාසැල් / විශ්ව විද්‍යාල) සඳහා නව තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

- ක්ලෝන සංරක්ෂණය
- පුහුණුව සහ නිෂ්පාදනය අරමුණු කරගත් ආදර්ශන ක්ෂේත්‍රය නඩත්තුව
- නව නිර්දේශ සම්බන්ධයෙන් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව

2016 වර්ෂයේ සිදු කළ පුහුණු කටයුතුවල ප්‍රගතිය පිළිබඳ සාරාංශයක් වගු අංක 3.1.12 හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.12 බිබිලේ උද්‍යාන බෝග පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතනයේදී පවත්වන ලද පුහුණුව වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව

පුහුණුව	පුහුණු වැඩසටහන් ගණන		මිනිස් දින ගණන	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
නිලධාරී පුහුණුව (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු හා පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය මණ්ඩලය)	8	01	200	28
නිලධාරී පුහුණුව (වෙනත් ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය)	8	02	240	27
ගොවි පුහුණුව	40	07	1000	190
ක්ෂේත්‍ර පුහුණුව	12	05	600	269
එකතුව	68	15	2040	514

පුහුණු නිලධාරීන්ගේ හිඟය හේතුවෙන් ඉලක්ක කළ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට නොහැකි විය.

යථෝක්ත පුහුණුවට අමතරව පුහුණුවන්නන් 12 දෙනෙකු තවත් සහායක පාඨමාලාව (NVQ 3/4 මට්ටම) හැදෑරූ අතර සිසුහු 46 දෙනෙක් කෘෂි නිෂ්පාදන හා තාක්ෂණ පාඨමාලාව (NVQ 5 වන මට්ටම) හැදෑරූහ. රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ බද්ධ පලතුරු පැළ 65,000ක් නිපදවන ලදී.

විශේෂ ව්‍යාපෘති යටතේ ලබාගත් අරමුදල් වල ප්‍රගතිය

- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් ලබාදෙන ලද ප්‍රතිපාදන යටතේ ජාතික මි මැසි පාලන වැඩසටහන - ආයතනයේ මි මැසි ජනපද සංඛ්‍යාව ඉහළ නැංවීම සඳහා නව මි මැසි ජනපද පිහිටුවීම පිණිස ආධාරක කණු 25ක් ඉදි කෙරිණි.

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (GAP) ව්‍යාපෘතිය - අක්. 1/2 ක TOM EJC අඹ වගාවක් සහ අක්. 1/4 ක ජේර වගාවක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය - ආරක්ෂිත ගෘහයක් අලුත්වැඩියා කරන ලද අතර ජල පොම්පයක් සහ ජල ටැංකි 5ක් මිලදී ගැනිණි.

දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - වීරවිල

මෙම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය ගොවි ප්‍රජාව, පාසැල් සිසුන් සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ, පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු, වෙනත් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වල පිරිස් දැනුවත් කිරීමට සහ කෘෂිකර්මය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම දරයි. අ.පො.ස (සා.පෙළ) නිම කළ

පාසැල් හැරගිය පිරිස් සඳහා 2015 වර්ෂයේදී එක් අවුරුදු පුහුණු වැඩසටහනක් (NVQ 3/4 මට්ටම) ආරම්භ කරන ලදී. මෙය සය මාසික ආයතනික සහ සය මාසික රැකියාස්ථ පුහුණු කාලයකින් සමන්විතය.

2015 වර්ෂයේදී මෙම පුහුණුවට බැඳී සිසුන් 20 දෙනෙකු තම රැකියාප්ත පුහුණුව නිමකලේ 2016 වර්ෂයේදීය. 2016 වර්ෂයේදී බඳවා ගත් තවත් කණ්ඩායමකට 12 දෙනෙකු ඇතුළත් වූ අතර ඔවුහු වසර තුළ තම ආයතනික පුහුණුව නිම කර රැකියාස්ථ පුහුණුව සඳහා යොමු වූහ. ඉන්පසු 2016 වර්ෂයේදී 18 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත 2වන කණ්ඩායමද බඳවාගත් අතර ඔවුහු වසරේ 2වන බාගයේදී තම ආයතනික පුහුණුව සිදුකරගෙන යන ලදී.

යථෝක්ත පුහුණු වැඩසටහනට අමතරව, මෙමගින් නිලධාරී සහ ගොවි පුහුණු වැඩසටහන්ද පවත්වන ලදී. ඒවායෙහි ප්‍රගතිය පිළිබඳ සාරාංශයක් වගු අංක 3.1.3හි දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.13: වීරවිල දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය විසින් පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව

පුහුණුව	පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		මිනිස් දින ගණන	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
නිලධාරී පුහුණුව (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු හා පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය මණ්ඩල)	04	01	16	40
නිලධාරී පුහුණුව (වෙනස් ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය)		01		44
ගොවි පුහුණුව	34	08	1020	211
ක්ෂේත්‍ර පුහුණුව	15	02	90	30
වැඩමුළු, සමුළු / රැස්වීම් හා සාකච්ඡා	12	100	09	244

දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - වාචින්න

මෙම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය පිහිටා ඇත්තේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පොල් වගා ජනපදයකය. මෙය ගොවීන්, නිලධාරීන්,

පාසැල් සිසුන් සහ අනෙකුත් පිරිස් සඳහා කෘෂිකාර්මික දැනුම පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දෙන ආයතනයකි.

පුහුණු මධ්‍යස්ථානය විසින් සිදුකළ පුහුණු කටයුතුවල ප්‍රගතිය පහත වගුවේ දැක්වේ.

වගු අංක 3.1.14: අම්පාර දිස්ත්‍රික් කෘෂි පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී පැවැත්වීමට ඉලක්ක කළ හා පැවැත් වූ පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව - 2016

ප්‍රධාන කාර්යයන්	ඉලක්ක		ප්‍රගතිය	
	පුහුණු සංඛ්‍යාව	මිනිස් දින	පුහුණු සංඛ්‍යාව	මිනිස් දින
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන	25	525	15	340
වෙනත් ආයතන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන	08	200	06	178
ගොවි පුහුණු වැඩසටහන	16	380	16	260
ක්ෂේත්‍ර පුහුණු වැඩසටහන	40	900	42	680
වැඩමුළු	22	510	16	320
එළිමහනේ සිදු කළ පුහුණු කාර්යයන්	18	370	16	320
එකතුව	129	2,885	111	2,098

දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - පොළොන්නරුව

පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය කඳුරුවෙල නගරය ආසන්නයේ තමන්කඩුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ස්ථානගතව තිබේ. මෙම ඒකකය ආදර්ශන ගොවිපළක් හා කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් පවතී. මෙහි වගා කළ ප්‍රදේශය අක්. 4.5ක් පමණ වේ. දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශ අනුව ආදර්ශ ගොවිපළෙහි වී, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු, පලතුරු හා වෙනත් බෝග (පොල්) වගා කර ඇත. මෙය තාක්ෂණික දැනුම මෙන්ම ගොවීන්ට එක් එක් බෝගය වගා කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳව ද ආදර්ශ ගෙවතු, මී මැසි පාලනය සහ බිම්මල් වගාව පිළිබඳවද දැනුම ලබාදෙයි.

2016 වර්ෂයේදී පුහුණු වැඩසටහන් 477ක් (මිනිස් දින 4083ක්) සිදු කරන ලද අතර එයට නිලධාරීන් සඳහා වැඩසටහන් 19ක්ද (මිනිස් දින 666) ගොවීන් සඳහා වැඩසටහන් 24ක්ද (මිනිස් දින 447) එළිමහන් පුහුණු වැඩසටහන් 33ක්ද (මිනිස් දින 944) සිසුන් සඳහා ක්ෂේත්‍ර පුහුණු වැඩසටහන් 401ක්ද (මිනිස් දින 2,026) ඇතුළත් විය.

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - පාලමුන

පෙර පැවති පාලමුන දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය බවට පරිවර්තනය කරමින් මෙය 2015 අප්‍රේල් 6 වන දින ආරම්භ කරන ලදී. ගොඩනැගිල්ලෙහි සහ අක්. 3/4 වගා ඉඩමෙහි පැවතියේ සීමිත ඉඩකඩක් නිසාවෙන් එයට යාබදව පිහිටි අක්. 1ක ඉඩම වගා කටයුතු සඳහා ලබා ගැනිණි.

අනතුරුව, පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල වශයෙන් යොදා ගැනීම සඳහා විදානා සම්පත් මධ්‍යස්ථානයද අත්පත් කර ගැනිණි. වගා කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට තවත් යාබද අක්කර 1ක ඉඩමක්ද උපයෝගී කර ගැනිණි.

පාලමුන කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ උත්සවාකාරයෙන් පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශනයකද, ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන් ක්ෂේත්‍ර දිනය, 2වන ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම ලියාපදිංචි කිරීමේ වැඩසටහන, සංස්කෘතික උත්සවය හා ගොවි සතිය සැමරුම් සිසු සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන ලද විශේෂ අවස්ථා වේ.

දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය - අඩ්ඩාලව්වේන

දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථාන පරිශ්‍රයේ කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය ආරම්භ කිරීම හේතුවෙන් පාලමුන දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය 2015 වර්ෂයේදී අඩ්ඩාලව්වේන සහකාර

කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල වෙත රැගෙන යන ලදී. ගොවීන්ගේ, පාසැල් සිසුන්ගේ, ගුරුවරුන්ගේ සහ ප්‍රදේශයේ වෙනත් නිලධාරීන්ගේ කෘෂිකාර්මික දැනුම ප්‍රායෝගික අංශයන්ගෙන්ද වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගනිමින් මෙම මධ්‍යස්ථානය මගින් පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වයි.

වසර තුළදී යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් වැඩසටහන යටතේ ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ට යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ දැනුම ලබාදීම සඳහා ආදර්ශ ගොවිපළක් වශයෙන් මෙම මධ්‍යස්ථාන භූමිය සංවර්ධනය කෙරිණි. ක්ෂේත්‍රය තුළ එළවළු හා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගද සාර්ථකව වගා කෙරේ. එයට අමතරව, යල සහ මහ දෙකන්තය තුළ වගා ක්ෂේත්‍රය අඛණ්ඩව නඩත්තු කරනු ලැබේ.

මෙම වසර තුළ මෙහි කාර්ය මණ්ඩලය විසින් බෝ නොවන රෝග සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීම පිණිස වෛද්‍ය කඳවුරක් සංවිධානය කරන ලදී.

වගු අංක 3.1.15: අඩ්ඩාලව්වේන දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව - 2016

කාර්යය	පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		මිනිස් දින ගණන	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
නිලධාරී පුහුණුව (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව)	14	9	700	336
නිලධාරී පුහුණුව (වෙනත් ආයතන)	2	2	80	71
ගොවි පුහුණු පංති	13	10	430	442
ක්ෂේත්‍ර පුහුණු වැඩසටහන් (සිසුන් හා ගොවීන්)	10	05	240	134
වැඩවුළු / සම්මන්ත්‍රණ/ රැස්වීම්/ සාකච්ඡා	2	2	80	110
බෝග සායන	2	1	150	104

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය - පරන්තන්

2016 වසරේදී ස්ථාපිත කරන ලද පරන්තන් කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. මෙම විද්‍යාලය උතුරු පළාතේ වාසය කරන සිසුන්ට කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ඩිප්ලෝමාවක් (NVQ - 5 වන මට්ටම) ලබා ගැනීමට මහඟු අවස්ථාවක් ලබාදෙයි.

සිසුන් 18 දෙනෙකු මෙයට බඳවා ගන්නා ලද අතර ඔවුහු ආචාර්ය මණ්ඩල හිඟය සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් හිඟය වැනි අඩු පහසුකම් යටතේ තම අධ්‍යයන කටයුතු කරමින් සිටිති.

කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති වැඩසටහන

කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති වැඩසටහනෙහි මෙහෙවර වනුයේ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය හරහා රටේ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සහ සේවා අංශ කෙරෙහි කාන්තා දායකත්වය වැඩි කිරීම මගින් ගොවි පවුල්වල පෝෂණ තත්ත්වය සහ සමාජ තත්වය වැඩිදියුණු කිරීමයි.

මෙම වැඩසටහන මගින් සිදු කෙරෙන ප්‍රධානතම සේවා වනුයේ දේශීය ආහාර ප්‍රවර්ධනය, කාන්තාවන් සඳහා ව්‍යවසායක ප්‍රවර්ධනය වැඩසටහන් හඳුන්වාදීම, වඩා හොඳ ගෘහ පරිසරයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, කාන්තා සංවිධාන ස්ථාපිත කර ශක්තිමත් කිරීමයි. කාන්තා කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ව්‍යාප්ති) කාර්යාලයට අනුයුක්ත විෂයානුගත නිලධාරීන් විසින් බිම් මට්ටමින් ක්‍රියාවට නංවනු ලැබේ.

2016 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාප්ති කාර්යයන්:

- හෙළ බොජුන් අලෙවිසැල් 5ක් පිත්තවල, අම්පාර, නුවරඑළිය, පොළොන්නරුව සහ මහියංගනය යන ප්‍රදේශවල විවෘත කරන ලද අතර ඒ සඳහා නව කාන්තා ව්‍යවසායකයින්

150 දෙනෙකු බඳවා ගැනීමට පියවර ගැනිණි.

- පාසැල් සිසුන් අතර දේශීය ආහාර පරිභෝජනය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණෙන් මහනුවර පාසැල් ආපන ශාලා 3ක් හෙළ බොජුන් අලෙවි සැල් බවට පරිවර්තනය කරන ලදී. මහාමායා බාලිකා විද්‍යාලය, උසස් බාලිකා විද්‍යාලය සහ කිංස්වුඩ් විද්‍යාලය යන පාසැල්වල පිහිටි ආපන ශාලා මෙලෙස පරිවර්තනය කරන ලද අතර ඒ සඳහා කාන්තා ව්‍යවසායකයෝ 24 දෙනෙක් බඳවා ගන්නා ලදහ.
- දිවයින පුරා සිටින කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති විෂයානුගත නිලධාරීන් 35 දෙනෙකු සඳහා කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති ක්‍රියාකාරකම් හා පෝෂදායී ආහාර ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පිළිබඳ පුහුණු කරන ලදී.
- නව කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති සංවිධාන 38ක් දිවයින පුරා ස්ථාපිත කරන ලදී.
- කාන්තා ව්‍යවසායකයින් 820 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු පංති 36ක් දිවයින පුරා පැවැත්විණි. මේ අතරින් කාන්තාවෝ 154 දෙනෙක් අලුතින් ස්ථාපිත කරන ලද පෞද්ගලික හෙළ බොජුන් අලෙවි සැල් 16ක සේවය කරමින් සිටිති.
- ව්‍යවසායකයින්ට තමන්ගේම ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට උපකාරී වීමේ අරමුණෙන් දැනට හෙළ බොජුන් අලෙවි සැල්වලට බඳවාගෙන සිටින කාන්තා ව්‍යවසායකයින් 60 දෙනෙකු සඳහා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන් 3ක් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන “ඔබගේම ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන්න” යන මාතෘකාව යටතේ පවත්වන ලද්දේ මධ්‍යම පළාත් කර්මාන්ත සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහභාගීත්වය මතය.

- නුවරඑළිය සහ අම්පාර අලුතින් ස්ථාපිත කරන ලද හෙළ බොජුන් අලෙවිසැල් පදනම් කර ගනිමින් රූපවාහිනී වැඩසටහන් 2ක් (රත්බිමට අරුණැල්ල) විකාශනය කරන ලදී.
- හෙළ බොජුන් අලෙවි සැල්වල පිළියෙළ කරන දේශීය ආහාර වර්ග 91ක් පිළිබඳ පෝෂණ විශ්ලේෂණයක් වයඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ සහාය ඇතිව සිදු කෙරිණි.
- හෙළ බොජුන් අලෙවි සැල් 6ක ඉදි කිරීම් කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන සහ තොරතුරු සේවය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය යටතේ ඇති කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශන අංශය කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන හා තොරතුරු සේවය වශයෙන්ද හඳුන්වනු ලැබේ. මෙම අංශය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂි ව්‍යාපාර සහ කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කරන කේන්ද්‍රීය මධ්‍යස්ථානයයි.

මෙම මධ්‍යස්ථානය විවිධ ප්‍රවේශයන් හරහා කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරයි. මෙමගින් මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රධාන වැඩසටහන් පහත දැක්වේ.

යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (GAP) අනුගමනය කිරීමෙන් කෘෂි ආහාර නිපැයුම්වල සුරක්ෂිතතාව සහ ගුණාත්මය වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග

- දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපළවලට ඉදිරිපත් කරන කෘෂි නිපැයුම්වල ගුණාත්මය හා සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් යහපත් කෘෂිකර්ම පිළිවෙත් හරහා ස්ථාපිත

කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශන අංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

මෙම අංශයේ නිලධාරීන්ගේ ප්‍රධාන රාජකාරි හා වගකීම් වන්නේ වගා ක්ෂේත්‍රයේ (පස සහ බීජ) සිට වෙළඳපළ දක්වා වන මුළු ක්‍රියාකාරකම් සම්ප්‍රදාය සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් දීම, එම දාමය පරීක්ෂා කර බැලීම සහ මෙහෙයවීමයි. මෙහිදී ගුණාත්මයෙන් යුතු නිපැයුම් වෙළඳපළට ඉදිරිපත් කිරීම සහතික කරනු පිණිස දේශීය වෙළඳපළ සම්බන්ධයෙන් නම් සියල්ල වෙළඳපළ දක්වාද යුරෝපීය වෙළඳපළ සම්බන්ධයෙන් නම් මෙරටින් පිටව යන ස්ථානයට අදාළ වන ජාතික පැළෑටි නිරෝධායන සේවා අංශය දක්වාද අදාළ කාර්යයන් සිදු කෙරේ. ඒකාකාරී සැපයුමක් සහතික කිරීම සඳහා අමතර තොග පවත්වාගෙන යෑම පිණිස සතිපතා පදනම යටතේ බෝග දින දසුනක් පිළියෙල කිරීමද මෙම අංශය මගින් සිදුකරන කාර්යයන්හි ඇතුළත්ය.

එමෙන්ම යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් සම්බන්ධයෙන් දිවයින පුරා පුහුණු වැඩසටහන් 1,000ක් පවත්වන ලදී. එම පිළිවෙත අනුගමනය කරන ගොවිපළ 400ක්ද රජයේ ආදර්ශන ගොවිපළ 22ක්ද දිවයින පුරා ස්ථාපිත කරන ලදී. යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමනය කරන ගොවීන් වෙනුවෙන් ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 15ක්ද සංවිධානය කරන ලදී. එයට අමතරව, එම පිළිවෙත් අනුගමනය කරන ගොවි සමුපකාර සමිති 10ක්ද පිහිටුවන ලදී. ගොවීන් 1150 දෙනෙකු පිළිබඳ තොරතුරු ගොවීන් පිළිබඳ දත්ත මූල්‍ය සඳහා එක්රැස් කර ගැනිණි.

බෝග පදනම මත පලතුරු හා එළවළු සඳහා යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හඳුන්වා දෙමින් පවතී. කෘෂි ව්‍යාපාර හා සංවර්ධන තොරතුරු සේවය විසින් නිෂ්පාදකයින් ගුණාත්මය සහතික කළ සැපයුම්කරුවන් වශයෙන් ලියාපදිංචි කර

සහතික කරන අතරම මෙම අංශය අදාළ පාර්ශ්වයන්ට අවශ්‍ය තොරතුරු සපයන දත්ත මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. ක්ෂේත්‍රයේ සිටින කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශකයින්ට ශීඝ්‍රයෙන් තොරතුරු බෙදා හැරීම හා QR සහතික නිකුත් කිරීම පහසු කිරීම සඳහා නවතම තොරතුරු තාක්ෂණ පහසුකම් (ඇන්ඩ්‍රොයිඩ් ටැබ්ලට් පරිගණක, ලැප්ටොප් ආදිය) ලබාදෙන ලදී.

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වීමත් සමගම යුරෝපීය වෙළඳපළ සඳහා පලතුරු සහ එළවළු අපනයනය ප්‍රවර්ධනය විය. එමෙන්ම නිපැයුම් තොගවල සුරක්ෂිතතාව සහ ගුණාත්මයද සහතික කෙරිණි. එමගින් අපනයන වෙළඳපළෙන් නිපැයුම් ප්‍රතික්ෂේපවීම 389 (2013 වර්ෂය) සිට 12 (2016 වර්ෂය) දක්වා අඩුවිය. 2016 වර්ෂයේදී කරවිල මෙ.ටො. 100ක්, පතෝල මෙ.ටො. 70ක්, අඹ මෙ.ටො. 04ක් සහ පේර මෙ.ටො. 01ක් යුරෝපීය වෙළඳපළට අපනයන කරන ලදී.

- කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනය හා තොරතුරු සේවය ශ්‍රී ලංකා යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් ප්‍රමිති සකස් කිරීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදිණි. මේවා සකස් කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සහ අනෙකුත් අදාළ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සමග සහයෝගීයෙනි. මෙම ප්‍රමිති දැන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති 1523 1වන කොටස: 2016, UDC 631: 634 වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

කෘෂි ව්‍යවසායකයින් බවට පත්වීමට උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වයන් සඳහා හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන්

කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන හා තොරතුරු සේවය විසින් සෑම වසරකම කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන පාඨමාලා සංවිධානය කර පවත්වන ලදී. සාර්ථක කෘෂි ව්‍යවසායකයෙක් බවට පත්වීමට අවශ්‍ය න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික අංශ පිළිබඳව දැනුම ලබාදෙන විවිධ මොඩියුල 20ක් තිබේ. මෙම මොඩියුල මගින් ගොවිපළ වගාව, අගය එකතු කිරීම, විභව කෘෂි ව්‍යාපාර හඳුනා ගැනීම සහ ව්‍යාපෘති යෝජනා ලිවීම වැනි විශාල පරාසයක් ආවරණය කරයි. මෙම වැඩසටහන යටතේ පුහුණුවන්නන් 560 දෙනෙකුට (මිනිස් දින 953) පුහුණුව ලබා දෙන ලදී. විභව ව්‍යවසායකයින් සඳහා වාණිජමය වශයෙන් වටිනාකමක් සහිත කෘෂි ව්‍යාපාර පදනම් කරගත් ව්‍යාපෘති යෝජනා 75ක් ඉල්ලීම මත නිකුත් කරන ලදී.

ගොවිපළ සංවර්ධනය සහ එලදායිතා ප්‍රවර්ධනය තාක්ෂණික උපදේශන සේවා

කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධනය හා තොරතුරු සේවය මගින් උෞත උපයෝජිත වාණිජමය මට්ටමේ ගොවිපළ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සහාය ලබාදිණි. දේපලෙහි වත්මන් තත්ත්ව පිළිබඳ විස්තර සහ සිය කැමැත්ත දක්වමින් හිමිකරුට විධිමත් ඉල්ලීමක් ඉදිපත් කළ හැකිය. ඉන්පසු මෙම ආයතනය විසින් හිමිකරුගේ කැමැත්ත පරිදි ගොවිපළට ගොස් අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික නිර්දේශ ලබාදීම සඳහා විශේෂඥ කණ්ඩායමක් තෝරා දෙනු ලැබේ.

‘කෘෂි සේවා පියස’ වගයෙන් හඳුන්වන කෘෂි සේවා මධ්‍යස්ථානය මෙහෙයවීම සහ ඒ සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම

වෙළඳපළ අරමුණු කරගත් ගොවිතැනට අවශ්‍ය විශේෂිත සේවා හෝ සාමාන්‍ය යෙදවුම් සහ උපදේශක සේවා සැපයීම අරමුණු කර ගනිමින් කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන හා තොරතුරු සේවය විසින් පෙර වසරවලදී “කෘෂි සේවා පියස” ස්ථාපිත කරන ලදී. කළමනාකරුවන්ගෙන් වඩා හොඳ සේවයක් ලැබීම සහතික කිරීමට ඔවුන්ට අවශ්‍ය දැනුම ලබාදීම පිණිස කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂි සේවා පියස සමග තාක්ෂණික සහයෝගිතාවක් පවත්වාගෙන යයි. කෘෂිකර්මය සඳහා නුසුදුසු රසායනික හා අනෙකුත් යෙදවුම් භාවිත කරන අවස්ථා ගණන අවම කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධානතම අරමුණකි. කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන හා තොරතුරු සේවය කෘෂි සේවා පියස සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදී ඇත.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවා සැපයුම සම්බන්ධීකරණය

බීජ සහතිකකරණය, පැළෑටි නිරෝධායන, විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ සහ ව්‍යාප්ති සේවා වැනි සේවාවන් සහ තාක්ෂණික තොරතුරු

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් සම්බන්ධීකරණ කාර්ය මණ්ඩලයක් හරහා අරමුණු කරගන්නා ව්‍යවසායකයින්ට ලබාදෙන ලදී.

මී මැසි සංවර්ධන ඒකකය - බිඳුනුවැව, බණ්ඩාරවෙල

මී මැසි සංවර්ධන ඒකකය ගොවීන් අතර මී වැනි පාලනය සංවර්ධනය කිරීමේ සහ ව්‍යාප්ත කිරීමේ වගකීම දරයි. මී මැසි පාලනය පිළිබඳ නව තාක්ෂණය ලබාදීම පිණිස පහත සඳහන් පහසුකම් මෙමගින් සපයනු ලැබේ.

- ගොවීන්, නිලධාරීන් සහ සිසුන් යනාදී පිරිස් පුහුණු කිරීම
- මී මැසි පාලන උපකරණ නිෂ්පාදනය
- මී මැසි පාලන උපකරණ සැපයුම්කරුවන් පුහුණු කිරීම, ලියාපදිංචි කිරීම සහ සහතික කිරීම
- රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයවලට මී මැසි පාලන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම
- පර්යේෂණ කටයුතු
- ශ්‍රී ලංකාවේ මී මැසි පාලනය සහ මී පැණි නිෂ්පාදනය පිළිබඳව වාර්ෂිකව දත්ත රැස් කිරීම.

වගු අංක 3.1.16: වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ප්‍රගතිය - 2016

කාර්යය	කාණ්ඩය	පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
මී මැසි පුහුණු වැඩසටහන	නිලධාරීන්	10	08
	ගොවීන්	10	56
	විශ්වවිද්‍යාල	-	03
	ශිෂ්‍යයින්	-	11
මී මැසි පාලන උපකරණ නිෂ්පාදන පිළිබඳ පුහුණුව	ව්‍යවසායකයින්	04	05

කාර්යය	කාණ්ඩය	පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
මී මැසි පාලන උපකරණ	මී මැසි පෙට්ටි	700	547
	දුම් විසුරුවන	500	213
	පිලා රාමු	-	130
	පැණි රාමු	-	127
	රැකියා ගේට්ටු	1,000	3,501
මී මැසි ජනපද නඩත්තුව	මී මැසි නිෂ්පාදනය	500 kg	328.25 kg
	ජනපද නඩත්තුව	250	230

තරුණ ගොවි සමාජ මූලස්ථානය

තරුණ ගොවි සමාජ යනු තරුණ ගොවි සමාජ ව්‍යාපාරයේ ගම් මට්ටමේ ආයතනයයි. මෙම ව්‍යාපාරයට අයත් අනෙකුත් අංග වනුයේ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ මූලික උපදේශක කමිටු, පළාත් මට්ටමේ උපදේශක කමිටු සහ ජාතික මට්ටමේ උපදේශක කමිටු සහ ජාතික මට්ටමේ සාමාජිකත්වයේ සහභාගිත්වය ඇතිව මෙම කමිටු මගින් විවිධ මට්ටමින් අදාළ කටයුතු සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. තරුණ ගොවි සමාජ ව්‍යාපාරයේ මූලස්ථානය මගින් සමස්ත සම්බන්ධීකරණය සිදු කෙරේ. තරුණ ගොවි සමාජ 3,00ක් පමණ පිහිටුවා ඇති අතර එයින් 1/3ක් මූලස්ථානයේ ලියාපදිංචි කර ඇත.

2016 වර්ෂය තුළ, කෘෂි ව්‍යාප්ති කටයුතු සඳහා තරුණ ගොවි සමාජ සාමාජිකයින්ගේ සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම සඳහා දීප ව්‍යාප්ත වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. තරුණ ගොවි සමාජ සාමාජිකයින් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 450ක් ද නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 45ක්ද පවත්වන ලදී. තරුණ ගොවි සමාජ සාමාජිකයින් සඳහා වාණිජමය කෘෂිකාර්මික ව්‍යාපෘති හඳුන්වාදීම පිණිස පුහුණු වැඩසටහන් 210ක්ද පවත්වන ලදී. ඒ හැරුණු විට, සංස්කෘතික වැඩසටහන් 450ක්ද ආගමික වැඩසටහන් 250ක්ද අධ්‍යාපන වැඩසටහන් 160ක්ද සමාජීය වැඩසටහන් 800ක්ද

පවත්වන ලදී. එයට අමතරව, තරුණ ගොවි සමාජ විසින් විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය යොදා ගනිමින් දීප ව්‍යාප්තව ප්‍රචාරණය වැඩසටහන් 125ක්ද දියත් කෙරිණි. වසර තුළ නව තරුණ ගොවි සමාජ 1,500ක් ස්ථාපිත කෙරිණි.

ජල කළමනාකරණ සහ ආරක්ෂිත කෘෂිකර්ම ඒකකය

මෙම ඒකකය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලයට, අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතනවල, පෞද්ගලික අංශයේ පිරිස්වලට සහ මෙරට ගොවි ප්‍රජාවට තාක්ෂණය ජනනය කර බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් විෂයයන්ට අදාළව කටයුතු කරයි.

- දේශගුණික විපර්යාසයෙන් වන බලපෑම අවම කර ගැනීම සඳහා කෘෂිකාර්මික අනුවර්තනය තාක්ෂණයන් භාවිතය
- ගොවිපළ ජල සම්පාදනය සහ ජල සම්පාදන කළමනාකරණය
- ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන තාක්ෂණය සහ පොහොර මිශ්‍රිත ජලය යෙදීමේ තාක්ෂණය
- පාලිත පාරිසරික කෘෂිකර්ම (ආරක්ෂිත කෘෂිකර්ම) - ආරක්ෂිත ගෘහ, වැසි ආවරණ, දැල් ගෘහ

- වාර්ෂික හා බහුවාර්ෂික බෝග වාණිජමය වශයෙන් වගා කිරීම (වාණිජමය ගොවිපළ සඳහා ඉහළ පැළැටි)

- ජල රෝපණ වගාව සහ උසස් පැළ තවත් කළමනාකරණය

යටෝක්ත ක්‍රියාවලිය පහසු කිරීම සඳහා අදාළ පොත්, කුඩා පොත්, පත්‍රිකා සහ ඉදිරිපත් කිරීම් ආදිය පිළියෙල කරන ලදී. සුළු පරිමාණයේ සිට මහා පරිමාණය දක්වා වන වාණිජමය ගොවිපළ ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීමද මෙම ඒකකයේ වැදගත් කාර්යභාරයකි. එයට අමතරව, ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය සහ ආරක්ෂිත කෘෂිකර්ම යොදා ගනිමින් ගොවිපළ සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදෙයි. මෙම ඒකකය විසින් අමාත්‍යාංශ අරමුදල් ප්‍රතිපාදිත ව්‍යාපෘති සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර බෝග නායක වැඩසටහන වැනි කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරන ලද වෙනත් වැඩසටහන් කරගෙන යාමටද උපකාරී විය.

ප්‍රගතිය

තාක්ෂණය ජනනය කර බෙදා හැරීම

- දේශගුණික විපර්යාසයට මුහුණදීම සඳහා කෘෂිකාර්මික අනුවර්තනය ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වාදීම
- අඩු පිරිවැය සහිත උණ බම්බු දෝනා හඳුන්වාදීම.
- අබණ්ඩ නිෂ්පාදනයක් උදෙසා හරිතාගාරවලට කෘත්‍රිම ආලෝකය හඳුන්වාදීම
- පහත දැක්වෙන අංශ පිළිබඳ පුහුණු 16ක් සිදු කෙරිණි.
  - නිලධාරීන් සහ ගොවීන් සඳහා දේශගුණික විපර්යාසය හා ඒ සඳහා ඉදිරියේ කෘෂිකර්මය

අනුවර්තනය කරගත හැකි ආකාරය

- නිලධාරීන් සහ ගොවීන් සඳහා ආරක්ෂිත කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණය
- ගොවීන් සහ නිලධාරීන් සඳහා ගොවිපළ ජල කළමනාකරණය සහ ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය
- අමාත්‍යාංශ අරමුදල් ප්‍රතිපාදිත ව්‍යාපෘති

- DUNUT ව්‍යාපෘතිය - වසර පුරාම අඹ නිෂ්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - මහඉලුප්පල්ලම පිහිටි ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය සහ පොහොර මිශ්‍ර ජල සම්පාදන තාක්ෂණය සහිත ටොම් EJC අඹ වගාව

- මිරිස් බෝග නායක වැඩසටහනට සහාය වීම

- AFACI - GAP ව්‍යාපෘතිය

සැලසුම් හා ප්‍රගති මෙහෙයුම් ඒකකය

ප්‍රගති මෙහෙයුම් ඒකකයට පැවරී ඇති ප්‍රධාන වගකීම වන්නේ ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සියලුම මූල්‍ය සහ තාක්ෂණික කාර්යයන් සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම සහ එම කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය මෙහෙයවීමය.

2016 වසර තුළ ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සියලුම උප ඒකකවල මූලධන ප්‍රතිපාදනවලට අදාළ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලසුම් එක්රැස් කර සම්පාදනය කිරීම මෙම ඒකකය මගින් සිදු කෙරිණි. එම කාර්යයන්ට අමතරව, තාක්ෂණික කාර්යයන්ට සහ විශේෂ ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සියල්ලද මෙමගින් එක්රැස් කර සම්පාදනය කරන ලදී. ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ මූලධන, පුනරාවර්තන සහ විශේෂ

ව්‍යාපෘති ප්‍රතිපාදන මෙන්ම තාක්ෂණික කාර්යයන් පිළිබඳ මාසික ප්‍රගති වාර්තා ද මෙමගින් පිළියෙල කරන ලදී. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වැය ශීර්ෂ යටතේ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මූලධන, පුනරාවර්තන, තාක්ෂණික සහ විශේෂ ව්‍යාපෘතිවල මාසික ප්‍රගති වාර්තා සකස් කර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකයට යැවිණි. කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂ යටතේ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන විශේෂ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගති වාර්තා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයට යැවිණි. සැලසුම් හා ප්‍රගති මෙහෙයුම් ඒකකය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තා, මහ බැංකු වාර්තා, පාර්ලිමේන්තු අයවැය කථාව සඳහා තොරතුරු සැපයීමේදී අදාළ ආයතනවලට තොරතුරු ලබාදීමේදී නියැලිණි. වාර්ෂික අයවැයට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ලද යෝජනාද මෙම ඒකකය විසින් සම්පාදනය කරන ලදී.

කෘෂිකර්ම අධ්‍යාපන හා විභාග ඒකකය

ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යාපන හා විභාග ඒකකය අධ්‍යාපන, විභාග සහ විෂය මාලා සංවර්ධන වශයෙන් අංක 3කින් සමන්විතය.

(අ) අධ්‍යාපන

අධ්‍යාපන උප ඒකක යටතේ කෘෂිකර්මික නිෂ්පාදන තාක්ෂණය පිළිබඳ උසස් ජාතික ඩිප්ලෝමාව වන ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම රවන මට්ටම පවත්වන කෘෂිකර්ම විද්‍යාල 5ක්ද කෘෂිකර්ම නිෂ්පාදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික ඩිප්ලෝමාව පවත්වන කෘෂිකර්ම විද්‍යාල 6ක්ද ක්‍රියාත්මක වේ.

අඟුණකොළපැස්ස, කරපිංව, කුණ්ඩසාලේ, පැල්වෙහෙර හා වවුනියාව යන කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම රවන මට්ටමේ උසස් ජාතික කෘෂිකර්ම නිෂ්පාදන තාක්ෂණ ඩිප්ලෝමාව හදාරන සිසුහු 633දෙනෙක්

වෙති. එයට අමතරව සිසුහු 216දෙනෙක් අනුරාධපුර, බිබිල, පරන්තන්, පල්මුණේ, ලඬුදුව හා වාරියපොළ පිහිටි කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකමෙහි 5 මට්ටමේ ජාතික කෘෂිකර්ම නිෂ්පාදන තාක්ෂණ ඩිප්ලෝමාව හදාරමින් සිටිති. 2016 වසර අවසානය වනවිට සිසුහු 849දෙනෙක් නේවාසිකව මෙම පාඨමාලාව හදාරමින් සිටියහ.

වසර තුළ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයට සියවසක් පිරීම නිමිත්තෙන් කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සියල්ලෙහිම ක්ෂේත්‍ර ප්‍රදර්ශන පවත්වන ලදී.

මෙම වසර තුළ අනුරාධපුර සහ පරන්තන් පිහිටි කෘෂිකර්ම විද්‍යාල 2ද NVQ 5 මට්ටමේ පාඨමාලාව පැවැත්වීම සඳහා එක්වූහ. අනුරාධපුර කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය එවකට පැවතිය ද NVQ 5 මට්ටමේ පාඨමාලාව එහි අරඹන ලද්දේ මේ වසරේදීය.

(ආ) විභාග

විභාග උප ඒකකය වාර්ෂිකව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සඳහා විවිධ විභාග පවත්වන අතර කෘෂිකර්ම විද්‍යාල එකොලහේ සියලුම අධ්‍යයන වාරවල අවසන් විභාග මෙහෙයවයි. මෙම උප ඒකකය විසින් දෙපාර්තමේන්තු විභාග සහ කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග 15ක්ද පවත්වන ලද අතර 2016 වසර අවසානය වනවිට අපේක්ෂකයෝ 800ක් මෙම විභාගවලට පෙනී සිටියහ.

තාක්ෂණ සහායක සහකාර (ඉංජිනේරු/ යාන්ත්‍රික), තාක්ෂණ සහකාර (ව්‍යාප්ති හා පර්යේෂණ), කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවා, බීජ තාක්ෂණ ශිල්පී සහ චිත්‍ර ශිල්පී/ ඡායාරූප ශිල්පීන් තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ සීමිත හා විවෘත තරඟ විභාග පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා පිළිවෙළින් අපේක්ෂකයෝ 60ක්, 1300ක්, 320ක්, 280ක් සහ 80ක් 2016 වසර තුළ පෙනී සිටියහ.

එයට අමතරව, කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල 2016-17 අධ්‍යයන වර්ෂවලට NVQ 5 මට්ටම සඳහා ඇතුළත් වීමේ විභාගය පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා අපේක්ෂකයේ 410 දෙනෙක් පෙනී සිටියහ. කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල NVQ 6 මට්ටම සඳහා ඇතුළත් වීමට අපේක්ෂාවෙන් අයදුම්පත් 2705 ක් ලැබුණු අතර අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වන ලද විභාගය සඳහා පෙනී සිටීමට සුදුසු අපේක්ෂකයින් ඒ අතරින් තෝරා ගැනීමට විභාග ඒකකය කටයුතු කර ඇත.

තවද 2005 වර්ෂයේ සිට ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත කෘෂිකර්ම

පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් සඳහා එක් අවුරුදු ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩසටහනට අදාළ විභාග ද පවත්වන ලදී.

(ඉ) විෂයමාලා සංවර්ධනය

නිපුණතා පාදක විෂය මාලාව සංවර්ධනය හා සංශෝධනය කිරීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය වෘත්තීය තාක්ෂණ විශ්ව විද්‍යාලයට මුළුමනින්ම ලබාදෙන ලද්දේ මෙම ඒකකය විසිනි. එයට අමතරව NVQ 6 හා 5 මට්ටමේ පාඨමාලා සඳහා නිපුණතා පාදක පුහුණු විෂය මාලාවට අනුව පාඩම් සැලැස්ම හා පුහුණු ක්‍රමය සංවර්ධනය කරන ලදී.

වගු අංක 3.1.17: NVQ 6 වන මට්ටමේ විද්‍යාලවල 2016 දෙසැම්බර් මස වනවිට සිටි සිසුන් ගණන

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	වර්ෂය	මාධ්‍යය						එකතුව
		සිංහල		දමිළ		ඉංග්‍රීසි		
		කාන්තා	පිරිමි	කාන්තා	පිරිමි	කාන්තා	පිරිමි	
කුණ්ඩසාලේ	පළමු	32	68	04	16			120
	දෙවන					59	59	118
අඟුණකොළපැලැස්ස	පළමු	09	42					51
	දෙවන					39	25	64
පැල්වෙහෙර	පළමු	36	42					78
	දෙවන					30	34	64
වවුනියාව	පළමු			35	16			51
	දෙවන					16	21	37
කරපිංව	පළමු	00	25					25
	දෙවන					00	25	25
එකතුව		77	177	39	32	144	164	633

වගු අංක 3.1.18: NVQ 5වන මට්ටමේ විද්‍යාලවල 2016 දෙසැම්බර් මස වන විට සිටි සිසුන් ගණන

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	වර්ෂය	මාධ්‍ය						මුළු ගණන
		සිංහල		දමිළ		ඉංග්‍රීසි		
		කාන්තා	පිරිමි	කාන්තා	පිරිමි	කාන්තා	පිරිමි	
අනුරාධපුර	පළමු	37						37
බිබිල	පළමු	46						46
ලබුදුව	පළමු		39					39
පාලමුණේ	පළමු			21	10			31
පරන්තන්	පළමු				25			25
වාරියපොළ	පළමු	38						38
එකතුව		121	39	21	35	0	0	216

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සහ පුහුණු වැඩසටහන්

2017 වර්ෂයේදී ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය විසින් පහත සඳහන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

- අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශ 6 තුළ කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති වැඩසටහන්.
- 2017 වර්ෂයේ අවධානය යොමු කෙරෙනුයේ මෙරට ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශ තුළ වගා කරන ප්‍රධාන බෝගය වන වී වල ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම කෙරෙහිය. ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ වී වල ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීමේ වැඩසටහන දීප ව්‍යාප්තව ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත.
- ආනයනය අඩුකර විදේශ විනිමය ඉතිරි කර ගැනීම සඳහා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා බිම් ප්‍රමාණය සහ එම බෝගවල ඵලදායිතාව ඉහළ නංවා ගැනීම කෙරෙහි වැඩි අවධානය යොමු කෙරෙනු ඇත. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝගවල වගා බිම් ප්‍රමාණය,

නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාව වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ දීප ව්‍යාප්ත මට්ටමෙන් විශේෂ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත.

- පලතුරු ගස් පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ වැඩසටහන් සහ කෘෂි පාරිසරික කලාපවලට සුදුසු පලතුරු ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම මගින් පලතුරු නිෂ්පාදනය වැඩි කෙරෙනු ඇත. අවාරයේ එළවළු හිඟවීම අවම කිරීම පිණිස ඒ ඒ අන්තර් පළාත් ප්‍රදේශය විසින් අවාරයේ එළවළු නිෂ්පාදනය ශක්තිමත් කෙරෙනු ඇත.
- කෘෂිකර්ම විද්‍යාල 5හි කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණය පිළිබඳ NVQ 6 මට්ටමේ පාඨමාලාව වන උසස් ජාතික ඩිප්ලෝමාව පැවැත්වීම. NVQ 6 මට්ටමේ ඩිප්ලෝමාධාරීන් 300ක් පමණ ඩිප්ලෝමාව සමත්ව පිටව යනු ඇති අතර පාඨමාලාව සඳහා නව ශිෂ්‍ය කණ්ඩායමක් බඳවා ගනු ඇත.
- වාරියපොළ, ලබුදුව, පාලමුණේ, බිබිල සහ පරන්තන් යන කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණය

පිළිබඳ NVQ 5වන මට්ටමේ වන ජාතික ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව පැවැත්වීම. මෙයින් සිසුන් 216ක් පමණ සමත්ව පිටව යනු ඇති අතර නව ශිෂ්‍ය කණ්ඩායමක් පාඨමාලාව සඳහා බඳවා ගනු ඇත.

- NVQ 3-4 මට්ටමේ පුහුණු පාඨමාලා ලබුදුව හා වාරියපොළ යන කෘෂිකර්ම පාසැල්වලද බිබිලේ උද්‍යාන බෝග පුහුණු හා සංවර්ධන ආයතනය, අඟුණකොළපැලැස්ස සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය, හංසයාපාලම සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය සහ විරවිල දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පැවැත්වීම.
- නිලධාරීන් සහ ගොවීන් සඳහා සේවා සංස්කරණ පුහුණු ආයතනය 3හි, දිස්ත්‍රික් කෘෂි පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 4හි, ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයෙහි සහ මී මැසි සංවර්ධන ඒකකයෙහි කෘෂි පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- 2017 වර්ෂයේ විභාග කැලන්ඩරය අනුව, පහත සඳහන් විභාග පැවැත්වීම.
  - කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණය පිළිබඳ උසස් ජාතික ඩිප්ලෝමා සහ කෘෂි නිෂ්පාදන තාක්ෂණ පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා විභාග
  - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සඳහා දෙපාර්තමේන්තු විභාග පැවැත්වීම
  - කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවල NVQ 5වන මට්ටමට සිසුන් බඳවා ගැනීමේ තරඟ විභාග
  - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සඳහා කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග

- කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවලට තෝරාගනු ලබන රජයේ නිලධාරීන් සඳහා ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීමේ විභාග
- තරුණ ගොවි සමාජ සාමාජිකයින් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- කාන්තා කෘෂි ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් පැවැත්වීම
  - රත්නපුර, මොණරාගල, කුරුණෑගල, මන්නාරම සහ කිලිනොච්චි යන ප්‍රදේශවල නව හෙළ බොජුන් මධ්‍යස්ථාන 5ක් විවෘත කිරීම.
  - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම
  - නව හෙළ බොජුන් අලෙවි පියස්ස සඳහා නව ව්‍යවසායකයින් පුහුණු කිරීම
  - කුඩා පොත් සහ ෆ්ලිප් වාට්ස් වැනි පුහුණු ආධාරක සකස් කිරීම
  - ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්, රූපවාහිනී වැඩසටහන් සහ ප්‍රදර්ශන මගින් තාක්ෂණය බෙදා හැරීම
  - කාන්තා නිපැයුම් සමාජයේ ස්ථාපිත කර නොමිලේ සැකසුම් යන්ත්‍රසූත්‍ර ලබාදීම
  - හෙළ බොජුන් අලෙවි මධ්‍යස්ථාන සඳහා මූලික උපකරණ සහ අවශ්‍ය අනෙකුත් දෑ ලබාදීම
  - ඉඩම සංවර්ධනය, භූමි අලංකරණය කිරීම කර දැනට ඇති හෙළ බොජුන් මධ්‍යස්ථාන නඩත්තු කරමින් වැඩිදුරටත් සංවර්ධනය කිරීම
  - වාකරෙයි සහ පදියතලාවේ හෙළ බොජුන් අලෙවිසැල්වල විවේකාගාර සහ වැසිකිළි ඉදි කිරීම

- කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශන වැඩසටහන් පැවැත්වීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති යටතේ විශේෂයෙන්ම සහතික කළ සුරක්ෂිතතාව සහ ගුණාත්මය සනාථ කළ කෘෂි ආහාර දේශීය හා අපනයන වෙළඳපළට සැපයීම පිළිබඳ වැඩසටහන ව්‍යාප්ත කිරීම.

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති සම්බන්ධයෙන් මහජනයා සහ ගොවි ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති වෙළඳ 2 (වී) සහ වෙළඳ 3 (වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග) සකස් කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති යටතේ පලතුරු සහ එළවළු ගොවිපළ සහ වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග ගොවිපළ ඇති කර ඒවා සඳහා පහසුකම් සැලසීම.

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු / පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු / මහවැලි ගොවිපළ තුළ යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමනය කරන ආදර්ශ ගොවිපළ ස්ථාපිත කිරීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ දීප ව්‍යාප්ත දැනුවත් කිරීමේ හා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

- මුද්‍රිත ප්‍රකාශන යොදා ගනිමින් යහපත් කෘෂිකාර්මික

පිළිවෙත් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමනය කළ බවට සහතික කළ කෘෂි නිපැයුම් දේශීය වෙළඳපළට අලෙවි කරන අලෙවි සැල් ස්ථාපිත කිරීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමනය කර දියුණුවුවත් පිළිබඳව මාධ්‍ය වැඩසටහන් නිපදවීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමනය කරන ගොවීන් පිළිබඳ තොරතුරු දත්ත මූලයක් ස්ථාපිත කිරීම

- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් ක්‍රියාවට නංවන කේන්ද්‍රස්ථානයක් සහ ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථාන සඳහා පහසුකම් සැලසීම

- සහතිකකරණ ආයතන කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලසීම

- කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන

- වාණිජමය ගොවිපළ සංවර්ධනය සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම

- කෘෂි ව්‍යාපාර වැඩසටහන අඛණ්ඩව කරගෙන යෑම

- ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන සහ ආරක්ෂිත කෘෂිකාර්මික කටයුතු ඉටු කිරීම

- පුහුණු සහ වැඩමුළු පැවැත්වීම තුළින් දේශගුණ විපර්යාසයට අනුවර්තනය විය හැකි ක්‍රම, ආරක්ෂිත කෘෂිකර්මය සහ ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය පිළිබඳව නිලධාරීන්

සහ ගොවීන් දැනුවත් කිරීම් වැඩි කිරීම

- ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය යොදා ගනිමින් ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ සහ විවෘත ක්ෂේත්‍රයේ වසර පුරාම පලතුරු හා එළවළු නිෂ්පාදනය කිරීම හඳුන්වා දීම මගින් ජාතික ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩසටහනට සහභාගි වීම.
- ආරක්ෂිත වගාවේ පොහොර භාවිතය සහ වසර පුරාම නිෂ්පාදන කටයුතු කිරීම සඳහා හරිතගාර තුළ කෘත්‍රිම ආලෝකය යොදා ගැනීම සම්බන්ධ ගොවි සහභාගිත්ව පර්යේෂණ සිදු කිරීම.
- ආරක්ෂිත ගෘහ සහ ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන ක්‍රම පිළිබඳ පිරිවිතර සැපයීම
- අදාළ විෂයයන් පිළිබඳව මුද්‍රිත ප්‍රකාශන ආදිය සකස් කිරීම.
- ජන මාධ්‍ය වැඩසටහන්
- බිඳුනු වැව මී මැසි පාලන ඒකකයේ සහ අනෙකුත් උප ඒකක වල කටයුතු සිදු කිරීම
- දිවයින පුරා මී මැසි ජනපද නිෂ්පාදකයින් 100 දෙනෙකු බිහි කිරීම
- නව මී මැසි පාලන උපකරණ නිෂ්පාදකයින් 10 දෙනෙකු බිහි කිරීම
- මී මැසි පාලන උපකරණ අලෙවියට පෙර සහතික කිරීමේ වැඩසටහන
- තරුණ සමුපකාර සමිති 40 තවදුරටත් පුළුල් කිරීම

විශේෂ ව්‍යාපෘති

- නිපුණතා පුර්ණ වෘත්තිකයින් බිහි කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාල සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව කරගෙන යාම
- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - වී
- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - බඩඉරිඟු
- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - මුං
- ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - සෝයා බෝංචි
- ජාතික මිරිස් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති
- හෙළ බොජුන් අලෙවි මධ්‍යස්ථාන හරහා පෝෂණ සුරක්ෂිතතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වත්මන් ආහාර රටාවන් වෙනස් කිරීම
- සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර ප්‍රවර්ධනය
- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හරහා දේශීය හා අපනයන වෙළඳපළට ගුණාත්මයෙන් හා සුරක්ෂිතතාවයෙන් යුතු කෘෂිකාර්මික නිපැයුම් ඉදිරිපත් කිරීම සහතික කෙරෙන යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ NVQ 3වන සහ 4වන මට්ටමේ පුහුණු පාඨමාලාව පවත්වන පුහුණු ආයතන සංවර්ධනය
- ගෙවතු වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- මී මැසි සංවර්ධන වැඩසටහන
- කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය හා භාවිත කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන

- කෘෂිකර්ම නිෂ්පාදන වැඩසටහන පදනම් කරගෙන තරුණ ගොවි සමාජ සාමාජිකයින්ගේ ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- කෘෂි ව්‍යාප්ති තාක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම
- අනුරාධපුර කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ ප්‍රයෝජනය වෙනුවෙන් ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ නේවාසිකාගාර ගොඩනැගිලි 2 අලුත්වැඩියා කිරීම
- එලදායි මානව සම්පත් සංවර්ධනය උදෙසා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විභාග ඒකකයේ තක්සේරු ධාරිතාව පුළුල් කිරීම
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවේ NVQ 5වන මට්ටම පැවැත්වීම සඳහා පරන්තන් කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය සංවර්ධනය කිරීම
- ජංගම තාක්ෂණික උපදේශක සේවය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ව්‍යාප්ති ක්‍රමය ශක්තිමත් කිරීම

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	02
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	23
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	101
කමිකාලාර්ය (කොන්ත්‍රාත්)	10
පරිපාලන නිලධාරී	03
ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	01
භාෂා පරිවර්තක (ඉංග්‍රීසි)	01
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	16
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	14
සංවර්ධන නිලධාරී	61

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
පුස්තකාලාධිපති	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	321
පර්යේෂණ සහකාර	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	91
තාක්ෂණ විද්‍යා සහකාර	246
ගොවිපළ ලිපිකරු	06
නේවාසිකාගාර පාලක (කාන්තා)	13
රියදුරු	77
ට්‍රැක්ටර් ක්‍රියාකරු	03
ගබඩා භාරකරු	12
යන්ත්‍රාංගන උපස්ථායක	06
යන්ත්‍ර ශිල්පී	05
වඩු කාර්මික	03
විදුලි ශිල්පී	01
තාක්ෂණ ශිල්පී	07
වැද්දුම්කරු	01
පර්යේෂණ උප සහකාර	02
ජල පොම්ප ක්‍රියාකරු	01
මී මැසි පාලක	08
බද්ධකරු	08
ස්ටුවර්ඩ්	01
අරක්කැමි	30
වේටර්	02
සංචාරක බංගලා භාරකරු	06
ලොරි සහායක	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	11
මුරකරු	114
කම්කරු	527
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	04
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	93
එකතුව	1835

3.2. තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය - ගන්නොරුව

ජාතික සෞභාග්‍යය උදෙසා කෘෂිකර්මාන්තයේ දී තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යෙදවීමෙන් විශිෂ්ටත්වය කරා අවතීර්ණ වීම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ දැක්ම වෙයි. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය ඔස්සේ ආහාර බෝග වගාව වඩා කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී කර ගැනීම, මහජනතාවට කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සැලසෙන සේවා සඳහා ප්‍රවේශවීමේ අවස්ථා ඉහළ නැංවීම මෙන්ම කෘෂිකර්මාන්තය තුළ පුරවැසි කේන්ද්‍රීය පාලනයක් නිර්මාණය එහි මෙහෙවර වේ.

තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයෙහි අරමුණු වන්නේ විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍යයෙන් කෘෂිකාර්මික

තොරතුරු රැස් කිරීම, සම්පාදනය සහ ප්‍රචාරණය, තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා මෘදුකාංග විසඳුම් / දත්ත පදනම් ප්‍රවර්ධනය මගින් ඊ - විසඳුම් හඳුන්වාදීම, කෘෂිකර්ම ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම සහ කෘෂි සංචාරක කර්මාන්තය දිරිගැන්වීම සඳහා කෘෂිකර්ම තාක්ෂණික උද්‍යාන නඩත්තු කිරීමයි.

තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය යටතේ පවතින ඒකක ලෙස ප්‍රධාන අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගුවන් විදුලි ගොවි සේවාව, කෘෂිකාර්මික ප්‍රකාශන අංශය, ගන්නොරුව සහ බටහිර කෘෂි තාක්ෂණික උද්‍යාන යනාදිය හැඳින්විය හැකිය.

අයවැය

විවිධ වැය ශීර්ෂ යටතේ 2016 වසරට අදාළව අයවැයෙන් වෙන්කරන ලද ප්‍රතිපාදන සහ වියදම 3.2.1 වගුවෙහි දැක්වේ.

වගු අංක 3.2.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016 (රු.)

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	27,277,545	23,389,021	86
මූලධන	71,461,500	65,541,293	92
ව්‍යාපෘති			
• මාධ්‍ය වැඩසටහන	30,000,000	29,904,748	100
• කෘෂි - උද්‍යාන	4,500,000	4,493,295	100
• “වසවිස නැති රටක්” BMICH ප්‍රදර්ශනය	1,569,000	1,566,933	100
• AFACI - ATIN ව්‍යාපෘතිය	1,466,003	1,374,584	94
• බෝග පිළිබඳ පුරෝකථනය	2,400,000	2,372,546	99
• කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සහ භාවිතය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	10,000,000	9,169,620	92
එකතුව	148,674,048	137,812,040	93

ප්‍රගතිය

තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රධාන කාර්යාලය

මෙම මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වන්නේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථාන ඒකක සම්බන්ධීකරණය හා මෙහෙයවීමයි. තවද කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙහි මාධ්‍ය අංශයට අවශ්‍ය වන වෙනත් මාධ්‍ය කාර්යාල සම්බන්ධීකරණය ද සිදු කෙරේ.

2016 වසරේ දී ශ්‍රී ලාංකීය කෘෂිකාර්මික උපාය මාර්ග සමාලෝචනය කිරීමට තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයට හැකි වූ අතර ශ්‍රී ලංකාව ලොව පුමුඛ පෙළේ රටක් වශයෙන් හඳුන්වාදීමට ද හැකියාව ලැබිණි. එකී ශ්‍රී ලාංකීය විද්‍යුත් - කෘෂිකාර්මික උපාය මාර්ග මගින් අප රටෙහි කෘෂිකාර්මික දැක්ම සහ සංවර්ධන ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීමේ දී තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සංවර්ධනයෙහි සුවිශේෂී දායකත්වය අදාළ කර ගැනෙන්නේ කෙසේ ද යන්න පෙන්වා දී තිබේ.

තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය මගින් ආසියාවේ කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ තොරතුරු ජාලය (ATIN) නැමැති ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිණි. කාලීන කෘෂිකාර්මික ගැටළු පිළිබඳ ලියැවුණු කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ තොරතුරු පුවත්පත් පත්‍රිකා වෙළුම් දොළසක් සකස් කර බෙදාහැරීය. AFACI - ATIN ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිංහල හා දෙමළ යන භාෂා ද්විත්වයෙන් ම වී වගාවට අදාළ දින දර්ශන ත්‍රිත්වයක් නිර්මාණය කරන ලදුව මුද්‍රණය කොට බෙදා හරින ලදී. AFACI සාමාජික රටවල් අතර වඩාත් කැපීපෙනෙන ATIN ව්‍යාපෘතිය ලෙස 2016 වසරේ දී නැවත වාරයක් තෝරා

ගන්නා ලද්දේ ද මෙම ශ්‍රී ලංකා ATIN ව්‍යාපෘතිය යි.

කෘෂිකාර්මික දත්ත සහ තොරතුරු කළමනාකරණය සඳහා තොරතුරු හුවමාරු ප්‍රතිපත්තිය යන මැයෙන් පැවැති වැඩමුළුව තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණික ආයතනයෙහි (ICTA) සහාය ඇතිව සංවිධාන කෙරිණි. “2017 වසර සඳහා විද්‍යුත් කෘෂිකාර්මික විසඳුම් ක්‍රියාවට නැංවීම” යනුවෙන් වෙනත් වැඩමුළුවක් ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය (FAO), අන්තර්ජාතික විදුලි සංදේශන සංගමය (ITU) සහ කෘෂිකර්මය සහ ජීව විද්‍යාව සඳහා වන අන්තර්ජාතික මධ්‍යස්ථානය (CABI) යන ආයතන හා ඒකාබද්ධව සංවිධානය කරන ලදී.

සම්බන්ධීකරණය කරන ලද අනෙකුත් මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් අතර ස්වාධීන රූපවාහිනී නාලිකා ඔස්සේ විකාශය වූ “රන්බිමට අරුණළු” වැඩසටහන් 26ක් සහ වසන්තම් රූපවාහිනී නාලිකාව මගින් විකාශය වූ “මලරුම් භූමි” දෙමළ මාධ්‍ය වැඩසටහන් 20ක් ද නිෂ්පාදනය කරන ලදී. ශ්‍රද්ධා රූපවාහිනී වැඩසටහන් දහයක් රංගිරි ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන් දහයක් සහ සියත රූපවාහිනී වැඩසටහන් නවයක් ද නිෂ්පාදනය කොට විකාශය කරන ලදී.

ජාතික කෘෂිකාර්මික තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය (ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මධ්‍යස්ථානය)

ජේරාදෙණිය, ගන්නොරුව පිහිටි මහල් හයකින් සමන්විත ගොඩනැගිල්ලක් වන ජාතික කෘෂිකාර්මික තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය 2016 ඔක්තෝබර් මස 14 වැනි දින එවක අග්‍රාමාත්‍ය වූ ගරු දි.මු. ජයරත්න මහතා විසින් විවෘත කරන ලදී. කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය ගරු දුමින්ද දිසානායක මහතා, මධ්‍යම පළාත් වැඩබලන ප්‍රධාන අමාත්‍ය ගරු එදිරිවීර විරවර්ධන මහතා සහ ආරාධිත අමුත්තෝ එම අවස්ථාවට සහභාගි වූහ.

මෙම මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අභිවෘද්ධිය උදෙසා තොරතුරු තාක්ෂණයෙහි විශිෂ්ට භාවිතය ළඟාකර ගැනීමයි. අධ්‍යක්ෂ (තොරතුරු හා සන්නිවේදන), ගුවන්විදුලි ගොවි සේවාව (කළුරට සේවය) සහ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මධ්‍යස්ථානයේ අංශ කිහිපයක් (ග්‍රැෆික් අංශය, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ අංශය, කෘෂිකර්ම උපදේශන සේවාව, පුහුණු අංශය) ගන්නොරුව, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය වෙත ගෙන යන ලදී. ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මධ්‍යස්ථානයේ සෙසු අංශ (ගන්නොරුව කෘෂි - උද්‍යානය, ප්‍රදර්ශන හා දෘශ්‍ය අංශය) ගන්නොරුව කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ උද්‍යාන ඒකකය යටතේ වෙනම ක්‍රියාත්මක වෙයි.

මෙම මධ්‍යස්ථානය ඔස්සේ විවිධ තොරතුරු සේවාවන් ශක්තිමත් කෙරේ. “ගොවි සහන සරණ” කෘෂිකර්ම උපදේශන සේවාව දුරකථන ඇමතුම් සම්බන්ධතා නියෝජිතයන් 4 දෙනෙකුගේ සිට 20 දෙනෙකු දක්වා වැඩි කරන ලදී. දුරකථන ඇමතුම් සබඳතා නියෝජිතයින් ලෙස ක්‍රියා කරන්නේ ක්ෂේත්‍රයේ වසර 5කට වැඩි අත්දැකීම් සහිත කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුය. ජංගම දුරකථන ඔස්සේ ගොවීන් ට තම ගැටළුවලට විසඳුම් ලබාදීමේ වැඩපිළිවෙල මෙම නව තාක්ෂණය මගින් ඉටු කෙරෙනු ඇත. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ වැඩසටහන් යාවත්කාලීන තොරතුරු තාක්ෂණය සමඟින් ක්‍රියාත්මක වී තිබේ. කෘෂි එෆ් එම් වෙබ් රේඩියෝ නාලිකාව නව මධ්‍යස්ථානයේ ස්ථාපනය කර ඇති අතර කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ වෙනම ගුවන් විදුලි නාලිකාවක් පිහිටුවීමට නියමිතය. එසේ ම ශ්‍රී ලංකා විද්‍යුත් - කෘෂිකර්ම උපායමාර්ග මගින් හඳුන්වාදෙන ලද නව කෘෂිකර්ම සේවා ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත. ගොවීන්ට අවශ්‍ය සියලු මාදිලිවල මුද්‍රිත මාධ්‍ය තොරතුරු සැලසුම් කරනු ලබන ග්‍රැෆික්

අංශය පරිගණක පහසුකම්වලින් සමන්විත කොට පිහිටුවන ලදී. බහු මාධ්‍ය සංයුක්ත (IMM) තැටි සැලසුම්කරණය හා නිෂ්පාදනය ද මෙම පහසුකම් මගින් වැඩිදියුණු වී තිබේ. වෙන් වෙන් වශයෙන් පිහිටි පරිගණක විද්‍යාගාරයක් සහ ආසන 250කින් සමන්විත ශ්‍රවණාගාරයක් ඉදිකිරීම මගින් පුහුණු වැඩසටහන්වල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නංවා ඇත.

මෙම අංශයෙන් සැපයෙන සේවා වන්නේ,

- කෘෂිකාර්මික ප්‍රකාශන, අත්පත්‍රිකා, පෝස්ටර්, දැන්වීම් පුවරු සහ බැනර් සඳහා විශාල පරිමාණයේ මුද්‍රණ ආකෘති නිර්මාණය සහ මුද්‍රණය.
- “ගොවි සහන සරණ සේවය”, කෘෂිකාර්මික උපදේශන සේවාව ක්‍රියාත්මක කිරීම (කෙටි දුරකථන කේතය 1920 වේ)
- වෙබ් අඩවි නිර්මාණය සහ යාවත්කාලීන කිරීම
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නව වෙබ් ලිපිනය (www.doa.gov.lk), විකි ගොවියා වෙබ් අඩවිය (www.goviya.lk), ශ්‍රී ලංකාවේ වී පිළිබඳ තොරතුරු බැංකුව කෘෂි ලංකා ද්වාරය, AFACI - ATIN ශ්‍රී ලංකා වෙබ් අඩවිය සහ BFA ශ්‍රී ලංකා වෙබ් අඩවිය (www.bfnsrilanka.org)
- ප්‍රකාශන ඒකකයේ තොරතුරු පද්ධතිය, බෝග පුරෝකථන තොරතුරු පද්ධතිය, 1920 දුරකථන මධ්‍යස්ථාන පද්ධතිය, ජාතික පැළෑටි නිරෝධායන සේවාව, මානව සම්පත් කළමනාකරණ සහ බීජ දත්ත පද්ධතිය යන දත්ත පද්ධති ගොඩනැගීම හා කළමනාකරණය.
- ජාලකරණය සැලසුම්කිරීම - ජාලකරණ පාලනය, අන්තර්ජාල පිවිසුම් පහසුකම් පාලනය සහ අන්තර් දුරකථන සම්බන්ධතා

- විවිධ බෝගවලට සහ විෂයයන් ට අදාළව අන්තර් ක්‍රියාකාරී බහුමාධ්‍ය සංයුක්ත තැටි නිෂ්පාදනය
- දෘඩාංගවල සහ මෘදුකාංගවල දෝෂ හඳුනාගැනීම සහ නිවැරදි කිරීම
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙහි සමාජ මාධ්‍යයන්, මුහුණු පොත, ටිව්ටර්, යු ටියුබ් සහ ගූගල් ප්ලස් නඩත්තුව
- ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ඉගැන්වීම ආධාරක සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ තාක්ෂණයට අදාළ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- ඉරිදා දිනවල පස්වරු 6.30ට “ගොවිබ්මට අරුණළු” සහ සිකුරාදා දිනවල පස්වරු 6.15ට ජාතික රූපවාහිනිය මගින් විකාශය කෙරෙන “මිහිතක ” යන රූපවාහිනි වාර්තාමය වැඩසටහන් දෙක නිෂ්පාදනය
- ගන්නොරුවෙහි කෘෂි තාක්ෂණික උද්‍යාන කළමනාකරණය
- කලාපීය සහ ජාතික මට්ටමේ කෘෂිකාර්මික ප්‍රදර්ශන සංවිධානය

පුහුණු කිරීම්

පුහුණු වැඩසටහන් - 8 / මිනිස් දින 144

ගැලික් සන්නිවේදනය

තාක්ෂණික ප්‍රකාශන - 23

අත්පත්‍රිකා / අත්පොත් - 29

විශාල දැන්වීම් / ප්‍රදර්ශන පුවරු - 15

ප්‍රදර්ශන / පර්යේෂණ පෝස්ටර් - 248

උනාපුරක පත්‍රිකා සහ ඕෆ්සෙට් මුද්‍රණය සඳහා පෝස්ටර - 20

ඩෙස්ක්ටොප් ඉදිරිපත් කිරීම් - 17

ආරාධනා / සුබපැතුම් පත් - 347

ලේඛලේ / ස්ටිකර් / නාම පරවුරු - 3,253

ආයතනය සහ නාමපුවරු - 54

බැනර් - 14

විඩියෝ කර්ණය / ඡායාරූපකරණය

“මිහිතක දිනුවෝ” රූපවාහිනි වාර්තාමය වැඩසටහන් - 48

“ගොවිබ්මට අරුණළු” රූපවාහිනි වාර්තාමය වැඩසටහන් - 47

වෙනත් වාර්තාමය වැඩසටහන් - 50

රූපවාහිනි කෙටි පණිවුඩ - 50

විඩියෝ වැඩසටහන් අනුපිටපත් - 208

ඩිජිටල් ඡායාරූපකරණය - 32,477

විඩියෝ පට සඳහා හඬ පටිගත කිරීම - 43

තොරතුරු තාක්ෂණය

අන්තර් ක්‍රියාකාරී බහු මාධ්‍ය සංයුක්ත තැටි - 01

යාවත් කාලීන කළ වෙබ් පිටු - 1028

නව වෙබ් පිටු නිර්මාණය - 745

දත්ත පද්ධති සහ මෘදුකාංග සංවර්ධන - පැය 887

දත්ත පද්ධති පිළිබඳ පුහුණුව - මිනිස් පැය 145

ජාලකරණ පාලනය - පැය 164

ජාලකරණ සවි කිරීම් - පැය 94

මෘදුකාංග සහ දෘඩාංග නඩත්තු - කාර්යය 597

ජාලකරණ දෝෂ නිවැරදි කිරීම් - කාර්යය 206

පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

පුහුණු වැඩසටහන් 16 (මිනිස් දින 374)

1920 “ගොවිසහන සරණ” උපදේශන සේවාව

හසුරුවන ලද ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව - 24,278

ස්කයිප් මාධ්‍යය ඔස්සේ (දෘශ්‍ය ඇමතුම්) - 19

හසුරුවන ලද කෙටි පණිවුඩ සංඛ්‍යාව - 3,823

සමාජ මාධ්‍යය යාවත්කාලීන කිරීම

ටිට්ටර් - පිටු 320

මුහුණු පොත - පිටු 776

ගූගල් ජ්ලස් - පිටු 404

වීඩියෝ අන්තර්ජාල ගත කිරීම

වීඩියෝ - වැඩසටහන් 108

යූ ටියුබ් - වැඩසටහන් 39

ගන්නොරුව කෘෂි උද්‍යානය

සංචාරකයන් සංඛ්‍යාව (පාසල් ළමයි) - 3,691

සංචාරකයන් සංඛ්‍යාව (වැඩිහිටි) - 34,849

විදේශීය සංචාරකයන් සංඛ්‍යාව (පාසල් ළමයි) - 352

ඇතුල්වීමේ දොරටුවේ නිකුත් කළ ප්‍රවේශ පත්‍ර වල ආදායම - රු. 1,119,430.00

ආදායම් (ප්‍රවේශ පත්) - රු. 1,076,935.00

ප්‍රදර්ශන

සැලසුම්කළ / පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශන - 06

ප්‍රදර්ශන සඳහා පොස්ටර සේවාව - 609

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ උද්‍යානාලංකාර සැලසුම් - 05

වෙනත් ස්ථානවලට අදාළ උද්‍යානාලංකාර සැලසුම් - 05

කෘෂිකර්ම ප්‍රකාශන ඒකකය

නිසි කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ තොරතුරු සහ වෙනත් අදාළ තොරතුරු මුද්‍රිත මාධ්‍යය ඔස්සේ ප්‍රචලිත කිරීම මෙම ඒකකයේ පුළුල් අරමුණ වේ. එකී අරමුණ ඉටු කර ගැනීම උදෙසා ක්ෂේත්‍රය ව්‍යාප්ති කටයුතුවලට උපකාරීවන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රිත තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ සහ බෙදාහැරීමේ

වගකීම මෙම ඒකකයට පැවරේ. ජේරාදෙණියෙහි ස්ථාපිත කෘෂිකර්ම මුද්‍රණ සහ ප්‍රකාශනායතනය, අලෙවි සහ බෙදාහැරීමේ ඒකකය මෙම ඒකකය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. කෘෂිකර්ම මුද්‍රණාලය තාක්ෂණික හා තාක්ෂණික නොවන ප්‍රකාශනාදිය ඇතුළු දෙපාර්තමේන්තුවෙහි සියලු මුද්‍රණ අවශ්‍යතා සපුරාලයි. මීට අමතරව කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ මුද්‍රණ අවශ්‍යතා ද ඉටු කෙරෙන්නේ මෙමගිනි. මුද්‍රිත තොරතුරු අලෙවිය සහ නොමිලේ බෙදාහැරීම සම්බන්ධයෙන් බෙදාහැරීමේ මධ්‍යස්ථානය වගකීම දරයි.

ප්‍රගතිය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී නව ප්‍රකාශන දහයක් (10) මෙම ඒකකය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි. ප්‍රකාශන 21ක් නැවත මුද්‍රණය කරන ලදී. AFACI - ATIN ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිංහල හා දෙමළ භාෂාවලින් වී බෝගයට අදාළ බෝග දින දර්ශන පිටපත් 31,185ක් මුද්‍රණය කරන ලදී.

අලෙවි මධ්‍යස්ථානය මගින් ප්‍රකාශන සහ අන්තර් ක්‍රියාකාරී බහු මාධ්‍ය සංයුක්ත තැටි අලෙවිය මගින් රු.මිලියන 2.7කට ආසන්න මුදලක් උපයනු ලැබිණි. 2016 වසරේ දී ගලහ හංදියේ අලෙවි මධ්‍යස්ථානය රු.මිලියන 2.1 මුළු මුදලක් උපයා ඇති අතර ගන්නොරුව පිහිටි අලෙවි මධ්‍යස්ථානය උපයා ඇති මුදල රු.මිලියන 0.55කි. තවද ඉවතලන කඩදාසි සහ වෙනත් භාවිත කළ ද්‍රව්‍ය අලෙවියෙන් ද ටෙන්ඩර් ලේඛන නිකුත්වෙන් ද රු. 0.388ක මුළු ආදායමක් ලැබීය.

වගු අංක 3.2.2: 2016 වසරේ දී නැවත මුද්‍රණය කළ ප්‍රකාශන

ප්‍රකාශනයේ නම	පිටපත් සංඛ්‍යාව
වම්බටු වගාව	2,500
කෘෂි පළිබෝධ එකතුව	2,000
කොමඩු වගාව (සි)	5,000

ප්‍රකාශනයේ නම	පිටපත් සංඛ්‍යාව
බද්ධ කිරීම හා ලේයර් කිරීම (සි)	2,500
කෙසෙල්වලට වැළඳෙන රෝග (සි)	2,500
ගෙවතු වගාව (සි)	15,000
කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය (සි)	9,000
සහතික කළ බීජ වී නිෂ්පාදනය (සි)	2,500
මී මැසි පාලනය (සි)	12,500
ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ බෝග නිෂ්පාදනය (සි)	2,500
පටක රෝපණ (සි)	7,500
පටක රෝපණ (දෙ)	1,000
පළිබෝධනාශකයක් ලෙස කොහොඹ (සි)	2,000
සහල් මූලික නිෂ්පාදනය (සි)	2,500
දොඩම් සහ නාරං (සි)	1,000
එළවළු වගාව	5,000
බීමීමල් (සි)	5,000
බීජ වී ගබඩාකරණය (දෙ)	1,500
අලිපේර වගාව (සි)	2,500
පැපොල් (සි)	5,000
පැපොල් (දෙ)	2,500
එකතුව	91,500

(සි) - සිංහල (දෙ) - දෙමළ

වගු අංක 3.2.3: 2016 වසරේ දී ප්‍රකාශිත ග්‍රන්ථ

ග්‍රන්ථයෙහි නම	පිටපත් සංඛ්‍යාව
‘ගොවිකම් සහරාව’ 46-4	4,000
‘ගොවිකම් සහරාව’ 47-1	3,700
‘ගොවිකම් සහරාව’ 47-2	3,700
‘ගොවිකම් සහරාව’ 47-3	3,700
‘කමතොලිල් විලක්කම් 53-1	425
‘කමතොලිල් විලක්කම් 53 -2,3	415
‘කමතොලිල් විලක්කම් 53	510
‘කමතොලිල් විලක්කම් 54	625
2015 නව බෝග ප්‍රභේද	500
වී වගාව සඳහා වගා දින දර්ශන	31,185

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙහි ඉහත දැක්වූ ප්‍රකාශනවලට අමතරව කෘෂිකර්ම මුද්‍රණාලය මගින් විවිධ මාදිලියේ අත්පත්‍රිකා, පෝස්ටර්, බැනර් සහ ආරාධනා පත්‍ර යනාදිය මුද්‍රණය කරන ලදී. බීජ සහතිකරණ ලේඛල සහ එම සේවා ආකෘති පත්‍ර සියල්ලම මුද්‍රණය කරන ලද්දේ ද කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු මුද්‍රණාලය මගිනි.

වගු අංක 3.2.4: 2016 වසරේ දී මුද්‍රණය කරන ලද ප්‍රකාශන

ප්‍රකාශන වර්ගය	පිටපත් සංඛ්‍යාව
වෙනත් ඒකක සඳහා මුද්‍රණය කළ ග්‍රන්ථක (වර්ග 70)	100,576
අත් පත්‍රිකා (ආකාර 47)	1,859,600
පෝස්ටර්	114,850
ආරාධනා පත්‍ර සහ නාම පත්‍ර (විසිටිං කාර්ඩ්) වර්ග 24	13,581
ගෙවතු වගා බීජ පැකට්ටු	523,800
ලිපිගොනු කවර (වර්ග 14)	10,275
බීජ ලේඛල	335,000
ලිපි ශීර්ෂ (Letter Heads)	110,000
බෝග පුරෝකථන පොත්	31,060
බෝග පුරෝකථන ආකෘති පත්‍ර	216,342
ආකෘති පත්‍ර	200,508
සහතික පත්	3,130
කෘෂිතාක්ෂණික තොරතුරු පත්‍ර	7,795

නොමිලේ නිකුත් කරන ලද ප්‍රකාශන

මෙම වසර තුළ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවල තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය අතර බෙදා හැරීම සඳහා නිකුත් කළ ප්‍රකාශන

1. ගොවිකම් සහරාව

වෙළුම් 46 - 4 - 3335

වෙළුම 47 - 1 - 3458

2. කමතොලිල් විලක්කම්

වෙළුම් 53-1 - 415

වෙළුම 53 - 2,3 - 415

වෙළුම 53 - 4 - 510

3. නිර්දේශිත බෝග ප්‍රභේද - 500

4. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පුවත්
ලිපි 12ක් නිකුත් කිරීම - පිටපත්
48,000

ගුවන් විදුලි ගොවි සේවාව

කෘෂිකාර්මික ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් මගින් ගොවි ප්‍රජාවගේ දැනුම වර්ධනය සහ ආකල්ප වෙනස් කිරීම ඉලක්ක කොට ඔවුන්ට කාලීනව වැදගත් තොරතුරු සැපයීමේ කාර්යභාරය පැවරෙන්නේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ගුවන්විදුලි ගොවි සේවාවටයි.

දේශයේ සෞභාග්‍යය උදෙසා ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ඔස්සේ කෘෂිකර්මාන්තයේ විශිෂ්ටත්වය ළඟා කර ගැනීම මෙම ඒකකයේ දැක්ම වන අතර මහජනතාවට කෘෂිකර්මාන්තයට ප්‍රවේශ වීමේ අවස්ථා ඉහළ නංවමින් ආහාර බෝග අංශය වඩාත් කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී කිරීම මෙහෙවර වන්නේය.

මෙම අංශයේ අරමුණු වන්නේ ;

1. ඵලදායී කෘෂිකාර්මික භාවිතාවන් පිළිබඳ ගොවීන් දැනුවත් කිරීම.
2. වගාවේ දී මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රශ්න පිළිබඳ දැනුවත් වීම සහ ඊට සාධනීය විසඳුම් ලබාදීම.
3. ලාබදායී ආදායම් උත්පාදන ක්‍රමයක් වශයෙන් කෘෂිකර්මාන්තය පිළිබඳ උනන්දු කිරීම.

4. කෘෂිකර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන්
මහජනතාව අතර ධනාත්මක ආකල්ප
වර්ධනය.

5. විවිධ කෘෂිකාර්මික ක්‍රම අනුගමනය
කිරීමේ දී ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හට ගත
හැකි පාරිසරික සහ අන්තරායකාරී විපාක
පිළිබඳ වගාකරුවන් දැනුවත් කිරීම.

6. අදාළ අධිකාරීන් විසින් හඳුන්වාදෙනු
ලැබ ඇති කෘෂිකර්මය හා සම්බන්ධ
ප්‍රතිපත්ති හා උපායමාර්ග පිළිබඳ
වගාකරුවන්ට සිය මතවාද පල කිරීමට
වේදිකාවක් සැපයීම.

7. ආහාර සුරක්ෂිතතාව, පෝෂණය සහ
රසායනික ද්‍රව්‍යවලින් තොර ආහාර
සහතික කරලීම සඳහා දිවයිනේ සෑම
නිවසක ම ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධනය

8. කෘෂිකර්මාන්තය, මෙරට තරුණියන්
අතර වඩාත් ආකර්ෂණීය ජීවනෝපාය
මාර්ගයක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ගුවන් විදුලි ගොවි සේවා ප්‍රධාන ඒකකය
කොළඹ නාරාහේන්පිට ප්‍රදේශයේ
පිහිටා ඇති අතර අනුරාධපුර, මහනුවර
සහ මාතර යන නගරවල මෙහි
උපඒකක තුනක් පිහිටා තිබේ.

මෙම ඒකක විවිධ ගුවන් විදුලි නාලිකා
ඔස්සේ සිංහල සහ දෙමළ යන මාධ්‍ය
දෙකෙන් ම වැඩසටහන් විසුරුවා හරියි.
ප්‍රධාන ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් විසුරුවා
හරිනු ලබන්නේ සිංහල ස්වාධීන සේවාව
ඔස්සේ “සන්ධ්‍යා සේවය” නමින් වෙන්
කරන ලද විශේෂ ගුවන් කාලයක් තුළදීය.

අනාගතයේ දී කෘෂිකර්මය වෙනුවෙන්
පිහිටුවනු ලබන ප්‍රමුඛ සජීවී ගුවන්විදුලි
නාලිකාව ලෙස කෘෂි එෆ් එම් වෙබ්
රේඩියෝව (www.krushifm.lk) කටයුතු
ආරම්භ කොට තිබේ.

මෙම ඒකකය මගින් නිෂ්පාදනය කරනු
ලබන වැඩසටහන් පහත දැක්වේ.

වගු අංක 3.2.5: 2016 වසරේ දී විසුරුවා හරින ලද ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් (සාමාන්‍ය මාධ්‍ය අයවැය යටතේ)

දිනය	වේලාව	ගුවන්විදුලි වැඩසටහන	ආකෘතිය	නිෂ්පාදන ඒකකය	සංඛ්‍යාතය
සඳුදා	පෙ.ව 9.00 - 10.00	ගොවිතැනට පැයක්	සජීවි සාකච්ඡාව	කොළඹ	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 6.35 - 6.50	ගොවි ගෙදර	සභරාමය වැඩසටහන	කොළඹ	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 6.45 - 7.00	රත්කෙත අද්දර	සභරාමය වැඩසටහන	අනුරාධපුර	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.10 - 7.15	සන්නිස	වත්මන් කෘෂිකාර්මික තොරතුරු (ප්‍රවෘත්ති)	මාතර	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.15 - 7.30	ගොවිසර	සභරාමය වැඩසටහන	කොළඹ	FM 91.7/91.9*
අඟහරුවාදා	ප.ව 6.35 - 6.45	සෙයිලම	පටිගත කළ වැඩසටහන	කොළඹ	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 6.45 - 7.00	කදමල්ල	සභරාමය වැඩසටහන	මාතර	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.00 - 7.30	කොරටුව	සභරාමය වැඩසටහන	කොළඹ	FM 91.7/91.9*
බදාදා	පෙ.ව 9.00 - 9.30	රජරටයි - ගොවිබ්ලිමයි	සජීවි වැඩසටහන	අනුරාධපුර	FM 107.3/90.1*
	ප.ව 6.45 - 7.00	සාර භූමි	සභරාමය වැඩසටහන	කොළඹ	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.00 - 7.10	සරුකෙත	සභරාමය වැඩසටහන	අනුරාධපුර	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.10 - 7.20	ලියසරණි	සභරාමය වැඩසටහන	කොළඹ	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.20 - 7.30	තිරසාර	පරිසර හිතකාමී වගා ක්‍රම භාවිතය (දෙබස)	මාතර	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.00 - 7.30	කුරිංචි මලර්හල්	සභරාමය වැඩසටහන	මහනුවර	FM 107.3/107.5
බ්‍රහස්පතින්දා	පෙ.ව 8.30 - 9.00	වයඹ ගෙවත්ත	සජීවි වැඩසටහන	මහනුවර	FM 90.1
	පෙ.ව 9.00 - 9.30	අවසන් බ්‍රහස්පතින්දා පෙ.ව 9.00 - 10.00	සජීවි වැඩසටහන	මාතර	FM 107.3/107.5
	ප.ව 6.30 - 7.30	ගොවි ජන මඩල	සජීවි සාකච්ඡා	කොළඹ	FM 91.7/91.9*

දිනය	වේලාව	ගුවන්විදුලි වැඩසටහන	ආකෘතිය	නිෂ්පාදන ඒකකය	සංඛ්‍යාතය
සිකුරුදා	පෙ.ව 7.00 - 8.00	වීට්ටුතෝට්ටම්	සජීවි සාකච්ඡා	කොළඹ	FM 102.1/102.3
	පෙ.ව 8.00 - 9.00	අස්වැන්න	සජීවි සාකච්ඡා	මහනුවර	FM 107.3/107.5
	ප.ව 7.00 - 7.15	කෘෂි වාරිකා	සහරාමය වැඩසටහන	මහනුවර	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.15 - 7.30	ගහබඩ පත්තුවේ කරලිය	නාට්‍ය	මහනුවර	FM 91.7/91.9*
	ප.ව 7.00 - 7.15	මුහඩුගල්	විශේෂාංග	මහනුවර	FM 107.3/107.5
සෙනසුරුදා	පෙ.ව 6.45 - 7.00	කෘෂි වාරිකා	සහරාමය වැඩසටහන	මහනුවර	FM 107.3/107.5
	පෙ.ව 8.00 - 8.15	ගොවිබ්ලිම	සහරාමය වැඩසටහන	මහනුවර	FM 107.3/107.5
	ප.ව 7.30 - 8.00	තුනැත්ත	සාකච්ඡාමය	අනුරාධපුර	FM 104.4/105.7
	ප.ව 9.15 - 9.30	උලවර් ඉල්ලුම්	සහරාමය වැඩසටහන	කොළඹ	FM 104.4/105.7
ඉරිදා	ප.ව 6.30 - 7.00	වන්න මාරුදම්	සහරාමය වැඩසටහන	කොළඹ	FM 102.1/102.3
	පෙ.ව 9.45 - 10.00	බොරදිය මංකඩ	සහරාමය වැඩසටහන	මහනුවර	FM 107.3/107.5

* සන්ධ්‍යා සේවය ඔස්සේ විකාශනය වේ.

වගු අංක 3.2.6: 2016 වසරේදී විසුරුවාහරින ලද විශේෂ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්

නිෂ්පාදන වැඩසටහන	රේඩියෝ වැඩසටහනේ නම	සජීවි වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාතය
ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	‘ගොවිතැනට පැයක්’	21	91.7 - 91.9
	‘රුහුණු ගෙවත්ත’	6	107.3 - 107.5
	‘රජරටයි ගොවිබ්ලිමයි’	3	107.3 - 107.5
	‘වීට්ටු තෝට්ටම්’	10	102.1 - 102.3
ලොකු පැණු වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	‘රුහුණු ගෙවත්ත’	1	107.3 - 107.5
	‘රජරටයි ගොවිබ්ලිමයි’	2	107.3 - 107.5
	‘සාර ප්‍රභා ගිර’	2	94.3 - 94.5
මිරිස් වගා වැඩසටහන	‘රුහුණු ගෙවත්ත’	5	107.3 - 107.5
	‘රජරටයි ගොවිබ්ලිමයි’	1	107.3 - 107.5
	‘සාර ප්‍රභා ගිර’	2	

නිෂ්පාදන වැඩසටහන	රේඩියෝ වැඩසටහනේ නම	සජීවී වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාතය
පෝෂදායී ආහාර	‘රුහුණු ගෙවත්ත’	8	107.3 - 107.5
ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	‘සාර ප්‍රභා ගිර’	2	94.3 - 94.5

වගු අංක 3.2.7: 2016 වසරේ දී විසුරුවා හරින ලද කෙටි පණිවිඩ සේවාව (සාමාන්‍ය මාධ්‍ය අයවැය යටතේ)

දිනය	වේලාව	ගුවන් විදුලි වැඩසටහන	මාධ්‍යය	නිෂ්පාදන ඒකකය	සංඛ්‍යාතය
සඳුදා සිට සිකුරාදා	පෙ.ව 5.50 සහ ප.ව 6.20 අතර	ගොවි දැනට අපේ සවිය	සිංහල	මාතර	FM 107.3/107.5
සඳුදා සිට ඉරිදා	පෙ.ව 7.00 සහ පෙ.ව 7.30 අතර ප.ව 4.00 - ප.ව 4.30 අතර	කලවිට	සිංහල	මහනුවර	FM 107.3/107.5
සඳුදා සිට ඉරිදා	පෙ.ව 6.15 සිට පෙ.ව 7.15	අත්වැල	සිංහල	මහනුවර	FM 104.4/105.7
සඳුදා සිට ඉරිදා	පෙ.ව 6.00 සහ පෙ.ව 6.30 අතර ප.ව 6.00 - ප.ව 6.30 අතර	අත්තම	සිංහල	මහනුවර	FM 90.1
සඳුදා සිට ඉරිදා	ප.ව 6.15 සහ ප.ව 7.30 අතර	කෙටි පණිවිඩ	දෙමළ	මහනුවර	FM 107.3/107.5
අභ්‍යන්තරවාදා, බදාදා සහ බ්‍රහස්පතින්දා	ප.ව 5.55 සිට ප.ව 6.00 අතර	අස්වැද්දුම	සිංහල	මාතර	FM 107.3/107.5

වගු අංක 3.2.8: 2016 වසරේදී විසුරුවා හරින ලද විශේෂ කෙටි පණිවිඩ සේවා (විශේෂ අයවැය යටතේ)

වැඩසටහන විසුරුවා හරින දිනය	ප්‍රතිපාදන ලැබූ වැඩසටහන	වැඩසටහන් වර්ගය	ගුවන් කාලය	නිෂ්පාදන ඒකකය	ගුවන් විදුලි නාලිකාව හා සංඛ්‍යාතය
ජුනි මස සිට සැප්තැම්බර් මස දක්වා සෑම දිනකම	කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය හා භාවිතය දිරිගැන්වීම	කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය පිළිබඳ කෙටි පණිවිඩ	දෙමළ - උදෑසන සහ සවස ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශවලට මද වේලාවකට පෙර	කොළඹ	තෙත්ඬුල් (104.7 - 104.9)
			සිංහල පෙ.ව. 6.52 සහ ප.ව 6.22		ලක් හඬ (93.5 - 93.7)
			සිංහල ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශයට ආසන්න වේලාවක		ලක් FM (106 - 106.2)

වැඩසටහන විසුරුවා හරින දිනය	ප්‍රතිපාදන ලැබූ වැඩසටහන	වැඩසටහන් වර්ගය	ගුවන් කාලය	නිෂ්පාදන ඒකකය	ගුවන් විදුලි නාලිකාව හා සබ්‍යානය
නොවැම්බර් - දෙසැම්බර් දක්වා සෑම දිනකම	ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන	ගෙවතු වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන ලොකු එෂු නිෂ්පාදන වැඩසටහන මිරිස් නිෂ්පාදන වැඩසටහන පෝෂදායී ආහාර	පෙ.ව 6.30 / ප.ව 12.44/ ප.ව. 5.59	කොළඹ	තෙත්වුල් FM (104.7 -104.9) හා සිංහල

අසන්නන් අතර ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා “ග්‍රාමික සමාජ” වැඩසටහන අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරමින් ද පුහුණු වැඩසටහන්, වැඩමුළු සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා යන අවස්ථා ප්‍රදානය කරමින්ද ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචාර විමසන ලදී.

ගුවන් විදුලි සේවාවේ වෙනත් කාර්යයන්

- කෘෂි Fm (krushifm.lk) වෙබ් රේඩියෝව ක්‍රියාකරවීම
  - එලදායිතා ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම
  - වෙළඳ කුටිවල ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම
- හොරණ පලතුරු බෝග පර්යේෂණ සංවර්ධන, ආයතනයේ ග්‍රෑම් 200 පලතුරු ප්‍රදර්ශනය, විහාර මහා දේවි උද්‍යානයේ

2016 වසර ‘ආහාර මංගල්‍යය’, ලබුදුව කෘෂිකර්ම පාසලේ ‘දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය’

- ජාතික උත්සව අවස්ථාවලදී මහජන ඇමතුම් පද්ධති සේවාව
- අමාත්‍යාංශමය හා දෙපාර්තමේන්තුමය උත්සවලදී නිවේදන කටයුතු සිදු කිරීම
- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය අනුග්‍රහය දක්වන ‘සුභාරති’ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන සම්බන්ධීකරණය
- දුරකථන ඔස්සේ කෘෂිකාර්මාන්තයට අදාළ අසන්නන්ගේ පැනවලට (650) පිළිතුරු ලබා දීම
- දුරකථන කෙටි පණිවුඩ මගින් කෙරෙන ඉල්ලීම් ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් හා සම්බන්ධ කිරීම.

වගු අංක 3.2.9 :2016 වසරේ දී විසුරුවා හරින ලද ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්

ඒකකය	ගුවන්විදුලි වැඩසටහන	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කොළඹ	ගොවිතැනට පැයක්	52	50
	ගොවිගෙදර	52	48
	ගොවිසර	52	48
	සාරභූමි	52	48
	කොරටුව	52	48
	සෙයිලම	52	48
	ගොවිජන මඩල	53	48

ඒකකය	ගුවන්විදුලි වැඩසටහන	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කොළඹ	ලියසරණිය	52	47
	විවිධතෝවටම්	52	46
	උලවර් ඉල්ලුම්	52	50
	වන්න මරුදම්	52	46
	කෙටි පණිවිඩ (පලතුරු මැස්සා)	464	464
	කෙටි පණිවිඩ (කාබනික පොහොර)	440	440
මහනුවර	අස්වැන්න	48	48
	කලවිට	730	730
	කෘෂි වාරිකා	50	50
	නවතම පුවත් (News updates)	120	120
	කුරිංචි මලර්හල්	52	52
	මුහඩුහල්	52	52
	බොරදිය මංකඩ	12	12
	වයඹ ගෙවත්ත (පැය 1)	10	10
	වයඹ ගෙවත්ත (පැය 1 ½)	37	37
	නවතම පුවත් (වයඹ)	120	120
අනුරාධපුර	රජරටයි ගොවිබිමයි	52	48
	සරුකෙත	52	50
	රත්කෙත අද්දර	52	50
	තුනැත්ත	52	50
මාතර	රුහුණු ගෙවත්ත	49	47
	අස්වැද්දුම	156	156
	තිරසාර	51	51
	කදමල්ල	49	49
	සන්නස	50	50
	ගොවි දැනට අපේ සවිය	502	502
	ගහබඩ පත්තුවේ කරලිය	52	51

වගු අංක 3.2.10: 2016 වසරේ ශ්‍රාවක සමාජයෙහි පුහුණු වැඩසටහන් හා වැඩමුළු

ඒකකය	පුහුණු සහ වැඩමුළු සංඛ්‍යාව	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කොළඹ	06	06
මහනුවර	04	04

කෘෂි තාක්ෂණ උද්‍යානය බටඅත

තොරතුරු කඩිනමින් ව්‍යාප්ත කරලීමේ උපක්‍රමයක් වශයෙන් සහ කෘෂි සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය අරමුණු කරගනිමින් මෙම කෘෂි උද්‍යානය හම්බන්තොට (දක්ෂිණ කලාපය) 2007 වර්ෂයේ දී ස්ථාපනය කරන ලදී. ආහාර

බෝග (එළවළු, අලු බෝග සහ පලතුරු) ආශ්‍රිත කොටගෙන අලංකරණය කර ඇති මෙම උද්‍යානය සොබා සෞන්දර්යය වඩවන ස්ථානයකි. දිනපතා දහස් ගණනින් ඇදී එන ජනකාය සඳහා කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සහ සංනිවේදන ශිල්පීය ක්‍රම (සජීවී ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන, ස්වයං පැහැදිලි කිරීම් සහිත ක්ෂේත්‍රමය උපදෙස් පුවරු, සෑම ආදර්ශන භූමියකම සිටින පහසුකම් සලසන්නෙකු මගින්, විස්තරාත්මක අත්පත්‍රිකා, බහු මාධ්‍ය තැටි යනාදිය) මෙහිදී හඳුන්වා දෙනු ලැබ තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය පිණිස සුදුසු වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීමට උචිත භූමිය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින බටහිර කෘෂි තාක්ෂණික උද්‍යානයයි. එවැනි වැඩසටහන් ආදායම් උත්පාදන මාර්ග නිර්මාණය කරමින් ග්‍රාමීය ගොවි ප්‍රජාවට නිසැක වාසි සලසන අතර සංචාරක කර්මාන්තය වැඩි දියුණු කිරීම තුළින් ජාතික වශයෙන්ද වාසි සලසයි. කෘෂි සංචාරක කර්මාන්ත වැඩසටහන් ඔස්සේ කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ උද්‍යාන ශක්තිමත් කිරීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් තාක්ෂණික හුවමාරු යන්ත්‍රණය ශක්තිමත් කෙරේ. දේශීය මෙන්ම විදේශීය සංචාරකයෝ කෘෂි උද්‍යාන සහ තදාසන්න ගම්මාන නැරඹීමේදී සංචාරක කර්මාන්තයේ නියැලෙන්නන්ට සෘජු හෝ වක්‍ර මාර්ගවලින් ප්‍රතිලාභ අත්කර දෙනු ඇත.

බටහිර කෘෂි තාක්ෂණික උද්‍යානය, කොළ එළවළු උයන, පලතුරු උයන, ඌන උපයෝජිත පලතුරු වත්ත, ඔසු උයන, හේන, කුළු බඩු උද්‍යානය, කෙසෙල් උද්‍යානය වැනි විවිධ සෞන්දර්යාත්මක ආහාර බෝග වලින් අලංකරණයවූ, ආදර්ශන භූමි භාගයන්ගෙන් සමන්විතය. උද්‍යාන පිවිසුමේ නිර්මාණය කර ඇති ආරුක්කු හැඩති දෙඅත, ශ්‍රම එකතුවක් සංකේතවත් කරයි.

කෘෂිකාර්මික අධ්‍යාපනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම මෙම උද්‍යානයේ තවත් එක් වැදගත් අංගයකි. සංචාරකයන්ට මහපෙන්වීම සඳහා පහසුකම් සලසන්නෝ 9 දෙනෙක් සිටිති. අනෙකුත් සාමාන්‍ය උයන් හා ලෝකයේ පවතින වෙනත් උද්‍යාන මෙන් නොව, ගොවීන්, පාසල් සිසුන්, පොදු ජනතාව දැනුවත් කිරීම පිණිස උද්‍යානයේ එක් එක් අංශයෙහි පහසුකම් සලසන්නන්ගේ (කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමාධාරීන්) සේවාව සැපයීමට කටයුතු කර තිබේ.

ප්‍රගතිය

වගු අංක 3.2.11: 2016 වසරේ දී මූල්‍ය ප්‍රගතිය

විස්තර	ආදායම (රු.)
පාසල් ශිෂ්‍යයන්	69,765.00
වෙනත් ශිෂ්‍යයන්	68,800.00
වැඩිහිටි	463,120.00
ළමා සංචාරක	1500.00
වැඩිහිටි සංචාරක	44,200.00

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- සියළු පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු ජාලය ස්ථාපනය
- කෘෂිකර්මාන්තයට සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ මාධ්‍යයට අදාළව තොරතුරු සංනිවේදන තාක්ෂණයේ භාවිතාව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම
- ඇමතුම් මධ්‍යස්ථාන නියෝජිතයන් සමඟ 1920 කෘෂිකර්ම උපදේශක සේවා ශක්තිමත් කිරීම (කෘෂි උපදේශකයින් 20)

- සියළු ජංගම සේවා සැපයුම්කරුවන් එක්ව ජංගම තාක්ෂණ වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම සහ 1920 උපදේශන සේවාව සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම
- මූල්‍ය පද්ධතිය/ දැනුම කළමනාකරණ පද්ධති (1920). කෘෂි ක්ලවුඩ් ඩිජිටල් පුස්තකාලය සහ විද්‍යුත් වෙළඳපොළ සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම
- යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් සඳහා මොබයිල් ඇප්ස්, වෙජ්ටබල් ඩොක්ටර් (Vegetable doctor), ෆර්ටිලයිසර් (ර) හා රයිස් ඩොක්ටර් (Fertilizer & Rice doctor) උපාය.
- පාංශු පරීක්ෂණ වාර්තා නිකුත් කිරීම, පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය, e – Pytho, පර්යේෂණ, ග්‍රැෆික් අංශය සඳහා කාර්ය සැකසුම් පද්ධති හා ප්‍රගතියවාර්තා කිරීම සඳහා තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධති ස්ථාපනය
- කෘෂි ක්‍රීඩා සහ අථන්‍ය කෘෂි (Virtual tours) සංචාර (කෘෂි ක්‍රීඩා) හඳුන්වා දීම
- දත්ත වර්ගීකරණය. සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, සඳහා තොරතුරු හුවමාරු ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ශක්තිමත් කිරීමට පූර්ණ කාලීන කෘෂිකර්ම ගුවන්විදුලි නාලිකාවක් (කෘෂි එෆ්. එම්) ස්ථාපනය
- රටතුළ කෘෂිකර්මාන්තය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම පුවත්පතක් (මාසිකව/සතිපතා) ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

- ගොවීන් වෙත අදාළ කෘෂිකාර්මික තොරතුරු කඩිනමින් ව්‍යාප්තිය තහවුරු කිරීම සඳහා විවිධ නාලිකා ඔස්සේ විසුරුවා හැරෙන කෘෂි විඩියෝ වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම
- කෘෂිකර්ම හා සම්බන්ධ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සේවාවට පිවිසීම පිණිස කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මධ්‍යම පුස්තකාලය ඩිජිටල් පුස්තකාලයක් ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම
- බටහිර හා ගන්නෝරුව කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ උද්‍යාන මගින් කෘෂි සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය
- විශේෂයෙන්ම ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන් ප්‍රධාන කොට සියළු මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සහ බහු මාධ්‍ය අවතීර්ණයක් යෙදවීම

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
අධ්‍යක්ෂ	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	01
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	02
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	13
පරිපාලන නිලධාරී	01
තොරතුරු නිලධාරී	14
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02
මාධ්‍ය සහකාර	03
ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සහකාර	03
සංවර්ධන නිලධාරී	22
කෘෂිකර්ම උපදේශක	51
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	16

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
තාක්ෂණ සහායක	26
ගොවිපළ ලිපිකරු	03
ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය කාර්මික	01
රියදුරු	17
සිනමා යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
පස් අඳින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02
ගබඩාකරු	04
ලොරි පවිත්‍රකරු	01
වඩුකරු	01
ජායාරූප ශිල්පී	01
මුද්‍රණාල පොත් බැඳුම්කරු	02
යන්ත්‍ර පරිවාරක	02
අකුරු අමුණන්නා	03
විඩියෝ සංස්කාරක	04
විඩියෝ සංස්කාරක සහායක	02
විඩියෝ ආලෝක කරන	04
/විදුලි ශිල්පී සහායක	
විඩියෝ සහායක	02
ගබ්ද පටිපත කිරීමේ කාර්මික	04
ප්‍රදර්ශන සහායක	02
විදුලි කාර්මික	01
වැඩබලන ෆෝමන්	01
විඩියෝ / කැමරා ඡායාරූප	04
ශිල්පී සහායක	
යාන්ත්‍රික ශිල්පී	03
පින්තාරුකරු	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	03
මුරකරු	28
කම්කරු (ස්ථිර)	161
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	45
එකතුව	459

4.1. පාලන අංශය - ජේරාදෙණිය

පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීමේ සිට විශේෂයෙන් සඳහන් කරන ලද නිර්ණායකවලට අනුකූලව අයදුම්පත් කැඳවීම, අදාළ ලිඛිත / සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම, පත්වීම් සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය අයදුම්කරුවන් තේරීම, කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග පැවැත්වීම, විනය කරුණු, රාජ්‍ය සහ දෙපාර්තමේන්තුමය වශයෙන් ගනු ලබන ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ සන්නිවේදනය යනාදී ආයතනික කරුණු හා සම්බන්ධ විවිධ කාර්යභාරයන් ඉටු කිරීම පාලන අංශයේ භූමිකාව වශයෙන් සංක්ෂිප්ත කොට දැක්විය හැකිය. විවිධ අභියාචන සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව, මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව, නීතිපති

දෙපාර්තමේන්තුව, පාර්ලිමේන්තු උපදේශන කමිටුව සහ පාර්ලිමේන්තු කටයුතු කොමසාරිස් කාර්යාලය යනාදී ආයතන සමග ද මෙම අංශය සන්නිවේදන සබඳතා පවත්වයි. මෙම සමස්ත ක්‍රියාදාමය කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ මහ පෙත්වීම යටතේ සහ උපදෙස් පරිදි සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබන්නේ පාලන අංශය මගිනි.

2016 වසරේදී, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණය පරිදි ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනේ ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවීම සඳහා මෙහෙයුම් මැදිරියක් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පරිශ්‍රය තුළ පිහිටුවන ලදී.

අයවැය

වගු අංක 4.1.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	22,946,601	22,361,044	97
මූලධන	28,810,446	13,245,067	46
එකතුව	51,757,047	35,606,111	69

ප්‍රගතිය

පත් කිරීම්

2016 වසරේ දී ද කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීම් සිදු කෙරිණ. එය දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යමණ්ඩල හිඟය යම්තාක් දුරට මගහරවා ගැනීමට ඉවහල් විය. බඳවා ගැනීම් පිළිබඳ විස්තර 4.1.2 වගුවෙහි දැක්වේ.

වගු අංක 4.1.2: 2016 වසරේ දී සිදු කළ පත්කිරීම්

තනතුර	පත්කිරීම් සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක සහ පර්යේෂණ සහකාර	246
තාක්ෂණික සහායක (ඉංජිනේරු / යාන්ත්‍රික)	10
තාක්ෂණික සහායක (ව්‍යාප්ති / පර්යේෂණ)	19
බද්ධකරු	09
සංචාරක බංගලා භාරකරු	05
මී මැසි පාලක	02

තනතුර	පත්කිරීම් සංඛ්‍යාව
මුරකරු	09
අරක්කුම්	02
භෝජනාගාර සේවක	01
බිජකරු	01
එකතුව	304
කොන්ත්‍රාත් කම්කරු	466
මුළු එකතුව	770

වගු අංක 4.1.3: කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2016 වසරේ දී අනුමත කරන ලද නව තනතුරු සංඛ්‍යාව

තනතුර	සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක	100
පර්යේෂණ සහකාර	73
එකතුව	173

උසස් කිරීම්

වගු අංක 4.1.4: 2016 වසරේ දී සිදු කරන ලද උසස් කිරීම් සංඛ්‍යාව

තනතුර	සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක	27
පර්යේෂණ උප සහකාර	07
ගබඩාකරු	03
මී මැසි පාලක	01
මුරකරු	09
භෝජනාගාර සේවක	01
කම්කරු (II ශ්‍රේණියේ සිට I ශ්‍රේණිය දක්වා)	29
කාර්යාල කාර්ය සහායක (II සිට I ශ්‍රේණියේ සිට විශේෂ ශ්‍රේණිය දක්වා)	10
ඒකාබද්ධ සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් සිදු කරන ලද පත්කිරීම්	
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර (I සිට විශේෂ ශ්‍රේණිය දක්වා)	03
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර (II ශ්‍රේණිය සිට ශ්‍රේණිය දක්වා)	11

සේවයෙන් විශ්‍රාම ගැනීම

වගු අංක 4.1.5: 2016 වසර තුළ විශ්‍රාම ගැනීම්

තනතුර	සංඛ්‍යාව
අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	10
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	05
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01
දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	02
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක (විශේෂ)	03
කෘෂිකර්ම උපදේශක	20
පර්යේෂණ සහකාර (විශේෂ)	01
පර්යේෂණ සහකාර	04
පරිපාලන නිලධාරී (PMA I)	02
විදුලි ශිල්පී	01
රියදුරු	13
චිත්‍රපට (Cinema) ක්‍රියාකාරු	01
ගබඩාකරු	02
කාර්යාල කාර්ය සහායක	05
මුරකරු	13
අරක්කුම්	03
මී මැසි පාලක	03
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකාරු	03
ලොරි පවිත්‍රකරු	01
කම්කරු	82
බද්ධකරු	02
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	01

සේවයේ යෙදී සිටිය දී මියගිය නිලධාරීන්

වගු අංක 4.1.6 : සේවයේ යෙදී සිටිය දී 2016 වසර තුළ මියගිය සේවකයන් පිළිබඳ විස්තර

තනතුර	සංඛ්‍යාව
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
රියදුරු	01
බද්ධකරු	01
කම්කරු	04
මුරකරු	05

වෙනත් තනතුරු සඳහා මුදා හරිනු ලැබූ නිලධාරීන්

වගු අංක 4.1.7: 2016 වසරේ දී වෙනත් තනතුරුවලට මුදා හරිනු ලැබූ නිලධාරීන්

තනතුර	සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක	02
තාක්ෂණික සහායක	07
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
යාන්ත්‍රික ශිල්පී	01

විනය පරීක්ෂණ

වගු අංක 4.1.10: 2016 වසරේ දී පැවැත්වූ විනය පරීක්ෂණ

කාණ්ඩය	වර්ෂය ආරම්භයේ දී පැවති පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	වසර තුළදී ආරම්භ කළ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	වසර තුළ අවසන් කරන ලද පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	2016.12.31 දින වන විට අවසන් නොකළ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව
විධිමත් විනය පරීක්ෂණ / මූලික විමර්ශන	45	98	48	95
රාජ්‍ය / අභ්‍යන්තර විගණන	12	04	16	0
එකතුව	57	102	64	95

සේවය අතහැර ගියා සේ සලකනු ලැබූ නිලධාරීන්

වගු අංක 4.1.8 : 2016 වසරේ දී සේවය අතහැර ගියා සේ සලකනු ලැබූ සේවකයන්

තනතුර	සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
අරක්කුම්	03
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01
සංචාරක බංගලා භාරකරු	01
විදුලි ශිල්පී	02

තනතුරෙන් ඉල්ලා අස් වූ නිලධාරීන්

වගු අංක 4.1.9: තනතුරෙන් ඉල්ලා අස් වූ නිලධාරීන්

තනතුර	සංඛ්‍යාව
තාක්ෂණ සහායක (ව්‍යාප්ති)	28
යන්ත්‍ර ශිල්පී	01
බද්ධකරු	01

පළාත් සභා වෙත නිදහස් කරනු ලැබූ නිලධාරීන්

කිසිවෙකුත් නැත

වගු අංක 4.1.11: මු.රෙ. 104 පරීක්ෂණ

වර්ෂය ආරම්භයේදී පැවති පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	වසර තුළදී ආරම්භ කළ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	වසර තුළ අවසන් කරන ලද පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	2016.12.31 දින වන විට අවසන් නොකළ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව
581	152	321	274

ප්‍රදානය කරන ලද ණය ප්‍රමාණය සහ වැටුප් අත්තිකාරම් වර්ගය

වගු අංක 4.1.12: ණය සහ වැටුප් අත්තිකාරම් පිළිබඳ විස්තර

ණය වර්ගය	අනුමත කරන ලද වඩුවර් සංඛ්‍යාව	ගෙවන ලද මුදල (රු.)
ආපදා ණය	1550	192,698,022
බයිසිකල් ණය	02	24,000
මෝටර් බයිසිකල් ණය	44	81,040,044

අග්‍රහාර රක්ෂණ ක්‍රමය

- රෝහල් ගස්තු සහ ඇස් කණ්ණාඩි ගස්තු ප්‍රතිපුරණය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව - 1193
- ස්වාභාවික මරණ සඳහා ගෙවීම් වෙනුවේ ඉදිරිපත් කරන ලද අයදුම්පත් - 24

නැවත ගෙවීම් සඳහා

- වැන්දඹු හා අනන්දරු දායකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා (විශ්‍රාම වැටුප් වක්‍රලේඛ 3/2014) 04
- කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන්ට සේවා පාරිතෝෂික ගෙවීම් 61
- සුළු ලැබීම් නිදහස් කිරීම සඳහා 11

ඇප තැන්පතු

- විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසු ඇප තැන්පතු නිදහස් කරන ලද පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව - 131
- ඇප බැඳුම්කර මුදල් තැන්පත් කරන ලද රාජ්‍ය නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව - 106

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා විදේශ ගත වූ නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව

Ph.D. උපාධිය

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ) 02

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම සංවර්ධන) 01

M.Sc. උපාධිය

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා) 01

විශ්‍රාම වැටුප්

විශ්‍රාම වැටුප් අංශයෙන් ලද ලිපිගොනු පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

- විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් සඳහා 24
- මරණ පාරිතෝෂිකය ගෙවීම් සඳහා 32
- විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිශෝධනය සඳහා 64
- වැන්දඹු හා අනන්දරු දායක මුදල් 22

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ) 01

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම සංවර්ධන) 03

පශ්චාත් උපාධිය හැදෑරීමෙන් පසු
දිවයිනට නැවත පැමිණි නිලධාරීන්
සංඛ්‍යාව

M.Sc.

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ) 01

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම සංවර්ධන) 02

මෙරට අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා
නිලධාරීන් මුදා හැරීම

Ph.D. උපාධිය

නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ) 01

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ) 05

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම සංවර්ධන) 01

M.Phil. උපාධිය

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ) 03

M.Sc. උපාධිය

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(කෘෂිකර්ම සංවර්ධන) 01

තොරතුරු හා තාක්ෂණ නිලධාරී 06

B.Sc. උපාධිය

කෘෂිකර්ම උපදේශක 08

පර්යේෂණ සහකාර 06

උපාධිය මෙරටදී සම්පූර්ණ කළ
නිලධාරීන්

B.Sc. උපාධිය

කෘෂිකර්ම උපදේශක 07

පුහුණු, වැඩමුළු සහ සම්මන්ත්‍රණ
සඳහා විදෙස් ගතවීම

වගු අංක 4.1.13 : 2016 වසරේ දී විදේශ
ගත වීම

තනතුර	සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	04
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	06
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ	22
ප්‍රධාන ඉංජිනේරු	01
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	03
පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	06
පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර්	02
ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක	02
අධ්‍යක්ෂ	27
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	13
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	07
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	11
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ)	02
පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	02
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	59
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	55
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂි ආර්ථික විද්‍යා)	04

තනතුර	සංඛ්‍යාව
ඉංජිනේරු	06
ගණකාධිකාරී	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	137
සංවර්ධන නිලධාරී	04
කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී	03
හඬ පටිගතකරු	02
තොරතුරු සහ තාක්ෂණ නිලධාරී	02
ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර	03
තාක්ෂණ සහායක	05
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	13
ප්‍රදර්ශන සහායක	01
ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සහකාර	01
පර්යේෂණ සහකාර	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	01
පර්යේෂණ සහකාර	15
මාධ්‍ය සහකාර	01
තාක්ෂණ නිලධාරී	01
කම්කරු	09
ගොවීන්	05
එකතුව	439

දේශීය පුහුණු වීම්

වගු අංක 4.1.14 : 2016 වසරේ දී මෙහෙයවන ලද දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

පුහුණු වීම්	සහභාගී වූ නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව
ඵලදායීතා සංවර්ධන	
වැඩසටහන	485
ප්‍රසම්පාදනය පිළිබඳ දැනුම්	
වත් කිරීමේ වැඩසටහන	41

පුහුණු වීම්	සහභාගී වූ නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව
සුළු සේවක කාර්ය	
මණ්ඩල සඳහා පුහුණුව	130
විනය පරීක්ෂණ පිළිබඳ පුහුණුව	56
මු.රෙ. 104(04) විමර්ශන	
පිළිබඳ පුහුණුව	52
ගබඩාකරණ පුහුණුව	126
පෞද්ගලික	
ලිපිගොනුකරණ පිළිබඳ පුහුණුව	278
කාර්යාල පද්ධති තුළ	
ලිපිගොනු කරණය	216
රියදුරු පුහුණු කිරීම්	100
එකතුව	1484

අයකර ගැනීම්

- 2016 වසර තුළ සේවය අතහැර ගිය සහ ගිවිසුම් කඩ කළ නිලධාරීන්ගෙන් රජය අය කරගත් මුළු මුදල රු. 5,936,225.91

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- පත් කිරීම් හා සම්බන්ධ කටයුතු
- භෞතික සම්පත් කළමනාකරණය
- විනය ක්‍රියාමාර්ග
- අප තැන්පතු, ණය සහ අග්‍රාහාර රක්ෂණය සම්බන්ධ කටයුතු
- කළමනාකරණ සංවර්ධනය හා පුහුණුව
- කාර්ය මණ්ඩලයේ විශ්‍රාම වැටුප් හා සම්බන්ධ කටයුතු
- පෞද්ගලික ලිපිගොනු නඩත්තුව
- දේශීය සහ විදේශීය ශිෂ්‍යත්ව සම්බන්ධ කටයුතු

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	01	01
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පාලන)	01	01
අධ්‍යක්ෂ (පාලන)	01	01
අධ්‍යක්ෂ (ආයතනය)	01	-
සහකාර / නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ආයතන)	02	02
සහකාර / නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පාලන)	01	01
නීති නිලධාරී	01	-
පරිපාලන නිලධාරී	08	07
භාෂා පරිවර්තක (ඉංග්‍රීසි / දෙමළ)	02	02
නීති සහකාර	02	01
සංවර්ධන නිලධාරී	27	29
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	98	93
රියදුරු	08	09
ගබඩාකරු	01	01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	23	26
මුරකරු	06	08
කම්කරු	16	22
සන්නිවේදන කම්කරු	02	02
එකතුව	201	206

4.2. ඉංජිනේරු අංශය - ජ්‍යෙෂ්ඨතා

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ හි අරමුණ කඩිනමින් ඉටු කිරීමේදී යටිතල පහසුකම් සැපයීම හා නඩත්තු කිරීම ඉංජිනේරු අංශයෙහි ප්‍රධාන පරමාර්ථය වෙයි. මෙම පරමාර්ථය සාක්ෂාත් කිරීම සඳහා ඉංජිනේරු අංශය, ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සහ කලාපීය ඉංජිනේරු වැඩපළ සතර එක්ව යටිතල පහසුකම් සලසයි.

ඉංජිනේරු අංශයෙහි ප්‍රධාන කාර්යභාරයන් වනුයේ :

අ. ප්‍රාග්ධන වත්කම් සැපයීම

අ. සිවිල් ඉංජිනේරු ඉදිකිරීම්

ආ. යන්ත්‍රෝපකරණ, රථවාහන සහ කාර්යාලීය උපකරණ සම්පාදනය

ආ. යටිතල පහසුකම් නඩත්තු කිරීම

අ. ගොඩනැගිලි හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ඉදිකිරීම්

ආ. රථවාහන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ

ඇ. කාර්යාලීය උපකරණ

ඇ. ගොවිපළ යන්ත්‍රෝපකරණ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු

ඇ. වෙනත් සේවා

අ. කුණ්ඩසාලේ පිහිටි පානීය ජල සැපයුම් යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නඩත්තුව

ආ. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් සෑම අංශයක් සඳහා ම ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා සැපයීම

කුණ්ඩසාලය, අඟුණකොළපැලැස්ස, පොළොන්නරුව සහ සීතාවල යන ප්‍රදේශවල කලාපීය වැඩපොළ පිහිටුවීම මගින් රථවාහන හා ගොවිපළ යන්ත්‍රෝපකරණ අලුත්වැඩියාව හා නඩත්තු කටයුතු විමධ්‍යගත කර තිබේ. සිවිල් ඉංජිනේරු කටයුතු කඩිනමින් ක්‍රියාවට නැංවීම පිණිස තාක්ෂණික සහ ඉංජිනේරු සහායකයෝ දිවයින පුරා ස්ථානගත කරනු ලැබ ඇත්තාහ.

අයවැය

විවිධ ශීර්ෂ යටතේ 2016 වසරට අදාළව අයවැයෙන් වෙන්කරන ලද ප්‍රතිපාදන සහ වියදම් 4.2.1. වගුවෙහි දැක්වේ.

වගු අංක 4.2.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	12,090,208	11,374,435	94
මූලධන	9,245,200	8,953,844	97
එකතුව	21,335,408	20,328,279	95

ප්‍රගතිය

සිවිල් ඉංජිනේරු කටයුතුවල ප්‍රගතිය

මෙම අංශය මගින් මෙහෙයවන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහත දැක්වේ.

- නව ඉදිකිරීම් සහ අලුත්වැඩියා කිරීම්, ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම්, ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සහ කොන්ත්‍රාත් පිරිනැමීම, වැඩ අධීක්ෂණය සහ ගෙවීම් අනුමත කිරීම

- වෙනත් අංශවල කාර්යයන් සඳහා ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම.

2016 වසරේ දී මෙම අංශය මගින් සිදු කරන ලද සිවිල් ඉංජිනේරුමය කටයුතු පිළිබඳ සාරාංශය

ලද ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව

- නව ඉදිකිරීම් සංඛ්‍යාව : 212

- අලුත්වැඩියා කිරීම් සංඛ්‍යාව : 123

ඉටු කරන ලද සමස්ත කාර්යයන්

- නඩත්තු හා සම්බන්ධ සුළු අලුත්වැඩියා කිරීම් සංඛ්‍යාව : 575
- පිළියෙල කරන ලද ඇස්තමේන්තු සංඛ්‍යාව : 579

වගු අංක 4.2.2 : වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද සිවිල් ඉංජිනේරු කටයුතුවල වටිනාකම

අංශය/ විස්තරය	ක්‍රියාකාරකම් සංඛ්‍යාව	ප්‍රදානය කරන ලද මුදල (රු.)
ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	08	6,974,940
උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	56	64,374,473
පළතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	03	13,122,675
වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	25	34,468,526
ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය	14	9,698,218
බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය	56	40,811,137
බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය	84	346,895,760
සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය	04	1,286,806
ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය	45	120,237,222
තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය	03	1,289,290
පාලන	23	28,237,222
ඉංජිනේරු අංශය	10	1,785,992
ගොවිපල් යන්ත්‍රෝපකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය	01	7,014,623
මුදල්	04	1,791,969
මුළු මුදල (රු.)	336	677,988,852

ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව මෙම වසරේ කාර්යයන් සංඛ්‍යාව බොහෝ සෙයින් වැඩි වී තිබේ.

යාන්ත්‍රික හා විදුලි ඉංජිනේරු කාර්යයන් හි ප්‍රගතිය

2016 වසරේ දී සිදු කරන ලද කාර්යයන් පහත දැක්වේ.

අ. ප්‍රසම්පාදන කටයුතු

- ගැරේජ සහ වාහන සේවා සැපයුම් මධ්‍යස්ථාන ලියාපදිංචි කිරීම
- සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම

ආ. 2016 වසරේදී රථවාහන අලුත්වැඩියා කිරීම සහ නඩත්තුව

වගු අංක 4.2.3: අලුත්වැඩියා කරන ලද සහ නිර්දේශ කරන ලද රථවාහන සංඛ්‍යාව

වැඩපොළ පිහිටි ස්ථානය	ප්‍රධාන	සුළු	සිදු කෙරෙමින්		
	අලුත්වැඩියා කිරීම්	අලුත්වැඩියා කිරීම්	නිර්දේශ සංඛ්‍යාව	පවතින කාර්යයන්	එකතුව
	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව		සංඛ්‍යාව	
කුණ්ඩසාලය	25	85	45	15	170
ප්‍රධාන කාර්යාලය	-	271	1057	-	1328
පොළොන්නරුව	17	17	10	03	47
අඟුණකොළපැලැස්ස	20	140	200	-	360
සීතා එළිය	8	104	42	16	162
එකතුව	70	617	1354	34	2067

ඇ. යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ සම්බන්ධ ප්‍රසම්පාදනය

වගු අංක 4.2.4: 2016 වසරේදී ඉංජිනේරු අංශය මගින් ප්‍රසම්පාදනය කළ භාණ්ඩවල වටිනාකම

අංශය	මුළු වියදම (රු.)
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (කෘෂිකර්ම) කාර්යාලය	43,545
ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	3,547,438
උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	22,315,957
පළතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	2,295,252
වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය	8,281,218
ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය	404,040
බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි ආරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය	14,753,668
බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය	234,020,988
සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය	667,290
ව්‍යාප්ති හා පුහුණු අංශය	25,161,083
තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය	200,409
ඉංජිනේරු අංශය	4,144,000
මුදල් අංශය	378,376
ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය	497,743
ප්‍රසම්පාදනය කළ භාණ්ඩවල මුළු වටිනාකම	316,711,006

වගු අංක 4.2.5: ඉංජිනේරු අංශය විසින් මෙහෙයවන ලද සමස්ථ මූලධන කාර්යයන්හි වටිනාමක

මූලධන කාර්යය	වටිනාකම
සිවිල් ඉංජිනේරු ඉදිකිරීම්	677,988,852
උපකරණ මිලදී ගැනීම	316,711,006
එකතුව	994,699,858

කුණ්ඩසාලේ ස්ථාපිත ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රමය

මෙම යෝජනා ක්‍රමය මගින් මහවැලි නදියෙන් දෛනිකව දළ වශයෙන් ගැලුම් 200,000ක් පොම්ප කරනු ලැබේ. පොම්පාගාරය දිනකට පැය 18ක් ක්‍රියාත්මකව පවතියි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින ආයතනවලට මෙන්ම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් නොවන භූමි පරිශ්‍රයන්ටද මෙමගින් ජල පහසුකම් සැලසෙයි. පානීය ජල අවශ්‍යතා සඳහා මෙන්ම ගෘහස්ථ පරිභෝජනය සඳහා වසර පුරාම ක්ලෝරිණීකෘත ජලය සපයනු ලබන අතර ක්ලෝරිණීකරණය නොකරන ලද ජලය නියං සමයේ අවශ්‍යතාව පරිදි කෘෂිකාර්මික ගොවිපලෙහි පිහිටි ජලාශයට සපයනු ලැබේ.

එසේ ම මෙම පද්ධතිය වසර 45ක් පැරණි වන අතර එයට නව පවිත්‍රකාරක පද්ධතියක් සහ පොම්ප කිරීමේ පද්ධතියක් හඳුන්වා දෙන ලදුව අලුත්වැඩියා කරනු ලැබ තිබේ. මෙයින් අපේක්ෂා කෙරෙනුයේ පිරිසිදු පානීය ජල සැපයුමකි.

වෙනත් සේවා

ඉංජිනේරු අංශය ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් සහ නඩත්තුව, වැඩ අධීක්ෂණය සහ වාහන, උපකරණ සහ යන්ත්‍රසූත්‍ර අලුත්වැඩියාව සඳහා පිළියෙල කරන ලද ඇස්තමේන්තුවල නිරවද්‍යතාව තහවුරු කිරීම සහ අනුමත කිරීම යන කටයුතු

මගින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් බොහෝ ආයතනවලට, මධ්‍යස්ථානවලට සහ ඒකකවලට සහාය ලබා දෙයි. අබලි වාහන, යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ පරීක්ෂා කිරීම සහ තක්සේරු කිරීම ද මෙම අංශයෙන් ඉටු කෙරෙන කාර්යයකි. තාක්ෂණික ඇගයුම සහ ටෙන්ඩර් මණ්ඩල සඳහා උපදේශන සේවා සැපයීම සම්බන්ධයෙන් ඉංජිනේරු අංශය සක්‍රීය දායකත්වයක් දක්වයි.

සන්නිවේදන කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම, මුද්‍රණ හා ඒ ආශ්‍රිත වියදම පිරිමැස්ම යනාදී ප්‍රතිලාභ අත්කර ගතහැකි පරිදි මුදල්, පාලන, ව්‍යාප්ති හා පුහුණු සහ ඉංජිනේරු යන අංශවල තොරතුරු තාක්ෂණිකමය සංවර්ධනයක් සිදු කරන ලදී.

ඉංජිනේරු අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය

2014 වර්ෂයේ අගභාගයේ දී මෙම අංශයට සිවිල්, යාන්ත්‍රික සහ විදුලි යන ක්ෂේත්‍ර තුනෙහි ම නිපුණවූ තාක්ෂණික සහයකයින් (NVQ 5වන මට්ටම සමත්) බඳවා ගනු ලැබීම අංශයේ ක්‍රියාකාරකම්වල කාර්යසාධන ඉහළ නැංවීමට හේතු වී තිබේ. ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව 2016 වසරේ දී රැකියා කාර්යයන් රැසක් සම්පූර්ණ කළ අතර එහි මූල්‍ය වටිනාකම 4.2.2. වගුවෙහි ලැයිස්තුගත කර දැක්වේ. අවශ්‍ය තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලයේ උපයෝජ්‍යතාව මෙමගින් පිළිබිඹු කෙරේ. ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයෙහි සහ ඉන් පරිබාහිර කාර්ය ස්ථානවල පැරණි

ගොඩනැගිලි කෙටි කලක දී ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලදී. වැඩිදුර ප්‍රතිසංස්කරණ සහ නව ඉදිකිරීම් සිදු කරන ලද්දේ නවීන ගෘහනිර්මාණ ශිල්පක්‍රමවලට අනුකූලවය. සිවිල් ඉදිකිරීම් සහ නඩත්තු කටයුතු පුළුල් කිරීම සඳහා දිවයිනේ සියලු කෘෂිකාර්මික ආයතන ආවරණය වන පරිදි ඉංජිනේරු

සහායකයෝ 02ක් සහ තාක්ෂණික සහායකයෝ 12දෙනෙක් පත් කරන ලදහ.

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

- ඉංජිනේරු අංශයෙහි යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- ඵලදායීතා සංකල්ප කාර්යාල පරිපාටියට අදාළ කිරීම

කාර්ය මණ්ඩල ලැයිස්තුව

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
ප්‍රධාන ඉංජිනේරු	01	01
යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු	05	05
සිවිල් ඉංජිනේරු	04	04
විදුලි ඉංජිනේරු	01	01
පරිපාලන නිලධාරී	01	02
ඉංජිනේරු සහායක	11	09
සංවර්ධන නිලධාරී	05	07
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	12	12
තාක්ෂණික සහායක	21	13
රියදුරු	06	07
ගබඩාකරු	02	03
කාර්මික ශිල්පී	21	20
විදුලි කාර්මික	03	04
යාන්ත්‍ර ක්‍රියාකාරු	05	06
වඩු කාර්මික		02
පෙදරේරු		00
තාක්ෂණික ශිල්පී	12	05
වැල්ඩිංකරු		02
ජල පොම්ප ක්‍රියාකරු		01
කාර්යාල කාර්ය සහායක	02	01
මුරකරු	06	07
කම්කරු	22	13
එකතුව	143	125

4.2.1. ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - මහඉලුප්පල්ලම

ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය අනුරාධපුර නගරයේ සිට කි.මී.35ක් දුරින් පිහිටි මහඉලුප්පල්ලම කෘෂිකාර්මික සංකීර්ණය තුළ පිහිටා ඇත. කෘෂි නිෂ්පාදනවල නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කිරීම, ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම, නිෂ්පාදනය උසස් කිරීම සහ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවට උචිත ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණ පෙර දැරි කරගෙන ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපනය කරනු ලැබ ඇත.

ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයෙහි ප්‍රධාන පරමාර්ථ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල පවත්නා සමාජ ආර්ථික සහ ක්ෂේත්‍ර තත්ත්වයන්ට සරිලන ඵලදායී කෘෂිකාර්මික යාන්ත්‍රීකරණ ශිල්පීය ක්‍රම හඳුන්වාදීමයි. ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් ඉටුවන කාර්යයන් පහත දැක්වේ.

- එකිනෙකට වෙනස් ගොවිපළ පද්ධතිවල ප්‍රමුඛතාව සහ සීමාකාරී සාධක අනුව යාන්ත්‍රීකරණ අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම.
- සැකසුම, ක්‍රියාකාරීත්වය, ආරක්ෂාව, ආර්ථික හා සමාජ විද්‍යාත්මක සාධකවලට අදාළව කල්පවත්තා යන්ත්‍රෝපකරණ හා මෙවලම් තේරීම හා පරීක්ෂා කිරීම.
- දේශීය තත්ත්වයන්ට ගැළපෙන පරිදි කෘෂිකාර්මික උපකරණ හා මෙවලම් වැඩිදියුණු කිරීම, නවීකරණය හා වෙනස්කම්වලට භාජනය කිරීම.

- තෝරා ගනු ලැබූ මෙවලම් සඳහා තාක්ෂණික රූපසටහන්, පරීක්ෂණ වාර්තා සහ උපදෙස් අත්පොත් සකස් කිරීම.
- දේශීය නිෂ්පාදකයන් වෙත තාක්ෂණය ප්‍රචලිත කිරීම මගින් උචිත කෘෂි උපකරණ හා මෙවලම් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ඔවුන්ගේ හැකියාවන් ඔප් නැංවීම
- කෘෂිකාර්මික යාන්ත්‍රීකරණය, ශිල්පීය ක්‍රම ගොවීන් සහ වෙනත් භාවිතාකරුවන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම උදෙසා කෘෂිකාර්මික හා වෙනත් නියෝජිත ආයතනවලට සහාය ලබා දීම.

මෙම මධ්‍යස්ථානයෙහි අංශ 6ක් ක්‍රියාත්මක වේ.

1. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අංශය
2. පරීක්ෂණ සහ ඇගයුම් අංශය
3. කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික ව්‍යාප්ති අංශය
4. ගොවිපළ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තු කිරීමේ හා අලුත්වැඩියා කිරීමේ අංශය
5. තාක්ෂණික හුවමාරු ඒකකය
6. පරිපාලන අංශය

අයවැය

2016 වසරට අදාළ විවිධ වැය ශීර්ෂ යටතේ වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන සහ වියදම් 4.2.1.1. වගුවෙහි දැක්වේ.

වගු අංක 4.2.1.1: වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	1,884,577	1,801,225	96
මූලධන	2,800,000	2,765,838	99
ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන	150,000,000	110,518,309	74
එකතුව	154,684,577	115,085,372	74

ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අංශය

වගු අංකය 4.2.1.2: 2016 වසර තුළ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සහ ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	2016 වසරේ ප්‍රගතිය
අතින් ක්‍රියා කරවන බහුවිධ කපන යන්ත්‍රය (Manual Multi Chopper)	ඵන්ද්‍රිය ද්‍රව්‍ය මගින් කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය සඳහා අතින් ක්‍රියාකරවන මල්ටි චොපර් යන්ත්‍රයක් සැලසුම් කිරීම සහ හඳුන්වා දීම	සම්පූර්ණ කර ඇත
මාෂ බෝග සැකැස්ම යන්ත්‍ර (Pulse Processing Machine) - අවතල ආකාරයේ නවීකරණය	මුං ඇට සහ උදු පියලි කිරීම සඳහා මාෂ බෝග සැකැස්ම යන්ත්‍රය නවීකරණය	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී
අතින් ක්‍රියා කරවන කුරක්කන් බීජ වජ්කරය (Manual Finger Millet Seeder)	ජේළියට බීජ වැපිරීම සඳහා අතින් ක්‍රියා කරවන කුරක්කන් බීජ වජ්කරය සැලසුම් කිරීම සහ හඳුන්වා දීම	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී
රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටරය සඳහා ස්වයංක්‍රීය සිරුමාරු අතිරේක ආහාර බෝග බීජ වජ්කරය (Independent adjust OFC Seeder)	සෝයා, බඩඉරිඟු, උදු සහ මුං ඇට අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සඳහා රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටරයට ස්වයංක්‍රීය සිරුමාරු බීජ වජ්කරයක් සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	සම්පූර්ණ කර ඇත
අධිධාරිතා කුරක්කන් මඩන යන්ත්‍රය	පැයට කිලෝ ග්‍රෑම් 450ක ඉහළ ධාරිතාවකින් යුක්ත සහ පහසුවෙන් ප්‍රවාහනය කළ හැකි රෝද සවිකළ කුරක්කන් අස්වනු මැඩීමේ හා පැහීමේ යන්ත්‍රය සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	සම්පූර්ණ කර ඇත

ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	2016 වසරේ ප්‍රගතිය
දෙරෝද අත් ට්‍රැක්ටරයට සම්බන්ධිත ජෙළි 3 බීජ වජ්කරය	සෝයා, බඩඉරිඟු, උඳු සහ මුං වගා කිරීම සඳහා දෙරෝද අත් ට්‍රැක්ටරයට ඇදන ලද ජෙළි 3 බීජ වජ්කරයක් සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	සම්පූර්ණ කර ඇත
කොම්පෝස්ට් මිශ්‍රකය (Compost Mixer)	කොම්පෝස්ට් මිශ්‍රකය සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී
රික්තකයක් මගින් බීජ ඇද ගන්නා බීජ වජ්කරය (Vacuum Metering Seeder)	නිශ්චිත බීජ වැපිරීමක් සහ අවම බීජ හානියක් සඳහා (Vacuum Metering) රික්තක ක්‍රමයේ බීජවජ්කරය සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී
බීජ ගණකය (Seed Counter)	නිවැරදි පැල ගහණයක් පවත්වා ගැනීමට බීජ වජ්කරයේ බීජ පිටවන කවුළුවට බීජ ගණකයක් සවි කර වජ්කර නවීකරණය කිරීම	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී
බල වේග වල් නෙළන යන්ත්‍රයේ (Power Weeder) රෝද නවීකරණය	ජෙළි අතර පරතරය සෙ.මී. 30ක් වූ වගාවන්ට ගැලපෙන ලෙස බල වේග වල් නෙළන යන්ත්‍රයේ රෝදනවීකරණය	සම්පූර්ණ කර ඇත
දෙරෝද ට්‍රැක්ටරයේ රොටරියට සවි කරන බීජ වජ්කරය බීජ තැටි යොදා නවීකරණය කිරීම	බීජ පරතර නිවැරදිව පවත්වා ගැනීම සඳහා දෙරෝද ට්‍රැක්ටරයේ රොටරියට සවි කරන බීජ වජ්කරයේ බීජ මානක කොටස බීජ තැටි යොදා වැඩිදියුණු කිරීම	සම්පූර්ණ කර ඇත
රටකපු පොතු ගලවනය	රටකපු පොතු ගලවනය සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	පරීක්ෂා කරමින් පවතී
රටකපු කරල් ඉවත්කරණය	සම්පූර්ණ ශාකය යන්ත්‍රය තුළට විසිකරන මාදිලියේ රටකපු කරල් ඉවත්කරණය සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී
බහු බෝග මඩිනයෙහි ඩ්‍රම් කොටස නවීකරණය	කාර්යක්ෂම මැඩීමක් සඳහා දැනට භාවිතා වන බහු බෝග කොළ මඩිනයෙහි ඩ්‍රම් කොටස වැඩිදියුණු කිරීම	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී
වී තවාන් දැමීම සඳහා පැල වී බීජ වජ්කරය (Paddy Nursery Seeder)	ගොයම් පැල සිටුවීමේ යන්ත්‍රයට තවාන් සකස් කර ගැනීම සඳහා පැල වී බීජ වජ්කරයක් සැලසුම් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී

පරීක්ෂා කිරීම සහ ඇගයීම

කෘෂිකාර්මික යන්ත්‍රෝපකරණ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා වන ආසියා සහ ශාන්තිකර ජාලය (ANTAM) හි 3වන වාර්ෂික සම්මේලනය සාර්ථක අන්දමින් ශ්‍රී ලංකාවේ දී පවත්වන ලදී. මේ සඳහා රටවල් 14ක් සහ ආර්ථික සහයෝගීතාව සංවර්ධනය සඳහා වන සංවිධානය (OECD), ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය සහ කෘෂිකාර්මික යාන්ත්‍රීකරණය සඳහා ඉතාලියානු නියෝජිත ආයතනය (ENAMA) වැනි සංවිධාන සහභාගී විය.

ANTAM හි සභාපතිත්වය ශ්‍රී ලංකාවට හිමි වූ අතර මෙම සම්මේලනයේ දී පරීක්ෂණ මට්ටමේ ව්‍යවස්ථා සම්මත කරගන්නා ලදී.

ANTAM හි මහා සභා සහ තාක්ෂණික කාර්ය කණ්ඩායම් සහභාගී වීමෙන් නව සම්මත පරීක්ෂණ කේත සහ ක්‍රියාපටිපාටි වැඩිදියුණු කිරීමට සාර්ථක දායකත්වයක් ලැබිණි.

පහත දැක්වෙන යන්ත්‍ර පරීක්ෂා කරන ලදුව ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා ඒවායෙහි යෝග්‍යතාව සහතික කරන ලදී.

වගු අංක 4.2.1.3: පරීක්ෂා කරන ලද සහ සහතික කරන ලද යන්ත්‍රෝපකරණ

වර්ගය	පරීක්ෂා කරන ලද යන්ත්‍රෝපකරණ සංඛ්‍යාව	සහතික කරන ලද යන්ත්‍රෝපකරණ
රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටරය	03	02
රෝද දෙකේ ට්‍රැක්ටරය	07	04
ජල පොම්ප	10	07

වර්ගය	පරීක්ෂා කරන ලද යන්ත්‍රෝපකරණ සංඛ්‍යාව	සහතික කරන ලද යන්ත්‍රෝපකරණ
පැල සිටුවනය	06	01
උස අතු කැපීමේ කියත	-	01

කෘෂිකාර්මික හා කර්මාන්ත ව්‍යාප්තිය

අ. 2016 වසර තුළ ව්‍යාප්ති වැඩසටහන්

වගු අංක 4.2.1.4: 2016 වසරේදී ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ව්‍යාප්ති වැඩසටහන්

ක්‍රියාකාරකම	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව
ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන	18
රූපවාහිනී වැඩසටහන්	01
ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්	06
ප්‍රදර්ශන	07
පුහුණු වැඩසටහන්	06
පුවත්පත්වලට සැපයූ ලිපි	02

වගු අංක 4.2.1.5: ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ සපයන ලද තාක්ෂණික දායකත්වය

යන්ත්‍රෝපකරණයේ නම	යන්ත්‍රෝපකරණ සංඛ්‍යාව	මුදල (රු. මිලියන)
පදවාගෙන යන ආකාරයේ පැල සිටුවනය (Riding Type Transplanter)	04	9.19
පසුපසින් ඇවිදින මාදිලියේ පැල සිටුවනය (Walk Behind Type Transplanter)	113	61.02
	200	110
වී වගාවේ වල් පැළ නෙළීමේ බල වේග යන්ත්‍රය	256	24.32
	1000	89.70
බොක්ස් සිඬර්	33	0.56
කොතෝ විඬර් (අත්කාරය)	1000	3.75
රටකපු පොතු ගලවනය (Groundnut Decorticators)	15	3.82
බල වේග තැටි නහල (Powered Disc plough)	122	8.25
බඩඉරිඟු අස්වනු මඩිනය - රෝද 2 ට්‍රැක්ටරය මගින් පදවනු ලබන	10	1.67
තණකොළ කැපීමේ යන්ත්‍රය (Brush Cutter)	650	9.01
ගොඩ බෝග බීජ වැපිරීම සඳහා වන රෝද 4 ට්‍රැක්ටරය (4W Tractor Highland Seeder)	30	5.37
භ්‍රමක අතරමැදි වගාකරය (Rotary Inter Cultivator)	75	3.0
එකතුව		329.66

ගොවිපළ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තු කිරීම සහ අලුත්වැඩියාව

ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයෙහි ගොවිපළ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තු කිරීම හා අලුත්වැඩියා අංශය මගින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් වාහන සහ ගොවිපළ උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම්, තාක්ෂණික මහපෙන්වීම සහ අලුත්වැඩියා කිරීම් සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ලබා දීම සිදු කෙරේ.

වගු අංක 4.2.1.6 : සිදුකරන ලද ගොවිපළ යන්ත්‍රෝපකරණ අලුත් වැඩියා නිර්දේශ කිරීම් සහ අලුත්වැඩියා කටයුතු

ක්‍රියාකාරකම	එකතුව
නිර්දේශ සංඛ්‍යාව	90
අලුත්වැඩියා කිරීම් ගණන	46

2017 වර්ෂය සඳහා සැලැස්ම

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන

- ධාන්‍ය පිරිසැකසුම් යන්ත්‍රය නවීකරණය
- අතින් ක්‍රියාකරන කුරක්කන් බීජවේෂකරය
- කොම්පෝස්ට් පොහොර මිශ්‍රකය
- රික්ත මාන බීජවේෂකරය
- බීජ ගණකය
- රටකපු පොතු ගලවනය
- රටකපු කරල් ඉවත්කරනය
- බහු බෝග කොළ මඩිනය
- වී තවාන් බීජ වේෂකරය (පැඩ් නර්සරි සිඩර්)
- පදවාගෙන යන ආකාරයේ ජෙළි 3 බීජවේෂකරය
- ලොකු ඵෑණු ශ්‍රේණිගත කිරීමේ උපකරණය
- රික්ත හ්‍රමක බීජ වේෂකරය සඳහා රික්ත මාන බීජ වේෂකර බලවේග සලකුණුකරය.

පරීක්ෂා කිරීම සහ ඇගයීම

සැපයුම්කරුවන් විසින් සපයන ලද යන්ත්‍රෝපකරණ පරීක්ෂා කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

- රෝද 4 ට්‍රැක්ටරය
- රෝද හතරේ මෙවලම් - 06
- රෝද 2 ට්‍රැක්ටරය - 04

- රෝද 2 උපකරණ - 02
- ජල පොම්ප - 08
- පැළ සිටුවන යන්ත්‍ර - 05
- තණකොළ කැපීමේ යන්ත්‍ර - 11
- ඉසින යන්ත්‍ර - 11
- උදුලු - 05
- වල් පැළ නෙළීමේ යන්ත්‍ර - 01
- ඒකාබද්ධ අස්වනු නෙළන යන්ත්‍ර - 01
- අවගාර/බුරුම - 02
- බීජ වේෂකර - 02

කෘෂිකාර්මික සහ කර්මාන්ත ව්‍යාප්තිය

ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සහ කෘෂිකාර්මික ප්‍රදර්ශනවලට සහභාගි වීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	-	01
යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු	03	03
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	02	-
සංවර්ධන නිලධාරී	02	-
කෘෂිකර්ම උපදේශක	02	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	03	02
තාක්ෂණික සහායක (ව්‍යාප්ති)	-	03
තාක්ෂණික සහායක (යාන්ත්‍රික)	02	05
රියදුරු	04	03
පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	02	-
ගබඩාකරු	01	01
කාර්මික ශිල්පී	08	03
යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	06	05
වඩු කාර්මික	02	01
බෙලෙක්කරු	-	01
යන්ත්‍රාගාර සහායක	01	01
කාර්මික ශිල්පී	07	05
ෆෝමන් (ඉංජිනේරු)	04	-
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	01
මුරකරු	04	03
කම්කරු (නුපුහුණු)	11	26
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	15	02
එකතුව	80	68

4.3. මුදල් අංශය - ජේරාදෙණිය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අභිමතාර්ථයන් මුද්‍රාපත් කරගැනීමට මනා මූල්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම මුදල් අංශයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන අතර ඊට පහත සඳහන් කාර්යයන් අයත්ය.

- වාර්ෂික ආදායම් හා වියදම් ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම
- බැංකු ගිණුම් පවත්වාගෙන යෑම
- දෙපාර්තමේන්තු හා අමාත්‍යාංශ ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම
- දෙපාර්තමේන්තුවේ ආදායම් එක්රැස් කිරීම හා ගිණුම් ගත කිරීම
- පුද්ගල වේතන ඇතුළු පුනරාවර්තන හා මූලධන වියදම් සිදු කිරීම
- අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සිදු කිරීම
- මුදල් පිළිබඳ ප්‍රගති වාර්තා හා ඇගයීම් සකස් කිරීම
- දේශීය හා විදේශීය, රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සමග මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය
- විදේශීය ගෙවීම්
- ගොවිපල අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම
- විසර්ජන හා ආදායම් ගිණුම් ඇතුළුව අවසන් ගිණුම් සකස් කිරීම
- වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ පැවැත්වීම
- සේවකයන්ට ණය සැපයීම
- පරිගණක භාවිතය හා මූල්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම

ප්‍රගතිය

මූලධන වියදම

වගු අංක 4.3.1: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලධන වියදම - 2016

ව්‍යාපෘතිය	ව්‍යාපෘති විස්තර	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුව (රු.)	වියදම (රු.)	ප්‍රගතිය (%)
285-1-1	පරිපාලන හා ආයතනික සේවා	31,700,000	28,843,000	91
285-2-2	කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන	458,800,000	360,808,000	79
285-2-3	කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති හා පුහුණු	380,000,000	364,869,000	96
285-2-4	බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණය	670,500,000	610,786,600	91
එකතුව		1,541,000,000	1,365,306,000	89

පුනරාවර්තන වියදම

වගු අංක 4.3.2: පුනරාවර්තන වියදම් - 2016

ව්‍යාපෘතිය	ව්‍යාපෘති විස්තර	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුව (රු.)	වියදම (රු.)	ප්‍රතිශත (%)
285-1-1	පරිපාලන හා ආයතනික සේවා	424,502,000	415,784,000	98
285-2-2	කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන	1,490,000,000	1,460,514,000	98
285-2-3	කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති හා පුහුණු	1,185,380,000	1,149,031,000	97
285-2-4	බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණය	1,199,375,000	1,158,895,000	97
එකතුව		4,299,257,000	4,184,224,000	97

වෙනත් ආයතන යටතේ වියදම්

වගු අංක 4.3.3: වෙනත් ආයතන වියදම්

ශීර්ෂය	ආයතනයේ නම	දෙසැම්බර් දක්වා වියදම (රු.)
01	අතිගරු ජනාධිපතිතුමා	150,000
118	කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය	967,412,000
253	විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව	17,441,000
281	ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	225,000
160	පරිසර අමාත්‍යාංශය	197,000
එකතුව		985,425,000

අත්තිකාරම් ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය

වගු අංක 4.3.4: අත්තිකාරම් ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය (හර) - 2016

විස්තරය	ප්‍රමාණය (රු.)
1. කෘෂිකර්මික ගොවිපල් නඩත්තුව	
හර එකතුව	685,756,000
2. රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් ගිණුම	
හර එකතුව	259,869,000
එකතුව	945,625,000

වගු අංක 4.3.5: අත්තිකාරම් ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය (බැර) - 2016

විස්තරය	ප්‍රමාණය (රු.)
1. කෘෂිකර්මික ගොවිපල් නඩත්තුව	
බැර එකතුව	522,231,000
2. රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් ගිණුම	
බැර එකතුව	190,352,000
එකතුව	712,583,000

තැන්පතු ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය

වගු අංක 4.3.6: අත්තිකාරම් ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය - 2016

විස්තරය	ප්‍රමාණය (රු.)
හර එකතුව	232,251,000
බැර එකතුව	490,170,000

ආදායම් ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය

වගු අංක 4.3.7: අදායම් රැස් කිරීම - 2016

ආදායම් ශීර්ෂය	වර්ගය	සත්‍ය ලැබීම් (රු.)
20 - 02 - 02 - 99	ණය පොලී	16,962,000
20 - 03 - 99 - 00	වෙනත් ලැබීම්	79,072,000
20 - 02 - 01 - 01	කුලී හා වෙනත්	25,846,000
20 - 03 - 02 - 18	දෙපාර්තමේන්තු අලෙවි සහ වෙනත් ගාස්තු	303,596,000
20 - 04 - 01 - 00	වැන්දඹු හා අනන්දරු	119,186,000
20 - 06 - 02 - 00	මූලධන වත්කම් අලෙවිය	1,415,000
20 - 03 - 04 - 00	විවිධ	4,652,000
බැර ආදායම් එකතුව		550,729,000

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	01
ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක	01
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)	03
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)	07

තනතුර	සිටින සංඛ්‍යාව
භාෂා පරිවර්තක	01
අයවැය සහකාර	02
සංවර්ධන නිලධාරී	32
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	74
රියදුරු	06
කාර්යාල කාර්ය සහකාර	09
නුපුහුණු කම්කරු	11
එකතුව	147

4.4 ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය - ජේරාදෙණිය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සියළු ආයතන හා මධ්‍යස්ථාන මගින් පවත්වනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් හා සංවර්ධන වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය මෙහෙයවීම හා ඇගයීම, ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකයේ වගකීම වේ. ඊට අමතරව, වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලසුම්, ප්‍රසම්පාදන සැලසුම්, වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව, මාසික ප්‍රගති වාර්තා හා වෙනත් අදාළ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය හා වෙනත්

ආයතන වෙනුවෙන් පිළියෙල කිරීමේ වගකීමද මෙම ඒකකය දරයි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු වඩාත් ඵලදායී කරනු පිණිස ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් කැඳවීමද ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

1992 වර්ෂයේ දී සංස්ථාපනය කෙරුණු මෙම ඒකකය මේ වන විට ප්‍රධාන කාර්යාල භූමියේ අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සහිතව ස්ථාපනය කරනු ලැබ ඇත.

අයවැය

2016 වර්ෂය සඳහා ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය වෙත වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන හා වියදම පහත 4.4.1 වගුවෙහි දක්වා ඇත.

වගු අංක 4.4.1 : වාර්ෂික අයවැය - 2016

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පුනරාවර්තන	1,208,498	1,162,601	96
මූලධන	714,715	674,760.5	94
එකතුව	1,923,213	1,837,361.5	96

ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සම්පාදනය

පහත සඳහන් කාණ්ඩ යටතේ 2016 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සම්පාදනය කෙරිණි.

- මූලධන වියදම්
- පුනරාවර්තන වියදම්
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුදල් මගින් ක්‍රියාත්මක වන විශේෂ ව්‍යාපෘති

- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් අරමුදල් මගින් ක්‍රියාත්මක වන විශේෂ වැඩසටහන්

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තාක්ෂණික වැඩසටහන (අයවැය ඇස්තමේන්තුවෙන් ලද සම්පූර්ණ පුනරාවර්තන ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයම වසර මුලදී අංශ අතර නොබෙදා ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී වෙත රඳවා තබා ගැනීමේ හේතුව නිසා තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අසම්පූර්ණ බවක් පෙන්වීය.)

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රසම්පාදන වැඩසටහන්

මූලධන හා පුනරාවර්තන වියදම් වල ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය

මූලධන කටයුතු හා පුනරාවර්තන වියදම් වල භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය නියාමනය කිරීම 2016 වර්ෂය තුළදීද සිදු

කරගෙන යන ලදී. මූලධන හා පුනරාවර්තන වියදම් එකිනෙක සඳහා මාසික ප්‍රගති වාර්තා සකස් කොට කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

වගු අංක 4.4.2: 2016 තුළදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රගතියෙහි සාරාංශය

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.මි)	අතැති බිල් (රු.මි)
පුනරාවර්තන	4,299	4,182	1
මූලධන	515	440	32
කෘ.දෙ.වැය ශීර්ෂ යටතේ වූ ව්‍යාපෘති	909	798	39
කෘ. අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂ යටතේ වූ ව්‍යාපෘති	543	184	83
එකතුව	6,266	5,604	155

විශේෂ ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය නියාමනය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වැය ශීර්ෂ යටතේ ඇති විශේෂ ව්‍යාපෘති

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ක්‍රියාත්මක වන විශේෂ ව්‍යාපෘති 15හි ප්‍රගතිය නියාමනය කරන ලද අතර භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය ඇතුළත් මාසික වාර්තා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කෙරිණි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වැය ශීර්ෂ යටතේ වූ විශේෂ ව්‍යාපෘතීන්හි මූල්‍ය ප්‍රගතිය වගු අංක 4.4.3හි දක්වා ඇත.

වගු අංක 4.4.3, 4.4.4. හා 4.4.5 වගුවල සඳහන් කෙටි යෙදුම් පහත දක්වා ඇත.

- RRDI - වි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය
- HORDI - උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය
- NRMC - ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය

- ICC - තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය
- SCPPC - බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය
- RARDC - ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය
- FCRDI - ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය
- FRDI - පළතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය
- ETC - ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය
- SPMDC - බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය
- PQU - පැළෑටි නිරෝධායන ඒකකය
- FBC - ගොවි ගුවන් විදුලි සේවාව
- AVC - ප්‍රාදේශීය ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මධ්‍යස්ථානය
- PU - ප්‍රකාශන ඒකකය
- FCRDS - පළතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ස්ථානය
- PGRC - පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය
- SCS - බීජ සහතික කිරීමේ සේවය

වගු අංක 4.4.3: 2016 තුළදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වැය ශීර්ෂ යටතේ වූ විශේෂ ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය

වැය ශීර්ෂ අංකය	ව්‍යාපෘති නාමය	ආයතනය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	අතැති බිල් (රු.මි)	වියදම (රු.මි)
285-02-02-2-2502	1. RRDI හි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	RRDI	50		42.42
285-02-02-8-2502	2. වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වල විවෘතව පරාගිත හා නව දෙමුහුම් මිරිස්, බඩ ඉරිඟු, ලෑණු, එළවළු ප්‍රභේද වල බීජ සංවර්ධනය හා බීජ නිෂ්පාදනය	FCRDI	55	3.33	69.67
		HORDI	10	129	
		FRDI	10	0.15	
285-02-02-12-2502	3. ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු වල පසු අස්වනු කළමනාකරණය හා අගය එකතු කිරීම	HORDI	61		29.44
285-02-02-9-2502	4. පලතුරු ගම්මාන 100ක් පිහිටුවීම	FRDI	15		12.9
285-02-02-10-2502	5. නිවර්තන පලතුරු හා සම්බන්ධ ජෛව විවිධත්ව උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කිරීම	FRDI - භෞරණ	16		13.44
		FRDI - කුණ්ඩසාලේ	7		
		FRDI - හෝමාගම	2		
285-02-02-7-2502	6. පාංශු සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම	NRMC	5	0.03	4.24
285-02-03-8-2502	7. කෘෂිකර්ම විද්‍යාල වැඩි දියුණු කිරීම	ETC	70		70.1
285-02-03-4-2502	8. මාධ්‍ය වැඩසටහන	ICC	5		29.79
		FBS	12		
		AVC	10		
		PU	3		

වැය ශීර්ෂ අංකය	ව්‍යාපෘති නාමය	ආයතනය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	අතැති බිල් (රු.මි)	වියදම (රු.මි)
285-02-03-7-2502	9. කෘෂි තාක්ෂණ උද්‍යාන බට අත හා ගන්නෝරුව	ICC- ගන්නෝරුව ICC - බටඅත	2 2.5		4.32
285-02-04-1-2502	10. ජාතික බීජ නිෂ්පාදන හා මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහන	SPMDC	295	1.16	294.94
285-02-04-5-2502	11. කඩිනම් බීජ ගොවිපල සංවර්ධන වැඩසටහන	SPMDC	112	2.47	102
285-02-04-9-2502	12. දේශීය බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම	SPMDC	45	0.4	38.15
285-02-04-4-2502	13. බීජ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ගුණාත්මක බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය තහවුරු කිරීම	SCPPC	14		13.64
285-02-04-8-2502	14. මානව සෞඛ්‍යය හා පරිසරය කෙරෙහි කෘෂි රසායන වල නිසග අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම	SCPPC	5		4.99
285-02-04-7-2104	15. බීජ සහතික කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් ශක්තිමත් කිරීම	SCPPC	102	30.37	67.83
එකතුව			908.5	39.2	798

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂ යටතේ වූ විශේෂ ව්‍යාපෘති

විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රතිපාදන ලබා දෙන ලදී. එම ව්‍යාපෘති වල මූල්‍ය ප්‍රගතිය 4.4.4 හා 4.4.5 වගු වල දැක්වේ.

වගු අංක 4.4.4 : 2016 තුළදී අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂ යටතේ වූ විශේෂ ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය

වැය ශීර්ෂය	ව්‍යාපෘති	ආයතනය	ප්‍රතිපාදන (රු. මි)	වියදම (රු. මි)	අතැති බිල් (රු.මි)
118-02-03-20-2502	“වස විස නැති රටක්” කෘෂිකර්ම ප්‍රදර්ශනය - 2016	ICC	1.569	1.564	
118-02-03-20-2502	නව කෘෂිකර්ම තාක්ෂණ ආදර්ශන ඒකකයක් පිහිටුවීම	ETC	6.00	2.11	
118-02-03-21-2502	කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන හා භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	RARDC - මාකපුර	5.00	4.976	
		ICC (AVC)	7.00	6.8317	
		ICC (PU)	1.00	0.994	
		ETC	6.295	5.0559	
118-02-03-27-2502	ලොකු පැණු බීජ නිෂ්පාදන වැඩසටහන	ETC	16.90	3.428	0.0121
118-02-03-31-2502	නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන	ETC	50.00	36.543	0.134

වැය ශීර්ෂය	ව්‍යාපෘති	ආයතනය	ප්‍රතිපාදන (රු. මි)	වියදම (රු. මි)	අතැති බිල් (රු.මි)
118-02-03-38-2502	ස්වයං බීජ නිෂ්පාදනය හඳුන්වාදීම මගින් ගුණාත්මක බිත්තර වී පහසුවෙන් ලබාගැනීමේ අවස්ථා ඉහළ නැංවීම	ETC	217.46	5.825	
118-02-03-38-2502	සෝයා බෝංචි නිෂ්පාදන වැඩසටහන	ETC	23.06	14.393	5.09523
118-02-03-38-2502	සහතික කළ බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා මූලික බීජ (වී, වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු හා අර්නාපල්) නිසි කලට ලබාගත හැකිවීම පහසු කිරීම	SPMDC	70.00	45.957	26.481
118-02-03-38-2502	බීජ ගොවිපළ වල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය මගින් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග බීජ හා එළවළු වල මූලික බීජ නිසි කලට ලබා ගත හැකි වීම වැඩි දියුණු කිරීම හා සම්මත හා සහතික කළ බීජ නිෂ්පාදනය පෞද්ගලික අංශය සමග එකී පහසුකම් බෙදා හදා ගැනීම මගින් සිදු කිරීම	SPMDC	95.50	43.301	29.973
118-02-03-38-2502	බීජ ගොවිපළ වල හා තෝරාගත් පැළ තවාත්කරුවන්ගේ යටිතල පහසුකම් ඉහළ නැංවීම මගින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම	SPMDC	33.00	10.513	17.94
එකතුව			542.78	184.4	83.27

අයවැය කතාව මගින් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත රු.මි. 2000ක් වෙන් කළ අතර, ඉන් රු.මි. 1562.43ක් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබා දෙන ලදී. මෙමගින් ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ක්‍රියාත්මක කළ ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය වගු අංක 4.4.5හි දක්වා ඇත. මෙම ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ

2016.06.03 දින මෙහෙයුම් මැදිරියක් පිහිටුවන ලද අතර ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය විසින් ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහනට අදාළව එතෙක් ඉටු කරන ලද කාර්යයන් විධිමත් පරිදි 2016.06.09 දින එම ඒකකයට භාර දෙන ලදී.

වගු අංක 4.4.5: 2016 තුළදී අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂ යටතේ වූ ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහනෙහි ප්‍රගතිය

විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
බෝග නිෂ්පාදනය	වී	67.5	67.3	100
	බඩඉරිඟු	60.8	53.7	88
	රටකපු	22.9	7.7	34
	මුං	11.0	5.1	46
	ලොකු එළු	22.4	15.2	68
	රතු එළු	20.0	1.9	10
	මිරිස්	153.3	112.4	73
	අර්තාපල්	328.3	132.6	40
	තල	8.7	2.1	25
	උඳු	4.8	3.0	63
	කවිපි	6.6	3.9	59

විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
බෝග නිෂ්පාදනය	කුරක්කන්	6.2	2.9	47
	පලතුරු ගම්මාන	194.0	139.3	72
	ගෙවතු වගා	191.5	128.7	67
	එළවළු	38.3	28.7	75
	එකතුව	1,136.4	704.5	62
පනත් හා රෙගුලාසි	ආහාර වර්ගවල ගුණත්වය තහවුරු කිරීමට රෙගුලාසි සැකසීම (SCPPC - ROP)	1.0	0.96	96
	පැළෑටි සංරක්ෂණ ආරක්ෂණ පනත (SCPPC - PGRC)	0.05	0	0
	වෙළඳපොළේ ඇති බීජ ඒවායේ ගුණත්වය සඳහා පරීක්ෂා කිරීම (SCPPS - SCS)	1.5	0.85	27
පාරිභෝගික සෞඛ්‍යය හා තෘප්තිමත් බව	යහපත් කෘෂිකර්ම භාවිතා තුළින් කෘෂිකාර්මික වෙළඳ භාණ්ඩ වල ගුණත්වය හා ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපනය කිරීම (ETC)	29.5	29.5	100
	සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ආහාර ප්‍රවර්ධනය (ETC)	7	6.3	90
ආහාර සුරක්ෂිතභාවය	පරිසර හිතකාමී පළිබෝධ හා රෝග කළමනාකරණ ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම (PPS)	9.4	5.3	56
	ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා ආනයන කරුවන්ට, අපනයන කරුවන්ට හා වෙනත් කෘෂිකර්මය හා බැඳි පාර්ශ්වකරුවන්ට කාර්යක්ෂම පැළෑටි නිරෝධායන සේවා සැපයීම (NPQS)	30.9	30.9	100

විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
ආහාර සුරක්ෂිතභාවය	පළිබෝධනාශක වල තත්ව පාලනය හා අවශේෂ විශ්ලේෂණය සඳහා පද්ධතියක් ගොඩනැගීම / පළිබෝධනාශක හා අවශේෂ හඳුනා ගැනීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාවට නැංවීම (SCPPC - ROP)	20.0	19.8	99
	ආනයන අපනයන තොග ඇතුළු ශ්‍රී ලංකාවේ නැවුම් පලතුරු හා එළවළු සඳහා ජාතික පළිබෝධනාශක අවශේෂ නියාමන වැඩසටහනක් ස්ථාපනය කිරීම	7.3	7.3	100
යෙදවුම් කළමනාකරණය	යාන්ත්‍රිකකරණ තාක්ෂණය යොදාගැනීම (ENG) මි. 150	120.2	94.2	78
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය	සිදුකෙරෙන සිතියම්කරණය සඳහා භූගෝල විද්‍යාත්මක තොරතුරු පද්ධති සිතියම්කරණය	1.0	0.66	66
	විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප සඳහා බෝග නිර්දේශ කිරීම (NRMC)	2.5	0.7	28
	නිරසාර භූමි කළමනාකරණ ක්‍රමෝපාය ස්ථාපනය කිරීම (NRMC)	11.5	11.5	100
	පාංශු සංරක්ෂණ මැදිහත්වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම (NRMC)	14.0	13.15	94
	සංරක්ෂණ ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාවට නැංවීම මගින් පාංශු හා ජල සුරක්ෂිතභාවය (NRMC)	11.5	4.2	37
	දේශගුණික පුරෝකථන පදනම් වූ බෝග වගා හඳුන්වාදීම හා ප්‍රවර්ධනය සහ දිගු කාලීන දේශගුණ අනාවැකි ලබාදීම (NRMC)	4.5	3.7	82
	කෘෂි ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම (PGRC)	2.9	2.6	90
තරුණ හා කාන්තා සහභාගිත්වය	‘හෙල බොජුන්’ තුළින් වත්මන් ආහාර රටා වෙනස් කිරීම (ETC)	60.6	36.0	59
එකතුව		335.2	267.7	80

විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පර්යේෂණ	දුඹුරු පැළ කිඬුවාට හා ගොක් මැස්සාට ප්‍රතිරෝධී වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය (RRDI)	4.5	4.4	98
	බැක්ටීරියානු පත්‍ර අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධී වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය (RRDI)	1.0	1.0	100
	වී වල ඵලදායිතාව ප්‍රවර්ධනය (RRDI)	10.5	10.4	99
	තෝරාගත් ඵලවළු වර්ග වල නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාවය වැඩි කිරීමට තාක්ෂණික මැදිහත්වීම් (HORDI ගන්නොරුව)	19	16.8	88
	තෝරාගත් මල් බෝග නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාව වැඩි කිරීමට තාක්ෂණික මැදිහත්වීම් (HORDI බණ්ඩාරවෙල)	5.1	3.1	61
	ප්‍රධාන පළිබෝධ ගැටළු කළමනාකරණය මගින් පලතුරු බෝගවල ඵලදායිතාවට මං සැලසීම (FRDI)	1.5	1.4	93
	පැපොල් හා පැෂන් ෆ්රැටි සඳහා ක්ෂේත්‍ර සුවිශේෂී පොහොර නිර්දේශ මගින් පොහොර භාවිතාව අඩුකිරීම (FRDI)	0.2	0.1	50
	නිරෝගී ජමනාරං රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා නලස්ථ තාක්ෂණ සංවර්ධනය (FRDI)	0.5	0.4	80
	පටක රෝපණය මගින් පැනමා රෝගයට ප්‍රතිරෝධී / ඔරොත්තු දෙන විකෘති සංවර්ධනය (FRDI)	1.0	1.1	110
	අන්තෘසි, අලිපේර, පේර, අනෝදා, පැෂන් ෆ්රැටි හා රඹුටන් වැනි තෝරා ගත් පලතුරු බෝගවල පසු අස්වනු හානි අවම කිරීමට පැකේජයක් ගොඩ නැගීම (FRDI)	3	2.7	90

විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පර්යේෂණ	අණුක ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් පලතුරු බෝගවල රෝග හඳුනා ගැනීමට සිසු හඳුනාගැනීම් ක්‍රමවේද සංවර්ධනය (FRDI - PVIC)	2.0	2.0	100
	අනාගත ප්‍රභේදීය සංවර්ධනය සඳහා පටක රෝපණ තාක්ෂණය මගින් විදේශීය මිදි වල නව ප්‍රභේද ගොඩනැගීම (FRDI - PVIC)	2.0	1.9	95
	ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප වල වෙනස් වන හා විවලා දේශගුණ, යටතේ ප්‍රධාන පලතුරු බෝගවල ප්‍රජනන හා ඵලදායිතා පරාමිතීන් වල වර්ධනය වෙනස්කම් අධ්‍යයනය කිරීම (FRDI - FRCDS ගන්නොරුව)	4.0	1.3	33
	තෝරාගත් පලතුරු (සිට්‍රස්) වල නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාව වැඩි කිරීමට තාක්ෂණ විද්‍යාත්මක මැදිහත්වීම් (FRDI -FRCDS රහංගල)	1.7	3.1	182
	තෝරාගත් පලතුරු වල (ස්ට්‍රෝබේරි) නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාව වැඩි දියුණු කිරීමට තාක්ෂණ විද්‍යාත්මක මැදිහත්වීම් (FRDI – FCRDS බණ්ඩාරවෙල)	2.5	3.4	136
	කුරක්කන් වල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම (FCRDI)	1.4	1.2	86
	උදු හා මුං වල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම (FCRDI MI)	1.0	0.97	97
	බඩඉරිඟු වල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම (FCRDI MI)	0.5	0.4	80
	මිරිස් වල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම (FCRDI MI)	6	4.7	78

විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර	ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	වියදම (රු.)	වියදම (%)
පර්යේෂණ	රටකපු වල ඵලදායිතාව වැඩිකිරීම (FCRDI MI)	3	0.4	13
	ඵලදායිතාව වැඩිකිරීමේ තාක්ෂණ ප්‍රචාරණය අංගය (FCRDI)	1.7	1.7	100
	ගොවිපළ නිකුත් මිල හා වෙළඳපොළ මිල අතර පරතරය අඩු කිරීමට පලතුරු වල අස්වනු අගය එකතු කිරීම (FCRDI)	1.2	1.2	100
	ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකු සඵල කිරීම මගින් හා හිමායන සංරක්ෂණය මගින් පලතුරු බෝග ජානජලාස්ම සංරක්ෂණය සඳහා පර්යේෂණ SCPPC (PGRC)	10.7	11.2	105
	කියුකබ්ට, බටු, තක්කාලි හා මාළු මිරිස් වල ගුණාත්මක බීජ නිෂ්පාදනයට භාවිතා කට්ටලයක් ගොඩනැගීම SCPPC (SCS)	4.0	4.0	100
	දේශගුණයට අනුවර්තය වීමේ පිළියමක් ලෙස අවාරයේ හා සම්ප්‍රදායික නොවන ප්‍රදේශවල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවර්ධනය (NRMC)	3.0	2.2	73
	උප එකතුව	90.9	80.9	89
	එකතුව	1,562.7	1,053.3	67

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ලබාගත් ප්‍රගතිය

පාර්ලිමේන්තු අයවැය කතාව, මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව හා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ කාර්ය සාධන වාර්තාවට ඇතුළත් කිරීම පිණිස, 2016 වර්ෂය තුළ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ලබාගත් ප්‍රගතිය වාර්තා කොට, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයටත්, මහ බැංකුවටත් භාර දෙන ලදී.

වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව

2015 වර්ෂය සඳහා වූ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව පිළියෙළ කොට කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය හරහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත භාර දෙන ලදී. එමෙන්ම එය අදාළ අමාත්‍යාංශ, විශ්වවිද්‍යාල, පුස්තකාල හා වෙනත් අදාළ ආයතන වෙතට බෙදා හරින ලදී.

වෙනත් වාර්තා

සමස්ත ප්‍රතිපාදන රු.මිලියන 50 ඉක්මවන ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගති වාර්තා සකස් කොට කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයට ලබා දෙන ලදී.

මානව සම්පත් උපයෝජ්‍යතාව

නිලන්ති විජේතිලක මෙනවිය (භාෂා පරිවර්තක - ඉංග්‍රීසි / සිංහල), ශර්මිලා ඒකනායක මහත්මිය (භාෂා පරිවර්තක - ඉංග්‍රීසි / සිංහල) දෙපාර්තමේන්තුවෙන් බැහැරට ස්ථාන මාරු ලද අතර, වන්දිකා නිලකරන්න මහත්මිය (රාජ්‍ය කළමනාකාර සහකාර) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙනත් අංශයක වෙතට ස්ථාන මාරු ලබන ලදී.

2016 වර්ෂය තුළදී කාංචනා රත්වත්ත මහත්මිය (භාෂා පරිවර්තක - ඉංග්‍රීසි / සිංහල) ඩී.එන්. සඳමාලි මහත්මිය (සංවර්ධන නිලධාරී), එම්.එම්.පී.එන්.එස්. විරසේකර මෙනවිය (සංවර්ධන නිලධාරී) හා පී.එස්.පී. නිල්මල්ගොඩ මෙනවිය

(කෘෂිකර්ම උපදේශක) යන අය ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකයේ රාජකාරි භාරගත්හ.

2017 වසර සඳහා සැලැස්ම

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විශේෂ ව්‍යාපෘති හා මූලධන වියදම් සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්, ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් සම්පාදනය කිරීම.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලධන හා පුනරාවර්තන වියදම් වල ප්‍රගති වාර්තා සකස් කිරීම.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු හා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශ වැය ශීර්ෂ යටතේ සිදු කෙරෙන විශේෂ ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගති වාර්තා සකස් කිරීම.
- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව සකස් කිරීම හා ප්‍රකාශනය.
- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ කාර්යසාධන වාර්තාව, මහ බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව හා පාර්ලිමේන්තු අයවැය කථාව සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ලබාගත් ජයග්‍රහණ පිළිබඳව වාර්තා සකස් කිරීම.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙළ කිරීම හා ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම.

කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුරු	සිටින සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	01
භාෂා පරිවර්තක (ඉංග්‍රීසි/සිංහල)	03
භාෂා පරිවර්තක (ඉංග්‍රීසි/දෙමළ)	01
වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	01
සංවර්ධන නිලධාරී	05
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02
තාක්ෂණ සහයක	02
රියදුරු	03
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01
කම්කරු	02
කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	01
එකතුව	23

5. කාලගුණ වාර්තාව

2015/2016 මහ (සැප්තැම්බර් - පෙබරවාරි) සහ 2016 යල (මාර්තු - අගෝස්තු) කන්න තුළදී ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවල ඇති කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථාන 13කින් එක්රැස් කර ගත් කෘෂි කාලගුණික දත්ත මෙම වාර්තාවෙන් සාරාංශ කර දක්වයි. මෙම වාර්තාව දෙපාර්තමේන්තුවේ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ කෘෂි - දේශගුණික විද්‍යා අංශය විසින් සකස් කරන ලදී.

කන්න දෙකටම අදාළ සමුච්චිත කන්නමය වර්ෂාපතනය පිළිබඳ දත්ත වගු අංක 5.1හි දැක්වෙන අතර කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථාන 13ක මාසික වර්ෂාපතනය සහ අනුරූපී දස වසරක සාමාන්‍ය අගයන් පිළිවෙළින් වගු අංක 5.2හි හා වගු අංක 5.3හි දැක්වේ. විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදනය (විවෘත තැටි වාෂ්පීකරණය මගින් ගණනය කරන ලද), උපරිම සහ අවම වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය, සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව, හොඳින් හිරු එළිය පැවති පැය ගණන සහ සුළගේ ප්‍රවේගය යන අනෙකුත් වැදගත් කෘෂි - කාලගුණික පරාමිතීන්වල මාසික මධ්‍යන්‍ය අගයන් පිළිවෙළින් වගු අංක 5.4, 5.5, 5.6, 5.7 සහ 5.8හි දැක්වේ.

පොදුවේ ගත් විට, දිවයිනේ සියළුම කලාප 2015/16 මහ කන්නයේදී ලද වර්ෂාපතනය අපේක්ෂිත ප්‍රමාණය ඉක්ම විය. එම කන්නයේ සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය හා සැසඳූ විට, එම කන්නයේ අවසන් භාගයේ සහ ජනවාරි, පෙබරවාරි මාසවලදී දිවයිනේ සියළුම කලාප වල පාහේ වර්ෂාපතනය හා එහි ව්‍යාප්තිය සංසන්දනාත්මකව පහළ අගයක් ගනී. විශේෂයෙන්, වයඹදිග අඩු පීඩන මෝසම් සුළං හේතුවෙන්, 2016 යල කන්නයේදී දිවයිනේ සියළුම කලාප වල සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ සාමාන්‍යමය විෂමතාවයක්

පැවතුණි. දැඩි වර්ෂාපතනයක් හේතුවෙන් නායයාම්, ගංවතුර වැනි උග්‍ර ස්වභාවික ආපදා ඇති වූ මැයි මාසයේ මැද දින තුනක් හැරෙන්නට, එකී විෂමතාවය එම කන්නයේ සෑම මසකම දක්නට ලැබිණි.

පහතරට තෙත් කලාපය

බෝඹුවල (WL_{1b})

මෙම කලාපයේ මි.මී. 1,482ක් වූ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව 36%ක් ඉක්මවමින් 2015/2016 මහ කන්නයේදී අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා සමුච්චිත කන්නමය වර්ෂාපතනයක් ලැබුණි. මෙම ධනාත්මක විෂමතාවයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වූයේ ඔක්තෝම්බර් සහ ජනවාරි හැරෙන්නට අනෙකුත් සෑම මාසයකම ලද වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය ඉක්මවා යාමයි. දෙසැම්බර් මාසයේදී ලද සමුච්චිත මාසික වර්ෂාපතනය එහි දිගු කාලීන සාමාන්‍ය හා සංසන්දනාත්මකව 169%ක වර්ධනයකි. කෙසේ වුවද, කන්නයේ සෑම මාසයකදීම ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය කන්නය පුරා පැවති විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන් ඉක්මවා පැවතුණි.

2016 යල කන්නයේදී ලද සමුච්චිත කන්නමය වර්ෂාපතනය එතෙක් දිගු කලක් පැවති මි.මී. 1,651 සාමාන්‍යයට වඩා 25%ක සාමාන්‍යමය විෂමතාවයක් විය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වූයේ එහි දිගු කාලීන සාමාන්‍ය හා සංසන්දනාත්මකව මැයි මාසයේදී හැරෙන්නට සෙසු සියළුම මාස වලදී ලද වර්ෂාපතනය අඩු වීමයි. කෙසේ වුවද, සමුච්චිත විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදනය අගෝස්තු මස හැරෙන්නට සෑම මාසයකදීම ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනයට වඩා අඩු අගයක් ගත් අතර මේ හේතුවෙන් මෙම ප්‍රදේශයේ වගා කෙරෙන උඩරට

බෝග පාංශු තෙතමනයේ අහිතකර තත්ත්වයන්ට ලක් නොවීය.

මැදුරට තෙත් කලාපය

ජේරාදෙණිය (WM_{2b})

මෙම කලාපය 2015/2016 කන්නයේදී ලද සමුච්චිත කන්නමය වර්ෂාපතනය මි.මී. 1,412 විය. දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව එය 14%ක වර්ධනයකි. මහ කන්නයේදී ලද වර්ෂාපතනයේ මෙම ධනාත්මක විෂමතාවයට හේතු වූයේ ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාස හැරුණු විට කන්නයේ සෑම මාසයකදීම ලද වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය ඉක්මවා පැවතීමයි. ජනවාරි මාසයේ දැඩි වියළි කාලගුණයක් පැවැති අතර, කිසිදු වර්ෂාපතනයක් නොලැබුණි. පෙබරවාරි මාසයේදී වර්ෂාපතනය මි.මී 5ක් පමණ විය. තවද, ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසවලදී වර්ෂාපතනය විභව වාර්ෂිකරණ උත්ස්වේදන අගයට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුන අතර එය පිළිවෙලින් මි.මී. 97 සහ 104 අගයන් වේ. කෙසේ වුවද, මෙම කලාපයේ එල දරන ශාකවල මල් හට ගැනීම කෙරෙහි හිතකර වූ පරිසර තත්ත්වයක් පවතින්නට ඇත.

මෙම කලාපයේ මි.මී. 949ක් වූ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව 2016 යල කන්නයේදී සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ 17%ක පමණ වූ වැඩි විමක් පැවති අතර මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ මැයි මාසයේ මැද භාගයේ හා කන්නයේ සෙසු මාසවලදී ඝෘණාත්මක විෂමතාවක් පැවතීමයි. මැයි මාසයේ වර්ෂාපතනය මි.මී. 749 පමණ වූ අතර එය දීර්ඝ කාලීනව පැවති සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා වැඩිවීමකි. මැයි මාසයට අමතරව සෙසු මාසවල ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය වායුගෝලීය වාර්ෂිකරණ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමටවත් ප්‍රමාණවත් නොවුණි. මෙම තත්ත්වය මෙම කලාපයේ යල කන්නයේදී

අත්දැකීමට ලැබෙන ඉතා දුලබ කෘෂි කාලගුණික සංසිද්ධියකි.

උඩරට තෙත් කලාපය

සීතා එළිය (WU₃)

මෙම කලාපය 2015/2016 මහ කන්නයේදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මී. 1,534ක් පමණ වූ අතර මෙය මෙහි දිගු කාලීන සාමාන්‍යයට වඩා 31%ක වර්ධනයකි. මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාස වලදී හැරුණු විට කන්නයේ සෙසු මාස වලදී සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය ඉක්මවා ලද වර්ෂාපතනයයි. කන්නයේ මාස හයේදීම විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදනය ලද වර්ෂාවට වඩා පහළ මට්ටමකින් පැවතුණි. කන්නයේ උපරිම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 16.0⁰ - 24.0⁰ අතර පරාසයකද අවම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 7.4⁰ - 15.2⁰ක පරාසයකද පැවතුණි.

මහ කන්නයට සාපේක්ෂව යල කන්නයේදී මෙම කලාපය සාමාන්‍ය වර්ෂාවට වඩා අඩු වර්ෂාපතනයක් ලද අතර එය මෙම ප්‍රදේශයේ මි.මී. 804ක් වූ දිගු කාලීන සාමාන්‍යයට වඩා 16%කින් අඩු වූවකි. මෙම ඝෘණාත්මක විෂමතාවයට හේතු වූයේ මැයි සහ ජූලි මාස මැද භාගය හැරුණු විට කන්නයේ සෙසු මාස වලදී, සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා අඩු වර්ෂාපතනයක් ලැබීමයි. මැයි සහ ජූලි මාසවලදී ලද වර්ෂාපතනයට වඩා විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගය පහළ මට්ටමක පැවතුණි. කන්නයේ උපරිම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 15.2⁰ -24.8⁰ දක්වා වූ පරාසයේද අවම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 9.0⁰ - 15.6⁰ ක පරාසයේද පැවතුණි. කෙසේවුවද, කන්නය තුලදී අඩු වර්ෂාපතනයක් පැවතීම කලාපයේ එළවළු වගාවට හිතකර ලෙස බලපා ඇත.

පහතරට අතරමැදි කලාපය

බකලගොඩ (IL1a)

2015/2016 මහ කන්නයේදී වාර්තා වූ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මි. 1,114ක් පමණ වූ අතර මෙම කලාපයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍ය හා සංසන්දනාත්මකව මෙය 6%කින් පමණ පහළයාමකි. නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් මාස හැරුණු විට මෙම කන්නයේ සෙසු මාස සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා අඩු වර්ෂාපතනයක් ලැබී ඇත. ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසවල මාසික සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ අඩුවීම පිළිවෙලින් 97%ක් සහ 81%ක් විය. ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාස වලදී හැරුණු විට කන්නයේ සෙසු මාසවලදී විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන් මාසික වර්ෂාපතනයට වඩා පහළ මට්ටමක පැවතුණි. එබැවින් උඩරට එළවළු බෝග වගාව ඇතුළු වර්ෂාපෝෂිත කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ජල හිඟ තත්ත්වයක් ඇති නොවූ තරම්ය.

මෙම කලාපය නිරිත දිග මෝසම් සුළගේ සෘජු බලපෑමට හසුවන කලාපයක් නොවන බැවින්, තෙත් කලාපයේ මෙන්, යල කන්නයේදී වර්ෂාපතනයේ අඩු වීමක් දැකිය නොහැක.

දිගු කලක් පැවති වර්ෂාපතනයේ සාමාන්‍ය හා සැසඳීමේදී, මෙම කන්නයේ වාර්තා වූ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මි. 1,161ක් වූ අතර එය 53%ක වැඩිවීමකි. මැයි, ජුනි සහ ජූලි මාස වලදී සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා වැඩි වර්ෂාපතනයක් ලැබී ඇත. දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සැසඳීමේදී මැයි මාසයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ වැඩිවීම 367%කි.

මොණරාගල (IL1c)

2015/2016 මහ කන්නයේදී වාර්තා වූ මි.මි. 1,363ක් වූ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය සැප්තැම්බර් සහ ජනවාරි මාසවල හැර මෙම කලාපයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා

සංසන්දනාත්මකව එහි සාමාන්‍යය වර්ෂාපතනයට බෙහෙවින් ආසන්න වූවකි. කන්නයේ සෙසු සෑම මාසයකම විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන් මාසික වර්ෂාපතනයට වඩා වැඩි මට්ටමක විය.

මෙම ප්‍රදේශයේ 2016 යල කන්නයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මි. 672ක් වූ අතර එය මෙම ප්‍රදේශයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව 10%ක ධනාත්මක විෂමතාවයකි. මෙම වර්ධනයට ප්‍රධානතම හේතුව වූයේ මැයි සහ අගෝස්තු මාසවලදී සාමාන්‍යය වර්ෂාපතනය ඉක්ම වූ වර්ෂාපතනයක් ලැබීමයි. දීර්ඝ කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව, මාසයේ මැද භාගයේ ලැබුණු අධික වර්ෂාව හේතුවෙන්, මැයි මාසයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය 185% පමණ විය. එමෙන්ම, සමුච්චිත කන්නමය වර්ෂාපතනය, වායුගෝලයේ වාෂ්පීකරණය උත්ස්වේදන ඉල්ලුමට වඩා බෙහෙවින් අඩු මට්ටමක පැවතුණි. එබැවින්, මෙම කලාපයේ ජලපෝෂක සහ ජල සම්පාදිත උඩරට කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා මෙම තත්ත්වය හිතකර නොවන්නට ඇත.

මැදරට අතරමැදි කලාපය

කුණ්ඩසාලේ (IM3a)

2015/2016 මහ කන්නයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මෙම ප්‍රදේශයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය වූ මි.මි. 1034 හා සංසන්දනාත්මක 15%ක පමණ වර්ධනයකි. මෙම ධනාත්මක විෂමතාවයට මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ දෙවන අන්තර් මෝසම් කාලපරිච්ඡේදයේදී සහ ඊසාන දිග මෝසම් කාලයේ මුල් භාගයේදී ලද සාමාන්‍ය මට්ටම ඉක්ම වූ වර්ෂාපතනයයි. මේ හැරෙන්නට, කන්නයේ පළමු මාස හතර තුලදී පැවති විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගය මාසික වර්ෂාපතනයට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණි. එබැවින්, මෙම කලාපයේ වගා

කෙරෙන බෝග කෙරෙහි අහිතකර පාංශු තෙතමන තත්ත්වයන් උදා නොවන්නට ඇත.

මි.මී. 558ක් වූ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව 2016 යල කන්නයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය 15%කින් වැඩි වී ඇත. මෙම ධනාත්මක වර්ධනයට හේතු වූයේ මැයි මාසයේ මැද භාගයේදී සාමාන්‍ය ප්‍රමාණය ඉක්මවූ වර්ෂාපතනයක් ලැබීමයි. දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව, මැයි මාසයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ වර්ධනය 479කි. එමෙන්ම, මැයි මාසයේදී හැර කන්නයේ සෙසු මාසවලදී විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගය මාසික වර්ෂාපතනයට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතිණි. එබැවින්, අතිරේක ජල සම්පාදනයක් නොමැතිව වගා කල බෝග වලට පාංශු තෙතමනය අඩුවීම හේතුවෙන් අයහපත් තත්ත්වයක් උදාවුවා විය හැක.

උඩරට අතරමැදි කලාපය

බණ්ඩාරවෙල (IU_{3c})

මෙම ප්‍රදේශයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව 2015/2016 මහ කන්නයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය 9%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මෙම ධනාත්මක විෂමතාවයට හේතු වූයේ දෙවන අන්තර් මෝසම් කාලපරිච්ඡේදයේ සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා වැඩි වර්ෂාපතනයක් ලැබීමයි. දීර්ඝ කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව, සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ වර්ධනය සැප්තැම්බර් මාසයේ 131%ක් ද ඔක්තෝබර් මාසයේ 71%ක් ද විය. කෙසේවුවද, විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගය, ජනවාරි මාසයේ හැර, සෙසු මාසවලදී වර්ෂාපතනයට වඩා පහළ මට්ටමක පැවතුනේය. කන්නයේ උපරිම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 20.5⁰ - 28.5⁰ අතර පරාසයේද, අවම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 9.9⁰ - 19.9⁰ අතර ද පැවතුණි.

2016 යල කන්නයේදී මෙම කලාපයට 24%ක සාණාත්මක විෂමතාවයකින් යුත් මි.මී. 503ක වර්ෂාපතනයක් ලැබුණි. දිවයිනේ අනෙකුත් කලාප මෙන්, මෙම කලාපයේ ද මැයි මස හැරුණු විට සෙසු මාසවලදී මෙම ධනාත්මක විෂමතාවය දක්නට ලැබිණි. එමෙන්ම, මෙම කන්නයේ අප්‍රේල් සහ මැයි මාස හැරුණු විට සෙසු මාසවලදී විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන් එකී මාසවල සමුච්චිත වර්ෂාපතනයට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුනි. කන්නයේ උපරිම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 25.0⁰ - 30.5⁰ අතර පරාසයක ද, අවම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 11.3⁰ - 24.1⁰ අතර ද පැවතුණි.

වියළි කලාපය

මහඉලුප්පල්ලම (DL1b)

මෙම ප්‍රදේශය මහ කන්නයේදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මී. 1,261ක් වූ අතර එය අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා 20%ක වර්ධනයකි. සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ මෙම වර්ධනයට නිරිත දිග මෝසමේ අවසානනම භාගයේදී හැර කන්නය පුරාවට වැඩි වර්ෂාපතනයක් ලැබීම හේතු විය. කෙසේ වුවද, ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාස හැරුණු විට කන්නයේ සෙසු සෑම මාසයකම විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන් මාසික වර්ෂාපතනයට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණි.

මෙම ප්‍රදේශයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය වූ මි.මී. 414 හා සංසන්දනාත්මකව 2016 යල කන්නයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය වර්ධනය 65%කි. මෙම ධනාත්මක විෂමතාවයට හේතුවූයේ මැයි මැද භාගයේදී සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය ඉක්මවා ලද වර්ෂාපතනයයි. දිගු කාලීන මාසික සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව මැයි මාසයේ ලද වර්ෂාපතනය 890%ක වර්ධනයකි. මෙසේ, මෙම කන්නයේ

සාමාන්‍ය අගය ඉක්මවූ සමුච්චිත වර්ෂාපතනයේ අඩුවක් දක්නට ලැබිණි. මැයි මාසයේ දින කිහිපයක් හැරුණු විට, සමුච්චිත විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන්, සමුච්චිත වර්ෂාපතනය ඉක්මවිය.

අඟුණකොළපැළැස්ස (DL1b)

DL1b කෘෂි පාරිසරික කලාපයේ දකුණු ප්‍රදේශය 2015/2016 මහ කන්නයේදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය එහි දිගු කාලීන සාමාන්‍ය වූ මි.මි. 838 හා සංසන්දනාත්මකව 37%ක් වර්ධනයකි. ජනවාරි මාසයේදී හැර, සෙසු මාසවලදී, සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා වැඩි වර්ෂාපතනයක් ලැබුණු අතර එය සමුච්චිත විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයට වඩා වැඩි මට්ටමක පැවතුණි.

මෙම ප්‍රදේශයේ 2016 යල කන්නයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය, එහි දිගු කාලීන සාමාන්‍යය වූ මි.මි. 475 හා සංසන්දනාත්මකව 44%ක අඩු වීමකින් යුතුව වියළි කාලගුණයක් පැවතිණි. දිවයිනේ බොහෝ ප්‍රදේශ මෙන්, මැයි මාසයේ හැරුණු විට සෙසු මාසවල සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වර්ෂාපතනයක් පැවතිණි. මැයි මාසය හැරුණු විට, කන්නයේ සියළුම මාසවල විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන්, සමුච්චිත වර්ෂාපතනයට වඩා ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. මේ අනුව, අතිරේක ජල සම්පාදනයක් නොවී නම් මෙම ප්‍රදේශයේ වර්ෂාපෝෂිත උඩරට බෝග පාංශු තෙතමනයේ අහිතකර තත්ත්වයන්ට ලක් වන්නට ඉඩ තිබුණි.

අරලංගිල (DL2b)

වියළි කලාපයේ නැගෙනහිර ප්‍රදේශය 2015/2016 මහ කන්නයේදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මි. 1,735ක් වූ අතර එය මෙම ප්‍රදේශයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව 7%ක වර්ධනයකි. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ සැප්තැම්බර්, ඔක්තෝබර් සහ නොවැම්බර් මාස වලදී

හැරුණු විට කන්නයේ සෙසු සෑම මාසයකදීම සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය ඉක්මවා ලද වර්ෂාපතනයයි. සැප්තැම්බර් මාසයේදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතන වර්ධනය එහි දිගු කාලීන සාමාන්‍ය හා සංසන්දනාත්මකව ගත් කළ 601%ක වර්ධනයකි. පෙබරවාරි මාසයේදී හැරුණු විට කන්නයේ සෙසු සෑම මාසයකදීම පැවති වායුගෝලීය වාෂ්පීකරණ ඉල්ලුම සමුච්චිත වර්ෂාපතනයට වඩා පහළ මට්ටමක විය. එබැවින්, උඩරට බෝග වගාවන් කෙරෙහි අහිතකර පාංශු තෙතමන තත්ත්වයන් බලනොපාන්නට ඇත.

මෙම ප්‍රදේශය 2016 යල කන්නයේදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මි. 382ක් වූ අතර එය මෙම ප්‍රදේශයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව ගත් කළ 11%ක අඩු වීමකි. මෙම ඍණාත්මක විෂමතාවයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ මැයි මාසයේ හැර සෙසු මාසවලදී වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය වඩා අඩු මට්ටමක පැවතීමයි. කෙසේ වුවද, ජූනි මාසයේදී කිසිදු අනුරේඛනීය වර්ෂාපතනයක් වාර්තා නොවීය. ඉහත සඳහන් කරන ලද මාස වලදී පැවති විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන් මැයි මාසයේ හැර එම මාසවලදී ලද වර්ෂාපතනයට වඩා ඉහළ මට්ටමක විය. සුපුරුදු පරිදි, මෙම ප්‍රදේශයේ වර්ෂාපෝෂිත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයන් සඳහා යල කන්නය හිතකර නොවීය.

විරවිල (DL5)

දිවයිනේ සෙසු ප්‍රදේශ මෙන්ම මෙම කෘෂි පාරිසරික කලාපයද 2015/2016 මහ කන්නයේදී ලද වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය මට්ටමක පැවතිණි. වාර්තා වූ මි.මි. 852ක වර්ෂාපතනය එහි දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසන්දනාත්මකව 2%ක වර්ධනයකි. මේ අතර ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසවලදී හැර සෙසු මාසවල සමුච්චිත විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන්

මාසික වර්ෂාපතනයට වඩා පහළ මට්ටමක පැවතුණි. මේ අනුව, කන්නයේ අවසන් භාගයේදී මෙම ප්‍රදේශයේ වගා කරන බෝග අහිතකර පාංශු තෙතමන තත්ත්වයන්ට ලක් වන්නට ඇත.

මෙම ප්‍රදේශයේ 2016 යල කන්නයේදී වාර්තා වූ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මී. 332ක් පමණ වූ අතර එය මෙම ප්‍රදේශයේ දිගු කාලීන සාමාන්‍යය හා සංසදනාත්මකව ගත් කළ 13%ක වර්ධනයකි. වාර්තා වූ මෙම ධනාත්මක විෂමතාවයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ මැයි සහ ජූලි මාස වලදී ලද වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය ඉක්මවා පැවතීමයි. කෙසේ වුවද, මෙම ප්‍රදේශයේ වැසි සහිත කාලගුණයක් පැවති මාසය ලෙස මැයි මාසය පමණක් සැලකිය හැකි අතර කන්නයේ සෙසු සියලුම මාස වලදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය මි.මී. 100 නොඉක්ම විය.

දිගු කාලීන සාමාන්‍ය හා සැසඳීමේදී, මැයි මාසයේ සමුච්චිත වර්ෂාපතනය 440% පමණ විය. තවද, මැයි මාසයේ මැද දවස් කිහිපයක් හැරුණු විට කන්නයේ සෙසු සියළුම මාස වලදී පැවති සමුච්චිත විභව වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදන අගයන් එකී මාස වලදී ලද සමුච්චිත වර්ෂාපතනය ඉක්මවා පැවති බැවින් අතිරේක ජල සැපයුම් නොමැති මෙම ප්‍රදේශයේ වර්ෂාපෝෂිතව වගා කරන උඩරට බෝග වගාවන් කෙරෙහි අහිතකර පාංශු තෙතමන තත්ත්වයන් බලපාන්නට ඇත.

වගු අංක 5.1: මුළු වර්ෂාපතනය (මි.මී.) – 2015/2016 මහ සහ 2016 යල

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	කෘෂි පාරිසරික කලාපය	2015/16 මහ සැප්. - පෙබ.	මහ කන්නයේ දස වසරක සාමාන්‍ය (2005 – 14)	2016 යල මාර්තු - අගෝ.	යල කන්නයේ දස වසරක සාමාන්‍ය (2005 - 14)
බෝඞුවල	WL _{1b}	2013.9	1481.6	1243.4	1650.8
පේරාදෙණිය	WM _{2 b}	1412.2	1237.1	1115.6	948.9
සීතාඵලිය	WU ₃	1533.6	1173.9	676.5	804.2
බතලගොඩ	IL _{1a}	1114.5	1191.7	1161.5	756.4
මාකදුර	IL _{1a}	1152.7	1182.1	1157.6	978.3
මොණරාගල	IL _{1c}	1236.2	1261.5	672.5	612.1
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	IL ₂	1798.3	1774.2	342.0	517.3
කුණ්ඩසාලේ	IM _{3a}	1191.2	1034.5	642.4	558.1
බණ්ඩාරවෙල	IU _{3c}	1261.9	1162.7	503.3	666.0
මහඉලුප්පල්ලම	DL _{1b}	1261.1	1051.7	683.7	413.8
අඟුණකොළපැලැස්ස	DL _{1b}	1150.2	838.0	263.9	474.7
අරලගංවිල	DL _{2b}	1735.0	1627.4	382.3	430.3
වීරවිල	DL ₅	851.6	833.2	332.0	294.6

වගු අංක 5.2: 2015/2016 මාසිකව ලද මුළු වර්ෂාපතනය (මි.මී)

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	2015				2016							
	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	ජන.	පෙබ.	මාර්තු	අප්‍රේ.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ.
බෝඹුවල	697.8	262.8	475.2	290.4	84.3	203.4	131.8	227.2	618.6	103.4	131.2	31.2
පේරාදෙණිය	168.6	631.4	310.9	296.3	0.0	5.0	112.4	73.7	748.7	80.9	66.4	33.5
සීතාඵලිය	277.2	475.8	331.3	320.3	52.5	76.5	55.9	55.5	330.5	67.8	126.5	40.3
බතලගොඩ	95.5	303.2	385.3	315.0	3.2	12.3	118.8	203.0	641.6	101.0	88.6	8.5
මාකඳුර	197.4	352.7	282.4	247.1	0.4	72.7	39.0	188.3	784.3	116.3	26.6	3.1
මොණරාගල	76.0	288.8	441.2	299.2	29.4	101.6	107.4	63.2	301.9	7.0	42.5	150.5
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	249.6	361.0	309.3	640.2	107.1	131.1	74.8	54.1	204.4	0.0	7.3	1.4
කුණ්ඩසාලේ	128.8	353.3	345.6	343.4	2.2	17.9	59.2	51.0	446.3	39.0	38.7	8.2
බණ්ඩාරවෙල	240.8	536.6	232.0	152.6	40.8	59.1	64.0	82.8	263.5	0.0	36.0	57.0
මහලුප්පල්ලම	227.3	302.2	426.7	244.0	49.1	11.8	15.5	90.7	564.5	8.3	4.7	0.0
අඟුණකොළඹපැළැස්ස	316.4	250.9	259.2	210.1	1.7	111.9	0.0	27.7	148.1	24.5	36.6	27.0
අරලගංවිල	275.6	415.4	399.9	486.9	95.9	61.3	27.0	19.8	304.1	0.0	26.3	5.1
වීරවිල	162.1	253.5	201.7	196.9	14.9	22.5	1.1	46.3	261.8	2.9	17.8	2.1

වගු අංක 5.3: මාසික සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය (මි.මී) – (2005 – 2014)

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	මාසය											
	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	ජන.	පෙබ.	මාර්තු	අප්‍රේ.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ
බෝඹුවල	259.8	455.6	379.1	195.2	90.9	103.4	192.8	328.9	407.5	306.0	170.6	245.0
පේරාදෙණිය	149.8	365.3	302.0	242.9	109.0	77.5	143.9	260.4	121.0	162.9	142.1	118.6
සීතාඵලිය	144.3	250.2	260.6	251.4	173.6	82.5	120.9	160.9	161.7	140.2	121.4	99.2
බතලගොඩ	112.9	338.5	295.3	279.2	100.6	64.3	132.2	223.2	137.5	100.2	80.5	82.7
මාකඳුර	173.4	422.4	285.0	172.7	66.0	73.3	154.7	211.0	210.0	198.5	83.9	120.2
මොණරාගල	89.5	286.8	365.0	256.6	179.6	79.1	108.7	247.1	106.1	19.3	50.0	80.9
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	71.9	241.3	403.7	529.5	345.6	175.2	128.2	198.8	57.7	13.5	39.6	69.1
කුණ්ඩසාලේ	83.5	260.5	254.6	241.0	121.1	75.7	91.9	170.5	77.1	87.9	60.5	70.2
බණ්ඩාරවෙල	104.4	313.6	280.4	241.9	129.9	89.1	132.7	227.8	145.4	47.2	45.6	67.3
මහලුප්පල්ලම	66.0	269.8	288.3	239.1	111.6	73.4	112.0	176.6	57.0	8.0	19.9	40.4
අඟුණකොළපැලැස්ස	82.3	170.1	240.4	196.7	100.4	44.1	106.7	126.5	82.3	51.6	37.8	69.9
අරලගංවිල	39.3	271.7	377.2	495.4	285.9	144.9	91.2	140.9	70.0	14.0	40.9	73.3
වීරවිල	35.9	181.7	267.4	206.5	96.7	49.3	73.0	103.3	48.6	17.6	14.6	38.0

වගු අංක 5.4: මාසික විභව වාණිජීකරණ උත්ස්වේදනය (මි.මී) – 2015/2016

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	2015				2016							
	සැප්.	ඔක්.	නොවැ	දෙසැ	ජන.	පෙබ.	මාර්තු	අප්‍රේ.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ.
බෝම්බවල	52.8	59.5	60.0	59.5	69.4	71.9	94.2	86.4	62.0	64.8	71.9	79.4
පේරාදෙණිය	64.8	64.5	52.8	71.9	96.7	104.4	119.0	79.2	67.0	74.4	69.4	76.9
සීතාඵලිය	45.6	47.1	40.8	37.2	52.1	71.9	96.7	81.6	44.6	50.4	57.0	57.0
බතලගොඩ	74.4	67.0	60.0	64.5	96.7	97.4	101.7	96.0	76.9	86.4	84.3	104.2
මාකදුර	86.4	86.8	72.0	81.8	96.7	92.8	111.6	103.2	79.4	86.4	76.9	99.2
මොණරාගල	88.8	71.9	67.2	62.0	79.4	78.9	99.2	103.2	109.1	98.4	89.3	94.2
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	93.6	76.9	45.6	49.6	59.5	71.9	91.8	96.0	91.8	108.0	111.6	124.0
කුණ්ඩසාලේ	72.0	64.5	62.4	64.5	76.9	78.9	114.1	88.8	67.0	62.4	74.4	81.8
බණ්ඩාරවෙල	64.8	49.6	57.6	37.2	47.1	58.0	84.3	72.0	67.0	91.2	106.6	86.8
මහඉලුප්පල්ලම	88.8	64.5	45.6	44.6	62.0	67.3	104.2	105.6	94.2	91.2	104.2	124.0
අඟුණකොළපැලැස්ස	72.0	79.4	67.2	81.8	116.6	104.4	138.9	132.0	67.0	105.6	131.4	138.9
අරලගංවිල	98.4	91.8	64.8	62.0	62.0	71.9	106.6	120.0	104.2	141.6	133.9	156.2
වීරවිල	86.4	96.7	69.6	84.3	89.3	92.8	124.0	115.2	86.8	120.0	148.8	86.4

* - දත්ත නොලැබුණි

වගු අංක 5.5: උපරිම හා අවම වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය (සෙ.⁰) – 2015/2016

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	2015										2016													
	සැප්.		ඔක්.		නොවැ.		දෙසැ.		ජන.		පෙබ		මාර්තු		අප්‍රේ.		මැයි		ජූනි		ජූලි		අගෝ	
	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.	උ.	අව.
බෝඞුවල	30.7	24.2	31.1	24.1	31.1	23.7	31.6	23.6	31.9	23.1	31.7	23.3	32.6	24.5	33.0	25.1	31.4	25.2	30.8	25.8	30.4	25.3	30.4	25.8
ජේරාදෙණිය	29.6	22.0	29.4	21.6	28.7	21.6	29.1	22.1	29.9	20.4	31.0	21.1	33.0	21.6	32.6	23.0	29.9	22.2	28.8	23.0	29.3	22.5	29.1	22.9
සීතාඵලිය	19.3	13.4	19.9	13.6	19.7	13.4	19.0	12.8	19.9	11.4	20.5	11.8	22.5	11.8	22.8	12.7	20.0	14.3	18.2	13.8	18.5	13.3	18.5	13.2
බතලගොඩ	31.2	23.9	31.3	23.7	30.4	23.1	30.2	22.8	30.7	21.4	31.8	21.5	34.8	23.1	34.3	24.3	31.5	24.5	30.5	24.6	30.5	24.3	30.8	24.3
මාකඳුර	30.9	24.5	31.2	24.2	30.9	23.9	30.8	23.3	31.9	22.3	33.9	23.0	34.7	24.5	34.8	25.2	32.1	24.7	31.2	25.5	31.4	24.8	31.5	25.5
මොණරාගල	34.4	21.3	32.4	22.5	31.1	22.4	30.6	22.6	31.3	21.9	32.9	22.5	35.2	22.0	35.4	23.5	33.1	23.7	35.3	23.0	36.2	21.6	35.8	21.5
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	*	25.8	32.7	24.6	31.4	22.3	30.9	22.9	30.6	22.3	31.8	22.5	34.6	23.0	35.7	25.4	34.9	27.1	35.2	27.1	35.0	26.0	36.0	24.5
කුණ්ඩසාලේ	30.8	21.4	30.3	21.5	29.7	21.1	29.6	21.1	30.0	20.1	31.0	20.1	33.8	20.3	33.7	22.0	30.8	22.4	28.7	21.2	30.1	22.0	30.5	22.1
බණ්ඩාරවෙල	26.1	17.5	25.3	15.8	25.1	16.8	24.5	16.9	24.5	15.4	25.3	15.2	28.1	14.9	28.3	17.1	27.4	18.0	27.3	18.5	27.2	17.2	27.4	16.6
මහඟුල්පල්ලම	32.6	23.9	31.6	23.1	30.4	22.8	30.1	22.6	30.5	21.0	32.3	21.8	35.6	23.0	35.9	24.8	32.5	24.9	31.7	25.2	32.5	25.0	33.3	25.1
අඟුණකොළපැළැස්ස	31.4	24.2	31.6	24.1	31.6	23.8	31.5	23.7	32.9	22.9	32.9	23.3	34.3	24.0	35.0	25.5	33.2	25.4	33.1	25.6	33.9	25.3	33.8	25.5
අරලගංචිල	34.0	22.4	32.2	22.1	30.8	21.9	30.1	22.1	30.1	20.8	31.3	20.9	34.2	21.1	36.5	22.4	33.9	22.4	34.3	22.6	34.3	21.6	35.1	21.7
වීරවිල	31.0	25.3	31.1	24.6	31.2	24.2	31.2	23.3	32.4	23.8	33.0	24.6	34.0	24.8	34.0	26.2	32.6	25.6	33.0	25.7	34.1	25.0	34.7	24.5

* - දත්ත ලැබී නැත.

වගු අංක 5.6: සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය (%) – 2015/2016

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	2015								2016															
	සැප්.		ඔක්.		නොවැ.		දෙසැ.		ජන.		පෙබ.		මාර්තු		අප්‍රේ.		මැයි.		ජූනි		ජූලි		අගෝ.	
	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.	උ.	ස.
බෝඹුවල	88	83	86	80	86	79	86	78	86	71	83	73	80	70	79	70	85	79	83	78	85	78	81	76
ජේරාදෙණිය	81	81	83	88	87	83	86	83	76	61	72	54	74	52	79	66	83	78	78	74	80	71	80	73
සීතාඵලිය	91	95	89	95	90	92	92	94	83	89	82	86	73	80	75	86	91	92	94	92	93	93	94	93
බතලගොඩ	79	71	83	80	87	78	86	76	81	64	83	62	80	48	82	57	83	75	80	74	80	72	76	65
මාකඳුර	92	86	92	85	92	86	91	84	89	76	90	73	89	68	85	68	91	81	91	86	88	82	87	82
මොණරාගල	79	72	84	85	88	86	89	86	85	71	82	64	84	60	83	64	85	77	80	73	77	59	79	68
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	79	62	82	73	89	73	91	78	88	72	85	69	83	62	82	57	81	63	70	55	75	58	69	53
කුණ්ඩසාලේ	79	80	81	81	86	82	85	76	81	66	79	63	75	53	78	58	83	76	72	67	76	66	71	64
බණ්ඩාරවෙල	73	78	79	85	82	81	85	81	82	72	76	75	69	57	76	67	89	91	70	66	59	63	63	55
මහලුප්පල්ලම	81	64	91	76	91	81	91	78	89	66	89	59	82	48	79	51	85	70	81	68	79	60	77	54
අඟුණකොළපැළැස්ස	89	86	89	86	90	86	88	81	83	73	83	67	78	68	81	74	88	81	82	72	80	69	76	64
අරලගංවිල	79	70	82	70	84	77	85	75	86	70	84	64	80	55	73	57	75	68	63	53	67	55	64	48
වීරවිල	81	76	78	74	83	79	81	77	91	65	72	59	71	58	71	69	79	75	72	61	67	58	64	53

උ. - පැය 8.30හි කියවීම
 ස. - පැය 15.30හි කියවීම
 * - දත්ත ලැබී නැත.

වගු අංක 5.7: දීප්තිමත් හිරු එළිය පැවති පැය ගණන - 2015/2016

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	2015				2016							
	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	ජන.	පෙබ.	මාර්තු	අප්‍රේ.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ.
බෝම්බවල	5.1	6.1	5.6	6.6	7.6	7.8	9.3	8.8	4.2	7.1	7.5	8.3
පේරාදෙණිය	5.5	5.0	3.7	5.2	7.7	7.6	8.5	7.7	4.1	5.3	6.0	7.1
සීතාඑළිය	2.5	3.1	2.3	2.9	5.3	6.2	7.6	7.9	2.7	3.0	4.4	4.8
බතලගොඩ	6.3	5.5	4.7	5.3	8.1	7.8	9.0	8.9	5.6	6.8	7.0	8.2
මාකදුර	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
මොණරාගල	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	5.8	4.5	3.3	2.8	4.4	5.4	7.2	8.2	5.3	5.2	4.7	7.0
කුණ්ඩසාලේ	6.0	4.9	4.8	4.3	5.3	6.1	7.1	6.3	6.2	7.2	7.3	6.9
බණ්ඩාරවෙල	4.5	3.3	3.4	2.7	4.9	6.1	7.0	6.8	4.8	6.5	5.8	6.8
මහලුප්පල්ලම	8.3	6.0	4.4	4.6	7.4	7.5	9.3	9.9	7.1	7.6	8.3	9.5
අඟුණකොළපැලැස්ස	4.8	6.3	4.6	5.2	7.3	6.2	8.2	7.8	4.5	5.9	7.1	7.9
අරලගංවිල	7.8	6.1	4.4	4.3	6.2	7.4	9.0	9.0	6.9	7.9	8.3	9.7
වීරවිල	5.6	6.5	5.1	4.4	7.9	7.4	8.5	8.0	5.6	7.6	7.8	8.0

* - දත්ත ලැබී නොමැත

වගු අංක 5.8: සුළගේ ප්‍රවේගය (පැයට කි.මී) – 2015/2016

කෘෂි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානය	2015				2016							
	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	ජන.	පෙබ.	මාර්තු	අප්‍රේ.	මැයි.	ජූනි	ජූලි	අගෝ.
බෝඹුවල	2.4	1.3	1.0	0.8	0.8	2.0	3.5	3.2	2.1	*	*	5.2
පේරාදෙණිය	2.8	2.4	2.6	5.0	6.2	6.1	3.7	2.2	2.9	4.6	3.8	3.9
සීතාඵලිය	9.7	5.2	4.9	6.0	3.8	5.5	3.8	2.9	9.6	19.8	14.5	14.8
බතලගොඩ	5.2	3.0	2.9	3.1	5.3	*	*	*	*	*	*	8.8
මාකදුර	4.2	4.1	3.4	3.6	3.9	4.1	4.2	4.2	4.0	3.8	4.0	4.0
මොණරාගල	1.2	0.5	0.5	0.6	1.2	1.2	1.0	0.6	1.0	1.4	0.8	0.6
ගිරාදුරුකෝට්ටේ	1.7	1.4	1.2	1.1	1.1	1.3	1.4	1.5	1.5	2.2	2.0	2.3
කුණ්ඩසාලේ	1.6	0.5	0.9	1.0	1.2	1.7	1.5	1.5	1.2	2.1	2.2	2.9
බණ්ඩාරවෙල	4.7	2.7	2.8	2.8	3.1	3.6	3.4	3.0	3.6	6.9	5.6	4.7
මහලුප්පල්ලම	5.8	3.3	3.0	4.1	5.0	5.4	4.5	3.2	5.7	8.2	7.8	8.5
අඟුණකොළපැලැස්ස	3.3	2.7	2.5	3.9	5.6	5.6	5.9	4.8	4.4	5.5	5.8	6.8
අරලගංවිල	3.1	2.1	1.8	1.6	2.0	2.7	2.8	2.6	3.4	5.7	5.0	5.2
වීරවිල	5.3	2.8	2.0	2.5	3.6	3.5	4.0	2.2	4.9	7.3	7.3	8.5

* - දත්ත ලැබී නොමැත

6. ප්‍රකාශන හා ඉදිරිපත් කිරීම්

ප්‍රකාශන

අබේසේකර ඒ.බී., බී.වී.ආර්. පුණ්‍යවර්ධන, ඒ.කේ. හෙට්ටිආරච්චි, ඊ.වී.පී.එන්. ජයරත්න බණ්ඩා සහ කේ.එච්.එම්.එස්. ප්‍රේමලාල් (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි පාරසරික කලාප තුළ උෂ්ණත්ව තත්ත්ව ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 53 -55

අබේරත්න, පී.ඩී සහ කේ. තකගි (2016). උළුහාල් (*Trigonella foenum - graecum* L.) බීජ මර්ධනය කිරීමේදී අධි ශක්ති ප්‍රෝටෝන හා කාබන්ඩයොක්සයිඩ් කදම්බවල බලපෑම. නිවර්තන බෝග පිළිබඳ මාර්ගගත (Online) සඟරාව.

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී., එච්.එම්. ජයමාණිකේ සහ කේ.පී.එන්.ඒ.බී. විජේතුංග (2016). පොකුරු බෝංචි පිළිබඳ ජාන දර්ශිය කන්න අතර සබඳතාවය සහ අසුවනු ස්ථාවරභාවය විශ්ලේෂණය කිරීම. (*Phaseolus vulgaris* L.) නිවර්තන බෝග පිළිබඳ මාර්ගගත සඟරාව. https://tropicalagriresearch.blogspot.com/2016/10/proton-carbon-ion-beams-on-fenugreek_99.html].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී., ආර්. එම්. ෆොන්සේකා සහ ජේ.පී. රේචර් (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ උප නිවර්තන තත්ත්ව යටතේ වගා කරන ලද ස්ට්‍රෝබේරි වගා අස්වැන්න සඳහා කාබනික සහ අකාබනික පොහොරවල බලපෑම. නිවර්තන බෝග පිළිබඳ මාර්ගගත සඟරාව <https://tropicalagriresearch.blogspot.com/2016/10/genotype-season-interaction-and-yield.html>].

අළුත්ගේ, ඒ.ඩී.ආර්.පී., ටී.එම්.එන්.ඩී. තෙන්නකෝන් සහ බී. එම්.වී.එස්. බස්නායක (2016). ජානපරිවර්තන පැපොල් වගාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කෘෂි බැක්ටීරියා භේතුකොට ගත් පරිණාමනය. ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණය. පිටු 276.

අළුවිහාරේ, වයි.සී., එම්. ඉෂාන්, එම්.ඩී.එම්. වාමිකර, සී. කේ. විබැද්ද, ඩී.එන්. සිරිසේන, ඩබ්. එල්. ජී. සමරසිංහ සහ එස්.ඩී.එස්.එස්. සූරියපතිරණ (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ ෆොස්ෆරස් උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දෙන සහල් ප්‍රවේණි ගුණාංගීකරණය සහ තෝරාගැනීම. සහල් විද්‍යාව, 2016. 23 (4) : 184 -195

අල්විස්, ද ඒ.ටී.එල්., සී. රණසිංහ, ඩී. එම්. ගුණසේකර, එස්. ප්‍රියදර්ශනී, ටී.එන්.ආර්. නවගමුව (2016) *Echindorus bleherii* ජලජ පැළෑටියේ පත්‍ර කහවීම සඳහා දිලීරවල බලපෑම. කෘෂිකර්මය පිළිබඳ ජාතික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණය, කෘෂිකර්ම පීඨය, ශ්‍රී ලංකා නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලය. පිටු 35 -37

අමරසිංහ, ඒ.ඒ.අයි.එම්., එල්.එම්.එච්.ආර්. අල්විස්, පී.ඩී.පී.එම්.ඩී. සිල්වා, බී.එම්.වී.එස්. බස්නායක, ටී.එම්.එන්.ඩී. තෙන්නකෝන් සහ කේ.ඩී. නන්දසේන (2016). අණුක තාක්ෂණය භාවිත කරමින් විවිධ බෝග විශේෂවල පයිටොප්ලාස්මා රෝගය හඳුනාගැනීම සහ තහවුරුකර ගැනීම. ඌව වෙල්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලීය 6වන පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය. පිටු 8.

අමරසිංහ, ඒ.ඒ.අයි.එම්., ටී.එම්.එන්.ඩී.
තෙන්නකෝන් සහ කේ.ඩී.
නන්දසේන (2016). බිගෝනියා
පැළෑටි විශේෂවල ප්‍රරෝහ පැතිරීම හා
බැඳුනු පයිටොප්ලාස්ම තහවුරු කිරීම.
මල්වගා පර්යේෂණ පිළිබඳ 9වන
ජාතික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණය. ශ්‍රී
ලංකා ජාතික උද්භිද උද්‍යාන
දෙපාර්තමේන්තුව, පේරාදෙණිය. පිටු
21

අමරසිංහ, ඒ.එච්.අයි.එච්., ටී.එම්.එන්.ඩී.
තෙන්නකෝන්, කේ.ඩී. නන්දසේන
සහ එල්.එම්.එච්.ආර්. අල්විස් (2016).
Manilkara zapota වල
පයිටොප්ලාස්මා රෝගය හඳුනාගැනීම
සහ තහවුරු කිරීම. බහු ශික්ෂණ
ප්‍රවේශ පිළිබඳ 3වන ජාත්‍යන්තර
සමුළුව. පිටු 99.

අමරසිංහ, වයි.පී.ජේ., ඩී.පී.සී. පීවනි,
එම්.ටී. ගුණසේන, ඩබ්.එම්.පී.එන්.
දිලුෂා, ආර්. ඒ.ඒ. රණතුංග, ජී.
විජේසිංහ, ජී. ටී.එන්. ගුණසේකර සහ
ආර්. ඩබ්. පුෂ්පකුමාර (2016),
ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය වගා පද්ධතියට
හොඳින් අනුවර්තනය වන අනිවාර්ය
වශයෙන් කළින් පැසෙන, රසකැවිලි
සඳහා යොදා ගත හැකි රට කජු
ප්‍රභේදය (*Arachis hypogaea* L.)
ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
18: 74-77.

අරසකේසරි, එස්.ජේ., බී. බවලිස්වරන්,
පී. අත්පුදවන්දන්, එස්.හෙයර් සහ
බී.ජී.ආර්.සී. බාලසූරිය (2016). ප්‍රධාන
දිලීර රෝගවලට ප්‍රතිරෝධී වන සහ
මධ්‍යස්ථ ලෙස මල් හට ගැනීමේ
හැකියාවක් සහිත අනිවාර්යෙන්
බෝවීමේ හැකියාව සහිත එෂු විශේෂ
(*Allium cepa*). ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුවාර්ෂික
වාර්තා. 18:37-39

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යූ.එස්., ඒ.එස්.කේ.
අබේසේකර, ඩබ්.එම්.යූ.බී.වික්‍රම,
එච්.එම්.එම්.කේ.කේ.එච්. දිසානායක,
ඒ.එන්.සිරිවර්ධන, එන්.එම්.පී.ඩී.
නවරත්න සහ වයි.එම්.එස්.එච්.අයි.යූ.
ද සිල්වා (2016) යන්ත්‍රානුසාරයෙන්
සිටුවන ලද වී වගාවේ විවිධ වූ වල්
කළමනාකරණ පිළිවෙත් ඇගයීම.
3වන ජාත්‍යන්තර කෘෂි විද්‍යා
සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා, 2016 දෙසැ.
8-9, ශ්‍රී ලංකා සබරගමු විශ්ව විද්‍යාලය,
බෙලිහුල්ලිය.

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යූ.එස්., ඒ.එස්.කේ.
අබේසේකර, ඩබ්.එම්.යූ.බී. වික්‍රම,
එච්.එම්.එම්.කේ.කේ.එච්. දිසානායක,
ඒ.එන්. සිරිවර්ධන, එන්.එම්.ඩී.පී.
නවරත්න සහ වයි.එම්.එස්.එච්.අයි.යූ.
ද සිල්වා (2016). යන්ත්‍රානුසාරයෙන්
සිටුවන ලද වී වගාවේ විවිධ වූ වල්
කළමනාකරණ පිළිවෙත් ඇගයීම.
කෘෂි, සත්ත්ව විද්‍යා, ජලජ ජීවී හා ධීවර
පිළිබඳ 4වන ජාත්‍යන්තර
සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා, 2016 දෙසැ.
28-29, කොළඹ.

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යූ.එස්., බී. මාරබේ,
ඒ.එස්.කේ. අබේසේකර, ඩබ්.එම්.යූ.බී.
වික්‍රම, එච්.එම්.එම්.කේ.කේ.එච්.
දිසානායක, ඒ.එන්. සිරිවර්ධන,
එන්.එම්.ඩී.පී. නවරත්න සහ
වයි.එම්.එස්.එච්.අයි.යූ. ද සිල්වා
(2016). යන්ත්‍රානුසාරයෙන් සිටුවන
ලද වී වගාවේ විවිධ වූ වල්
කළමනාකරණ පිළිවෙත් ඇගයීම.
කෘෂි පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ
(PGIA) 28වන වාර්ෂික සමුළුවේ
වාර්තා, 2016 නොවැ. 17-18,
පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය

බන්දුලසේන ඩබ්.ඒ.කේ.ඩී.ආර්, ආර්.
ඒ.අයි.එස්. ආරියරත්න, එල්. ප්‍රියන්ත
සහ සී.කේ. බෙනරගම (2016).
බෝංචි (*Phaseolus vulgaris* L.) බීජ
සහ බීජ පැළ පරීක්ෂණයේදී බහුකලා

OJIP Chlrophyll Flurescent
Transient විශ්ලේෂණය යොදා
ගැනීම. ISHU පුවත්ලිපිය.

බුද්ධිකා, එම්.එල්.ආර්., පී. මාලනී සහ කේ.
යකන්දාවල (2016). ආචාරයේ දේශිය
වැටකොළ (*Luffa acutangula*)
එකතුන් වල රූප විද්‍යාත්මක සහ
අස්වනු සම්බන්ධ ලක්ෂණ ඇගයීම.
2016 ජුනි 28-29 දින පැවති ශ්‍රී ලංකා
වයඹ විශ්ව විද්‍යාලීය 15වන කෘෂි
පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණ වාර්තාව. පිටු
354-358

වන්දුපාල, ඒ.පී., කේ.එම්.ඒ. කූරුගම
සහ ටී.එම්.එන්.ඩී. කුමාරිහාමි (2016).
ශ්‍රී ලංකාවේ මැදරට අතරමැදි
කලාපයේ පාංශු බාදනය, පාංශු
තෙතමනය හා බෝග එළඳායිතාවය
සඳහා සංරක්ෂණ උපක්‍රම. ශ්‍රී ලංකා
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ
වාර්ෂික වාර්තා. 18:102-104

වන්දුපාල, ඒ.පී., එස්.එච්.එස්.ඒ. ද සිල්වා
සහ එන්.ඩී. රණවක (2016). ශ්‍රී
ලංකාවේ පහතරට තෙත් කලාපයේ
කැල්සියම් රහිත දුඹුරු පසෙහි
(Haplustalf) වැඩි වන රතු එළු වල
(*Allium cepa*) අස්වැන්න සහ ජලය
භාවිතා කිරීම පිළිබඳ විවිධ ජල පාලන
තත්ත්වයන්ගේ බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ
වාර්ෂික වාර්තා. පිටු 81-85.

වන්දුසේන, ජී.ඩී.එස්.එන්.,
ජේ.ඩබ්.කේ.එම්. ජයවර්ධන, එස්.ඩී.
උමාගේ සහ ඒ.ඩී.බී.යු. ගුණවර්ධන
(2016) ශ්‍රී ලංකාවේ වි කරල් සහල්
මයිටා *Steneotarsonemus spinki*
Smiley (Acari:Tarsonemidae)
ධාරක ප්‍රදේශ.
<http://www.hrpub.org/download/20160130/UJAR4-10405357.pdf>

දෙල්පිටිය, ඩී.පී.පී.එස්., එස්.එච්.එස්.ඒ. ද
සිල්වා, ආර්.ඒ.සී.ජේ. පෙරේරා,

පී.පී.ටී.එල්. මධුමාලි, එච්.ඒ.පී. ජයලත්
සහ ඩබ්.එම්.ඩී.එන්. වීරසිංහ (2016).
කැල්සියම් රහිත දුඹුරු පසේ පොකුණු
එළු අස්වැන්න සහ එහි වර්ධනය
සඳහා විරාම සහිත ජල සැපයුමේ
බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
පිටු 85-87

දෙල්පිටිය, ඩී.පී.පී.එස්., එස්.එච්.එස්.ඒ. ද
සිල්වා, ආර්.ඒ.සී.ජේ. පෙරේරා,
පී.පී.ටී.එල්. මධුමාලි, එච්.ඒ.පී. ජයලත්
සහ ඩබ්.එම්.ඩී.එන්. වීරසිංහ. (2016)
කැල්සියම් රහිත දුඹුරු පසෙහි
පොකුරු එළු වල අස්වැන්න සහ එහි
වර්ධනය සඳහා විරාම සහිත ජල
සැපයුම මගින් ඇතිවන බලපෑම.
ට්‍රොපිකල් ඇග්‍රිකල්චර්ස්ට්. 164

දිසානායක එන්.බී.යු., ජී.ඩී.පී. වතුරාණි.
ඩබ්.එම්.එච්.පී. වන්දුසේන,
ඒ.ජේ.එම්.ඒ.සී. අබේකෝන් සහ
ජේ.ඒ. සමන්ති (2016). ජර්බෙරා
(*Gerbera jamesonii* L.) එකතුන්වල
රූප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණීකරණය.
කලාපීය කෘෂි පර්යේෂණ සහ
සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය,
බණ්ඩාරවෙල, මල් වගා පර්යේෂණ
පිළිබඳ 9වන ජාතික සම්මන්ත්‍රණය
2016. ජාතික උද්භිද උද්‍යාන
දෙපාර්තමේන්තුව, පේරාදෙණිය.

දිසානායක, සී.වයි., කේ.එච්.එස්.ටී.
දේශබන්දු සහ ඩබ්.සී.පී. එගොඩවත්ත
(2016). උත්තේජන නියං තත්ත්වය
යටතේ මුං බෝවිවල ක්‍රියාකාරිත්වය.
8වන වාර්ෂික පර්යේෂණ
සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා, ශ්‍රී ලංකා
රජරට විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂි විද්‍යා
පීඨය. පිටු 48.

එදිරිමාන්න, ඊ.ආර්.එස්.පී., ආර්.පී.ඒ.එස්.
රාජපක්ෂ, ඒ. වීරවර්ණ, එස්.
පුෂ්පකුමාරි, බී.පී. අමරසේන සහ ටී.
කිරිනේද (2016). පේරවල (*Psidium*
guajava L.) මූල ගැටිති වටපිටාව

පාලනය, වර්ධනය සහ පේර අස්වැන්න සඳහා විවිධ සිඩියම් ග්‍රාහක මගින් ඇතිවන බලපෑම ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. පිටු 46-49

එදිරිසිංහ, ඊ.එම්.එම්.ඩී., ජී.ඒ.පී. වන්දුසේකර, කේ.ඒ.ජේ.සී. ප්‍රේමවර්ධන සහ කේ.එන්. කන්නන්ගර (2016). මඤ්ඤාක්කා සහ බතල විශේෂ වල ප්‍රතිඔක්සිකාරක නිර්ණය කිරීම. 2016 පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණයේ උපාධි අපේක්ෂක නිබන්ධනය. 2016 සැප්තැම්බර් 28 පසු සම්පත්, ධීවර සහ පෝෂණ පිටිය, ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය. පිටු 3.

ප්‍රනාන්දු, එච්. ආර්.පී., එම්.ආර්. ප්‍රසාංගිකා සහ ඩබ්.ඒ.බී.ආර්. ආරියරත්න (2016). බණ්ඩක්කා වල පසු අස්වන්නේ ගුණාත්මක තත්ත්වය සහ කල්තබා ගැනීමේදී 1 - මිනයිල්සයිලොප්‍රොපේන් (1- MCP) මගින් ඇතිවන බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා 18:125-127

ප්‍රනාන්දු, එම්.එස්.ඩබ්., එස්.එච්.එස්.ඒ. ද සිල්වා, බී. බවලිස්වරන්, එස්. කාංචනා සහ ආර්. එම්. සී. සුදුමැණිකේ. (2016) පොකුරු එෂුචල දිලිර බල්බ කුණුවීම කළමනාකරණය කිරීමේදී දිලිර මගින් ඇතිවන බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා 18:88-91

ප්‍රනාන්දු, එම්.එස්.ඩබ්., එස්.එච්.එස්.ඒ. ද සිල්වා, බී. බවලිස්වරන්, එස්. කාංචනා සහ ආර්. එම්. සී. සුදුමැණිකේ. (2016) පොකුරු එෂුචල දිලිර බල්බ කුණුවීම කළමනාකරණය කිරීමේදී දිලිර මගින් ඇතිවන බලපෑම. ප්‍රොසිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට් 164 (4)

ගුණසේකර, ඒ.ඩබ්.ඒ.සී.ඩබ්.පී.ආර්, ඩබ්.ඒ.පී.ඒ. විරත්න සහ ඒ. බාලසූරිය

(2016) මෑ වල *Sclerotium rolfsii* යටපත් කිරීම සඳහා විවිධ පාංශු පරිවර්තන තුළින් ඇතිවන බලපෑම. 8වන වාර්ෂික පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය. ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂි පිටිය.

ගුණවර්ධන, කේ.එන්.සී., අයි.පී.එස්.ඩී. වික්‍රමසූරිය සහ කේ.පී. ජයන්ති (2016) කෘමිනාශක සමග තෝරාගත් පැළෑටි පවුඩර් යොදා ගනිමින් බඩඉරිඟු කඳ විදින්නා *Chilo partellus* ස්වින්නෝ කළමනාකරණය. (Lepidoptera: Pyralidae) ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා 18:118-120

ගුණවර්ධන, කේ.එන්.සී., ඩබ්.එම්.කේ. ප්‍රනාන්දු, ඩබ්.එම්.පී.එන්. දිලුෂා, එම්.ටී. ගුණසේන සහ එම්.ඒ.ආර්.ඒ. මන්දනායක (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ රනිල බෝග වගාවේ පැළෑටි සංරක්ෂණය හා සම්බන්ධ ජයග්‍රහණ සහ අනාගත මහපෙන්වීම්. මහඉලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේ රනිල නිෂ්පාදන පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණ වාර්තා. 2016.12.15

හඩිජි, ටී.කේ.ඒ.අයි., කේ.පී. සෝමවන්දු, ජී.ඩී.ඒ. චතුරාණි, ජේ.එම්.එස්.කේ. ජයවීර, කේ.ඩී.එම්. කුලරත්න සහ ආර්.එම්. ලීලාවතී (2016). රෝස සහ ක්‍රිසාන්තම්ම් වල කුඩිත්තන් ගහණයට එරෙහිව ශාකමය සාරවල ජෛව කාර්යක්ෂමතාවය. මල්බෝග පර්යේෂණ පිළිබඳ 9වන ජාතික සම්මන්ත්‍රණය 2016. ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව, පේරාදෙණිය.

හරිල්, ආර්.එල්., එල්.බී.ඒ.පී. අමරරත්න, ටී.එච්.ටී. වමන්ද, ඒ.පී. බෙන්තොට, ඩී.එස්. ද. ඉසඩ්. අබේසිරිවර්ධන, එස්.කේ.ජේ. මුහන්දිරම් සහ බී. පෙරුම්පුලි (2016). ඇමයිලෝස්

අන්තර්ගතය ඇතුළුව සහල් ඔපදැම්ම හා ආසන්නම සංයුතියෙන් යුක්ත වැඩිදියුණු කරන ලද සහල් ප්‍රභේදවල ගිලිසිමක් දර්ශකය ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා 18:1-5

හේරත්, එච්.එම්.එස්.එන්., එච්.එම්.එස්. බණ්ඩාර, ඩබ්.පී. විජේපාල සහ එච්.එම්. කරුණාරත්න (2016). මිරිස් නුමුහුම් ආර (*Capsicum annuum* L.) අස්වැන්නේ සහ අස්වැන්නට ආධාරක වන ලක්ෂණ ඒකාබද්ධ කිරීමේ හැකියාව, ආවේණිය සහ ජාන ක්‍රියාකාරීත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18: 16-18

හේරත්, එච්.එම්.එස්.එන්., එච්.එම්.එස්. බණ්ඩාර, ඩබ්. පී. විජේපාල සහ එච්.එම්. කරුණාරත්න (2016). මිරිස් නුමුහුම් ආර (*Capsicum annuum* L.) අස්වැන්නේ සහ අස්වැන්නට ආධාරක වන ලක්ෂණ ඒකාබද්ධ කිරීමේ හැකියාව අවේණිය සහ ජාන ක්‍රියාකාරීත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම. ප්‍රොසිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට්, 164 වෙළුම

හේරත්, එච්.එම්.එස්.එන්., ඩබ්.එම්.ඩබ්. චිරකෝන්, බී. මාරම්බේ, ඒ.එම්. පෙරේරා, ඩී.එම්.ජේ.බී. සේනානායක සහ එච්.එම්.එස්. බණ්ඩාර (2016). මිරිස් සංයුක්ත නුමුහුම් ආර (*Capsicum annuum* L.) ආශ්‍රිත ජාන විවිධතාවය ඇගයීම. ප්‍රොසිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට්, 164 වෙළුම.

හේරත්, එච්.එම්.එස්.එන්., ඩබ්.එම්.ඩබ්. චිරකෝන්, බී. මාරම්බේ, ඒ.එම්. පෙරේරා, ඩී.එම්.ජේ.බී. සේනානායක සහ එච්.එම්.එස්. බණ්ඩාර (2016). මිරිස් සංයුක්ත නුමුහුම් ආර (*Capsicum annuum* L.) ආශ්‍රිත ජාන විවිධතාවය ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:132-134

හෙට්ටිආරච්චි, එච්.ඒ.පී.ඩබ්., එස්.පී. රෙබෙයිරා, බී.ඩී.ආර්. ප්‍රශාන්ත සහ එච්.ඒ.එම්. වික්‍රමසිංහ (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් පාරම්පරික සහ වැඩිදියුණු කරන ලද සහල් ප්‍රභේද සම්බන්ධ භෞතික ලක්ෂණ සහ පිසීමේ ගුණාංග තුළ දක්නට ලැබෙන බහුවිධතාවය. ශ්‍රී ලංකා ජේ. බියොල්. 1 (1) : 15-26

හෙට්ටිගෙදර, එච්.එම්.පී.ටී.කේ., එම්.ඒ.පී.ඩබ්.කේ. මල්විආරච්චි, ආර්.ඒ.සී.ජේ. පෙරේරා, ඩබ්.එම්.ඩබ්. චිරකෝන්, එස්.පී. නිශ්ශංක, යු.ආර්. සංසක්කාර සහ ජී.එච්.කේ. ද සිල්වා (2016). මිරිස් (*Capsicum annuum*) වර්ධනය සහ අස්වැන්න වැඩි කිරීම සඳහා සමෝධානික පාංශු කළමනාකරණ විධිත් ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18:115-117.

ඉලංගකෝන්, ටී.කේ., ඊ.එස්. ඇල්ල, ඒ.එම්. ඉස්මයිල්, බී. මාරබේ, ආර්.එම්.කේ. කීර්තිසේන, ඒ.පී. බෙන්තොට, සහ එස්. කුලතුංග (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ සහල් ප්‍රභේද සහ බීජ හටගැනීම නිර්වායු පුරෝහරණය සඳහා සිදුකරන බලපෑම. ප්‍රොසිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට් 28 (1) : 26-37

ඉලංගකෝන්, ටී.කේ., ඊ.එස්. ඇල්ල, ඒ.එම්. ඉස්මයිල්, බී. මාරබේ, ආර්.එස්.කේ. කීර්තිසේන, (2016) පිළිවෙළට වැපිරීම සහ සසම්භාවී වැපිරීම යටතේ නව වැඩිදියුණු කරන ලද සහල් ප්‍රභේද සම්බන්ධ ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අතර බහුවිධතාවය සහ සහසබ්දතාවය. ප්‍රොසිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට්. 164:28:45

ඉලංගකෝන්, ටී.කේ., ඊ.එස්. ඇල්ල, ඒ.එම්. ඉස්මයිල්, බී. මාරබේ,

ආර්.එස්.කේ. කීර්තිසේන, (2016) පිළිවෙළට වැසිරීම සහ සසම්භාවී වැසිරීම යටතේ නව වැඩිදියුණු කරන ලද සහල් ප්‍රභේද සම්බන්ධ ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අතර බහුවිධතාවය සහ සහසබඳතාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18:31-33

කන්නන්ගර කේ.එන්., ඩී.ද. කොස්තා, ඩී.ඒ.එන්.පී. පුෂ්පකුමාර, සහ අයි.පී. වික්‍රමසිංහ (2016). *C. frutescence* L. මගින් *C. annum* L. වෙත ප්‍රතිරෝධී, පිපිඤ්ඤා විචිත්‍ර වෛරස (CMV) සහ මිරිස් වල කුඩා විචිත්‍ර වෛරසය (CVMV) සඳහා ප්‍රතිරෝධී වන, ජාන පරිවර්තනය සඳහා විකල්ප ප්‍රවේශයක් ලෙස ත්‍රිවිධ විශේෂ (*C. annum* L. x *C. chinensis* Jacq.) x (*C. chinensis* Jacq. x *C. frutescence* L.) සම්බන්ධ කිරීමේ මුහුන්. කෘෂි පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ 28වන වාර්ෂික සම්මේලනය, නිබන්ධනය සහ ආරාධිත ඉදිරිපත් කිරීම. ශ්‍රී ලංකා ජේරාදේශීය විශ්ව විද්‍යාලය (2016). පිටු 4

කැකුලන්දර, ඩී.එස්., කේ.ආර්.ඩී. ගුණපාල, එන්.එස්. නිලකරන්න, සහ කේ.ඒ.පී. දිසිකා (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ “පොකුරු සම්බා” වී වගාව සඳහා කොළපාඨව සහ කොපු අංගමාරය ප්‍රතිරෝධක වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස අණුක අභිජනනය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:96-98

කැකුලන්දර, ඩී.එස්., එල්.ඩී.බී. සූරියගොඩ, ඩී.එන්. සිරිසේන, පී.සී.පී. බණ්ඩාරනායක සහ ඩබ්. එල්.පී. සමරසිංහ (2016). හයිඩ්‍රොෆොනික් යොදා ගනිමින් ගොස්පරස් උණකාවය දරාගැනීම සඳහා සහල් ජානප්ලාස්ම පරීක්ෂාවේදී ගොස්පරස් නොමැති වූ සාන්ද්‍රණය සහ ප්‍රශස්ත

ගොස්පරස් සාන්ද්‍රණය නිර්ණය කිරීම. වයඹ විශ්ව විද්‍යාලීය ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා, 2016 අගෝ. 20. වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය, කුලියාපිටිය. පිටු 299

කැකුලන්දර, ඩී.එස්., පී.සී.පී. බණ්ඩාරනායක, ඩී.එන්. සිරිසේන, ඩබ්.එල්.පී. සමරසිංහ සහ එල්.ඩී.බී. සූරියගොඩ (2016). ගොස්පරස් සුලභතාවය කෙරෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ උසස් ආර වී ප්‍රභේද සම්බන්ධ කාලීන ප්‍රරෝහ හැසිරීම් රටාව. කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ 28වන වාර්ෂික සම්මේලනයේ වාර්තා. 2016.නොවැ. 17-18. ජේරාදේශීය විශ්ව විද්‍යාලය.

කුමාරරත්න, එම්.ජේ.එම්.පී., ඒ.ටී. සූරියආරච්චි සහ ආර්.ආර්.පී.එස්. ආරියවංශ (2016) උඳු (*Vigna mungo* (L.) Happer) සම්බන්ධ ජානමය විවිධත්වය, රුපාණුදර්ශීය ජානමය සබඳතාවය සහ පෙත් සංගුණක විශ්ලේෂණය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා 18: 50-52

කුමාරසිංහ, කේ.එම්.ටී.එම්., ඩී.එම්.ජේ.බී. සේනානායක, ඩබ්.ඒ.ආර්. ධම්මිකා, ටී.එච්. සේරත්, එස්. වාසල සහ බී.එම්.කේ. සේනාරත්න මැණිකේ (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කර ඇති තෝරාගත් මිරිස් විශේෂ වල විවිධතාවය. වයඹ ජාත්‍යන්තර සමුළුව; ප්‍රභවයේ සිට අපායනය දක්වා සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම. වර්තමාන සිද්ධාන්ත සහ ක්‍රම, ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය, කුලියාපිටිය. 2016 අගෝස්තු 19-20. පිටු 301

කුමාරි, කේ.ඒ.එස්.අයි., ඩී.එම්.ජේ.බී. සේනානායක, සී.එම්. නානායක්කාර, ඒ. බාලසූරිය, ඩබ්.ඒ.ආර්. ධම්මිකා, ඩබ්.එන්.කේ. ප්‍රනාන්දු සහ ඩබ්.එම්.එස්.ඩී.කේ. විජේරත්න

පී.ජේ.කේ. දසනායක (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන මිරිස් එකතුවල ඇන්ත්‍රැක්තෝස් ප්‍රතිරෝධතාවය. කෘෂි විද්‍යා පීඨය, සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව.

ලංකාව.

කුමාරි, එස්.ඒ.එස්.එම්., එම්.ඒ.ඩී.කේ. මන්නායක, ඩබ්.එම්.එස්. වර්ණසූරිය, එම්.ඒ.එල්.ආර්. මුණසිංහ සහ කේ.එන්. කන්නන්ගර (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ මුගන් ෆාට් වසර පුරා එල දැරීම සඳහා කෘත්‍රිම ආලෝකය උපයෝගී කර ගනිමින් මල් පිපීමට සැලැස්වීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:128-131

ලියනගේ, ඩී.පී.පී., එල්.ජී. මාලනි, ඩබ්.ඒ.සී. රුවන් සහ ඩී.එල්.ඩී. ලක්මාලි (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ රටකපු වගාව සඳහා වල්පැළ වලින් තොර වූ නිර්ණාත්මක කන්නයක් නිර්ණය කිරීම. කෘෂි විද්‍යා පීඨයේ ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා, රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය, කඹුරුපිටිය, ශ්‍රී ලංකාව.

ලියනගේ, ඩී.පී.පී., ඩී.ආර්. වේනක, ඩී.එල්. වතුගල, එච්.ආර්.සී. නිරෝෂණි සහ එස්.ඩී. යාපා (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ දෙආකාර කෘෂි පාරසරික කලාප යටතේ ලොකු එළුවල (*Allium cepa* L.) වල් පැළෑටි පාලනය කිරීම සඳහා වූ නිර්ණාත්මක කාලපරිච්ඡේදය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 121 - 124

ලියනගේ, ඩී.පී.පී., ඩී.ආර්. වේනක, ඩී.එල්. වතුගල, එච්.ආර්.සී. නිරෝෂණි සහ එස්.ඩී.එස්. යාපා (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ දෙආකාර කෘෂි පාරසරික කලාප යටතේ ලොකු එළුවල (*Allium cepa* L.) වල් පැළෑටි පාලනය කිරීම සඳහා වූ නිර්ණාත්මක

කාලපරිච්ඡේදය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. ප්‍රාපිකල් ඇග්‍රිකල්චරීස්ට්. 164 : 121 -135.

මාලනි, පී., ඩබ්.ඩී.ජී.පී. නිලන්ති, ඊ. එම්.එන්.ටී.එම්. ඒකනායක, ඩබ්.ඒ.ආර්.ටී. වික්‍රමාරච්චි සහ කේ.එච්. සාරානන්ද (2016) නව මැ ප්‍රභේදවල ක්‍රියාකාරිත්වය සහ අනුවර්තනය. ගන්නොරුව A9 මැ. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 108-110

මිල්ලවිතානාරච්චි, එම්.සී., ඩී.ඒ. සුමනසිංහ, ඒ.පී. බෙන්තොට, ඩී.එන්. සමරනායක සහ එන්. ටී. ප්‍රනාපසිංහ (2016). කවුපි (*Vigna unguiculata* (L.) Walp) F₄, F₅ සහ F₆ ලෙස පරම්පරාව ඉදිරියට ගෙන යාමේදී නිමිති ජාන පරාමිතීන් පදනම් කරගත් විවිධ අභිජනන ක්‍රමවල ක්‍රියාකාරිත්වය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 58-60

මිල්ලවිතානාරච්චි, එම්.සී., ඩී.ඒ. සුමනසිංහ, ඒ.පී. බෙන්තොට, ඩී.එන්. සමරනායක සහ එන්. ටී. ප්‍රනාපසිංහ (2016). F₄ කවුපි (*Vigna unguiculata* (L.) Walp) අස්වනු වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ සහ ඒවායේ දායකත්වය අතර සබඳතාව පර්යේෂණ සැසියේ වාර්තා, කෘෂිකර්ම පීඨය, රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය, කඹුරුපිටිය. පිටු 36 -39

මොහමඩ් අනාස් එම්.ඒ.එම්., වයි.බී. ඉක්බාල් සහ සී.එස්. ද සිල්වා (2016). අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ වී අස්වැන්න (Bg 94-1) සඳහා අකාබනික පොහොර වෙනුවට ආදේශකයක් වශයෙන් කොම්පෝස්ට් භාවිතයේ බලපෑම ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්ව

විද්‍යාලයේ පර්යේෂණ සැසියේ වාර්තා 2016 නොවැ. 17-18, නාවල. පිටු 77.

නිජමුදින් එම්.එස්. (2016). මාෂ බෝග වගා කිරීමෙන් පුරන් වූ කුඹුරු කාර්යක්ෂම ලෙස භාවිත කිරීම. පාංශු සහ මාෂ බෝග පිළිබඳ වූ වැඩමුළුවේදී පර්යේෂණ වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන ලදී. සහජීවී සම්බන්ධතාවය. උතුරු පළාත් සභාවේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංවිධානය කරන ලදුව 2016.12.19 දින, වඩ්ඩකවිටි, කිලිනොච්චිය, දිස්ත්‍රික් කෘෂි පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී පැවැත්විණ.

නිජමුදින්, එම්.එස් (2016). ස්වභාවික සම්පත් ආරක්ෂා කරමින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇති කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය. 2016 ජුනි 8 වන දින චීනයේ, බීජිංහිදී පැවති 4වන චීන කෘෂිකාර්මික යාන්ත්‍රිකරණ සමුළුවේ වාර්තා.

පෙරේරා, ආර්.ඒ.සී.ජේ. සහ යූ.ඩබ්.ඒ. විතාරණ (2016). විද්‍යුත් චුම්බක ප්‍රේරණ ක්‍රමය භාවිතා කරමින් දියසිළු පසෙහි ලවණතාවය පිළිබඳ අවකාශමය විචල්‍යතාවය අනුමාන කිරීම. 2016 මාර්තු 17 වන දින ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ශ්රීකැන්සොල් සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ පැවති ශ්‍රී ලංකාවේ පාංශු විද්‍යා සමාජයේ වාර්ෂික තාක්ෂණ සැසිය.

පෙරේරා, ආර්.එන්.අයි., ආර්.ජී.ඒ.එස්. රාජපක්ෂ, ඩබ්.එම්.ඊ.කේ. බණ්ඩාරනායක සහ ඩී.ඒ. සමරසිංහ (2016). නව ඇත්තුරියම් ප්‍රභේදවල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය: ලංකා බියුටි සහ ලංකා කුමාරි. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:56-57

පියසිරි, එච්.එස්.බී., සී. රණසිංහ සහ ආර්.ටී. ඒකනායක (2016). කෙසෙල්

කැන් වඳ පිදීමේ වෛරසය පවිත්‍ර කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ යොදා ගන්නා ක්‍රම සංසන්දනය කිරීම. කෘෂිකර්මාන්තය පිළිබඳ වූ 2වන ජාතික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා කෘෂි විද්‍යා පීඨය, ශ්‍රී ලංකා නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලය, පිටු 38-42

පියසිරි, එච්.එස්.බී., සී. රණසිංහ, ආර්.ටී. ඒකනායක, එම්.ජී. තම්මිටියාගොඩගේ (2016). ශ්‍රී ලංකා කෙසෙල් කැන් වඳපිදීමේ වෛරසයට එරෙහිව පොලික්ලෝනල් ප්‍රතිමස්තු නිෂ්පාදනය කිරීම සහ පවිත්‍ර කිරීම. කීට විද්‍යාව (GCE-3) පිළිබඳ 3වන ගෝලීය සම්මන්ත්‍රණය ශ්‍රී ලංකා ජයවර්ධන විශ්ව විද්‍යාලය සහ ටී. ශිවරාම් පර්යේෂණ පදනම, ඉන්දියාව, මගින් සංවිධානය කරන ලදී. පිටු 67.

ප්‍රියන්ත, එම්.ජී.ඩී.එල්., ඒ.ආර්.ජේ. අතුකෝරල, ජේ.ඒ.වී.ජේ. ජයසිංහ, එම්. සතෝ සහ එච්. තකහාෂි (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ආහාර බෝග බීජ සමූහය සමග සම්බන්ධ බීජ මගින් පැතිරෙන ව්‍යාධිජනක. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා 18:26-27

ප්‍රියන්ත, එම්.ජී.ඩී.එල්., ඒ.ආර්.ජේ. අතුකෝරල, ජේ.ඒ.වී.ජේ. ජයසිංහ, එම්. සතෝ සහ එච්. තකහාෂි (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ආහාර බෝග බීජ සමූහය සමග සම්බන්ධ බීජ මගින් පැතිරෙන ව්‍යාධිජනක. ප්‍රොසිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට්. 164:71-81

ප්‍රියන්ත, ඩබ්.එස්., ටී.ඒ. සුමනසිංහ, එස් ද ඉසඩ්. අබේසිරිවර්ධන සහ යූ.ඒ.කේ.එස්. උඩවෙල (2016). ලයින් එක්ස් ටෙස්ටර් මගින් සහල් (*Oryza sativa* L.) දෙමුහුන් සඳහා මව් ආර සහ මුහුන් සංකලනය නිර්ණය කිරීම. 2016 නොවැ. 17-18, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය, ජේරාදෙණිය, කෘෂි

පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ 28වන වාර්ෂික සම්මේලනය.

දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:23-25

පුණ්‍යවර්ධන, ඩී.වී.ආර් සහ ඒ.බී.අබේසේකර (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ භූ ජල කළමනාකරණය සඳහා දේශගුණික විභවතා සහ සංරෝධක. ශ්‍රී ලංකා භූ ජල සුලභතාවය සහ වියළි කලාපයේ භාවිතය පිළිබඳ වූ ජාතික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා කෘෂි පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, කැප්නෙට් ලංකා, ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය (IWMI) 1-21

රාජපක්ෂ, ඩී.එන්.කේ., ඩබ්.ඒ.ආර්.ටී. වික්‍රමාරච්චි, එන්.එස්. කෝට්ටේආරච්චි සහ ඩී.එම්.කේ.කේ. දිසානායක (2016). විමර්ෂණ ජානය විස්තරණය කරමින් RT-PCR මගින් පැපොල් මුදු පුල්ලි වෛරසය ආසාදන හඳුනාගැනීම. 2016 ජුනි 28-29 පැවති ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ 15 වන කෘෂි පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය පිට 130

රාජපක්ෂ, ජේ.සී., සී.එම්. නානායක්කාර, එච්.කේ.ඒ. කරුණාතිලක සහ ජී.එල්. සිරිවර්ධන (2016). විවිධ වූ වර්ධන උපස්තර පහක් මත වගා කරන ලද *Pleurotus ostreatus* සම්බන්ධ අස්වනු කාර්යඵල. 2016 ඔක්තෝබර් 11-22 පැවති කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ වාර්ෂික පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා පිටු 285.

රාජපක්ෂ, ආර්.ජී.ඒ.එස්., එල්.එස්.ආරිස්, ඩබ්.ඒ.ආර්.ටී. වික්‍රමාරච්චි, ඩී.එම්.කේ.කේ. දිසානායක, එම්.පී.ටී. ප්‍රේමරත්න සහ කේ.ජේ.පී.කේ. කහවත්ත (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ පෞද්ගලික කාරක ලෙස භාවිතා වන *Tricoderma* ආමුකුලනය, රූප විද්‍යාත්මක සහ අණුක ලාක්ෂණිකරණයට ලක් කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම

රාජ්‍යේශ්වර්ණ, එස්.ඔ.ඒ. ඉලේපෙරුම (2016). උතුරු පළාතේ අම්ල වැසි ඇති වීම. කෘෂි වියළි කලාපීය ජාත්‍යන්තර සමුළුව. යාපනය විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂි විද්‍යා පීඨයේ වාර්ෂික පර්යේෂණ සැසිය. 02:33.

රණසිංහ, සී., ඩී. ධර්මරත්න, ආර්.ටී. ඒකනායක සහ එස්. ගීතිකා (2016). ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික වූ මිරිස් නාරටි විචිත්‍ර වෛරසය සම්ප්‍රේෂණය වීම සහ ධාරක පරාසය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. ප්‍රොසිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට්. 164:97-107

රණසිංහ, සී., ඩී.එම්. ගුණසේකර, එස්. ප්‍රියදර්ශනී, ඩී.එන්.ආර්. නවගමුව (2016). *Echinodorus bleherii* ජලජ පැළෑටියේ පත්‍ර කහ සහ දුඹුරු ලෙස වර්ණවත්වීමේ ගැටළුව කළමනාකරණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, පේරාදෙණිය, මල්වගාව පිළිබඳ වාර්ෂික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණය. පිටු 11.

රණසිංහ, සී., එම්.ජී. තම්මිටියාගොඩගේ, ටී. අභිෂේකා සහ ආර්.ටී. ඒකනායක (2016). අන්තාසිවල පිටි මකුණා හේතුවෙන් මැලවීමේ වෛරසය සඳහා පොලික්ලෝනල් ප්‍රතිමස්තු නිපදවීම. ශ්‍රී ලංකා ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ විද්‍යාගාර සත්ත්ව විද්‍යාව පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා සංගමයේ, 3වන වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සම්මේලනය. පිටු 23.

රණසිංහ, සී., එම්.ජී.එච්.ටී. අරවින්ද සහ ආර්.ටී. ඒකනායක (2016). මෙරිගෝල්ඩ් ශාකයේ වෛරස රෝගය. මල් වගාව පිළිබඳ වාර්ෂික

ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණය, ශ්‍රී ලංකා රාජකීය උද්භිද උද්‍යාන. පිටු 10.

රණසිංහ, සී., එම්.ටී. ගුණසේන, එන්.ඩී. තෙන්නකෝන් ජී.සී.එස්. කුමාර, එස්.එස්. ජයසේන සහ ආර්.ටී. ඒකනායක (2016). ශ්‍රී ලංකා දකුණු පළාතේ වියළි කලාපයේ කුකබ්ටි වගාව හා සම්බන්ධ වෛරස් සහ වෛරස් හා සමාන රෝග අවස්ථා. ඉන්දියානු විෂවේද සංගමය. වෛරස් රෝග කළමනාකරණය කිරීමේ ගෝලීය පර්යාලෝක පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුව. VIROCON 2016. ICAR-IIHR, බෙංගලූරු, ඉන්දියාව. පිටු 87-88

රණසිංහ, සී., පී.එම්. මල්ලිකාරවිට්, ඩී.එම්. ගුණසේකර සහ ඩී. නවගමුව (2016). *Pseudonomas fluorescence* යොදා ගනිමින් මිරිස් නාරටි විවිත්‍ර වෛරසය කළමනාකරණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:111-114

රණතුංග, ආර්.ඒ.ඒ., ජී.ටී.එන්. ගුණසේකර සහ ඩී.සී.එම්.එස්.අයි. විජේවර්ධන (2016). වැඩිදියුණු කරන ලද රසයෙන් යුත් ක්ෂණික පොප්කෝන්වල කාර්යඵල, ආසන්න සංයුතිය සහ සංවේදන ඇගයීම. www.sciencedirect.com.

රණතුංග, ආර්.ඒ.ඒ., ජී.ටී.එන්. ගුණසේකර සහ කරුණතිලක (2016). අගය එකතුකළ නිෂ්පාදනයක් ලෙස ඇඹුල් කෙසෙල් බීම සංග්‍රහ කිරීමට සුදුසු අයුරින් වැඩිදියුණු කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:43-45

රණතුංග, ආර්.ඒ.ඒ., වයි. පී.ජේ. අමරසිංහ සහ ජී. ටී.එන්. ගුණසේකර (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම වශයෙන් බීජ සහිත රටකපු (*Arachis hypogaea* L.) ප්‍රභේද සහ එහි සාර්ථක ආර පිළිබඳ

භෞතික, ආසන්නතම මේද අම්ල සංයුතිය අධ්‍යයන කිරීම. වියළි කලාපීය කෘෂිකර්මය (ICDA 2016) පිළිබඳ වූ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනයේ වාර්තා. කෘෂි විද්‍යා පීඨය, යාපනය විශ්ව විද්‍යාලය. 02 : 37

රණවක, පී.අයි., ඩී.ඒ. ශිරාණි සහ එස්.ජේ.බී.ඒ. ජයසේකර. ඩෙන්ඩ්‍රොබියම් (*Dendrobium*) ඕකිඩ් සඳහා ස්වභාවික සාර සහ පැළෑටි වර්ධන නියාමන යොදා ගැනීමේදී ඇතිවන බලපෑම. 2016 ජුනි 28-29 ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයේදී පැවති 15වන කෘෂි පර්යේෂණ ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා.

රණවිර, පී.එච්., එල්.ඩී. ගලනිහ, එම්. රණතුංග, කේ.එම්.ඩී.ඩබ්.පී. නිශාන්ත, එම්. සිරිවර්ධන සහ එල්. නුගලියද්ද (2016). කොමඩු පලතුරු මැස්සාගේ *Bactrocera cucurbitae* (Diptera: Tephritidae) ජීව ඉතිසාහ පරාමිතීන් කෙරෙහි ස්වභාවික සහ කෘත්‍රිම ආහාරවල බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18: 40-42

රත්නප්‍රිය, ආර්.එච්.කේ., සී.එම්. නවරත්න සහ යූ. රත්නායක (2016) නිල්වලා ගෙන් පහළ ඉවුරෙහි ඍජුවම පෝෂණය වන වී වගාව සඳහා බොර ජලයේ ලක්ෂණ නිර්ණය කිරීම. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ වන හා පාරිසරික විද්‍යා අංශයේ. වන විද්‍යාව හා පාරිසරික ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා. පිටු 102

රේණුකා, කේ.ඒ. සහ ඩබ්.එම්.අයි. සෙනෙවිරත්න (2016) පලු හයකින් යුත් පත්‍ර වර්ණ වගුවක් යොදා ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ වැවෙන බඩ ඉරිඟු (*Zea mays*) සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍යතා මත පදනම් වෙමින් නයිට්‍රජන් කළමනාකරණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම

දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:
64-67

සමරනායක, ඩී.එන්., එම්.සී.
මිල්ලවිතානාරච්චි, එන්.ටී. ප්‍රතාපසිංහ
සහ ආර්.ඒ.ඒ. රණතුංග (2016) ශ්‍රී
ලංකාවේ වියළි හා අතරමැදි කලාප
වල වගා කිරීම සඳහා නව කවුපි
ප්‍රභේදයක් වන (*Vigna unguiculata*
(L) Walp.) ANKCP 01 ශ්‍රී ලංකා
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික
වාර්තා 18:99 - 101

සමරසේකර, ආර්., වයි. බැරගමආරච්චි,
එන්.එම්.කේ. කරුණාරත්න,
ඔ.වී.ජේ.එස්.ඩී. විරසේන, කේ.
එම්.ඩී.ඩබ්.පී. නිශාන්ත සහ
එම්.ඒ.ආර්.ඒ. මන්දනායක (2016).
Plutella xylostella හා
Cnaphalocrocis medinalis. වලට
එරෙහිව ශ්‍රී ලංකාවේ *Bacillus*
thurengiensis සම්බන්ධ කෘමිනාශක
හැකියාව ඇගයීම. SLAAS 72 වන
වාර්ෂික සැසිය.

සේනානායක, ආර්.ඩබ්.සී.එම්.,
කේ.එච්.එස්.ටී. දේශබන්දු, සහ
ඩබ්.සී.පී. එගොඩවත්ත (2016) දේශීය
වශයෙන් දක්නට ලැබෙන මිරිස්
නූමුහුන් ආර නියං තත්ත්වයට
ඔරොත්තු දීම පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම.
රජරට විශ්ව විද්‍යාලයේ, කෘෂි විද්‍යා
පීඨයේ, වාර්ෂික පර්යේෂණ
සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා. පිටු 49.

සේනානායක, ඩී.එම්.ජේ.බී., ඩබ්.ඒ.ආර්.
ධම්මික, පී.ජේ.කේ. දසනායක,
ඩී.එන්. ජයවර්ධන, කේ.ඒ.එස්.අයි.
කුමාරි සහ පී.එන්. දෙණියේගෙදර
(2016). රනිල සම්බන්ධයෙන් අණුක
ප්‍රවණතා. 2016 දෙසැම්බර් 15,
මහලුප්පල්ලම, ක්ෂේත්‍ර බෝග
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේ
පැවති 'සෞඛ්‍ය සම්පන්න
ජාතියක්' සඳහා රනිල මැයෙන් වූ

ජාතික වැඩමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරන
ලද ශාස්ත්‍රීය වාර්තාව.

සෙනරත්, එස්.ඒ.එම්.එච්., ජී.සී. සමරවීර
සහ ආර්. හරිල් (2016) සහල්වල
භෞතික ලක්ෂණ අනුව ඒ සඳහා
අභිරුචිය වෙනස්වීමට වයස්
ප්‍රමාණයේ හා ලිංග භේදයේ බලපෑම.
තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා බහුවිධ
පර්යේෂණ පිළිබඳ වූ 6වන
ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා. ශ්‍රී
ලංකා නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලය,
ඔලුවිල්, පිටු 71 -77

සේනාරත්න මැණිකේ, ඩී.එම්.කේ.,
ඩබ්.එම්.ආර්. කුමාරි, එච්.එම්.එස්.එන්.
හේරත් සහ එච්.එම්.එස්. බණ්ඩාර
(2016) ශ්‍රී ලංකාවේ මිරිස් (*Capsicum*
spp.) ජානප්ලාස්ම සම්බන්ධ
රූපාණුදර්ශීය බහුවිධතාවය තක්සේරු
කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18 :
70 -73

සේනාරත්න, එස්.එම්.ඒ.සී.යූ,
ඩී.කේ.විජේරත්න, කේ.ඩබ්.පී.ඩී.
කරදවල සහ කේ.එච්. සාරානන්ද
(2016). එදිනෙදා භාවිත වන කොළ
එළවළු පහක් සහ කරපිංවා පිසීමේදී
ඒවායේ පොලිලිනෝල් හා ඇසොබික්
අම්ල ප්‍රමාණය සහ ප්‍රතිඔක්සිකාරක
කෙරෙහි සිදුවන බලපෑම නිර්ණය
කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා
18: 9-12

ශිරාණි, ඩී.ඒ., කේ. ඒ.සී. නිරෝෂාණි.
ජේ.එස්. මුතුමාලි සහ ඩී.එස්.
කඩවතාරච්චි (2016). ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම්
(*Dendrobium*) ඕකිඩ් සම්බන්ධ
නලස්ථ ප්‍රචාරණයේදී අඩු වියදම් සහිත
විකල්ප ක්‍රම මල් වගා පර්යේෂණ
පිළිබඳ ජාතික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණය.
2016 ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද
උද්‍යානය.

සිල්වා, එල්.සී., එම්.එස්. නිජාමුදින්, එච්.පී.පී.බී. දර්ශන, ඩබ්.එම්.ඩබ්. වීරකෝන් සහ පී. මහින්දපාල (2016) විවිධ සහල් ප්‍රභේදවල ශූකික උෂ්ණත්වය සහ පරාග සාඵලාත්‍යාවය කෙරෙහි පාංශු තෙතමනය අඩුවීම හා එහි බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18: 61 - 63

සිල්වා, එන්.ආර්.එන්., පී. වීරසිංහ සහ එච්.ඩී.කේ. රත්නප්‍රිය (2016) මහනුවර වෙළඳපල වලින් ලබාගත් එළවළුවල විෂාණු ලෙස හඳුනාගත් මූලද්‍රව්‍ය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18 : 19-22

සිරිසේන, ඩී.එන්., ඩබ්.එම්.එන්. වන්නිනායක සහ ඒ.පී.එස්.ඩී. සිල්වා (2016) කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ වී නිෂ්පාදනය කෙරෙහි කාබනික පොහොර සහ රසායනික පොහොර දීර්ඝ කාලීන වශයෙන් භාවිත කිරීම සහ වී වගා කරන ලද පසෙහි සාරවත්භාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18 : 6 -8

සෝමවීර, කේ.ඒ.ටී.එන්., එල්.ඩී.බී. සූරියගොඩ, ඩී.එන්. සිරිසේන සහ ඩබ්.ඒ.පේ.එම්. ද කොස්තා (2016). පොස්පරස්, පොටෑසියම් සහ පාංශු තෙතමනය යන සියළු අංග සීමාකරන ලද තත්ත්වයක් යටතේ වගා කරන ලද වී වල වර්ධනය, මූල අනුවර්තය, පොස්පරස් හා පොටෑසියම් පෝෂණය. පැළෑටි පෝෂණය පිළිබඳ වූ සඟරාව. 10.1080/01904167.2016.1201497.

සූරියආරච්චි, ඒ.ටී., ආර්. ඒ.කේ. කලාණි සහ එච්.යූ. වර්ණකුලසූරිය (2016). අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ගොවි සංවිධාන සාමාජිකයන් අතර ආදායම් විවිධාංගීකරණය. ප්‍රොපිකල් ඇගයීමේ වාර්ෂික. 165

සූරියආරච්චි, ඒ.ටී., ආර්.ඒ.කේ. කලාණි සහ එච්.යූ. වර්ණකුලසූරිය (2016). අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ කාන්තා ගොවි සංවිධාන සාමාජිකයන් අතර ආදායම් විවිධාංගීකරණය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18: 34-36

සුභාෂිණි, එම්. එච්. ඒ.ඩී., සී. ගමගේ සහ කේ. එස්. අයි. සෙනෙවිරත්න (2016). කොහු බත් සම්බන්ධ භෞත රසායන ප්‍රමිති කෙරෙහි වියළි තාප ප්‍රතිකාරයේ බලපෑම සහ *Fusarium solani* මූලිකුප්‍රවා දැමීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා 18: 105 - 107

සූරියගොඩ, එල්.ඩී.බී., ඩී.එන්. සිරිසේන, කේ.ඒ.ටී.එන්. සෝමවීර, ඒ. දිසානායක, ඩබ්.ඒ.පේ.එම්. ද කොස්තා සහ එච්. ලැම්බර්ස් (2016). පහතරට වී ඩොලමයිට් වලින් අපහරණය කරනු ලබන යකඩ විෂ සංයුක්ත කිරීම, වර්ධනය සහ අස්වැන්න වැඩිකිරීම, සහ පහතරට වී (*Oryza sativa* L.) වගාකරනු ලබන පසෙහි ලොස්පරස් සහ පොටෑසියම් පෝෂණය වැඩිදියුණු කිරීම. 10.1007/S 11104-016-3012-0

තෙන්නකෝන්, ටී.එම්.එන්.ඩී. සහ කේ.ඩී. නන්දසේන (2016) (*Citrus tristeza*) වෛරසය (CTV) අණුක වශයෙන් හඳුනාගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ විභව වාහකයන් 3 වන රුහුණු ජාත්‍යන්තර තාක්ෂණික සම්මේලනය. විද්‍යා පීඨය, රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලය. පිටු 50

තෙන්නකෝන්, ටී.එම්.එන්.ඩී., ටී.ඒ.ටී.ආර්. සෝමරත්න සහ කේ.ඩී. නන්දසේන (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ කුකුළු විශේෂ සමග සම්බන්ධිත පයිටොප්ලාස්මා හඳුනාගැනීම සහ තහවුරු කිරීම. වියළි කලාපීය කෘෂිකර්මය පිළිබඳව වූ ජාත්‍යන්තර

සම්මේලනය. යාපනය විශ්ව විද්‍යාලය,
ශ්‍රී ලංකාව.

වර්ණකුලසූරිය, එච්.යූ., සහ ඩබ්.
අතුකෝරළ (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ
ගම්පහ, කළුතර යන දිස්ත්‍රික්ක වල
වර්ෂා පෝෂිත තත්ත්ව යටතේ සහල්
නිෂ්පාදනයේ නිෂ්පාදන ශක්‍යතාවය.
ආහාර සහ කෘෂිකාර්මාන්තය පිළිබඳව
වූ ශ්‍රී ලංකා ජ(ර්)නලය 2(1) : 51-64

වාසල, එස්.කේ., එච්.එම්.කේ.එන්.කේ.
හේන්තායක, පී.ජී.එස්.ඩී. ගුණසේන,
එස්.පී. රෙබෙයිලා, කේ.එම්.එල්.සී.
කොණ්ඩසිංහ, ඒ.එස්.ජේ. ධනවන්ත
සහ එන්.එම්. උබේසේකර (2016)
රූපවිද්‍යාත්මක, අණුක හා භෞත
රසායන ලක්ෂණ පදනම්ව සුවඳැල්
සහල් (*Oryza sativa* L.) එකතුවල
අණුක විවිධාංගීකරණය පිළිබඳව වූ
ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා
18:78-80

වීරරත්න, ඩබ්.ඒ.පී.ජී., ඩී.එම්.කේ.කේ.
දිසානායක සහ එම්.ඒ. කුලරත්න
(2016) RAPD සහ SSR පුර්වක
යොදා ගනිමින් ඇන්තුරියම් වර්ග අතර
(*A. andraeanum*) ජානමය විවිධත්වය
නිර්ණය කිරීම. මල්වගා පර්යේෂණ
පිළිබඳව ජාතික ශාස්ත්‍රීය
සම්මන්ත්‍රණය. ශ්‍රී ලංකා රාජකීය
(උද්භිද උද්‍යානය 18-68-96

වීරරත්න, ඩබ්.ඒ.පී.ජී., එන්.එල්.ඒ.ටී.එස්.
නානායක්කාර, ඒ.ඩී. අනුෂිකා සහ
ඩී.ඩී.ඩී. ධර්මදාස (2016)
ඩයස්කෝරියා විශේෂවල
ඇන්ත්‍රැක්ටෝස් (*Colletotrichum*
gloeosporoides Penz.) සහ මලකඩ
රෝගය (*Goplane dioscoreae*
Cummins) ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා.
18:68 - 69

වීරසිංහ, ඩබ්.ඩී.පී., කපිල සිරි උඩවල, යූ.
හෙයියන්තුඩුව සහ එච්.ඒ.එම්
වික්‍රමසිංහ (2016) Ld 99-12-38 /
IRBB 60 ජානමය පසුබිම යටතේ වූ
බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධී
වන Xa21 සහ Xa4 ජානවලින් යුතු
පැළෑටි හඳුනාගැනීම සඳහා BC3F2
අණුක සලකුණු තහවුරු කිරීම. 2016
නොවැම්බර් 17-18, ශ්‍රී ලංකා
ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලීය කෘෂි
පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ පැවති 28
වන වාර්ෂික සම්මේලන වාර්තා.

වීරසිංහ, ඩබ්.ඩී.පී., කේ.එස්. උඩවෙල,
එච්.ඒ.එම්. වික්‍රමසිංහ සහ යූ.
හෙයියන්තුඩුව (2016). Ld 99-12-
38/IRBB60 ජානමය පසුබිම යටතේ
බැක්ටීරියා පත්‍ර අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධී
Xa21 සහ Xa4 ජාන සඳහා අණුක
සලකුණු තහවුරු කිරීම. 2016
නොවැම්බර් 17-18, ශ්‍රී ලංකා
ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලීය කෘෂි
විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ
පැවති 25වන වාර්ෂික සම්මේලන
වාර්තා.

වික්‍රමසිංහ, ඩබ්.ආර්.කේ.ඩී.ඩබ්.කේ.ටී.,
එස්.පී. ගුණරත්න, ඩී.එම්. ජයසුන්දර,
එච්.ඒ.අයි. සජීවනි, කේ.ඩී.එස්.
සෝමරත්න සහ ජේ. බී. කේ.
කන්නන්ගර (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ
තෙත් කලාපයේ විවිධ වූ පාංශු වර්ග
තුනක වැඩෙන Bw සහල් ප්‍රභේද වල
කාර්යඵල. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
18:28 -30

විතානවසම්, ඩී.එම්. සහ එන්.එල්. සුධීර
(2016). ශ්‍රී ලංකාවේ නිර්දේශිත සහල්
ප්‍රභේදවල ජනප්‍රියතාවය පිළිබඳ
ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
18:92-95

ඉදිරිපත් කිරීම්

අරසකේසරි, එස්.ජේ. (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපීය කෘෂිකර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධිය සම්බන්ධ සංකීර්ණතා. කෘෂිකර්මය පිළිබඳ වූ 2වන ජාතික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණය. 2016 අගෝස්තු 04. ශ්‍රී ලංකා නැගෙනහිර විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂි විද්‍යා පීඨය.

ගුණවර්ධන, කේ.එන්.සී., ඩබ්.එම්.කේ. ප්‍රනාන්දු, ඩබ්. එම්.පී.එන්. දිලුෂා, එම්.ටී. ගුණසේන සහ එම්.ඒ.ආර්.ඒ. මදනායක (2016) ශ්‍රී ලංකා රනිල බෝග වගාවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ ජයග්‍රහණය සහ අනාගත මගපෙන්වීම. මහලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේ පැවති සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක් සඳහා රනිල බෝග මැයෙන් වූ ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණයේ වාර්තා. 2016.12.15

කාරියවසම් සී.එස්., එච්.කේ. කඩුපිටිය, ආර්.එස්.එස්. රත්නායක, ආර්.එම්.සී.එස්. රත්නායක සහ ඒ.කේ. හෙට්ටිආරච්චි (2016). ආදර්ශන විශේෂ බෙදාහැරීම භාවිතා කරමින් ඉහළ අවදානම් සහිත කෘෂි පාරිසරික කලාප හඳුනා ගැනීම. පළමු කෘෂි ජෛව විවිධත්ව ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය, 2016, 6-9, නවදිල්ලි, ඉන්දියාව.

කැදරගම, කේ.එම්.ඒ. (2016) ගම්බද ප්‍රදේශවල කණින ලද ලීං ආශ්‍රිත කරගත් කුඩා ගොවිපල් හිමිකරුවන් අතර ක්ෂුද්‍ර වාරිමාර්ග තාක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා උපායමාර්ග වර්ධනය කිරීම. AFACI ව්‍යාපෘති සම්බන්ධ විවිධ වූත් සාර්ථක වූත් සිද්ධීන් බිහිකිරීම. AFACI ලේකම්, ග්‍රාමීය සංවර්ධන පරිපාලනය, කොරියානු සමූහාණ්ඩුව. පිටු 247-250.

කැදරගම, කේ.එම්.ඒ., කේ. ඒ. රේණුකා (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ වගා භූමිවල පාංශු ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා රනිල. මහලුප්පල්ලම ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේ පාංශු දිනය වැඩසටහනේදී ඉදිරිපත් කරන ලද ශාස්ත්‍රීය වාර්තාව මුද්‍රණ තත්ත්වයේ පවතී).

කැදරගම, කේ.එම්.ඒ. (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ භූගත ජලයේ ගුණාත්මක ස්වභාවය. ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ භූගත ජලය භාවිත කිරීම පිළිබඳ වූ වැඩමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරන ලද ශාස්ත්‍රීය වාර්තාව. කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනය. (මුද්‍රණ තත්ත්වයේ පවතී)

කුමාරි, කේ.ඒ.එස්.අයි., ඩී.එම්.ජේ.බී. සේනානායක, සී.එම්. නානායක්කාර, ඒ. බාලසූරිය, ඩබ්.ඒ.ආර්. ධම්මිකා, ඩබ්.එම්.කේ. ප්‍රනාන්දු, ඩබ්.එම්.එස්.ඩී.කේ. විජේරත්න, පී.ජේ.කේ. දසනායක (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ දක්ෂත ලැබෙන මිරිස් එකතුව හා ප්‍රතිරෝධී ඇත්තුක්නොස් ප්‍රතිරෝධකය. කෘෂි විද්‍යාව පිළිබඳ වූ 3වන ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය, කෘෂි විද්‍යා පීඨය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලය.

කුමාරි, එම්.කේ.එන්., ආර්.එම්.සී.පී. රත්නායක, කේ.එම්.ඒ. කැදරගම, එම්.එච්.ජේ.පී. ගුණරත්න සහ කේ.ජී.එස්. නිර්මාණි (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ නිදන්ගත වකුගඩු රෝගයට හේතුවන බීමට ගන්නා ජලයේ නොදන්නා හේතුකාරක (CKDu) ව්‍යාප්තවන සහ එසේ ව්‍යාප්ත නොවන ගිරාපුරුකෝට්ටේ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ. කෘෂිකර්මාන්තය, පාරිසරික හා සිවිල් ඉංජිනේරු විද්‍යාව පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනයේ වාර්තා. (AECE-2016). 2016 ජනවාරි

5-6. ක්වාලාලම්පුර මැලේසියාව, පිටු 53-59

නිජාමුදින්, එම්.එස් (2016). ස්වභාවික සම්පත් ආරක්ෂා කරගනිමින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය. 2016 ජුනි 8 වන දින විනයේ බීජීම් නුවර පැවැති, වින කෘෂිකාර්මික යාන්ත්‍රීකරණ සමුළුවේ 4වන සැසියේ වාර්තා.

නිජාමුදින්, එම්.එස්. (2016). පුරං වූ කුඹුරු වල මාෂ බෝග සිටුවීමෙන් කාර්යක්ෂම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම. සහජීවී සම්බන්ධතාවය. උතුරු පළාත් සභා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංවිධානය කරන ලදුව, 2016.12.14 දින කිලිනොච්චි, වඩ්ඩකවිච්චි, දිස්ත්‍රික් කෘෂි තාක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ (DATC) පැවැත්වෙන ලදි.

නිමලානන්ද, එච්. (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගාව සඳහා සමෝධානික පළිබෝධ කළමනාකරණය. කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ජාත්‍යන්තර පුහුණු වැඩමුළුව. 2016/04/01 – 2016/07/15, කයිරෝ, ඊජිප්තුව.

පෙරේරා, ආර්.ඒ.සී.ජේ සහ. යූ.ඩබ්.ඒ. විතාරණ (2016) විද්‍යුත් චුම්බක ප්‍රේරණ උපක්‍රමය භාවිතා කරමින් Low Humic Gley පසෙහි (Typic Endoaqualfs) ලවණතාවයේ අවකාශමය විචල්‍යතාවය අනුමාන කිරීම. 2016 මාර්තු 17, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ SRICANSOL සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ පැවති ශ්‍රී ලංකා පාංශු විද්‍යා සංගමයේ වාර්ෂික තාක්ෂණ සැසියේදී ඉදිරිපත් කරන ලද ශාස්ත්‍රීය වාර්තාව

පියසිරි, එච්.එස්.බී., සී. රණසිංහ, ආර්.ටී. ඒකනායක සහ එම්.ජී. තම්මිටියාගොඩගේ (2016). කෙසෙල් කැන් වද පිදීමේ වෛරසය

හඳුනාගැනීමේ උපකරණය වැඩිදියුණු කිරීම. කෘෂි විද්‍යාව පිළිබඳ වූ 3වන ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය, ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලය, පිටු 113.

පුස්සේගොඩ, අයි (2016). ධාන්‍ය හා තෙල් බෝග, ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වාරිමාර්ග පද්ධතිය පුළුල් ලෙස යොදා ගැනීමේ තාක්ෂණය. ධාන්‍ය හා තෙල් බෝග, සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා වාරිමාර්ග පද්ධතිය පුළුල් ලෙස යොදා ගැනීම පිළිබඳ වූ ජාත්‍යන්තර පුහුණු වැඩසටහන. 2016 ජූලි 09 - සැප්තැම්බර් 06, වැන්ග්ෂා, චීනය.

රාජපක්ෂ, ජේ.සී., එච්.කේ.ඒ. කරුණාතිලක සහ ජී.එල්. සිරිවර්ධන (2016). *Pleurotus ostreatus* වගාව සඳහා උපස්තර වර්ධනය පිණිස ජෛව අභුරු විභවය වශයෙන් භාවිත කිරීම. 2016 මැයි 19 - ජුනි 2 දක්වා නෙදර්ලන්තයේ, ඇම්ස්ටර්ඩැම්හිදී පැවති, බිම්මල් විද්‍යාව සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංගමයේදී ඉදිරිපත් කළ වාචික ඉදිරිපත් කිරීම.

රණතුංග, ආර්.ඒ.ඒ., ජී.ටී.එන්. ගුණසේකර සහ ඩී.සී.එම්.එස්.අයි. විජේවර්ධන (2016). රස වර්ධනය කරන ලද ක්ෂණික පොස්කෝන් වල ක්‍රියාකාරිත්වය, ආසන්නතම සංයුතිය සහ සංවේදන ඇගයීම. www.sciencedirect.com

රත්නායක, ආර්.එස්.එස්., එච්.කේ. කඩුපිටිය, ඒ.එස්.යූ. ලියනගේ, සී.එස්. කාරියවයම් සහ ඩී. කේ. ගුණරත්න (2016). තිරසාර වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ නොසලකා හරින ලද සහ ඌණ භාවිත කරන ලද පලතුරු විශේෂ ආදර්ශන ලෙස බෙදාහැරීම. 2016 නොවැ. 6-9 ඉන්දියාවේ නවදිල්ලිහිදී පැවති ජාත්‍යන්තර කෘෂිජෛව විවිධත්ව 1වන සම්මේලනය.

සේනානායක, ඩී.එම්.ජේ.බී., ඩබ්.ඒ.ආර්. ධම්මකා, පී.ජේ.කේ. දසනායක, ඩී.එන්. ජයවර්ධන, කේ.ඒ.එස්.අයි. කුමාරි, පී.එන්. දෙණියගෙදර (2016). රනිල පිළිබඳව වූ අණුක ජෛව විද්‍යා පර්යේෂණ සම්බන්ධ මෑත කාලීන ප්‍රවණතා. 2016 දෙසැම්බර් 15දින, මහලුප්පල්ලම, ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේ, “සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක් සඳහා රනිල” තේමාව යටතේ වූ ජාතික වැඩමුළුවේදී ඉදිරිපත් කරන ලද ශාස්ත්‍රීය වාර්තාව.

වරුසවිතාන ඒ.ජේ., පී.එස්.එච්. පැල්පොල සහ කේ.කේ.අයි.යූ. අරුණකුමාර (2016) මැංගුස් (*Garcinia mangostana*) බීජ පැළ වර්ධනය වැඩිකිරීම සඳහා ගිබරෙලික් අම්ල (*Gibberellic acid*) යොදා ගැනීම WinC 2016. 2016 අගෝස්තු 19-20, ශ්‍රී ලංකා වයඹ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනයේ වාර්තා. 307

වැලිගමගේ, එස්.එස් (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු මැස්සා කළමනාකරණය කිරීම. පලතුරු මැස්සා කළමනාකරණය පිළිබඳ වූ ජාත්‍යන්තර පුහුණු වැඩමුළුව. 2016 ජූනි 19 -20, හොව්මින්ග් නගරය, වියට්නාමය.

වීරසිංහ, ප්‍රියන්ත සහ රේණුකා සිල්වා (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ ඵෙන්නිය කෘෂිකර්මාන්තය. තිරසාරවූ කාබනික ගොවිපල තාක්ෂණය සඳහා ආසියානු ජාලය නිර්මාණය කිරීම පිළිබඳ වූ මූලික කෘෂි. වැඩසටහන්. ශ්‍රී ලංකාවේ ඵෙන්නිය ගොවිතැන. 2016 සැප්තැම්බර් 6-10. නේපාලය.

කෙටි සන්නිවේදන

ආරච්චිගේ, එල්.ඩී.කේ., ඩී.පී.පී. ජයකොඩි සහ ඩී.අයි.එම්. අමරරත්න (2016). කොහු සහ කොහු යොදාගත්

නිෂ්පාදනවල වල් දූෂණකාරක සඳහා අජීවීකරණ ප්‍රතිකාරකයක් ලෙස රත්වූ වාතය යොදාගැනීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:186-190

අයෝනි, වි.ඩී.එන් (2016). එළවළු බෝග සහ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අවශ්‍යතා. 2016.04.01, කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP) ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවති ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සහ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අවශ්‍යතාවල ආර්ථික විද්‍යාව මැයෙන් වූ වැඩමුළුවේදී සිදු කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම.

දිසානායක, ඩී.එම්.පී.එස්., ජී.ඩී.ආඒ. සිල්වා, ඩබ්.ජේ.එස්.කේ. වීරක්කොඩි, කේ.ඒ.සී. කන්දේමුල්ල සහ එච්.එම්.එස්.කේ. හේරත් (2016). සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමේදී සහ මුළුතැන්ගෙයින් ඉවතලන අපද්‍රව්‍ය කොම්පොස්ට් කිරීමේදී කළු දළඹුවාගේ (*Hermetia illucens*) සඵලතාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:220-223

එදිරිමාන්න, ඊ.ආර්.එස්.පී., කේ.එම්.එම්.ටී.යූ.බී. කන්නන්ගර, ඩබ්.ටී.පී. වික්‍රමරත්න සහ එච්.ඒ.කේ.එන්. හෙට්ටිආරච්චි (2016). බද්ධ කිරීම සාර්ථක වීම මත බද්ධ කිරීමෙන් පසු මූල කප්පාදු කිරීම සහ නැවත බඳුන්වල සිටුවීම සහ දුරියන්වල (*Durio zebethinus* Murr.) කරටි හා මූල් වර්ධනය, ප්‍රවර්තන ප්‍රතිශතය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 224-228

එරබුපිටිය, එච්.ආර්.යූ.ටී., ආර්.එස්. විජේසේකර සහ ඩී.එම්.එන්.එච්. ජයසේකර (2016). අතිරේක

ආලෝකයක් ලබාදීම මගින් සලාද පිපිඤ්ඤා වල අස්වනු එලදායී ලෙස වැඩිකිරීම පිළිබඳ නිර්ණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:199-194

ප්‍රනාන්දු, එච්.එන්.එස්., වයි.ජේ.පී.කේ. මිත්‍රසේන, ජේ.එන්. සිල්වා සහ ඒ.ඒ.ඩබ්.පී. අධිකාරි (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ සහල්වල (*Oryza sativa* L.) දුඹුරු පුල්ලි රෝගය විමර්ශන කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා 18 :212 -215

ප්‍රනාන්දු, ඩබ්.එම්.කේ., එච්.එන්.එස්. ප්‍රනාන්දු, ඩබ්.එම්.එස්.ඩී.කේ. විජේරත්න, ඩී.එම්.කේ. දිසානායක, ඩබ්.එම්.ආර්. කුමාරි සහ ඩී.සී.එම්.එස්.අයි. විජේවර්ධන (2016). *Magnaporthe grisea* මගින් සිදු කරනු ලබන කොළ පාළුවට ප්‍රතිරෝධී ලෙස කුරක්කන් ජානප්ලාස්ම ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:161-164

ප්‍රනාන්දු, ඩබ්.එම්.කේ., ඩබ්.එම්.එස්.ඩී.කේ. විජේරත්න, ඩී.එම්.කේ. දිසානායක සහ එච්.එම්.එස්.එන්. හේරත් (2016). මිරිස් කොළ කොඩවීමේ රෝගය, බැක්ටීරියා පත්‍ර පුල්ලි රෝගය සහ ඇන්ත්‍රැක්සෝස් රෝගය සම්බන්ධයෙන් මිරිස් මව් ආර (*Capsicum annuum* L.) පරීක්ෂාවට භාජනය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 207 -211

ගාලබැද්ද, ජේ.කේ (2016). අල සහ ආකන්ද බෝග, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අවශ්‍යතා. 2016.04.04, කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP)

ග්‍රවණාගාරයේදී පැවති ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සහ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අවශ්‍යතාවල ආර්ථික විද්‍යාව මැයෙන් වූ වැඩමුළුවේදී සිදු කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම.

ගුණරත්න, එස්.පී., ජී.ඒ.එස්.එස්.එල්. ගුණතිලක, ඒ.සී. කන්දෙමුල්ල, බී.කේ. කන්නන්ගර, කේ.කේ.ඩී. චන්ද්‍රසේකර, ඒ.ඊ. මුණසිංහ සහ එස්.ඩී. උමන්ගේ (2016). විවිධ වූ අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් නිෂ්පාදිත බර ලෝහ ද්‍රව්‍ය අඩංගු කොම්පෝස්ට්. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 216-219

හේරත්, එච්.එම්.එස්., ආර්.එල්. හමිල්, ආර්.එස්.කේ. කීර්තිසේන සහ ඒ.පී. බෙන්තොට (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ ඍජු වැපිරීමේ ක්‍රමයේදී වී සහ වල් පැළෑටි ඉක්මනින් දියයට ගිලීමේ අනුකූලතාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 265-269

හේරත්, ආර්.එම් (2016). තිරසාර ආර්ථික සංවර්ධනයක් උදෙසා කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ එලදායීතාව ඉහළ නැංවීමේ ප්‍රතිපත්ති. තිරසාර හා පාඨල සංවර්ධනයක් සඳහා කෘෂිකර්මාන්තය, 10වන වාර්ෂික පර්යේෂණ ඟෝරමය. 2016 දෙසැම්බර් 8 ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය, කොළඹ

හේරත්, ආර්.එම්., එච්.කේ. කඩුපිටිය, බී.වී.ආර්. පුත්‍රාවර්ධන, ජේ. සුදසිංහ සහ ටී.එච්.සී.එස්. පෙරේරා (2016) ශ්‍රී ලංකාව තුල වෙබ් අඩවි මත පදනම් වූ බෝග දේශගුණ වාර්තා පද්ධතියක් සැකසීම. ජාතික විද්‍යා පදනමේ පර්යේෂණ සමුළුව. 2016 ජූලි 7-8

හිටිනායක, එච්.එම්.සී., ජේ.පී. සුමනරත්න, එම්.ජී.එන්. මධුමිකා, ඩබ්.ඒ.ඩී.එස්. අබේසේකර සහ කේ.ජී.

ස්වර්ණලතා (2016) පොකුරු
එංගුල (Allium cepa L.) බල්බ සහ
බල්බ අස්වැන්නේ ජ්‍යාමිතික ලක්ෂණ
සඳහා පැළෑටි සන්නවය හා වගා
ප්‍රභේදයේ බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ
වාර්ෂික වාර්තා. 18:169 - 172

ඉලංගකෝන්, ටී.කේ., ජේ.එම්.එන්.පී.
සෝමරත්න, එස්.එස්. පත්තිනිගේ,
සී.එච්. පියසිරි, ආර්.එස්.කේ.
කීර්තිසේන, ඒ.පී. බෙන්තොට,
යු.ඒ.කේ.එස්. උඩවෙල, ඩබ්.එම්.ඩබ්.
වීරකෝන් සහ බී.මාරෂේ (2016).
ප්‍රජනන සහ ධාන්‍ය ඇට පිරීමේ
අවධියේදී වී ආර නියඟයට ඔරොත්තු
දීම පිළිබඳ ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ
වාර්ෂික වාර්තා. 18:181-185

ඉරෝෂානි, ආර්.ඒ.එස්., සහ කේ.
මොහොට්ටි (2016) නුවරඑළිය
දිස්ත්‍රික්කයේ මත්ආරම් නුවර එළවළු
වගා බිම්වල පාංශු පෞච්ඡ විවිධත්වය
සඳහා වූ කෘෂි රසායන භාවිතයේ
බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
18:250-253

ජයමාන්න ජේ.එම්.ඩී.ඩී., එස්.එම්.යු.එල්.
සමරවීර සහ සී.ඩී. ජයසිංහ (2016)
අර්තාපල් බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා සරල
පෝෂණ පටල තාක්ෂණය (SNFT)
යොදා ගැනීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
18: 199-203

ජයසේකර, ඊ.ඒ.ඊ.එස්.එස්., කේ.පී.
සෝමවන්ද, ඩබ්.එම්.එස්. ගුණසේකර,
කේ.කේ.එන්.එන්. ගුණවර්ධන සහ
ඒ.ඒ.ආර්. සෝමසිරි (2016) බෝංචි
කෝණාකාර පුල්ලි රෝගය සහ
මලකඩ රෝගය සඳහා පර්යන්ත
ක්‍රියාකාරම් සහ දිලීරනාශක ඉසීමේ
කාලසටහන. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම

දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා
18: 241- 244

කුමාරි, එච්.එම්.පී.එස්.,
එච්.එම්.එස්.ආර්.කේ. හේරත්, මේනක
ජයතිලක, ඊ. පී. විජේවර්ධන,
ඉරෝෂිණි සහ එස්. කහඳවආරච්චි
(2016). Capsicum spp. සම්බන්ධ
පුළුල් දෙමුහුම්කරණය සඳහා කළල
වෙන් කර වෙන වෙනම මාධ්‍යය වගා
කිරීමේ තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම.
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ
වාර්ෂික වාර්තා 18:229-232

ලියනගේ, එන්.පී (2016). තෙල් බෝග
සහ පර්යේෂණ හා සංර්ධන අවශ්‍යතා.
කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා
වූ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ
ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP)
ග්‍රවණාගාරයේදී පැවති ආහාර බෝග
නිෂ්පාදනය සහ පර්යේෂණ හා
සංවර්ධන අවශ්‍යතාවන් හා සම්බන්ධ
ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ වූ වැඩමුළුවේදී
සිදු කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම.

මදනායක, එම්.ඒ.ආර්.ඒ., එම්.ඒ.ඩී.එල්.
ප්‍රියන්ත, ඒ.පී. බෙන්තොට,
යු.ඒ.ඒ.අයි. සිරිසේන, ඒ.එම්.කේ.ආර්.
බණ්ඩාර සහ යු.සී. කහවත්ත (2016)
වී වගාවේ ස්වභාවික සතුරු ගහණ
වැඩි කිරීම සඳහා පැළෑටි මල්
දැරීමෙන් සිදුවන බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ
වාර්ෂික වාර්තා. 18:177 -180

නයනා, ඊ.කේ.ඊ.සී., ඩී.එම්.ආර්.
දිසානායක, වයි.එල්.බී. පවිත්‍රානි සහ
එම්.ඒ.එල්.එන්. මල්ලවාරච්චි (2016)
විවිධ පුහුණු පද්ධති හරහා ඇපල් එල
දැරීම සහ එම පලතුරෙහි ගුණාත්මක
තත්ත්වය ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
18: 254 – 258

පවිත්‍රානි, වයි.එල්.බී., සී.ජේ. කරුණාරත්න
සහ කේ.පී. සෝමවන්ද (2016).

ශ්‍රී ලංකාවේ අතරමැදි කලාපයේ නෙළාගත හැකි පෙයාර්ස් (*Pyrus pyrifolia*) මුළු අස්වැන්න මත එහි සුප්තතා කාලපරිච්ඡේදය තුලදී උපරිම උෂ්ණත්ව විචල්‍යතාවයේ බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 237 - 240

ප්‍රසාදි, ජී.සී., සහ ඩී.එල්. වතුගල (2016). මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ කොළ එළවළු වගාකිරීමේදී පළිබෝධනාශක භාවිතය පිළිබඳ ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 156 - 160

ප්‍රේමරත්න, පී.එස්.ආර් (2016) පලතුරු බෝග සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අවශ්‍යතා. 2016.04.04, කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP) ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවති ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අවශ්‍යතාවල ආර්ථික විද්‍යාව මැයෙන් වූ වැඩමුළුවේදී සිදු කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම.

ප්‍රියන්ත, ඩබ්.එස්., ඩී.එම්.ඔ.කේ.බී. දිසානායක සහ ඩී.එම්.එන්.ඩී. දිසානායක. (2016). විදේශීය සහ දේශීය සහල් දෙමුහුම් පිළිබඳ රූපමිතික ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:259- 264

රාජපක්ෂ, පී., එන්.පී.ඩබ්. ජයරත්න, එන්.වී.ඒ. මංජුලා සහ ඩී.ඩී.ඊ. පියතිස්ස (2016). බිම්මල් නිෂ්පාදනය සඳහා දෙආකාර වූ බිම්මල් වැඩෙන කුටි සංසන්දනය කිරීම, පාරිසරික තත්ත්ව සහ කෘෂි සුලභතාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 195 – 198

රණසිංහ, සී., එම්.ජී. ගුණසේන, බී.එම්.වී.එස්. බස්නායක,

ඩබ්.එම්.එන්.ඩී. ගුණතිලක, ආර්.පී.ආර්.කේ. අමරසිංහ සහ යූ.අයි.පී. පෙරේරා (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ මුං බෝගය (*Vigna radiata* (L) R. Wilczek) සඳහා විඛේපන ආකෘතියේ කෘෂි නිෂ්පාදන පද්ධතියක් තහවුරු කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 152 – 155

රත්නායක, ආර්.ජේ., ඩී.කේ. පද්මලතා සහ කේ.එම්.කේ. කුමාරිහාමි (2016). සහල් මූලික කොටගත් දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනවල ඓතිහාසික ලක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රභේදමය විවිධතාවයන්ගේ බලපෑම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 148 - 151

රූපසිංහ, එම්.ජී.එන්., ඩබ්.එල්.ජී. සමරසිංහ සහ කේ.එම්.එස්. ද සිල්වා (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ ගං වතුරට ලක්වන ප්‍රදේශ සඳහා වතුරේ ජලගැල්ලමට ඔරොත්තු දෙන සහල් ප්‍රභේද. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 233 – 236

සරචන්ද්‍ර, එස්.ආර්., ඩී.ටී.බී. පෙරේරා, ඒ.එස්.කේ. අබේසේකර, එස්. වික්‍රමසිංහ, යූ.සී. කහවත්ත සහ එල්. නුගලියදේ (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ ගොයම් මකුණා (*Leptocorisa oratorius*) කළමනාකරණය කිරීම සඳහා කාබෝසල්ෆින් ග්‍රෑ. 200/ 1 SC සහ ඩයසිනොන් ග්‍රෑ 500 / 1 EW වල සඵලත්වය. 18 : 173 / 176

සිරිසේන, ඩී.එන්., ඩබ්.එම්.එන්. වන්නිනායක, එස්.එස්.එස්. වෙරළගොල්ල සහ ඒ.ජී.එස්.ඩී. සිල්වා (2016) දුඹුරු සහලේ සින්ක් (Zn) එකතුවීම සම්බන්ධයෙන් ඉතා ජනප්‍රිය මාස තුනක් වයසැති සහල් ප්‍රභේද පිළිබඳ ඇගයීම ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම

දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා
18 : 144 - 147

සූරියාරච්චි, ඒ.ටී (2016) වෙනත් බෝග සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අවශ්‍යතා. 2016.04.04, කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP) ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවති ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අවශ්‍යතාවල ආර්ථික විද්‍යාව මැයෙන් වූ වැඩමුළුවේදී සිදු කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම.

සුධර්, එන්.එල්. (2016) සහල් නිෂ්පාදනයේ සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අවශ්‍යතා පිළිබඳ ආර්ථික විද්‍යාව. වෙනත් බෝග සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අවශ්‍යතා. 2016.04.04, කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව (SLCARP) ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවති ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අවශ්‍යතාවල ආර්ථික විද්‍යාව මැයෙන් වූ වැඩමුළුවේදී සිදු කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම.

වර්ෂමාන, අයි.කේ., පී.ආර්.ඒ. විජේසිංහ, ජී.ටී.එස්. පෙරේරා, ටී.එන්.පී. ප්‍රනාන්දු, එස්.එම්.ඒ.සී.යු. සේනාරත්න, එස්.එස්. වැලිගමගේ, එච්.එම්.ආර්. බණ්ඩාර, ටී. ස්වාමිනාදන් සහ එල්. නුගලියදේ (2016). අන්තාසි වල පිටි මකුණා පාලනය කිරීම සහ ගබඩා කරන ලද සහල් සහ බඩඉරිඟු වල කෘමි මර්ධනය කිරීම සඳහා ධූමකරණයක් ලෙස ද්‍රවමය කාබන්ඩයොක්සයිඩ් (83.7% w/w) තුල ඊතයිල් සංයුතියේ (16.3% w/w) සඵලතාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 165 - 164

වික්‍රමසිංහ, ඩබ්.ආර්.කේ.ඩී.ඩබ්.කේ.ටී., ඩී.සී.එම්. පරණගම, එම්.කේ. කුරුළුගම සහ එස්.ඩී. උමංගේ (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ තෝරාගත් Bw සහල් ප්‍රභේදවල වල් පැළෑටි සමග ගැටීමේ සාපේක්ෂ හැකියාව. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 245 - 249.

වික්‍රමසිංහ, ඩබ්.ආර්.කේ.ඩී.ඩබ්.කේ.ටී., එස්.පී. ගුණරත්න, කේ.ඩී.එස්. සමරරත්න සහ කේ.කේ.ඩී. චන්ද්‍රසේකර (2016). පැරණි බීජ පැළ සිටුවීමේ ක්‍රමය යොදා ගනිමින් පොස්පරස් ඌණතාවය සහිත පසෙහි වී වගා කිරීම් සඳහා පොස්පරස් වල ගිල්වා සිටුවීමේ ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 135 - 138

විජේසිංහ, කේ.ජී.සී.ඩී.බී., ටී.ඩී.එන්. අයෝනි සහ ටී.එච්.සී.එස්. පෙරේරා (2016). කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිෂ්පාදනය කරන ලද සහල් ප්‍රභේද වල දේපොල අයිතිවාසිකම් වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.

පෝස්ටර් ප්‍රකාශන

අතපත්තු, අයි.කේ., එම්.එල්.එල්.සී. මහානන්ද, ඩී.එස්.කේ.පී. දේවගේ සහ ආර්.පී.කේ.සී. රාජපක්ෂ (2016). ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ දූරියන් (*Durio zibithinus*) ගස් සඳහා තිබෙන අවදානම් තත්ත්ව සහ ඒවා කළමනාකරණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 :290

බද්දේගම, එස්.ටී., බී.එල්.ඩී.එල්.ඩී. විජේසුන්දර සහ ඩී. හර්ෂණි (2016). පලතුරු පැළ සිටුවීමේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා අඩු පිරිවැයක්, අඩු

බරක් සහිත බඳුන් මාධ්‍යය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 283

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යූ.එස්., ඒ.පී. බෙන්තොට, ආර්.එස්.කේ. කීර්තිසේන, ඩී. එන්. සිරිසේන, ඒ.එස්.කේ. අබේසේකර, එස්.එස්. පත්තිනිගේ, එම්.ඒ.ආර්.ඒ. මන්දනායක, එස්.ආර්. සරවන්ද, ආර්.ඩී.එම්.පී. විජේතිලක, ඩබ්.එම්.යූ.බී. වික්‍රම, එච්.එම්.එම්.කේ.කේ.එච්. දිසානායක, ඩී.එම්.සී.බී. දිසානායක සහ වයි.එම්.එස්.එච්.අයි.යූ. ද සිල්වා බතලගොඩ සහල් පර්යේෂණ ගොවිපලෙහි කඩිනම් වී වගාවේ දී වල් පැළ පිදීමේ විවිධතාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:288

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යූ.එස්., ඒ.එස්.කේ. අබේසේකර, එච්.එම්.එස්. හේරත්, එස්.ආර්. සරවන්ද, එල්.ඒ.ඩී.එස්. විජේසිංහ, ඩබ්.එම්.යූ.බී. වික්‍රම, එච්.එම්.එම්.කේ.කේ.එච්. දිසානායක, ඩී.එම්.සී.බී. දිසානායක සහ වයි.එම්.එස්.එච්.අයි.යූ. ද සිල්වා. (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගාව සඳහා වල්පැළෑටි නාශක භාවිතා කිරීම නිසා සිදුවන පාරිසරික බලපෑම පිළිබඳ විශ්ලේෂණය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තාව. 18:272.

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යූ.එස්., ඒ.එස්.කේ. අබේසේකර, එස්.පී. දොඹගොල්ල, ඩබ්.එම්.යූ.බී. වික්‍රම සහ වයි.එම්.එස්.එච්.අයි.යූ. ද සිල්වා (2016). වී සිටුවීමේ පාරම්පරික ක්‍රමවේද සමග යාන්ත්‍රික පැළ සිටුවීමේ ක්‍රමය ඇගයීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18 : 271

බුලත්කන්දගේ, එම්.,ආර්. හේනාධිර සහ එම්.එච්.ආර්.එම්. ජයපාල (2016) ලාවුලු පලතුරෙන් (*Pouteria campechiana* (Kunth) Baehni) රසවත් පානයක් නිෂ්පාදනය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:270

ද සිල්වා, එන්.පී.එස්., පී.ඩී.ඒ. ප්‍රියන්ත, කේ.එස්. උඩවෙල, ඩබ්.එල්.පී. සමරසිංහ, කේ.ඒ.සී. රසාංජලී, ජේ.පී. බරුහුපොල, බී.පී.ඩී.එස්. වීරසිංහ සහ ඒ.පී. බෙන්තොට (2016) *sub1* ජානය ජනප්‍රිය, එමෙන්ම වැඩිදියුණු කරන ලද සහල් ප්‍රභේද වෙත ගෙන යාම සඳහා ව්‍යුත්පන්න කරන ලද අභිජනන ආරවල ක්‍රියාකාරීත්වය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 282

දිසානායක, ඩී.එම්.පී.එස්., පී. වීරසිංහ, ටී.එස්. ජයතිලක, ඩබ්.ජේ.එස්.කේ. වීරක්කොඩි, කේ.ඒ.සී. කන්දේමුල්ල. කල්පිටිය වැලි සහිත රෙගොසෝල් පසෙහි විවිධ පෝෂක විකල්ප යොදා ගනිමින්, රතු එෂු වල (*Allium cepa* L.) පෝෂණ ගුණය වැඩිකිරීමේ හැකියාව විශ්ලේෂණය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:289

දිසානායක, එන්.බී.යූ. (2016). *Gerbera jamesonii*. එකතුන්වල රූපවිද්‍යාත්මක ලක්ෂණීකරණය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18: 274

ප්‍රනාන්දු, එච්.එන්.එස්., කේ.ආර්.ඩී. ගුණපාල, වයි.ජේ.පී.කේ. මිත්‍රසේන, ජේ.එන්. සිල්වා සහ ඒ.ඒ.ඩබ්.පී. අධිකාරී (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට තෙත් කලාපයේ බැක්ටීරියා කොළ පාළුවට ප්‍රතිරෝධී වන සහල් ආර (*Oryza sativa* L.) ඇගයීම. සහල් සම්බන්ධ බැක්ටීරියා කොළ පාළුව

පිළිබඳ වූ 5වන ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය. පිලිපීනයේ, ඇලබැන්ග් මැනිලා, බෙලටු හිදී පැවැත් වූ දෙවන හරිත විජලවය සඳහා නව්‍යතාවයන්.

ගුණරත්න, එස්.පී., කේ.වී. වික්‍රමසිංහ, බී.කේ. කන්නන්ගර, කේ.කේ.ඩී. චන්ද්‍රසේකර, ඒ.ඊ. මුණසිංහ, එන්.එම්.එල්.ඩී. නාගසේන, ඩී.එම්.එස්. දුමින්ද, සී.එච්. පියසිරි, එච්.එම්.සී. හිටිනායක, එල්.සී. සිල්වා, ඩී.එම්. විතානවසම් සහ වයි.බී. ඉක්බාල් (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවල වැවෙන, තෝරාගත් සහල් ප්‍රභේද තුල ඇති ප්‍රෝටීන සහ ක්ෂුද්‍ර පෝෂක කොටස්. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:294

හෙට්ටිආරච්චි, ඩී.එන්., කේ.එච්. සාරානන්ද, එස්.ටී.ජේ. බණ්ඩාර සහ සී.කේ. රණවක (2016). ලබු (*Lagenaria siceraria* (Molina) Standley) යොදා ගනිමින් නව දෝසි වර්ගයක් නිෂ්පාදනය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම වාර්ෂික වාර්තා. 18: 277

ජයසුන්දර, එම්.යු.පී., වයි.එම්.සී.කේ. හේරත්, ඒ.එන්. අබේකෝන් සහ කේ. කැමරන් (2016) “ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථිර බෝග සායන වැඩසටහන”. බෝග හා සම්බන්ධ සෞඛ්‍යමය ගැටළු විසඳීම සඳහා දත්ත යොදා ගැනීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:293.

කාහින්ගල, එස්.එච්. (2016). ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වී ගොවීන් සඳහා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් මත පදනම් වූ ඉගෙනීම් ක්‍රමයේ සඵලතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:273

ලෙස්ලි, ඩබ්.ඩී., සහ ජේ.ඒ.සී.ඩී. ජයසිංහ (2106). දුරියන් (*Durio zibethinus* Murr.) මල් පිපීමට සැලැස්වීම සඳහා පැක්ලෝබුට්‍රාසල් (*Paclobutrazol*) යොදා ගැනීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:287

නයනා, ඊ.කේ.ඊ.සී., ඩී.එම්.ආර්. දසනායක සහ එම්.එම්.යු. ද සිල්වා (2016). ආසියානු පෙයාර්ස් පලතුර සම්බන්ධයෙන් (*Pyrus pyrifolia*) දේශගුණික සාධක, මල් හට ගැනීම, සහ එල හට ගැනීම අතර සම්බන්ධතාවය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:286

නිරුෂා අයෝනි, ඩී.ඩී., සහ ටී.එච්.සී.එස්. පෙරේරා (2016) පලතුරු ගස් කප්පාදු කිරීම සහ පුනරුත්ථාපනය කිරීම පිණිබඳ වූ ජාතික වැසටහනෙහි පසු ඇගයුම් නිරීක්ෂණ. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:298

පෙරේරා, ආර්.එන්.අයි., එන්.එල්.ඒ.ටී.එස්. නානායක්කාර, ඩබ්.එම්.ඊ.කේ. බණ්ඩාරනායක සහ ඩී.ඒ. සමරසිංහ (2016) *Dioscorea alata* (රජාල සහ කැකුළු විශේෂ) සම්බන්ධ ක්ෂුද්‍ර පරාගනය. පාරම්පරික රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා විකල්පයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:285

ප්‍රසාදි, ජී.සී., සහ එන්.එස්. ලියනපතිරණ (2016). වැලිගම පොල් මැලවීමේ රෝගය පිළිබඳ සමාජ ආර්ථික බලපෑම පිළිබඳ ඇගයුම්; වැලිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ සිදුකරන ලද සිද්ධි අධ්‍යයනය. 18:279.

ප්‍රේමවර්ධන, කේ.ඒ.ජේ.සී., එච්.කේ. කුමුදුනි සහ ඩබ්.එම්.සී.එන්. විජේසිංහ

(2016). කෙසෙල් පත්‍ර කොඩිවීම, ශ්‍රී ලංකාවට නව කෘතියකුගේ ආගමනය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:275

ප්‍රියන්ත රාජකරුණා, ඒ.එච්., සහ ඩී.එම්.එස්.බී. දිසානායක (2016). පැළ සිටුවීමේ වී වගාවේදී, වපුරන ලද බීජ පැළ තුනී කිරීම සඳහා බලශක්ති වල් පැළ නෙලනය භාවිත කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:299

ප්‍රියන්ත, ඩබ්.එස්., වි.ඒ. සුමනසිංහ සහ ඩී.එම්.බී.කේ.බී. දිසානායක (2016). තෝරා ගන්නා ලද වී දෙමුහුන් සංයෝජන වල මුල් සම්බන්ධ ලක්ෂණ විශ්ලේෂණය සඳහා ලයින් X ටෙස්ටර් විශ්ලේෂණය යොදා ගැනීම. පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පර්යේෂණ සැසිය. 2016 නොවැ. 4 -5

පුෂ්පකුමාරි, ඒ.එස්., සහ එම්.ජී.එන්.ඊ. මහගොල්ලගේ (2016). ජම්බු පලතුර කෙරෙහි මැසි උවදුරු අවම කරමින් එහි අස්වැන්න හා ගුණාත්මක තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා පලතුරු ආවරණය කිරීමේ තාක්ෂණය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:280

රාජේෂ්ඨන්තා, එස්., එස්. මුකුන්තිනි, ටී. යෝගේෂ්වරන් සහ එල්. නුගලියදේ (2016). ජ්වෙල් බිටල් (*Sphenoptera indica*) ; ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු පළාතේ රටකපු ආක්‍රමණය කරනු ලබන නව කෘතියකි. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:295

රණසිංහ, සී., එම්.ජී.එච්.ටී. අරවින්ද සහ ආර්.ටී. ඒකනායක (2016). මිරිස් නාරටිවල විවිත් වෛරස් රෝගය සඳහා නව ධාරකයකු වන මෙරිගෝල්ඩ් ඉන්දියානු විෂවේද

සංගමය. වෛරස් රෝග කළමනාකරණය කිරීම සම්බන්ධ ගෝලීය පරිකල්පන පිළිබඳ වූ ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය. VIROCON 2016. ICAR-IIHR, බෙන්ගලූරු, ඉන්දියාව. පිටු 117.

රණසිංහ, සී., ඩී.එම්. ද කොස්තා, වි.එස්. බස්නායක, ඩී.එම්. ගුණසේකර සහ එස්. ප්‍රියදර්ශනි (2016). පැපොල්වල මුදු පුල්ලි වෛරසය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පැළෑටි වර්ධන රයිසොබැක්ටීරියා විභවය මට්ටමෙන් යොදා ගැනීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා. 18:296.

රුබසිංහ, එස්.කේ.එන්., (2016) මී මැසි ජනාවාස ආරක්ෂිත වැට : ආක්‍රමණික අලින්ගෙන් (*Elephas maximus*) කෘෂි බිම් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පරිසර හිතකාමී සහ තිරසාර ජෛව ආරක්ෂිත වැටකි. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:276

සමන්මලි, එල්.ජී.අයි., එස්.බී.ඒ. විරවන, ඊ.ජී. අනෝමා රෝෂිණි සහ කේ.ජී.ජී. ඉන්දික (2016). ශාක පත්‍ර යොදා ගනිමින් දෙළුම් පළතුරෙහි (*Punica granatum* L.) කිණක ප්‍රේරණය සහ පැළෑටි ප්‍රතිජනනය. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:297

සේනාරත්න මැණිකේ, බී.එම්.කේ., එච්.එම්.එස්. බණ්ඩාර, ඒ.එම්. කරුණාරත්න සහ එස්.එම්.එන්.අයි.කේ. සඵවඩන (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ මිරිස් වගාව (*Capsicum annuum* L.) සඳහා බලපාන ඉහළ උෂ්ණත්ව පීඩනයේ ප්‍රතිඵල. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා. 18:292

සිරිසේන, ඩී.එන්., සහ ඩබ්.එම්.එන්.
වන්නිනායක (2016) වී වගාවේ
පොහොර නොනැසී පවත්වා ගැනීම
සඳහා පොටෑසියම් පොහොර යෙදූ වී
බීජ පැළ. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා.
18:278

තෙන්නකෝන්, ටී.එම්.එන්.ඩී සහ කේ.ඩී.
නන්දසේන (2016) සිට්ටුස් ට්‍රිස්ටසා
වෛරසයේ (CTV) අණුක
හඳුනාගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත්
කලාපයේ විභව වාහකයින්. 3වන
රුහුණු ජාත්‍යන්තර විද්‍යා සහ
තාක්ෂණ සම්මේලනය. පිටු 50

තෙන්නකෝන්, ටී.එම්.එන්.ඩී., ජී.එම්.සී.
නුවන්ති සහ කේ.ඩී. නන්දසේන
(2016) ඩුප්ලෙක්ස් PCR ක්‍රමවේදනය
යොදා ගනිමින් වෛරස් -1 හා
වෛරස් -2 හා බැඳුණු අන්තාසි. පිටි
මකුණා නිසා ඇතිවන මැලටීමේ
රෝගයේ අණුක හඳුනා ගැනීම. ශ්‍රී
ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු
වාර්ෂික වාර්තා. 18:281

වරුසවිතාන ඒ.ජේ., ආර්.ජී.ටී. සඳරුවන්
සහ කේ.කේ.අයි.යූ. අරුණ කුමාර
(2016). කපන ලද පම්බු ශාකයේ
(*Syzygium samarangense*) දඩු මුල්
ඇදීමේදී ගැටිති සහ පත්‍ර තිබීම
හේතුවෙන් සිදුවන බලපෑම. WinC
2016 වාර්තා, වයඹ ජාත්‍යන්තර
සම්මේලනය, 2016 අගෝස්තු 19 -20,
308

වීරසිංහ, ඩබ්.ඩී.පී., කපිල සිරි උඩවෙල සහ
එච්.ඒ.එම්. වික්‍රමසිංහ (2016).
බැක්ටීරියානු පත්‍ර කොළ පාළුවට
එරෙහිව ප්‍රතිරෝධක මත Xa 21 සහ
Xa 4 ජාන සහායක පිළිදෙමුහුන්
තුලින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ අස්වනු ලබා
දෙන වී ආර. පිලිපීනයේ, ඇලබැන්ග්,
මැනිලා බෙලවුහිදී පැවති විවල
බැක්ටීරියානු කොළ පාළුව යන

මැයෙන් වූ පස්වන ජාත්‍යන්තර
සම්මේලනය.

වීරසිංහ, ඩබ්.ඩී.පී., කපිල සිරි උඩවෙල සහ
එච්.ඒ.එම්. වික්‍රමසිංහ (2016).
සලකුණු සහායක පිළිදෙමුහුම් මගින්
Id 99-12-38 හි BLB ප්‍රතිරෝධක
වැඩිදියුණු කිරීම. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික වාර්තා.
18:284

වෙලේගම, එච්.එම්.ටී.ටී., ඩී.එම්.එස්.එම්.
දිසානායක, ආර්.එම්. ලොන්සේකා, ඩී.
ඒ.යූ.ඩී. දේවසිංහ, ඒ.එම්.ඩී.ඒ.
අබේසේකර, එච්.සී. රඹුකන සහ එච්.
ලොන්සේකා (2016). වර්ණවත්
පොලිනීන් ආවරණය කරන ලද
තක්කාලි (*Solanum lycopersicum*
L.), බටු (*Solanum melongena* L.)
සහ මිරිස් (*Capsicum annuum* L.)
සහිත තවාන් වල බීජ පැළ මතු වීම
සහ කලින් බීජ පැළ වර්ධනය වීම.
ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම
දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික වාර්තා.
18: 291

පොත් / අත්පොත්

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යූ.එස් සහ
එච්.එම්.එම්.කේ.කේ.එච්. දිසානායක
(2016). ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත කරනු
ලබන පළිබෝධනාශක
සම්බන්ධයෙන් ක්ෂණික
මාර්ගෝපදේශනය.

හේරත්, එච්.එම්.ටී., ආර්.ඒ.ඒ. රණතුංග,
එම්.ඩී.ඩබ්. සමරනායක, කේ.ජී.ටී.
ගුණතිලක, අයි.එස්. ඊෂ්වරගේ,
කේ.එම්.බී. ශානකි සහ කේ.
ශිවකුමාරන් (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ
ජනප්‍රිය මාෂ බෝග ප්‍රභේද සම්බන්ධ
වැදගත් පෝෂණ තොරතුරු කෘෂිකර්ම
ප්‍රකාශන ඒකකය, ගන්නොරුව.

කරදවල, කේ.ඩබ්.ඩී.පී., එස්.එම්.ඒ.සී.යූ.
සේනාරත්න, ඩී.කේ. විජේරත්න සහ

කේ.එච්. සාරානන්ද (2016) ආහාර පෝෂණය

කුමාරි එස්.ඒ.එස්.එම්., සී.පී. බණ්ඩාරනායක (2016) 2016.09.15 ප්‍රකාශයට පත්කළ 'රසගුණ පිරි දෙළුම් වවමු' සහ 'සුවේයුම් ගුණයුම් නිරම්පිය මුදලෙපු පෙයිරිවොම්' කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාල සහ ශ්‍රී ලංකා පර්යේෂණ කවුන්සිලයේ සහයෝගීත්වයෙනි.

පොන්නම්පෙරුමාරවිට්, ජේ. (2016) ගොයම් මකුණාගෙන් සහල් වලට වන හානිය (සිංහල) 'දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය' ප්‍රදර්ශනය, දකුණු පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂි තාක්ෂණික සභාව . 54-55

රත්නායක, යු.ඒ.ජේ., කේ.කේ.ජේ. වන්දික සහ එම්.පී. තමරා (2016) කෘෂි රසායන අවම භාවිතයෙන් පස ආරක්ෂා කිරීම (සිංහල). දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය ප්‍රදර්ශනය, කෘෂි තාක්ෂණික සභාව දකුණු පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව . 67 -68

සාරානන්ද, කේ.එච්. සහ ඩබ්.ආර්.ඩී.එම්.ඒ.කේ. වික්‍රමසිංහ (2016). වෙළඳපල සඳහා උසස් තත්ත්වයේ පලතුරු. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශනයකි.

වැලිගමගේ, එස්.එස්., ටී.එන්. ඉහලගමගේ, පී.එම්.යු.බී. පියතිස්ස, එන්.හපුකොටුව, එස්.එස්.කේ. හේමවන්ද්‍ර, සී. විජේසිංහ, එච්. නිමලානන්ද සහ එම්.එස්.කේ.කේ. පෙරේරා (2016) ආක්‍රමණශීලී විදේශීය පැළෑටි විශේෂ පිළිබඳ සමීක්ෂණයේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම, උතුරු මැද උතුරු පළාත්වල තෝරාගත් ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව එහි බලපෑම. මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යාංශයට භාර දෙන ලද ව්‍යාපෘතියක් වන ශ්‍රී ලංකාවේ

ආක්‍රමණශීලී විදේශීය පැළෑටි ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන ඒම හා ව්‍යාප්තිය පාලනය කිරීම සඳහා ශක්‍යතාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ වූ එවැනි පැළෑටි පිළිබඳ සමීක්ෂණය.

අත්පත්‍රිකා / තාක්ෂණික සටහන්

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016) ඇපල් සහ පෙයාර්ස් පලතුරු හා එළවළු වගාව https://gewatta.blogspot.com/2016/11/blog-post_53.html].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016). පෙයාර්ස් වගාව (සිංහල) පලතුරු හා එළවළු වගාව https://gewatta.blogspot.com/2016/11/blog-post_6.html].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016). ස්ට්‍රෝබරි වගාව (සිංහල) පලතුරු හා එළවළු වගාව https://gewatta.blogspot.com/2016/10/blog-post_59.html].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016) ඇපල් වගාව (සිංහල) පලතුරු හා එළවළු වගාව. <https://gewatta.blogspot.com/2016/11/blog-post.html>].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016). නිවැරදි අඹ ගසක් වචන්තේ කෙසේද? (සිංහල) පලතුරු සහ එළවළු වගාව https://gewatta.blogspot.com/2016/10/blog-post_14.html].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016) නාරං සහ පැණි දොඩම් වගාව (සිංහල) පලතුරු හා එළවළු වගාව. https://gewatta.blogspot.com/2016/10/blog-post_15.html].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016). මුරුංගා වගාව (සිංහල) පලතුරු හා එළවළු වගාව. <https://gewatta.blogspot.com/2016/10/blog-post.html>].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016) දම් පැහැති පැෂන් ෆෘට් වගාව (සිංහල) පලතුරු හා එළවළු වගාව. https://gewatta.blogspot.com/2016/10/blog-post_29.html].

අබේතිලකරත්න, පී.ඩී. (2016) ඇපල් සහ පෙයාර්ස් පලතුරුවල කබොළ රෝගය පාලනය කිරීම. (සිංහල) පලතුරු සහ එළවළු වගාව. https://gewatta.blogspot.com/2016/11/blog-post_1.html].

බණ්ඩාර, ආර්.එම්.යු.එස්. සහ එච්.එම්.එම්.කේ.එච්. දිසානායක (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත පළිබෝධනාශක පිළිබඳ ක්ෂණික මාර්ගෝපදේශකය.

හේරත්, එච්.එම්.ටී., ආර්.ඒ.ඒ. රණතුංග, එම්.ඩී.ඩබ්. සමරනායක, කේ.ජී.ටී. ගුණතිලක, අයි.එස්. ඊෂ්වරගේ, කේ.එම්.බී. ශානකි සහ කේ. ශිවකුමාරන් (2016). ශ්‍රී ලංකාවේ ජනප්‍රිය මාෂ බෝග ප්‍රභේද පිළිබඳ වැදගත් පෝෂණ තොරතුරු කෘෂි ප්‍රකාශන ඒකකය.

ජයසේකර, ඊ.ඒ.ඊ.එස්.එස්. සහ කේ.පී. සෝමවන්දු (2016). බෝංචි කහවීමේ හා මැලටීමේ රෝගය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශන (සිංහල)

ජයසුන්දර, එම්.යු.පී. සහ ටී.එන්. ඉහලගමගේ (2016). සහල්වල දුඹුරු පැළෑටි මැක්කා පාලනය කෘෂි තාක්ෂණ අත් පත්‍රිකා, නො. 04, 2016 මාර්තු. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශන.

කළුබෝවිල, අයි (2016) කටු අනෝදා (*Annona muricata*) අතින් පරාගනය කිරීම. 2016.11.15

කරදවල, කේ.ඩබ්.ඩී.පී., ඩී.කේ. විජේරත්න සහ එස්.එම්.ඒ.සී.යු. සේනාරත්න (2016). ආහාර

ඇසුරුම්කරණය. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශන.

ලෙස්ලි, ඩබ්.ඩී (2016). ‘ගොවිකම් සභරාව’, මැංගුස් පලතුරෙහි යහපත් ලක්ෂණ ඇගයීම (සිංහල) 47:01 (2016 ජනවාරි - මාර්තු)

පවිත්‍රානි, වයි.එල්.බී. කාකි ඇපල්. ගොවිකම් සභරාව, 45 -04 වෙළුම.

පොන්නම්පෙරුමආරච්චි, ජේ. (2016) සහල් වල ගොයම් මකුණා හානිය. ‘දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය’ කෘෂි තාක්ෂණික සභරා ප්‍රදර්ශනය. දකුණු පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව 54 - 55

රණසිංහ, සී (2016). මුං බෝගය සම්බන්ධයෙන් සමෝධානික කෘෂි කළමනාකරණය. (සිංහල)

රණසිංහ, සී (2016) වෛරස් රෝග වලින් මැදි කන්නයේ මුං වගාව ආරක්ෂා කිරීම. (සිංහල)

රත්නායක, යු.ඒ.ජේ., කේ.කේ.ජේ. වන්දික සහ එම්.පී. තමරා (2016). අවම කෘෂි රසායන භාවිතයෙන් පස ආරක්ෂා කිරීම. (සිංහල). දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය ප්‍රදර්ශනය, කෘෂි තාක්ෂණික සභරාව. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව (දකුණු පළාත්) 67-68

සේනාරත්න, එස්.එම්.ඒ.සී.යු., ඩී.කේ. විජේරත්න සහ කේ.ඩබ්.ඩී.පී. කරදවල (2016). ග්ලයිසිමික් දර්ශකය. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශන.

ශ්‍රාමලී, එච්.ඒ.පී.ඒ (2016) “ රස ගුණ පිරි ඉන්නල” ගොවිකම් සභරාව. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙණිය.

වැලිගමගේ, එස්.එස් (2016). මුං වගාව සඳහා සමෝදානික කෘෂි කළමනාකරණය.

වැලිගමගේ, එස්.එස්. (2016) ශ්‍රී ලංකාවේ
ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක විශේෂ
කළමනාකරණය කිරීම. ඇගයීමක්
ඉන් බ්‍රි. 2016 අප්‍රේල්

වැලිගමගේ, එස්.එස්. (2016) විශාල
නිදිකුම්බා පැළෑටිය කළමනාකරණය
කිරීම. ඇගයීමක් ඉන් බ්‍රි. 2016
අප්‍රේල්.

වැලිගමගේ, එස්.එස්. (2016). මුං බෝග
වගාව සඳහා වෛරස් රෝග මර්ධනය
කිරීම.

විජේරත්න, ඩී.කේ., කේ. ඩබ්.ඩී.පී.
කරදවල සහ එස්.එම්.ඒ.සී.යූ.
සේනාරත්න (2016). ආහාර ආකලන.
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රකාශන

පුවත්පත් ලිපි

අතපත්තු, අයි.කේ. (2016). දුරියන් වගා
කිරීමෙන් ලක්ෂපතියකු වන්න
(සිංහල) - 'සිපම්ණ', 2016.08.21

මහානාද, එම්.එල්.එල්.සී (2016) ' ඔබගේ
පැනයට අපෙන් විසඳුම්' (සිංහල) -
'සිපම්ණ' 2016.08.28 / 2016.09.04

පවිත්‍රානි, වයි.එල්.බී. ඇපල් වගාව (සිංහල)
'තරුණි' - 2016.09.28

ලෙස්ලි ඩබ්.ඩී. (2016) පැහිරි රහස්. 'ඩේලි
නිවුස්' 2016.08.29

කඨබෝවිල, අයි (2016). පැපොල්
සම්බන්ධ අගනා රහස්. 'ඩේලි නිවුස්'
2016.08.22

7. ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය (2016.12.31 දිනට)

ආර්.ආර්.ඒ. විජේකෝන් පිළිවි.ඩී.,
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ඩිජිටල්
 මාධ්‍ය සැලසුම්කරණය
 ආර්.එම්. නන්දසිරි එම්.ඊ.ඩී.,
 අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සංවර්ධන)
 ජී.ඒ.ඩබ්. විජේසේකර පිළිවි.ඩී.,
 අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ)
 එච්. පී. ඩී. එම්. සරත්චන්ද්‍ර බී.ඒ.
 (ආර්ථික විද්‍යාව), අතිරේක අධ්‍යක්ෂ
 ජනරාල් (පරිපාලන) රාජ්‍ය කළමනාකරණ

ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, මහ ඉලුප්පල්ලම

ඩබ්.එම්.ඩබ්. වීරකෝන් පිළිවි.ඩී.,
 අධ්‍යක්ෂ (වැඩබලන), ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා සහ
 පැළෑටි කායික විද්‍යාව
 ඒ.එම්. පෙරේරා පිළිවි.ඩී.,
 අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි අභිජනන
 ඩී.එම්.ජේ.බී. සේනානායක පිළිවි.ඩී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ජෛව තාක්ෂණවේදය
 කේ.එන්.සී. ගුණවර්ධන එම්.ලීල්.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 කීට විද්‍යාව
 එම්.එස්. නිජමුඩින් පිළිවි.ඩී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
 පාංශු හා ජල කළමනාකරණ
 කේ.ඒ. රේණුකා එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පාංශු විද්‍යාව

එම්.ඒ.පී.ඩබ්.කේ. මලවිආරච්චි එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා සහ
 ආර්.ඒ.සී.ජේ. පෙරේරා එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පාංශු විද්‍යාව
 එම්.ජී.එස්.පී. පතිරණ එම්.ලීල්.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි අභිජනන
 ඩබ්.එම්.ආර්. කුමාරි එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි අභිජනන
 ඩී.සී.එම්.එස්.අයි. විජේවර්ධන එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි අභිජනන
 ආර්.එල්. සේනානායක එම්.ලීල්.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා සහ
 එච්.එම්.පී.ටී.කේ. හෙට්ටිගෙදර එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා සහ
 එච්.එම්.එස්.එන්. හේරත් එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි අභිජනන
 එන්.එච්.එම්.එස්. වික්‍රමපාල එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි අභිජනන
 ඩබ්.එම්.කේ. ප්‍රනාන්දු එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය

කේ.එච්.එස්.ටී. දේශබන්දු එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා විද්‍යාල හා පැළෑටි කායික විද්‍යා විද්‍යාල
ඩබ්. ඒ. ආර්. ධර්මසේන එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
ජෛව තාක්ෂණවේදය
බී.එම්.කේ. සේනාරත්න මැණිකේ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
එම්.ජේ.එම්.පී. කුමාරරත්න එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
බී. අයි. හෙට්ටිආරච්චි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
එල්.සී. සිල්වා එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා විද්‍යාල
ඩබ්.ඒ.එස්. විජිත කුමාර කෘෂිකර්ම
ඩිජිටල්, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම සංවර්ධන
ඒ.ටී. සූරියආරච්චි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික විද්‍යා),
සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ

**තෙල් හා මාෂ බෝග පර්යේෂණ හා
සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය,
අභ්‍යන්තර කොළපැළෑටි**

ඩබ්.ඒ.කේ. කරුණාතිලක එම්.එස්සී.,
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, ජල කළමනාකරණ
ඒ.ඩබ්. ගාමිණි එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පටක
රෝපණ

ඩී. වීරසේකර එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
අභිජනන
ඩී. පී. පී. ලියනගේ එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), ශ්‍රී ලංකා
විද්‍යා විද්‍යාල හා පැළෑටි විද්‍යා විද්‍යාල
ඩී. ජී. සී. ජීවනි එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
අභිජනන
එම්.ටී. ගුණසේන එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ව්‍යාධිවේදය
යූ.අයි.පී. පෙරේරා එම්.ඊල්.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
එස්.ටී. මුණසිංහ බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
වයි.පී.ජේ. අමරසිංහ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ඩබ්.එම්.එන්.ඩී. ගුණතිලක එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා විද්‍යාල
ආර්.ඒ.ඒ. රණතුංග බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ආහාර විද්‍යා විද්‍යාල
බී.එන්. සමරනායක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ඩබ්.ඒ. විජිතවර්ණ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
උද්‍යාන බෝග

රී.කේ.ඊ.සී. නයනා බී.එස්.සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
අභිජනන
අයි. ආර්. ලියනගේ බී.එස්.සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පාංශු
විද්‍යාව
එන්.පී. ලියනගේ එම්.ඒ. සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික විද්‍යාව),
ග්‍රාමීය සංවර්ධන, නිෂ්පාදන ආර්ථික
විද්‍යාව සහ අලෙවිකරණය

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, වීරවිල

එස්.ඩී.එස්. යාපා බී.එස්.සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශාඛා විද්‍යාව

කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, අරලගංවිල

එම්.එස්. නිජමුඩින් පී.එච්.ඩී., නියෝජ්‍ය
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ජල කළමනාකරණ
එම්.එස්.ඩබ්. ප්‍රනාන්දු එම්.එස්.සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
කේ.ජී.ඩී.එස්. බණ්ඩාර බී.එස්.සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
උද්‍යාන බෝග
එච්.එම්.සී. හිටිනායක එම්.එස්.සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ජාන විද්‍යාව හා පැළෑටි අභිජනන
ඩී.ජී.පී.එස්. දෙල්පිටිය එම්.එස්.සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ජල කළමනාකරණ

කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, කිලිනොච්චි

එස්.ජේ. අරසකේසරි පීඑච්.ඩී.,
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි අභිජනන
එස්. රජේෂ්වරන් එම්.එස්.සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පරිසර
විද්‍යාව
පී.ජී.එච්.එම්.එම්.එස්.එන්. හේරත්
බී.එස්.සී., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), ව්‍යාධිවේදය
බී.ජී.ආර්.සී. බාලසූරිය බී.එස්.සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), ශාඛා
විද්‍යාව

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, තිරුනෙල්වේලි

ටී. කරුනෙයිනාදන් පීඑච්.ඩී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ස්ථාන භාර,ජල කළමනාකරණය
කේ. සත්‍යකුමාර් එම්.එස්.සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ
බී. බවලිස්වරන් බී.එස්.සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කීට විද්‍යාව

උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, ගන්නොරුව

ප්‍රියන්ත වීරසිංහ පීඑච්.ඩී., අධ්‍යක්ෂ
(වැඩබලන) පාංශු විද්‍යාව
ආර්.ඒ.ජී.එස්. රාජපක්ෂ පී.එච්.ඩී.,
වැඩබලන අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
වෛරස් විද්‍යාව

පී.මාලනි එම්.එස්සී., නියෝජ්‍ය
 අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), කෘෂි ජෛව විද්‍යාව
 එච්.එම්.පී.එස්. කුමාරි එම්.ඊල්. සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ජෛවතාක්ෂණය
 එච්.එම්.වී.ටී. වෙල්ගම එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 කෘෂි ජෛව විද්‍යාව
 කේ.ඒ.ඩී.එල්.ඩී. කහඳවාරවිච්චි බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 බෝග විද්‍යාව
 ඩී.පී. කරුණානන්ද එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 අභිජනන හා ශෂ්‍ය විද්‍යාව
 ආර්.ඒ.එස්. ඉරෝමිණි එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 බෝග විද්‍යාව
 වයි.ජී.එස්. සෙනෙවිරත්න බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ශෂ්‍ය විද්‍යාව
 එන්.එල්.ඒ.ටී.එස්. නානායක්කාර එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 අභිජනන හා ශෂ්‍ය විද්‍යාව
 එන්.ආර්.එන්. සිල්වා එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පාංශු විද්‍යාව
 කේ.කේ.කේ. නවරත්න එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පාංශු විද්‍යාව
 යූ. විජේවර්ධන එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පාංශු විද්‍යාව
 ජේ. මාරසිංහ එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), කීට
 විද්‍යාව

කේ.එම්.ඩී.ඩබ්.පී. නිශාන්ත එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 කීට විද්‍යාව
 පී.එච්. රණවීර එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 කීට විද්‍යාව
 ඩබ්.පී.පී.ජී. වීරරත්න එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
 ඩබ්.ඒ.ආර්.ටී. වික්‍රමාරච්චි පීඑච්.ඩී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
 කේ.ඒ.එස්. තිලකරත්න බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂි ව්‍යාප්ති

ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය, ගන්නොරුව

එස්.එම්.ඒ.සී. යූ. සේනාරත්න එම්.එස්සී.,
 වැඩබලන, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
 (පර්යේෂණ), පසු අස්වනු තාක්ෂණය,
 ආහාර තාක්ෂණය
 ඩී. එන්. හෙට්ටිආරච්චි එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (පර්යේෂණ), පසු අස්වනු තාක්ෂණය,
 ආහාර තාක්ෂණය

කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, බණ්ඩාරවෙල

කේ. පී. සෝමවන්ද එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
 පී. ඩී. අබේතිලකරත්න එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 උද්‍යාන බෝග

කේ.එම්. එස්. කොඩිකාර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පාංශු විද්‍යාව
ජේ.එම්.ඩී. ඩී.ඊ. ජයමානි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශාඛා විද්‍යාව
ජී.ජී.එස්.යූ. ගමගේ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ජී.ඩී.ජී. චතුරානි එම්.එස්සී./එම්.ඊල්,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
මල් වගා / පටක රෝපණ
ආර්.එම්.එන්. දිසානායක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ඊ.ඒ.ඊ.එස්.එස්. ජයසේකර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
ටී.කේ.ඒ.අයි. හඩ්ඩි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කීට විද්‍යාව
එන්.බී.යූ. දිසානායක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
උද්‍යාන බෝග
අයි.සී.එස්. එදිරිමානි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශාඛා විද්‍යාව

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, රහංගල

වයි. එල්. බී. පවිත්‍රානි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශාඛා විද්‍යාව

කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, මාකඳුර

ඩී.එන්. කන්නංගර එම්.ඊල්.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
අභිජනනය
කේ.ඒ.ජේ.සී. ප්‍රේමවර්ධන එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කීට විද්‍යාව සහ ශාඛා විද්‍යාව
බී.ඒ.එන්.කේ. බාලසූරිය එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන හා ශාඛා විද්‍යාව
එස්.ඒ.එස්.එම්. කුමාරි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන හා ශාඛා විද්‍යාව
ඩී.එම්.පී.එස්. දිසානායක එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), පාංශු සහ පැළෑටි පෝෂණ
ඩබ්.එම්.එස්.කේ. චිරසිංහ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
මල් වගාව හා පටක රෝපණ
පී. රාජපක්ෂ බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ව්‍යාධිවේදය හා බිම්මල්

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, කල්පිටිය

එස්.බී.ඒ. චිරවර්ණ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ස්ථාන භාර නිලධාරී, පාංශු විද්‍යාව

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, සීතා එළිය

ඒ.ජී.සී. බාබු එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
එන්. එම්. ඩබ්. එම්. බණ්ඩාර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
එම්. ඒ. පී. මායාකඩුව එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පාංශු විද්‍යාව
එච්.ඒ.එස්. එන්. හෙට්ටිආරච්චි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කීට විද්‍යාව
කේ. පුෂ්පාංජි එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ව්‍යාධිවේදය

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, තෙලිජ්ජවිල

ජේ.සී. රාජපක්ෂ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ස්ථානභාර නිලධාරී, පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
ඩී.ඒ. ශිරානි එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), ජෛව
තාක්ෂණවේදය
එච්.ඒ.පී.ඒ. ශ්‍රාමලී එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ඩබ්.ඒ. අනුර බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පාංශු විද්‍යාව
කේ.එච්. රුවන් පතිරණ කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), උද්‍යාන බෝග

ජී.සී. ප්‍රසාදි බී. එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එම්.බී. වීරසූරිය එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
පරිසර විද්‍යාව

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, ගිරාදුරුකෝට්ටේ

එච්.ආර්.පී. ප්‍රනාන්දු එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
පසු අස්වනු තාක්ෂණය
පී.ජී. සුනිල් ශාන්ත එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ශාඛා විද්‍යාව
එච්.එම්.එල්. නිරාන් බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කෘෂිකර්ම

පලතුරු බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය, හොරණ

පී. ඩබ්. අලහකෝන් පීඑච්.ඩී.,
අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය.
ඊ.ආර්.එස්.පී. එදිරිමාන්න පී.එච්.ඩී.,
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි අභිජනන, ශාඛා
විද්‍යාව
ඒ. එස්. පුෂ්පකුමාරි එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කීට විද්‍යාව
ඒ. ජේ. වරුෂ විතාරණ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
උද්‍යාන බෝග
ඩබ්. ඩී. ලෙස්ලි එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
අභිජනන

අයි. කළුබෝවිල එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ අධ්‍යක්ෂ
 (පර්යේෂණ), පැළෑටි අභිජනන
 එම්. ආර්.ඩී.එල්. කුලතුංග එම්.ගිල්.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පාංශු විද්‍යාව
 ආර්.එන්.අයි. පෙරේරා එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පටක රෝපණය
 ඩී.එස්.ටී. බද්දේගම එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ආහාර විද්‍යාව
 එම්. බුලත්කන්දගේ එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ආහාර විද්‍යාව
 එම්. කුරුප්පු බී.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
 ව්‍යාධිවේදය
 ඒ. ජී. කේ. එම්. එන්. මංගල බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 උද්‍යාන බෝග
 පී. ඒ. එන්. චන්ද්‍රසිරි බී. එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 ව්‍යාප්ති
 එම්. ඒ. ඩබ්. මල්කාන්ති බී. එස්සී.
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 ව්‍යාප්ති
 ආර්. එස්. ආර්. ප්‍රේමරත්න බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික
 විද්‍යා), සමාජ ආර්ථික විද්‍යා

පළතුරු බෝග පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ස්ථානය, ගන්නොරුව

කේ. ඩබ්. කැටිපෙආරච්චි පීඑච්.ඩී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ස්ථාන භාර නිලධාරී, ශාඛා විද්‍යාව
 කේ. ජී. එස්. සෙනෙවිරත්න එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි අභිජනන

පැළෑටි වෛරස් හඳුනා ගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය, හෝමාගම

බී. එම්. ඩී. එස්. බස්නායක පීඑච්.ඩී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය, ජෛව
 තාක්ෂණවේදය, ප්‍රායෝගික ගෙනෝම
 විද්‍යාව
 එස්.එම්. නාගභවත්ත එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ජෛව තාක්ෂණවේදය
 සී. රණසිංහ එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
 ව්‍යාධිවේදය
 අයි.කේ. අතපත්තු එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), කීට
 විද්‍යාව/ පැළෑටි සංරක්ෂණය
 එල්.ජී.අයි. සමන්මලී එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
 ශාක සෛල හා පටක රෝපණ
 ටී.එම්.එන්.ඩී. තෙන්නකොන් බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
 අණුක වෛරස්වේදය
 එම්.එල්.එල්.සී. මහානාද බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 ව්‍යාප්ති හා පුහුණු

වී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය, බතලගොඩ

ඒ. පී. බෙන්තොට පී.එච්ඩී., අධ්‍යක්ෂ,
පැළෑටි අභිජනන
ආර්.එස්. කේ. කීර්තිසේන පීඑච්.ඩී.,
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍යා විද්‍යාව
ඩී.එන්. සිරිසේන එම්.ලිල්., නියෝජ්‍ය
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) පාංශු විද්‍යාව
එම්.එම්.ඒ.එස්.කේ. අබේසේකර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
වල්පැළෑටි විද්‍යාව
ඩබ්.එම්.යූ.කේ. රත්නායක එම්.ලිල්.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ජල කළමනාකරණය
කේ. ආර්. නිලකසිරි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ව්‍යාප්ති හා පුහුණු
එස්. පී. ජී. එස්. පතිරණ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පාංශු විද්‍යාව
යූ. ඒ. කේ. එස්. උඩවෙල පීඑච්.ඩී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනනය සහ
පෞද්ගලිකත්වවේදය
බී. ආර්. වලිසිංහ* එම්.බී.ඒ, කෘෂි
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික
විද්‍යාව), නිෂ්පාදන ආර්ථික විද්‍යාව
එස්. එම්. ඒ. ප්‍රියදර්ශනී එම්.ලිල්.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ව්‍යාප්ති හා පුහුණු
ඒ. ඩී. සී. අබයගුණසේකර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන

ආර්. එම්. යූ. එස්. බණ්ඩාර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
වල් පැළෑටි විද්‍යාව
කේ. ආර්. ඩී. ගුණපාල එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), පැළෑටි ශාක ව්‍යාධිවේදය
අයි.ඩබ්.එම්.අයි.ඩබ්.ටී.කේ.ඉලංගකෝන්
එම්.එස්සී., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), ශ්‍යා විද්‍යාව හා පැළෑටි
කායික විද්‍යාව
කේ.ජී.පී.බී. කරුණාරත්න එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ඩී.එස්. කැකුලන්දර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පෞද්ගලිකත්වවේදය
බී.එම්.කේ. සේනාරත්න එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන හා
පෞද්ගලිකත්වවේදය
එස්.එස්. පත්තිනිගේ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ඩබ්.එස්. ප්‍රියන්ත බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
එස්.පී. රිබේරා බී. එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ආහාර විද්‍යාව හා තාක්ෂණවේදය
එස්.ආර්. සරත්චන්ද්‍ර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කීට විද්‍යාව
ආර්.එම්.එන්.එච්.සේනානායක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන

කේ.ඒ.කේ. විජේසේන එම්. එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ආර්. ජේ. රත්නායක බී. එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ව්‍යාප්ති හා පුහුණු
එන්.අයි. සුධර්ම* බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ආර්ථික විද්‍යා)
ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම්
එල්.ඒ.ඩී.එස්. විජේසිංහ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ව්‍යාප්ති සහ පුහුණු

වී පර්යේෂණ ස්ථානය, අම්බලන්තොට

ආර්. එස්. හරිල් එම්.රිල්., නියෝජ්‍ය
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), ධාන්‍ය
ගුණාත්මකභාවය
එම්. එච්. යූ. සිරිවර්ධන එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනනය

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, ලබුදුව

ජේ. පොන්නම්පෙරුමාරච්චි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ස්ථාන භාර නිලධාරී, පැළෑටි සංරක්ෂණය
යූ. ඒ. ජේ. රත්නායක එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පාංශු විද්‍යාව හා ශෂ්‍ය විද්‍යාව
එම්. සී. මිල්ලවිතානාච්චි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානය, සමන්තුරේ

වයි. බී. ඉක්බාල් එම්.රිල්., ස්ථාන භාර
නිලධාරී, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), ශෂ්‍ය විද්‍යාව
කේ. එල්.එම්. රයිසුන් බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂි ව්‍යාප්ති

වී පර්යේෂණ ස්ථානය, පරන්තන්

එස්. සිවනේසන් එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ස්ථාන භාර නිලධාරී, පැළෑටි අභිජනනය

කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, බෝඳුවල

වයි. ජේ. පී. කේ. මිත්‍රසේන එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ව්‍යාධිවේදය
ජී. ඩී. එස්. එන්. වන්ද්‍රසේන එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කීට විද්‍යාව
එන්. පී. එස්. ද සිල්වා එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනන
ඩී.එම්. විතානවසම් එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම, අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි අභිජනනය
ඩබ්. ආර්. කේ. ඩී. ඩබ්. කේ. වී. වික්‍රමසිංහ
එම්.එස්සී., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), ශෂ්‍ය විද්‍යාව
එස්. පී. ගුණරත්න එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පාංශු විද්‍යාව

ඩබ්. ඩී. පී. වීරසිංහ   බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
අභිජනන
එච්.එන්.එස්. ප්‍රනාන්දු   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ව්‍යාධිවේදය
අයි. දිසානායක   කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ජල කළමනාකරණය

වී පර්යේෂණ ස්ථානය, බෙන්තොට

එම්. ජී. එන්. රූපසිංහ   එම්.එස්සී.,
ස්ථාන භාර නිලධාරී, සහකාර කෘෂිකර්ම
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), ශා්‍ය විද්‍යාව සහ
පාංශු විද්‍යාව
ටී. ජී. අයි. සඳමාලි   බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පැළෑටි
සංරක්ෂණය

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය, පේරාදෙණිය

එස්.එච්.එස්.ඒ.ද සිල්වා   පීඑච්.ඩී.,
අධ්‍යක්ෂ, පාංශු භෞතික විද්‍යාව
එම්. ඒ. කේ. මුණසිංහ   එම්.එස්සී.,
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, ඉඩම් සහ ජල සම්පත්
කළමනාකරණ
කේ. එම්. ඒ. කැදරගම   එම්. ෆිල්.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), පාංශු
විද්‍යාව
බී.වී.ආර්. පුණ්‍යවර්ධන   පී.එච්.ඩී.,
ප්‍රධානි, කෘෂි දේශගුණය සහ පාරිසරික
විපර්යාස අංශය, කෘෂි කාලගුණ විද්‍යාව
එන්.ඩී.ජී. හෙට්ටිආරච්චි   එම්.එස්සී.,
ප්‍රධානි, දැනුම් කළමනාකරණ අංශය,
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය

එච්. කේ. කඩුපිටිය   පීඑච්.ඩී.,
ප්‍රධානි, භූමි උපයෝගීතා සැලසුම් සහ භූ
තොරතුරු, භූ ගර්භ තොරතුරු පද්ධති හා
දුරස්ථ සංවේදන අංශය
ඒ. ජී. වන්ද්‍රපාල   පී.එච්.ඩී.,
ප්‍රධානි, පාංශු හා ජල සම්පත්
කළමනාකරණ අංශය, ශා්‍ය විද්‍යාව
සී.කේ. වික්‍රමතුංග   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කෘෂිකර්ම
එස්. එස්. සේනානායක   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), ජෛව පද්ධති ඉංජිනේරු
විද්‍යාව
ඒ. බී. අබේසේකර   එම්. එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ආහාර විද්‍යාව
එම්. පී. ඩී. නදීරා   එම්. එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව
පී. ජී. කේ. ජයතිස්ස   කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම

බීජ සහතික කිරීමේ සහ පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව

කේ. හෙට්ටිආරච්චි   පීඑච්.ඩී., අධ්‍යක්ෂ,
ජාන හා පැළෑටි අභිජනනය, බීජ
තාක්ෂණවේදය, අණුක ජීව විද්‍යාව හා
ජෛව තාක්ෂණවේදය
ඩබ්.එම්.ඩී. වාසල   එම්.ෆිල්., අතිරේක
අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි ජාන සම්පත්
කළමනාකරණය, ශා්‍ය විද්‍යාව

එස්.එස්.කේ. හේමවන්ද එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, (සංවර්ධන),
පැළෑටි සංරක්ෂණය

බීජ සහතික කිරීමේ සේවය, ප්‍රධාන කාර්යාලය, ගන්නොරුව

එම්.පී.ඩී.එල්. ප්‍රියන්ත පීඑච්.ඩී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය
එස්.ඒ.එම්. ආර්. අබේකෝන් එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව

කේ.කේ.එස්.ඩී. ප්‍රදීපිකා බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(පර්යේෂණ), බෝග විද්‍යාව

අයි.කේ. වාසල බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, (පර්යේෂණ),
කෘෂිකර්ම

එම්. සංජීවනී බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්මය

ආර්.ඒ.අයි.එස්. ආරියරත්න බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම

ආර්.එන්. ප්‍රේමකුමාර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්මය

ඒ.ආර්.එම්.එස්. රණසිංහ කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම

එල්.ඩී.ඩබ්.කේ.කොඩිතුචක්ක කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්මය

එච්.එම්.එම්.ඩී. හේරත් කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්මය

බීජ ස්වස්ථතා පරීක්ෂණ ඒකකය

එම්.ඩී.පී.එල්. ප්‍රියන්ත පීඑච්.ඩී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ස්ථාන භාර නිලධාරී,
පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය

බීජ සහතික කිරීමේ රසායනාගාරය, පේරාදෙණිය

වයි. එම්. එච්. ලියනගේ එම්.එස්සී.,
ස්ථාන භාර නිලධාරී, සහකාර කෘෂිකර්ම
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන), බීජ පරීක්ෂා කිරීම

බීජ සහතික කිරීමේ රසායනාගාරය, අලුත්තරම

ජේ.ඩබ්.කේ. සමරනායක එම්.ලීල්.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
පාංශු ජෛව විද්‍යාව

බීජ සහතික කිරීමේ රසායනාගාරය, බට අත

එන්. ඩී. විතාරණ බී.එස්සී.,
ස්ථාන භාර නිලධාරී, සහකාර කෘෂිකර්ම
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම

බීජ සහතික කිරීමේ රසායනාගාරය, මහ ඉලුප්පල්ලම

ටී. ඩී. එම්. රමාලතා එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ස්ථාන භාර ජල කළමනාකරණය

බීජ සහතික කිරීමේ සේවය, කලාපීය කාර්යාලය, පරන්නන්

එස්. සෙල්වකුමාර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ස්ථාන භාර
නිලධාරී, කෘෂිකර්ම

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය, ගන්නොරුව

එස්. එස්. වැලිගමගේ එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, එළවළු සමෝධානික
පළිබෝධ කළමනාකරණය
එන්.පී.එච්. නිමලානන්ද එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), පැළෑටි සංරක්ෂණය
ටී. එන්. ඉහළගමගේ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
පැළෑටි සංරක්ෂණය
එම්. එස්. කේ. කේ. පෙරේරා බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
වේයන් හා ගබඩාගත පළිබෝධ
කළමනාකරණය

පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය, පේරාදෙණිය

ජේ. ඒ. සුමිත් පීඑච්.ඩී.,
පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර් (වැඩ බලන),
පාරිසරික ඉංජිනේරු විද්‍යාව, පාරිසරික
ධූමකවේදය
එස්. එන්. එල්. රත්නවීර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කෘෂි විද්‍යාව
සී. මාගමගේ එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
රසායන විද්‍යාව
පී. ඩබ්. වයි. ලක්ෂානි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
රසායන විද්‍යාව
ඩබ්. එල්. සී. විජයසුන්දර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂි විද්‍යාව

එච්. ඒ. ආර්. පී. විලාසිනි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂි විද්‍යාව
යූ. එස්. කේ. අබේසිංහ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කෘෂි විද්‍යාව

පැළෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව

ඩබ්. එල්. ජී. සමරසිංහ පීඑච්.ඩී.
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, (පර්යේෂණ), පෞරුෂ
තාක්ෂණයවේදය
එස්. සී. ජේ. දිසානායක එම්.ඊල්.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(පර්යේෂණ), ව්‍යාවහාර සංඛ්‍යාන විද්‍යාව
ඒ. එස්. යූ. ලියනගේ පශ්චාත් උපාධි
ඩිප්ලෝමා., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), ජනකජලාස්ම ගවේෂණය
එස්. කේ. වාසල පීඑච්.ඩී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ප්‍රවේණි විද්‍යාව
එස්. පී. බණ්ඩාර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කෘෂිකර්ම ජීව විද්‍යාව
එස්. එම්. එස්. ඩබ්. වනිගදේව බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කෘෂිකර්මය
ඊ. එස්. සී. එදිරිසිංහ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
කෘෂිකර්මය
ජාතික පැළෑටි නිරෝධායන සේවය,
කටුනායක
ඩී.එම්.ජේ.බී. සේනානායක පීඑච්.ඩී.,
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, ව්‍යාධිවේදය
අයි.කේ. වර්ෂමාන එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
උද්‍යාන බෝග

ඩබ්. ජේ. නිමන්තිකා   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
පැළෑටි විද්‍යාව
ආර්.ඒ.පී. රණවිර   බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), කිට
විද්‍යාව

එම්. ඒ.ඒ. සන්ධ්‍යා කුමාරි   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධනය), උද්‍යාන බෝග
ජී.ජී.ඩී. ලාලනි   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
සන්නිවේදන හා ව්‍යාප්ති
එස්.ඩී.කේ. ප්‍රියදර්ශනී   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකාර්මික පද්ධති

එන්.එච්.එම්.එස්. චිත්‍රපාල   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
බෝග විද්‍යාව
ඒ. පී. සිරිවර්ධන   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව

පැළෑටි නිරෝධායන ස්ථානය (වරාය)

එල්.සී. හේවගේ   එම්.එස්සී., ස්ථාන භාර
නිලධාරී, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(පර්යේෂණ), පැළෑටි සංරක්ෂණය
කේ.සී. වාසලතනත්‍රි   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව
එස්.එච්.එන්. ජයවික්‍රම   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
බෝග විද්‍යාව
කේ.ජී.එම්. ශාමිනිද   බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන), කෘෂි
ඉංජිනේරු විද්‍යාව

සී. ප්‍රනාන්දු   කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම

පැළෑටි නිරෝධායන ස්ථානය (ගුවන් තොටුපළ, කටුනායක)

එන්.එස්. අස්සලආරච්චි   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව
එම්.පී.එම්. සේනාරත්න   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ආහාර සහ පෝෂණය
එන්.ජේ.එම්. නාතවිතාරණ   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
කිට විද්‍යාව

පැළෑටි නිරෝධායන ස්ථානය (ගුවන් තොටුපළ, මත්තල)

ඒ.ඩබ්. ගාමිණි   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ),
ස්ථානභාර නිලධාරී, පටක රෝපණය
ජේ.පී.එල්. හෙට්ටිගේ   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ආහාර විද්‍යාව

පැළෑටි නිරෝධායන ස්ථානය (ගන්නොරුව)

එම්.ඩී.ටී. පෙරේරා   පීඑච්.ඩී.,
ස්ථාන භාර නිලධාරී, සහකාර කෘෂිකර්ම
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), කිට විද්‍යාව

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය, ජේරාදෙණිය

එච්.පී. තිලකරත්න   බී.එස්සී.,
අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන බෝග
කේ.ඩී. පුෂ්පානන්ද   බී.එස්සී., අතිරේක
අධ්‍යක්ෂ (බීජ අර්තාපල්)

එච්.එම්.එස්.පී. හේරත් එම්.එස්සී
 අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (වි සහ වෙනත්
 ක්ෂේත්‍ර බෝග)
 ඩබ්.එම්. දයාවතී එම්.එස්සී., නියෝජ්‍ය
 අධ්‍යක්ෂ (උද්‍යාන බෝග)
 ඩී.එම්.තමරා කුමාරි කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ,
 බිත්තර වි
 ඩබ්.එම්.අයි. වීරසේකර එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, (ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා
 ගොවිපලේ කළමනාකරණ)
 එච්.එම්.ජේ.කේ. හේරත් එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, (එළවළු බීජ)
 එච්.එම්.යූ.ඒ.පී. ජයලත් බණ්ඩාර එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
 ඒ.එච්.ඩබ්.එම්.යූ.අයි.කේ. හේරත් කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (සංවර්ධන), ගොවිපලේ කළමනාකරණය
 එම්.එස්. තිලකසිරි කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග)
 එම්.ඒ. ජයතිලක බණ්ඩාර කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (අර්තාපල්)

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ප්‍රාදේශීය ඒකක

ඒ. මතහසිංහ එම්.එස්සී., නියෝජ්‍ය
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ (කොළඹ)
 ටී.එම්.ඒ.කේ.බී. තෙන්නකෝන් බී.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ
 (කුණ්ඩසාලේ)
 ආර්.ඒ.පී.එස්. විමලසේන එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ
 (මහලුප්පල්ලම)

ඒ.ඩබ්.ඒ. සමරසිංහ එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ
 (අලුත්තරම)
 එම්.සී. ජයසිංහ එම්.එස්සී., නියෝජ්‍ය
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ(නුවරඑළිය)
 එස්. සතීස්වරන් එම්.එස්සී., නියෝජ්‍ය
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ(කිලිනොච්චි)
 සී.පී. සත්‍යමූර්ති කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා., නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 - බීජ (වවුනියාව)
 තුසිත නන්දන එම්.එස්සී., නියෝජ්‍ය
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ (තෙලිප්පවිල)
 කේ.එස්. තුෂාර පෙරේරා බී.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ
 (අම්පාර)
 එන්.බී. මොහොට්ටි බී.එස්සී., නියෝජ්‍ය
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ (බටහිර)
 එම්.පී. කේ. එදිරිසූරිය එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ - බීජ
 (පැල්වෙහෙර)
 ඩබ්.කේ.පී. වීරසූරිය කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා., නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම
 අධ්‍යක්ෂ - බීජ (පොළොන්නරුව)
 ඒ.පී. දික්කුඹුර බී.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බීජ
 (කන්තලේ)
 එච්.ඩී.කේ.ඩී. ජයවර්ධන කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා., නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම
 අධ්‍යක්ෂ - බීජ
 (නිකවැටිය)
 ඩී.එන්.එම්. සී.කේ. නවරත්න එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
 (කුණ්ඩසාලේ)

අර්. සිවනේෂන් එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (සංවර්ධන), (කරදියන් ආරු)
 ඩී.එම්.එස්.එස්. දිසානායක බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (සංවර්ධන) (නුවරඑළිය)
 එල්.එච්.ආර්.එම්. ගුණසිංහ බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 (කොළඹ)
 පී.පී.එම්.සී. වෛද්‍යරත්න බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
 (බටහිර)
 ජේ.එම්.ආර්. ජයසුන්දර කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (සංවර්ධන) (නිකවැරටිය)
 එම්.යූ. හතුරුසිංහ එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 (පැල්වෙහෙර)

සමාජ ආර්ථික සහ සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය, පේරාදෙණිය

ටී.එච්.සී.එස්. පෙරේරා එම්.එස්සී.,
 අධ්‍යක්ෂ, ගොවිජන සංවර්ධන සහ
 තාක්ෂණික හුවමාරු, අන්තර් ජාතික
 වෙළඳාම පිළිබඳ ගනුදෙනු
 එච්.යූ. වර්ණකුලසූරිය එම්.ලිල්.,
 අතිරේක අධ්‍යක්ෂ., නිෂ්පාදන ආර්ථික
 විද්‍යාව, ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය, ඵලදායීතා
 විශ්ලේෂණය
 ආර්.එම්. හේරත් පීඑච්.ඩී., නියෝජ්‍ය
 අධ්‍යක්ෂ, ඵලදායීතා කාර්යක්ෂමතාවය,
 තුලනාත්මක ප්‍රයෝජන, ප්‍රතිපත්ති
 විශ්ලේෂණය

එම්.අයි.එම්. රහික් පීඑච්.ඩී.
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ, ඵලදායීතා
 කාර්යක්ෂමතාවය, තුලනාත්මක
 ප්‍රයෝජන, ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය
 ඩී.ඩී.එන්. අයෝනි එම්.එස්සී.,
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ නිෂ්පාදන ආර්ථික
 විද්‍යාව, අලෙවිකරණය, පාරිසරික ආර්ථික
 විද්‍යාව
 ඩබ්.ඒ.සී.කේ. චන්ද්‍රසිරි එම්.එස්සී.,
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ, නිෂ්පාදනය ආර්ථික
 විද්‍යාව, වෙළඳ හා කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති
 ජේ.කේ. ගලබඩ එම්.එස්සී.,
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති
 විශ්ලේෂණය හා වෙළඳාම
 කේ.ජී.සී.ඩී.බී. විජේසිංහ එම්.එස්සී.,
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ, නිෂ්පාදන හා සංවර්ධන
 ආර්ථික විද්‍යාව, සැලසුම්, මෙහෙයුම් හා
 ඇගයුම්
 පී.එස්.ආර්. ප්‍රේමරත්න බී.එස්සී.,
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකාර්මික
 අලෙවිකරණය
 එස්. මහභවිර බී.ඒ., සහකාර අධ්‍යක්ෂ,
 නිෂ්පාදන ආර්ථික විද්‍යා හා
 අලෙවිකරණය

ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය, පේරාදෙණිය ප්‍රධාන කාර්යාලය, පේරාදෙණිය

එස්.එස්.ඩබ්.ඒ.පී. සේනානායක
 බී.එස්සී., අධ්‍යක්ෂ, අධ්‍යාපන
 එච්.එම්.ජේ.ඉලංකෝන් මැණිකේ එම්.එස්සී.,
 අතිරේක අධ්‍යක්ෂ, (ව්‍යාප්ති), පුහුණු
 ග්‍රාමීය ව්‍යාප්ති හා ඉගැන්වීම්
 කේ.එන්.එස්. රණතුංග එම්.එස්සී.,
 අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යාපන සහ විභාග),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

ඒ.එම්.යූ. පින්තලන්ද එම්. එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (විභාග), කෘෂිකර්ම
 ව්‍යාප්ති
 කේ.බී. ගුණරත්න එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පුහුණු), කෘෂිකර්ම
 ව්‍යාප්ති
 බී.ඒ.එච්. බමුණුආරච්චි එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යාපන),
 පාංශු විද්‍යාව
 ජේ.ආර්. සුදසිංහ එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, (වි), ස්වභාවික
 සම්පත් කළමනාකරණය
 ඩී.එස්. රත්නසිංහ එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (කෘෂිකර්ම ව්‍යාපාර)
 බෝග විද්‍යාව
 ඒ.කේ. ජයවර්ධන එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (විභාග),
 ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ
 තිරසාර කෘෂිකර්ම
 එන්.පී. වීරකෝන් එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (වෙනත්
 ක්ෂේත්‍ර බෝග), කෘෂිකර්ම හා ග්‍රාමීය
 සංවර්ධන
 කේ. සීතා වයලට් එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (විභාග), මල්වගාව
 සහ උද්‍යාන අලංකරණය
 අජිතා මානික්‍රම එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, (විෂය මාලා),
 ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා
 තිරසාර කෘෂිකර්මාන්තය
 ආර්.පී. කස්තුරිආරච්චි එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කාන්තා
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති), පැළෑටි සංරක්ෂණය

එච්.ආර්.යූ.ටී. එරබදුපිටිය එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, දේශගුණ
 විපර්යාස අනුවර්තනය, ආරක්ෂිත
 කෘෂිකර්මාන්තය, ක්ෂුද්‍ර ජලසම්පාදනය
 කේ.ජී.එම්. කරුණාරත්න බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ක්ෂුද්‍ර
 ජලසම්පාදනය
 ඒ.එම්.බී.එන්. අබේසිංහ එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග
 විද්‍යාව හා ආර්ථික විද්‍යාව
 ඒ.එස්.එම්. රොෂාන් බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
 කෘෂිකර්ම

අන්තර් පළාත් ව්‍යාප්ති, අනුරාධපුරය

ජී.ඒ.පී. විමලරත්න එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ස්වභාවික සම්පත්
 කළමනාකරණය
 එස්.ඒ. ගොඩගමුව එම්.එස්සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග විද්‍යාව
 ජී.එස්.කේ. සමරවීර එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
 පාංශු විද්‍යාව
 ආර්.එච්.අයි. සංජීවනී එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
 බෝග විද්‍යාව

අන්තර් පළාත් ව්‍යාප්ති, අම්පාර

එම්.එස්.ඒ. කලිස් එම්.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, සන්නිවේදන හා
 ව්‍යාප්ති
 එම්.එල්.ඒ. සනීර් එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි
 සංරක්ෂණය

**අන්තර් පළාත් ව්‍යාප්ති,
හම්බන්තොට**

ආර්.එච්.යූ. ගුණවර්ධන එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, පාංශු රසායන විද්‍යාව
ටී.එච්.එන්. සුදර්ශන බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
අපනයන කෘෂිකර්ම
ඩබ්.එස්. කුමාර බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ආර්ථික විද්‍යාව
ඩබ්.එම්. ගුණදාස බී.එස්.සී. සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
උද්‍යාන බෝග

අන්තර් පළාත් ව්‍යාප්ති, මහනුවර

ජී.එන්. අරුණතිලක එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
රී.ඩී.එම්. සුමනතිලක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති
ඒ.යූ.ද. සුභසිල බී.එම්.එස්., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කළමනාකරණ
අධ්‍යයන

**අන්තර් පළාත් ව්‍යාප්ති,
මොණරාගල**

ආර්.ඒ.ජී. සේනාරත්න එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ස්වභාවික සම්පත්
කළමනාකරණය
එස්.පී.ඩබ්. රත්නකුමාර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
උද්‍යාන බෝග

**අන්තර් පළාත් ව්‍යාප්ති,
පොළොන්නරුව**

අයි.ඩබ්.කේ. ඉමුල්ගොඩ එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, පාංශු විද්‍යාව
වී.එම්. ජයලත් බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ජේ.එස්.එම්.එස්.එස්. මැණිකේ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
ආහාර විද්‍යාව සහ තාක්ෂණවේදය
බී.එම්.ජී.එස්. බස්නායක කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

**කෘෂිකර්ම ව්‍යවසාය සංවර්ධන හා
තොරතුරු සේවය, පේරාදෙණිය**

ඒ.එස්.එම්. රොෂාන් බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

තරුණ ගොවි සමාජය

කේ.බී. ගුණරත්න එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

**මී මැසි පාලන සංවර්ධන ඒකකය,
බණ්ඩාරවෙල**

ජී.ජී. විමුක්ති බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග විද්‍යාව

**සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස
ආයතනය, අරලගංවිල**

බී.එම්.ජී.එස්. බස්නායක කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

**සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස
ආයතනය, අගුණකොළපැලැස්ස**

ආර්.සී. ජයසිංහ එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි සංරක්ෂණය
පී.කේ.පී. මුතුකුමාරණ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, වෙනත්
ක්ෂේත්‍ර බෝග
එච්.පී. සිල්වා බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පලතුරු
එම්.ඒ.අයි. දයානන්ද බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, එළවළු

**සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස
ආයතනය, ගන්නොරුව**

අයි.එම්.එන්. වන්දිසිරි එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ආරක්ෂිත
කෘෂිකර්මාන්තය
ඒ.එච්.සී. බණ්ඩාර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි
සංරක්ෂණය, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්තිය
ඒ.පී. කරුණාරත්න එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ක්ෂුද්‍ර ජල
සම්පාදනය හා එළවළු වගාව

එච්.එම්. ගම්මන්පිල එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ආහාර
තාක්ෂණවේදය සහ පසු අස්වනු
තාක්ෂණය
සී.කේ.ඩී. වෙල්ලාල එම්.ලීල්.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පලතුරු
වගාව සහ මුල් බෝග වගාව
ඊ.පී.පී.ඩී. ජයසිංහ බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බිම්මල් වගාව
ගෙවතු හා කාබනික වගාව

**ගොවිපළ යාන්ත්‍රීකරණ පුහුණු
මධ්‍යස්ථානය, අනුරාධපුරය**

එන්.ඒ.ආර්.ජේ. පෙරේරා බී.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ඉංජිනේරු
විද්‍යාව
එච්.එස්. සෙනෙවිරත්න බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන
බෝග
එම්.එන්.සී. විදේහා බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජෛව
රසායන විද්‍යාව
එස්.එස්.ජේ.සෙනෙවිරත්න එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ආහාර
විද්‍යාව හා තාක්ෂණය

**දිස්ත්‍රික්ක කෘෂිකර්ම පුහුණු
මධ්‍යස්ථානය, වීරවිල**

එන්.සී.ආර්. ඩයස් බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි
සංරක්ෂණය

**කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය,
අගුණකොළපැලැස්ස**

ජී.සී.ඒ. ගුණවර්ධන එම්.එස්සී.,
අධ්‍යාපනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි
ධිප්ලෝමා, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ /
විදුහල්පති, ජල සම්පත් හා පරිසර
කළමනාකරණය
අයි.ආර්.එන්. අබේධිර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ව්‍යාප්ති හා
ආර්ථික විද්‍යාව
ඩබ්.එල්.ඩී. මානෙල් එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
උද්‍යාන බෝග

ජේ.සී.ඩබ්. ජයසූරිය   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ආහාර
විද්‍යාව
එම්.ඩබ්.ආර්. වාසනා   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පාංශු
විද්‍යාව
ඩී.එම්.යූ.එස්. බණ්ඩාර   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග
විද්‍යාව
ජී.සී.එස්. කුමාර   බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග විද්‍යාව
එන්.ටී. විජේසිංහ   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ආර්ථික
විද්‍යාව හා ව්‍යාප්ති
එන්.ඩබ්.වී.යූ.එස්.එස්. සෞම්‍යා කුමාරි
බී.එස්සී., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
ආර්ථික විද්‍යාව හා ව්‍යාප්තිය
ආර්.ඩී.එල්. නිලංගනි   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග
විද්‍යාව

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, අනුරාධපුර

කේ.වී. වාන්දනි   එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, විදුහල්පති, පාංශු
විද්‍යාව

උද්‍යාන බෝග සංවර්ධන සහ පුහුණු ආයතනය, බිබිලේ

එච්.කේ. ප්‍රදීප් කුමාර   බී.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ආර්ථික විද්‍යාව හා
ව්‍යාප්ති
කේ.ඒ.එස්. ලක්මාල්   බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, සත්ව පාලනය

ඊ.ඩබ්.එම්.ජී.ඩබ්.එල්.බී. කුරුකොහොගම
කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා., සහකාර කෘෂිකර්ම
අධ්‍යක්ෂ, කෘෂි විද්‍යාව

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, කරපිංච

ආර්.එම්. ගුණවර්ධන   අධ්‍යාපනය
පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ / විදුහල්පති, අධ්‍යාපන
සහ ඇගයීම
අයි.ඒ.ඩී.සී.ටී. කුමාරි   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි
සංරක්ෂණ තාක්ෂණවේදනය
ඒ.එස්.වයි.පී. රණසිංහ   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන
බෝග
එස්.එල්. බෝගහවත්ත   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකාර්මික
ව්‍යාප්තිය
ජී.ඒ.එස්.ඒ. තෙන්නකෝන්   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන
බෝග

ඩී.එස්.ඒ. කහවත්තගේ   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග
විද්‍යාව

එච්.පී.ඩබ්. නිලන්ති   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකාර්මික
ආර්ථික විද්‍යාව

පී.අයි.පී.එම්. පුස්සැල්ල   බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බෝග
නිෂ්පාදනය

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, ලබුදුව

ජී.ජී.ටී. ශ්‍රාමලී   එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, එළවිද්‍යාව

එම්.පී. තමරා එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, මල්වගාව හා උද්‍යාන
අලංකරණය
ඊ. රත්නසිරි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
එම්.එන්.සී. සීලන්ති බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
කේ.කේ.ඩී. කන්දගොඩ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
කේ.පී. රංජනි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, පැල්වෙහෙර

බී.එම්. ඒ. පී. බස්නායක එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන බෝග
ඩී.ආර්. කාංචන එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ආර්ථික
විද්‍යාව හා සත්ව නිෂ්පාදනය
එච්.එම්.එන්.කේ. හේරත් එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි
සංරක්ෂණය
ඩී.එම්.පී.ටී. දිසානායක එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ගොවිපලේ
යන්ත්‍රසූත්‍ර
එස්.ඩී. මංගලී බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන
බෝග, සුළු අපනයන බෝග
පී.එම්.ඩී. මුණසිංහ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන
බෝග, බෝග නිෂ්පාදනය, කෘෂි
දේශගුණික විද්‍යාව හා පාංශු විද්‍යාව
ආර්.ජේ. රත්නායක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ආහාර
බෝග විද්‍යාව

ඒ.එම්.එස්.කේ. අධිකාරි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, වෙනත්
ක්ෂේත්‍ර බෝග
ඩබ්. ජී. ප්‍රියදර්ශනී බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂි
ව්‍යාපාර

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, වවුනියාව

කේ. වන්දනානන්ති බී. එස්සී.,
විදුහල්පති /නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, බෝග
නිෂ්පාදනය සහ කෘෂිකර්ම ඉංජිනේරු
විද්‍යාව
එස්. සෙනේතිල්කුමාරන් එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය විදුහල්පති, ආහාර විද්‍යාව හා
තාක්ෂණවේදය
එම්.එස්. රිච්ස් බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි
සංරක්ෂණය හා උද්‍යාන බෝග
එස්. සංජීව් බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, සත්ව නිෂ්පාදනය
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්තිය, ආර්ථික විද්‍යාව හා
උද්‍යාන බෝග

කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, වාරියපොළ

බී.එම්. තිලකරත්න එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ/ විදුහල්පති,
කෘෂිකර්ම ඉංජිනේරු විද්‍යාව
එස්.එම්.ඒ. ප්‍රියදර්ශිනී එම්.ලිල්, සහකාර
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පාංශු විද්‍යාව
පී.ඩබ්.ආර්.සී. පරගහගොඩ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ඉංජිනේරු විද්‍යාව
ආර්.පී.ආර්. මල්කාන්ති බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, පැළෑටි
සංරක්ෂණ

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, සබරගමුව පළාත

කේ.පී. කරවිට එම්.එස්සී., පළාත්
අධ්‍යක්ෂ, සංවර්ධන සංනිවේදන සහ
ව්‍යාප්ති

ඩී.එම්.ඩී.ජේ. බණ්ඩාර බී.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, ක්ෂුද්‍රජීව
විද්‍යාව හා පැළෑටි ව්‍යාධිවේදය

ජී.බී.ඒ.ඩී. රාජපක්ෂ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව

ඩබ්.එම්.එස්.එන්. වනසුන්දර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), බෝග විද්‍යාව

ආර්.පී.එන්.එල්. රාජපක්ෂ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(සංවර්ධන) බෝග විද්‍යාව

ඒ.ජේ.එන්.එල්. ජයරත්න බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(සංවර්ධන) සත්ව විද්‍යාව

පී.ජී.ආර්.සී.එස්. වෙලගෙදර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(සංවර්ධන) සත්ව විද්‍යාව

වයි.කේ. බමුණුආරච්චි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), බෝග නිෂ්පාදනය

එස්.එන්.කේ. සරණසිංහ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂි පළිබෝධ කළමනාකරණය

ජේ.පී. ගුණවර්ධන බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, (සංවර්ධන)
පාංශු විද්‍යාව

එස්.එම්.සී.පී. සිරිවර්ධන බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
බෝග විද්‍යාව

ඩබ්.ඒ.එච්.බී. විරසූගොඩ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(සංවර්ධන) කෘෂිකර්ම

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, වයඹ පළාත

ඕ. පී. කිත්සිරි එම්.එස්සී., පළාත්
අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

එස්. බී. එස්. කේ. සේමසිංහ එම්.එස්සී.,
අතිරේක පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති

එච්.එම්.එස්. හේරත් බී.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති

බී.එල්. ගුණතිලක එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති

එන්.එච්. විමලරත්න එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති

ඩී.එම්.එම්. දිසානායක එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති

ඩබ්.ඒ. සීලරත්න කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති

කේ.එම්.ඒ. සුකුර් කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

ඩබ්.එම්.එස්. වන්නිනායක එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

සිසිර කුමාර එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන), ජල
කළමනාකරණ
ඒ.එච්.එම්.බී. වඩිගමංගාව කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එච්.එල්.එම්. ජිනාදරි ලංකා බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
අයි.ඒ.ආර්. දමයන්ති බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව
බී.වී.ටී. ග්‍රාමලී එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එච්.එල්.කේ. ලියනගේ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එච්.එම්.බී.අයි.සී. ප්‍රනාන්දු කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ඊ.එස්.ඩී. සමරවීර එම්.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ආර්.එම්.ආර්.ඒ.එස්. රත්නායක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(සංවර්ධන), බෝග විද්‍යාව

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, බස්නාහිර පළාත

අයි. යු. මෙන්ඩිස් එම්.එස්සී., පළාත්
අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ඒ.ආර්.ඩබ්.එම්.යු. අමරකොන් එම්.එස්සී.,
අතිරේක පළාත් අධ්‍යක්ෂ, ආහාර විද්‍යාව
හා තාක්ෂණය

ඩබ්.එම්.සී. වීරකෝන් බී.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති
බී.ජේ.එස්.එස්. ප්‍රනාන්දු එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්තිය
ජී.ජී.පී.පී. ද සිල්වා බී.එස්සී., නියෝජ්‍ය
පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්තිය
යු.කේ.ඩී.එන්.එන්. රණතුංග එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එස්.එන්. වික්‍රමතිලක බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ජීව විද්‍යාව
පී.පී. වික්‍රමසිංහ බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එම්.ඩී.එස්.ඒ. වන්දුසේකර එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ඩබ්.එම්.එම්. වජිර කාන්ති බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එච්.කේ.ජී. ස්වරණලතා බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
වී.යු.එම්. අමරබන්දු කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම පුහුණු
එස්. මල්මලගේ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම පුහුණු
ඩී.ඩී. වීරකෝන් බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

ජේ.පී.එස්. හේමලතා බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ඉංජිනේරු
එච්.පී.ආර්.එස්. රණසිංහ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ විද්‍යාව,
බෝග විද්‍යාව
ජී. පී. මහවිතානගේ බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම පුහුණු
එච්.එස්. ප්‍රේමරත්න කෘෂි විද්‍යා
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උතුරු මැද පළාත

එම්.එච්.බී.පී.එච්. මාදන එම්.එස්සී.,
පළාත් අධ්‍යක්ෂ, GIS හා RS හි තිරසාර
කෘෂිකර්මය
එච්.එල්. තේනුවර එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, ආහාර විද්‍යාව
හා තාක්ෂණය
බී.පී.එස්.ඩබ්. පතිරණ බී.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කීට විද්‍යාව
ඩබ්.එච්.ආර්.ඒ. දයාරත්න එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව
එච්.එම්. අමරසේන කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එච්.බී.ඩී.පී.සී. රත්නායක එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ,
(සංවර්ධන), බෝග විද්‍යාව
ඒ.එම්. ධර්මසේන කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂි ව්‍යාප්ති

ජී.කේ.ඒ.ඩී. වෙල්ගම බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ඩී.පී.ඩී. ගුණසිංහ කෘෂිකර්ම,
ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ඌව පළාත

ආර්.එස්.සී.ඩබ්.එම්.ඒ.බී.එම්. විජේතුංග
එම්.එස්සී., වැඩබලන නියෝජ්‍ය පළාත්
අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එච්.කේ.පී. ජයලත් බී.එස්සී.,
වැඩ බලන නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ,
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ජී.ඒ.ඒ. ගුරුසිංහ බී.එස්සී., වැඩබලන
නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
පුහුණු
එස්.ඩී.ඩී. රාජපක්ෂ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එල්.එච්.පී. නිල්මිණි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
එච්.එම්.එච්. උදයංගනි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
ව්‍යාප්ති
එස්.එම්.එස්. උදයංගනි බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ආර්.ඩී.එම්.කේ.කේ. විමලවන්ද එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම පුහුණු
එල්. ඒ. ටී. මුණසිංහ බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම පුහුණු

ආර්. පී. ඩබ්. ප්‍රසංගී   බී.එස්.සී., සහකාර
 කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 ආර්. එම්. එන්. එස්. කුමාර   බී.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 එස්. සී. සෙල්ලභේවා   බී.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උතුරු පළාත

එස්. සිවකුමාර්   එම්.එස්.සී.,පළාත්
 අධ්‍යක්ෂ,කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 ඒ. සෙල්වරාජා   එම්.එස්.සී., නියෝජ්‍ය
 පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 ඒ. අන්වනාදේවී   බී.එස්.සී.,
 නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
 ව්‍යාප්ති
 පී. අත්පුදවන්ද්‍රන්   බී.එස්.සී., නියෝජ්‍ය
 පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 ටී. යෝගේෂ්වරන්   බී.එස්.සී., නියෝජ්‍ය
 පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, නැගෙනහිර පළාත

එස්. එම්. හුසේන්   එම්.එස්.සී.,
 පළාත් අධ්‍යක්ෂ,කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 එම්. කුගදාසන්   එම්.එස්.සී.,නියෝජ්‍ය
 පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 කේ. හරිහරන්   එම්.එස්.සී., නියෝජ්‍ය
 පළාත් අධ්‍යක්ෂ, Gender

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, මධ්‍යම පළාත

ඩබ්.එස්.සී. පෙරේරා   එම්.ලීල්., නියෝජ්‍ය
 පළාත් අධ්‍යක්ෂ, ව්‍යාප්ති /ශ්‍රේණි විද්‍යාව
 එස්.එම්.කේ. දිසානායක   බී.එස්.සී.,
 නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, බෝග විද්‍යාව
 පී.කේ. සෙනෙවිරත්න   බී.එස්.සී.,
 නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන බෝග
 වගාව
 පී.ආර්.පී.වයි. පල්ලෙමුල්ල   පශ්චාත්
 උපාධි ඩිප්ලෝමා, නියෝජ්‍ය පළාත්
 අධ්‍යක්ෂ, පාංශු විද්‍යාව
 එම්.පී.එන්. සඳුමාලි   එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 බෝග විද්‍යාව
 ආර්.එස්. වන්දිසිරි   එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 බෝග විද්‍යාව
 එච්.එම්.පී.එම්.කේ. වීරසූරිය   එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 බෝග විද්‍යාව
 එම්.පී.කේ. දොඩන්වල   එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (සංවර්ධන), සංවිධානාත්මක
 කළමනාකරණය
 ඩබ්.ජේ. සමරවික්‍රම   එම්.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 බෝග විද්‍යාව
 ඊ.එම්.එච්.බී. ඒකනායක   බී.එස්.සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 අයි.එච්.කේ.ඩී. කාන්තිමාලා   කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

එම්.එස්. තිලකසිරි කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
 (සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 කේ.ඒ.එන්. විජේසිංහ බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 බෝග විද්‍යාව
 බී.එච්.ටී.කේ. කුමාරි බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 ආහාර විද්‍යාව සහ තාක්ෂණය
 ඩබ්.එම්.කේ.ඩී.විජේරත්නායක බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 උද්‍යාන අලංකරණය සැලසුම් ශිල්පය හා මල්
 වගාව
 ජී.ජී.ඩී.එස්. වන්ද්‍රදාස බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උද්‍යාන බෝග

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, දකුණු පළාත

එම්.ඩබ්.එස්.ඒ. ද සිල්වා කෘෂිකර්ම
 ඩිප්ලෝමා, නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ,
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 එස්.කේ.එන්. රුබසිංහ බී.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
 ව්‍යාප්ති
 අයි.ඩී. ගුණවර්ධන බී.එස්සී.,
 නියෝජ්‍ය පළාත් අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්ම
 ව්‍යාප්ති
 ඩී.ඒ. පලිභවඩන එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 එච්.කේ ඩී.කේ.ද එස්.සිරිවර්ධන බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

ඩබ්.ජී.එම්. වික්‍රමසිංහ බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 කේ.එස්. පුෂ්පකාන්ති බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 එස්.ඩී.ඩබ්. ගුණසේකර බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 එන්.එම්.ඒ. ධර්මප්‍රිය බී.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 එස්. වනිගසේකර කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
 මහේෂ සුබසිංහ කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

තොරතුරු සහ සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය

ඩබ්.ඒ.ජී. සිසිර කුමාර එම්.ඒ.,
 අධ්‍යක්ෂ, සන්නිවේදන
 අයි.එස්.එම්. හලිමඩින් එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂි ආර්ථික විද්‍යාව
 ජී.එල්.එස්.පී. ලියනගේ එම්.එස්සී.,
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
 කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය පුහුණු මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව

ආර්.ඩී. සිරිපාල එම්.ඒ., අතිරේක
 අධ්‍යක්ෂ, මාධ්‍ය

අයි.ජී.කේ. ජානක එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ඩබ්.එම්.කේ.ආර්. වික්‍රමසිංහ එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
බෝග විද්‍යාව
එච් ජී.එච්.ජේ.කේ. කීර්තිරත්න එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
සන්නිවේදන හා ව්‍යාප්ති
ටී. ඒ. කමිස් බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම
එම්.එල්.එම්. රිස්වාන් බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති

ප්‍රකාශන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව

එස්. පෙරියසාමි එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සන්නිවේදන)
කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති
ජේ.කේ.ඒ. හෙට්ටිආරච්චි එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ

ගොවි ගුවන්විදුලි සේවාව

ඩබ්. එල්. හිරාන් පීරිස්* එම්.එස්සී.,
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, තිරසාර කෘෂිකර්මය

එම්. ඒ. වාන්දනී එම්.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
උද්‍යාන බෝග
අයි. පී. ලියනගේ බී.එස්සී., සහකාර
කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, කෘෂිකර්මය

ආර්. ඒ. ටී. එම්. රාමනායක බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම
ජී. ඒ. ගුණසේකර බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම
ජේ. ඒ. ජෝසප් කෘෂිකර්ම
ඩිප්ලෝමා., සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
(සංවර්ධන), කෘෂිකර්ම

කෘෂි තාක්ෂණ උද්‍යානය, බට අත

කේ.ආර්.ඩබ්. කීර්ති බී.එස්සී.,
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන),
කෘෂිකර්ම

පාලන අංශය

ජානක ධර්මකීර්ති බී.බී.ඒ., අධ්‍යක්ෂ
(පාලන), රාජ්‍ය කළමනාකරණ
ආර්.ඒ.ඩී.ටී.එන්.තෙන්නකෝන් බී.එස්සී.,
එම්.ඒ., නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ආයතන)
පී.වී.එම්.එස්.බී. උඩෝවිට බී.ඒ.,
එල්.එල්.බී., නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
(පරිපාලන), නීතිය
ජී.කේ.ජී.ටී.ඩී. ගෙදරකුඹුර එම්.එස්සී.,
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පාලන), ආයතනික
කළමනාකරණය
ඩබ්.එස්.පී. වික්‍රමාරච්චි එම්.ඒ.,බී.එස්සී.,
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (ආයතන), රාජ්‍ය
ප්‍රතිපත්ති

ඉංජිනේරු අංශය

පී. රාජපක්ෂ වරලත් ඉංජිනේරු.,
බී.එස්සී., (ඉංජිනේරු), සිවිල්,
සිවිල් ඉංජිනේරු

එම්.ඒ.ශාන්ත කුමාර වරලත් ඉංජිනේරු,
 බී.එස්.සී. (ඉංජිනේරු), යාන්ත්‍රික, යාන්ත්‍රික
 ඉංජිනේරු, සිවිල් ඉංජිනේරු
 සී.එල්. රාජපක්ෂ වරලත් ඉංජිනේරු.,
 බී.එස්.සී., (ඉංජිනේරු) යාන්ත්‍රික, යාන්ත්‍රික
 ඉංජිනේරු
 බී.එම්.ඩබ්.එල්.බාලසූරිය බී.එස්.සී.,
 (ඉංජිනේරු) යාන්ත්‍රික, යාන්ත්‍රික
 ඉංජිනේරු
 ඒ.කේ.එස්.පී.එස්. විජයසෝම බී.එස්.සී.,
 (ඉංජිනේරු) විදුලි, විදුලි ඉංජිනේරු
 ඒ.පී.ඒ.පී.එස්. ඉයන්තිරත්න බී.එස්.සී.,
 (ඉංජිනේරු), සිවිල්, සිවිල් ඉංජිනේරු
 කේ.එම්.පී. සමීර බී.එස්.සී., (ඉංජිනේරු)
 සිවිල්, සිවිල් ඉංජිනේරු
 එල්.එල්. ආර්.ආර්. ලොකුලියනගේ
 බී. එස්.සී., (ඉංජිනේරු), යාන්ත්‍රික
 ඉංජිනේරු
 කේ.ඒ.ඩී. පිරිස් බී.එස්.සී., (ඉංජිනේරු)
 යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු
 පී.එන්.ඩබ්.ඒ.කේ. ගුණරත්න බී.ටෙක්
 (ඉංජිනේරු) සිවිල්, සිවිල් ඉංජිනේරු
 ඩී.එම්.බී.ආර්. දිගල සිවිල් ඉංජිනේරු
 සමීක ධාරා

ගොවිපළ යාන්ත්‍රිකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය

බී.එම්.සී.පී. බාලසූරිය සිවිල් ඉංජිනේරු
 බී.එස්.සී., (ඉංජිනේරු), යාන්ත්‍රික,
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
 එච්.එම්.ඒ.පී. හේරත් බී.එස්.සී.,
 (ඉංජිනේරු), යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු
 ජී.ඒ.එම්.ඒ. විජේතුංග බී.එස්.සී.,
 (ඉංජිනේරු), යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු
 එම්.එච්.ජේ.ජේ.හේමචන්ද්‍ර බී.එස්.සී.,
 (ඉංජිනේරු), යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු

මුදල් අංශය

ආර්. පී. ප්‍රේමරත්න බී.කොම්. (විශේෂ),
 පීසීඩීඑච්, අයිපීඑච්ඩීඑච්, එච්එන්ඩීසී,
 ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී
 සී. කේ. රාජපතිරණ එම්.ඒ, පීඩීඑච්,
 බී.කොම්
 එච්එන්ඩීඑච්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 එම්.එල්.එම්.තායිස් බී.කොම්., පීඩීඑච්එච්,
 ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක
 ඩබ්.ඒ.ජී. වීරසිංහ අයිසීඑච්එස්එල්
 අන්තර් මධ්‍යම, පීසීඩීඑච්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
 (මුදල්)
 එම්.ඒ. කුමාර බී.එස්.සී.,
 (කළමනාකරණ), රාජ්‍ය (විශේෂ), නියෝජ්‍ය
 අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 කේ.එස්.ඩී. දිසානායක එම්.ඒ. (ආර්ථික
 විද්‍යා)
 බී.එස්.සී. (කළමනාකරණ) රාජ්‍ය, නියෝජ්‍ය
 අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 සී.පී. රුවන්පිටිය බී.කොම්., (විශේෂ)
 සී.බී.ඒ., සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 එච්.ජී.අයි. මධුසංක බී.කොම්., (විශේෂ)
 අයි.පීඑච්ඩීඑච්, සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 එච්.එම්.යු.එස්. දිගාමානි එම්.ඒ., බී.කොම්.,
 (විශේෂ), සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 කේ.ඩී.එල්.එම්. ජයමණි එම්.ඒ.,
 (ආර්ථික විද්‍යාව) බී.කොම් (විශේෂ), සහකාර
 අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 ආර්.එම්.ජී.ටී.එන්. අමරසේන බී.බී.ඒ
 විශේෂ, සී.එම්.ඒ. අදියර මට්ටම,
 අයිසී.ඒ.එස්.එල් I වන අදියර, සහකාර
 අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)
 එස්.එන්. ජයසිංහ බී.ඒ., සීබීඑච්, එම්එච්එච්,
 සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)

8. තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩල සුදුසුකම් (2016.12.31 දිනට)

ආයතනය/මධ්‍යස්ථානය/අංශය/ඒකකය		ඩිප්ලෝමා	කලාවේදී/නීතිවේදී	වාණිජවේදී/ව්‍යාපාර පරිපාලනවේදී/අධ්‍යාපනවේදී	විද්‍යාවේදී	වරලත් ඉංජිනේරු/ඉංජිනේරු ආයතන සාමාජික	පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා	ශාස්ත්‍රපති/ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ විද්‍යාපති	විද්‍යාපති/අධ්‍යාපනපති	දර්ශනපති	ආචාර්ය	එකතුව
ක්ෂේ.බෝ. පර්. හා සං. ආයතනය	ක්ෂේ. බෝ. පර් හා සං. ආ.	19			13		01		19	03	04	59
	මාෂ හා තෙල් බෝග පර්. හා සං. ම.	15	05		13			02	08	01		44
	ප්‍රා. කෘ. පර්. හා සං. ම. / අරලගංවිල	13			01				03		01	18
	ප්‍රා. කෘ. පර්. හා සං. ම. / කිලිනොච්චි	04			04				01		01	10
උද්‍යාන බෝග පර්. හා සං. ආයතනය	උ. බෝ. පර් හා සං. ම.	20	01	02	31			01	15	04	03	77
	ආහාර පර්. ඒකකය	02	01		03				03			09
	ප්‍රා. කෘ. පර්. හා සං. ම. / බණ්ඩාරවෙල	17	01		17				07	02		44
	ප්‍රා. කෘ. පර්. හා සං. ම. / මාකඳුර	23	06		08				06	01		44
	කෘ. පර්. ම. / සිතා එළිය	09			04							13
	කෘ. පර්. ස්ථානය / තෙලිප්පවිල	08	04		09				04			25
	කෘ. පර්. ස්ථානය / ගිරාදුරුකෝට්ටේ	08			04				02			14
පල. පර්. හා සං. ආ.	පල. පර්. හා සං. ආයතනය	29	02	01	18				07	01	02	60
	පල. පර්. හා සං. ස්ථානය	09			01				02			12
	පැ.වෙ. හඳුනා ගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය	12		01	07				05		01	26
වී පර්. හා සං. ආ.	වී. පර්. හා සං. ආයතනය	61	09	01	29			01	19	04	04	128
	ප්‍රා. වී. පර්. හා සං. ම.බෝබුට්ට	17	01		12				08	01		39
ස්. සම්. කළ. මධ්‍යස්ථානය		18	03		05				08	01	04	39
බී. ස. හා පැ. සං. මධ්‍යස්ථානය	බී. ස. හා පැ. සං. මධ්‍යස්ථානය				01				02	01	01	05
	බීජ . ස. සේවය	147	14	01	25				04	01	01	193
	පැ. සං. සේවය	07			02				06			15
	පළි. රෙ. කාර්යාලය	08			07				08		01	24
	පැ. ජා.සම්. මධ්‍යස්ථානය	08	02		02		01		07		02	22
	ජාතික ශා. නි. සේවය	78	01		36				14			129
බී. හා රෝ. ද්‍රව්‍ය සං. මධ්‍යස්ථානය		204	23		25			03	23			278
ස. ආ. හා සැ. මධ්‍යස්ථානය		04	15		02			06	12	01	02	42
ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය		514	14	01	78	01	01	01	25			635
තොරතුරු සහ සං. මධ්‍යස්ථානය		54	07	01	31		02	04	08			107
පාලන අංශය		04	33	04	16			01				58
ඉංජිනේරු	ඉංජිනේරු අංශය	09	07		07	04						27
	ගො. යා. පර්. ම.	09			04	01	01					15
මුදල් අංශය			03	07	04			01				15
ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය		03	04	04					03			14
එකතුව		1333	156	23	419	06	06	20	229	21	27	2240

9. කාර්ය මණ්ඩල ස්ථාපිතය (2016.12.31 දිනට)

අංකය	තනතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව	
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි		
1	කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	1	1																															1	1
2	අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ)	1	0																															1	0
3	අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සංවර්ධන)	1	0																															1	0
4	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පාලන)			1	1																													1	1
5	කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ													1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	10	1
6	අධ්‍යක්ෂ (පාලන) I			1	1																													1	1
7	අධ්‍යක්ෂ (ආයතන) II			1	0																													1	0
8	ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී							1	1																									1	1
9	ප්‍රධාන ඉංජිනේරු					1	0																											1	0
10	අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ											1	0	1	0	3	0	2	0	1	0	1	1	1	0	5	0	4	0	5	0	4	0	28	1
11	ප්‍රධාන කෘෂි විද්‍යාඥ																																	0	0
12	ප්‍රධාන කෘෂි විශේෂඥ																																	0	0

අංකය	තනතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව			
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි				
13	පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර්																								1	1									1	1	
14	ගණකාධිකාරී 1 පංතිය							2	2																										2	2	
15	ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක									1	1																									1	1
16	ඉංජිනේරු (සිවිල් / විදුලි / යාන්ත්‍රික) 1 පංතිය					1	1																													1	1
17	ඉංජිනේරු (යාන්ත්‍රික පර්යේෂණ) 1 පංතිය					1	0																													1	0
18	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ / සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පාලන) (II/III)			2	2																															2	2
19	සහකාර / නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පාලන) (II/III)			1	1																															1	1
20	නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ											2	1	2	1	7	3	8	0	4	0	6	0	6	1	22	0	20	3	20	2	9	0	106	11		
21	නියෝජ්‍ය පළිබෝධනාශක රෙජිස්ට්‍රාර්																								1	0										1	0
22	සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂි සංවර්ධන)	0	1									2	1			4	1	0	3	5	3	6	4	5	3	53	30	33	31	201	122	32	18	341	217		

අංකය	තනතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව		
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි			
23	සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂි පර්යේෂණ)	6	0			2	0									109	47	87	55	38	22	59	34	25	9	55	25	1	0					382	192	
24	සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කෘෂි ආර්ථික විද්‍යා)											1	0	13	8	3	2	3	0	1	0	1	2							1	0			23	12	
25	ගණකාධිකාරී II / III පංතිය							10	9																								10	9		
26	ඉංජිනේරු (සිවිල්)					4	4																										4	4		
27	ඉංජිනේරු (යාන්ත්‍රික)					8	9																						1	0			9	9		
28	ඉංජිනේරු (විදුලි)					1	1																										1	1		
29	නීති නිලධාරි			1	0																												1	0		
30	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (තොරතුරු හා සන්නිවේදන)																															1	0	1	0	
31	කම්කරුවා (දමිළ මාධ්‍ය) - කොන්ත්‍රාත්																													19	13			19	13	
32	පරිපාලන නිලධාරි			8	7	1	1							1	1	6	2	4	3	1	1	3	1	1	1	1	4	1	2	2	5	3	1	1	37	24
33	පුස්තකාලාධිපති (අධි පන්තිය)																															1	0	1	0	
34	කෘෂිකර්ම උපදේශක (විශේෂ)															7	0	11	1	6	0	4	2	1	0	11	5	31	2	22	6	5	1	98	17	

අංකය	තනතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMCMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව	
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි		
35	පර්යේෂණ සහකාර (විශේෂ)															7	1	7	5	3	0	3	1	1	1	3	5	1	0					25	13
36	ආර්ථික විද්‍යාඥ සහකාර											1	0	10	7	3	1	3	2	1	1	1	0					1	0	1	0			21	11
37	භාෂා පරිවර්තක (ඉංග්‍රීසි / සිංහල / දෙමළ)			2	2			1	0			3	4																	1	1			7	7
38	තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නිලධාරී																															19	12	19	12
39	කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් නිලධාරී					1	1											1	1	1	1	2	2			11	11	3	3	13	13	1	1	33	33
40	වැඩසටහන් සහකාර (කෘෂිකර්ම)	4	0			2	0	0	2			6	1	11	1	16	2	31	20	21	8	2	11	4	2	20	15	15	5	38	16	7	2	177	85
41	නීති සහකාර			2	1																												2	1	
42	මාධ්‍ය සහකාර																														5	3	5	3	
43	ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය සහකාර																														5	3	5	3	
44	අයවැය සහකාර							2	2																								2	2	
45	සංවර්ධන නිලධාරී	2	2	27	29	7	7	26	32	3	3	5	7	8	6	15	12	24	11	12	3	24	21	6	5	50	29	80	49	60	62	20	21	369	299
46	ප්‍රස්තූතලයාධිපති (I/II/III)															2	0	0	1											1	1	2	1	5	3
47	පස් සමීක්ෂක																							5	3									5	3
48	කෘෂිකර්ම උපදේශක					2	2					2	1	0	2	26	14	50	60	25	21	25	30	7	9	206	182	214	176	534	312	53	47	1144	856

ග්‍ර. ස්.	තනතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව	
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි		
49	පර්යේෂණ සහකාර															74	50	84	61	46	39	68	53	7	1	33	32	3	1	0	1			315	238
50	ඉංජිනේරු සහකාර (සිවිල්)					15	7									3	0	2	0	1	0	2	0			1	0	10	1	6	1			40	9
51	ඉංජිනේරු සහකාර (යාන්ත්‍රික)																																	0	0
52	ඉංජිනේරු සහකාර (විදුලි)																																	0	0
53	කාර්මික නිලධාරි					0	1																							3	1			3	2
54	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සේවය	4	4	98	93	18	17	90	74	13	10	2	2	8	8	34	27	43	34	17	16	30	28	7	4	49	43	110	85	97	97	21	21	641	563
55	තාක්ෂණ සහායක (ව්‍යාප්ති)					7	4					2	2	3	3	21	18	28	26	10	17	25	22	1	1	72	62	83	83	254	231	25	27	531	496
56	තාක්ෂණ සහායක (පර්යේෂණ)															9	4	1	3			3	3			0	1	2	2	0	1			15	14
57	තාක්ෂණ සහායක (ඉංජිනේරු - සිවිල්)					9	21									2	1	3	0	1	1	2	1			0	1	11	2	6	4			34	31
58	තාක්ෂණ සහායක (ඉංජිනේරු - යාන්ත්‍රික)																																	0	0
59	තාක්ෂණ සහායක (ඉංජිනේරු - විදුලි)																																	0	0
60	තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහකාර																														50	0	50	0	

අංකය	කතෘතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව	
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි		
61	කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති සේවා නිලධාරී																			15	0													15	0
62	ජායාරූප ශිල්පී																														3	1	3	1	
63	මී මැසි ප්‍රදර්ශක														0	1													2	0			2	1	
64	ගොවිපළ ලිපිකරු													3	3	8	9	6	8	3	3				3	0	42	30	12	6	3	3	80	62	
65	නේවාසිකාගාර පාලක																			0	1								11	9			11	10	
66	නේවාසිකාගාර පාලිකා																												4	4			4	4	
67	ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය කාර්මික																												1	0	0	1	1	1	
68	බිජු කාර්මික																								24	10							24	10	
69	චිත්‍ර ශිල්පී																														3	0	3	0	
70	රියදුරු	2	2	8	9	10	10	6	6			3	3	6	5	27	24	28	26	11	13	22	18	6	6	39	42	76	71	72	66	17	17	333	318
71	සිනමා යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු																												1	1	1	1	2	2	
72	මුද්‍රණාල කෝමන්																														1	0	1	0	
73	පස් අදින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු					2	0									13	8	12	12	4	4	10	5			5	4	37	40	15	14	2	2	100	89
74	ගබඩාකරු			1	1	3	4									4	4	7	6	3	4	2	1	0	1	5	5	32	24	14	13	3	4	74	67
75	යන්ත්‍රාගාර උපස්ථායක					4	4																				10	2	4	6				18	12
76	යාන්ත්‍රික ශිල්පී					27	24									3	2	5	3	1	0	3	2					2	3	4	2			45	36
77	යන්ත්‍ර ශිල්පී					13	10											3	3											2	1			18	14
78	වඩුකරු					5	3									5	1	5	2	1	0	2	1					0	2	9	3	3	1	30	13
79	පෙදරේරු					5	0									4	0	4	1	1	0	2	0					2	1	8	0	4	0	30	2

ග්‍ර. සං.	තනතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව	
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි		
80	විදුලි ශිල්පි					3	5									3	1	5	2	1	0	1	0			6	4	2	1	3	1	1	0	25	14
81	යන්ත්‍ර පරිවාරක																														4	3	4	3	
82	වීඩියෝ සංස්කරණ ශිල්පි																														4	4	4	4	
83	හඬ පටිගත කිරීමේ ශිල්පි																														4	4	4	4	
84	කාර්මික ශිල්පි					19	17							0	1	7	4	10	10	1	1	1	1			1	1	13	9	12	9	4	5	68	58
85	වීඩියෝ කැමරා ඡායාරූප ශිල්පි සහායක																														4	4	4	4	
86	අකුරු අමුණන්නා																														4	3	4	3	
87	පර්යේෂණ උප සහකාර															25	19	24	19	10	4	10	6	2	2	9	7	0	1	0	2			80	60
88	පොත් බැඳුම්කරු (මුද්‍රණාල)																														2	2	2	2	
89	මි මැසි පාලක																	0	2											12	7	1	0	13	9
90	බද්ධකරු															3	2	6	8	11	11							43	39	8	8			71	68
91	ස්ටුවර්ඩ්																												1	0			1	0	
92	අරක්කුම්																					2	2							38	30			40	32
93	බිජකරු																									30	29	0	1					30	30
94	සංචාරක බංගලා භාරකරු															4	3	5	4			2	2			2	2	7	8	2	2			22	21
95	ලොරි පවිත්‍රකරු															0	1	1	1			0	1			3	2	21	8	2	1	1	1	28	15
96	කාර්යාල කාර්ය සහායක	4	5	23	26	3	2	10	9	1	1	1	1	1	0	6	4	6	6	3	1	5	4	1	2	9	7	3	10	21	16	3	2	100	96
97	වීඩියෝ ආලෝකකරණ විදුලි ශිල්පි සහායක																														4	4	4	4	

අංකය	තනතුර	DG		Admin		Eng		Fin		Audit		PMEU		SEPC		FCRDI		HORDI		FRDI		RRDI		NRMC		SCPPC		SPMDC		ETC		ICC		එකතුව	
		අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි	අ	සි		
98	විධියෝ සංස්කරණ සභායක / විධියෝ සභායක / ප්‍රදර්ශන සභායක																															6	6	6	6
99	භෝජනාගාර සේවක																												4	3			4	3	
100	මුරකරු			6	8	12	11					2	0			89	78	69	63	37	42	36	31	2	3	67	63	191	189	115	110	30	30	656	628
101	කම්කරු	4	1	16	22	61	52	4	14	1	1	4	2	4	2	770	652	549	459	298	257	333	280	9	2	231	186	1613	1380	692	599	213	177	4802	4086
102	සනීපාරක්ෂක කම්කරු			2	2													2	2							1	1	3	3	5	5			13	13
103	කම්කරු (කොන්ත්‍රාත්)	2	2	4	4	9	9	1	1			1	1	2	2	90	90	27	27	65	65	42	42	5	5	38	38	508	508	104	104	42	42	940	940
	එකතුව	31	18	204	209	256	227	153	152	19	16	38	26	71	48	1408	1082	1169	951	663	543	744	616	103	61	1071	844	3230	2775	2467	1909	629	475	12256	9952

අ - අනුමත සංඛ්‍යාව

DG - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් කාර්යාලය

Eng - ඉංජිනේරු අංශය

Audit - අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය

SEPC - සමාජ ආර්ථික හා සැලසුම් මධ්‍යස්ථානය

HORDI - උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය

RRDI - වී පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය

SCPPC - බීජ සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය

ETC - ව්‍යාප්ති හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානය

සි - සිවිත සංඛ්‍යාව

Admin - පාලන අංශය

Fin - මුදල් අංශය

PMEU - ප්‍රගති මෙහෙයුම් හා ඇගයීම් ඒකකය

FCRDI - ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය

FRDI - පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය

NRMC - ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය

SPMDC - බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය

ICC - තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය